

Vsebina

EVROPSKI PARLAMENT

ZASEDANJE 2018–2019

Seje: 10.–13. september 2018

Zapisnik seje je bil objavljen v UL C 227, 5.7.2019.

SPREJETA BESEDILA

I *Resolucije, priporočila in mnenja*

RESOLUCIJE

Evropski parlament

Torek, 11. september 2018

2019/C 433/01	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o vplivu kohezijske politike EU na Severnem Irskem (2017/2225(INI))	2
2019/C 433/02	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o izvajanju specifičnih ukrepov za Grčijo v skladu z Uredbo (EU) 2015/1839 (2018/2038(INI))	5
2019/C 433/03	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o možnostih za ponovno vključevanje delavcev, ki okrevajo po poškodbi in bolezni, v kakovostno zaposlitev (2017/2277(INI))	9
2019/C 433/04	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o odnosih med EU in tretjimi državami glede regulacije in nadzora finančnih storitev (2017/2253(INI))	19
2019/C 433/05	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o spodbujanju rasti in kohezije v obmejnih regijah EU (2018/2054(INI))	24

2019/C 433/06	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o ukrepih za preprečevanje trpinčenja in spolnega nadlegovanja na delovnem mestu, javnih mestih in v političnem življenju v EU ter boj proti njima (2018/2055(INI))	31
2019/C 433/07	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o enakopravnosti jezikov v digitalni dobi (2018/2028(INI))	42
2019/C 433/08	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o preglednem in odgovornem upravljanju naravnih virov v državah v razvoju: gozdovi (2018/2003(INI))	50
Sreda, 12. september 2018		
2019/C 433/09	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2018 o predlogu, s katerim se Svet poziva, naj v skladu s členom 7(1) Pogodbe o Evropski uniji ugotovi obstoj očitnega tveganja, da bi Madžarska lahko huje kršila temeljne vrednote Unije (2017/2131(INL))	66
2019/C 433/10	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2018 o avtonomnih orožnih sistemih (2018/2752(RSP))	86
2019/C 433/11	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2018 o stanju odnosov med EU in ZDA (2017/2271(INI))	89
2019/C 433/12	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2018 o stanju odnosov med EU in Kitajsko (2017/2274(INI))	103
Četrtek, 13. september 2018		
2019/C 433/13	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2018 o Ugandi, aretacija opozicijskih poslancev (2018/2840(RSP))	121
2019/C 433/14	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2018 o Mjanmaru, zlasti primer novinarjev Va Lona in Kjo Sou Uja (2018/2841(RSP))	124
2019/C 433/15	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2018 o Kambodži, zlasti primer Kem Sokhe (2018/2842(RSP))	128
2019/C 433/16	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2018 o požarih v Matiju v regiji Atika (Grčija) julija 2018 in o odzivu EU (2018/2847(RSP))	132
2019/C 433/17	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2018 o grožnji s porušitvijo Khan Al Ahmarja in drugih beduinskih vasi (2018/2849(RSP))	134
2019/C 433/18	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2018 o evropski strategiji za plastiko v krožnem gospodarstvu (2018/2035(INI))	136
2019/C 433/19	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2018 o izvajanju svežnja o krožnem gospodarstvu: možnosti za rešitev vprašanja stičišča med zakonodajo o kemikalijah, proizvodih in odpadkih (2018/2589(RSP))	146
2019/C 433/20	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2018 o Evropskem akcijskem načrtu „eno zdravje“ zoper odpornost proti antimikrobikom (2017/2254(INI))	153

2019/C 433/21	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2018 o Evropi v gibanju: agenda za prihodnost mobilnosti v EU (2017/2257(INI)).....	173
2019/C 433/22	Izvajanje uredbe o fitofarmaceutskih sredstvih Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2018 o izvajanju Uredbe (ES) št. 1107/2009 o fitofarmaceutskih sredstvih (2017/2128(INI))	183
2019/C 433/23	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2018 o neenotni kakovosti proizvodov na enotnem trgu (2018/2008(INI)).....	191

III Pripravljalni akti

Evropski parlament

Torek, 11. september 2018

2019/C 433/24	P8_TA(2018)0318 Enakovrednost poljskih pregledov***I Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Sklepa Sveta 2003/17/ES glede enakovrednosti poljskih pregledov semenskih posevkov krmnih rastlin in žit, ki se izvajajo v Braziliji, in o enakovrednosti semena krmnih rastlin in žit, pridelanega v Braziliji, ter glede enakovrednosti poljskih pregledov semenskih posevkov žit, zelenjadnic, oljnic in predivnic, ki se izvajajo v Moldaviji, ter o enakovrednosti semena žit, zelenjadnic, oljnic in predivnic, pridelanega v Moldaviji (COM(2017)0643 – C8-0400/2017 – 2017/0297(COD)) P8_TC1-COD(2017)0297 Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 11. septembra 2018 z namenom sprejetja Sklepa (EU) 2018/... Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Odločbe Sveta 2003/17/ES glede enakovrednosti poljskih pregledov semenskih posevkov krmnih rastlin in žit, ki se izvajajo v Federativni republiki Braziliji, in o enakovrednosti semena krmnih rastlin in žit, pridelanega v Federativni republiki Braziliji, ter glede enakovrednosti poljskih pregledov semenskih posevkov žit, zelenjadnic, oljnic in predivnic, ki se izvajajo v Republiki Moldaviji, in o enakovrednosti semena žit, zelenjadnic, oljnic in predivnic, pridelanega v Republiki Moldaviji	201
2019/C 433/25	Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o predlogu direktive Sveta o spremembi Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost glede posebne ureditve za mala podjetja (COM(2018)0021 – C8-0022/2018 – 2018/0006(CNS))	203
2019/C 433/26	Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o osnutku izvedbenega sklepa Sveta o uvedbi nadzornih ukrepov za novi psihoaktivni snovi N-fenil-N-[1-(2-feniletil)piperidin-4-il]ciklopropankarboksamid (ciklopropilfentanil) in 2-metoksi-N-fenil-N-[1-(2-feniletil)piperidin-4-il]acetamid (metoksiacetilfentanil) (09420/2018 – C8-0278/2018 – 2018/0118(NLE))	216
2019/C 433/27	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi Solidarnostnega sklada Evropske unije za pomoč Bolgariji, Grčiji, Litvi in Poljski (COM(2018)0360 – C8-0245/2018 – 2018/2078(BUD)).....	217

2019/C 433/28	<p>Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o stališču Sveta o predlogu spremembe proračuna Evropske unije št. 4/2018 za proračunsko leto 2018, priloženem predlogu za uporabo Solidarnostnega sklada Evropske unije za zagotovitev pomoči Bolgariji, Grčiji, Litvi in Poljski (11738/2018 – C8-0395/2018 – 2018/2082(BUD)).....</p>	220
2019/C 433/29	<p>P8_TA(2018)0328</p> <p>Evropska solidarnostna enota ***I</p> <p>Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi pravnega okvira evropskih solidarnostnih enot ter o spremembi uredb (EU) št. 1288/2013, (EU) št. 1293/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1305/2013, (EU) št. 1306/2013 in Sklepa št. 1313/2013/EU (COM(2017)0262 – C8-0162/2017 – 2017/0102(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2017)0102</p> <p>Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 11. septembra 2018 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2018/... Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi pravnega okvira evropske solidarnostne enote ter o spremembi Uredbe (EU) št. 1288/2013, Uredbe (EU) št. 1293/2013 in Sklepa št. 1313/2013/EU</p>	222
2019/C 433/30	<p>P8_TA(2018)0329</p> <p>Program za podporo strukturnim reformam: finančna sredstva in splošni cilj ***I</p> <p>Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2017/825 z namenom povečanja finančnih sredstev programa za podporo strukturnim reformam in prilagoditve njegovega splošnega cilja (COM(2017)0825 – C8-0433/2017 – 2017/0334(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2017)0334</p> <p>Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 11. septembra 2018 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2018/... Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2017/825 z namenom povečanja finančnih sredstev programa za podporo strukturnim reformam in prilagoditve njegovega splošnega cilja</p>	225
2019/C 433/31	<p>Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o predlogu uredbe Sveta o programu za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo (2019–2020), ki dopolnjuje okvirni program za raziskave in inovacije Obzorje 2020 (COM(2017)0698 – C8-0009/2018 – 2017/0312(NLE))</p>	228
Sreda, 12. september 2018		
2019/C 433/32	<p>P8_TA(2018)0334</p> <p>Nazivne količine za dajanje enojno destiliranega žganja šoču na trg Unije ***I</p> <p>Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2018 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 110/2008 v zvezi z nazivnimi količinami za dajanje enojno destiliranega žganja šoču, ki se proizvaja v kotlu in stekleniči na Japonskem, na trg Unije (COM(2018)0199 – C8-0156/2018 – 2018/0097(COD))</p> <p>P8_TC1-COD(2018)0097</p> <p>Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 12. septembra 2018 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2018/... Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 110/2008 v zvezi z nazivnimi količinami za dajanje enojno destiliranega žganja šoču, ki se proizvaja v kotlu in stekleniči na Japonskem, na trg Unije</p>	244
2019/C 433/33	<p>Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2018 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi, v imenu Unije, Spremembe 1 Memoranduma o sodelovanju NAT-I-9406 med Združenimi državami Amerike in Evropsko unijo (05800/2018 – C8-0122/2018 – 2018/0009(NLE))</p>	246

2019/C 433/34	Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2018 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi Protokola o spremembi Sporazuma o zračnem prometu med Kanado ter Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami zaradi upoštevanja pristopa Republike Hrvaške k Evropski uniji v imenu Unije in njenih držav članic (12256/2014 – C8-0080/2017 – 2014/0023(NLE))	247
2019/C 433/35	Spremembe Evropskega parlamenta, sprejete 12. septembra 2018, o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o avtorskih pravicah na enotnem digitalnem trgu (COM(2016)0593 – C8-0383/2016 – 2016/0280(COD))	248
2019/C 433/36	P8_TA(2018)0338 Kontrola gotovine, ki se vnaša v Unijo ali iznaša iz nje ***I Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2018 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o kontroli gotovine, ki se vnaša v Unijo ali iznaša iz nje, in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1889/2005 (COM(2016)0825 – C8-0001/2017 – 2016/0413(COD)) P8_TC1-COD(2016)0413 Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 12. septembra 2018 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2018/... Evropskega parlamenta in Sveta o kontroli gotovine, ki se vnaša v Unijo ali iznaša iz nje, in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1889/2005	302
2019/C 433/37	P8_TA(2018)0339 Boj proti pranju denarja s kazenskopравnimi sredstvi ***I Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2018 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o boju proti pranju denarja s kazenskopравnimi sredstvi (COM(2016)0826 – C8-0534/2016 – 2016/0414(COD)) P8_TC1-COD(2016)0414 Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 12. septembra 2018 z namenom sprejetja Direktive (EU) 2018/... Evropskega parlamenta in Sveta o boju proti pranju denarja z uporabo kazenskega prava	304
Četrtek, 13. september 2018		
2019/C 433/38	Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2018 o osnutku izvedbenega sklepa Sveta o odobritvi sklenitve Sporazuma o sodelovanju med Eurojustom in Albanijo s strani Eurojusta (08688/2018 – C8-0251/2018 – 2018/0807(CNS))	306
2019/C 433/39	P8_TA(2018)0348 Varstvo posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ***I Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2018 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (COM(2017)0008 – C8-0008/2017 – 2017/0002(COD)) P8_TC1-COD(2017)0002 Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 13. septembra 2018 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2018/... Evropskega parlamenta in Sveta o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES	307

Enotno digitalno vstopno mesto ***I

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2018 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi enotnega digitalnega portala za zagotavljanje informacij in postopkov ter služb za pomoč in reševanje težav ter o spremembi Uredbe (EU) št. 1024/2012 (COM(2017)0256 – C8-0141/2017 – 2017/0086(COD))

P8_TC1-COD(2017)0086

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 13. septembra 2018 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2018/... Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi enotnega digitalnega portala za zagotavljanje dostopa do informacij, do postopkov ter do storitev za pomoč in reševanje težav ter o spremembi Uredbe (EU) št. 1024/2012

EVROPSKI PARLAMENT

ZASEDANJE 2018–2019

Seje:10.–13. september 2018

Zapisnik seje je bil objavljen UL C 227, 5.7.2019.

SPREJETA BESEDILA

Torek, 11. september 2018

I

(Resolucije, priporočila in mnenja)

RESOLUCIJE

EVROPSKI PARLAMENT

P8_TA(2018)0323

Vpliv kohezijske politike EU na Severnem Irskem

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o vplivu kohezijske politike EU na Severnem Irskem (2017/2225(INI))

(2019/C 433/01)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju vpliva kohezijske politike EU na Severnem Irskem,
 - ob upoštevanju določb sporazuma iz Belfasta iz leta 1998 (Velikonočni sporazum),
 - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika ter člena 1(1)(e) sklepa konference predsednikov z dne 12. decembra 2002 o postopku odobritve samoiniciativnih poročil in Priloge 3 k temu sklepu,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za regionalni razvoj in mnenja Odbora za proračunski nadzor (A8-0240/2018),
- A. ker kohezijska politika EU na Severnem Irskem deluje s pomočjo različnih instrumentov, med drugim Evropskega sklada za regionalni razvoj, Evropskega socialnega sklada, Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo, programa PEACE za Severno Irsko ter obmejno regijo in čezmejnega programa Interreg;
- B. ker je jasno, da je Severna Irska regija, ki je imela veliko koristi od kohezijske politike EU; ker je zelo dobrodošla zavezanost prihodnjemu financiranju v osnutku večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027, ki ga je pripravila Komisija;
- C. ker je poleg običajnih sredstev iz kohezijskih skladov Severna Irska prejela zlasti sredstva, namenjena posebnim čezmejnimi in medskupnostnim programom, vključno s programom PEACE;
- D. ker je kohezijska politika EU, zlasti prek programa PEACE, odločilno prispevala k mirovnemu procesu na Severnem Irskem, podpira Velikonočni sporazum in še nadalje podpira spravo med skupnostma;
- E. ker je bilo od oblikovanja prvega programa PEACE leta 1995 več kot 1,5 milijarde EUR namenjenih dvojnemu cilju spodbujanja kohezije med skupnostma, vpletenima v konflikt na Severnem Irskem in obmejnih irskih okrožjih, ter gospodarske in socialne stabilnosti;
- F. ker je uspeh financiranja s kohezijskimi sredstvi EU delno posledica dejstva, da ta sredstva štejejo za „nevtralen denar“, ki torej ni neposredno povezan z interesi nobene od skupnosti;

Torek, 11. september 2018

1. poudarja, kako pomemben in pozitiven je prispevek kohezijske politike EU na Severnem Irskem, zlasti glede nudenja pomoči pri obnovi zapostavljenih mestnih in podeželskih območij, v boju proti podnebnim spremembam ter pri krepitvi stikov med skupnostma in čezmejnimi stikov v okviru mirovnega procesa; zlasti ugotavlja, da je pomoč zapostavljenim mestnim in podeželskim območjem pogosto v obliki podpore novemu gospodarskemu razvoju, ki spodbuja na znanju temelječe gospodarstvo, kot sta znanstvena parka v Belfastu in Derryju/Londonderryju;
2. poudarja, da bo v sedanjem finančnem obdobju več kot 1 milijarda EUR finančne pomoči EU namenjena gospodarskemu in socialnemu razvoju Severne Irske in sosednjih regij, od katerih bo 230 milijonov EUR vloženi v program PEACE za Severno Irsko (s skupnim proračunom v višini skoraj 270 milijonov EUR), 240 milijonov EUR pa v program Interreg V-A za Severno Irsko, Irsko in Škotsko (s skupnim proračunom v višini 280 milijonov EUR);
3. meni, da so posebni programi EU za Severno Irsko, zlasti program PEACE, ključnega pomena za podporo mirovnemu procesu, saj spodbujajo spravo in stike med skupnostma in čezmejne stike; ugotavlja, da so v zvezi s tem zlasti pomembni povezovanje med skupnostma, čezmejna družbena vozlišča in skupne storitve;
4. pozdravlja nadaljnje korake v okviru programa PEACE na Severnem Irskem in priznava prizadevanja vseh strani v okviru tega procesa;
5. meni, da so imeli ukrepi za krepitev zaupanja med skupnostma ter ukrepi za mirno sobivanje, kot so skupni prostori in podpirne mreže, ključno vlogo v mirovnem procesu, saj skupni prostori omogočajo obema skupnostma na Severnem Irskem, da se pri izvajanju skupnih dejavnosti združita v enotno skupnost in razvijeta vzajemno zaupanje in spoštovanje, kar pomaga premostiti vrzeli;
6. poudarja pomen lokalnega razvoja pod vodstvom skupnosti in pristopa od spodaj navzgor, s čimer se vse skupnosti spodbujajo k prevzemanju odgovornosti za projekte, s tem pa se krepi mirovni proces;
7. ugotavlja, da so vsi deležniki na Severnem Irskem zavezani ohranjanju ciljev kohezijske politike EU v regiji; v zvezi s tem poudarja pomen usklajenega upravljanja na več ravneh in načela partnerstva;
8. vendar meni, da bi bilo treba storiti več za povečanje splošne ozaveščenosti o učinku financiranja EU na Severnem Irskem, njegove prepoznavnosti in nujnosti, zlasti s pomočjo obveščanja splošne javnosti o učinku projektov, ki jih financira EU, za mirovni proces in splošni gospodarski razvoj regije;
9. pozdravlja dejstvo, da sistemi upravljanja in kontrole v regijah delujejo pravilno in se zato finančna pomoč EU porablja učinkovito; kljub temu poudarja, da je treba poleg skladnosti pri ocenjevanju uspešnosti programa PEACE vselej upoštevati tudi njegove cilje;
10. meni, da je ne glede na tekoča pogajanja med EU in Združenim kraljestvom bistvenega pomena za Severno Irsko po letu 2020, da sodeluje v nekaterih posebnih programih EU, kot sta program PEACE in program Interreg V-A za Severno Irsko, Irsko in Škotsko, saj bi to zelo koristilo trajnostnemu gospodarskemu in socialnemu razvoju, zlasti na prikrajsanih, podeželskih in obmejnih območjih, ker bi prispevalo k zmanjšanju obstoječih vrzeli; poleg tega poziva, naj se v okviru večletnega finančnega okvira za obdobje po letu 2020 uporabijo vsi ustrezni finančni instrumenti, ki bi omogočili nadaljevanje ciljev kohezijske politike;
11. glede na dosežke posebnih kohezijskih programov EU za Severno Irsko meni, da bi se morala podpora EU teritorialnemu sodelovanju (brez poseganja v tekoča pogajanja med EU in Združenim kraljestvom) nadaljevati tudi po letu 2020, zlasti v zvezi s čezmejnimi projekti in projekti, ki zajemajo vse skupnosti, predvsem zaradi dosežkov programa PEACE in programov Interreg, ki so še zlasti pomembni za stabilnost regije; se boji, da bi odprava teh programov ogrozila ukrepe za krepitev zaupanja med skupnostma in čezmejno sodelovanje ter posledično mirovni proces;

Torek, 11. september 2018

12. poudarja, da 85 % sredstev za program PEACE in programe Interreg prihaja iz EU, zato meni, da je pomembno, da bi EU tudi po letu 2020 pomagala skupnostma na Severnem Irskem ter prevzela dejavno vlogo pri upravljanju razpoložljivih kohezijskih sredstev EU za financiranje dejavnosti obeh skupnosti na Severnem Irskem, s čimer bi pomagala pri premagovanju družbenega razkola; v zvezi s tem meni, da bi bilo treba ohraniti sredstva na ustrezni ravni tudi po letu 2020; poudarja, da je to pomembno za nadaljnja prizadevanja za utrditev miru;
 13. poziva Komisijo, naj promovira severnoirske izkušnje s kohezijskimi sredstvi, zlasti s programom PEACE, kot primer, kako EU obravnava spore in razkole med skupnostmi; v zvezi s tem poudarja, da je proces sprave na Severnem Irskem pozitiven primer za druga območja v EU, ki so doživela konflikte;
 14. poudarja, da bi bilo treba dobro prakso s sredstvi iz kohezijskih skladov in programom PEACE obravnavati kot model EU in ga promovirati, da se odpravi nezaupanje med sprtimi skupnostmi in doseže trajni mir v drugih delih Evrope in celo po svetu;
 15. meni, da je bistvenega pomena, da bi prebivalci Severne Irske, zlasti mladi, ohranili dostop do gospodarskih, družbenih in kulturnih izmenjav po vsej Evropi, zlasti do programa Erasmus+;
 16. ugotavlja, da namerava Komisija v predlogu naslednjega večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 predlagati nadaljnje izvajanje programov PEACE in Interreg; poleg tega ugotavlja, da je aprila 2018 Združeno kraljestvo predložilo dokument s stališčem glede prihodnosti kohezijske politike, v katerem navaja, da je s pomočjo Izvajalske agencije Severne Irske, irske vlade in EU pripravljeno poiskati morebitne naslednike programov PEACE IV in Interreg V-A za obdobje po letu 2020, poleg tega pa se je zavezalo spoštovati obveznosti iz programov PEACE in Interreg v okviru sedanjega večletnega finančnega okvira;
 17. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, skupščini in izvršnemu organu Severne Irske ter vladam in parlamentom držav članic in njihovih regij.
-

Torek, 11. september 2018

P8_TA(2018)0324

Specifični ukrepi za Grčijo

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o izvajanju specifičnih ukrepov za Grčijo v skladu z Uredbo (EU) 2015/1839 (2018/2038(INI))

(2019/C 433/02)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 15. julija 2015 z naslovom „Nov začetek za delovna mesta in rast v Grčiji“ (COM(2015)0400),
 - ob upoštevanju Uredbe (EU) 2015/1839 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. oktobra 2015 o spremembi Uredbe (EU) št. 1303/2013 glede specifičnih ukrepov za Grčijo ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju Uredbe (EU) 2017/825 o uvedbi programa za podporo strukturnim reformam za obdobje 2017–2020 ⁽³⁾,
 - ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 19. septembra 2016 o naknadnem vrednotenju ESRR in Kohezijskega sklada za obdobje 2007–2013 (SWD(2016)0318),
 - ob upoštevanju poročila grškega ministrstva za gospodarstvo in razvoj o uporabi sredstev iz Uredbe (EU) 2015/1839 (programsko obdobje 2007–2013) ⁽⁴⁾,
 - ob upoštevanju vprašanja za ustni odgovor Komisiji o izvajanju Uredbe (EU) 2015/1839 o specifičnih ukrepih za Grčijo (O000100/2017 – B8-0001/2018),
 - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika ter člena 1(1)(e) sklepa konference predsednikov z dne 12. decembra 2002 o postopku pridobitve dovoljenja za pripravo samoiniciativnih poročil in Priloge 3 k temu sklepu,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za regionalni razvoj (A8-0244/2018),
- A. ker je kohezijska politika izraz solidarnosti in glavni naložbeni instrument EU, ki pokriva vse regije in zmanjšuje razlike med njimi; ker se je v številnih primerih potrdil pomen njene dodane vrednosti in prožnosti pri odzivu na gospodarsko in finančno krizo; ker je z obstoječimi proračunskimi sredstvi kohezijska politika prispevala k ohranjanju zelo potrebnih javnih naložb, pomagala preprečiti poslabšanje krize ter državam članicam in regijam omogočila sprejetje prilagojenih ukrepov za povečanje njihove odpornosti na nepričakovane dogodke in zunanje pretrese;
- B. ker je podpora iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Kohezijskega sklada Grčiji med letoma 2007 in 2015 znašala 15,8 milijard EUR, kar je 19 % skupnih javnih naložb v osnovna sredstva;

⁽¹⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 320.

⁽²⁾ UL L 270, 15.10.2015, str. 1.

⁽³⁾ UL L 129, 19.5.2017, str. 1.

⁽⁴⁾ Atene, maj 2017.

Torek, 11. september 2018

- C. ker so bile v Grčiji zaradi gospodarske in finančne krize stopnje rasti stalno negativne, česar s tremi svežnji mednarodnih ukrepov za pomoč ni bilo mogoče rešiti, država pa je imela tudi resne težave z likvidnostjo in premalo javnih sredstev;
- D. ker je Grčijo in grške otoke zelo hudo prizadela begunska in migrantska kriza in so še vedno pod velikim pritiskom čedalje večjih migrantskih in begunskih tokov, posledica tega pa je velik upad lokalne gospodarske dejavnosti, zlasti na področju turizma;
- E. ker se je grški BDP med letoma 2007 in 2013 realno znižal za 26 % in ker je bila rast tudi v dveh letih po koncu recesije leta 2014 nižja od 1 %; ker se je stopnja zaposlenosti v letu 2013 znižala s 66 % na 53 %, kar pomeni, da je imela zaposlitev le malo več kot polovica delovno sposobnih ljudi, brezposelnost pa se je v istem obdobju povečala z 8,4 % na 27,5 %, kar je močno vplivalo na kupno moč grškega prebivalstva in resno prizadelo številne sektorje, vključno z zdravjem; ker po najnovejših podatkih Eurostata stopnja brezposelnosti znaša 20,8 %, stopnja brezposelnosti mladih pa je visoka;
- F. ker so Komisija in sozakonodajalca leta 2015 spoznali, da je kriza Grčijo prizadela na edinstven način, kar bi lahko imelo hude posledice tako za dokončanje dejavnosti v okviru operativnih programov za obdobje 2000–2006 in obdobje 2007–2013 kot tudi na začetek izvajanja programov kohezijske politike za obdobje 2014–2020;
- G. ker je bil namen sprejetja Uredbe (EU) 2015/1839 Grčiji zagotoviti likvidnost v ključnem trenutku, preden bi se izvajanje programov zaustavilo in bi se zamudile potrebne naložbene priložnosti, saj bi se v primeru nedokončanja projektov iz obdobja 2000–2006 in 2007–2013 izterjali znatni zneski;
- H. ker je Uredba (EU) 2015/1839 določila dodatno predhodno financiranje za programsko obdobje 2014–2020 v dveh obrokih, vsak po 3,5 % zneska podpore iz sredstev skladov kohezijske politike in Evropskega pomorskega in ribiškega sklada, pa tudi stopnjo sofinanciranja v višini 100 % za upravičeno porabo v programskem obdobju 2007–2013 ter zgodnjo sprostitve zadnjih 5 % preostalih plačil EU, ki bi jih bilo sicer treba zadržati do dokončanja programov;
- I. ker je bila uredba sprejeta z namenom čim hitrejšega odziva na hude krizne razmere in da bi Grčiji zagotovili zadostna sredstva za dokončanje projektov iz programskega obdobja 2007–2013 ter za začetek izvrševanja projektov iz tekočega obdobja;
- J. ker je morala Grčija v skladu s členom 152(6)(2) do konca leta 2016 Komisiji predložiti poročilo o izvrševanju določb v zvezi s stopnjo sofinanciranja v višini 100 % ter z omejitvijo višine plačil za programe na koncu programskega obdobja;
- K. ker je EU v Grčiji v obdobju financiranja 2007–2013 financirala tudi 95 % skupnih naložb (sicer velja omejitev 85 %) v skladu z ukrepom dopolnitve iz Uredbe (EU) št. 1311/2011;
- L. ker je bil oktobra 2015 vzpostavljen namenski račun, na katerega so se prenesla vsa sredstva, dodeljena za projekte, ki jih financira EU, da bi zagotovili, da se bodo ta sredstva porabila samo za poplačilo upravičencev in dejavnosti iz operativnih programov;
- M. ker je Grčija od leta 2011 prejela podporo tudi prek delovne skupine Komisije za Grčijo, ki je nudila tehnično podporo za proces reform v državi, od leta 2015 dalje pa prek podporne službe za strukturne reforme, ki je nudila podporo pri pripravi, načrtovanju, izvajanju in ocenjevanju reform za povečanje rasti; ker je Uredba (EU) 2017/825 o vzpostavitvi programa za podporo strukturnim reformam za obdobje 2017–2020 začela veljati 20. maja 2017 in je zaznamovala pomemben trenutek za zaveze podporne službe za strukturne reforme do zainteresiranih držav članic, vključno z Grčijo;

Torek, 11. september 2018

1. ponovno poudarja pomembno vlogo, ki jo ima kohezijska politika pri uresničevanju ciljev EU za pametno, trajnostno in vključujočo rast, v boju proti brezposelnosti, pri zmanjševanju neenakosti, krepitvi konkurenčnosti v vseh regijah EU, izražanju evropske solidarnosti in dopolnjevanju drugih politik; poleg tega ponovno opozarja, da so evropski strukturni in investicijski skladi največji vir neposrednih naložb v Grčiji;
2. je seznanjen s poročilom o uporabi zneskov iz Uredbe (EU) 2015/1839 za programsko obdobje 2007–2013, ki ga je bilo treba pripraviti do konca leta 2016; ugotavlja, da so grške oblasti poročilo predložile šele maja 2017 in je bilo Parlamentu na voljo šele decembra 2017, po številnih pozivih; ceni, da je Komisija Parlamentu zagotovila začasno oceno seznama 181 prednostnih projektov v skupni vrednosti 11,5 milijarde EUR, kar znaša približno 55 % vseh sredstev ESRR, KS in ESS, ki so bila Grčiji dodeljena za obdobje 2007–2013, od katerih je bilo 118 že uspešno izvedenih do konca programskega obdobja, 24 pa se jih postopoma ukinja;
3. poleg tega poudarja, da je bil v skladu s podatki iz omenjenega poročila po sprejetju uredbe v zvezi s specifičnimi ukrepi za Grčijo učinek na likvidnost v letu 2015 v višini 1 001 709 731,50 EUR, vhodni znesek za leto 2016 pa je znašal 467 674 209,45 EUR; poleg tega ugotavlja, da je Grčija skupaj s povečanjem začetnega predhodnega financiranja za programsko obdobje 2014–2020 v letih 2015 in 2016 prejela približno 2 milijardi EUR;
4. pozdravlja dejstvo, da so bila sredstva namenjena široki paleti projektov: prometu in drugi infrastrukturi (okolje, turizem, kultura, oživiljanje mest in podeželja, socialna infrastruktura, projekti informacijske družbe in ukrepi za razvoj človeških virov); poleg tega pozdravlja dejstvo, da je 63 % skupnih plačil projektov državne pomoči zadevalo pomoč za podjetja in poslovne projekte, kar je neposredno prispevalo h konkurenčnosti in zmanjšanju poslovnega tveganja, medtem ko je 37 % plačil zadevalo ukrepe državne pomoči za infrastrukturne projekte in so dopolnjevala ukrepe na področju tržnih pogojev in podjetniških izboljšav;
5. pozdravlja dejstvo, da so grške oblasti v predloženem poročilu potrdile, da je povečanje likvidnosti istočasno prineslo povečanje finančnih prihodkov za približno 1,5 milijarde EUR ter programa javnih naložb za leto 2015–2016;
6. pozdravlja učinke ukrepov na povečanje gospodarske aktivnosti, normalizacijo in konsolidiranje prihodkov in obratnega kapitala številnih podjetij, ustvarjanje in ohranjanje delovnih mest in izgradnjo pomembne proizvodne infrastrukture, kar se odraža tudi v znatnem učinku na prihodke od davkov v proračunu;
7. je seznanjen z dejstvom, da so bila sredstva, ki jih je EU plačala na podlagi izvrševanja uredbe leta 2015, porabljeni za projekte iz operativnih programov do konca obdobja upravičenosti, leta 2016 pa je preostali znesek, ki je bil plačan skupaj z nacionalnimi sredstvi, prispeval tudi k dokončanju drugih projektov;
8. ceni dejstvo, da so se grški organi lotili reorganizacije razvrstitve projektov ter opredelili glavne projekte, ki jih je treba dokončati; poudarja, da je to bistveno prispevalo k premagovanju institucionalnih in upravnih ovir in določitvi prednostnih ukrepov, ki jih je treba izvesti brez odlašanja, s čimer so se preprečili tudi finančni popravki; pozdravlja dejstvo, da se je s sredstvi, ki jih je EU izplačala v okviru Uredbe (EU) 2015/1839, precej znižalo število projektov, ki so bili opredeljeni kot nedokončani; ugotavlja, da v primerjavi s programskim obdobjem 2000–2006, v katerem približno 900 projektov ni bilo zaključenih, v času predložitve končnih zahtevkov za programsko obdobje 2007–2013 še vedno ni bilo zaključenih 79 projektov, vendar naj bi bili ti zaključeni z uporabo nacionalnih sredstev;
9. poudarja, da se je stopnja črpanja iz strukturnih skladov znatno izboljšala in da je bila na koncu marca 2016 plačilna stopnja za programsko obdobje 2007–2013 v Grčiji nad 97 % ⁽⁵⁾, v skladu s stanjem izvrševanja plačil in neporavnanih obveznosti (RAL) za programsko obdobje 2007–2013 z dne 31. marca 2018 pa Grčija nima neporavnanih obveznosti iz Razdelka 1b ⁽⁶⁾; pozdravlja, da je Grčija prva država članica, ki je v celoti izkoristila razpoložljiva sredstva in dosegla 100-odstotno stopnjo črpanja (povprečje EU znaša 96 %);

⁽⁵⁾ Delovni dokument služb Komisije o naknadnem vrednotenju ESRR in Kohezijskega sklada za obdobje 2007–2013.

⁽⁶⁾ Stanje izvrševanja skupnih plačil in stopnja neporavnanih obveznosti (RAL) iz Razdelka 1b (programi za obdobje 2007–2013) - Določitev nacionalnih organov in stanje izvrševanja vmesnih plačil iz operativnih programov evropskih strukturnih in investicijskih skladov za obdobje 2014–2020 (stanje dne 31. marca 2018).

Torek, 11. september 2018

10. vendar priznava, da stopnje črpanja sredstev nudijo le okvirne podatke in da poudarek na črpanju sredstev ne bi smel iti na račun učinkovitosti, dodane vrednosti in kakovosti naložb; ugotavlja, da imajo posebni ukrepi makroekonomski značaj in je njihove učinke težko povezati s posameznimi projekti;
11. ponovno poudarja, da imajo evropski strukturni in investicijski skladi v številnih državah članicah velik vpliv na BDP in druge kazalnike, pa tudi na socialno, ekonomsko in teritorialno kohezijo na splošno, in da se ocenjuje, da so naložbe, ki sta jih podpirali kohezijska politika in politika razvoja podeželja, leta 2015, ob koncu prejšnjega programskega obdobja, povečale grški BDP za malo več kot 2 % nad raven, ki bi jo dosegel brez tega financiranja; ponovno poudarja, da bi se morala uporaba strukturnih skladov EU vedno osredotočati na doseganje prave dodane vrednosti EU, zasledovati bi morala cilje in prednostne naloge EU in si prizadevati za več kot zgolj za rast BDP;
12. je seznanjen z večinoma kvantitativno analizo poročila o uporabi zneskov iz Uredbe (EU) 2015/1839 za programsko obdobje 2007–2013, ki so ga predložile grške oblasti in s tem ravnale v skladu s pravnimi zahtevami; priznava, da učinka posebnih ukrepov ni mogoče ločiti od skupnega učinka evropskih strukturnih in investicijskih skladov v Grčiji, vendar meni, da bi kvalitativna ocena, kljub temu, da jo je težko opraviti, prispevala k dopolnitvi analize in razumevanju doseženih rezultatov; spodbuja Komisijo, naj zagotovi več informacij v zvezi s povečano konkurenčnostjo ter produktivnostjo ter trajnostjo v socialnih in ekoloških vidikih;
13. je seznanjen z dejstvom, da so v skladu s končnimi podatki, ki jih je sporočila Komisija 31. decembra 2016, plačila, ki jih je zahtevala grška vlada, znašala 1,6 milijarde EUR, na dan 31. marca 2018 pa je Grčija zabeležila stopnjo izvrševanja v višini 28 % za obdobje 2014–2020 (7), kar jo v splošnem uvršča med države članice z najvišjo uspešnostjo, kljub temu, da se podatki glede razreza ali stopnje izkoriščenosti za posamezni sklad nekoliko razlikujejo; poleg tega podpira sprejetje Uredbe (EU) 2015/1839 kot pomembnega ukrepa, primernega za zagotovitev prilagojene podpore Grčiji v ključnem trenutku; pozdravlja dejstvo, da je bilo v skladu z zahtevami dodatno predhodno financiranje v celoti krito iz vmesnih zahtevkov za plačila iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Kohezijskega sklada, ugotavlja pa, da ni bilo popolnoma krito iz Evropskega socialnega sklada (približno 4 %) in Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo;
14. ugotavlja, kako pomembne so ustrezne strukturne reforme; priznava dosedanja prizadevanja in poziva Grčijo, naj še nadalje izkoristi možnost pomoči v okviru programa podpore strukturnim reformam, da bi ustvarila zdravo poslovno okolje za učinkovito in uspešno rabo sredstev evropskih strukturnih skladov ter za povečanje njihovega družbenogospodarskega učinka;
15. je seznanjen z dejstvom, da je regionalna politika s podpiranjem javnih naložb in fleksibilno uporabo naložb EU, bodisi prek reprogramiranja sredstev ali zvišanja stopnje sofinanciranja, ublažila posledice finančne krize in stalne fiskalne konsolidacije v številnih državah članicah; v zvezi s tem poudarja, da je pomembno zagotoviti ustrezna finančna sredstva za naslednji večletni finančni okvir; vseeno poudarja, da bi bilo treba na kohezijsko politiko gledati kot na glavni instrument javnih naložb in spodbudo za pritegnitev dodatnega javnega in zasebnega financiranja ter da bi bilo treba podobne ukrepe, na podlagi katerih se zmanjšajo stopnje nacionalnega sofinanciranja za prejeta sredstva za operativne programe, ki jih financirajo strukturni skladi, bodisi za Grčijo ali za druge države članice, uporabiti le izjemoma ter bi jih bilo treba pred njihovim sprejetjem in izvrševanjem preučiti s stališča učinkovitosti ter jih ustrezno utemeljiti;
16. ugotavlja, da se nekatere regije srečujejo s težavami pri sofinanciranju projektov v okviru skladov ESI; zato poziva Komisijo, naj v okviru evropskega semestra ter pakta za stabilnost in rast nujno preuči vpliv regionalnih naložb, sofinanciranih iz skladov ESI, zlasti tistih v manj razvitih regijah, na izračun javnofinančnih primanjkljajev;
17. ponovno opozarja grške organe, da je treba zagotoviti ustrezno komunikacijo in preglednost za naložbe v okviru evropskih strukturnih in investicijskih skladov;
18. pozdravlja predhodno oceno, da se bo programsko obdobje 2007–2013 za Grčijo predvidoma zaključilo brez izgube sredstev; poziva Komisijo, naj obvesti Parlament o izidih postopka zaključka programskega obdobja, za katere se pričakuje, da bodo dokončani v prvi polovici leta 2018, ter naj zagotovi posodobljen pregled projektov, ki naj se dokončajo z nacionalnimi sredstvi, ter tistih, ki 31. marca 2018 še niso bili zaključeni;
19. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

(7) Stanje izvrševanja skupnih plačil in stopnja neporavnanih obveznosti (RAL) iz Razdelka 1b (programi za obdobje 2007–2013) - Določitev nacionalnih organov in stanje izvrševanja vmesnih plačil iz operativnih programov evropskih strukturnih in investicijskih skladov za obdobje 2014–2020 (stanje dne 31. marca 2018).

Torek, 11. september 2018

P8_TA(2018)0325

Možnosti za ponovno vključevanje delavcev, ki okrevajo po poškodbi in bolezni, v kakovostno zaposlitev**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o možnostih za ponovno vključevanje delavcev, ki okrevajo po poškodbi in bolezni, v kakovostno zaposlitev (2017/2277(INI))**

(2019/C 433/03)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju medinstitucionalne razglasitve evropskega stebra socialnih pravic,
- ob upoštevanju Evropske socialne listine z dne 3. maja 1996,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. septembra 2016 o uporabi Direktive Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu ⁽¹⁾ (direktiva o enakosti pri zaposlovanju),
- ob upoštevanju skupne izjave Evropske zveze za kronične bolezni z naslovom *Improving the employment of people with chronic diseases in Europe* (Izboljšanje zaposlitvenih možnosti za osebe s kroničnimi boleznimi v Evropi),
- ob upoštevanju Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov, ki je v EU začela veljati 21. januarja 2011 v skladu s Sklepom Sveta št. 2010/48/ES z dne 26. novembra 2009,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. novembra 2015 o strateškem okviru EU za varnost in zdravje pri delu za obdobje 2014–2020 ⁽²⁾,
- ob upoštevanju skupnega poročila iz leta 2014, ki sta ga pripravili Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu (EU-OSHA) in Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer (Eurofound) z naslovom *Psychosocial risks in Europe – Prevalence and strategies for prevention* (Psihosocialna tveganja v Evropi – razširjenost in strategije za preprečevanje),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 30. novembra 2017 o izvajanju evropske strategije o invalidnosti ⁽³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. julija 2016 o izvajanju Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov s posebnim poudarkom na sklepnih ugotovitvah Odbora Združenih narodov za pravice invalidov ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju Filadelfijske deklaracije z dne 10. maja 1944 o ciljih Mednarodne organizacije dela (MOD),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. maja 2007 o spodbujanju dostojnega dela za vse ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ UL C 204, 13.6.2018, str. 179.

⁽²⁾ UL C 366, 27.10.2017, str. 117.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0474.

⁽⁴⁾ UL C 101, 16.3.2018, str. 138.

⁽⁵⁾ UL C 102 E, 24.4.2008, str. 321.

Torek, 11. september 2018

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 2. julija 2008 z naslovom Prenovljena socialna agenda: Priložnosti, dostopnost in solidarnost v Evropi 21. stoletja (COM(2008)0412),
 - ob upoštevanju poročila Komisije z dne 24. februarja 2011 o izvajanju okvirnega sporazuma o stresu na delovnem mestu, ki so ga sprejeli evropski socialni partnerji (SEC(2011)0241),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 21. februarja 2007 z naslovom Izboljšanje kakovosti in produktivnosti pri delu: strategija Skupnosti 2007–2012 za zdravje in varnost pri delu (COM(2007)0062),
 - ob upoštevanju Direktive Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu ⁽⁶⁾,
 - ob upoštevanju direktive o preprečevanju diskriminacije 2000/78/ES in sodne prakse Sodišča Evropske unije, na primer sodbe Sodišča v združenih zadevah C-335/11 in C-337/11 (HK Denmark) z dne 11. aprila 2013, ki skupaj določata, da delodajalci ne smejo diskriminirati delavcev, kadar je njihovo dolgotrajno slabo zdravstveno stanje povezano z invalidnostjo, in da jim morajo razumno prilagoditi delovne pogoje,
 - ob upoštevanju skupnih ukrepov EU za duševno zdravje in dobro počutje, začeti leta 2013,
 - ob upoštevanju kampanje za zdravo delovno okolje, ki jo izvaja Evropska agencija za zdravje in varnost pri delu (EU-OSHA),
 - ob upoštevanju nedavnega pilotnega projekta o zdravju in varnosti starejših delavcev, ki ga je izvedla EU-OSHA,
 - ob upoštevanju poročila EU-OSHA iz leta 2016 z naslovom Rehabilitacija in vrnitev na delo: poročilo o analizi politik, strategij ter programov EU in držav članic,
 - ob upoštevanju poročila Evropske fundacije za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer (Eurofound) iz leta 2014 z naslovom *Employment opportunities for people with chronic diseases* (Zaposlitvene možnosti za osebe s kroničnimi boleznimi),
 - ob upoštevanju dokumenta organizacije Business Europe iz leta 2012 z naslovom *Employers' practices for Active Ageing* (Prakse delodajalcev za aktivno staranje),
 - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve (A8-0208/2018),
- A. ker je stres na delovnem mestu vse večji problem in druga najpogostejša z delom povezana zdravstvena težava, o kateri se poroča v Evropi; ker 25 % ⁽⁷⁾ delavcev trdi, da trpijo zaradi stresa na delovnem mestu; ker stres, ki je povezan z delom, lahko ogrozi pravico posameznika do zdravih delovnih razmer; ker stres na delovnem mestu dodatno prispeva k odsotnosti in k nezadovoljstvu z delovnim mestom, negativno vpliva na storilnost in je vsako leto odgovoren skoraj za polovico izgubljenih delovnih dni;
- B. ker staranje evropskih delavcev prinaša nove izzive glede delovnega okolja in drugačne organizacije dela; ker staranje spremlja večje tveganje za razvoj kroničnih duševnih in telesnih zdravstvenih težav, tudi invalidnosti in bolezni, zaradi česar so za trajnost delovnih mest, pokojninskih sistemov in sistemov socialne varnosti zelo pomembni preprečevanje, ponovno vključevanje in rehabilitacija; ker kronične bolezni ne prizadenejo le starejše prebivalstvo;

⁽⁶⁾ UL L 303, 2.12.2000, str. 16.

⁽⁷⁾ <https://osha.europa.eu/en/tools-and-publications/publications/reports/psychosocial-risks-eu-prevalence-strategies-prevention/view>

Torek, 11. september 2018

- C. ker ima dolgotrajna odsotnost z dela negativne posledice za duševno in telesno zdravje povzroča pa tudi visoke socialne in gospodarske stroške ter lahko prepreči vrnitev na delo; ker sta zdravje in dobro počutje ključna za izgradnjo vzdržnih gospodarstev; ker je treba upoštevati resne finančne posledice bolezni ali invalidnosti za družine, če se prizadete osebe ne morejo vrniti na delo;
- D. ker obstajajo razlike med invalidnostjo, poškodbami, boleznimi in zdravstvenimi stanji, povezanimi s starostjo, vendar se ti pogosto prekrivajo ter zahtevajo celovit pristop za vsak primer posebej;
- E. ker je staranje eden od glavnih družbenih izzivov EU; ker so zato potrebne politike, ki bodo spodbujale aktivno staranje in omogočale, da bodo ljudje ostali aktivni in zaposleni do upokojitvene starosti ali po njej, če bodo želeli; ker je starejša generacija s svojimi izkušnjami nepogrešljiva za trg dela; ker si starejši, ki so pripravljene delati še naprej, pogosto želijo gibljivi delovni čas in individualizirane delovne pogoje; ker imajo bolezen, invalidnost in izključenost iz dela resne finančne posledice;
- F. ker so kajenje ter zloraba alkohola in drog med najpogostejšimi dejavniki tveganja za zdravje pri delovno sposobnem prebivalstvu v EU, saj sta povezana s poškodbami in različnimi nenalezljivimi boleznimi ⁽⁸⁾; ker so v 20–25 % vseh nesreč na delovnem mestu vpletene osebe pod vplivom alkohola ⁽⁹⁾ in ker ima po ocenah 5–20 % delovno sposobnega prebivalstva v Evropi resne težave, povezane z uživanjem alkohola ⁽¹⁰⁾; ker je ponovno vključevanje delavcev, ki so imeli težave zaradi zlorabe prepovedanih snovi, v kakovostno zaposlitev poseben izziv za delodajalce;
- G. ker so invalidi ali osebe s kroničnimi boleznimi ter osebe, ki okrevajo po poškodbi ali bolezni, ranljive in bi jim bilo zato treba zagotoviti individualno podporo, ko se vračajo na delovno mesto ali na trg dela; ker je treba upoštevati, da se nekatere osebe s kroničnimi boleznimi ne želijo ali ne morejo vrniti na delo;
- H. ker bi področje poklicne rehabilitacije in vrnitve na delo lahko zagotavljalo dragocene priložnosti za prostovoljstvo, na primer z udeležbo v prostovoljskem delu po upokojitvi; ker bi bilo treba prostovoljstvo spodbujati ne glede na starost;
- I. ker morajo delodajalci spodbujati predvsem kulturo zdravja in varnosti na delovnem mestu; ker bi udeležba pri dejavnostih za spodbujanje varnosti in zdravja pri delu, na primer v delovnih skupinah, tudi lahko pripomogla k spremembi kulture;
- J. ker ima delo zaradi pomembnih pozitivnih psihosocialnih koristi, ki jih prinaša zaposlenim, pomembno vlogo pri spodbujanju procesov okrevanja in rehabilitacije; ker je dobra praksa na področju varnosti in zdravja pri delu ključna za produktivno in motivirano delovno silo, ki podjetjem omogoča, da ostanejo konkurenčna in inovativna, zagotavlja dobro počutje delavcev ter pomaga ohraniti dragocena znanja in spretnosti ter delovne izkušnje, zmanjšati fluktuacijo zaposlenih ter preprečiti izključevanje, nesreče in poškodbe; ker v ta namen poziva Komisijo, naj upošteva vse stroške na področju dejavnega in socialnega vključevanja; ker je ustrezen in posamezniku prilagojen pristop k ponovni vključitvi oseb, ki okrevajo po poškodbi ali bolezni, v kakovostno zaposlitev pomemben dejavnik za preprečevanje dodatne odsotnosti ali vztrajanja na delovnem mestu kljub bolezni;
- K. ker se opredelitev osebe z zmanjšano delovno zmožnostjo v posameznih državah članicah razlikuje;

⁽⁸⁾ Inštitut za merjenje in ocenjevanje zdravja (2016) (GBD Compare, vizualizacija podatkov) <http://vizhub.healthdata.org/gbd-compare>.

⁽⁹⁾ Znanstvena skupina Evropskega foruma za alkohol in zdravje (2011) Alkohol, delo in produktivnost https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/alcohol/docs/science_02_en.pdf.

⁽¹⁰⁾ Eurofound (2012), Uporaba alkohola in drog na delovnem mestu https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_files/docs/ewco/tn1111013s/tn1111013s.pdf.

Torek, 11. september 2018

- L. ker imajo mala in srednja podjetja ter mikropodjetja glede tega posebne potrebe, saj imajo manj sredstev, potrebnih za izpolnjevanje obveznosti, povezanih z boleznijo in preprečevanjem nesreč, zato pogosto potrebujejo podporo pri doseganju svojih ciljev na področju varnosti in zdravja pri delu; ker je po drugi strani dobra praksa na področju varnosti in zdravja pri delu za mala in srednja podjetja ključna, zlasti ko gre za vzdržnost njihovega poslovanja; ker različni programi, ki jih financira EU, omogočajo dragoceno izmenjavo inovacij in dobrih praks na področju trajnostnega zdravja in varnosti pri delu;
- M. ker negativni psihosocialni dejavniki na delovnem mestu niso povezani le z rezultati na področju zdravja, temveč tudi s povečano odsotnostjo z dela in manjšim polklicnim zadovoljstvom; ker vsakemu primeru posebej prilagojeni ukrepi glede zdravja in varnosti pri delu posamezniku s spremenjeno delovno zmožnostjo omogočijo, da ostane na delovnem mestu in da je koristen za celoten kolektiv; ker je odsotnost z dela sicer včasih potrebna iz zdravstvenega vidika, vendar ima lahko dodatne psihosocialne posledice za ljudi, ki so daljši čas odsotni z dela, saj je manj verjetno, da se bodo vrnili na delo; ker pravočasna in usklajena oskrba, ki se osredotoča predvsem na dobro počutje zaposlenega, bistveno poveča verjetnost pozitivnega izida, tj. vrnitve na delo, in preprečuje dolgoročne negativne posledice za posameznika;
- N. ker sta razpoložljivost in primerljivost podatkov o poklicnih boleznih na ravni EU pogosto nezadostni; ker po podatkih Eurofounda približno 28 % evropskih državljanov navaja, da trpijo zaradi kroničnih telesnih ali duševnih težav, bolezni ali invalidnosti ⁽¹⁾; ker naj bi ena četrtnina delovno sposobnih ljudi imela dolgotrajne zdravstvene težave ⁽²⁾; ker sta invalidnost in slabše zdravstveno stanje lahko istočasno vzrok in posledica revščine; ker so rezultati študije OECD pokazali, da so prihodki invalidov povprečno v povprečju za 12 % nižji od dohodkov preostalega prebivalstva ⁽³⁾; ker je v nekaterih državah ta razlika v prihodkih celo 30-odstotna; ker je po podatkih iz študije iz leta 2013 21,8 % bolnikov z rakavimi obolenji, starih od 18 do 57 let, postalo brezposelnih takoj po diagnozi, 91,6 % takih oseb pa 15 mesecev po diagnozi ⁽⁴⁾; ker je po podatkih iz študije Eurostata ⁽⁵⁾ iz leta 2011 samo 5,2 % zaposlenih z zmanjšano delovno zmožnostjo zaradi dolgotrajnih zdravstvenih težav in/ali težav pri osnovni dejavnosti navedlo, da imajo posebno delovno ureditev; ker je po podatkih iz te študije 24,2 % tistih, ki niso zaposleni, pojasnilo, da bi se lažje vrnili na delo, če bi imeli možnost posebne delovne ureditve;
- O. ker digitalizacija najbrž prinesla velike spremembe v organizaciji dela in bi lahko pomagala izboljšati priložnosti za delavce, ki imajo na primer zmanjšano fizično zmožnost; ker se bodo starejše generacije pri tem verjetno soočale z edinstvenimi izzivi; ker bi morale imeti tudi te generacije koristi od teh sprememb;
- P. ker je v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah zapisana pravica do delovnih pogojev, ki spoštujejo zdravje, varnost in dostojanstvo vsakega delavca, dobri delovni pogoji pa imajo pozitivno vrednost sami po sebi; ker ima vsakdo pravico do življenjskega standarda, ki je primeren za njihovo zdravje in dobro počutje, ter pravico do dela in pravičnih in ugodnih delovnih pogojev, v skladu s Splošno deklaracijo o človekovih pravicah; ker izboljšanje zdravja in ponovno vključevanje delavcev povečujeta splošno blaginjo družbe in prinaša ekonomske koristi državam članicam, zaposlenim in delodajalcem, tudi starejšim delavcem in posameznikom z zdravstvenimi težavami, ter pomagata ohraniti znanja in spretnosti, ki bi sicer bile izgubljene; ker sprememba nezmožnosti v zmožnost za delo koristi delodajalcem, delavcem, družinam in skupnostim;

Preprečevanje in zgodnje posredovanje

1. meni, da je treba nujno izboljšati upravljanje odsotnosti zaradi bolezni v državah članicah ter delovna mesta v večji meri prilagoditi kroničnim bolnikom in invalidom, in sicer s preprečevanjem diskriminacije z boljšim izvrševanjem Direktive 2000/78/ES o enakem obravnavanju pri zaposlovanju in delu; priznava, da je za doseganje izboljšanja v državah članicah treba uvesti delujočo zakonodajo z učinkovitim nadzorom, s čimer bi zagotovili, da bodo delodajalci poskrbeli za bolj vključujoča delovna mesta za posameznike, ki trpijo zaradi kroničnih bolezni in invalidnosti, vključno z, na primer, spremembo nalog in opreme ter razvojem znanj in spretnosti; poziva države članice, naj podprejo razumne prilagoditve delovnih mest, da bi zagotovili pravočasno vrnitev na delo;

⁽¹⁾ Tretja evropska raziskava fundacije Eurofound o kakovosti življenja 2001–2012, <https://www.eurofound.europa.eu/surveys/european-quality-of-life-surveys/european-quality-of-life-survey-2012>.

⁽²⁾ str. 7 v https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/social_determinants/docs/final_sum_ecorys_web.pdf.

⁽³⁾ str. 7, glavne ugotovitve <https://www.oecd.org/els/emp/42699911.pdf>.

⁽⁴⁾ str. 5, https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/policies/docs/2017_chronic_framingdoc_en.pdf.

⁽⁵⁾ Eurostat, 2011 priložnostni modul LFC, naveden v: https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/policies/docs/2017_chronic_framingdoc_en.pdf.

Torek, 11. september 2018

2. poziva Komisijo, naj se zavzema za integracijske in rehabilitacijske ukrepe ter podpre prizadevanja držav članic za boljše ozaveščanje ter opredeli in razširja dobro prakso glede ureditve in prilagoditve delovnega mesta; poziva deležnike, povezane z vrnitvijo na delo, naj pripomorejo k lažji izmenjavi informacij o morebitnih nezdravstvenih ovirah za vrnitev na delo, ter usklajujejo ukrepe za njihovo prepoznavanje in odpravljanje;

3. poziva Eurofound, naj dodatno pregleda in analizira zaposlitvene možnosti in stopnjo zaposljivosti ljudi s kroničnimi boleznimi; poziva, naj uporaba politike na podlagi dokazov postane standardna praksa, na kateri se bo gradil pristop k vračanju na delo; poziva oblikovalce politike, naj prevzamejo pobudo pri zagotavljanju dostopa delodajalcev in zaposlenih do informacij in zdravstvenega varstva, ta dobra praksa pa naj se promovira na evropski ravni;

4. meni, da bi prihodnji strateški okvir EU za varnost in zdravje pri delu za obdobje po letu 2020 moral dati še večjo prednost naložbam prek skladov EU, katerih cilj je podaljševanje in spodbujanje bolj zdravega življenja in poklicnega življenja ter individualiziranih delovnih ureditev, pa tudi zaposlovanje in prilagojeno vračanje na delovno mesto, če obstaja želja in če zdravstveno stanje to dopušča; meni, da bi morale biti ključni del te strategije naložbe v primarne in sekundarne mehanizme preprečevanja, na primer z zagotavljanjem tehnologij elektronskega zdravstva; poziva Komisijo in države članice, naj dajejo prednost preprečevanju tveganj in bolezni na delovnem mestu;

5. spodbuja države članice, naj se v celoti vključijo v prihodnjo kampanjo na ravni EU za obdobje 2020–2022, namenjeno preprečevanju z delom povezanih kostno-mišičnih obolenj, da bi poiskali inovativne nezakonodajne rešitve in izmenjali informacije in dobro prakso s socialnimi partnerji; poziva k aktivni vključitvi držav članic v širjenje informacij, ki jih posreduje agencija EU-OSHA; ponovno poziva Komisijo, naj brez odlašanja predloži zakonski akt o kostno-mišičnih obolenjih; poziva države članice, naj izvedejo študije, razčlenjene glede na spol, starost ter področje gospodarske dejavnosti, o pogostosti kostno-mišičnih obolenj, katerih namen naj bo preprečevanje pojava teh bolezni ter oblikovanje celovite strategije EU za preprečevanje in zgodnje ukrepanje pri kroničnih boleznih;

6. poziva države članice in delodajalce, naj proaktivno delujejo pri vključevanju informacij, ki jih posreduje agencija EU-OSHA, v svoje politike in programe za delovna mesta; pozdravlja, da je agencija EU-OSHA na svojem spletnem mestu pred kratkim objavila nov razdelek, namenjen z delom povezanim boleznim, rehabilitaciji in vrnitvi na delo, v katerem daje na voljo informacije o politikah in praksah preprečevanja;

7. meni, da je sistematično preprečevanje psihosocialnih tveganj ključni element sodobnih delovnih mest; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da se je v zadnjih letih povečalo število prijavljenih primerov duševnih in psihosocialnih težav, ter se zaveda, da je stres na delovnem mestu vse večja težava za zaposlene in delodajalce; poziva države članice in socialne partnerje, naj poskrbijo za podporo podjetjem pri izvajanju skladnih politik in programov za okrepitev preprečevanja teh težav, obravnavanje stigmatizacije duševnih težav in podporo zaposlenim, ki trpijo zaradi teh zdravstvenih stanj, in sicer z omogočanjem dostopa do psihološke podpore; z namenom dodatnega motiviranja delodajalcev, naj sprejemajo ukrepe, poudarja koristi, tudi dokazano donosnost naložbe v preprečevanje psihosocialnih tveganj in spodbujanje zdravja; ugotavlja, da se zakonodaja in priznavanje psihosocialnih tveganj ter tveganj za duševno zdravje, kot sta kronični stres in izgorelost, med državami članicami razlikujeta;

8. poudarja, da je pomembno posodabljanje in zagotavljanje skupne zdravstvene kazalnike in opredelitve z delom povezanih bolezni, vključno s stresom na delovnem mestu, ter statistične podatke na ravni EU, da bi določili cilje za zmanjšanje pogostosti poklicnih bolezni;

9. poziva Komisijo in države članice, naj razvijejo in izvajajo program za sistematično spremljanje, vodenje in podporo za delavce, ki trpijo zaradi psihosocialnih tveganj, vključno s stresom, depresijo in izgorelostjo, da bi med drugim pripravili učinkovita priporočila in smernice za boj proti tem tveganjem; poudarja, da se kronični stres na delovnem mestu priznava kot pomembna ovira za produktivnost in kakovost življenja; ugotavlja, da so psihosocialna tveganja in stres na delovnem mestu pogosto strukturne težave, povezane z organizacijo dela, ter da je preprečevanje in upravljanje teh pojavov mogoče; poudarja, da je treba izvesti študije, izboljšati preprečevanje in izmenjati dobro prakso ter orodja za ponovno vključevanje prizadetih posameznikov na trg dela;

Torek, 11. september 2018

10. poziva k odpravi stigmatizacije težav z duševnim zdravjem in učnih motenj; spodbuja pobude za ozaveščanje in podporo spremembam glede tega prek oblikovanja politik in ukrepov za preprečevanje psihosocialnih tveganj na ravni podjetja; v zvezi s tem želi pohvaliti ukrepe socialnih partnerjev v državah članicah, ki prispevajo k pozitivni spremembi; opozarja na pomen pravnega usposabljanja ponudnikov storitev za zdravje in varnost pri delu in delovnih inšpektorjev v praksah upravljanja psihosocialnih tveganj; poziva k tesnejšemu sodelovanju in ponovni oživitvi pobud EU za spopadanje s psihosocialnimi tveganji pri delu in prednostni obravnavi tega vprašanja v prihodnjem strateškem okviru EU za zdravje in varnost pri delu;

11. priznava, da pomeni ponovno vključevanje delavcev, ki so imeli težave z zlorabo snovi, poseben izziv za delodajalce; v zvezi s tem opozarja na primer modela Alna, ki ga vodijo švedski socialni partnerji ⁽¹⁶⁾, s katerim nudijo podporo delovnim mestom pri spremanju proaktivnih ukrepov in ukrepov zgodnjega posredovanja ter pri pomoči pri procesu rehabilitacije za zaposlene, ki so imeli težave, povezane z zlorabo snovi;

12. pozdravlja kampanjo Obvladajmo stres za zdrava delovna mesta; poudarja, da morajo pobude za zmanjševanje stresa, povezanega z delom, vključevati tudi razsežnost spola, ob upoštevanju posebnih delovnih razmer žensk;

13. poudarja, da je treba vlagati več v politike za preprečevanje tveganj ter bolj podpirati kulturo preprečevanja; poudarja, da je kakovost preventivnih storitev bistvenega pomena za podporo podjetjem; poziva države članice, naj izvajajo učinkovite ukrepe politike in regulativne ukrepe v zvezi z zdravo prehrano, uporabo alkohola in tobaka ter kakovostjo zraka, ter naj te politike spodbujajo tudi na delovnem mestu; poziva jih tudi, naj razvijejo celostne zdravstvene storitve, ki bodo zajemale tudi socialne, psihološke in delovne storitve ter medicino dela; spodbuja države članice, naj delavcem zagotovijo ustrezen dostop do zdravstvenega varstva, da bi zgodaj odkrili nastop telesnih in duševnih bolezni in omogočili proces ponovnega vključevanja; želi spomniti, da lahko zgodnje naložbe in preventivni ukrepi lahko zmanjšajo dolgotrajni psihosocialni učinek na posameznika, pa tudi dolgoročne skupne stroške za družbo;

14. poziva, naj bodo politike ponovnega vključevanja:

- skladne z vseživljenjskim pristopom v izobraževalni, socialni in zaposlovalni politiki ter politiki vseživljenjskega učenja,
- prilagojene, namenske in usmerjene v potrebe, ter ne smejo postavljati udeležencem zahtev, ki jih ti zaradi svojega stanja verjetno ne bodo izpolnili,
- participativne in utemeljene na celostnem pristopu ter
- naj upoštevajo pogoje, ki so nujni, da se omogoči udeležba, ne da bi ustvarili pogoje, ki ogrožajo zajamčeno plačo;

15. meni, da bi morale države članice za invalide ali osebe s kroničnimi boleznimi zagotoviti ciljne dodatne ugodnosti, ki pokrivajo dodatne stroške, med drugim v zvezi z osebno podporo in pomočjo, uporabo posebnih zmogljivosti ter zdravstvenim in socialnim varstvom, pri čemer bi morale med drugim določiti dostopne cene za zdravila za prikrajšane družbene skupine; poudarja, da je treba zagotoviti dostojne invalidske in starostne pokojnine;

Vrnitev na delovno mesto

16. priznava, da je delo pomemben vir pozitivne psihosocialne dobrobiti posameznika ter da je vključevanje dolgotrajno brezposelnih na trg dela s pomočjo individualno prilagojenih ukrepov, bistveno za boj proti revščini in socialni izključenosti in da ima tudi druge psihosocialne koristi; poudarja, da ima vključevanje oseb, ki se vračajo na delo po duševni ali telesni bolezni, dvojni pozitivni učinek, telesni in duševni: koristi za dobro počutje, zmanjšuje stroške za nacionalne sisteme socialne varnosti in posamezna podjetja, podpira gospodarstvo v širšem smislu, na primer tako, da prispeva k večji trajnosti pokojninskega sistema in sistema socialne varnosti za prihodnje generacije; je seznanjen s težavami delavcev glede sistemov nadomestil, ki lahko povzročajo nepotrebne zamude pri dostopu do zdravljenja ter včasih delujejo odvračalno; odločno poziva k pristopu, osredotočenem na stranko, v vseh upravnih postopkih, povezanih s ponovnim vključevanjem delavcev; poziva države članice k sodelovanju s Komisijo in ustreznimi agencijami v EU, da bi se zoperstavili negativnim učinkom dolgotrajne odsotnosti z dela, kot so izolacija, psihosocialne težave, socialno-ekonomske posledice in slabša zaposljivost;

⁽¹⁶⁾ <http://www.alna.se/in-english>

Torek, 11. september 2018

17. meni, da bi morale države članice in delodajalci sprejeti pozitiven in v delo usmerjen pristop do delavcev invalidov, starejših delavcev ter delavcev z duševnimi ali telesnimi boleznimi ali poškodbami, vključno z ljudmi, ki imajo diagnozo neozdravljive bolezni, s poudarkom na zgodnjem ocenjevanju posameznikove zmožnosti in pripravljenosti za delo, organizacijo psihološkega, socialnega in zaposlovalnega svetovanja in prilagoditvijo delovnega mesta, ob upoštevanju poklicnega profila in socialno-ekonomskega položaja osebe, pa tudi razmer v podjetju; spodbuja države članice, naj v svojih sistemih socialne varnosti izboljšajo določbe, ki bodo podprle hitro vrnitev na delo pod pogojem, da si zaposleni to želi in da njegovo zdravstveno stanje to omogoča;

18. opaža pozitiven vloga, ki jo imajo socialna podjetja, zlasti socialna podjetja za vključevanje na trg dela (WISE), pri ponovnem vključevanju dolgotrajno brezposelnih oseb v delovno silo; poziva države članice, naj zagotovijo potrebno priznavanje in tehnično podporo tem podjetjem;

19. v zvezi s tem spodbuja sklicevanje na Konvencijo OZN o pravicah invalidov in izbirnega protokola k njej (A/RES/61/106) ter uporabo mednarodne klasifikacije Svetovne zdravstvene organizacije o funkcioniranju, invalidnosti in zdravju (ICF) v vseh ustreznih ukrepih in politikah; se strinja, da je invalidnost zdravstvena izkušnja, ki se zgodi v nekem socialno-ekonomskem kontekstu;

20. poziva Komisijo in države članice, naj razvijejo in zagotovijo smernice o dobri praksi i usposabljanju, podpori in svetovanju delodajalcem glede tega, kako oblikovati in izvajati načrte za ponovno vključevanje, obenem pa zagotovijo nadaljnji dialog med socialnimi partnerji ter poskrbijo, da se zaposleni zavedajo svojih pravic že od začetka procesa vračanja na delo; spodbuja tudi izmenjavo dobre prakse znotraj držav članic in med njimi, poklicnimi skupnostmi, socialnimi partnerji, nevladnimi organizacijami in oblikovalci politike o ponovnem vključevanju delavcev, ki okrevajo po bolezni ali poškodbi;

21. poziva države članice, naj v sodelovanju s socialnimi partnerji zagotovijo zunanjo podporo za pripravo smernic in tehnične pomoči za mala in srednja ter mikro podjetja, ki imajo malo izkušenj s poklicno rehabilitacijo in ukrepi vrnitve na delo; priznava, da je pomembno upoštevati okoliščine, posebne potrebe in težave s skladnostjo v mikro- in malih ter srednjih podjetjih, pa tudi v nekaterih javnih sektorjih pri izvajanju ukrepov na ravni podjetij; poudarja, da so ozaveščanje, izmenjava dobrih praks, posvetovanje in spletne platforme izredno pomembni za pomoč malim in srednjim podjetjem in mikropodjetjem v tem procesu; poziva Komisijo in države članice, naj nadaljujejo razvoj praktičnih orodij in smernic, ki bodo podprli mala in srednja podjetja in mikropodjetja, ki imajo malo izkušenj s poklicno rehabilitacijo in ukrepi vrnitve na delo; priznava pomen vlaganja v vodstveno usposabljanje;

22. ugotavlja, da obstaja nevarnost, da se bolj ustvarjalni pristopi za ponovno vključevanje oseb, ki so najbolj oddaljene od trga dela, za morebiten vstop nanj, ne bi financirali zaradi ožje usmerjenega pristopa z lažje merljivimi izidi; zato poziva Komisijo, naj izboljša financiranje pristopov od spodaj navzgor v okviru strukturnih skladov in zlasti v okviru Evropskega socialnega sklada;

23. je seznanjen z uspehom pristopa upravljanja primerov pri programih vračanja na delo in poudarja potrebo po individualizirani in integrirani podpori s strani socialnih delavcev ali imenovanih svetovalcev; meni, da je za podjetja pomembno, da ostanejo v tesnem stiku z delavci v času njihove odsotnosti zaradi bolezni ali poškodbe;

24. meni, da bi morale politike vrnitve na delo zajemati širši in celovitejši pristop k zdravemu delovnemu življenju v fizično in psihično varnem in zdravem delovnem okolju skozi celotno delovno življenje ljudi, da bi omogočili aktivno in zdravo staranje vseh delavcev; poudarja, kako pomembni so komunikacija, pomoč specialistov pri vodenju poklicne rehabilitacije (delovni pomočniki) in integriran pristop, ki vključuje vse vpletene strani, za uspešno fizično in poklicno rehabilitacijo delavcev; meni, da bi moralo biti delovno mesto osrednjega pomena za sisteme vrnitve na delo; pozdravlja uspeh nebirokratskega in praktičnega pristopa avstrijskega programa fit2work⁽¹⁷⁾, ki poudarja enostavno komunikacijo, dostopno vsem delavcem (kot je raba poenostavljenega jezika);

⁽¹⁷⁾ EU-OSHA Case Study on Austria — Fit2Work programme <https://osha.europa.eu/en/tools-and-publications/publications/austria-fit2work/view>.

Torek, 11. september 2018

25. poudarja, da je treba ljudi z zmanjšano delovno sposobnostjo, vključno z zagotavljanjem, da imajo mala in srednja podjetja ter mikropodjetja vire, ki jih potrebujejo za učinkovito doseganje tega; poudarja, da je pomembno, da bi osebe z zmanjšano delovno zmoglostjo še naprej ostale zaposlene, močno spodbuja ponovno vključevanje delavcev, ki okrevajo po boleznih in poškodbah, v kakovostno zaposlitev, če si zaposleni to želi in če zdravstveno stanje omogoča, vključevanje delavcev na odprti trg dela s preusposabljanjem in izpopolnjevanjem; poudarja, da je pomembno, da se določbe politike osredotočijo na zmoglost za delo posameznikov, da se zadržijo izkušnje in znanje delavca, ki bi ga utegnili izgubiti zaradi trajne bolniške odsotnosti; nadalje priznava, da je pomembno uvesti močno varnostno mrežo prek nacionalnega sistema socialne varnosti za posameznike, ki se niso sposobni vrniti v zaposlitev;

26. poziva države članice, naj sprejmejo okvire politike, vključno s spodbudami za delodajalce, ter aktivne politike trga dela, da bi podprle vključitev v kakovostno zaposlovanje invalidov in oseb s kroničnimi boleznimi in izvedbo ustreznih prilagoditev, da bi omogočile ponovno vključevanje delavcev, ki okrevajo po boleznih in poškodbah, v kakovostno zaposlovanje; opozarja, da je bistveno, da se podjetja in zadevne osebe informirajo o obstoječih pobudah in priložnostih;

27. v zvezi s tem priznava, da imajo prožne delovne ureditve, kot so teledelo, gibljiv delovni čas in krajši delovni čas pomembno vlogo pri vrnitvi na delo; poudarja pomen spodbujanja zgodnje vrnitve na delo (če to omogoča zdravstveno stanje), k čemur je treba dodati delno boleznino ali drugo podporo socialne varnosti, da se zagotovi, da posameznik zaradi vrnitve na delo nima manjšega dohodka; poudarja, da morajo biti te ureditve, ki vključujejo geografsko, časovno in funkcionalno prožnost, pozitivne za delavce in delodajalce, pomagati upravi delovne organizacije in upoštevati različice v proizvodnih ciklih;

28. želi pohvaliti nacionalne programe in pobude, ki so pomagali olajšati ponovno vključevanje oseb s kroničnimi boleznimi v kakovostno zaposlitev, kot je nemški program „Job 4000“⁽¹⁸⁾, ki uporablja celostni pristop za izboljšanje stabilne strokovne vključitve težkih invalidov in oseb s posebnimi težavami pri iskanju zaposlitve⁽¹⁹⁾;

29. ugotavlja pomembne psihološke prednosti in večjo produktivnost zaradi visokih ravni samostojnosti na delovnem mestu; meni, da je stopnja samostojnosti na delovnem mestu lahko bistvena za olajšanje procesa ponovnega vključevanja bolnih in poškodovanih delavcev z drugačnimi pogoji in potrebami;

30. priznava pomen vrnitve na delo v procesu nege in oskrbe, saj številnim posameznikom delo omogoča finančno neodvisnost in jim izboljša življenje, včasih pa je lahko bistveni dejavnik pri okrevanju;

31. poziva države članice, naj ne ukinejo socialnih prejemkov takoj, ko osebe s kroničnimi boleznimi pridobijo zaposlitev, da se ne bi ujele v „past nadomestil“;

Spremembe v odnosu do ponovnega vključevanja delavcev

32. poziva Komisijo in države članice, naj v sodelovanju s socialnimi partnerji v svojih sporočilih, smernicah in politikah zagotovijo, da bodo delodajalci v procesu ponovnega vključevanja videli priložnost za ponovno pridobitev znanj in spretnosti, usposobljenosti in izkušenj delavcev; meni, da so delodajalci od samega začetka v celoti udeleženi v procesu vrnitve na delo in da sodelujejo pri odločanju;

⁽¹⁸⁾ Vir: Dokument projekta Pathways 5.2 *Scoping Paper on the Available Evidence on the Effectiveness of Existing Integration and Re-Integration into Work Strategies for Persons with Chronic Conditions* (Študija o razpoložljivih dokazih o učinkovitosti obstoječih strategij vključevanja in ponovnega vključevanja na delo za osebe s kroničnimi boleznimi).

⁽¹⁹⁾ Vir: *Return to work coaching services for people with a chronic disease by certified experts by experience* (Usposabljanje oseb s kroničnimi boleznimi za vrnitev na delo, ki ga izvajajo certificirani strokovnjaki z izkušnjami); Nizozemska. Študija primera. EU-OSHA.

Torek, 11. september 2018

33. opozarja na člena 26 in 27 Konvencije ZN o pravicah invalidov, ki zavezujeta države pogodbenice, da organizirajo, krepijo in širijo storitve rehabilitacije, zlasti na področju zdravja, zaposlovanja, izobraževanja in socialnih služb ter na trgu dela spodbujajo možnosti za zaposlovanje invalidov in njihovo napredovanje na delovnem mestu ter pomoč pri iskanju, pridobivanju in ohranjanju zaposlitve ter ponovni zaposlitvi;

34. poudarja, da so ozaveščanje o poklicni rehabilitaciji ter politike vrnitve na delo in izboljšana kultura podjetij ključni dejavniki uspeha v procesu vrnitve na delo in spopadanju z negativnimi odnosi; meni, da bi si različna podjetja lahko med seboj učinkovito delila ekipe strokovnjakov, kot so trenerji, usposobljeni za poklicno rehabilitacijo, in psihologi, da bi lahko tudi manjša podjetja izkoristila njihovo strokovno znanje; meni, da bi v ta proces lahko vključili tudi nevladne organizacije in prostovoljce;

35. želi pohvaliti podjetja, ki izvajajo pobude za podporo ljudem z zdravstvenimi težavami ali zmanjšano delovno zmožnostjo, kot so celoviti preventivni programi, spreminjanje nalog, usposabljanje in preusposabljanje, pripravlanje drugih zaposlenih na spremenjene zmožnosti delavcev, ki se vračajo, in tako pomagati pri njihovem ponovnem vključevanju; močno spodbuja vključevanje večjega števila podjetij v razvoj takšnih pobud; meni, da je pomembno, da so ukrepi za olajšanje ponovnega vključevanja delavcev v podjetja, del kulture podjetij;

36. poziva k izboljšanju razumevanja problemov in diskriminacije, ki omejujejo možnosti za ljudi z zdravstvenimi težavami, kot so slabo razumevanje zdravstvene težave, predsodki in družbena stigmatizacija;

37. meni, da izobraževanje, spremembe kulture podjetja ter nacionalne kampanje in kampanje na ravni EU, kot je Vision Zero; poziva k ozaveščanju o demografskih izzivih, s katerimi se spopadajo evropski trgi dela; meni, da je nesprejemljivo, da so starejši zaradi starosti še vedno pogosto izpostavljeni diskriminaciji; poudarja, kako pomembne so kampanje za spodbujanje preprečevanja bolezni in nesreč; poziva države članice, naj upoštevajo ugotovitve iz pilotnega projekta Evropskega parlamenta o zdravju in varnosti starejših delavcev;

38. meni, da imajo nacionalne vlade pomembno vlogo pri vzpostavljanju razmer, naklonjenih upravljanju starosti zaposlenih ter aktivnemu in zdravemu staranju; meni tudi, da bi lahko to EU učinkovito podprla s svojimi ukrepi, na primer s smernicami, izmenjavo znanja in uporabo različnih finančnih instrumentov, kot so Evropski socialni sklad in skladi ESI; poziva države članice, naj spodbujajo ukrepe za rehabilitacijo starejših delavcev in njihovo ponovno vključevanje, na primer z uporabo rezultatov pilotnega projekta EU o zdravju in varnosti starejših delavcev;

39. priznava, da osebe z diagnozo neozdravljive bolezni tako kot vsi drugi posamezniki ohranijo temeljno pravico do dela; nadalje priznava, da se osebe z diagnozo neozdravljive bolezni spoprijemajo s posebnimi izzivi v zvezi s svojim zaposlitvenim položajem, ki so drugačni od izzivov, s katerimi se spopadajo druge skupine bolnikov, ker imajo pogosto malo časa za prilagoditev na svoje spremenljive razmere in morebitne prilagoditve, ki jih je treba urediti na delovnem mestu; pozdravlja pobude, kot sta Dying Work kampanje za ozaveščanje glede te posebne probleme; spodbuja delodajalce k ohranjanju čim več dialoga z delavci, ki so prejeli končne diagnoze, za zagotovitev, da se lahko vse potrebne in možne prilagoditve, ki bi mu omogočale delati še naprej, če to želi; je mnenja, da je za mnoge to, da ostanejo na delovnem mestu, osebna ali ekonomska nujnost in bistveno za bolnikovo kakovost življenja in nego; poziva države članice, naj podprejo razumno prilagoditev delovnih mest edinstvenemu sklopu izzivov, s katerimi se srečuje ta skupina oseb; poziva Komisijo, naj se loti pomanjkanja podatkov o statusu zaposlitve ljudi z metastatičnim rakom in podpre zbiranje boljših podatkov, primerljivih med državami članicami, da bi izboljšali zasnovo politike in zagotovitev storitev za to skupino ljudi;

40. v zvezi s tem poudarja, da je pomembno razvijati in posodabljanje znanja in spretnosti delavcev, ki ustrezajo potrebam podjetja in trga, s posebnim poudarkom na digitalnih spretnostih, in zagotavljati delavcem ustrezno usposabljanje in dostop do vseživljenjskega učenja; poudarja vse večjo digitalizacijo trga dela; poudarja, da bi lahko bilo izboljšanje digitalnih spretnosti in znanj ključen in dragocen del priprave na vrnitev na delo;

Torek, 11. september 2018

41. ker imajo formalni in neformalni oskrbovalci ključno vlogo pri vračanju na delo in poklicni rehabilitaciji; priznava, da oskrba 80 % oskrbe v Evropi zagotavljajo neplačani oskrbovalci ⁽²⁰⁾ in da oskrbovanje znatno zmanjšuje dolgoročne zaposlitvene možnosti te skupine ljudi; priznava tudi, da glede na to, da so negovalci večinoma ženske, jasno razsežnost spola pri vprašanju zaposlitvenega položaja oskrbovalcev; poziva Komisijo, države članice in delodajalce, naj posebno pozornost namenijo posledicam v zvezi z zaposlitvijo oskrbovalcev;

o

o o

42. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

⁽²⁰⁾ <http://www.ecpc.org/WhitePaperOnCancerCarers.pdf>

Torek, 11. september 2018

P8_TA(2018)0326

Odnosi med EU in tretjimi državami glede regulacije in nadzora finančnih storitev

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o odnosih med EU in tretjimi državami glede regulacije in nadzora finančnih storitev (2017/2253(INI))

(2019/C 433/04)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju poročila skupine na visoki ravni za finančni nadzor v EU z dne 25. februarja 2009, ki ji je predsedoval Jacques de Larosière,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. marca 2014 s priporočili Komisiji o pregledu Evropskega sistema finančnega nadzora (ESFS) ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 15. maja 2014 z naslovom Ekonomski pregled programa za finančno regulacijo (SWD(2014)0158),
- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 8. avgusta 2014 o delovanju evropskih nadzornih organov in Evropskega sistema finančnega nadzora (ESFS) (COM(2014)0509),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. aprila 2016 o vlogi EU v okviru mednarodnih finančnih, monetarnih in regulativnih institucij ter organov ⁽²⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 23. novembra 2016 z naslovom „Poziv k predložitvi dokazov – regulativni okvir EU za finančne storitve“(COM(2016)0855),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. januarja 2016 o oceni stanja in izzivih pri ureditvi EU o finančnih storitvah: učinek in nadaljnji koraki k bolj učinkovitemu in uspešnemu okviru EU za finančno regulacijo in unijo kapitalskih trgov ⁽³⁾,
- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 27. februarja 2017 z naslovom Odločitve EU o enakovrednosti v politiki finančnih storitev: ocena (SWD(2017)0102),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. marca 2018 o smernicah za okvir prihodnjih odnosov med EU in Združenim kraljestvom ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za ekonomske in monetarne zadeve (A8-0263/2018),

A. ker je bilo od finančne krize na finančnem področju sprejetih več kot 40 novih zakonodajnih aktov, od katerih jih 15 vključuje „določbe za tretje države“, ki Komisiji omogočajo, da v imenu EU enostransko odloča, ali se regulativna pravila v tujih jurisdikcijah lahko štejejo za enakovredna;

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0202.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0108.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0006.

⁽⁴⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0069.

Torek, 11. september 2018

- B. ker sta enakovrednost in pravica do čezmejnega opravljanja plačilnih storitev z enotnim dovoljenjem zelo različna pojma, ki regulatorjem, nadzornikom, finančnim institucijam in udeležencem na trgu zagotavljata različne pravice in obveznosti; ker se pravice do čezmejnega opravljanja plačilnih storitev z enotnim dovoljenjem z odločitvami o enakovrednosti ne prenašajo na finančne institucije s sedežem v tretjih državah, saj je ta koncept neločljivo povezan z notranjim trgov in njegovim skupnim regulativnim, nadzornim, izvršilnim in pravosodnim okvirom;
- C. ker v noben trgovinski sporazum, ki ga je sklenila EU, še niso bile vključene določbe o vzajemnem čezmejnem dostopu za finančne storitve;
- D. ker odločitve o enakovrednosti ne temeljijo na enotnem okviru; ker vsak zakonodajni akt določa namenski sistem za ugotavljanje enakovrednosti, ki je prilagojen vsakokratnim ciljem politike; ker veljavne določbe o enakovrednosti ponujajo različne pristope, ki omogočajo vrsto možnih koristi, odvisno od ponudnika finančnih storitev in trga, na katerem deluje;
- E. ker je enakovrednost med drugim orodje za spodbujanje mednarodnega usklajevanja na področju regulacije, s katerim bi lahko ob enakih konkurenčnih pogojih povečali konkurenco na notranjem trgu EU, obenem pa preprečili regulativno arbitražo, zaščitili potrošnike in vlagatelje ter ohranili finančno stabilnost EU in dosledno delovanje njenega enotnega trga; ker je enakovrednost tudi orodje za zagotavljanje pravične in enake obravnave pri urejanju in nadzoru finančnih institucij v EU in v tretjih državah;
- F. ker odločitve o enakovrednosti temeljijo na enotnem pravilniku EU in se sprejemajo na podlagi tehnične ocene; ker bi moral zanje kljub temu veljati večji nadzor Parlamenta;
- G. ker Komisija enakovrednost opisuje kot enega od ključnih instrumentov za učinkovito upravljanje čezmejne dejavnosti udeležencev na trgu v trdnem in varnem bonitetnem okolju z jurisdikcijami tretjih držav, ki dosledno spoštujejo, izvajajo in izvršujejo enake visoke standarde bonitetnih pravil kot EU;
- H. ker bo bližnji izstop Združenega kraljestva iz EU lahko znatno vplival na regulacijo in nadzor finančnih storitev, saj so sedanje vezi med državami članicami na tem področju zelo tesne; ker so pogajanja za izstop Združenega kraljestva iz EU še v teku;
- I. ker bodo imele finančne institucije v primeru sprejetja in ratifikacije sporazuma o izstopu, vključno s prehodnim obdobjem, več časa za prilagoditev izstopu Združenega kraljestva iz EU; ker morajo biti Komisija in evropski nadzorni organi pripravljeni zagotoviti finančno stabilnost, celovitost enotnega trga in avtonomnost odločanja v EU, tudi če prehodnega obdobja ne bo;
- J. ker je treba za namene finančne stabilnosti Unije razmisliti o vseh vidikih medsebojne povezanosti trgov tretjih držav in enotnega trga EU;
- K. ker je Parlament v svoji resoluciji z dne 19. januarja 2016 o oceni stanja in izzivih pri ureditvi EU o finančnih storitvah Komisijo pozval, „naj predlaga dosleden, skladen, pregleden in praktičen okvir za postopke in odločitve o enakovrednosti tretjih držav, pri čemer naj upošteva analize na podlagi rezultatov ter mednarodne standarde ali dogovore“;

Odnosi s tretjimi državami od začetka krize

1. ugotavlja, da je EU od finančne krize nadalje razvila finančno regulacijo z obsežnimi reformami in izvajanjem mednarodnih standardov; pozdravlja povečano regulativno in nadzorno sodelovanje med EU in tretjimi državami; priznava, da se je tudi s tem povečala skladnost finančne regulacije na svetovni ravni in da je EU tudi zato postala bolj odporna na svetovne finančne pretrese;

Torek, 11. september 2018

2. meni, da bi morala EU spodbujati svetovne reforme na področju finančne regulacije, katerih namen je zmanjšati sistemsko tveganje in izboljšati finančno stabilnost, ter si prizadevati za odprt, povezan, učinkovit in odporen finančni sistem, ki bi podpiral trajnostno in vključujočo gospodarsko rast, ustvarjanje delovnih mest in naložbe; poudarja, da bi moral kakršen koli okvir mednarodnega regulativnega in nadzornega sodelovanja zaščititi finančno stabilnost v Uniji ter upoštevati njeno regulativno in nadzorno ureditev ter standarde in njihovo uporabo;

3. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da postaja mednarodno sodelovanje vse težje zaradi različnih nacionalnih interesov, del katerih je težnja po prenosu tveganja na druge jurisdikcije;

Postopki EU za ugotavljanje enakovrednosti

4. ugotavlja, da je več zakonodajnih aktov EU, ki vsebujejo posebne določbe za regulativno sodelovanje s tretjimi državami na področju nadzornega sodelovanja in bonitetnih ukrepov;

5. poudarja, da je podeljevanje enakovrednosti enostranska odločitev, ki jo EU sprejema na podlagi svojih standardov; meni, da bi mednarodno sodelovanje v nekaterih primerih lahko napredovalo tudi z mednarodnimi sporazumi med EU in tretjimi državami;

6. poudarja, da bi morala EU druge jurisdikcije spodbujati, naj udeležencem na trgu EU omogočijo dostop do svojih finančnih trgov;

7. poudarja, da bi morala EU v odnosih s tretjimi državami na področju regulacije in nadzora finančnih storitev povečati davčno sodelovanje z njimi v skladu z mednarodnimi standardi in standardi EU; meni, da bi morale biti odločitve o enakovrednosti odvisne od tega, ali imajo tretje države zadovoljiva pravila za boj proti davčnim utajam, davčnim goljufijam, izogibanju davkom in pranju denarja;

8. priznava, da je ureditev EU za enakovrednost sestavni del številnih regulativnih in nadzornih zakonodajnih aktov o finančnih storitvah in lahko prinese različne koristi, kot so: večja konkurenca, povečan dotok kapitala v EU, več instrumentov in naložbenih možnosti za podjetja in vlagatelje v EU ter boljše varstvo in finančna stabilnost vlagateljev in potrošnikov;

9. ponovno poudarja, da odločitve o enakovrednosti finančnim institucijam s sedežem v tretjih državah v večini primerov ne podeljujejo pravice do opravljanja finančnih storitev po vsej EU; poudarja, da institucijam tretjih držav v nekaterih primerih omogočajo omejen dostop do enotnega trga za nekatere proizvode in storitve;

10. v nasprotju s tem poudarja, da podjetja pridobijo z enotnim dovoljenjem za čezmejno opravljanje storitev po vsej EU pravico opravljati finančne storitve po vsem evropskem gospodarskem prostoru z licenco, ki jim jo je podelila matična država, in pod njenim nadzorom, zato enotno dovoljenje ni na voljo finančnim institucijam s sedežem v državah, ki niso članice tega gospodarske prostora, saj temelji na sklopu bonitetnih zahtev, usklajenih v okviru prava EU, in na vzajemnem priznavanju licenc;

11. poudarja, da je namen sistema enakovrednosti EU zagotavljanje regulativno zblizevanje in povečati nadzorno sodelovanje na podlagi standardov EU in mednarodnih standardov, zagotavljanje enako obravnavo finančnih institucij iz EU in tretjih držav, obenem pa ohranjati finančno stabilnost EU ter ščititi vlagatelje in potrošnike;

12. meni, da bi bilo glede na trenutno stanje za postopek EU za podeljevanje enakovrednosti boljše, če bi imel Evropski parlament večji vpogled vanj; meni, da bi se preglednost izboljšala s strukturiranim, horizontalnim in praktičnim okvirom, smernicami za priznavanje nadzornih okvirov tretjih držav in stopnjo razčlenjenosti ocene teh okvirov;

13. meni, da bi morale biti odločitve o enakovrednosti objektivne, sorazmerne in prilagojene tveganjem, hkrati pa bi morale upoštevati visoke standarde predpisov EU; poleg tega meni, da bi bilo treba odločitve o enakovrednosti sprejemati v najboljšem interesu Unije, njenih držav članic in državljanov, pri tem pa upoštevati finančno stabilnost Unije ali ene ali več njenih držav članic, celovitost trga, zaščito vlagateljev in potrošnikov ter delovanje notranjega trga;

Torek, 11. september 2018

14. meni, da so ocene enakovrednosti tehnične narave, vendar ugotavlja, da imajo odločitve o enakovrednosti jasno politično razsežnost in po možnosti uravnovešajo različne cilje politike; vztraja, da bi morala Parlament in Svet ustrezno nadzorovati postopek za podelitev enakovrednosti tretji državi na področju finančnih storitev ter da bi bilo treba te odločitve zaradi večje preglednosti sprejemati z delegiranimi akti, po potrebi pa omogočiti tudi s postopkom zgodnjega nenasprotovanja;

15. ugotavlja, da je imela odločitev Komisije z dne 21. decembra 2017 o podelitvi enakovrednosti mestom trgovanja z delnicami v Švici kot del postopka podeljevanja enakovrednosti v okviru direktive in uredbe o trgih finančnih instrumentov, ki je omejena na obdobje 12 mesecev z možnostjo podaljšanja, če bo dosežen zadosten napredek glede skupnega institucionalnega okvira, jasno politično razsežnost;

16. ugotavlja, da ima Komisija zlasti ob večjih regulativnih odstopanjih v tretji državi pravico preklicati odločitev o enakovrednosti, in meni, da bi se morala pred sprejetjem take odločitve primerno in načeloma vnaprej posvetovati s Parlamentom; poziva k uvedbi preglednih postopkov za sprejetje, preklic ali začasni umik odločitve o enakovrednosti;

17. meni, da bi bilo treba oblikovati dosleden okvir za stalni nadzor enakovredne ureditve v tretji državi; meni, da bi morali biti evropski nadzorni organi pristojni za svetovanje Komisiji ter spremljanje razvoja na regulativnem in nadzornem področju v tretjih državah, saj bi ta lahko zaradi povezanosti finančnih sistemov vplival na Unijo; poziva, da mora biti Parlament obveščen o regulativnih in nadzornih pregledih v tretjih državah; pri tem opozarja na zakonodajni paket o pregledu evropskega sistema finančnega nadzora, v katerem je predvideno okrepljeno spremljanje odločitev o enakovrednosti, ki vključuje regulativna vprašanja, nadzor in izvrševanje ter razmere na trgu v tretji državi;

18. meni, da morajo tretje države s prihodnjim okvirom EU o enakovrednosti evropske nadzorne organe obveščati o vseh spremembah nacionalnih predpisov ter da bi morale odločitev o enakovrednosti pogojevati dobro regulativno in nadzorno sodelovanje ter izmenjava informacij; prav tako meni, da bi morale tretje države vzdrževati reden dialog z EU;

19. poziva Komisijo, naj pregleda in zagotovi jasen okvir za pregledno, skladno in dosledno uporabo postopkov podeljevanja enakovrednosti, s katerim bo uveden izboljšani postopek za ugotavljanje, pregled, začasni umik ali preklic enakovrednosti; poziva Komisijo, naj oceni koristi uvedbe prijavnega postopka za podeljevanje enakovrednosti tretjim državam;

20. poziva, naj pristojni evropski nadzorni organ stalno spremlja odločitve o enakovrednosti, rezultate tega spremljanja pa objavi; poudarja, da bi moralo spremljanje obsegati ustrezno zakonodajo, prakso izvrševanja in nadzorno prakso, pa tudi večje zakonodajne spremembe in razvoj na trgu v ustrezni tretji državi; poleg tega poziva evropske nadzorne organe, naj pripravijo ad hoc oceno razvoja v tretjih državah, ki bo temeljila na obrazloženih zahtevah Parlamenta, Sveta in Komisije;

21. poziva Komisijo, naj preuči sedanji sistem dodeljevanja enakovrednosti in oceni, ali prispeva k enakim konkurenčnim pogojem za finančne institucije iz EU in tretjih držav, obenem ohranja finančno stabilnost Unije ali ene ali več njenih držav članic, celovitost trga, zaščito vlagateljev in potrošnikov ter delovanje notranjega trga; meni, da bi bilo treba ta pregled, po potrebi skupaj s predlogi za izboljšanje, objaviti;

22. poziva Komisijo, naj Evropskemu parlamentu letno poroča o vseh odločitvah o podelitvi enakovrednosti, pri tem pa vključi odločitve o podelitvi, začasnem umiku ali preklicu enakovrednosti in navede razloge za svoje odločitve;

Torek, 11. september 2018

23. opozarja na pomen evropskih nadzornih organov pri analizi nadzornih in regulativnih okvirov tretjih držav in v zvezi s tem poziva, da je treba ustreznim evropskim nadzornim organom omogočiti in dodeliti pristojnost, da zbirajo, urejajo in analizirajo podatke; opozarja na vlogo pristojnega nacionalnega organa v postopku izdaje dovoljenj za finančne institucije, ki želijo upravljanje portfelja ali obvladovanje tveganja deloma prenesti na ponudnike storitev v tretjih državah, v katerih je regulativna ureditev primerljiva z ureditvijo v EU, ter na pomen nadzornega zbliževanja; je seznanjen s stalnim pregledom, ki ga opravljajo evropski nadzorni organi, zlasti s predlogi o nadzoru ureditev o prenosu, zunanjem izvajanju ali prenosu tveganja finančnih institucij; meni, da bi morali evropski nadzorni organi in pristojni nacionalni organi tesno sodelovati, da bi delili najboljšo prakso in zagotovili enotno izvajanje regulativnega sodelovanja in dejavnosti s tretjimi državami;

Vloga EU pri določitvi globalnih standardov za finančno regulacijo

24. poudarja pomen aktivne vloge EU pri določitvi globalnih standardov kot načina doseganja mednarodne doslednosti na področju finančne regulacije, s čimer bi se povečala finančna stabilnost, zmanjšalo sistemsko tveganje, zaščitili potrošniki in vlagatelji, preprečevale regulativne vrzeli med jurisdikcijami in oblikoval učinkovit mednarodni finančni sistem;

25. poziva k dejavnemu sodelovanju Unije in držav članic v organih, ki bodo oblikovali globalne standarde na področju finančnih storitev; želi spomniti na pozive Komisiji iz svojega poročila o vlogi EU v okviru mednarodnih finančnih, monetarnih in regulativnih institucij ter organov;

26. v ta namen poziva tudi k nadgradnji skupnega foruma o finančnem urejanju med EU in ZDA, da bodo srečanja, v okviru katerih poteka, rednejša, da bi zagotovili pogostejše in doslednejše usklajevanje;

27. poudarja, da za izboljšanje odnosov na področju finančnih storitev s tretjimi državami in okrepitev kapitalskih trgov EU ne sme veljati, da se medsebojno izključujeta; zato poudarja, da je treba pri projektu unije kapitalskih trgov doseči napredek;

o

o o

28. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

Torek, 11. september 2018

P8_TA(2018)0327

Spodbujanje rasti in kohezije v obmejnih regijah EU

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o spodbujanju rasti in kohezije v obmejnih regijah EU (2018/2054(INI))

(2019/C 433/05)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 3 Pogodbe o Evropski uniji (PEU) ter členov 4, 162, 174 do 178 in 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1299/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o posebnih določbah za podporo cilju „evropsko teritorialno sodelovanje“ iz Evropskega sklada za regionalni razvoj ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1082/2006 o evropskem združenju za teritorialno sodelovanje ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Direktive 2011/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2011 o uveljavljanju pravic pacientov pri čezmejnem zdravstvenem varstvu ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. septembra 2017 z naslovom Spodbujanje rasti in kohezije v obmejnih regijah EU (COM(2017)0534),
- ob upoštevanju delovnega dokumenta Komisije z dne 20. septembra 2017, ki je bil priložen sporočilu Komisije z naslovom Spodbujanje rasti in kohezije v obmejnih regijah EU (SWD(2017)0307),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. marca 2018 o regijah EU, ki zaostajajo v razvoju ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. aprila 2018 o krepitevi ekonomske, socialne in teritorialne kohezije v Evropski uniji: sedmo poročilo Evropske komisije ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. junija 2017 o gradnikih kohezijske politike EU po letu 2020 ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. junija 2017 o okrepljenem sodelovanju s partnerji in prepoznavnosti uspešnosti delovanja evropskih strukturnih in investicijskih skladov ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 320.

⁽²⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 259.

⁽³⁾ UL L 210, 31.7.2006, str. 19.

⁽⁴⁾ UL L 88, 4.4.2011, str. 45.

⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0067.

⁽⁶⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0105.

⁽⁷⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0254.

⁽⁸⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0245.

Torek, 11. september 2018

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. maja 2017 o ustrezni mešanici financiranja evropskih regij: uravnoteženje finančnih instrumentov in nepovratnih sredstev v kohezijski politiki EU ⁽⁹⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. februarja 2017 o vlaganju v delovna mesta in rast – za kar največji prispevek evropskih strukturnih in investicijskih skladov: ocena poročila v skladu s členom 16(3) uredbe o skupnih določbah ⁽¹⁰⁾,
 - ob upoštevanju mnenja Odbora regij z dne 8. februarja 2017 o manjkajočih prometnih povezavah v obmejnih regijah ⁽¹¹⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. septembra 2016 o kohezijski politiki ter raziskovalnih in inovacijskih strategijah za pametno specializacijo (RIS3) ⁽¹²⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. septembra 2016 o evropskem teritorialnem sodelovanju – najboljša praksa in inovativni ukrepi ⁽¹³⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. maja 2016 o novih orodjih teritorialnega razvoja v kohezijski politiki za obdobje 2014–2020: celostne teritorialne naložbe in lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost ⁽¹⁴⁾,
 - ob upoštevanju sklepov in priporočil iz poročila skupine na visoki ravni za spremljanje poenostavitve za upravičence do evropskih strukturnih in investicijskih skladov,
 - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za regionalni razvoj in mnenja Odbora za kulturo in izobraževanje(A8-0266/2018),
- A. ker imajo EU in njene neposredne sosede v Evropskem združenju za prosto trgovino (EFTA) 40 notranjih kopenskih mej in notranjih obmejnih regij EU, ki pokrivajo 40 % ozemlja Unije, obsegajo skoraj 30 % prebivalstva EU ter ustvarjajo skoraj tretjino BDP EU;
- B. ker se obmejne regije, zlasti tiste z manjšo gostoto prebivalstva, običajno soočajo s slabšimi pogoji za družbeni in gospodarski razvoj ter gospodarsko običajno dosegajo slabše rezultate v primerjavi z drugimi regijami v državah članicah, njihov gospodarski potencial pa ni v celoti izkoriščen;
- C. ker tudi fizične in/ali geografske ovire prispevajo k omejevanju ekonomske, socialne in teritorialne kohezije med obmejnimi regijami znotraj EU in zunaj nje, zlasti v gorskih regijah;
- D. ker kljub preteklim prizadevanjem še vedno obstajajo ovire, predvsem upravne, jezikovne in pravne, ki zavirajo rast, gospodarski in družbeni razvoj ter kohezijo v obmejnih regijah;
- E. ker je Komisija leta 2017 ocenila, da bi se z odstranitvijo le 20 % obstoječih ovir v obmejnih regijah njihov BDP povečal za 2 % oziroma približno 91 milijard EUR, kar bi pomenilo približno milijon novih delovnih mest; ker je splošno znano, da teritorialno sodelovanje, vključno s čezmejnimi sodelovanjem, prinaša resnično in prepoznavno dodano vrednost, zlasti državljanom EU, ki živijo ob notranjih mejah;
- F. ker je skupaj približno 2 milijona čezmejnih delavcev in študentov, ki so dejavni v drugi državi članici EU, od katerih je 1,3 milijona delavcev, kar je 0,6 % vseh zaposlenih v EU-28;

⁽⁹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0222.

⁽¹⁰⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0053.

⁽¹¹⁾ UL C 207, 30.6.2017, str. 19.

⁽¹²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0320.

⁽¹³⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0321.

⁽¹⁴⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0211.

Torek, 11. september 2018

- G. ker se v sedanjem večletnem finančnem okviru 95 % sredstev programa vseevropskega prometnega omrežja (TEN-T) in instrumenta za povezovanje Evrope namenja osrednjim koridorjem TEN-T, majhni projekti, ki se nanašajo na celovito omrežje, in ukrepi za povezavo z omrežjem TEN-T pa pogosto niso upravičeni do sofinanciranja ali financiranja na nacionalni ravni, čeprav so nujni za odpravo nekaterih problemov ter za razvoj čezmejnih povezav in gospodarstva;
- H. ker Komisija namerava predstaviti tudi svoje stališče o notranjih obmorskih obmejnih regijah;
- I. ker bi bilo primerno, da Komisija zavzame stališče tudi o številnih izzivih, s katerimi se soočajo regije ob zunanjih mejah EU, vključno z najbolj oddaljenimi regijami, podeželjem, območji, ki jih je prizadela industrijska tranzicija, in regijami, ki so prizadete zaradi oddaljenosti, otoške lege ali drugih hudih in stalnih neugodnih naravnih in demografskih razmer v skladu s členom 174 Pogodbe o delovanju Evropske unije;
1. pozdravlja sporočilo Komisije z naslovom Spodbujanje rasti in kohezije v obmejnih regijah EU, ki je rezultat dveh let raziskav in dialoga in nudi dragocen vpogled v izzive in ovire, s katerimi se spopadajo regije ob notranjih mejah EU; v zvezi s tem poudarja, kako pomembno je, da se izkoriščajo in objavljajo zgledi dobre prakse in zgodbe o uspehu, kot v tem sporočilu Komisije, in poziva, naj se še opravi podobna analiza za regije ob zunanjih mejah EU;

Spopadanje s stalnimi ovirami

2. poudarja, da je dostop do javnih storitev v skladu z njihovim razvojem ključnega pomena za 150 milijonov ljudi, ki živijo na čezmejnih območjih, in da ga pogosto ovirajo številne pravne in upravne ovire, vključno z jezikovnimi ovirami; zato poziva Komisijo in države članice, naj bolj sodelujejo in si karseda prizadevajo za odstranitev teh ovir ter spodbujajo in vzpostavijo uporabo e-uprave, zlasti ko gre za zdravstvene storitve, prevoz, gradnjo ključne fizične infrastrukture, izobraževanje, šport, komunikacijo, mobilnost delavcev, okolje, pa tudi regulacijo, čezmejno trgovino in podjetniški razvoj;
3. poudarja, da so težave in izzivi, s katerimi se spopadajo obmejne regije, do neke mere skupni, vendar se od regije do regije ali med državami članicami tudi razlikujejo in so odvisne od pravnih, upravnih, gospodarskih in geografskih posebnosti posamezne regije, zaradi česar je pri obravnavanju teh ovir nujen individualni pristop; priznava skupni razvojni potencial čezmejnih regij na splošno; zato spodbuja k uporabi prilagojenih, celostnih in lokalnih pristopov, kot je lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost;
4. poudarja, da lahko različni pravni in institucionalni okviri držav članic v obmejnih regijah vodijo v pravno negotovost, kar lahko podaljša čas in zviša stroške za izvajanje posameznih projektov in predstavlja dodatno oviro za državljane, institucije in podjetja v obmejnih regijah in pogosto otežuje dobre pobude; zato poudarja, da bi bili zaželeni večja komplementarnost, boljša usklajenost in komunikacija, interoperabilnost in pripravljenost na odpravljanje ovir med državami članicami, vsaj na ravni obmejnih regij;
5. priznava posebni položaj čezmejnih delavcev, ki jih izzivi obmejnih regij najbolj prizadenejo, zlasti v zvezi s priznavanjem diplom in drugih kvalifikacij, pridobljenih po preusposabljanju, zdravstvenim varstvom, prevozom in dostopom do informacij o prostih delovnih mestih, socialnem varstvu in davčnih sistemih; v zvezi s tem poziva države članice, naj si bolj prizadevajo za premostitev teh ovir in na lokalne organe v obmejnih regijah prenesejo več pristojnosti ter jim omogočijo dovolj prožnosti za večjo usklajenost sosednjih nacionalnih pravnih in upravnih sistemov, da se bo izboljšala kakovost življenja čezmejnih delavcev; v zvezi s tem poudarja pomen razširjanja in uporabe najboljših praks po vsej EU; poudarja, da so te težave za čezmejne delavce v državah nečlanicah in iz držav nečlanic še bolj zapletene;
6. opozarja na izzive v zvezi s poslovnimi dejavnostmi, ki se opravljajo v obmejnih regijah, zlasti ko gre za sprejetje in izvajanje delovnega in gospodarskega prava, obdavčevanje, javna naročila ali sisteme socialnega varstva; poziva države članice in regije, naj ustrezne pravne določbe bolj uskladijo in harmonizirajo glede na izzive, s katerimi se soočajo na obmejnih območjih, ter spodbudijo komplementarnost in dosežejo konvergenco regulativnih okvirov, da se omogoči večja pravna skladnost in prožnost pri izvrševanju nacionalne zakonodaje, izboljšajo pa naj tudi obveščanje o čezmejnih vprašanjih, npr. z vzpostavljanjem točk „vse na enem mestu“, da se delavcem in podjetjem omogoči, da izpolnijo svoje obveznosti ter v celoti uresničijo svoje pravice, kot to zahteva zakonodajni sistem države članice, kjer opravljajo storitve; poziva k boljši uporabi obstoječih rešitev in zagotavljanju financiranja obstoječih struktur za sodelovanje;

Torek, 11. september 2018

7. izraža razočaranje, ker Komisija v svoje sporočilo ni vključila posebne ocene malih in srednjih podjetij (MSP) ter dodatne podpore, ki se jim lahko zagotovi; meni, da se mala in srednja podjetja pri čezmejnem sodelovanju spopadajo s posebnimi izzivi, ki so med drugim povezani z jeziki, upravnimi zmogljivostmi, kulturnimi razlikami in razhajanjem med pravnimi sistemi; poudarja, da je še posebej pomembno, da te izzive premagamo, saj mala in srednja podjetja zaposlujejo 67 % delavcev v nefinančnih sektorjih poslovanja in ustvarjajo 57 % dodane vrednosti ⁽¹⁵⁾;

8. poudarja, da v čezmejnih regijah, zlasti tistih z nižjo gostoto prebivalstva, prevozne storitve, zlasti čezmejne storitve javnega prevoza, še vedno niso dovolj razvite in usklajene, deloma zaradi manjkajočih ali opuščenih povezav, kar ovira čezmejno mobilnost in možnosti za gospodarski razvoj; nadalje poudarja, da na čezmejno infrastrukturo negativno vpliva tudi zapletena regulativna in upravna ureditev; poudarja obstoječe možnosti za razvoj trajnostnega prometa, ki bi zlasti temeljil na javnem prevozu, in v zvezi s tem pričakuje prihodnjo študijo Komisije o pomanjkljivih železniških povezavah ob notranjih mejah EU; poudarja, da bi morale tovrstne študije ali prihodnja priporočila med drugim temeljiti na informacijah in izkušnjah lokalnih, regionalnih in nacionalnih oblasti ter upoštevati morebitne predloge za čezmejno sodelovanje in, kjer to že poteka, za boljše čezmejne povezave, ter poziva čezmejne regionalne oblasti, naj predlagajo, kako bi lahko zapolnili obstoječe vrzeli v prometnih omrežjih; opozarja, da del obstoječe železniške infrastrukture ni več v uporabi zaradi pomanjkanja podpore; poudarja koristi, ki jih lahko nadaljnji razvoj plovni poti zagotovi lokalnim in regionalnim gospodarstvom; poziva, naj se ena os instrumenta za povezovanje Evrope z zadostnim proračunom nameni izgradnji manjkajočih povezav prometne infrastrukture v obmejnih regijah; poudarja, da je treba odpraviti ozka grla v prometu, ki ovirajo gospodarske dejavnosti, kot so prevoz, turizem in potovanje državljanov;

9. ugotavlja, da je privlačnost čezmejnih območij za življenje in naložbe močno odvisna od kakovosti življenja, razpoložljivosti javnih in komercialnih storitev za državljane in podjetja ter kakovosti prometa – te pogoje bi bilo mogoče izpolniti in ohraniti izključno s tesnim sodelovanjem nacionalnih, regionalnih in lokalnih oblasti ter podjetij na obeh straneh meje;

10. obžaluje, da različni in zapleteni postopki za predhodno odobritev zdravstvenih storitev in uporabljeni načini plačil in povračil, upravna obremenitev pacientov, ki se poslužujejo čezmejnih posvetovanj s specialisti, neskladnosti pri uporabi tehnologije in izmenjavi podatkov pacientov ter pomanjkanje enotnih dostopnih informacij omejujejo dostop z obeh strani meje in zato pacientom preprečujejo, da bi v celoti izkoristili strukture zdravstvenega varstva, in hkrati ovirajo službe za nujno pomoč in reševalne službe pri izvajanju čezmejnih intervencij;

11. poudarja vlogo, ki jo lahko imajo obmejne regije EU na področju okolja in njegove ohranitve, saj so onesnaževanje okolja in naravne nesreče pogosto čezmejna vprašanja; v zvezi s tem podpira čezmejne projekte na področju varstva okolja v regijah ob zunanji meji EU, saj se te pogosto soočajo z okoljskimi izzivi, ki izhajajo iz različnih okoljskih standardov in pravne ureditve v sosednjih državah EU; poziva k boljšemu sodelovanju in usklajevanju pri upravljanju voda znotraj EU, da bi se preprečile naravne nesreče, kot so poplave;

12. poziva Komisijo, naj nujno obravnava težave, ki jih prinašajo fizične in geografske ovire med obmejnimi regijami;

Povečanje sodelovanja in zaupanja

13. meni, da so vzajemno zaupanje, politična volja in fleksibilen pristop med deležniki na več ravneh, od lokalne do nacionalne, ključni za premagovanje omenjenih stalnih ovir; je prepričan, da vrednost kohezijske politike za obmejne regije temelji na cilju spodbujanja ustvarjanja delovnih mest in rasti in da je treba ta ukrep sprejeti na ravni Unije in držav članic ter na regionalni in lokalni ravni; zato poziva k boljšemu usklajevanju, dialogu, učinkovitejši izmenjavi informacij in nadaljnji izmenjavi najboljših praks med oblastmi, zlasti na lokalni in regionalni ravni; poziva Komisijo in države članice, naj okrepijo to sodelovanje in zagotovijo financiranje struktur za sodelovanje, da bodo posamezne lokalne in regionalne oblasti dovolj funkcionalno in finančno avtonomne;

⁽¹⁵⁾ Letno poročilo o evropskih MSP 2016/2017, str. 6.

Torek, 11. september 2018

14. poudarja pomen izobrazbe in kulture ter zlasti prizadevanj za spodbujanje večjezičnosti in medkulturnega dialoga v obmejnih regijah; poudarja potencial, ki ga imajo pri tem šole in lokalni mediji, in spodbuja države članice, regije in občine ob notranjih mejah, da v učne načrte od predšolske vzgoje vključijo pouk jezikov sosednjih držav; poleg tega poudarja, da je pomembno spodbujati večjezični pristop na vseh upravnih ravneh;

15. poziva države članice, naj olajšajo in spodbujajo vzajemno priznavanje in boljše razumevanje spričeval, diplom ter poklicnega usposabljanja in poklicnih kvalifikacij med sosednjimi regijami; zato spodbuja vključevanje posebnih znanj in spretnosti v učne načrte za povečanje možnosti čezmejnega zaposlovanja, tudi s potrjevanjem in priznavanjem znanj in spretnosti;

16. spodbuja različne ukrepe za boj proti vsem oblikam diskriminacije v obmejnih regijah in odpravo ovir za ranljive ljudi pri iskanju zaposlitve in vključevanju v družbo; v zvezi s tem podpira spodbujanje in razvoj socialnih podjetij v obmejnih regijah kot vir ustvarjanja delovnih mest, zlasti za ranljive skupine ljudi, kot so brezposelni mladi in invalidi;

17. pozdravlja akcijski načrt za e-upravo za obdobje 2016–2020 ⁽¹⁶⁾ kot sredstvo za vzpostavitev učinkovite in vključujoče javne uprave ter priznava vrednost tega načrta zlasti za ukrepe poenostavitve v obmejnih regijah; ugotavlja, da je na nacionalni, regionalni in lokalni upravni ravni potrebna interoperabilnost obstoječih sistemov e-uprave; vendar je zaskrbljen zaradi nepopolnega izvrševanja tega načrta v nekaterih državah članicah; je zaskrbljen tudi zaradi pogosto pomanjkljive interoperabilnosti elektronskih sistemov organov in nizke ravni spletnih storitev, ki so na voljo tujim podjetnikom za začetek poslovanja v drugi državi; zato poziva države članice, naj sprejmejo ukrepe, vključno z jezikovnimi orodji, za olajšanje dostopa do njihovih digitalnih storitev za morebitne uporabnike s sosednjih območij, oblasti iz čezmejnih regij pa poziva, naj vzpostavijo elektronske portale za razvoj čezmejnih poslovnih pobud; poziva države članice ter regionalne in lokalne oblasti, naj okrepijo prizadevanja v zvezi s projekti e-uprave, ki bodo pozitivno vplivali na življenje in delo državljanov na obmejnih območjih;

18. ugotavlja, da se nekatere regije ob notranjih in zunanjih mejah soočajo s hudimi migracijskimi izzivi, ki presegajo zmogljivost obmejnih regij, in spodbuja ustrezno uporabo programov Interreg, pa tudi izmenjavo dobrih praks med lokalnimi in regionalnimi oblastmi na obmejnih območjih pri vključevanju beguncev v okviru mednarodne zaščite; poudarja, da sta potrebna podpora in usklajevanje na evropski ravni ter da morajo nacionalne vlade podpirati lokalne in regionalne oblasti pri spopadanju s temi težavami;

19. poziva Komisijo, naj predstavi svoje stališče o spoprijemanju z izzivi, s katerimi se soočajo regije ob notranjih morskimi mejah in regije ob zunanji meji; poziva k dodatni podpori čezmejnemu projektom regij EU ob zunanji meji z obmejnimi regijami sosednjih držav, zlasti regijami tretjih držav, ki so v postopku vključevanja v EU; v zvezi s tem poudarja, da so značilnosti vseh obmejnih regij in izzivi, s katerimi se spopadajo, do določene mere skupni, vendar zahtevajo prilagojen pristop; poziva, naj se najbolj oddaljenim regijam ob zunanji meji EU namenita posebna pozornost in ustrezna podpora;

20. poudarja, da bi bilo treba v okviru prihodnje kohezijske politike ustrezno obravnavati in podpreti regije EU, ki bodo najbolj občutile posledice izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije, zlasti tiste, ki bodo zaradi tega postale regije ob (morski ali kopenski) meji EU;

21. poziva države članice, naj izboljšajo povezljivost zdravstvenih storitev v obmejnih regijah in zagotovijo pravo sodelovanje na področju čezmejnega zagotavljanja nujnih storitev, kot so zdravstvena oskrba ter policijske in gasilske intervencije, da bi zagotovili spoštovanje pravic pacientov, kot določa direktiva o čezmejnem zdravstvenem varstvu, in da bi se povečali razpoložljivost in kakovost storitev; poziva države članice, regije in občine, naj sklenejo dvo- ali večstranske okvirne sporazume o čezmejnem sodelovanju na področju zdravstvenega varstva ter v zvezi s tem opozarja na t. i. območja ZOAST (organizirana območja dostopa do čezmejnega zdravstvenega varstva), kjer lahko prebivalci šestih obmejnih ozemelj koristijo storitve zdravstvenega varstva v pooblaščenih zdravstvenih ustanovah na obeh straneh meje brez upravnih ali finančnih ovir in ki so postala referenčno merilo za sodelovanje na področju čezmejnega zdravstvenega varstva v Evropi;

⁽¹⁶⁾ Sporočilo Komisije z dne 19. aprila 2016 z naslovom Evropski akcijski načrt za e-upravo za obdobje 2016–2020 – Pospešitev digitalne preobrazbe e-uprave (COM(2016)0179).

Torek, 11. september 2018

22. poziva Komisijo, naj prouči možnosti za okrepitev sodelovanja in premagovanje ovir za regionalni razvoj na zunanjih mejah s sosednjimi regijami, zlasti regijami v državah, ki se pripravljajo na pristop k EU;
23. poudarja pomen manjših projektov in čezmejnih projektov pri povezovanju ljudi in s tem tudi odpiranju novih priložnosti za lokalni razvoj;
24. poudarja, da se je pomembno učiti iz uspehov nekaterih obmejnih regij ter nadalje izkoristiti njihov potencial;
25. poudarja pomen športa kot orodja za lažje povezovanje skupnosti, ki živijo v obmejnih regijah, ter poziva države članice in Komisijo, naj v okviru programov teritorialnega sodelovanja namenijo ustrezna sredstva za financiranje lokalne športne infrastrukture;

Uporaba mehanizmov EU za večjo skladnost

26. poudarja pozitivno vlogo programov evropskega teritorialnega sodelovanja (ETS) in zlasti programov čezmejnega sodelovanja za gospodarski in družbeni razvoj in kohezijo obmejnih regij, vključno z regijami ob morskimi in zunanjih mejah; pozdravlja, da je Komisija v predlogu večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 ohranila evropsko teritorialno sodelovanje kot pomemben cilj, ki ima izrazitejšo vlogo v kohezijski politiki po letu 2020, ter poziva k precejšnjemu povečanju proračuna, zlasti za čezmejno komponento; poudarja opazno evropsko dodano vrednost evropskega teritorialnega sodelovanja in poziva Svet, naj sprejme predlagan proračun v zvezi s tem; obenem poudarja, da je treba poenostaviti programe, zagotoviti večjo skladnost evropskega teritorialnega sodelovanja s splošnimi cilji EU in prožnost programov za boljše reševanje lokalnih in regionalnih izzivov, zmanjšanje upravnih bremen za upravičence in omogočanje več naložb v trajnostne infrastrukturne projekte v okviru programov čezmejnega sodelovanja; poziva oblasti v čezmejnih regijah, naj intenzivneje uporabljajo podporo, ki se zagotavlja v okviru teh programov;
27. poziva Komisijo, naj Evropskemu parlamentu redno posreduje poročilo o ovirah na področju čezmejnega sodelovanja, ki so bile že odpravljene; spodbuja Komisijo, naj poveča uporabo obstoječih inovativnih orodij, ki prispevajo k modernizaciji in poglobljanju sedanjega čezmejnega sodelovanja, kot so kontaktna točka za meje, okrepljena mreža SOLVIT, pa tudi enotni digitalni portal, katerih namen je organizirati strokovno znanje in izkušnje ter svetovanje v zvezi s čezmejnimi regionalnimi vidiki, ter naj razvija nova; poziva Komisijo in države članice, naj bo javna uprava po možnosti privzeto digitalna, da se zagotovijo vseobsežne digitalne javne storitve za državljane in podjetja v obmejnih regijah;
28. poudarja, da je pomembno, da Komisija s podpiranjem in financiranjem pilotnih projektov, programov, študij, analiz in teritorialnih raziskav pridobi podatke o čezmejnem sodelovanju za boljši in bolj utemeljen postopek sprejemanja odločitev v sodelovanju z državami članicami, regijami in občinami;
29. poziva k boljšemu izkoriščanju potenciala makroregionalnih strategij EU pri obravnavanju izzivov, povezanih z obmejnimi regijami;
30. meni, da bi se morala kohezijska politika bolj usmeriti k naložbam v ljudi, saj je mogoče z učinkovito kombinacijo naložb in inovacije, človeški kapital, dobro upravljanje in institucionalno zmogljivost spodbuditi gospodarstva obmejnih regij;
31. obžaluje, da potencial evropskega združenja za teritorialno sodelovanje ni popolnoma izkoriščen, kar je lahko deloma posledica zadržanosti regionalnih in lokalnih oblasti, deloma pa tudi posledica, da se bojijo prenosa pristojnosti ter se še vedno ne zavedajo svojih posameznih pristojnosti; poziva, naj se morebitni drugi vzroki za to stanje opredelijo in obravnavajo; poziva Komisijo, naj predlaga ukrepe za premagovanje ovir za učinkovito uporabo tega instrumenta; opozarja, da bi morala biti glavna naloga Komisije v programih evropskega teritorialnega sodelovanja olajšati sodelovanje med državami članicami;

Torek, 11. september 2018

32. odločno poziva, naj se upoštevajo izkušnje številnih obstoječih evroregij, ki delujejo v regijah ob notranjih in zunanjih mejah EU, da bi izboljšali priložnosti za gospodarski in družbeni razvoj ter kakovost življenja državljanov v obmejnih regijah; poziva k oceni dela evroregij na področju regionalnega sodelovanja in njihovega odnosa do pobud in dela obmejnih regij EU, da bi uskladili in izboljšali rezultate njihovih prizadevanj na tem področju;

33. poudarja, da ocena teritorialnega učinka prispeva k boljšemu razumevanju prostorskega učinka politik; poziva Komisijo, naj preuči možnosti, da bi oceni teritorialnega učinka dodelila večjo vlogo pri predložitvi zakonodajnih predlogov;

34. je prepričan, da bi z evropsko čezmejno konvencijo, ki bi v primeru ozemeljsko omejene čezmejne infrastrukture ali storitve (npr. bolnišnice ali tramvaja) dovoljevala uporabo nacionalnega normativnega okvira in/ali standardov samo ene od dveh ali več zadevnih držav, še bolj zmanjšali čezmejne ovire; v zvezi s tem pozdravlja pred kratkim objavljeni predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o mehanizmu za reševanje pravnih in upravnih ovir v čezmejnem okviru (COM(2018)0373);

35. pričakuje prihodnji predlog Komisije za uredbo o mehanizmu za upravljanje čezmejnega sodelovanja, da se lahko oceni njena uporabnost za zadevne regije;

o

o o

36. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Komisiji, Svetu, nacionalnim in regionalnim parlamentom držav članic, Odboru regij in EESO.

Torek, 11. september 2018

P8_TA(2018)0331

Ukrepi za preprečevanje trpinčenja in spolnega nadlegovanja na delovnem mestu, javnih mestih in v političnem življenju v EU ter boj proti njima**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o ukrepih za preprečevanje trpinčenja in spolnega nadlegovanja na delovnem mestu, javnih mestih in v političnem življenju v EU ter boj proti njima (2018/2055(INI))**

(2019/C 433/06)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 2 in 3 Pogodbe o Evropski uniji (PEU) ter členov 8, 10, 19 in 157 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, ki je začela veljati skupaj s sprejetjem Lizbonske pogodbe decembra 2009 ⁽¹⁾, zlasti členov 1, 20, 21, 23 in 31,
- ob upoštevanju poročila Agencije Evropske unije za temeljne pravice iz leta 2014 o nasilju nad ženskami in vseevropski raziskavi ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Direktive 2006/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o uporabi načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2004/113/ES z dne 13. decembra 2004 o izvajanju načela enakega obravnavanja moških in žensk pri dostopu do blaga in storitev ter oskrbi z njimi, ki opredeljuje in obsoja nadlegovanje in spolno nadlegovanje ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju indeksa enakosti spolov Evropskega inštituta za enakost spolov (EIGE),
- ob upoštevanju publikacije Evropskega inštituta za enakost spolov iz junija 2017 o kibernetnem nasilju nad ženskami in dekleti,
- ob upoštevanju izjave predsedujoče trojice EU (Estonije, Bolgarije in Avstrije) z dne 19. julija 2017 o enakosti med ženskami in moškimi,
- ob upoštevanju pravnih instrumentov Organizacije združenih narodov s področja človekovih pravic, zlasti pravic žensk, kot so Ustanovna listina Združenih narodov, Splošna deklaracija človekovih pravic, Mednarodni pakt o državljanskih in političnih pravicah, Mednarodni pakt o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah, Konvencija o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk in njen protokol ter Konvencija proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju,
- ob upoštevanju drugih instrumentov OZN s področja spolnega nadlegovanja in nasilja nad ženskami, kot so Dunajska deklaracija in akcijski program z dne 25. junija 1993, ki sta bila sprejeta na svetovni konferenci o človekovih pravicah, Deklaracija Generalne skupščine Organizacije združenih narodov o odpravi nasilja nad ženskami z dne 20. decembra 1993, Resolucija o preprečevanju kriminala in ukrepih kazenskega pravosodja za odpravo nasilja nad ženskami z dne 21. julija 1997, poročila posebnih poročevalcev OZN o nasilju nad ženskami in splošno priporočilo Odbora za odpravo diskriminacije žensk št. 19,
- ob upoštevanju Pekinske deklaracije in izhodišč za ukrepanje, sprejetih na četrti svetovni konferenci o ženskah 15. septembra 1995, ter poznejših končnih dokumentov, sprejetih na posebnih zasedanjih OZN Peking +5 (2000), Peking +10 (2005), Peking +15 (2010) in Peking +20 (2015),

⁽¹⁾ UL C 326, 26.10.2012, str. 391.

⁽²⁾ <http://fra.europa.eu/en/publication/2014/violence-against-women-eu-wide-survey-main-results-report>

⁽³⁾ UL L 204, 26.7.2006, str. 23.

⁽⁴⁾ UL L 373, 21.12.2004, str. 37.

Torek, 11. september 2018

- ob upoštevanju Direktive št. 2012/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj ter o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta št. 2001/220/PNZ⁽⁵⁾ (direktiva o pravicah žrtev),
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 14. novembra 2012 za direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o zagotavljanju uravnotežene zastopanosti spolov med neizvršnimi direktorji družb, ki kotirajo na borzi, in s tem povezanih ukrepov (direktiva o zastopanosti žensk v upravnih odborih) (COM(2012)0614),
- ob upoštevanju okvirnega sporazuma o nadlegovanju in nasilju na delovnem mestu z dne 26. aprila 2007, ki so ga sklenili ETUC/CES, BUSINESSEUROPE, UEAPME in CEEP,
- ob upoštevanju poročila Evropske mreže organov za enakost (EQUINET) z naslovom *The Persistence of Discrimination, Harassment and Inequality for Women. The work of equality bodies informing a new European Commission Strategy for Gender Equality* (Obstoj diskriminacije, nadlegovanja in neenakosti žensk. Delo organov za enakost sooblikuje novo strategijo Evropske komisije za enakost spolov), ki je bilo objavljeno leta 2015,
- ob upoštevanju poročila mreže EQUINET z naslovom *Harassment on the Basis of Gender and Sexual Harassment: Supporting the Work of Equality Bodies* (Nadlegovanje zaradi spola in spolno nadlegovanje: podpiranje dela organov za enakost), ki je bilo objavljeno leta 2014,
- ob upoštevanju Istanbulske konvencije o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima, zlasti členov 2 in 40⁽⁶⁾, in svoje resolucije z dne 12. septembra 2017 o predlogu sklepa Sveta o sklenitvi, s strani Evropske unije, Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 20. septembra 2001 o nadlegovanju na delovnem mestu⁽⁸⁾, z dne 26. novembra 2009 o odpravi nasilja nad ženskami⁽⁹⁾, z dne 5. aprila 2011 o prednostnih nalogah in splošnem pregledu novega političnega okvira EU za boj proti nasilju nad ženskami⁽¹⁰⁾, z dne 15. decembra 2011 o vmesnem pregledu evropske strategije 2007–2012 o zdravju in varnosti pri delu⁽¹¹⁾, z dne 25. februarja 2014 s priporočili Komisiji o boju proti nasilju nad ženskami⁽¹²⁾ in ocene evropske dodane vrednosti iz novembra 2013 ter z dne 24. novembra 2016 o pristopu EU k istanbulski konvenciji o preprečevanju nasilja nad ženskami ter o boju proti njemu⁽¹³⁾,
- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 14. marca 2017 o enakosti žensk in moških v Evropski uniji v obdobju 2014–2015⁽¹⁴⁾, z dne 10. marca 2015 o napredku pri doseganju enakosti med ženskami in moškimi v Evropski uniji leta 2013⁽¹⁵⁾ in z dne 24. oktobra 2017 o legitimnih ukrepih za zaščito žvižgačev, ki z razkrivanjem zaupnih informacij podjetij in javnih organov ravnajo v javnem interesu⁽¹⁶⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. oktobra 2017 o boju proti spolnemu nadlegovanju in zlorabam v EU⁽¹⁷⁾,
- ob upoštevanju poročila Evropske konfederacije sindikatov z naslovom *Safe at home, safe at work – Trade union strategies to prevent, manage and eliminate work-place harassment and violence against women* (Varne doma, varne na delovnem mestu – strategije sindikatov za preprečevanje, obvladovanje in odpravljanje nadlegovanja in nasilja nad ženskami na delovnem mestu),
- ob upoštevanju poročila za srečanje strokovnjakov na področju nasilja nad ženskami in moškimi na trgu dela (3.–6. oktober 2016), ki ga je organizirala Mednarodna organizacija dela,

⁽⁵⁾ UL L 315, 14.11.2012, str. 57.

⁽⁶⁾ <https://rm.coe.int/168008482e>

⁽⁷⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0329.

⁽⁸⁾ UL C 77 E, 28.3.2002, str. 138.

⁽⁹⁾ UL C 285 E, 21.10.2010, str. 53.

⁽¹⁰⁾ UL C 296 E, 2.10.2012, str. 26.

⁽¹¹⁾ UL C 168 E, 14.6.2013, str. 102.

⁽¹²⁾ UL C 285, 29.8.2017, str. 2.

⁽¹³⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0451.

⁽¹⁴⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0073.

⁽¹⁵⁾ UL C 316, 30.8.2016, str. 2.

⁽¹⁶⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0402.

⁽¹⁷⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0417.

Torek, 11. september 2018

- ob upoštevanju študije, ki jo je izvedla Medparlamentarna unija, z naslovom *Sexism, harassment and violence against women parliamentarians* (Seksizem, nadlegovanje in nasilje nad poslankami), objavljene leta 2016 ⁽¹⁸⁾,
 - ob upoštevanju študije z naslovom *Bullying and sexual harassment at the workplace, in public spaces, and in political life in the EU* (Ustrahovanje in spolno nadlegovanje na delovnem mestu, javnih mestih in v političnem življenju v EU), ki jo je objavil Generalni direktorat za notranjo politiko marca 2018 ⁽¹⁹⁾,
 - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za pravice žensk in enakost spolov (A8-0265/2018),
- A. ker je enakost spolov temeljna vrednota EU, določena v pogodbah in Listini EU o temeljnih pravicah; ker nasilje na podlagi spola izhaja iz neuravnoteženega razmerja moči in odgovornosti med moškimi in ženskami in je povezano s patriarhatom ter še vedno prisotno diskriminacija na podlagi spola;
- B. ker so starejši, zlasti starejše samske ženske, posebej ranljiva socialna skupina, kadar se soočajo s psihičnim in fizičnim nadlegovanjem in ustrahovanjem;
- C. ker je spolno nadlegovanje v Direktivi št. 2002/73/ES opredeljeno kot „kakršna koli oblika neželenega verbalnega, neverbalnega ali fizičnega vedenja spolne narave z namenom prizadeti dostojanstvo osebe, zlasti kadar gre za ustvarjanje zastraševalnega, sovražnega, ponižujočega, sramotilnega ali žaljivega okolja, ali s takšnim učinkom“;
- D. ker je treba to opredelitev spremeniti zaradi razvoja družbe, tehnologije in običajev, ki so se s časom preoblikovali in spremenili;
- E. ker je boj proti nadlegovanju na podlagi nosečnosti in materinstva potreben, da bi se doseglo pravo ravnotežje med poklicnim in zasebnim življenjem za ženske;
- F. ker je spolno nadlegovanje oblika nasilja in ker gre za najskrajnejšo, a pogosto obliko diskriminacije na podlagi spola; ker je približno 90 % žrtev spolnega nadlegovanja žensk, približno 10 % pa moških; ker je po podatkih študije Agencije Evropske unije za temeljne pravice iz leta 2014 o nasilju nad ženskami v EU vsaka tretja ženska žrtev fizičnega ali spolnega nasilja v odrasli dobi; ker je v EU do 55 % žensk žrtev spolnega nadlegovanja; ker je 32 % vseh žrtev v EU navedlo, da je bil storilec njihov nadrejeni, sodelavec ali stranka; ker je 75 % žensk, ki opravljajo poklice, za katere so potrebne posebne kvalifikacije, ali so zaposlene na vodilnih položajih, žrtev spolnega nadlegovanja; ker je žrtev spolnega nadlegovanja 61 % žensk, zaposlenih v storitvenem sektorju; ker je skupno 5–10 % evropskih delavcev v vsakem trenutku izpostavljenih ustrahovanju na delovnem mestu;
- G. ker sta spolno in psihično nadlegovanje na področju zaposlovanja prepovedana na ravni EU, vključno v zvezi z dostopom do zaposlitve, poklicnim usposabljanjem in napredovanjem, ter se uvrščata med vidike zdravja in varnosti;
- H. ker so institucije in agencije EU odgovorne za izboljševanje obstoječih mehanizmov z izvajanjem najučinkovitejših pravil za ozaveščanje o opredelitvi spolnega nadlegovanja in zaščito delavcev;
- I. ker se zaradi slabe družbene ozaveščenosti v zvezi z zadevno problematiko, strahu in sramu pri pogovoru glede tega z drugimi, strahu pred odpuščanjem, težav pri pridobivanju dokazov, nezadostnega poročanja, spremljanja in sredstev za zaščito žrtev ter normalizacije nasilja prijavi premalo primerov spolnega nadlegovanja;

⁽¹⁸⁾ <https://www.ipu.org/resources/publications/reports/2016-10/sexism-harassment-and-violence-against-women-parliamentarians>

⁽¹⁹⁾ Študija – *Bullying and sexual harassment at the workplace, in public spaces, and in political life in the EU* (Ustrahovanje in spolno nadlegovanje na delovnem mestu, javnih mestih in v političnem življenju v EU), Evropski parlament, Generalni direktorat za notranjo politiko, marec 2018.

Torek, 11. september 2018

- J. ker lahko poročanje o spolnem nadlegovanju na delovnem mestu pogosto privede do odpustitve ali izolacije žrtve na delovnem mestu; ker lahko manj huda kazniva dejanja, ki se jih spregleda, spodbujajo hujša kazniva dejanja;
- K. ker ustrahovanje in spolno nadlegovanje še naprej predstavljata resne težave v različnih družbenih okoljih, vključno z delovnim mestom, javnimi prostori, virtualnimi prostori, kot je internet, in političnim življenjem, ter se vse pogosteje izvajata z uporabo novih tehnologij, kot so spletne strani ali družbena omrežja, ki storilcem omogočajo, da se počutijo varne pod krinko anonimnosti;
- L. ker se lahko v okviru nastajajočih novih oblik organizacije dela in družbenega življenja ter brisanja mej med zasebnim, poklicnim in družbenim življenjem okrepi negativno vedenje do posameznikov ali družbenih skupin; ker se lahko ustrahovanje na delovnem mestu pojavlja v različnih oblikah, in sicer tako v okviru vertikalnih razmerij (storilci so nadrejeni ali podrejeni) kot horizontalnih razmerij (storilci so sodelavci z iste ravni v hierarhiji);
- M. ker sta spolno in psihično nadlegovanje pojava, ki zajemata žrtve in storilce vseh starosti z različno izobrazbo, kulturnim ozadjem, dohodki in družbenim položajem in ker imata fizične, spolne, čustvene in psihične posledice za žrtev; ker so spolni stereotipi in seksizem, vključno s seksističnim sovražnim govorom na spletu in drugje, temeljni razlogi za veliko oblik nasilja in diskriminacije žensk ter preprečujejo njihovo opolnomočenje;
- N. ker je nasilje na podlagi spola v direktivi o pravicah žrtev opredeljeno kot kršitev temeljnih svoboščin žrtve in vključuje spolno nasilje (vključno s posilstvom, spolnim napadom in spolnim nadlegovanjem); ker ženske, ki so žrtve nasilja na podlagi spola, in njihovi otroci pogosto potrebujejo posebno podporo in zaščito zaradi velike nevarnosti ponovne viktimizacije, ustrahovanja in maščevanja, povezanega s takim nasiljem;
- O. ker obravnava nasilja na delovnem mestu pogosto ni temeljita in se večinoma osredotoča na vidnejše oblike, kot je fizično nasilje; ker lahko imata spolno in psihično nadlegovanje še bolj uničujoče posledice za posameznika;
- P. ker seksistična dejanja in posledično spolno nadlegovanje, ki so jim lahko ženske izpostavljene na delovnem mestu, prispevajo k njihovi izključitvi s trga dela, kar negativno vpliva na njihovo gospodarsko neodvisnost in družinske prihodke;
- Q. ker imajo ženske, ki so žrtve nadlegovanja in nasilja na podeželskih in oddaljenih območjih v EU, običajno več težav pridobiti polno pomoč in zaščito pred storilci;
- R. ker imata fizično in verbalno nadlegovanje, vključno z nadlegovanjem prek spleta, tako kratkoročne kot dolgoročne škodljive posledice, kot sta stres in huda depresija, žrtve pa lahko privedeta tudi do samomora, kot kažejo vse številnejša poročila o teh primerih; ker ustrahovanje in spolno nadlegovanje na delovnem mestu negativno vplivata tako na zdravje kot na poklicno pot posameznika, na organizacije in družbo, in sicer z večjo odsotnostjo z dela ter zmanjšano produktivnostjo in kakovostjo storitev ter izgubo človeškega kapitala;
- S. ker morajo države članice ter institucije in agencije EU v skladu s pravom EU zagotoviti delovanje organa za enakost, ki ponuja neodvisno pomoč žrtvam nadlegovanja, izvaja neodvisne študije, zbira ustrezne, razčlenjene in primerljive podatke, izvaja raziskave o opredelitvah in razvrstitvah, objavlja neodvisna poročila ter pripravlja priporočila o zaposlovanju in usposabljanju, dostopu do blaga in storitev in njunem zagotavljanju ter priporočila za samozaposlene;
- T. ker ženske v Evropski uniji zaradi različnih politik in zakonodaj držav članic niso enako zaščitene pred nasiljem na podlagi spola ter spolnim in psihičnim nadlegovanjem; ker sodni sistemi ženskam vedno ne zagotavljajo zadostne podpore; ker pri nasilju na podlagi spola žrtev pogosto pozna storilca in ker je v številnih primerih od njega odvisna, zaradi česar se ga še bolj boji prijaviti;

Torek, 11. september 2018

- U. ker so vse države članice podpisale Istanbulsko konvencijo, vendar je vse niso ratificirale, in ker ta zamuda ovira popolno izvajanje konvencije;
- V. ker so seksizem ter spolno in psihično nadlegovanje poslank dejanska in razširjena težava; ker storilci v primerih nadlegovanja in nasilja ne prihajajo le iz vrst političnih nasprotnikov, temveč so lahko tudi člani iste politične stranke, verski voditelji, predstavniki lokalnih organov in celo družinski člani;
- W. ker politiki kot izvoljeni predstavniki državljanov nosijo odločilno odgovornost, da ravnajo kot pozitivni vzorniki pri preprečevanju spolnega nadlegovanja v družbi in boju proti njemu;
- X. ker je legitimnost žensk v politiki včasih še vedno ogrožena in ker so ženske žrtve stereotipov, ki jih odvrčajo od političnega udejstvovanja, ta pojav pa je še posebej očiten tam, kjer so ženske v politiki slabo zastopane;
- Y. ker vsi nacionalni in regionalni parlamenti ter vsi lokalni sveti nimajo posebnih struktur in notranjih pravil, ki bi omogočala ustrezne poti za varno in zaupno vlaganje in obravnavo pritožb zaradi nadlegovanja; ker bi moralo biti usposabljanje na področju spolnega in psihičnega nadlegovanja obvezno za vse parlamentarne člane osebja in poslance, kar vključuje tudi Evropski parlament;
- Z. ker nasilje v družini zadeva tudi delovno mesto, saj lahko vpliva na sodelovanje žrtve pri delu, njeno delovno storilnost in varnost;
- AA. ker do spolnega in psihičnega nadlegovanja ne prihaja le na delovnem mestu, temveč tudi na javnih mestih, vključno s formalnimi in neformalnimi izobraževalnimi okolji, v zdravstvenih ustanovah in objektih za prosti čas, na ulicah in javnih prevoznih sredstvih;
- AB. ker kibernetško zalezovanje in kibernetško nadlegovanje vključujeta uporabo informacij in komunikacijskih tehnologij za zalezovanje, nadlegovanje in nadziranje oseb ali manipulacijo z njimi; ker je kibernetško nadlegovanje težava zlasti za mlade ženske, ker pogosteje uporabljajo te medije; ker je 20 % mladih žensk (starih od 18 do 29 let) v EU-28 doživelo kibernetško nadlegovanje;
- AC. ker je bilo v študiji iz leta 2016 ugotovljeno, da je več kot polovica anketiranih žensk na delovnem mestu v Združenem kraljestvu doživela neko obliko spolnega nadlegovanja, vendar štiri od petih niso prijavile nadlegovanja svojemu delodajalcu ⁽²⁰⁾;
- AD. ker so lahko nove tehnologije tudi v pomoč pri analiziranju, razumevanju in preprečevanju primerov nasilja;
- AE. ker so ženske, zlasti mlade, žrtve ustrahovanja in spolnega nadlegovanja, ki vključujeta uporabo novih tehnologij, na primer spletnih strani in družbenih omrežij, in sta včasih organizirana prek tajnih forumov ali skupin na družbenih medijih; ker takšna dejanja vključujejo grožnje s posilstvom, grožnje s smrtjo, poskuse vdora v računalnik ter objavo zasebnih informacij in fotografij; ker se, kar zadeva razširjeno uporabo spletnih in družbenih medijev, ocenjuje, da je eno od desetih deklet že doživelo neko obliko kibernetškega nasilja, vključno s kibernetškim zalezovanjem in nadlegovanjem, preden je dopolnilo 15 let; ker so ženske z javno vlogo, med drugim novinarke ter zlasti osebe LGBTI in invalidne ženske, glavna tarča ustrahovanja na spletu in spletnega nasilja, nekatere pa so morale zapustiti družbena omrežja, ker so zaradi navedenega doživele fizični strah, stres, težave s koncentracijo in strah pred vrnitvijo domov ter jih je skrbelo za bližnje;
- AF. ker je preprečevanje nadlegovanja v delovnem okolju mogoče samo, kadar tako zasebna kot javna podjetja ustvarijo kulturo, v kateri so ženske obravnavane kot enake, zaposleni pa se medsebojno obravnavajo s spoštovanjem;

⁽²⁰⁾ <https://www.tuc.org.uk/sites/default/files/SexualHarassmentreport2016.pdf>

Torek, 11. september 2018

AG. ker so raziskave pokazale, da je nadlegovanje razširjeno na delovnih mestih, kjer na vodstvenih mestih prevladujejo moški, ženske pa imajo le malo moči, na primer v razvedrilni in medijski industriji, podobno pa je tudi v tehnoloških in pravnih podjetjih, prodaji in številnih drugih sektorjih, če vodstveni delavci, med katerimi prevladujejo moški, dopuščajo obravnavo zaposlenih kot spolnih objektov; ker je v podjetjih, kjer je na vodstvenih položajih več žensk, manj spolnega nadlegovanja;

Splošna priporočila

1. ostro obsoja vse vrste nasilja nad ženskami, kot je zapisano v Konvenciji o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk in Istanbulski konvenciji;
2. poudarja, da je spolno nadlegovanje kršitev človekovih pravic in je povezano s patriarhalnimi strukturami moči, ki jih je treba nujno spremeniti;
3. poudarja osrednjo vlogo vseh moških pri prekinitvi vseh vrst nadlegovanja in spolnega nasilja; poziva Komisijo in vse države članice, naj zagotovijo aktivno udeležbo moških v kampanjah za ozaveščanje in preprečevanje ter izobraževalnih kampanjah o enakosti spolov; poudarja, da se morajo kampanje za preprečevanje osredotočiti tudi na manj huda kazniva dejanja;
4. trdi, da je treba ukrepe ozaveščanja in kampanje za preprečevanje nasilja nad dekleti in ženskami razširiti tudi na fante ter jih organizirati na začetnih stopnjah izobraževanja;
5. poziva Komisijo in države članice, naj spremljajo pravilno izvedbo direktiv EU, ki prepovedujejo spolno nadlegovanje;
6. poziva države članice, naj razvijejo celostne nacionalne akcijske načrte in zakonodajo v zvezi z nasiljem nad ženskami in naj organom za enakost zagotovijo ustrezne vire, ki med drugim vključujejo usposabljanje osebja in zadostno financiranje;
7. poziva Komisijo, naj pripravi primere dobrih praks s področja boja proti spolnemu in psihičnemu nadlegovanju ter nadlegovanju zaradi nosečnosti in materinstva na delovnem mestu in v drugih okoljih ter naj rezultate te naloge predstavi širši javnosti;
8. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo ustrezne in primerne mehanizme financiranja za programe in ukrepe za boj proti spolnemu in psihičnemu nadlegovanju žensk na vseh ravneh s posebnim poudarkom na uporabi novih tehnologij in sredstev, ki jih zagotavljajo inovacije, na primer z večjimi naložbami v raziskovalne in inovacijske procese, katerih namen je izkoreniniti ta pojav;
9. poziva evropsko varuhinjo človekovih pravic, naj zbere podatke o različnih pravilih v zvezi z zaščito, ki obstajajo v institucijah in agencijah EU, ter izda zavezujoče sklepe, da se pravila uskladijo z najboljšimi standardi;
10. obžaluje, da nekatere države članice še niso ratificirale Istanbulske konvencije, in poziva vse države članice, ki tega še niso storile, naj jo nemudoma ratificirale in jo v celoti izvajajo; poleg tega poziva države članice, ki so Istanbulsko konvencijo že ratificirale, naj jo v celoti izvajajo;
11. poziva Komisijo in države članice, naj si na podlagi boljših in znanstveno zanesljivejših študij zagotovijo jasno sliko o vprašanju spolnega nadlegovanja v EU, vključno z novimi izzivi, kot je ustrahovanje na spletu;
12. pozdravlja novo obsežno javno razpravo, vključno z razpravo na družbenih medijih, ki prispeva k preoblikovanju meja v zvezi s spolnim nadlegovanjem in sprejemljivim vedenjem; zlasti pozdravlja pobude, kot je gibanje #MeToo, in močno podpira vse ženske in dekleta, ki so sodelovale v kampanji, vključno s tistimi, ki so prijavile storilce;

Torek, 11. september 2018

13. poziva Evropsko komisijo, naj predloži predlog za boj proti trpinčenju in spolnemu nadlegovanju na delovnem mestu, na javnih mestih in v političnem življenju, ki bo vključeval posodobljeno in izčrpno opredelitev nadlegovanja (spolnega ali drugih vrst) in trpinčenja;
14. poudarja, da se je treba boriti proti dolgotrajnemu nadlegovanju ali ustrahovanju delavcev, zaradi katerega so ali naj bi bili ti ponižani, izolirani ali izključeni iz skupine sodelavcev;
15. poziva Komisijo in države članice, naj v sodelovanju z Eurostatom in Evropskim inštitutom za enakost spolov izboljšajo, spodbudijo in zagotovijo sistematično zbiranje ustreznih po spolu in starosti razčlenjenih in primerljivih podatkov o primerih spolnega nadlegovanja in nadlegovanja na podlagi spola ter psihološkega nadlegovanja, vključno s kibernetiskim nadlegovanjem, na nacionalni, regionalni in lokalni ravni; spodbuja organizacije delodajalcev, sindikate in delodajalce, naj dejavno sodelujejo v procesu zbiranja podatkov, in sicer za zagotavljanjem strokovnega znanja glede na sektor in poklic;
16. ugotavlja, da bi bilo treba za pridobitev primerljivih podatkov o razširjenosti spolnega nadlegovanja in ustrahovanja v državah članicah dati prednost večji ozaveščenosti in priznavanju težav, in sicer prek usklajenih prizadevanj za širjenje informacij in zagotavljanje usposabljanja;
17. ponovno poziva Komisijo, naj predloži predlog direktive za obravnavo vseh oblik nasilja nad ženskami in dekleti ter nasilja na podlagi spola, ki bi moral vključevati skupne opredelitve različnih vrst nasilja nad ženskami, vključno s posodobljeno in izčrpno opredelitvijo nadlegovanja (spolnega ali drugih vrst) in trpinčenja, ter skupne pravne standarde za inkriminiranje nasilja nad ženskami; poziva Komisijo, naj predstavi celovito strategijo EU proti vsem oblikam nasilja na podlagi spola, vključno s spolnim nadlegovanjem ter zlorabo žensk in deklet, na podlagi pričevanj v obliki zgodb žensk in izkušeni iz prve roke;
18. poziva države članice, naj zagotovijo ustrezno javno financiranje in poskrbijo, da so uradniki organov kazenskega pregona, sodniki in vsi javni uslužbenci, ki se ukvarjajo s primeri ustrahovanja in spolnega nadlegovanja, ustrezno usposobljeni, da razumejo nasilje in nadlegovanje na delovnem mestu in drugje;
19. poziva države članice, naj zagotovijo visokokakovostne, lahko dostopne in ustrezno financirane specializirane storitve za žrtve nasilja na podlagi spola ter spolnega in psihičnega nadlegovanja, in naj priznajo, da so te oblike nasilja med ženskami medsebojno povezane in jih je treba obravnavati v okviru celostnega pristopa, ki skuša tako zajeti družbeno-kulturne vidike, zaradi katerih pride do nasilja nad ženskami, kot omogočiti specializiranim službam, da se opremijo s tehnološkimi orodji za preprečevanje in upravljanje;
20. poziva države članice ter lokalne in regionalne oblasti, naj zagotovijo ustrezne načrte in sredstva za zagotovitev, da žrtve nasilja in nadlegovanja na podeželskih in oddaljenih območjih niso prikrajšane za dostop do pomoči in zaščite ali je ta dostop omejen;
21. poziva Komisijo, naj obravnava nove oblike nasilja na podlagi spola, kot je spletno nadlegovanje, z razširitvijo opredelitve nezakonitega sovražnega govora, kot je opredeljeno v skladu s pravom EU v okvirnem sklepu o boju proti nekaterim oblikam in izrazom rasizma in ksenofobije s kazenskoopravnimi sredstvi, da bo vključeno sovraštvo do žensk, in naj zagotovi, da kodeks ravnanja o boju proti nezakonitemu sovražnemu govoru v spletu prav tako zajema ta kazniva dejanja; poziva k razvoju izobraževalnih programov za spodbujanje žensk k izboljšanju njihovih spretnosti pri uporabi novih tehnologij, da se bodo lahko bolje spopadale z vsemi oblikami spolnega nadlegovanja in ustrahovanja v kibernetiskem prostoru, in spodbuja specializirane službe, naj sodelujejo pri vzpostavitvi sistemov podatkov in virov, ki lahko spremljajo in analizirajo problem nasilja na podlagi spola, ne da bi pri tem kršili novo Splošno uredbo o varstvu podatkov (Uredba (EU) 2016/679);
22. nadalje obsoja razširjeni pojav spolnega nadlegovanja in drugih oblik zlorabe, zlasti v spletnih igrah in družbenih omrežjih, in spodbuja medijske družbe in upravitelje, naj spremljajo morebitne primere nadlegovanja in se takoj odzovejo nanje; zato poziva k različnim ukrepom, vključno z ozaveščanjem, posebnim usposabljanjem in notranjimi pravili o disciplinskih ukrepih za storilce ter psihološko in/ali pravno pomočjo za žrtve teh ravnanj, za preprečevanje ustrahovanja in spolnega nadlegovanja tako na delovnem mestu kot tudi v spletnem okolju;

Torek, 11. september 2018

Nasilje na delovnem mestu

23. poudarja, da morajo države članice, lokalni in regionalni organi, organizacije delodajalcev in sindikati nujno razumeti ovire, s katerimi se soočajo ženske pri prijavi primerov spolnega nadlegovanja, diskriminacije na podlagi spola in nasilja, ter jim zato zagotavljati popolne podporo in spodbudo v zvezi s prijavo primerov spolnega nadlegovanja, diskriminacije na podlagi spola, nadlegovanja na podlagi nosečnosti in materinstva ter ustrahovanja in drugega brez strahu pred morebitnimi posledicami ter vzpostaviti mehanizme, ki opolnomočajo in podpirajo ženske pri varni prijavi primerov zlorabe;

24. poziva države članice, naj izvajajo dejavne in učinkovite politike za preprečevanje vseh oblik nasilja nad ženskami in boj proti njim, vključno s spolnim nadlegovanjem in seksističnimi dejanji ter trpinčenjem, čemur je na delovnem mestu izpostavljena večina žensk;

25. poudarja nujno potrebo po standardih glede nasilja in nadlegovanja na delovnem mestu, ki bi morali zagotoviti zakonodajni okvir za delovanje vlad, delodajalcev, podjetij in sindikatov na vseh ravneh;

26. ugotavlja, da so nekateri sektorji in poklici bolj izpostavljeni nasilju, zlasti zdravstvo, javne reševalne službe, politika, šolstvo, promet, domače delo, kmetijstvo in podeželsko gospodarstvo ter sektorji tekstila, oblačil, usnja in obutve;

27. ugotavlja, da so lahko nekatere skupine delavcev bolj izpostavljene ustrahovanju in nasilju na delovnem mestu, zlasti nosečnice in starši, invalidke, migrantke, pripadnice domorodnih skupnosti, pripadniki skupnosti LGBTI in ženske, ki so zaposlene za krajši delovni čas, kot pripravnice ali za določen čas;

28. ugotavlja, da lahko nezaželeno vedenje izvira hkrati iz različnih virov ali pa se hkrati nanaša na poklicno, zasebno ali socialno življenje, kar negativno vpliva na vse posameznike, strokovne skupine ali družbene skupine na teh področjih;

29. poziva države članice, naj uvedejo ukrepe za preprečevanje nasilja in nadlegovanja na delovnem mestu in boj proti njima, in sicer v okviru politik, ki zajemajo preventivne ukrepe, učinkovite, pregledne in zaupne postopke za obravnavo pritožb, visoke in odvračilne kazni za storilce, izčrpne informacije in usposabljanja, ki zagotavljajo, da so delavci seznanjeni s temi politikami in postopki, ter podporo podjetjem, da pripravijo akcijske načrte za izvajanje teh ukrepov; poudarja, da se ti ukrepi ne bi smeli vključiti v obstoječe strukture, če so v teh strukturah že prisotne ovire, pogojene s spolom;

30. poziva države članice, naj vlagajo v usposabljanje delovnih inšpektorjev, pri čemer naj sodelujejo s specializiranimi psihologi, in zagotovijo, da podjetja in organizacije žrtvam zagotovijo usposobljeno strokovno in psihosocialno podporo;

31. poziva države članice in socialne partnerje, naj zagotovijo, da javna in zasebna podjetja ter organizacije organizirajo obvezno usposabljanje s področja spolnega nadlegovanja in ustrahovanja za vse zaposlene in tiste na vodstvenih položajih; poudarja, da bi moralo biti učinkovito usposabljanje interaktivno, neprekinjeno in prilagojeno posameznim delovnim mestom, izvajati pa bi ga morali zunanji strokovnjaki;

32. opozarja, da se prijavi zelo majhen delež primerov nadlegovanja, in poudarja pomen prisotnosti usposobljenih zaupnih svetovalcev v vsaki organizaciji, ki bi nudili podporo žrtvam, pomoč pri prijavi in pravno pomoč;

33. poudarja, da bi morala imeti podjetja pristop ničelne strpnosti do spolnega nadlegovanja in politik, ki so ugodne zanj, ter da morajo podjetja poskrbeti, da so vsi zaposleni seznanjeni s temi politikami, postopki prijave ter z lastnimi pravicami in odgovornostmi v zvezi s spolnim nadlegovanjem na delovnem mestu;

Torek, 11. september 2018

34. poziva medijske družbe, naj zaščitijo in podprejo novinarje, ki so žrtve ustrahovanja na spletu, ter sprejmejo vrsto dobrih praks, kot so kampanje ozaveščanja, ustrezno usposabljanje vodstva, tudi o preprečevanju obsojanja žrtev in sekundarne viktimizacije, ukrepi za izboljšanje kibernetске varnosti in zagotavljanje pravne podpore pri vložitvi pritožbe zadevni osebi;

35. poziva države članice, naj sprejmejo ukrepe, ki zagotavljajo enako plačilo za ženske in moške, in tako preprečijo zlorabo pooblastil ter spodbujajo enakost spolov in spoštovanje človekovega dostojanstva, kar je bistveno za boj proti nasilju nad ženskami; poudarja, da bi bilo treba zagotoviti enako plačilo prek preglednosti plačil in z zagotovitvijo pravice domnevnih žrtev do obveščeniosti, zagotavljanjem enakega obravnavanja in zaposlitvenih možnosti za ženske in moške ter zagotavljanjem in omogočanjem dostopa žensk do delovnih mest višjih vodstvenih uslužbencev, ki sodelujejo pri odločanju, v javnem in zasebnem sektorju, kar bi zagotovilo uravnoteženo zastopanost žensk v upravnih odborih; zato poziva Komisijo in Svet, naj okrepi prizadevanja za odpravo blokade direktive o ženskah v upravnih odborih, ki je zastala v Svetu že leta 2013;

36. meni, da je treba sprejeti celovit pristop do nasilja na delovnem mestu, ki bi moral vključevati priznavanje soobstoja ustrahovanja, spolnega nadlegovanja in nadlegovanja zaradi nosečnosti in materinstva pri različnih oblikah neplačanega dela v formalnih in neformalnih gospodarskih panogah (kot so samooskrbno kmetijstvo, priprava hrane, varstvo otrok in oskrba starejših) in v okviru različnih programov za pridobivanje delovnih izkušenj (kot so vajeništva, pripravništva in prostovoljno delo);

37. poziva k hitremu sprejetju revizije direktive o pisni izjavi (Direktiva Sveta št. 91/533/EGS);

38. ugotavlja, da nasilje v družini pogosto preide na delovno mesto, kar negativno vpliva na življenja delavcev in produktivnost podjetij, in da lahko ta prehod poteka tudi v obratni smeri, torej z delovnega mesta v domače okolje; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj zagotovi smernice o uporabi evropskih odredb o zaščiti na delovnem mestu in naj pojasni vprašanje odgovornosti delodajalcev;

39. poziva Komisijo in države članice, naj priznajo pojav nadlegovanja pri zaposlovanju na podlagi nosečnosti in materinstva;

Nasilje v političnem življenju

40. poziva vse politike, naj upoštevajo najvišje standarde ravnanja in naj delujejo kot odgovorni vzorniki pri preprečevanju spolnega nadlegovanja ter boju proti njemu v parlamentih in širše;

41. obsoja vse oblike nadlegovanja političark v družbenih medijih v obliki „trolanja“, kar vključuje objavljanje seksističnih in nepriemernih sporočil, vključno z grožnjami s smrtjo in posilstvom;

42. poudarja pomen vzpostavitve medstrankarskih politik in postopkov za zaščito posameznikov, izvoljenih na politični položaj, in zaposlenih;

43. priznava, da imajo sezname enake zastopanosti spolov na vseh ravneh ključno vlogo pri omogočanju udeležbe žensk v politiki in preoblikovanju struktur moči, ki diskriminirajo ženske; poziva države članice, naj uvedejo takšne sezname za volitve v Evropski parlament;

44. poziva vse politične stranke, tudi tiste, ki so zastopane v Evropskem parlamentu, naj sprejmejo konkretne ukrepe za obravnavanje tega problema, vključno z uvedbo akcijskih načrtov in revizijo notranjih predpisov strank, da se uvedejo politika ničelne strpnosti, preventivni ukrepi, postopki za obravnavanje pritožb in ustreznih sankcij za vse, ki so spolno nadlegovali in ustrahovali ženske v politiki;

45. poziva nacionalne in regionalne parlamente ter lokalne svete, naj žrtvam zagotovijo popolno podporo v okviru notranjih in/ali policijskih postopkov, preiskujejo primere, vodijo zaupen register primerov v določenem časovnem obdobju, zagotovijo obvezno usposabljanje vseh zaposlenih in poslancev o spoštovanju in dostojanstvu ter uvedejo druge dobre prakse za zagotavljanje ničelne strpnosti na vseh ravneh svojih institucij;

Torek, 11. september 2018

46. poziva vse zadevne akterje, naj zagotovijo celovito in hitro izvajanje resolucije o boju proti spolnemu nadlegovanju in zlorabi v EU iz leta 2017; meni, da mora zagotoviti ničelno strpnost do spolnega nadlegovanja in ustrezno zaščititi in podpirati žrtve; v zvezi s tem poziva k:

— ustanovitvi delovne skupine neodvisnih strokovnjakov, ki bi preučila razmere v zvezi s spolnim nadlegovanjem in zlorabo v Evropskem parlamentu;

— oceni in po potrebi reviziji sestave pristojnih organov Parlamenta, da se zagotovita neodvisnost in uravnotežena zastopnost spolov;

— obveznemu usposabljanju za vse zaposlene in poslance;

— jasnemu časovnemu načrtu za celovito izvajanje vseh zahtev iz resolucije;

47. poziva politike, naj spodbudijo usposabljanje vodstva ter naj se usposabljanja udeležijo tudi sami, da se prepreči popustljiv odnos vodstva in opredelijo razmere, v katerih prihaja do nasilja nad ženskami;

Nasilje na javnih mestih

48. poziva Komisijo, naj določi opredelitev javnega mesta ob upoštevanju razvoja komunikacijskih tehnologij in naj torej v to opredelitev vključi virtualna javna mesta, kot so družbena omrežja in spletna mesta;

49. poziva države članice, naj premislijo o uvedbi posebne zakonodaje o nadlegovanju na javnih mestih, vključno s programi posredovanja, s posebnim poudarkom na vlogi posredovanja navzočih oseb;

50. poziva Komisijo in države članice, naj izvedejo nadaljnje raziskave o vzrokih in posledicah spolnega nadlegovanja na javnih mestih, tudi o vplivu, ki ga lahko imajo seksistični in stereotipni oglasi na pogostost nasilja in nadlegovanja;

51. poudarja, da so kampanje ozaveščanja za boj proti spolnim stereotipom in patriarhalnim razmerjem moči, ki spodbujajo ničelno strpnost do spolnega nadlegovanja, med najboljšimi orodji za pomoč pri obravnavanju nasilja na podlagi spola na javnih mestih;

52. poudarja, da je izobraževanje o enakosti spolov na vseh ravneh temeljno orodje za preprečevanje in odpravljanje teh oblik neprimernega vedenja, spreminjanje miselnosti in zmanjševanje kulturološke strpnosti do seksizma in spolnega nadlegovanja; poudarja, da je treba v šolah uvesti izobraževalne programe in razprave o tej temi; v sodelovanju z ustreznimi nevladnimi organizacijami in organi za spodbujanje enakosti ugotavlja, da bi morali ti programi in razprave, kadar je to potrebno in primerno, vključevati informacije in razprave o preprečevanju spolnega nadlegovanja ter ukrepov proti temu, da bi se povečala ozaveščenost o pravicah žrtev, ljudi pa se opozorilo na povezavo nadlegovanja z obravnavo žensk kot objektov;

53. poziva države članice, naj spodbujajo kampanje ozaveščanja v srednjih šolah, v učni načrt v šolah in na univerzah pa vključijo vprašanje ustrahovanja na spletu; zlasti poziva, naj se nadaljujeta uspešna kampanja za odpravo ustrahovanja na spletu (Delete Cyberbullying) in pobuda za bolj varni internet (Safer Internet) z namenom boja proti ustrahovanju in spolnemu nadlegovanju, saj mladim, prihodnjim državljanom EU, pomagata razumeti, da se je treba približati enakosti spolov in spoštovati ženske;

54. poziva države članice, naj vzpostavijo sistem poročil v šolah, da bo mogoče spremljati vse primere ustrahovanja na spletu;

55. ugotavlja, da so bili nekateri ukrepi, ki so jih sprejele države članice, učinkoviti pri omejevanju nadlegovanja na javnih mestih, na primer uradni nadzor (večja prisotnost policije in/ali prometnega osebja na javnih prevoznih sredstvih, video nadzor (sistem televizije zaprtega kroga – CCTV) in naravni nadzor (boljša vidljivost in izboljšana razsvetljava);

Torek, 11. september 2018

56. poziva države članice, naj ponudnike internetnih storitev spomnijo, da je njihova dolžnost zaščititi spletne uporabnike z obravnavanjem primerov ponavljajočih se zlorab ali zalezovanja, da se zagotovi zaščita žrtev, storilca obvesti, da ne more ravnati nekaznovano, in storilčevo ravnanje spremeni;

57. poziva države članice, naj s pomočjo strokovnjakov za informacijsko tehnologijo in ustreznih nadzornih organov, na primer s poštnimi policijskimi silami, izvajajo večji nadzor nad spletnimi mesti, da bi zaščitile žrtve ustrahovanja in spolnega nadlegovanja ter po potrebi preprečile in kaznovale kazniva dejanja;

58. poziva države članice, naj uporabijo sredstva, potrebna za odpravo uporabe jezika, ki se uporablja v medijih, politiki in javni razpravi ter hkrati spodbuja nasilno vedenje in omalovažuje ženske, kar krši njihovo človekovo dostojanstvo;

59. poziva Komisijo in države članice, naj uskladijo svojo zakonodajo in opredelitev nasilja na podlagi spola v skladu z opredelitvijo nasilja nad ženskami iz Istanbulske konvencije, da bi se povečala učinkovitost zakonov proti nadlegovanju in trpinčenju;

60. poziva Komisijo in države članice, naj izboljšajo mehanizme spremljanja za ustrezno izvajanje zakonodaje EU o prepovedi spolnega nadlegovanja in zagotovijo, da organi za enakost v vsaki državi članici razpolagajo z zadostnimi sredstvi za preprečevanje diskriminacije;

o

o o

61. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

Torek, 11. september 2018

P8_TA(2018)0332

Enakopravnost jezikov v digitalni dobi

Rezolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o enakopravnosti jezikov v digitalni dobi (2018/2028(INI))

(2019/C 433/07)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 2 in 3(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju členov 21(1) in 22 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju Konvencije Unesca o varstvu nesnovne kulturne dediščine iz leta 2003,
- ob upoštevanju Direktive 2003/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. novembra 2003 o ponovni uporabi informacij javnega sektorja ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Direktive 2013/37/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o spremembi Direktive 2003/98/ES o ponovni uporabi informacij javnega sektorja ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Sklepa (EU) 2015/2240 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o uvedbi programa za interoperabilnostne rešitve in skupne okvire za evropske javne uprave, podjetja in državljane (program ISA2) kot sredstvo za posodobitev javnega sektorja ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Resolucije Sveta z dne 21. novembra 2008 o evropski strategiji za večjezičnost (2008/C-320/01) ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta z dne 3. decembra 2013 o vzpostavitvi posebnega programa za izvajanje okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020 in razveljavitvi odločb 2006/971/ES, 2006/972/ES, 2006/973/ES, 2006/974/ES in 2006/975/ES ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju Konvencije OZN o pravicah invalidov, ki jo je EU ratificirala leta 2010,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 18. septembra 2008 z naslovom Večjezičnost: prednost Evrope in skupna zaveza (COM(2008)0566),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 26. avgusta 2010 z naslovom Evropska digitalna agenda (COM(2010)0245),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 11. januarja 2012 z naslovom Skladen okvir za okrepitev zaupanja v enotni digitalni trg elektronskega poslovanja in spletnih storitev (COM(2011)0942),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 6. maja 2015 z naslovom Strategija za enotni digitalni trg za Evropo (COM(2015)0192),
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Strategija za enotni digitalni trg za Evropo (COM(2010)0245) ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ UL L 345, 31.12.2003, str. 90.

⁽²⁾ UL L 175, 27.6.2013, str. 1.

⁽³⁾ UL L 318, 4.12.2015, str. 1

⁽⁴⁾ UL C 320, 16.12.2008, str. 1.

⁽⁵⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 965.

⁽⁶⁾ UL C 54, 19.2.2011, str. 58.

Torek, 11. september 2018

- ob upoštevanju priporočila v zvezi s spodbujanjem in uporabo večjezičnosti in univerzalnega dostopa do kibernetnega prostora, ki ga je sprejela Generalna konferenca Unesca na svojem 32. zasedanju 15. oktobra 2003 v Parizu,
 - ob upoštevanju posebne raziskave Eurobarometer št. 386 z naslovom Evropejci in njihovi jeziki, objavljene junija 2012,
 - ob upoštevanju sklepov predsedstva Evropskega sveta 15. in 16. marca 2002 v Barceloni (SN 100/1/02 REV 1),
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. junija 1988 o znakovnih jezikih za gluhe ⁽⁷⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. januarja 2004 o ohranjanju in spodbujanju kulturne raznolikosti: vloga evropskih regij in mednarodnih organizacij, kot sta Unesco in Svet Evrope ⁽⁸⁾, in svoje resolucije z dne 4. septembra 2003 o evropskih regionalnih in manj razširjenih jezikih – jeziki manjšin v EU – v okviru širitve in kulturne raznolikosti ⁽⁹⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. marca 2009 o večjezičnosti: prednost Evrope in skupna zaveza ⁽¹⁰⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. septembra 2013 o ogroženih evropskih jezikih in jezikovni raznolikosti v Evropski uniji ⁽¹¹⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. februarja 2018 o varstvu in nediskriminaciji manjšin v državah članicah EU ⁽¹²⁾,
 - ob upoštevanju študije Službe Evropskega parlamenta za raziskave in Oddelka za znanstvene napovedi z naslovom Enakost jezikov v digitalni dobi – platformi Human Language Project naproti, ki je bila objavljena marca 2017,
 - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za kulturo in izobraževanje in mnenja Odbora za industrijo, raziskave in energetiko (A8 0228/2018),
- A. ker lahko jezikovne tehnologije gluhim in naglušnim, slepim in slabovidnim ter osebam z disleksijo olajšajo komunikacijo in ker se za namene tega poročila pojem „jezikovna tehnologija“ nanaša na tehnologijo, ki podpira ne le govorjene jezike, temveč tudi znakovni jezik, in ob zavedanju, da so znakovni jeziki pomemben element jezikovne raznolikosti Evrope;
- B. ker razvoj jezikovnih tehnologij (v nadaljnjem besedilu: JT) zajema veliko raziskovalnih področij in disciplin, vključno z računalniškim jezikoslovjem, umetno inteligenco, računalništvom in jezikoslovjem, ki se med drugim uporabljajo za obdelavo naravnega jezika, analizo besedil, tehnologijo govora in podatkovno rudarjenje;
- C. ker je glede na rezultate posebne raziskave Eurobarometer št. 386 z naslovom Evropejci in njihovi jeziki samo nekaj več kot polovica Evropejcev (54 %) sposobnih komunicirati v najmanj enem dodatnem jeziku, četrtnina (25 %) v najmanj dveh dodatnih jezikih in ena desetina (10 %) v najmanj treh dodatnih jezikih;
- D. ker je v Evropski uniji 24 uradnih jezikov in več kot 60 nacionalnih, regionalnih in manjšinskih jezikov, poleg jezikov migrantov in, v skladu s Konvencijo OZN o pravicah invalidov, različnih državno priznanih znakovnih jezikov; ker je večjezičnost ena največjih prednosti kulturne raznolikosti v Evropi in hkrati en največjih izzivov za oblikovanje resnično povezane EU;

⁽⁷⁾ UL C 187, 18.7.1988, str. 236.

⁽⁸⁾ UL C 92 E, 16.4.2004, str. 322.

⁽⁹⁾ UL C 76 E, 25.3.2004, str. 374.

⁽¹⁰⁾ UL C 117 E, 6.5.2010, str. 59.

⁽¹¹⁾ UL C 93, 9.3.2016, str. 52.

⁽¹²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0032.

Torek, 11. september 2018

- E. ker je pri premagovanju geografskih, socialnih in ekonomskih ovir za dostop do širokopasovnega interneta podpora lokalnim skupnostim, kot so domorodne, podeželske ali oddaljene skupnosti, ključni pogoj za učinkovito politiko večjezičnosti EU;
- F. ker večjezičnost spada na vrsto področij politike EU, vključno s kulturo, izobraževanjem, gospodarstvom, enotnim digitalnim trgom, vseživljenjskim učenjem, zaposlovanjem, socialno vključenostjo, konkurenčnostjo, mladino, civilno družbo, mobilnostjo, raziskavami in mediji; ker je treba več pozornosti nameniti odpravi ovir za medkulturni in medjezikovni dialog ter spodbujanju medsebojnega razumevanja;
- G. ker Komisija priznava, da mora biti enotni digitalni trg večjezičen; ker ni bila predlagana nobena skupna politika EU, s katero bi se spopadli s težavo jezikovnih preprek;
- H. ker se JT uporabljajo v praktično vseh vsakdanjih digitalnih proizvodih in storitvah, saj se pri večini do neke mere uporablja jezik (zlasti pri vseh proizvodih, povezanih z spletom, kot so iskalniki, družbena omrežja in storitve e-trgovine); ker uporaba JT vpliva tudi na sektorje, ki so bistvenega pomena za vsakodnevno blaginjo evropskih državljanov, kot so izobraževanje, kultura in zdravje;
- I. ker je stopnja čezmejne e-trgovine zelo nizka, saj je leta 2015 samo 16 % evropskih državljanov opravilo nakup prek spleta v drugih državah EU; ker JT lahko prispeva k prihodnji evropski čezmejni in medjezikovni komunikaciji, spodbudi gospodarsko rast in družbeno stabilnost ter zmanjša naravne omejitve, s čimer spoštuje in spodbuja kohezijo in konvergenco ter krepi konkurenčnost EU po vsem svetu;
- J. ker tehnološki razvoj vse bolj temelji na jeziku in ima posledice za rast in družbo; ker je nujno treba vzpostaviti več jezikovno osveščenih politik in tehnološke ter zares multidisciplinarne raziskave in vzgojo o digitalni komunikaciji in jezikovni tehnologiji ter njihovem razmerju do rasti in družbe;
- K. ker bi se z izpolnitvijo cilja iz Barcelone, da se državljanom omogoči dobra komunikacija v maternem in še dveh drugih jezikih, povečale njihove možnosti za dostop do kulturnih, izobraževalnih in znanstvenih vsebin v digitalni obliki ter udeležbo v vlogi državljanov, poleg možnosti za dostop do enotnega digitalnega trga; ker so dodatna sredstva in orodja, zlasti tista, ki jih zagotavljajo jezikovne tehnologije, ključna za ustrezno upravljanje evropske večjezičnosti ter spodbujanje večjezičnosti pri posameznikih;
- L. ker je prišlo do pomembnih prodorov na področju umetne inteligence in se jezikovne tehnologije hitro razvijajo; ker umetna inteligenca, ki se osredotoča na jezike, ponuja nove priložnosti za digitalno komunikacijo, digitalno izboljšano komunikacijo, komunikacijo, ki temelji na tehnologiji, in sodelovanje v vseh evropskih (in tudi drugih) jezikih, s čimer govorcem različnih jezikov daje enak dostop do informacij in znanja ter izboljšuje funkcionalnost mreže informacijske tehnologije;
- M. ker bi morale skupne evropske vrednote sodelovanja, solidarnosti, enakosti, priznavanja in spoštovanja pomeniti, da imajo vsi državljani popoln in enak dostop do digitalnih tehnologij, s čimer se ne bi le izboljšali evropska povezanost in blaginja, temveč bi se tudi omogočil večjezični enotni digitalni trg;
- N. ker je razpoložljivost tehnoloških orodij, kot so video igre ali izobraževalne aplikacije, v manjšinskih ali manj razširjenih jezikih ključnega pomena za razvoj jezikovnih spretnosti, zlasti pri otrocih;
- O. ker morajo imeti govorci manj razširjenih evropskih jezikov dejansko možnost kulturnega izražanja in ustvarjanja lastnih kulturnih vsebin v lokalnih jezikih;

Torek, 11. september 2018

- P. ker pojav metod, kot je globoko učenje, ki temelji na povečani računalniški zmogljivosti in dostopu do velikih količin podatkov, omogoča, da postajajo jezikovne tehnologije resnična rešitev za premagovanje jezikovnih ovir;
- Q. ker jezikovne ovire pomembno vplivajo na oblikovanje evropske identitete in prihodnost procesa evropskega povezovanja; ker bi bilo treba o odločanju in politikah EU državljane obveščati v njihovem maternem jeziku tako prek spleta kot drugje;
- R. ker so jeziki pomemben del nenehno rastoče zakladnice velepodatkov;
- S. ker se s človeškimi jeziki izraža ogromna količina podatkov; ker bi upravljanje JT lahko omogočilo široko paleto inovativnih proizvodov in storitev informacijske tehnologije v industriji, trgovini, vodenju, raziskavah, javnih storitvah in upravi ter zmanjšalo naravne omejitve in tržne stroške;

Sedanje ovire za doseganje enakopravnosti jezikov v digitalni dobi v Evropi

1. obžaluje, da se zaradi pomanjkanja ustrezne politike v Evropi trenutno povečuje tehnološki razkorak med jeziki, ki so dobro podprti s sredstvi, in jeziki, ki so manj podprti s sredstvi, ne glede na to, ali so slednji uradni, drugače uradno priznani ali neuradni jeziki v EU; poleg tega obžaluje, da več kot dvajsetim evropskim jezikom grozi digitalno izumrtje; ugotavlja, da so EU in njene institucije dolžne povečati, spodbujati in spoštovati jezikovno raznolikost v Evropi;
2. poudarja, da je imela digitalna tehnologija v zadnjem desetletju velik vpliv na jezikovni razvoj, ki ga je še vedno težko oceniti; oblikovalcem politike priporoča, naj resno preučijo študije, ki kažejo, da digitalna komunikacija znižuje stopnjo pismenosti pri mlajših odraslih, kar vodi do preprek glede slovnice in pismenosti med generacijami ter splošnega siromašenja jezika; meni, da bi morala digitalna komunikacija širiti, bogatiti in nadgrajevati jezike ter da bi se morale tovrstne ambicije odražati v nacionalnih politikah izobraževanja na področju opismenjevanja in nacionalnih politikah opismenjevanja;
3. poudarja, da so evropski manj razširjeni jeziki v precej slabšem položaju zaradi hudega pomanjkanja orodij, virov in financiranja raziskav, kar omejuje in krči področje dejavnosti raziskovalcev, ki kljub potrebnim tehnološkim spretnostim ne morejo v celoti izkoristiti prednosti jezikovnih tehnologij;
4. opaža poglobljanje digitalne vrzeli med razširjenimi in manj razširjenimi jeziki ter vse večjo digitalizacijo evropske družbe, na primer pri zagotavljanju javnih storitev, ki povečuje neenakosti pri dostopu do informacij, zlasti za manj spretno, starejše in osebe z nizkimi dohodki ali iz prikrajšanih okolij; poudarja, da bi povečanje dostopnosti vsebin v različnih jezikih zmanjšalo neenakosti;
5. ugotavlja, da Evropa kljub močni znanstveni podlagi na področju jezikovnega inženirstva in tehnologije v času, ko jezikovne tehnologije predstavljajo ogromno gospodarsko in kulturno priložnost, še vedno daleč zaostaja, in sicer zaradi razdrobljenosti trga, neustreznih naložb v znanje in kulturo, slabo usklajenih raziskav, pomanjkanja sredstev in pravnih ovir; nadalje ugotavlja, da na trgu trenutno prevladujejo neevropski akterji, ki se ne ukvarjajo s posebnimi potrebami večjezične Evrope; poudarja potrebo po spremembi tega vzorca in okrepitvi vodilne vloge Evrope na področju jezikovnih tehnologij z oblikovanjem projekta, ki bo posebej prilagojen potrebam in zahtevam Evrope;
6. ugotavlja, da so jezikovne tehnologije na voljo predvsem v angleščini; se seznanjen, da veliki svetovni in evropski proizvajalci in družbe pogosto razvijajo jezikovno tehnologijo tudi za velike evropske jezike z relativno velikimi trgi: španščino, francoščino in nemščino (že pri teh jezikih je pomanjkanje virov na nekaterih podpodročjih); vendar poudarja, da bi bilo treba sprejeti splošne ukrepe na ravni EU (politika, financiranje, raziskave in izobraževanje) za zagotovitev razvoja jezikovne tehnologije za manj razširjene uradne jezike EU ter posebne ukrepe na ravni EU (politika, financiranje, raziskave in izobraževanje) za vključitev in spodbujanje tovrstnega razvoja za regionalne in manjšinske jezike;

Torek, 11. september 2018

7. poudarja, da je treba bolje izkoristiti nove tehnološke pristope, ki temeljijo na večji računalniški zmogljivosti in boljšem dostopu do večje količine podatkov, da bi se spodbudil razvoj globokih nevronske mreže, zaradi katerih so tehnologije za obdelavo človekovega jezika prava rešitev za jezikovne prepreke; zato poziva Komisijo, naj zagotovi zadostno financiranje za podporo tovrstnega tehnološkega razvoja;
8. ugotavlja, da potrebujejo jeziki z manj govorniki ustrezno podporo deležnikov, vključno s proizvajalci tiskovnih podob za diakritične znake, proizvajalci tipkovnic in sistemi za upravljanje vsebin, da se vsebina v teh jezikih lahko ustrezno hrani, obdelava in prikaže; od Komisije zahteva oceno o tem, kako se lahko spodbudi podpora, in da se oblikuje priporočilo o tem v okviru postopka javnih naročil v EU;
9. poziva države članice, naj spodbujajo uporabo več jezikov pri digitalnih storitvah, kot so mobilne aplikacije;
10. zaskrbljenostjo ugotavlja, da enotni digitalni trg ostaja razdrobljen s številnimi ovirami, tudi jezikovnimi, in tako ovira spletno trgovino, komunikacijo prek družbenih omrežij in drugih komunikacijskih sredstev, čezmejno izmenjavo kulturne, ustvarjalne in avdiovizualne vsebine ter širšo uporabo vseevropskih javnih storitev; poudarja, da bi čezmejni dostop do vsebin lahko koristil kulturni raznolikosti in večjezičnosti v Evropi, zlasti za izobraževalne namene; poziva Komisijo, naj oblikuje trdno in usklajeno strategijo za večjezičen enotni digitalni trg;
11. ugotavlja, da jezikovne tehnologije trenutno v evropski politični agendi nimajo nobene vloge, kljub temu da je spoštovanje jezikovne raznolikosti zapisano v pogodbah;
12. izraža priznanje pomembni vlogi prejšnjih raziskovalnih mrež, ki jih je financirala EU, kot so FLARNet, CLARIN, HBP in META-NET (vključno z META-SHARE), ki so utirale pot gradnji evropske platforme jezikovnih tehnologij;

Izboljšanje institucionalnega okvira za politike jezikovnih tehnologij na ravni EU

13. poziva Svet, naj pripravi priporočilo o zaščiti in spodbujanju kulturne in jezikovne raznolikosti v Uniji, tudi na področju jezikovnih tehnologij;
14. priporoča, naj Komisija za povečanje prepoznavnosti jezikovnih tehnologij v Evropi področje večjezičnosti in jezikovnih tehnologij dodeli v portfelj komisarja; meni, da bi moral biti pristojni komisar odgovoren za spodbujanje jezikovne raznolikosti in enakosti na ravni EU, glede na pomen jezikovne raznolikosti za prihodnost Evrope;
15. predlaga, naj se zagotovi celovito pravno varstvo na ravni EU za 60 regionalnih in manjšinskih jezikov, priznavanje kolektivnih pravic narodnih in jezikovnih manjšin v digitalnem svetu ter poučevanje v maternem jeziku za govorce uradnih in neuradnih jezikov EU;
16. spodbuja države članice, ki so že razvile svoje uspešne strategije politike na področju jezikovnih tehnologij, naj delijo svoje izkušnje in dobre prakse, da bi pomagale svojim nacionalnim, regionalnim in lokalnim organom pri razvijanju strategij;
17. poziva države članice, naj razvijejo celovite politike na jezikovnem področju ter dodelijo sredstva in uporabljajo ustrezna orodja za spodbujanje in olajšanje jezikovne raznolikosti in večjezičnosti na digitalnem področju; poudarja skupno odgovornost EU, držav članic, univerz in drugih javnih ustanov za zaščito svojih jezikov v digitalnem svetu ter razvoj podatkovnih zbirk in prevajalske tehnologije za vse jezike EU, tudi manj razširjene; poziva k usklajevanju med raziskovalnim in poslovnim svetom za uresničitev skupnega cilja povečanja digitalnih možnosti za jezikovno prevajanje ter k prostemu dostopu do podatkov, ki so potrebni za tehnološki napredek;
18. poziva Komisijo in države članice, naj razvijejo strategije in ukrepe politike za omogočanje večjezičnosti na digitalnem trgu; v zvezi s tem zahteva, da Komisija in države članice opredelijo minimalne jezikovne vire, kot so podatkovni nizi, slovarji, zapisi govora, pomnilniki prevodov, korpusi z razlagami in enciklopedične vsebine, ki bi jih morali imeti vsi evropski jeziki, da bi preprečili digitalno izumrtje;

Torek, 11. september 2018

19. priporoča Komisiji, naj razmisli o ustanovitvi centra za jezikovno raznolikost, ki bi povečal ozaveščenost o pomenu manj razširjenih regionalnih in manjšinskih jezikov, tudi na področju jezikovnih tehnologij;
20. poziva Komisijo, naj pregleda svojo okvirno strategijo za večjezičnost ter predlaga jasen akcijski načrt za spodbujanje jezikovne raznolikosti in odpravo jezikovnih ovir na digitalnem področju;
21. poziva Komisijo, naj na področju jezikovne tehnologije daje prednost majhnim državam članicam z lastnim jezikom, da bi ustrezno obravnavali jezikovne izzive, s katerimi se soočajo;
22. poudarja, da bo razvoj JT olajšal podnaslavljanje, sinhronizacijo in prevajanje video iger in programskih aplikacij v manjšinske in manj razširjene jezike;
23. poudarja, da je treba zmanjšati tehnološko vrzel med jeziki s povečanjem prenosa znanja in tehnologije;
24. poziva države članice, naj najdejo učinkovite načine za utrditev svojih maternih jezikov;

Priporočila za raziskovalne politike EU

25. poziva Komisijo, naj vzpostavi obsežen, dolgoročno usklajen program financiranja za raziskave, razvoj in inovacije na področju jezikovnih tehnologij na evropski, nacionalni in regionalni ravni, ki bo posebej prilagojen potrebam in zahtevam Evrope; poudarja, da bi si moral program prizadevati za preučevanje globokega naravnega razumevanja jezikov in povečanje učinkovitosti z izmenjavo znanja, infrastrukture in virov, da bi se razvile inovativne tehnologije in storitve, s pomočjo katerih bi dosegli naslednji znanstveni preboj na tem področju in zmanjšali tehnološko vrzel med evropskimi jeziki; poudarja, da bi bilo treba to storiti z udeležbo raziskovalnih centrov, akademskih krogov, podjetij (zlasti MSP in zagonskih podjetij) in drugih ustreznih deležnikov; nadalje poudarja, da bi moral biti ta projekt odprt in medobratovalen, temeljiti bi moral na oblaku ter bi moral poskrbeti za zlahka nadgradljiva in učinkovita osnovna orodja za več aplikacij jezikovne tehnologije;
26. meni, da bi bilo treba integratorje informacijske in komunikacijske tehnologije v EU ekonomsko spodbuditi, da pospešijo nudenje storitev v oblaku, da se omogoči nemotena vključitev tehnologije za obdelavo človekovega jezika v njihove aplikacije za e-trgovino, zlasti da se zagotovi, da bodo imela MSP koristi od samodejnega prevajanja;
27. poudarja, da si mora Evropa zagotoviti vodilno mesto na področju umetne inteligence, ki bo osredotočena na jezike; ponovno opozarja, da so družbe EU v najboljšem položaju za nudenje rešitev, prilagojenih našim specifičnim kulturnim, družbenim in ekonomskim potrebam;
28. verjame, da bi morali specifični programi znotraj sedanjih shem financiranja, kot je Obzorje 2020, pa tudi programi financiranja, ki jih bodo nasledili, spodbuditi dolgoročne temeljne raziskave ter prenos znanja in tehnologije med državami in regijami;
29. priporoča vzpostavitev evropske platforme za jezikovno tehnologijo s predstavniki vseh evropskih jezikov, ki bo omogočala izmenjavo virov v zvezi z JT, storitev in odprtokodnih svežnjev, zlasti med univerzami in raziskovalnimi centri, ter bo hkrati zagotavljala, da bo lahko vsaka shema financiranja delovala z odprtokodno skupnostjo in bo lahko ta skupnost do nje tudi dostopala;
30. priporoča vzpostavitev ali podaljšanje projektov, kot je projekt digitalne jezikovne raznolikosti, s katerimi se izvajajo raziskave digitalnih potreb vseh evropskih jezikov, tako tistih z zelo majhnim kot tudi tistih z zelo velikim številom govorcev, da bi obravnavali vprašanje digitalne vrzeli in pomagali te jezike pripraviti na trajnostno digitalno prihodnost;

Torek, 11. september 2018

31. priporoča posodobitev serije belih knjig META-NET, vseevropske raziskave o stanju JT, virih za vse evropske jezike, informacijah o jezikovnih ovirah in politikah, povezanih s to temo, ki je bila objavljena leta 2012, da bi zagotovili možnost ocenjevanja in razvoja politik jezikovnih tehnologij;

32. poziva Komisijo, naj vzpostavi platformo za financiranje tehnologije za obdelavo človekovega jezika, ki bo temeljila na izvrševanju sedmega okvirnega programa za raziskave in tehnološki razvoj, programa Obzorje 2020 ter instrumenta za povezovanje Evrope; poleg tega meni, da bi se Komisija morala osredotočiti na raziskovalna področja, ki so potrebna za zagotovitev temeljitega razumevanja jezika, kot so računalniško jezikoslovje, jezikoslovje, umetna inteligenca, jezikovna tehnologija, računalništvo in kognitivna znanost;

33. poudarja, da je jezik lahko ovira za prenos znanstvenega znanja; ugotavlja, da se večina vplivnih znanstvenih publikacij tiska v angleščini, kar je povzročilo znaten premik v ustvarjanju in širitvi akademskega znanja; poudarja, da se morajo ti pogoji za ustvarjanje znanja odražati v evropskih politikah in programih za raziskave in inovacije; poziva Komisijo, naj poišče rešitve, ki bi zagotovile, da bo znanstveno znanje na voljo v drugih jezikih, ki niso angleščina, in za podporo razvoju umetne inteligence za naravni jezik;

Izobraževalne politike za izboljšanje prihodnosti jezikovnih tehnologij v Evropi

34. meni, da bi morale evropske izobraževalne politike zaradi sedanjega stanja, ko neevropski akterji obvladujejo trg jezikovnih tehnologij, stremeti k ohranjanju talenta v Evropi, analizirati sedanje izobraževalne potrebe, povezane z jezikovno tehnologijo (vključno z vsemi povezanimi področji in panogami), in na podlagi tega oblikovati smernice za izvajanje celostnih in skupnih ukrepov na evropski ravni ter izboljšati ozaveščenost šolarjev in študentov o poklicnih možnostih v panogi jezikovne tehnologije, vključno s panogo umetne inteligence, ki temelji na jeziku;

35. meni, da je treba za zagotavljanje enakih možnosti in enakega obravnavanja digitalno učno gradivo razviti tudi v manjšinskih in regionalnih jezikih, kar je pomembno za preprečevanje diskriminacije;

36. ugotavlja, da bi bilo treba spodbujati vse večjo udeležbo žensk kot odločujoč dejavnik za razvoj raziskav in inovacij na področju evropskih študij o tehnologijah jezika;

37. predlaga, naj Komisija in države članice spodbujajo uporabo jezikovnih tehnologij znotraj kulturnih in izobraževalnih izmenjav med evropskimi državljani, kot je Erasmus+, npr. spletna jezikovna podpora Erasmus+, s ciljem zmanjšanja ovir, ki jih lahko jezikovna raznolikost pomeni za medkulturni dialog in vzajemno razumevanje, zlasti v pisnem in avdiovizualnem izražanju;

38. priporoča, naj države članice razvijejo programe digitalne pismenosti tudi v evropskih manjšinskih in regionalnih jezikih ter uvedejo usposabljanje za jezikovne tehnologije in orodja v učne načrte svojih šol, univerz in višjih strokovnih šol; poudarja tudi, da je pismenost še vedno pomemben dejavnik in nujen pogoj za napredek pri digitalnem vključevanju skupnosti;

39. poudarja, da bi morale države članice zagotoviti potrebno podporo, ki jo izobraževalne ustanove potrebujejo za izboljšanje digitalizacije jezikov v EU;

Jezikovne tehnologije: prednosti za zasebne družbe in javne organe

40. poudarja, da je treba podpirati razvoj naložbenih instrumentov in programov pospeševanja, ki so namenjeni povečanju uporabe jezikovnih tehnologij v kulturnem in ustvarjalnem sektorju ter so usmerjeni zlasti v skupnosti z manj viri in spodbujajo razvoj zmogljivosti jezikovnih tehnologij na področjih, kjer je sektor šibkejši;

Torek, 11. september 2018

41. poziva, naj se sprejmejo ukrepi in zagotovi ustrezno financiranje, da bi okrepili vlogo evropskih malih in srednjih podjetij ter zagonskih podjetij ter jim omogočili enostaven dostop do jezikovnih tehnologij, ki bi jih podjetja uporabljala za spletno rast z dostopanjem do novih tržišč in razvojnih priložnosti, s čimer bi povečala stopnjo inovacij in ustvarjala delovna mesta;
42. poziva institucije EU, naj ozaveščajo podjetja, javne organe in državljane o prednostih razpoložljivosti spletnih storitev, vsebine in proizvodov v več jezikih, vključno z manj razširjenimi, regionalnimi in manjšinskimi jeziki, da bi se premagovale jezikovne ovire in prispevalo k ohranjanju kulturne dediščine jezikovnih skupnosti;
43. podpira razvoj večjezičnih javnih e-storitev na ravni evropske uprave ter nacionalnih, regionalnih in po potrebi lokalnih uprav z inovativnimi, vključujočimi in podpornimi jezikovnimi tehnologijami, s čimer bi zmanjšali neenakost med jeziki in jezikovnimi skupnostmi, omogočali enakopraven dostop do storitev in spodbujali mobilnost podjetij, državljanov in delavcev v Evropi ter zagotovili oblikovanje vključujočega večjezičnega enotnega digitalnega trga;
44. poziva uprave na vseh ravneh, naj izboljšajo dostop do spletnih storitev in informacij v različnih jezikih, zlasti za storitve v čezmejnih regijah in za vprašanja, povezana s kulturo, ter uporabljajo proste in odprtokodne jezikovne tehnologije, tudi strojno prevajanje, prepoznavanje govora in pretvorbo besedila v govor ter inteligentne jezikovne sisteme, kot so tisti za priklic večjezičnih informacij, povzemanje in razumevanje govora, da bi izboljšale dostopnost teh storitev;
45. poudarja pomen tehnik besedilnega in podatkovnega rudarjenja za razvoj jezikovnih tehnologij; poudarja, da je treba okrepiti sodelovanje med tem sektorjem in lastniki podatkov; poudarja, da je treba prilagoditi regulativni okvir in zagotoviti bolj odprto, medbratovalno uporabo in zbiranje jezikovnih virov; ugotavlja, da se občutljivi podatki ne smejo posredovati gospodarskim družbam in njihovi prosti programski opremi, ker ni jasno, kako bodo uporabili pridobljeno znanje, recimo v primeru zdravstvenih podatkov;

o

o o

46. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.
-

Torek, 11. september 2018

P8_TA(2018)0333

Pregledno in odgovorno upravljanje naravnih virov v državah v razvoju: gozdovi

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o preglednem in odgovornem upravljanju naravnih virov v državah v razvoju: gozdovi (2018/2003(INI))

(2019/C 433/08)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju akcijskega načrta za izvrševanje zakonodaje, upravljanje in trgovanje na področju gozdov (FLEGT) iz septembra 2001 in prostovoljnih sporazumov o partnerstvu FLEGT s tretjimi državami,
- ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) in člena 208 Pogodbe,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 995/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o določitvi obveznosti gospodarskih subjektov, ki dajejo na trg les in lesne proizvode ⁽¹⁾ (uredba EU o lesu),
- ob upoštevanju partnerstva za učinkovito razvojno sodelovanje iz Busana iz leta 2011,
- ob upoštevanju ciljev Organizacije združenih narodov na področju trajnostnega razvoja za obdobje 2015–2030,
- ob upoštevanju Pariškega sporazuma, sprejetega na 21. zasedanju Konference pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (COP21),
- ob upoštevanju končnega poročila Komisije o celoviti analizi vpliva potrošnje na krčenje gozdov z naslovom „The impact of EU consumption on deforestation: Comprehensive analysis of the impact of EU consumption on deforestation“ (iz leta 2013),
- ob upoštevanju osnutka študije izvedljivosti o možnostih za poostreitev ukrepov EU proti krčenju gozdov, ki jo je naročil generalni direktorat Evropske komisije za okolje (iz leta 2017),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 17. oktobra 2008 o spopadanju z izzivi krčenja in propadanja gozdov z namenom preprečevanja podnebnih sprememb in izgube biotske raznovrstnosti (COM(2008)0645),
- ob upoštevanju foruma o potrošniškem blagu iz leta 2010, svetovne panožne mreže prodajalcev na drobno, proizvajalcev in ponudnikov storitev, ki je postavila cilj, da bo do leta 2020 v dobavnih verigah svojih članov dosegla ničelno neto krčenje gozdov,
- ob upoštevanju bonskega izziva iz leta 2011, svetovnega prizadevanja za to, da bi do leta 2020 obnovili 150 milijonov hektarov izkrčenih in propadlih gozdov po svetu, do leta 2030 pa 350 milijonov hektarov,
- ob upoštevanju zaveznitva za tropske gozdove 2020,
- ob upoštevanju newyorške izjave o gozdovih in akcijskega programa iz leta 2014,
- ob upoštevanju sklepov Sveta iz leta 2016 o izvrševanju zakonodaje, upravljanju in trgovanju na področju gozdov;

⁽¹⁾ U.L. 295, 12.11.2010, str. 23.

Torek, 11. september 2018

- ob upoštevanju amsterdamske izjave o odpravi krčenja gozdov iz kmetijskih dobavnih verig evropskih držav iz decembra 2015,
- ob upoštevanju strategije Komisije o trgovini za vse (iz leta 2015),
- ob upoštevanju programa OZN o mehanizmu za zmanjševanje emisij zaradi krčenja in propadanja gozdov (REDD+),
- ob upoštevanju strateškega načrta OZN za gozdove za obdobje 2017–2030, v katerih je opredeljenih šest svetovnih ciljev za gozdove in 26 povezanih ciljev, ki naj bi jih dosegli do leta 2030,
- ob upoštevanju Konvencije OZN o boju proti dezertifikaciji, sprejete 17. junija 1994,
- ob upoštevanju razvoja, ki je bil dosežen z razvojnim programom Organizacije združenih narodov za nacionalne platforme za trajnostne osnovne proizvode,
- ob upoštevanju mehanizma za dvostransko sodelovanje pri izvrševanju zakonodaje in upravljanju na področju gozdov s Kitajsko (2009),
- ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah iz leta 1966,
- ob upoštevanju Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah iz leta 1966,
- ob upoštevanju Ameriške konvencije o človekovih pravicah iz leta 1969,
- ob upoštevanju Afriške listine o človekovih pravicah in pravicah ljudstev iz leta 1987,
- ob upoštevanju konvencije št. 169 Mednarodne organizacije dela (MOD) o pravicah avtohtonih in plemenskih ljudstev iz leta 1989,
- ob upoštevanju deklaracije OZN o pravicah avtohtonih prebivalcev iz leta 2007,
- ob upoštevanju neobveznih smernic Organizacije združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO) o upravljanju posesti iz leta 2012,
- ob upoštevanju načel FAO za odgovorno vlaganje v kmetijske in prehranske sisteme iz leta 2014,
- ob upoštevanju najnovejšega poročila o zmogljivostih planeta;
- ob upoštevanju Konvencije o mednarodni trgovini z ogroženimi prostoživečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami (CITES) iz leta 1973,
- ob upoštevanju Konvencije o biološki raznovrstnosti iz leta 1992 ter z njo povezanega Kartagenskega protokola o biološki varnosti iz leta 2000 in Nagojskega protokola o dostopu do genskih virov ter pošteni in pravični delitvi koristi, ki izhajajo iz njihove uporabe, iz leta 2010,
- ob upoštevanju končnega poročila strokovne skupine na visoki ravni za financiranje trajnostne rasti,

Torek, 11. september 2018

- ob upoštevanju vodilnih načel o podjetništvu in človekovih pravicah, ki jih je leta 2011 potrdil Svet OZN za človekove pravice, in smernic OECD za večnacionalna podjetja, ki so bile posodobljene leta 2011,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 4. aprila 2017 o palmovem olju in krčenju deževnih gozdov ^(?),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. oktobra 2016 o odgovornosti gospodarskih družb za hude kršitve človekovih pravic v tretjih državah ^(?),
- ob upoštevanju izjave predstavnikov civilne družbe o vlogi EU pri varstvu gozdov in pravic iz aprila 2018,
- ob upoštevanju globalnega programa Urada Združenih narodov za droge in kriminal (UNODC) za boj proti kriminalu, povezanim s prostoživečimi vrstami, in gozdarskemu kriminalu,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. septembra 2017 o vplivu mednarodne trgovine in trgovinskih politik EU na globalne vrednostne verige ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za razvoj in mnenj Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane in Odbora za mednarodno trgovino (A8-0249/2018),
 - A. ker biološko raznoliki gozdovi pomembno prispevajo k blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju tem spremembam, pa tudi k ohranjanju biotske raznovrstnosti;
 - B. ker 300 milijonov ljudi živi v gozdovih, 1,6 milijarde ljudi pa je neposredno odvisnih od gozdov za preživetje, med njimi več kot 2000 domorodnih skupin; ker imajo gozdovi pomembno vlogo pri razvoju lokalnih gospodarstev; ker v gozdovih po oce-nah živi 80 % vseh zemeljskih rastlinskih in živalskih vrst in zato predstavljajo pomemben zbiralnih biotske raznovrstnosti; ker se po podatkih FAO vsako leto izgubi 13 milijonov hektarov gozdov;
 - C. ker do krčenja in propadanja gozdov prihaja predvsem na južni polobli in v tropskih gozdovih;
 - D. ker gozdovi preprečujejo propadanje zemlje in dezertifikacijo, s tem pa zmanjšujejo nevarnost poplav, plazov in suše;
 - E. ker so gozdovi bistveni za trajnostno kmetijstvo ter povečujejo prehransko in hranilno varnost;
 - F. ker gozdovi zagotavljajo tudi bistvene ekosistemske funkcije, ki podpirajo trajnostno kmetijstvo z regulacijo vodnih tokov, sta-bilizacijo tal, ohranjanjem rodovitnosti tal, uravnavanjem podnebja in zagotavljanjem dobro delujočega habitata za divje opra-sevalce in naravne sovražnike kmetijskih škodljivcev;
 - G. ker gozdni proizvodi predstavljajo 1 % svetovnega BDP;
 - H. ker je obnavljanje gozdov ena od strategij, ki so ključne za omejitve segrevanja planeta na 1,5 stopinje; ker bi morale vse vlade sprejeti svojo odgovornost in ukrepe za zmanjšanje stroškov emisij toplogrednih plinov v svoji državi;

^(?) Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0098.

⁽³⁾ UL C 215, 19.6.2018, str. 125.

⁽⁴⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0330.

Torek, 11. september 2018

- I. ker sta krčenje in propadanje gozdov drugi najpomembnejši razlog za emisije ogljika, za katerega je odgovoren človek, in ustvarita približno 20 % vseh emisij toplogrednih plinov;
- J. ker je lesno gorivo še vedno najpomembnejši gozdni proizvod v državah v razvoju ter najpomembnejši vir energije v številnih afriških in azijskih državah; ker v podsaharski Afriki štiri petine ljudi za kuhanje še vedno uporabljajo les;
- K. ker imajo primarni gozdovi bogato biotsko raznovrstnost ter hranijo 30 do 70 odstotkov več ogljika kot gozdovi, v katerih se izvaja sečnja, ali propadli gozdovi;
- L. ker so jasne, dosledne in posodobljene informacije o poraščenosti z gozdovi ključne za učinkovito spremljanje in kazenski pregon;
- M. ker so se sicer prostovoljni sporazumi o partnerstvu FLEGT izkazali kot dragoceno orodje za boljše upravljanje gozdov, vendar imajo še vedno številne pomanjkljivosti;
- N. ker se prostovoljni sporazumi o partnerstvu FLEGT osredotočajo na industrijsko sečnjo, pri čemer velika večina nezakonite sečnje izhaja iz obrtniške sečnje ter lesa na kmetijah;
- O. ker imajo prostovoljni sporazumi o partnerstvu FLEGT preozko opredelitev „zakonitosti“ in občasno ne obravnavajo ključnih vprašanj v zvezi z lastništvom posesti in pravicami lokalnega prebivalstva;
- P. ker so prostovoljni sporazumi o partnerstvu FLEGT, REDD+ in certificiranje ostale ločene pobude, ki bi jih bilo treba bolj uskladiti;
- Q. ker je uresničevanje ciljev FLEGT močno odvisno od večjih držav proizvajalk in predelovalk in trgovinskih držav, kot so Kitajska, Rusija, Indija, Južna Koreja in Japonska, ter njihove zavezanosti boju proti nezakoniti sečnji in trgovini z nezakonitimi lesnimi izdelki in ker so dvostranski politični dialogi s temi partnericami doslej prinesli le omejene rezultate;
- R. ker je cilj uredbe EU o lesu zagotoviti, da se na trg EU ne daje nezakonit les; ker je bilo v pregledu te uredbe leta 2016 ugotovljeno, da sta izvajanje in izvrševanje te uredbe nepopolna; ker se je v začetku tega leta začelo javno posvetovanje o morebitnih spremembah področja uporabe te uredbe;
- S. ker bi morala biti zaščitena območja v osredju vsakršnega strateškega pristopa za ohranjanje prstoživečih vrst; ker bi morala imeti vlogo varnih in vključujočih polov gospodarskega razvoja na podlagi trajnostnega kmetijstva, energetike, kulture in turizma ter voditi k razvoju dobrega upravljanja;
- T. ker imajo javno-zasebna partnerstva pomembno vlogo pri trajnostnem razvoju parkov v podsaharski Afriki ter spoštujejo pravice gozdnih skupnosti;
- U. ker so korupcija in šibke institucije velike ovire za varstvo in ohranjanje gozdov; ker so v skupnem poročilu programa OZN za okolje (UNEP) in Interpola iz leta 2016 ⁽⁵⁾ kazniva dejanja v zvezi z gozdovi opredeljena kot eden izmed petih največjih izzivov pri uresničevanju razvojnih ciljev tisočletja, poročilo pa navaja tudi, da nezakonita sečnja predstavlja od 15 do 30 % globalne zakonite trgovine; ker po podatkih Svetovne banke prizadete države po ocenah izgubijo 15 milijard USD letno zaradi nezakonite sečnje in trgovine z lesom;

⁽⁵⁾ Nellemann, C. (glavni urednik); Henriksen, R., Kreilhuber, A., Stewart, D., Kotsovou, M., Raxter, P., Mrema, E., in Barrat, S. (uredniki), *The Rise of Environmental Crime – A Growing Threat to Natural Resources, Peace, Development And Security*, A UNEP-INTERPOL Rapid Response Assessment, program Organizacije združenih narodov za okolje in norveški center za celovite analize pri RHIPTO Rapid Response, www.rhipto.org, 2016.

Torek, 11. september 2018

- V. ker lahko imajo kazniva dejanja v zvezi z gozdovi različne oblike, in sicer nezakonito izkoriščanje ogroženih vrst lesa visoke vrednosti (s seznama CITES), nezakonita sečnja lesa za gradbeni material in pohištvo, nezakonita sečnja in „pranje“ lesa prek navideznih družb na področjih nasadov in kmetijstva z namenom dobave papirne mase za papirno industrijo ter uporaba v večji meri neregulirane trgovine z lesnim gorivom in ogljem za prikrivanje nezakonite sečnje na zaščitene območjih in zunaj njih;
- W. ker urbanizacija, slabo upravljanje, obsežno krčenje gozdov za kmetijstvo, rudarjenje in razvoj infrastrukture povzročajo hude kršitve človekovih pravic z uničujočimi posledicami za skupnosti, ki prebivajo v gozdovih, in lokalne skupnosti, kot so prisvajanje zemljišč, prisilne izselitve, policijsko nadlegovanje, samovoljne aretacije in kriminalizacija voditeljev skupnosti, zagovornikov človekovih pravic in aktivistov;
- X. ker je v agendi OZN do leta 2030 opredeljen cilj, da je treba do leta 2020 ustaviti krčenje in propadanje gozdov in nato ta trend preusmeriti; ker je ta zaveza ponovno izražena v pariškem podnebnem sporazumu in se je ne bi smelo odložiti;
- Y. ker cilj trajnostnega razvoja 15 izrecno navaja potrebo po dobrem upravljanju gozdov, pri čemer lahko imajo gozdovi vlogo pri uresničitvi številnih drugih ciljev trajnostnega razvoja;
- Z. ker je REDD+ prinesel okoljske in družbene koristi v številnih državah v razvoju, od ohranjanja biotske raznovrstnosti do razvoja podeželja in izboljšanja upravljanja gozdov; ker pa je tarča kritik, saj naj bi ustvarjal pritiske na gozdne skupnosti;
- AA. ker je vse več dokazov, da se krčenje gozdov zmanjša, njihovo upravljanje pa postane bolj trajnostno, če skupnosti dobijo lastninske pravice;
- AB. ker je kmetijstvo vzrok za 80 % krčenja gozdov po svetu; ker so živinoreja ter veliki industrijski nasadi soje in palmovega olja glavna gonila krčenja gozdov, zlasti v tropskih državah, zaradi vedno večjega povpraševanja po teh proizvodih v razvitih državah in gospodarstvih v vzponu ter širjenja industrijskega kmetijstva po vsem svetu; ker je Komisija v študiji leta 2013 ugotovila, da je bila EU-27 največji svetovni neto uvoznik posebljenega krčenja gozdov (med letoma 1990 in 2008); ker ima EU zato odločilno vlogo v boju proti krčenju gozdov in njihovem propadanju, zlasti ob upoštevanju njenega povpraševanja in njenih zahtev glede potrebne skrbnosti v zvezi s kmetijskimi osnovnimi proizvodi;
- AC. ker širitev gojenja soje vodi k družbenim in okoljskim težavam, kot so erozija tal, trošenje vode, onesnaženost s pesticidi in prisilne razselitve ljudi; ker so med prizadetimi tudi domorodne skupnosti;
- AD. ker širitev nasadov palmovega olja vodi k obsežnemu uničenju gozdov ter družbenim konfliktom, v katerih se podjetja z nasadi soočijo z domorodnimi skupinami in lokalnimi skupnostmi;
- AE. ker je zasebni sektor v zadnjih letih izkazal vedno večje zavzemanje za varstvo gozdov in ker se je več kot 400 podjetij zavezalo odpravi krčenja gozdov pri proizvodnji svojih proizvodov in v svojih dobavnih verigah v skladu z newyorško deklaracijo o gozdovih, pri čemer se bodo posebej osredotočila na osnovne proizvode, kot so palmovo olje, soja, govedina in les; ker so javni ukrepi, usmerjeni h kmetijskim proizvodom, kljub temu še vedno relativno redki;

Torek, 11. september 2018

1. opominja, da je v agendi OZN do leta 2030 priznано, da biološko raznoliki gozdovi igrajo ključno vlogo pri trajnostnem razvoju, pa tudi Pariškem sporazumu; ponovno izraža, da sta trajnostno in vključujoče upravljanje gozdov ter odgovorna raba gozdnih proizvodov najučinkovitejši in najcenejši naravni sistem zajemanja in shranjevanja ogljikovega dioksida;
2. poziva EU, naj podpre vključitev ciljev glede upravljanja gozdov in zemljišč v nacionalno določene prispevke gozdnatih držav v razvoju;
3. opominja, da bi morale po pariškem sporazumu vse strani sprejeti ukrepe za ohranjanje in povečanje ponorov, vključno z gozdovi;
4. ugotavlja, da bi s tem, če bi ustavili krčenje in propadanje gozdov ter jim omogočili, da se znova razrastejo, že zagotovili najmanj 30 % vseh blažilnih ukrepov, potrebnih za omejitev segrevanja planeta na 1,5 °C ⁽⁶⁾;
5. ugotavlja, da krčenje gozdov ustvari 11 % vseh emisij toplogrednih plinov, ki jih povzroči človek, kar je več kot vsa osebna vozila skupaj;
6. potrjuje, kako pomembno je tovrstno gospodarjenje z gozdovi za ravnotežje ogljika v tropskih predelih, saj najnoveše študije ⁽⁷⁾ opozarjajo, da so manj očitne oblike propadanja gozdov, in ne le obsežno krčenje gozdov, ki se je raziskovalo doslej, verjetno zelo pomemben vir emisij ogljika, saj jih ustvarijo več kot polovico;
7. poudarja, da so pogozdovanje, obnova propadlih gozdov in povečevanje pokritosti kmetijskih zemljišč z drevesi z uporabo kmetijsko-gozdarskega sistema edini razpoložljiv vir negativnih emisij in imajo velik potencial, da prispevajo k doseganju ciljev Pariškega sporazuma;
8. želi spomniti na bonski izziv ⁽⁸⁾, katerega cilj je bila obnovitev 350 milijonov hektarov propadajočih in izkrčenih zemljišč do leta 2030, s čimer bi lahko na račun zaščite porečij, večjega donosa pridelkov in boljših gozdnih proizvodov letno ustvarili neto koristi v približni vrednosti 170 milijard USD ter zadržali do 1,7 gigatone ekvivalenta ogljikovega dioksida letno;
9. poziva Komisijo, naj spoštuje mednarodne obveznosti EU, med drugim tiste, ki izhajajo iz konference o podnebnih spremembah (COP 21), foruma OZN o gozdovih, Konvencije OZN o biološki raznovrstnosti, newyorške deklaracije o gozdovih in cilja trajnostnega razvoja za ustaveitev krčenja gozdov do leta 2020, zlasti cilja št. 15.2, tj. do leta 2020 spodbujati trajnostno gospodarjenje z vsemi vrstami gozdov, ustaviti krčenje gozdov, obnoviti degradirane gozdove ter znatno povečati pogozdovanje in ponovno pogozdovanje na svetovni ravni;
10. zlasti opozarja, da se je Unija zavezala ciljem iz Konvencije o biološki raznovrstnosti iz Aičija, ki zahtevajo, da se do leta 2020 ohrani 17 % vseh habitatov, obnovi 15 % propadajočih ekosistemov ter skoraj popolnoma ustavi ali vsaj prepolovi izginjanje gozdov;

⁽⁶⁾ Goodman R. C. in Herold M., *Why Maintaining Tropical Forests is Essential and Urgent for Maintaining a Stable Climate*, delovni dokument 385, Center za globalni razvoj, Washington DC, 2014; McKinsey & Company, *Pathways to a Low-Carbon Economy*, 2009; McKinsey & Company, *Pathways to a Low-Carbon Economy: Version 2 of the Global Greenhouse Gas Abatement Cost Curve*, 2013.

⁽⁷⁾ Baccini, A. in drugi, „Tropical forests are a net carbon source based on aboveground measurements of gain and loss“, *Science*, letnik 358, št. 6360, 2017, str. 230–234.

⁽⁸⁾ Glej <https://www.iucn.org/theme/forests/our-work/forest-landscape-restoration/bonn-challenge>

Torek, 11. september 2018

11. ugotavlja, da je letalska industrija močno odvisna od ogljične izravnave, vključno z gozdovi; vendar poudarja, da se izravnave z gozdovi soočajo z resnimi kritikami, saj jih je težko meriti in nemogoče jamčiti; meni, da bi morala Mednarodna organizacija civilnega letalstva (IACO) izravnave z gozdovi izključiti iz mehanizma sistema za izravnavo in zmanjšanje emisij CO₂ za mednarodno letalstvo (CORSA);
12. poudarja, da gonila krčenja gozdov presegajo sam gozdarski sektor in se nanašajo na številna vprašanja, kot so lastništvo posesti, varstvo pravic domorodnih ljudstev, kmetijske politike in podnebne spremembe; poziva Komisijo, naj okrepi svoja prizadevanja v zvezi s polnim in učinkovitim izvajanjem prostovoljnih sporazumov o partnerstvu FLEGT in naj celovito obravnava krčenje gozdov prek skladnega okvira politike, torej tako, da zagotovi dejansko priznanje in spoštovanje pravic do zemljiške posesti skupnosti, ki so odvisne od gozdov, zlasti v primeru razvojnega financiranja EU, pa tudi v procesu pregleda prostovoljnih sporazumov o partnerstvu FLEGT, in sicer tako, da bo omogočila obstoj gozdarstva lokalne skupnosti, pri tem pa zagotovila ohranitev ekosistemov;
13. poziva Komisijo, naj vsaki dve leti pripravi poročilo o napredku akcijskega načrta FLEGT; poudarja, da bi to moralo vključevati oceno izvajanja prostovoljnih sporazumov o partnerstvu, postavljenih rokov, morebitnih težav ter sprejetih ali načrtovanih ukrepov;
14. ugotavlja, da bodo možnosti za uspešno izvajanje prostovoljnih sporazumov o partnerstvu večje, če bo predvidena bolj ciljno usmerjena podpora za ranljive skupine, ki so vključene v upravljanje lesnih virov (mali deležniki, mikro-, mala in srednja podjetja, neodvisni izvajalci v „neformalnem“ sektorju); poudarja, kako pomembno je zagotoviti, da se pri postopkih certificiranja upoštevajo interesi ranljivejših skupin, ki sodelujejo pri upravljanju gozdov;
15. poudarja, kako pomemben je boj proti nezakoniti trgovini s tropskim lesom; predlaga Komisiji, naj pri prihodnjih pogajanjih o izvoznih dovoljenjih v okviru FLEGT za preverjene, zakonito pridobljene lesne proizvode, izvožene v EU, upošteva izkušnje z indonezijskim sistemom, ki je v veljavi od novembra 2016; poziva, naj Komisija izvede neodvisno oceno učinka izvajanja indonezijskega sistema za zagotavljanje zakonitosti lesa ter jo predloži v primernem roku;
16. poziva Komisijo in države članice, naj obravnavajo tveganje konfliktnega lesa, da bi zagotovile, da bo s procesom prostovoljnih sporazumov o partnerstvu označen za nezakonitega; meni, da bi bilo treba v vseh prostovoljnih sporazumih o partnerstvu razširiti opredelitev zakonitosti v sistemu za zagotavljanje zakonitosti lesa (TLAS), da bo vključevala človekove pravice, zlasti pravice skupnosti do posesti;
17. poziva Komisijo in države članice, naj predlagani „strukturirani dialog FLEGT“ uporabijo za izvedbo ustrezne ocene tveganj korupcije v gozdarskem sektorju in pripravijo ukrepe za okrepitev udeležbe, preglednosti, odgovornosti in integritete kot elementov protikorupcijske strategije;
18. poziva, naj EU pripravi politiko za zeleno nabavo lesa, da bi podprla zaščito in obnovo gozdnih ekosistemov po svetu;
19. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je gozdarstvo še posebej nagnjeno k slabemu upravljanju, vključno s korupcijo, goljufijami in organiziranim kriminalom, ki uživa precejšnjo stopnjo nezakovanosti; obžaluje, da je izvajanje šibko celo v državah, ki imajo dobro zakonodajo na področju gozdov;
20. priznava, da se je vrednost kaznivih dejanj v gozdarstvu, kot je nezakonita sečnja, po ocenah povečala s 30 do 100 milijard USD leta 2014 na 50 do 152 milijard USD na svetovni ravni leta 2016, tako da so ta kazniva dejanja po prihodkih dosegla prvo mesto med okoljskimi kaznivimi dejanji; ugotavlja, da ima nezakonita sečnja pomembno vlogo pri financiranju organiziranega kriminala ter s tem močno siromaši vlade, države in lokalne skupnosti zaradi nepobranih prihodkov⁽⁹⁾;

⁽⁹⁾ Nellemann, C. (glavni urednik); Henriksen, R., Kreilhuber, A., Stewart, D., Kotsovou, M., Raxter, P., Mrema, E., in Barrat, S. (uredniki), *The Rise of Environmental Crime – A Growing Threat to Natural Resources, Peace, Development And Security*, A UNEP-INTERPOL Rapid Response Assessment, program Organizacije združenih narodov za okolje in norveški center za celovite analize pri RHIPTO Rapid Response, www.rhipto.org, 2016.

Torek, 11. september 2018

21. je zaskrbljen, da so se kršitve človekovih pravic, prilaščanje zemljišč in zasegi zemljišč domorodcev okrepili in da jih poganjajo širitev infrastrukture, monokulturni nasadi za hrano, gorivo in predivo, sečnja ter ukrepi za zmanjšanje emisij ogljika, kot so biogoriva, zemeljski plin ali gradnja hidroelektrarn velikega obsega;

22. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da se približno 300000 pripadnikov ljudstva, ki živi v gozdovih (imenovani tudi „pigmejci“ ali „Batwanci“), v srednjeafriškem deževnem gozdu sooča s pritiski brez primere na njihovo zemljo, gozdne vire in skupnosti, saj prihaja do sečnje gozdov, krčenja gozdov zaradi kmetijstva ali njihovega preoblikovanja v izključna območja za ohranjanje prostoživečih vrst;

23. odločno poziva, naj Komisija sprejme nadaljnje ukrepe v zvezi s pripombami iz resolucije Parlamenta z dne 25. oktobra 2016 o odgovornosti gospodarskih družb za hude kršitve človekovih pravic v tretjih državah ⁽¹⁰⁾, tudi v zvezi z gospodarskimi družbami, ki delujejo na tem področju; zlasti poziva Komisijo, naj uvede ukrepe, h katerim je pozval v tej resoluciji, da bi odkrili in kaznovali odgovorne, kadar je mogoče takšne ukrepe neposredno ali posredno pripisati večnacionalnim družbam, ki poslujejo v okviru jurisdikcije ene od držav članic;

24. poudarja, da nezakonita sečnja povzroča izgubo davčnih prihodkov za države v razvoju; obžaluje zlasti, da so panamski in rajski dokumenti potrdili, da se davčne oaze in sheme za izogibanje davkom uporabljajo za financiranje navideznih družb in podružnic največjih podjetij za pridobivanje celuloze, sečnjo in rudarstvo, povezanih s krčenjem gozdov, vse to v okviru, v katerem bi lahko učinki neregulirane finančne globalizacije negativno vplivali na ohranjanje gozdov in okoljsko trajnost; ponovno poziva, naj EU izkaže močno politično voljo in odločenost v boju proti izogibanju davkom in davčnim utajam, tako navznoter kot v odnosu do tretjih držav;

25. pozdravlja objavo dolgo pričakovane študije izvedljivosti o poostitvi ukrepov EU proti krčenju gozdov ⁽¹¹⁾, ki jo je naročil generalni direktorat Komisije za okolje; ugotavlja, da je ta študija posvečena predvsem sedmim proizvodom, ki ogrožajo gozdove, in sicer palmovemu olju, soji, kavčuku, govedini, koruzi, kakavu in kavi, in priznava, da je EU očitno del problema svetovnega krčenja gozdov;

26. poziva Komisijo, naj nemudoma začne celovito oceno učinka in dejansko posvetovanje z deležniki, ki bo zlasti vključevalo lokalno prebivalstvo in ženske, ter nato pripravi smiseln akcijski načrt EU za boj proti krčenju gozdov in njihovemu propadanju, ki bo vseboval konkretne in usklajene regulativne ukrepe, tudi mehanizem spremljanja, ki bodo preprečili, da bi oskrbovalne verige ali finančne transakcije, povezane z EU, povzročale krčenje gozdov in njihovo propadanje ali kršitve človekovih pravic; poziva, naj ta akcijski načrt predvidi povečanje finančne in tehnične pomoči državam proizvajalkam, s posebnim ciljem, da se zaščitijo, vzdržujejo in obnavljajo gozdovi in ključni ekosistemi ter izboljšajo možnosti preživljanja skupnosti, ki so odvisne od gozdov;

27. želi spomniti, da imajo domorodne ženske in kmetice osrednjo vlogo pri varstvu gozdnih ekosistemov; vendar z zaskrbljenostjo ugotavlja, da ženske niso vključene v proces upravljanja naravnih virov in da se njihova vloga v njem ne krepi; obžaluje pomanjkanje izobraževanja o gozdarstvu; meni, da je enakost spolov pri izobraževanju o gozdarstvu ena ključnih točk pri trajnostnem upravljanju gozdov, ki bi se morala odražati v akcijskem načrtu EU;

28. je seznanjen z začetkom javnega posvetovanja o obsegu proizvodov, vključenih v področje uporabe uredbe o lesu; meni, da možnost, da se v vprašalniku izbere ožje področje uporabe te uredbe, ni upravičena, saj nezakonita trgovina cveti že v okviru sedanjega področja uporabe; poleg tega ugotavlja, da Evropska konfederacija lesnih industrij zagovarja razširitev področja uporabe uredbe o lesu na vse lesne proizvode;

29. ugotavlja, da med pregledom uredbe o lesu v letu 2016 (SWD(2016)0034) ni bilo mogoče oceniti, ali so kazni v državah članicah učinkovite, sorazmerne in odvračalne, saj jih je bilo doslej izrečenih zelo malo; izraža pomisleke glede tega, da nekatere države članice pri izrekanju kazni uporabljajo merilo državnih gospodarskih razmer, saj so ta kazniva dejanja mednarodne narave in so na prvem položaju med okoljskimi kaznivimi dejanji na svetu;

⁽¹⁰⁾ UL C 215, 19.6.2018, str. 125.

⁽¹¹⁾ http://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/feasibility_study_deforestation_kh0418199enn_main_report.pdf

Torek, 11. september 2018

30. poziva Komisijo in države članice, naj v celoti izvajajo uredbo o lesu, v katero bi bilo treba vključiti tudi vse proizvode, ki so narejeni ali bi lahko bili narejeni iz lesa oziroma ga vsebujejo ali morda vsebujejo; poudarja, da je treba izvajati ustrezno in učinkovito preverjanje, tudi za kompleksne dobavne verige in uvožene proizvode iz držav, kjer poteka predelava, in poziva, da se sprejmejo stroge in odvračalne sankcije za vse gospodarske subjekte, saj gre za mednarodni kriminal, ki ustvarja največje prihodke od vseh okoljskih kaznivih dejanj;

31. je seznanjen z razkritjem, da izvozna dovoljenja FLEGT omogočajo, da se nezakonito pridobljen les pomeša z zakonito pridobljenim lesom, ki bi se tako lahko izvažal v EU kot les, skladen z uredbo EU o lesu ⁽¹²⁾;

32. poziva Komisijo, naj posodobi smernice o uredbi EU o lesu, da bodo zajele les, ki prihaja s konfliktnih območij, in naj predlaga podrobnejše ukrepe za zmanjševanje tveganja, da bi izboljšala izvrševanje, med drugim naj zahteva boljše skrbne preglede gospodarskih subjektov, ki upoštevajo s konfliktnih območij in območij z visokim tveganjem, pogoje v pogodbah z dobavitelji, da se prepreči podkupovanje, izvajanje določb o skladnosti za boj proti korupciji, revidirane računovodske izkaze in protikorupcijske revizije;

Upravljanje gozdov in zemljišč

33. priznava pomembno delo, ki se v okviru Ekonomske komisije OZN za Evropo (UNECE) in Organizacije OZN za prehrano in kmetijstvo (FAO) izvaja v zvezi s trajnostnim upravljanjem gozdov na svetovni ravni, ki ima ključno vlogo pri trajnostni trgovini z gozdnimi proizvodi;

34. poziva EU, naj vzpostavi tesnejše sodelovanje in učinkovita partnerstva z državami, ki so velike porabnice lesa, in mednarodnimi deležniki, kot so OZN, zlasti FAO, Center za mednarodne raziskave na področju gozdarstva (CIFOR) in program Svetovne banke za gozdove (PROFOR), da bi učinkoviteje omejili trgovino z nezakonito posekanim lesom na svetovni ravni in izboljšali upravljanje gozdov na splošno;

35. poudarja, da poleg primarnih gozdov tudi sekundarni gozdovi, ki se večinoma obnavljajo z naravnimi procesi po večjih motnjah, ki jih je povzročil človek, ali naravnih motnjah v primarnih gozdovih, zagotavljajo ključne ekosistemske funkcije, pogoje za preživetje lokalnih prebivalcev in oskrbo z lesom; meni, da bi se morali ukrepi za preglednost in odgovornost gospodarjenja z gozdovi izvajati tudi za sekundarne, in ne le primarne gozdove, saj so tudi ti ogroženi zaradi nezakonite sečnje;

36. poudarja, da je treba spodbujati participativno in skupnostno upravljanje gozdov z okrepitevijo udeležbe civilne družbe v načrtovanju in izvajanju politik in projektov za upravljanje gozdov, ozaveščanjem in zagotovitvijo, da bodo lokalne skupnosti deležne koristi gozdnih virov;

37. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je negotovo lastništvo zemljišč skupnosti, ki prebivajo v gozdovih, glavna ovira v boju proti krčenju gozdov;

38. opozarja, da je odgovorno upravljanje zemljiških posesti in gozdov bistvenega pomena za zagotovitev družbene stabilnosti, trajnostne rabe okolja in odgovornih naložb za trajnostni razvoj;

⁽¹²⁾ V poročilu Agencije za okoljske preiskave (EIA) in indonezijske mreže za spremljanje gozdov (Jaringan Pemantau Independen Kehutanan/PIK) iz leta 2014 o dopušcanju kaznivih dejanj je bilo ugotovljeno, da nekatera podjetja z dovoljenjem TLAS sodelujejo pri „pranju“ lesa, saj nezakonito pridobljen les mešajo z zakonito pridobljenim. Ta les bi se lahko izvažal v EU kot les z dovoljenjem FLEGT. Na voljo na: <http://www.wri.org/blog/2018/01/indonesia-has-carrot-end-illegal-logging-now-it-needs-stick>; primarni vir: <https://eia-international.org/wp-content/uploads/Permitting-Crime.pdf>

Torek, 11. september 2018

39. je seznanjen z obstojem modelov skupnostnega gospodarjenja z gozdovi/skupnih zemljiških pravic, ki lahko prinašajo različne koristi ⁽¹³⁾, vključno s povečanjem gozdnih površin in razpoložljivih vodnih virov, omejitvijo nezakonite sečnje z določitvijo jasnih pravil o dostopu do lesa in učinkovitim sistemom spremljanja gozdov; predlaga, da se izvede več raziskav in zagotovi več podpore za pomoč pri razvoju pravnih okvirov za skupnostno gospodarjenje z gozdovi;

40. poziva partnerske države, naj priznajo in varujejo pravico lokalnih skupnosti, ki so odvisne od gozdov, in domorodnih ljudstev, zlasti domorodnih žensk, do običajne posesti in nadzora nad njihovimi zemljišči, ozemlji in naravnimi viri, kot je določeno v mednarodnih instrumentih na področju človekovih pravic, kot sta Mednarodni pakt o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah in Deklaracija o pravicah domorodnih ljudstev (UNDRIP), ter v konvenciji MOD št. 169; poziva EU, naj partnerske države podpira tako pri tem kot tudi pri dosledni uporabi načela svobodne, predhodne in zavestne privolitve v odkup zemljišč v velikem obsegu;

41. obsoja krčenje prostora za civilno družbo in lokalne skupnosti ter vedno večje število napadov na njihovo svobodo izražanja v zvezi z upravljanjem gozdov;

42. poziva Komisijo, naj neobvezne smernice FAO o upravljanju posesti določi kot obvezne za načrt zunanjih naložb; poudarja, da je za skladnost s temi smernicami potreben učinkovit neodvisen sistem za spremljanje in izvrševanje, vključno z ustreznim mehanizmom za reševanje sporov in odškodnine; vztraja, da se morajo standardi o lastništvu zemljišč vključiti v zasnovo projektov, spremljanje in letno poročanje ter morajo postati obvezni za vse zunanje delovanje EU, ki se financira z uradno razvojno pomočjo (URP);

43. poziva Komisijo in države članice, naj kot vmesni ukrep vzpostavijo učinkovit mehanizem za upravne pritožbe, namenjen žrtvam kršitev človekovih pravic in drugih škodljivih učinkov dejavnosti, financiranih z URP, da bi se začela procesa preiskovanja in sprave; poudarja, da bi moral ta mehanizem vključevati standardizirane postopke ter biti upravne narave in tako dopolnjevati pravosodne mehanizme, delegacije EU pa bi pri tem lahko bile vstopne točke;

44. poziva EU, naj sprejme pravilo o obveznem razkritju informacij o krčenju gozdov, ki so dokaz finančnih naložb, povezanih s proizvodnjo ali predelavo blaga, ki pomeni tveganje za gozdove;

45. opozarja, da mora Komisija do 27. novembra 2018 Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti poročilo o delovanju Direktive 2013/50/EU o preglednosti, s katero je bila uvedena zahteva za razkritje plačil vladam, ki jih izvedejo podjetja, ki kotirajo na borzi, in velika podjetja, ki ne kotirajo na borzi ter opravljajo dejavnost v ekstraktivni industriji ali v industriji sečnje primarnih (naravnih in polnaravnih) gozdov; poleg tega opozarja, da je treba poročilo priložiti tudi zakonodajni predlog; ob upoštevanju morebitnega pregleda poziva Komisijo, naj razmisli o razširitvi obveznosti na druge sektorje industrije, ki vplivajo na gozdove, in na druge gozdove, ki niso primarni;

46. obžaluje, da sta pomanjkljiva lokalna udeležba in odsotnost sporazumov z gozdnimi skupnostmi pri določanju namembnosti zemljišč in dodeljevanju koncesij pogosta v številnih državah; meni, da bi moral TLAS vključevati postopkovne zaščitne ukrepe, ki bodo krepili vlogo skupnosti, z namenom zmanjšati verjetnost koruptivnega ali nepravičnega dodeljevanja ali prenosa zemljišč;

47. poudarja, da so preglednost podatkov, boljše kartiranje, neodvisno spremljanje, revizijska orodja in izmenjava informacij bistveni za boljše upravljanje, mednarodno sodelovanje in spoštovanje zavez o ničelnem krčenju gozdov; poziva, naj EU okrepi finančno in tehnično podporo za partnerske države, da bodo dosegle te cilje, in jim pomaga razviti potrebno strokovno znanje za izboljšanje lokalnih struktur upravljanja gozdov in povečanje odgovornosti pri tem;

⁽¹³⁾ Primer iz Nepala, ki ga je predstavila organizacija ClientEarth, na voljo na <https://www.clientearth.org/what-can-we-learn-from-community-forests-in-nepal/>.

Torek, 11. september 2018

Odgovorne dobavne verige in financiranje

48. ugotavlja, da bi bilo treba uvoz lesa in lesnih proizvodov temeljiteje preverjati na mejah EU, da bi zagotovili, da uvoženi proizvodi dejansko izpolnjujejo merila, potrebna za vstop v EU;

49. ugotavlja, da več kot polovico proizvodov, proizvedenih in izvoženih na globalni trg, predstavljajo proizvodi, ki izvirajo iz nezakonitega krčenja gozdov; poudarja, da se, kar zadeva kmetijske proizvode, povezane s tveganji za gozdove, šteje, da je 65 % izvoza govedine iz Brazilije in 9 % izvoza govedine iz Argentine, 41 % izvoza soje iz Brazilije, 5 % izvoza soje iz Argentine in 30 % izvoza soje iz Paragvaja verjetno povezanih z nezakonitim krčenjem gozdov; nadalje ugotavlja, da proizvajalci EU uvažajo velike količine krme in beljakovin iz držav v razvoju ⁽¹⁴⁾;

50. izpostavlja ključno vlogo zasebnega sektorja pri uresničevanju mednarodnih ciljev v zvezi z gozdovi, vključno z obnavljanjem gozdov; vendar poudarja, da je treba poskrbeti, da se bo v svetovnih dobavnih verigah in finančnih tokovih spoštovala le zakonita in trajnostna proizvodnja brez krčenja, ki ne vodi h kršenju človekovih pravic;

51. pozdravlja zavezo glavnih akterjev iz zasebnega sektorja (zelo pogosto iz EU), da bodo odpravili krčenje gozdov iz svojih dobavnih verig in naložb; vseeno ugotavlja, da se mora EU spopasti s tem izzivom in podpreti prizadevanja zasebnega sektorja s politikami in ustreznimi ukrepi, ki ustvarjajo skupno osnovo za vsa podjetja in enake konkurenčne pogoje; meni, da bi to spodbudilo zaveze, ustvarilo zaupanje in zagotovilo večjo odgovornost podjetij glede izpolnjevanja njihovih obveznosti;

52. opozarja, da je treba spoštovati vodilna načela OZN o podjetništvu in človekovih pravicah; podpira tekoča pogajanja za vzpostavitev zavezujočega instrumenta OZN na področju človekovih pravic za nadnacionalne družbe in druga podjetja in poudarja, kako pomembno je, da EU dejavno sodeluje v tem procesu;

53. spodbuja podjetja, naj ukrepajo za preprečevanje korupcije v svojih poslovnih praksah, zlasti tistih, povezanih z dodeljevanjem pravic do zemljiške posesti, ter povečajo svoje zunanje sisteme spremljanja delovnih standardov, da bodo vključevali širše obveznosti, povezane s krčenjem gozdov;

54. poziva EU, naj uvede obvezno zahtevo, da mora finančna industrija pri ocenjevanju finančnih in nefinančnih okoljskih, družbenih in upravljaljskih tveganj izvajati zanesljive skrbne preglede; prav tako poziva k javnemu razkritju v procesu primerne skrbnosti, in sicer v obliki minimalnega potrebnega letnega poročanja vlagateljev;

55. poziva EU, naj se s krčenjem gozdov v svetovnem merilu spopade z regulacijo evropske trgovine in potrošnje blaga, ki pomeni tveganje za gozdove, kot so soja, palmovo olje, evkaliptus, govedina, usnje in kakav, pri tem pa upošteva izkušnje z akcijskim načrtom FLEGT, uredbo o lesu, uredbo o konfliktnih materialih, direktivo o nefinančnem poročanju, zakonodajo o nezakonitem, neprijavljenem in nereguliranem ribolovu ter drugimi pobudami EU za ureditev dobavnih verig;

56. meni, da bi ta regulativni okvir moral:

(a) opredeliti obvezna merila za trajnostne proizvode, ki ne povzročajo krčenja gozdov;

(b) uvesti obveze glede potrebne skrbnosti za operaterje v zgornjem in spodnjem delu dobavne verige blaga, ki pomeni tveganje za gozdove;

(c) zagotoviti sledljivost blaga in preglednost v celotni dobavni verigi;

⁽¹⁴⁾ Poročila o stanju gozdov: *Consumer Goods and Deforestation: An Analysis of the Extent and Nature of Illegality in Forest Conversion for Agriculture and Timber Plantations* (Potrošniško blago in krčenje gozdov: analiza obsega in narave nezakonitega spreminjanja gozdov v kmetijska zemljišča in nasade lesnih rastlin), 2014.

Torek, 11. september 2018

- (d) zahtevati, da pristojni organi držav članic preiščejo in kazensko preganjajo državljane EU oziroma podjetja s sedežem v EU, ki se okoriščajo na račun nezakonite spremembe namembnosti zemljišč v državah proizvajalkah;
- (e) biti skladen z mednarodnim pravom na področju človekovih pravic, spoštovati običajne pravice, kot so določene v prostovoljnih smernicah FAO o upravljanju posesti, in zagotavljati svobodno, predhodno in zavestno privolitev vseh morebitno prizadetih skupnosti v celotnem življenjskem ciklu proizvoda;

57. poziva EU, naj zagotovi, da sprejeti ukrepi in regulativni okvir ne bodo povzročali nepotrebnega bremena za male in srednje proizvajalce ali jim preprečevali udeležbo na trgih in v mednarodni trgovini;

58. prav tako poziva EU, naj spodbuja podoben zavezujoč regulativni okvir na mednarodni ravni ter diplomacijo na področju gozdov vključni v svojo podnebno politiko, da bi tako spodbudila države, ki predelujejo in/ali uvažajo velike količine tropskega lesa, kot sta Kitajska in Vietnam, naj sprejmejo učinkovito zakonodajo, ki bo prepovedovala uvoz nezakonito pridobljenega lesa in od gospodarskih subjektov zahtevala, da ravnajo s potrebno skrbnostjo (podobno kot v uredbi o lesu); v ta namen poziva Komisijo, naj poveča preglednost v zvezi z razpravami in ukrepi, sprejetimi v okviru mehanizma za dvostransko sodelovanje pri izvrševanju zakonodaje in upravljanju na področju gozdov s Kitajsko;

59. obžaluje, da vlada Demokratične republike Kongo nasprotuje moratoriju za izdajo novih dovoljenj dvema kitajskima podjetjema za sečnjo v tropskem deževnem gozdu v tej državi; poziva, naj se moratorij ohrani, dokler ne bodo podjetja za sečnjo, vlada in lokalne skupnosti, odvisne od gozdov, dosegle dogovora o protokolih za zagotovitev zadovoljivega okoljskega in družbenega upravljanja;

60. poziva, naj EU uvede merila navzkrižne skladnosti za živalsko krmo v okviru reforme skupne kmetijske politike (SKP) s ciljem zagotoviti, da se bodo dodelile javne subvencije za trajnostna živila, ki ne povzročajo krčenja gozdov, zmanjšati uvoz beljakovinskih pridelkov, ki se uporabljajo za krmo, in živine, pri tem pa diverzificirati in okrepiti domačo proizvodnjo beljakovinskih pridelkov z namenom izvzeti uvoz blaga, ki pomeni tveganje za gozdove (npr. soja, koruza), iz neposredne ali posredne podpore v prihodnji politiki EU na področju hrane in kmetovanja;

61. poudarja, da bo treba novo SKP uskladiti z mednarodnimi zavezami EU, vključno z agendo za trajnostni razvoj do leta 2030 in Pariškim sporazumom o podnebnih spremembah;

62. poziva, naj se za oceno zunanjih učinkov SKP uporabijo kazalniki ciljev trajnostnega razvoja, kot priporoča OECD;

63. opozarja, da sta Malezija in Indonezija glavni proizvajalki palmovega olja, ki pokrivata približno 85–90 % svetovne proizvodnje, in da vse večje povpraševanje po tem proizvodu vodi v krčenje gozdov, povzroča pritisk v zvezi z rabo zemljišč in močno vpliva na lokalne skupnosti, zdravje in podnebne spremembe; v zvezi s tem poudarja, da bi bilo treba pogajanja o trgovinskih sporazumih z Indonezijo in Malezijo uporabiti za izboljšanje tamkajšnjih razmer;

64. v zvezi s palmovim oljem priznava pozitivni prispevek obstoječih sistemov certificiranja, vendar z obžalovanjem ugotavlja, da okrogla miza o trajnostnem palmovem olju (RSPO), indonezijsko trajnostno palmovo olje (ISPO), malezijsko trajnostno palmovo olje (MSPO) in vsi drugi priznani večji sistemi certificiranja svojim članom zaenkrat ne prepovedujejo, da bi deževne pragozdove ali šotišča pretvorili v palmove nasade; zato meni, da dejansko ne prispevajo k omejevanju emisij toplogrednih plinov med zasajanjem in delovanjem nasadov, torej ne morejo preprečiti velikih gozdnih in šotnih požarov; poziva Komisijo, naj poskrbi za izvedbo neodvisne revizije in spremljanje teh sistemov certificiranja ter tako zagotovi, da bo palmovo olje, ki je naprodaj v EU, izpolnjevalo vse potrebne standarde in da bo trajnostno; ugotavlja, da vprašanja trajnosti v sektorju palmovega olja ne moremo obravnavati le s prostovoljnimi ukrepi in politikami, ampak da bi morala za podjetja, ki ga proizvajajo, veljati zavezujoča pravila in obvezno certificiranje;

Torek, 11. september 2018

65. poudarja, da je treba povečati zanesljivost prostovoljnih shem za certificiranje z označevanjem, da bo na trg EU vstopalo samo palmovo olje, ki ni povzročilo krčenja in propadanja gozdov, nezakonitega prilaščanja zemlje in drugih kršitev človekovih pravic, v skladu z resolucijo Parlamenta z dne 25. oktobra 2016 o odgovornosti gospodarskih družb za hude kršitve človekovih pravic v tretjih državah ⁽¹⁵⁾, in da bodo v shemah, kot je RSPO, sodelovali vsi končni uporabniki tega proizvoda; poudarja tudi, da morajo biti potrošniki bolj obveščeni o škodljivih vplivih netrajnostne proizvodnje palmovega olja na okolje, končni cilj tega pa bi moralo biti občutno zmanjšanje porabe palmovega olja;

66. poziva Komisijo in vse države članice, ki tega še niso storile, naj si prizadevajo vzpostaviti zavezo, ki bo veljala po vsej EU, da bi do leta 2020 uporabljali le certificirano trajnostno palmovo olje, in sicer s podpisom in izvajanjem amsterdamske izjave z naslovom „Towards Eliminating Deforestation from Agricultural Commodity Chains with European Countries“ (Odprava krčenja gozdov iz kmetijskih dobavnih verig evropskih držav), ter naj si prizadevajo tudi za panožno zavezo, med drugim s podpisom in izvajanjem amsterdamske izjave z naslovom „In Support of a Fully Sustainable Palm Oil Supply Chain by 2020“ (Podpora popolnoma trajnostni dobavni verigi palmovega olja do leta 2020);

Skladnost politik za razvoj

67. želi spomniti, da bo mogoče cilje trajnostnega razvoja uresničili le, če bodo dobavne verige postale trajnostne, med politikami pa se bodo ustvarile sinergije; je zaskrbljen, da velika odvisnost EU od uvoza živalske krme v obliki sojinih zrn povzroča krčenje gozdov v tujini; je zaskrbljen zaradi vpliva vedno večjega uvoza biomase in naraščajočega povpraševanja po lesu v Evropi na okolje, zlasti pri doseganju ciljev EU glede obnovljivih virov energije; poziva EU, naj spoštuje načelo skladnosti politik za razvoj, kot je določeno v členu 208 PDEU, saj pomeni enega temeljnih vidikov prispevanja EU k izvajanju Agende 2030, Pariškega sporazuma in Evropskega soglasja o razvoju; zato poziva, naj EU zagotovi skladnost med svojimi politikami na področjih razvoja, trgovine, kmetijstva, energije in podnebja;

68. poziva Komisijo, naj poenostavi in bolje usklajuje svoja prizadevanja v boju proti nezakoniti sečnji v okviru različnih politik EU in njenih služb, vključenih v te politike; poziva Komisijo, naj v prihodnjih dvostranskih in večstranskih trgovinskih sporazumih določi standarde za uvoz lesa in tako prepreči spodkopavanje uspehov, doseženih prek akcijskega načrta FLEGT z državami proizvajalkami lesa;

69. želi spomniti, da 80 % gozdov predstavljajo tradicionalna zemljišča in ozemlja domorodnih ljudstev in lokalnih skupnosti; je zaskrbljen zaradi navedbe posebne poročevalke OZN za pravice domorodnih ljudstev, da prejema vse pogostejše obtožbe, da imajo projekti za blažitev podnebnih sprememb negativne posledice za pravice domorodnih ljudstev, zlasti projekti obnovljivih virov energije, kot sta proizvodnja biogoriva in gradnja jezov hidroelektrarn; poudarja, da je treba lokalnim gozdnim skupnostim zagotoviti pravice do zemljiške posesti, vključno z običajnimi pravicami; izpostavlja izplačila na podlagi rezultatov in REDD+ kot priložnost za okrepitev upravljanja gozdov, pravic do zemljiške posesti in možnosti za preživetje;

70. poudarja ključno vlogo domorodnih ljudstev pri trajnostnem upravljanju naravnih virov in ohranjanju biotske raznovrstnosti; želi spomniti, da Okvirna konvencija Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC) države pogodbenice poziva, naj spoštujejo znanje in pravice domorodnih ljudstev v okviru zaščitnih ukrepov pri izvajanju REDD+; poziva partnerske države, naj sprejmejo ukrepe za dejansko sodelovanje domorodnih ljudstev pri ukrepih za prilagajanje podnebnim spremembam in za njihovo blažitev;

71. poziva, naj EU in njene države članice okrepijo sinergije med prostovoljnimi sporazumi o partnerstvu FLEGT in REDD+;

72. je močno zaskrbljen zaradi vse pogostejšega in obsežnejšega industrijskega gojenja monokultur za pridobivanje energije na gozdnih površinah, kar pospešuje izgubo biotske raznovrstnosti in propadanje ekosistemskih storitev;

⁽¹⁵⁾ UL C 215, 19.6.2018, str. 125.

Torek, 11. september 2018

73. želi spomniti, da mora biti politika EU o biogorivih usklajena s cilji trajnostnega razvoja in načelom skladnosti politik za razvoj; ponovno izraža, da bi morala EU najkasneje do leta 2030 opustiti vse politične spodbude za agrogoriva;

74. obžaluje, da se v okviru potekajoče revizije direktive o energiji iz obnovljivih virov (RED II) ne vključujejo merila družbene trajnosti ali druge posredne posledice rabe zemljišč, ki upoštevajo tveganja prilaščanja zemljišč; želi spomniti, da bi morala biti ta direktiva skladna z mednarodnimi standardi glede pravice do posesti, tj. konvencijo MOD št. 169 ter prostovoljnimi smernicami FAO o zemljiški posesti in načeli za odgovorne naložbe v kmetijstvo in prehranske sisteme; prav tako poudarja, da je treba uvesti strožja merila za gozdno biomaso, da bi preprečili spodbujanje bioenergije, ki povzroča krčenje gozdov v tujini;

75. je seznanjen z nedvoumnimi dokazi, da spreminjanje tropskega gozda v kmetijska zemljišča, nasade in zemljišča za drugo uporabo povzroča veliko škodo za vrste, zlasti posebne gozdne vrste; poudarja, da je treba obnoviti naravne, biološko raznovrstne gozdove kot sredstvo za boj proti podnebnim spremembam in varstvo biotske raznovrstnosti, v skladu s cilji Agende 2030, zlasti ciljem 15; meni, da bi morali programi obnove gozdov priznati lokalne običajne zemljiške pravice, biti vključujoči in prilagojeni lokalnim razmeram ter spodbujati naravne rešitve, kot je obnova gozdne krajine, da bi uravnotežili rabo zemljišč, vključno z zaščitenimi območji, kmetijsko-gozdarski sistem, kmetijske sisteme, male nasade in človeške naselbine; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da se bo učinek porabe v EU na krčenje gozdov v tujini obravnaval glede na cilje, zastavljene v strategiji EU za biotsko raznovrstnost do leta 2020;

76. poziva EU, naj podpre pobude držav v razvoju, ki so bogate z gozdovi, namenjene uravnoteženju neomejene širitve kmetijskih praks in rudarskih dejavnosti, ki so negativno vplivale na gospodarjenje z gozdovi, na preživetje in kulturno integriteto avtohtonih ljudstev ter so imele negativne posledice za socialno stabilnost in samopreskrbo kmetov s hrano;

77. ponavlja, da lahko trajnostne vrednostne verige lesa, pridobljenega iz trajnostno upravljanih gozdov, vključno s trajnostnimi gozdnimi nasadi in družinskimi nasadi dreves, pomenijo pomemben prispevek k uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja in zavez na področju podnebnih sprememb; v kontekstu, v katerem propadanje gozdov ali motne, ki jih prizadenejo, predstavljajo 68,9 odstotka skupnega izpusta ogljika v tropskih ekosistemih ⁽¹⁶⁾, vztraja, da se nobeno javno financiranje, ki izhaja iz podnebnega financiranja in razvojnega financiranja, ne bi smelo uporabljati za širitev kmetijstva, obsežno industrijsko sečnjo, rudarjenje, pridobivanje virov ali razvoj infrastrukture na območjih neokrnjenih gozdnih krajin, pri čemer bi moralo biti javno financiranje bolj v splošnem podvrženo trdnim merilom glede trajnosti; prav tako poziva EU in njene države članice, naj v zvezi s tem usklajujejo politike glede donatorjev ⁽¹⁷⁾;

78. meni, da morajo prizadevanja za ustavitev krčenja gozdov zajemati pomoč in podporo za najučinkovitejšo uporabo obstoječih kmetijskih površin, ki jo je treba porabiti v povezavi s pristopom pametnih vasi; se zaveda, da imajo kmetijsko-ekološke prakse velik potencial za povečanje funkcij in odpornosti ekosistemov, in sicer z mešanim in raznolikim sajenjem, kmetijsko-gozdarskimi in permakulturnimi tehnikami sajenja, ki se lahko uporabljajo tudi za pridelke, kot so palmovo olje, kakav in kavčukovci, prav tako pa lahko prinesejo presežne koristi, kar zadeva produktivnost, raznolikost proizvodnje in socialne rezultate, ne da bi bilo potrebno nadaljnje krčenje gozdov;

Kriminaliteta v zvezi z gozdovi

79. ugotavlja, da sta nezakonita sečnja in trgovina z lesom po podatkih programa OZN za okolje in Interpola eno od petih najpomembnejših področij okoljske kriminalitete, pri čemer imajo nadnacionalne skupine organiziranega kriminala še večjo vlogo;

80. poudarja, da so za boj proti nezakoniti mednarodni trgovini potrebni usklajeni in vključujoči ukrepi za odpravo uničevanja in krčenja gozdov, nezakonite sečnje ter za boj proti goljufijam, pobijanju ter povpraševanju po gozdnih dobrinah in prostoživečih vrstah;

⁽¹⁶⁾ Baccini, A. in drugi, „Tropical forests are a net carbon source based on aboveground measurements of gain and loss“, *Science*, letnik 358, št. 6360, 2017, str. 230–234, <http://science.sciencemag.org/content/early/2017/09/27/science.aam5962>.

⁽¹⁷⁾ Baccini, A. in drugi, op. cit.

Torek, 11. september 2018

81. poudarja, da imajo kazniva dejanja v zvezi z gozdovi, od nereguliranega ali nezakonitega sežiganja oglja do obsežnih kaznivih dejanj, ki jih zagrešijo podjetja ter vključujejo les, papir in celulozo, velik vpliv na svetovne podnebne izpuste, zaloge vode, dezertifikacijo in padavinske vzorce;

82. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je po navedbah programa OZN za okolje in Interpola zakonodaja za boj proti okoljski kriminaliteti v številnih državah nezadostna, med drugim zaradi pomanjkanja strokovnega znanja in osebja, nizkih kazni ali odsotnosti kazenskih sankcij itd., kar pomeni ovire pri učinkovitem boju proti tem kaznivim dejanjem;

83. poudarja pomen uvedbe resnično odvračilnih in učinkovitih kazni v državah proizvajalkah za boj proti nezakoniti sečnji in trgovini z lesom;

84. poziva Komisijo, naj razširi področje uporabe Direktive 2008/99/ES o kazenskoprnem varstvu okolja ⁽¹⁸⁾, da bo vključevalo nezakonito sečnjo lesa;

85. spodbuja EU, naj zagotovi pomoč pri krepitevi nadzora nad krčenjem gozdov in nezakonitimi dejavnostmi;

86. poudarja, da je treba obravnavati temeljne vzroke okoljske kriminalitete, kot so revščina, korupcija in slabo upravljanje, prek celovitega in holističnega pristopa, s katerim se bo spodbujalo čezmejno sodelovanje in v okviru katerega se bodo uporabili vsi ustrezni instrumenti za boj proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu, vključno z zasegom in zaplenbo sredstev, pridobljenih s kaznivim dejanjem, ter ukrepi proti pranju denarja;

87. poudarja, da je treba okrepiti nacionalne pravne okvire, podpreti vzpostavitev nacionalnih mrež kazenskega pregona ter izboljšati sprejemanje in izvrševanje mednarodnega prava, ki prispeva k preglednemu in odgovornemu upravljanju gozdov, med drugim z izmenjavo dobre prakse, strogimi pravili glede razkritja informacij, zanesljivimi ocenami učinkov na trajnostni razvoj ter sistemi za spremljanje in poročanje, ob upoštevanju, da je treba zaščititi gozdne čuvaje; poziva k okrepljenemu medsektorskemu in medagencijskemu sodelovanju na nacionalni in mednarodni ravni, zlasti z Interpolom in UNODC, med drugim z izmenjavo obveščevalnih podatkov in pravosodnim sodelovanjem ter razširitvijo obsega pristojnosti Mednarodnega kazenskega sodišča, da bo vključevalo okoljsko kriminaliteto;

88. opozarja, da bi večji dostop do carinskih podatkov o proizvodih, uvoženih v EU, povečal preglednost in odgovornost v globalnih vrednostnih verigah; poziva Komisijo, naj razširi zahteve po carinskih podatkih in vključi izvoznika in proizvajalca kot obvezna carinska podatkovna elementa, s čimer se bo povečala preglednost in sledljivost globalnih vrednostnih verig;

Trgovinska vprašanja

89. poudarja, da morajo biti trgovinska pogajanja Unije skladna z zavezami Unije glede zmanjšanja krčenja in propadanja gozdov ter za povečanje zaloga ogljika v gozdu v državah v razvoju;

90. poudarja, da je treba razširiti in okrepiti ureditve za preprečevanje, spremljanje in preverjanje vplivov dvo- in večstranskih sporazumov EU o prosti trgovini in naložbah na okolje in človekove pravice, tudi prek preverljivih kazalnikov ter neodvisnih pobud za spremljanje in poročanje, ki se izvajajo na ravni skupnosti;

⁽¹⁸⁾ ULL 328, 6.12.2008, str. 28.

Torek, 11. september 2018

91. poziva EU, naj v svoja poglavja o trgovini in trajnostnem razvoju vedno vključi zavezujoče in izvršljive določbe za preprečevanje nezakonite sečnje, krčenja gozdov in njihovega propadanja ter prilaščanja zemljišč, pa tudi druge kršitve človekovih pravic, za katere veljajo ustrezni in učinkoviti mehanizmi za reševanje sporov, ter naj – med različnimi metodami izvrševanja – razmisli tudi o mehanizmu, ki bi temeljil na sankcijah, in določbah, s katerimi bi bila zagotovljena pravica do lastnine, predhodnega posvetovanja in informirane privolitve; poziva Komisijo, naj take določbe s pomočjo revizijske klavzule vključi v že sklenjene sporazume o prosti trgovini, zlasti zavezanost učinkovitemu izvajanju Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah; poudarja, kako pomembno je spremljati te določbe in da je treba – če trgovinski partnerji teh pravil ne spoštujejo – nemudoma začeti postopke posvetovanja na vladni ravni in sprožiti obstoječe mehanizme uveljavljanja, kot so mehanizmi za reševanje sporov, vzpostavljeni v okviru poglavij o trgovini in trajnostnem razvoju;

92. poziva Komisijo, naj v vse trgovinske in naložbene sporazume EU vključi ambiciozne določbe, ki se bodo nanašale na gozdove; poudarja, da bi morale biti te določbe zavezujoče in izvršljive prek učinkovitih mehanizmov spremljanja in sankcij, ki bodo posameznikom in skupnostim v EU ali zunaj nje omogočale uporabo pravnih sredstev;

93. poudarja, da bi bilo treba korupcijo, povezano z nezakonito sečnjo, obravnavati v okviru trgovinske politike EU; poziva Komisijo, naj v svoje sporazume o prosti trgovini vključi protikorupcijske določbe, povezane z nezakonito sečnjo, ki so izvršljive in jih je treba učinkovito in v celoti izvajati;

94. poziva Komisijo, naj v področje uporabe izvršljivih protikorupcijskih določb v sporazumih o prosti trgovini vključi nezakonite gozdarske prakse, kot so določanje prenizkih cen lesa pri koncesijah, to, da gospodarske družbe sekajo zaščitena drevesa, tihotapljenje gozdnih proizvodov prek meja, nezakonita sečnja in predelava gozdnih surovin brez dovoljenja;

95. ugotavlja, da je področje uporabe uredbe o splošnih tarifnih preferencialih (GSP), kar zadeva zaščito in odgovorno upravljanje gozdnih virov, še vedno omejeno; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo konvencije, povezane z gozdovi in zajete v shemah GSP in GSP+, ustrezno spremljane, tudi s strani organizacij civilne družbe, da bi zagotovili varstvo gozdov v partnerskih državah, vključno z možnostjo za vzpostavitev pritožbenega mehanizma, s katerim bi zagotovili, da bodo pritožbe deležnikov ustrezno upoštevane; poudarja, da je treba, kadar je to primerno, v okviru teh mehanizmov posebno pozornost posvetiti pravicam domorodnih ljudstev, skupnostim, ki so odvisne od gozda, in pravicam, zagotovljenim s konvencijo MOD št. 169 o domorodnih ljudstvih in plemenih;

96. opozarja, kako pomemben je ustrezen dostop do pravnega varstva, pravnih sredstev in učinkovite zaščite žvižgačev v državah izvoznicah naravnih virov, da bi se zagotovila učinkovitost zakonodaje ali pobud;

o

o o

97. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

Sreda, 12. september 2018

P8_TA(2018)0340

Razmere na Madžarskem

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2018 o predlogu, s katerim se Svet poziva, naj v skladu s členom 7(1) Pogodbe o Evropski uniji ugotovi obstoj očitnega tveganja, da bi Madžarska lahko huje kršila temeljne vrednote Unije (2017/2131(INL))

(2019/C 433/09)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji ter zlasti člena 2 in člena 7(1) Pogodbe,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter priloženih protokolov,
- ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah,
- ob upoštevanju mednarodnih pogodb Združenih narodov in Sveta Evrope na področju človekovih pravic, kot so Evropska socialna listina in Konvencija o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter boju proti njima (Istanbulska konvencija),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. maja 2017 o razmerah na Madžarskem ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 16. decembra 2015 ⁽²⁾ in 10. junija 2015 ⁽³⁾ o razmerah na Madžarskem,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 3. julija 2013 o razmerah na področju temeljnih pravic: standardi in prakse na Madžarskem (v skladu z resolucijo Evropskega parlamenta z dne 16. februarja 2012) ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 16. februarja 2012 o nedavnih političnih dogodkih na Madžarskem ⁽⁵⁾ in z dne 10. marca 2011 o madžarskem zakonu o medijih ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. oktobra 2016 s priporočili Komisiji o uvedbi mehanizma EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju svoje zakonodajne resolucije z dne 20. aprila 2004 o sporočilu Komisije o členu 7 Pogodbe o Evropski uniji: Spoštovanje in spodbujanje temeljnih vrednot Unije ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu z dne 15. oktobra 2003 o členu 7 Pogodbe o Evropski uniji o spoštovanju in spodbujanju temeljnih vrednot Unije ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0216.

⁽²⁾ UL C 399, 24.11.2017, str. 127.

⁽³⁾ UL C 407, 4.11.2016, str. 46.

⁽⁴⁾ UL C 75, 26.2.2016, str. 52.

⁽⁵⁾ UL C 249 E, 30.8.2013, str. 27.

⁽⁶⁾ UL C 199 E, 7.7.2012, str. 154.

⁽⁷⁾ UL C 215, 19.6.2018, str. 162.

⁽⁸⁾ UL C 104 E, 30.4.2004, str. 408.

⁽⁹⁾ COM(2003)0606.

Sreda, 12. september 2018

- ob upoštevanju letnih poročil Agencije Evropske unije za temeljne pravice in Evropskega urada za boj proti goljufijam,
 - ob upoštevanju členov 45, 52 in 83 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve ter mnenj Odbora za proračunski nadzor, Odbora za kulturo in izobraževanje ter Odbora za pravice žensk in enakost spolov (A8-0250/2018),
- A. ker Unija temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin, ki so določene v členu 2 Pogodbe o Evropski uniji (PEU) in se odražajo v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah ter mednarodnih pogodbah na področju človekovih pravic, in ker so te vrednote, ki so skupne državam članicam in h katerim so se vse države članice prostovoljno zavezale, temelj pravic, ki jih imajo prebivalci Unije;
- B. ker vsako očitno tveganje, da bi država članica hudo kršila vrednote iz člena 2 PEU, ne zadeva zgolj posamezne države članice, v kateri je tveganje prisotno, temveč vpliva na druge države članice, vzajemno zaupanje med njimi, samo naravo Unije in temeljne pravice njenih državljanov na podlagi prava Unije;
- C. ker, kot je navedeno v sporočilu Komisije iz leta 2003 o členu 7 Pogodbe o Evropski uniji, področje uporabe člena 7 PEU ni omejeno na obveznosti iz Pogodb, kot v členu 258 Pogodbe o delovanju Evropske unije, in ker lahko Unija oceni, ali obstaja očitno tveganje hude kršitve skupnih vrednot na področjih, ki so v pristojnosti držav članic;
- D. ker je člen 7(1) PEU namenjen preventivni fazi in Uniji omogoča, da posreduje v primeru očitnega tveganja hujše kršitve skupnih vrednot; ker ta preventivni ukrep predvideva dialog z ustrežno državo članico in je njegov namen preprečiti morebitne sankcije;
- E. ker so bili madžarski organi sicer vedno pripravljene razpravljati o zakonitosti posameznih posebnih ukrepov, vendar se razmere niso izboljšale in je še vedno veliko pomislekov, kar negativno vpliva na podobo Unije, pa tudi na njeno učinkovitost in verodostojnost pri zagovarjanju temeljnih pravic, človekovih pravic in demokracije po svetu, in kaže, da je treba te pomisleke rešiti z usklajenim ukrepanjem Unije;
1. navaja, da se pomisleki Parlamenta nanašajo na naslednja vprašanja:
- delovanje ustavnega in volilnega sistema;
 - neodvisnost sodstva in drugih institucij ter pravice sodnikov;
 - korupcija in nasprotje interesov;
 - zasebnost in varstvo podatkov;
 - svoboda izražanja;
 - akademska svoboda;

Sreda, 12. september 2018

- svoboda veroizpovedi;
 - svoboda združevanja;
 - pravica do enakega obravnavanja;
 - pravice pripadnikov manjšin, vključno z Romi in Judi, ter zaščita pred sovražnimi izjavami zoper te manjšine;
 - temeljne pravice migrantov, prosilcev za azil in beguncev;
 - ekonomske in socialne pravice;
2. meni, da dejstva in trendi, omenjeni v Prilogi k tej resoluciji, skupaj pomenijo sistemsko grožnjo vrednotam iz člena 2 PEU ter očitno tveganje hude kršitve teh vrednot;
3. je seznanjen z izidom parlamentarnih volitev na Madžarskem, ki so potekale 8. aprila 2018; poudarja, da mora vsaka madžarska vlada odpraviti tveganje hude kršitve vrednot iz člena 2 PEU, tudi če je tveganje trajna posledica političnih odločitev, ki so jih predlagale ali odobrile prejšnje vlade;
4. zato v skladu s členom 7(1) PEU predloži priloženi obrazloženi predlog Svetu in ga poziva, naj ugotovi, ali obstaja očitno tveganje, da bi lahko Madžarska huje kršila vrednote iz člena 2 PEU, in naj v zvezi s tem na Madžarsko naslovi ustrezna priporočila;
5. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo in obrazloženi predlog sklepa Sveta, ki ji je priložen, posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.
-

Sreda, 12. september 2018

PRILOGA K RESOLUCIJI

Sklep Sveta o ugotovitvi očitnega tveganja, da bi lahko Madžarska huje kršila temeljne vrednote Unije, v skladu s členom 7(1) Pogodbe o Evropski uniji

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti člena 7(1) Pogodbe,

ob upoštevanju obrazloženega predloga Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju odobritve Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Evropska unija temelji na vrednotah iz člena 2 Pogodbe o Evropski uniji (PEU), ki so skupne državam članicam in ki vključujejo spoštovanje demokracije, načela pravne države in človekovih pravic. V skladu s členom 49 PEU je za pristop k Uniji potrebno spoštovanje in spodbujanje vrednot iz člena 2.
- (2) Pristop Madžarske je bil prostovoljno dejanje, ki je temeljilo na suvereni odločitvi s širokim soglasjem v vsem madžarskem političnem spektru.
- (3) Evropski parlament je v obrazloženem predlogu predstavil svoje pomisleke v zvezi z razmerami na Madžarskem, zlasti glavne pomisleke v zvezi z delovanjem ustavnega in volilnega sistema, neodvisnostjo sodstva in drugih institucij, pravicami sodnikov, korupcijo in nasprotji interesov, zasebnostjo in varstvom podatkov, svobodo izražanja, akademsko svobodo, svobodo veroizpovedi, svobodo združevanja, pravico do enakega obravnavanja, pravicami pripadnikov manjšin, vključno z Romi in Judi, ter zaščito pred sovražnimi izjavami zoper te manjšine, temeljnimi pravicami migrantov, prosilcev za azil in beguncev ter ekonomskimi in socialnimi pravicami.
- (4) Evropski parlament je ugotovil tudi, da so bili madžarski organi ves čas pripravljeni razpravljati o zakonitosti posameznih posebnih ukrepov, vendar niso sprejeli vseh priporočenih ukrepov iz njegovih predhodnih resolucij.
- (5) Evropski parlament je v svoji resoluciji z dne 17. maja 2017 o razmerah na Madžarskem navedel, da trenutne razmere na Madžarskem pomenijo očitno tveganje hujše kršitve vrednot iz člena 2 PEU in upravičujejo začetek postopka iz člena 7(1) PEU.
- (6) Komisija je v svojem sporočilu iz leta 2003 o členu 7 Pogodbe o Evropski uniji navedla številne vire informacij, ki jih je treba upoštevati pri spremljanju spoštovanja skupnih vrednot, kot so poročila mednarodnih in nevladnih organizacij ter odločbe regionalnih in mednarodnih sodišč. Širok krog akterjev na nacionalni, evropski in mednarodni ravni je izrazil veliko zaskrbljenost glede stanja na področju demokracije, pravne države in temeljnih pravic na Madžarskem, vključno z institucijami in organi Unije, Svetom Evrope, Organizacijo za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE), Organizacijo združenih narodov (OZN) in številnimi organizacijami civilne družbe, vendar gre pri tem za pravno nezavezujoča mnenja, saj lahko določbe Pogodb razlaga le Sodišče Evropske Unije.

Sreda, 12. september 2018

Delovanje ustavnega in volilnega sistema

- (7) Beneška komisija je večkrat izrazila pomisleke v zvezi s procesom oblikovanja madžarske ustave, ki se nanašajo tako na samo ustavo kot na njene spremembe. Pozdravila je dejstvo, da ustava vzpostavlja ustavni red na podlagi demokracije, pravne države in varstva temeljnih pravic kot osnovnih načel, ter priznala prizadevanja za vzpostavitev ustavnega reda v skladu s skupnimi evropskimi demokratičnimi vrednotami in standardi ter za urejanje temeljnih pravic in svoboščin v skladu z zavezujočimi mednarodnimi instrumenti. V glavnem je kritizirala pomanjkanje preglednosti procesa, neustrezno vključevanje civilne družbe, odsotnost iskrenega posvetovanja, ogrožanje načela delitve oblasti ter slabitev nacionalnega sistema zavor in ravnovesij.
- (8) Pristojnosti madžarskega ustavnega sodišča so bile z ustavno reformo omejene, tudi v zvezi s proračunskimi zadevami, odpravo *actio popularis*, možnostjo, da bi se sodišče sklicevalo na svojo sodno prakso iz obdobja pred 1. januarjem 2012, ter omejitvijo zmožnosti sodišča, da preverja ustavnost morebitnih sprememb ustave, razen za spremembe, ki so zgolj postopkovne narave. Beneška komisija je v svojem mnenju z dne 19. junija 2012 o zakonu št. CLI iz leta 2011 o ustavnem sodišču Republike Madžarske ter v svojem mnenju z dne 17. junija 2013 o četrti spremembi madžarske ustave izrazila resne pomisleke glede teh omejitev in postopka imenovanja sodnikov ter madžarskim organom priporočila, naj zagotovijo potreben sistem zavor in ravnovesij. V svojih mnenjih je tudi opredelila številne pozitivne elemente reform, kot so določbe o proračunskih poroštvih, izključitev možnosti ponovne izvolitve sodnikov in dodelitev pravice komisarju za temeljne pravice, da sproža postopke za naknadno preverjanje.
- (9) Odbor OZN za človekove pravice je v svojih sklepnih ugotovitvah z dne 5. aprila 2018 izrazil zaskrbljenost, da sedanji postopek ustavne pritožbe omejuje dostop do ustavnega sodišča, ne določa časovne omejitve za izvedbo ustavne presoje ter nima odločilnega učinka na izpodbijano zakonodajo. Omenil je tudi, da določbe novega akta o ustavnem sodišču slabijo zajamčeno pravico sodnikov do službenega položaja in povečujejo vpliv vlade na sestavo in delovanje ustavnega sodišča, saj spreminjajo postopek imenovanja sodnikov, število sodnikov na sodišču ter njihovo upokojitveno starost. Odbor je bil zaskrbljen tudi zaradi omejitve pristojnosti in pooblastil ustavnega sodišča glede preverjanja zakonodaje, ki vpliva na proračunske zadeve.
- (10) Omejena misija za opazovanje volitev pri Uradu OVSE za demokratične institucije in človekove pravice je v poročilu, sprejetem 27. junija 2018, navedla, da je bilo tehnično vodenje volitev strokovno in pregledno, temeljne pravice in svoboščine so se na splošno spoštovale, vendar so se volitve izvedle v slabem vzdušju. Volilna uprava je svoj mandat izpolnila strokovno in pregledno, deležniki so ji na splošno zaupali in je načeloma veljala za nepristransko. Kampanja je bila razgibana, a sovražna in zaradi zastrašujoče retorike v kampanji je bilo malo prostora za vsebinsko razpravo in volivci se tako niso mogli informirano odločati. Namen financiranja kampanje z javnimi sredstvi in zgornjih mej odhodkov je bil vsem kandidatom zagotoviti enake možnosti. Vendar kandidati niso mogli tekmovati pod enakimi pogoji, saj je vlada preveč sredstev namenila oglaševanju za širjenje kampanjskega sporočila vladajoče koalicije v javnosti. Glede na to, da so zahteve za poročanje veljale šele po volitvah, so bili volivci prikrajšani za informacije o financiranju kampanje, kar je ključno za informirano odločanje. Misija je izrazila tudi pomisleke glede razmejitve volilnih enot, v katerih je izvoljen samo en poslanec. Podobni pomisleki so bili izraženi v skupnem mnenju Beneške komisije in Sveta za demokratične volitve z dne 18. junija 2012 o aktu o volitvah poslancev v madžarski parlament, v katerem je navedeno, da je treba volilne enote določiti pregledno in strokovno po nepristranskem in nestrankarskem postopku, ne pa glede na kratkoročne politične cilje (volilna geometrija).
- (11) Madžarska vlada je v zadnjih letih pogosto uporabljala nacionalne posvete, s čimer je razširila neposredno demokracijo na nacionalni ravni. Komisija je 27. aprila 2017 opozorila, da je nacionalni posvet Ustavimo Bruselj vseboval več trditev in domnev, ki so bile dejansko napačne ali zelo zavajajoče. Madžarska vlada je maja 2015 izvedla tudi posvet z naslovom Migracije in terorizem, oktobra 2017 pa posvet proti tako imenovanemu Sorošovemu načrtu. V teh posvetovanjih je terorizem povezovala z migracijami, s čimer je spodbudila sovraštvo do migrantov, in zlasti napadala Georga Sorosa osebno in Unijo.

Sreda, 12. september 2018

Neodvisnost sodstva in drugih institucij ter pravice sodnikov

- (12) Zaradi obširnih sprememb pravnega okvira, uvedenih leta 2011, je predsednik novoustanovljenega nacionalnega sodnega urada dobil široka pooblastila. Beneška komisija je ta široka pooblastila kritizirala v svojem mnenju o zakonu št. CLXII iz leta 2011 o pravnem položaju in nagrajevanju sodnikov ter zakonu št. CLXI iz leta 2011 o organizaciji in upravljanju sodišč na Madžarskem, sprejetem 19. marca 2012, ter mnenju o temeljnih zakonih o sodstvu, sprejetem 15. oktobra 2012. Podobne pomisleke sta 29. februarja 2012 in 3. julija 2013 izrazila posebni poročevalec OZN za neodvisnost sodnikov in odvetnikov ter Skupina držav proti korupciji (GRECO) v poročilu, ki ga je sprejela 27. marca 2015. Vsi ti akterji so poudarili, da je treba okrepiti vlogo skupnega organa – nacionalnega sodnega sveta – kot nadzornega organa, saj predsednika nacionalnega sodnega urada, ki ga izvoli madžarski parlament, ni mogoče šteti za organ sodnega samoupravljanja. Po mednarodnih priporočilih je bil položaj predsednika nacionalnega sodnega urada spremenjen, njegova pooblastila pa omejena, da bi zagotovili boljše ravnovesje med predsednikom in nacionalnim sodnim svetom.
- (13) Madžarska je od leta 2012 sicer sprejela pozitivne ukrepe za prenos nekaterih nalog s predsednika nacionalnega sodnega urada na nacionalni sodni svet, da bi ta dva organa bolje uravnotežila, vendar je treba v tej smeri še nadaljevati. Skupina GRECO je v poročilu z dne 27. marca 2015 pozvala k čim večjemu zmanjšanju morebitnih tveganj diskrecijskih odločitev predsednika nacionalnega sodnega urada. Predsednik nacionalnega sodnega urada lahko med drugim premešča in imenuje sodnike ter sodeluje v disciplinskih postopkih zoper njih. Izdaja tudi priporočila madžarskemu predsedniku glede imenovanj in odstavitev vodij sodišč, vključno s predsedniki in podpredsedniki drugostopenjskih sodišč. Skupina GRECO je pozdravila nedavno sprejeti etični kodeks za sodnike, vendar je menila, da bi bil lahko bolj nedvoumen in bi ga lahko spremljalo usposabljanje med delom. Skupina GRECO v poročilu priznava zlasti spremembe pravil glede postopkov izbora in zaposlovanja v sodstvu, ki so bile na Madžarskem sprejete med letoma 2012 in 2014, nacionalni sodni svet pa je z njimi dobil močnejšo nadzorno vlogo v izbirnem postopku; Nacionalni sodni svet je 2. maja 2018 organiziral srečanje, na katerem je soglasno sprejel odločitve v zvezi s prakso predsednika nacionalnega sodnega urada, ki je povabila k oddaji prijav na sodne in višje položaje razglasil za neuspešna. V teh odločitvah je sklenil, da je praksa predsednika nezakonita.
- (14) Madžarska vlada je 29. maja 2018 predstavila osnutek sedmega predloga sprememb ustave (T/332), ki je bil sprejet 20. junija 2018. S tem je bil uveden nov sistem upravnih sodišč.
- (15) Po sodbi Sodišča Evropske unije (v nadaljevanju: Sodišče) z dne 6. novembra 2012 v zadevi C-286/12, Komisija proti Madžarski⁽¹⁾, v kateri je bilo razsojeno, da Madžarska s sprejetjem nacionalnega načrta za obvezno upokojevanje sodnikov, tožilcev in notarjev po dopolnjenem 62. letu starosti ni izpolnila svojih obveznosti v skladu z zakonodajo Unije, je madžarski parlament sprejel zakon št. XX iz leta 2013, ki je določil, da se upokojitvena starost v sodstvu v obdobju desetih let postopoma zniža na 65 let, ter opredelil merila za ponovno imenovanje ali nadomestilo. Na podlagi zakona so se lahko upokojeni sodniki vrnili na nekdanje delovno mesto na istem sodišču pod enakimi pogoji kot pred predpisi o upokojevanju ali, če se niso hoteli vrniti, so prejeli 12-mesečno pavšalno nadomestilo za izgubljeno plačilo in bi lahko na sodišče vložili zahtevek za dodatno nadomestilo, ni pa bilo zagotovljeno ponovno imenovanje na vodilne upravne položaje. Komisija je vseeno priznala ukrepe Madžarske za uskladitev zakona o upokojevanju s pravom Unije. Inštitut za človekove pravice pri Mednarodnem odvetniškem združenju je v svojem poročilu oktobra 2015 navedel, da se večina odstavljenih sodnikov ni vrnila na svoje prvotne položaje, deloma ker so bili ti položaji že zasedeni. Navedel je tudi, da ni mogoče zagotoviti neodvisnosti in nepristranskosti madžarskega sodstva in da je pravna država še vedno oslABLJENA.
- (16) Evropsko sodišče za človekove pravice (ESČP) je v sodbi z dne 16. julija 2015, Gaszó proti Madžarski, razsodilo, da je prišlo do kršitve pravice do poštenega sojenja in pravice do učinkovitega pravnega sredstva. ESČP je prišlo do zaključka, da so kršitve izvirale iz prakse Madžarske, ki večkrat ni zagotovila zaključka postopka za ugotavljanje državljanskih pravic in dolžnosti v razumnem roku niti sprejela ukrepov, ki bi pritožnikom omogočali vlaganje odškodninskih zahtevkov za predolge civilne postopke na nacionalni ravni. Ta sodba se še vedno ni izvršila. Novi zakonik o civilnem postopku, sprejet leta 2016, z uvedbo dvostopenjskega postopka omogoča pospešitev civilnih postopkov. Madžarska je Odbor ministrov Sveta Evrope obvestila, da bo novi zakon, ki uvaja učinkovito pravno sredstvo za daljše postopke, sprejet do oktobra 2018.

(¹) Sodba Sodišča z dne 6. novembra 2012, Komisija proti Madžarski, C-286/12, ECLI:EU:C:2012:687.

Sreda, 12. september 2018

- (17) ESČP je v sodbi z dne 23. junija 2016, *Baka proti Madžarski*, razsodilo, da sta bili kršeni pravica dostopa do sodišča in svoboda izražanja *Andrásu Baki*, ki je bil junija 2009 izvoljen za predsednika vrhovnega sodišča s šestletnim mandatom, vendar tega položaja ni več zasedal v skladu s prehodnimi določbami ustave, ki so določale, da bo Kuria pravna naslednica vrhovnega sodišča. Ta sodba se še vedno ni izvršila. Odbor ministrov Sveta Evrope je 10. marca 2017 pozval k sprejetju ukrepov za preprečitev nadaljnjih prezgodnjih odstavitev sodnikov iz podobnih razlogov, da bi jih zaščitili pred morebitnimi zlorabami v zvezi s tem. Madžarska vlada je opozorila, da ti ukrepi niso povezani z izvrševanjem sodbe.
- (18) *András Jóri* je bil 29. septembra 2008 imenovan za nadzornika za varstvo podatkov s šestletnim mandatom, vendar se je madžarski parlament odločil za reformo sistema varstva podatkov, ki velja od 1. januarja 2012, in nadzornika zamenjal z nacionalnim organom za varstvo podatkov in svobodo obveščanja. *András Jóri* je moral svoje delovno mesto zapustiti pred iztekom mandata. Sodišče je 8. aprila 2014 razsodilo, da neodvisnost nadzornih organov nujno vključuje obveznost, da se jim omogoči opravljanje nalog do konca mandata, in da Madžarska ni izpolnila svojih obveznosti iz Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES⁽²⁾. Madžarska je spremenila pravila o imenovanju nadzornika, se opravičila in izplačala dogovorjeni znesek nadomestila.
- (19) Beneška komisija je v svojem mnenju z dne 19. junija 2012 o zakonu št. CLXIII iz leta 2011 o državnem tožilstvu in zakonu št. CLXIV iz leta 2011 o položaju generalnega državnega tožilca, državnih tožilcev in drugih uslužbencev tožilstva ter tožilskem poklicu na Madžarskem ugotovila več pomanjkljivosti. Skupina GRECO je v poročilu, ki ga je sprejela 27. marca 2015, pozvala madžarske organe, naj sprejmejo dodatne ukrepe za preprečevanje zlorab in večjo neodvisnost državnega tožilstva, med drugim s tem, da odpravijo možnost ponovne izvolitve generalnega državnega tožilca. Poleg tega je pozvala, naj bodo disciplinski postopki proti splošnim tožilcem preglednejši, odločitve o premestitvi zadev z enega tožilca na drugega pa naj se sprejemajo v skladu s strogimi pravnimi merili in utemeljitvami. Po navedbah Madžarske vlade, naj bi skupina GRECO v poročilu o skladnosti iz leta 2017 priznala napredek, ki ga je dosegla Madžarska v zvezi s tožilci (madžarske oblasti še niso odobrile objave kljub pozivom na plenarnih zasedanjih skupine GRECO). Drugo poročilo o skladnosti je v pripravi.

Korupcija in nasprotja interesov

- (20) Skupina GRECO je v poročilu z dne 27. marca 2015 pozvala k določitvi kodeksa ravnanja za poslance madžarskega parlamenta s smernicami v primerih nasprotja interesov. Poleg tega bi morali poslanci obvezno samoiniciativno prijaviti nasprotja interesov, kar bi morala spremljati strožja obveznost prijave premoženjskega stanja. To bi morale spremljati tudi določbe, ki omogočajo sankcije za netočno prijavo premoženjskega stanja. Poleg tega bi bilo treba prijavo premoženjskega stanja javno objaviti na spletu, da bi javnosti omogočili pravi nadzor. Vzpostaviti bi bilo treba standardno elektronsko zbirko podatkov, da bi omogočili pregledno dostopnost vseh prijav in sprememb premoženjskega stanja.
- (21) Omejena misija za opazovanje volitev pri Uradu OVSE za demokratične institucije in človekove pravice je v poročilu, sprejetem 27. junija 2018, ugotovila, da omejeno spremljanje porabe sredstev za kampanjo in odsotnost temeljitega poročanja o virih finančnih sredstev za kampanjo pred zaključkom volitev ogrožata preglednost financiranja kampanj in zmožnost volivcev, da se odločijo na podlagi informacij, kar je v nasprotju z mednarodnimi obveznostmi in dobro prakso. Državni revizijski urad je pristojen za spremljanje in preverjanje, ali so bile izpolnjene pravne zahteve. Poročilo pa ni vključevalo uradnega revizijskega poročila tega urada o parlamentarnih volitvah leta 2018, ker še takrat ni bilo končano.
- (22) Usmerjevalni odbor Partnerstva za odprto vlado je 7. decembra 2016 prejel dopis madžarske vlade, ki je napovedala svoj takojšen umik iz partnerstva, v katerem prostovoljno sodeluje 75 držav in več sto organizacij civilne družbe. Partnerstvo za odprto vlado preverja madžarsko vlado od julija 2015 zaradi pomislekov, ki so jih izrazile organizacije civilne družbe, zlasti v zvezi s svojimi možnostmi za delovanje v tej državi. Niso pa vse države članice članice partnerstva.

⁽²⁾ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 281, 23.11.1995, str. 31).

Sreda, 12. september 2018

- (23) Madžarska od Unije prejema sredstva v višini 4,4 % BDP ali več kot polovico javnih naložb. Delež pogodb, dodeljenih po postopkih javnih naročil, pri katerih je bila prejeta ena sama ponudba, je še vedno visok, in sicer je leta 2016 znašal 36 %. Madžarska ima najvišji odstotek finančnih priporočil urada OLAF v Uniji, kar zadeva strukturne sklade in kmetijstvo v obdobju 2013–2017; Urad OLAF je leta 2016 zaključil preiskavo 1,7 milijarde EUR vrednega prometnega projekta na Madžarskem, v katerem so bili glavni akterji številna mednarodna specializirana gradbena podjetja. V preiskavi so bile ugotovljene zelo hude nepravilnosti pri izvajanju projektov ter tudi morebitne goljufije in korupcija. Urad Olaf je leta 2017 v preiskavi 35 pogodb za ulično razsvetljavo s podjetjem, ki ga je takrat vodil zet madžarskega predsednika vlade, ugotovil hude nepravilnosti in nasprotja interesov. Urad je generalnemu direktoratu Komisije za regionalno in mestno politiko poslal končno poročilo s priporočilom, da izterja 43,7 milijona EUR, madžarskemu generalnemu tožilcu pa je poslal pravosodna priporočila. Čezmejna preiskava, ki jo je urad Olaf zaključil leta 2017, je vključevala obtožbe o morebitni nepravilni uporabi sredstev Unije v 31 raziskovalnih in razvojnih projektih. V preiskavi, ki je potekala na Madžarskem, v Latviji in Srbiji, so razkrili uporabo sistema sklepanja pogodb s podizvajalci za umetno zviševanje stroškov projekta in prikrivanje dejstva, da so končni dobavitelji povezana podjetja. Zato je urad OLAF zaključil preiskavo s finančnim priporočilom Komisiji, da izterja 28,3 milijona EUR, in s pravosodnim priporočilom madžarskim pravosodnim organom. Madžarska se je odločila, da ne bo sodelovala pri ustanovitvi Evropskega javnega tožilstva, pristojnega za preiskave, pregon in obtožbo storilcev in sostorilcev kaznivih dejanj, ki škodijo finančnim interesom Unije.
- (24) Po podatkih iz sedmega poročila o ekonomski, socialni in teritorialni koheziji se je učinkovitost vlade na Madžarskem od leta 1996 zmanjšala, ta država pa sodi med države članice z najmanj učinkovito vlado v Uniji; Vse madžarske regije so močno pod povprečjem Unije, kar zadeva kakovost upravljanja; Po podatkih iz poročila EU o boju proti korupciji, ki ga je leta 2014 objavila Komisija, je korupcija na Madžarskem zaznana kot močno razširjena (89 %). V poročilu o svetovni konkurenčnosti za obdobje 2017–2018, ki ga je objavil Svetovni gospodarski forum, je navedeno, da je visoka stopnja korupcije eden od najbolj problematičnih dejavnikov poslovanja na Madžarskem.

Zasebnost in varstvo podatkov

- (25) ESČP je v sodbi z dne 12. januarja 2016, Szabó in Vissy proti Madžarski, ugotovilo, da je bila kršena pravica do spoštovanja zasebnega življenja zaradi nezadostnih pravnih jamstev proti morebitnemu nezakonitemu tajnemu nadzoru za namene nacionalne varnosti, vključno z nadzorom v zvezi z uporabo telekomunikacij. Tožeci stranki nista trdili, da sta bili pod morebitnim tajnim nadzorom, zato nadaljnji posamezni ukrepi naj ne bi bili potrebni. Kot splošen ukrep pa je treba spremeniti ustrezno zakonodajo. Strokovnjaki pristojnih madžarskih ministrstev trenutno razpravljajo o predlogih sprememb zakona o državnih varnostnih službah. Ta sodba se torej še vedno ni izvršila.
- (26) Odbor OZN za človekove pravice je v sklepnih ugotovitvah z dne 5. aprila 2018 izrazil zaskrbljenost, da madžarski pravni okvir o tajnem nadzoru za namene nacionalne varnosti omogoča množično prestrezanje komunikacij in ne vsebuje dovolj zaščitnih ukrepov proti samovoljnemu poseganju v pravico do zasebnosti. Zaskrbljen je bil tudi zaradi odsotnosti določb, ki bi zagotavljale učinkovita pravna sredstva v primeru zlorabe ter čimprejšnje obvestilo zadevni osebi po prenehanju nadzornega ukrepa, ne da bi bil ogrožen namen te omejitve.

Svoboda izražanja

- (27) Beneška komisija je 22. junija 2015 sprejela mnenje o madžarski medijski zakonodaji (zakon št. CLXXXV o medijskih storitvah in množičnih medijih, zakon št. CIV o svobodi tiska ter zakonodaji o obdavčitvi prihodkov množičnih medijev od oglaševanja), v katerem je pozvala k več spremembam zakona o svobodi tiska in zakona o medijih, zlasti kar zadeva opredelitev „nezakonite medijske vsebine“, razkrivanje novinarskih virov in sankcije za medijske hiše. Podobni pomisleki so bili izraženi v analizi, ki jo je naročil Urad predstavnika OVSE za svobodo medijev februarja 2011, v mnenju prejšnjega komisarja Sveta Evrope za človekove pravice z dne 25. februarja 2011 o madžarski medijski zakonodaji v luči standardov Sveta Evrope na področju svobode medijev ter v strokovnem mnenju strokovnjakov Sveta Evrope z dne 11. maja 2012 o madžarski medijski zakonodaji. Generalni sekretar Sveta Evrope je v izjavi z dne 29. januarja 2013 pozdravil, da so razprave na področju medijev privedle do številnih pomembnih sprememb. Vendar je komisar Sveta Evrope za človekove pravice v poročilu po opravljenem obisku Madžarske, objavljenem 16. decembra 2014, ponovno izrazil zaskrbljenost. Komisar je omenil tudi vprašani koncentracije lastništva medijev in samocenzure ter opozoril, da je treba razveljaviti zakonodajni okvir, ki inkriminira obrekovanje.

Sreda, 12. september 2018

- (28) Beneška komisija je v mnenju z dne 22. junija 2015 o medijski zakonodaji priznala prizadevanja madžarske vlade v predhodnih letih, da bi izboljšala izvirno besedilo zakonov o medijih v skladu s pripombami različnih opazovalcev, tudi Sveta Evrope, in pozitivno ocenila pripravljenost madžarskih organov na nadaljevanje dialoga. Kljub temu je vztrajala, da je treba spremeniti pravila v zvezi z izvolitvijo članov medijskega sveta, da se zagotovi pošteno zastopanje družbeno pomembnih političnih in drugih skupin, ter ponovno pregledati način imenovanja in položaj predsednika sveta za medije ali predsednika organa za medije, da se zmanjša koncentracija pooblastil in zagotovi politična nevtralnost; V skladu s tem bi bilo treba prenoviti tudi kuratorij. Beneška komisija je priporočila tudi decentralizacijo upravljanja javnih medijskih hiš ter da nacionalna tiskovna agencija ne bi smela biti edini ponudnik novic za javne medijske hiše. Podobni pomisleki so bili izraženi v analizi, ki jo je naročil Urad predstavnika OVSE za svobodo medijev februarja 2011, v mnenju prejšnjega komisarja Sveta Evrope za človekove pravice z dne 25. februarja 2011 o madžarski medijski zakonodaji v luči standardov Sveta Evrope na področju svobode medijev ter v strokovnem mnenju strokovnjakov Sveta Evrope z dne 11. maja 2012 o madžarski medijski zakonodaji. Generalni sekretar Sveta Evrope je v izjavi z dne 29. januarja 2013 pozdravil, da so razprave na področju medijev privedle do številnih pomembnih sprememb. Vendar je komisar Sveta Evrope za človekove pravice v poročilu po opravljenem obisku Madžarske, objavljenem 16. decembra 2014, ponovno izrazil zaskrbljenost.
- (29) Beneška komisija je 18. oktobra 2012 sprejela mnenje o zakonu št CXII iz leta 2011 o informacijski zasebnosti in svobodi obveščanja na Madžarskem. Kljub splošni pozitivni oceni je ugotovila, da so potrebne nadaljnje izboljšave. Vseeno je bila pravica dostopa do vladnih informacij s poznejšimi spremembami tega zakona še bistveno bolj omejena. Te spremembe so bile negativno ocenjene v analizi, ki jo je naročil Urad predstavnika OVSE za svobodo medijev, marca 2016. V njej je bilo navedeno, da so se za neposredne stroške zaračunavali na splošno razumni zneski, ni pa sprejemljivo, da so zaračunavali za čas, ki so ga javni uslužbenci namenili odgovarjanju na zahtevke. Komisija je v poročilu za posamezno državo leta 2018 priznala, da so nadzornik za varstvo podatkov in sodišča, vključno z ustavnim sodiščem, sprejeli napredno stališče v zadevah, povezanih z zasebnostjo.
- (30) Omejena misija za opazovanje volitev pri Uradu OVSE za demokratične institucije in človekove pravice je v svojem poročilu, sprejetem 27. junija 2018, o madžarskih parlamentarnih volitvah leta 2018 navedla, da so bili dostop do informacij ter svoboda medijev in svoboda združevanja omejeni, in sicer tudi z nedavnimi zakonodajnimi spremembami, ter da so mediji obširno poročali o kampanji, vendar so bili močno polarizirani in je niso kritično analizirali zaradi politizacije lastništva medijev in množičnosti vladnih oglaševalskih kampanj. Javna radiotelevizija je sicer opravila svojo nalogo in kandidatom brezplačno omogočila programski čas, vendar je v svojih novicah in uredniških prispevkih očitno podpirala vladajočo koalicijo, v nasprotju z mednarodnimi standardi. Večina komercialnih radiotelevizij je pristransko poročala, bodisi za vladajoče bodisi za opozicijske stranke. Spletni mediji so zagotavljali platformo za pluralno vsebinsko politično razpravo. Opozorila je tudi, da politizacija lastništva v povezavi z omejujočim pravnim okvirom in odsotnostjo neodvisnega regulatornega organa za medije negativno vpliva na uredniško svobodo in ovira dostop volivcev do pluralnih informacij. Poleg tega je navedla, da so s spremembami uvedli neupravičeno omejitev dostopa do informacij, saj so razširili opredelitev informacij, ki niso javnega značaja, in povišali pristožbino za obravnavanje zahtevkov za informacije.
- (31) Odbor OZN za človekove pravice je v sklepnih ugotovitvah z dne 5. aprila 2018 izrazil zaskrbljenost glede madžarske medijske zakonodaje in prakse, ki omejujeta svobodo mnenja in izražanja. Skrbelo ga je, ker sedanji zakonodajni okvir po številnih spremembah zakonov ne zagotavlja povsem necenzuriranega in neoviranega tiska. Z zaskrbljenostjo je opozoril, da svet za medije in organ za medije nista dovolj neodvisna, da bi izvajala svoje naloge, ter imata preširoka pooblastila za urejanje in sankcioniranje.
- (32) Predstavniki OVSE za svobodo medijev je 13. aprila 2018 ostro obsodil objavo seznama več kot 200 oseb, ki ga je objavila madžarska medijska hiša in trdila, da si več kot 2000 oseb, vključno s poimensko navedenimi osebami s seznama, domnevno prizadeva zrušiti vlado. Seznam je 11. aprila objavila madžarska revija Figyelő, vključuje pa številne novinarje in druge državljane. Predstavniki OVSE za svobodo medijev je 7. maja 2018 izrazil veliko zaskrbljenost, ker so več neodvisnim novinarjem zavrnili akreditacijo, zaradi česar niso mogli poročati z otvoritvenega zasedanja novega madžarskega parlamenta. Dejal je tudi, da takega dogodka ne bi smeli izkoriščati kot orodja za zaviranje vsebine kritičnega poročanja, taka praksa pa pomeni slab precedens za novi mandat madžarskega parlamenta.

Sreda, 12. september 2018

Akademska svoboda

- (33) Beneška komisija je 6. oktobra 2017 sprejela mnenje o zakonu št. XXV z dne 4. aprila 2017 o spremembi zakona št. CCIV iz leta 2011 o nacionalnem terciarnem izobraževanju. Navedla je, da je uvedba strožjih pravil brez tehtnih razlogov v povezavi s strogimi roki in hudimi pravnimi posledicami za tuje univerze, ki so že več let prisotne na Madžarskem in tam zakonito delujejo, z vidika načela pravne države in spoštovanja temeljnih pravic zelo sporna. Te univerze in njihove študente varujejo nacionalna in mednarodna pravila o akademski svobodi, svobodi izražanja in združevanja ter pravici do izobraževanja in svobodi izobraževanja. Beneška komisija je madžarskim organom priporočila, naj zlasti zagotovijo, da nova pravila o zahtevi glede delovnih dovoljenj ne bodo nesorazmerno vplivala na akademsko svobodo in se bodo uporabljala nediskriminatorno in prožno, ne da bi ogrožala kakovost in mednarodni značaj izobraževanja, ki ga že ponujajo obstoječe univerze. Tudi posebni poročevalci OZN za svobodo mnenja in izražanja, za pravico do svobodnega mirnega zbiranja in združevanja ter za kulturne pravice so v svoji izjavi z dne 11. aprila 2017 izrazili enake pomisleke v zvezi s spremembo zakona št. CCIV iz leta 2011 o nacionalnem terciarnem izobraževanju. Odbor OZN za človekove pravice je v sklepnih ugotovitvah z dne 5. aprila 2018 ugotovil, da uvedba takih omejitev svobode misli, izražanja in združevanja ter akademske svobode ni dovolj utemeljena.
- (34) Madžarski parlament je 17. oktobra 2017 na izrecno zahtevo zadevnih ustanov in po priporočilu predsedstva madžarske rektorske konference podaljšal rok, do katerega morajo tuje univerze, ki delujejo v državi, izpolniti nova merila, in sicer do 1. januarja 2019. Beneška komisija je podaljšanje roka pozdravila. Pogajanja med madžarsko vlado in tujimi visokošolskimi ustanovami, na katere so vplivala merila, zlasti s Srednjeevropsko univerzo, še vedno potekajo, in tako so tuje univerze še vedno izpostavljene pravni negotovosti, čeprav je Srednjeevropska univerza nove zahteve izpolnila v roku.
- (35) Komisija je 7. decembra 2017 sklenila, da bo Madžarsko privedla pred Sodišče Evropske unije, ker sprememba zakona št. CCIV iz leta 2011 o nacionalnem terciarnem izobraževanju nesorazmerno omejuje univerze Unije in tretjih držav pri njihovem delu ter ker je treba ta akt ponovno uskladiti s pravom Unije. Komisija je ugotovila, da je nova zakonodaja v nasprotju s pravico do akademske svobode, pravico do izobraževanja in svobodo gospodarske pobude, kot so določene v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina), ter s pravnimi obveznostmi Unije v okviru mednarodnega trgovinskega prava.
- (36) 9. avgusta 2018 je postalo javno, da madžarska vlada načrtuje umik magistrskega programa študija s področja spolov na državni univerzi Eötvös Loránd (ELTE) in ne bo več priznavala magistrskega programa študija s tega področja na zasebni Srednjeevropski univerzi. Evropski parlament poudarja, da je napačna razlaga pojma spola v ospredju javnih razprav na Madžarskem in obžaluje namerno napačno razlaganje pojmov spola in enakosti med spoloma. Obsoja napade na prosto poučevanje in raziskave, zlasti študije s področja spolov, katerih cilj je analizirati razmerja moči, diskriminacijo in odnos med spoloma v družbi ter iskanje rešitev za oblike neenakosti, ki so postali cilj kampanj obrekovanja. Poziva k popolni obnovi in zaščiti temeljnega demokratičnega načela izobrazbene svobode.

Svoboda veroizpovedi

- (37) Madžarski parlament je 30. decembra 2011 sprejel zakon št. CCVI iz leta 2011 o pravici do svobode vesti in veroizpovedi ter pravnem statusu cerkva, veroizpovedi in verskih skupnosti na Madžarskem, ki je začel veljati 1. januarja 2012. S tem zakonom se je pregledal status pravne osebe številnih verskih organizacij in število pravno priznanih cerkva na Madžarskem se je zmanjšalo na 14. Komisar Sveta Evrope za človekove pravice je 16. decembra 2011 izrazil svoje pomisleke v zvezi s tem aktom v dopisu, ki ga je poslal madžarskim organom. Madžarski parlament se je februarja 2012 odzval na mednarodni pritisk in razširil število priznanih cerkva na 31. Beneška komisija je 19. marca 2012 sprejela mnenje o zakonu št. CCVI iz leta 2011 o pravici do svobode vesti in veroizpovedi ter pravnem statusu cerkva, veroizpovedi in verskih skupnosti na Madžarskem, v katerem je navedla, da ta akt določa vrsto zahtev za priznanje cerkve, ki so pretirane in temeljijo na samovoljnih merilih. Poleg tega je navedla, da je bilo zaradi akta iz registra izbrisanih več sto cerkva, ki so bile prej pravno priznane, in da akt do neke mere spodbuja neenako in celo diskriminatorno obravnavo verskih prepričanj in verskih skupnosti glede na to, ali so priznane ali ne.

Sreda, 12. september 2018

- (38) Madžarsko ustavno sodišče je februarja 2013 razsodilo, da je bil izbris priznanih cerkva neustaven. Madžarski parlament je v odgovor na odločitev ustavnega sodišča marca 2013 spremenil ustavo. Junija in septembra 2013 je spremenil zakon št. CCVI iz leta 2011 tako, da je nastala dvotirna razvrstitev na „verske skupnosti“ in „pridružene cerkve“. Septembra 2013 je madžarski parlament spremenil tudi ustavo izrecno za to, da si je dodelil pristojnost za izbor verskih skupnosti za „sodelovanje“ z državo za uresničevanje „dejavnosti v javnem interesu“, s čimer si je v praksi zagotovil diskrecijsko pooblastilo za priznavanje verskih organizacij z dvotretjinsko večino.
- (39) ESČP je v sodbi z dne 8. aprila 2014, Magyar Keresztény Mennonita Egyház in drugi proti Madžarski, razsodilo, da je Madžarska kršila svobodo združevanja, kot se razume v okviru svobode vesti in veroizpovedi. Madžarsko ustavno sodišče je ugotovilo, da so bila nekatera pravila v zvezi s pogoji za priznanje kot cerkev neustavna, zato je zakonodajalcu naročilo, naj ustrezna pravila uskladi z zahtevami Evropske konvencije o človekovih pravicah. Na podlagi tega je bil decembra 2015 v skladu s tem parlamentu predložen ustrezen zakon, vendar ni dobil potrebne večine. Ta sodba se še vedno ni izvršila.

Svoboda združevanja

- (40) Komisar Sveta Evrope za človekove pravice je 9. julija 2014 v svojem dopisu madžarskim organom navedel, da je zaskrbljen zaradi retorike stigmatiziranja, ki jo uporabljajo politiki, ki dvomijo v legitimnost dela nevladnih organizacij zaradi revizij, ki jih je madžarski vladni urad za nadzor opravil v nevladnih organizacijah upravljavkah in prejemnicah nepovratnih sredstev iz Finančnega mehanizma EGP/Norveškega finančnega mehanizma. Madžarska vlada je s skladom podpisala sporazum, zaradi česar se izplačila nepovratnih sredstev še naprej izvajajo. Posebni poročevalec OZN o razmerah zagovornikov človekovih pravic je obiskal Madžarsko med 8. in 16. februarjem 2016 in v svojem poročilu navedel, da veliki izzivi izvirajo iz obstoječega pravnega okvira, ki ureja uveljavljanje temeljnih svoboščin, kot so pravice do svobode mnenja in izražanja ter do mirnega zbiranja in združevanja, ter da lahko tudi zakonodaja s področja nacionalne varnosti in migracij omejevalno vpliva na okolje civilne družbe.
- (41) Aprila 2017 je bil v madžarskem parlamentu predložen osnutek zakona o preglednosti organizacij, ki prejemajo pomoč iz tujine. Navedeni namen tega predloga je uvedba zahtev, ki se nanašajo na preprečevanje pranja denarja in terorizma. Beneška komisija je leta 2013 priznala, da obstajajo različni razlogi, zaradi katerih lahko država omeji tuje financiranje, med drugim zaradi preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, vendar se ti legitimni cilji ne bi smeli uporabljati kot izgovor za nadzor nevladnih organizacij ali za omejitev njihove zmožnosti opravljanja legitimnega dela, zlasti na področju varstva človekovih pravic. Komisar Sveta Evrope za človekove pravice je 26. aprila 2017 na predsednika madžarske nacionalne skupščine naslovil dopis, v katerem je opozoril, da je bil osnutek zakona predstavljen v ozračju nenehne sovražne retorike nekaterih poslancev vladajoče koalicije, ki so nekatere nevladne organizacije na podlagi vira njihovega financiranja javno označili kot „tuje agente“ in podvomili o njihovi legitimnosti, čeprav izraza „tuji agenti“ v osnutku zakona ni. Podobni pomisleki so bili izraženi v izjavi predsednika konference mednarodnih nevladnih organizacij pri Svetu Evrope in predsednika njegovega strokovnega sveta za pravo nevladnih organizacij z dne 7. marca 2017, v mnenju strokovnega sveta za pravo nevladnih organizacij z dne 24. aprila 2017 in v izjavi posebnega poročevalca OZN o razmerah zagovornikov človekovih pravic ter posebnega poročevalca OZN za spodbujanje in varovanje pravice do svobode mnenja in izražanja z dne 15. maja 2017.
- (42) Madžarski parlament je 13. junija 2017 sprejel osnutek zakona z več spremembami. Beneška komisija je v svojem mnenju z dne 20. junija 2017 priznala, da je izraz „organizacije, ki prejemajo pomoč iz tujine,“ nevtralen in opisen ter da nekatere od sprememb pomenijo pomembno izboljšanje, hkrati pa nekateri drugi pomisleki niso bili obravnavani in spremembe ne zadostujejo za zmanjšanje zaskrbljenosti, da bi lahko zakon povzročil nesorazmerno in nepotrebno poseganje v svobodo združevanja in svobodo izražanja, pravico do zasebnosti ter prepoved diskriminacije. Odbor OZN za človekove pravice je v svojih sklepnih ugotovitvah z dne 5. aprila 2018 navedel, da ni zadostne utemeljitve za uvedbo teh zahtev, ki se zdijo kot del poskusa diskreditacije nekaterih nevladnih organizacij, tudi nevladnih organizacij za varstvo človekovih pravic na Madžarskem.
- (43) Komisija se je 7. decembra 2017 odločila, da začne sodni postopek proti Madžarski, ker ta ni izpolnila svojih obveznosti v skladu z določbami Pogodbe o prostem pretoku kapitala, in sicer zaradi določb zakona o nevladnih organizacijah, ki po mnenju Komisije posredno diskriminirajo in nesorazmerno omejujejo donacije iz tujine za organizacije civilne družbe. Poleg tega je Komisija trdila, da je Madžarska kršila pravice do svobodnega združevanja, varstva zasebnega življenja in varstva osebnih podatkov, ki so določene v Listini, v povezavi z določbami Pogodbe glede prostega pretoka kapitala, opredeljenimi v členu 26(2) in členih 56 in 63 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Sreda, 12. september 2018

- (44) Madžarska vlada je februarja 2018 predložila zakonodajni sveženj, sestavljen iz osnutkov treh zakonov (T/19776, T/19775, T/19774). Predsednik konference mednarodnih nevladnih organizacij pri Svetu Evrope in predsednik strokovnega sveta za pravo nevladnih organizacij sta 14. februarja 2018 podala izjavo, da sveženj ne upošteva svobode združevanja, zlasti v zvezi z nevladnimi organizacijami, ki se ukvarjajo z migranti. Komisar Sveta Evrope za človekove pravice je 15. februarja 2018 izrazil podobne pomisleke. Posebni poročevalec OZN za spodbujanje in varovanje pravice do svobode mnenja in izražanja, posebni poročevalec OZN o razmerah zagovornikov človekovih pravic, neodvisni strokovnjak za človekove pravice in mednarodno solidarnost, posebni poročevalec OZN o človekovih pravicah migrantov in posebni poročevalec OZN o sodobnih oblikah rasizma, rasne diskriminacije, ksenofobije in s tem povezane nestrpnosti so 8. marca 2018 posvarili, da bo zakon povzročil neupravičeno omejitev svobode združevanja in izražanja na Madžarskem. Odbor OZN za človekove pravice je v sklepnih ugotovitvah z dne 5. aprila 2018 izrazil zaskrbljenost, da bo zakonodajni sveženj z omenjanjem „preživetja naroda“ in zaščite državljanov in kulture ter povezovanjem dela nevladnih organizacij z domnevno mednarodno zaroto stigmatiziral nevladne organizacije ter omejil njihovo zmožnost izvajanja pomembnih dejavnosti za uveljavljanje človekovih pravic, zlasti pravic beguncev, prosilcev za azil in migrantov. Skrbelo ga je tudi, da se uvedba omejitev za financiranje nevladnih organizacij iz tujine lahko uporabi kot nedopusten pritisk nanje in neupravičeno poseganje v njihove dejavnosti. Namen osnutka enega od teh zakonov je 25-odstotna obdavčitev vseh sredstev, ki jih nevladne organizacije prejmejo zunaj Madžarske, vključno s financiranjem Unije. Zakonodajni sveženj bi nevladnim organizacijam odvzel tudi pravno sredstvo za pritožbo zoper samovoljne odločitve. Odbor za pravne zadeve in človekove pravice parlamentarne skupščine Sveta Evrope je 22. marca 2018 zahteval mnenje Beneške komisije o osnutku zakonodajnega sveznja.
- (45) 29. maja 2018 je madžarska vlada predstavila osnutek zakona o spremembi nekaterih zakonov v zvezi z ukrepi za preprečevanje nezakonitega priseljevanja (T/333). Osnutek je revidirana različica prejšnjega zakonodajnega sveznja in predlaga kazenske sankcije za „omogočanje nezakonitega priseljevanja“. Istega dne je Urad visokega komisarja OZN za begunce pozval k umiku predloga in izrazil zaskrbljenost, da bi ti predlogi, če bi bili sprejeti, prikrajšali osebe, ki so prisiljene zapustiti svoje domove, za nujno pomoč in storitve ter še dodatno podžgali napeto javno razpravo in okrepili ksenofobno nastrojenost. Komisar Sveta Evrope za človekove pravice je 1. junija 2018 izrazil podobne pomisleke. Predsednik Odbora za pravne zadeve in človekove pravice parlamentarne skupščine Sveta Evrope je 31. maja 2018 potrdil, da so od Beneške komisije zahtevali mnenje o novem predlogu. Osnutek je bil sprejet 20. junija 2018, preden je Beneška komisija predložila mnenje. Visoki komisar OZN za človekove pravice je 21. junija 2018 obsodil odločitev madžarskega parlamenta. 22. junija 2018 sta Beneška komisija in Urad OVSE za demokratične institucije in človekove pravice navedla, da lahko določba o kazenski odgovornosti zavre izvajanje zaščitnih dejavnosti organizacije in izražanja ter da krši pravico do svobode združevanja in izražanja, zaradi česar bi jo bilo treba razveljaviti. 19. julija 2018 je Komisija poslala uradni opomin Madžarski v zvezi z novo zakonodajo, v skladu s katero so kriminalizirane dejavnosti, ki podpirajo prošnje za azil in prebivališče, ter se nadalje omejuje pravica do zaprositve za azil.

Pravica do enakega obravnavanja

- (46) Med 17. in 27. majem 2016 je Madžarsko obiskala delovna skupina OZN o diskriminaciji proti ženskam v zakonodaji in v praksi. V svojem poročilu je navedla, da tradicionalna oblika družine, katere ohranjanje je zagotovljeno, ker naj bi bilo potrebno za preživetje naroda, ne bi smela imeti nesorazmerne prednosti pred političnimi, ekonomskimi in socialnimi pravicami žensk ter krepitvi njihove vloge. Poudarila je tudi, da se pravica žensk do enakopravnosti ne bi smela obravnavati samo v okviru varstva ranljivih skupin, kot so otroci, starejši in invalidi, saj so ženske sestavni del vseh takih skupin. Novi šolski učbeniki še vedno vsebujejo spolne stereotipe in ženske prikazujejo predvsem kot matere in žene, v nekaterih primerih pa so matere prikazane tudi kot manj inteligentne od očetov. Na drugi strani pa je delovna skupina priznala prizadevanja madžarske vlade za olajšanje usklajevanja poklicnega in družinskega življenja z uvedbo ugodnih določb o sistemu družinske podpore ter v zvezi s predšolsko vzgojo in varstvom. Omejena misija za opazovanje volitev pri Uradu OVSE za demokratične institucije in človekove pravice je v poročilu, sprejetem 27. junija 2018, za madžarske parlamentarne volitve leta 2018 navedla, da so ženske premalo zastopane v političnem življenju in da ni pravnih zahtev za spodbujanje enakosti spolov na volitvah. Čeprav je ena od glavnih strank na vrh nacionalne liste uvrstila žensko in so nekatere stranke v svojih programih obravnavale vprašanja, povezana s spolom, krepitev vloge žensk med kampanjo niti v medijih ni bila deležna veliko pozornosti.

Sreda, 12. september 2018

- (47) Odbor OZN za človekove pravice je v sklepnih ugotovitvah z dne 5. aprila 2018 pozdravil podpis Istanbulske konvencije, vendar je tudi izrazil obžalovanje, da na Madžarskem glede položaja žensk v družbi še vedno prevladujejo patriarhalni stereotipni pogledi, ter z zaskrbljenostjo opozoril na diskriminatorne pripombe političnih osebnosti glede žensk. Opozoril je tudi, da madžarski kazenski zakonik ne zagotavlja celovite zaščite žensk, ki so žrtve nasilja v družini. Izrazil je zaskrbljenost, da so ženske premalo zastopane na vodilnih položajih v javnem sektorju, zlasti v ministrstvih in madžarskem parlamentu. Istanbulska konvencija še ni bila ratificirana.
- (48) Madžarska ustava določa obvezne določbe za zaščito delovnih mest staršev ter spoštovanje načela enakega obravnavanja; zato za ženske ter matere in očete, ki vzgajajo otroke, veljajo posebni predpisi delovnega prava. 27. aprila 2017 je Komisija izdala obrazloženo mnenje, v katerem je Madžarsko pozvala, naj pravilno izvaja Direktivo 2006/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾, saj madžarska zakonodaja vsebuje izjemo glede prepovedi diskriminacije na podlagi spola, ki je veliko obsežnejša od izjeme v navedeni direktivi. Istega dne je Komisija Madžarski izdala obrazloženo mnenje glede neskladnosti z Direktivo Sveta 92/85/EGS ⁽⁴⁾, ki določa, da so delodajalci dolžni prilagoditi delovne pogoje nosečim delavkam in delavkam, ki dojijo, da bi preprečili tveganje za njihovo zdravje in varnost. Madžarska vlada se je zavezala, da bo spremenila potrebne določbe zakona št. CXXV iz leta 2003 o enakem obravnavanju in spodbujanju enakih možnosti ter zakona št. I iz leta 2012 o delovnem zakonu, zato je bil primer 7. junija 2018 zaključen.
- (49) Odbor OZN za človekove pravice je v sklepnih ugotovitvah z dne 5. aprila 2018 izrazil zaskrbljenost, da pri ustavni prepovedi diskriminacije med podlagami za diskriminacijo nista izrecno navedeni spolna usmerjenost in spolna identiteta ter da bi zaradi omejujoče opredelitve družine lahko prišlo do diskriminacije, saj ta ne zajema nekaterih vrst družinskih ureditev, med drugim istospolnih parov. Odbor je bil zaskrbljen tudi zaradi nasilja ter razširjenih negativnih stereotipov in predsodkov, usmerjenih proti lezbijkam, gejem, biseksualnim in transspolnim osebam, zlasti v sektorju zaposlovanja in izobraževanja.
- (50) V sklepnih ugotovitvah z dne 5. aprila 2018 je Odbor OZN za človekove pravice izrazil tudi zaskrbljenost zaradi prisilne namestitve v zdravstvene ustanove, osamitve in prisilnega zdravljenja velikega števila oseb z duševnimi, intelektualnimi in psihosocialnimi motnjami ter poročanja o nasilju, krutem, nečloveškem in ponižujočem ravnanju ter domnevno visokega števila nepreiskanih smrti v zaprtih ustanovah.

Pravice pripadnikov manjšin, vključno z Romi in Judi, ter zaščita pred sovražnimi izjavami zoper te manjšine

- (51) Komisar Sveta Evrope za človekove pravice je v poročilu po opravljenem obisku Madžarske, objavljenem 16. decembra 2014, navedel, da je zaskrbljen zaradi poslabšanja razmer v zvezi z rasizmom in nestrpnostjo na Madžarskem, pri čemer je najbolj očiten primer nestrpnosti anticiganizem, kar kažejo izrazito kruta dejanja, kot so nasilje nad Romi ter shodi in patroliranje paravojaških organizacij po vaseh, v katerih živijo Romi. Poudaril je tudi, da kljub stališčem madžarskih oblasti, ki obsojajo antisemitski govor, antisemitizem ostaja stalen problem, ki se odraža v sovražnem govoru ter primerih nasilja nad Judi in njihovo lastnino. Poleg tega je omenil ponoven izbruh ksenofobije, usmerjene proti migrantom, vključno s prosilci za azil in begunci, ter nestrpnosti do drugih družbenih skupin, kot so osebe LGBTI, revni ljudje in brezdomci. Evropska komisija za boj proti rasizmu in nestrpnosti je v svojem poročilu o Madžarski, objavljenem 9. junija 2015, izrazila podobne pomisleke.

⁽³⁾ Direktiva 2006/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu (UL L 204, 26.7.2006, str. 23).

⁽⁴⁾ Direktiva Sveta 92/85/EGS z dne 19. oktobra 1992 o uvedbi ukrepov za spodbujanje izboljšav na področju varnosti in zdravja pri delu nosečih delavk in delavk, ki so pred kratkim rodile ali dojijo (deseta posebna direktiva v smislu člena 16(1) Direktive 89/391/EGS) (UL L 348, 28.11.1992, str. 1).

Sreda, 12. september 2018

- (52) Svetovalni odbor Sveta Evrope o Okvirni konvenciji za varstvo narodnih manjšin je v svojem četrtem mnenju o Madžarski, sprejetem 25. februarja 2016, navedel, da se Romi še naprej soočajo s sistemsko diskriminacijo in neenakostjo na vseh področjih življenja, vključno s stanovanjskim vprašanjem, zaposlovanjem, izobraževanjem, dostopom do zdravstvene oskrbe ter udeležbo v družbenem in političnem dogajanju. Odbor ministrov Sveta Evrope je v svoji resoluciji z dne 5. julija 2017 madžarskim oblastem priporočil, naj si vztrajno in učinkovito prizadevajo za preprečevanje neenakopravnosti in diskriminacije Romov, boj proti njima ter njuno kaznovanje, za izboljšanje življenjskih razmer, dostopa do zdravstvenih storitev in zaposlenosti Romov v tesnem posvetovanju s predstavniki Romov, za sprejetje učinkovitih ukrepov za končanje praks, zaradi katerih so romski otroci v šolah še vedno segregirani, in okrepitev prizadevanj za odpravo pomanjkljivosti, s katerimi se soočajo romski otroci na področju izobraževanja, za zagotovitev, da imajo romski otroci enake možnosti dostopa do vseh ravni kakovostnega izobraževanja, ter za nadaljnje ukrepe za preprečevanje krivičnega uvrščanja otrok v posebne šole in razrede. Madžarska vlada je sprejela več pomembnih ukrepov za spodbujanje vključevanja Romov. 4. julija 2012 je sprejela akcijski načrt za zaščito delovnih mest, da bi zaščitila zaposlovanje prikrajšanih zaposlenih in spodbudila zaposlovanje dolgoročno brezposelnih. Sprejela je tudi sektorsko strategijo za zdravstvo „Zdrava Madžarska 2014–2020“, da bi zmanjšala neenakosti v zdravju. Leta 2014 je sprejela strategijo za obdobje 2014–2020 za obravnavo stanovanj v revnih četrtih v segregiranih naseljih. Kljub temu se je v skladu s poročilom Agencije o temeljnih pravicah za leto 2018 odstotek mladih Romov, ki opravljajo glavno dejavnost, ki ni zaposlitev, izobraževanje ali usposabljanje, povečal z 38 % leta 2011 na 51 % leta 2016.
- (53) ESČP je v sodbi z dne 29. januarja 2013, Horváth in Kiss proti Madžarski, ugotovilo, da zadevna madžarska zakonodaja, kot se uporablja v praksi, ne vsebuje zadostnih varoval, zaradi česar je prišlo do prevelike zastopanosti in segregacije romskih otrok v posebnih šolah, saj se jim je sistematično postavljala napačna diagnoza duševnih motenj, s čimer je bila kršena njihova pravica do izobraževanja brez diskriminacije. Ta sodba se še vedno ni izvršila.
- (54) Dne 26. maja 2016 je Komisija madžarskim oblastem poslala uradni opomin glede tako zakonodajne kot upravne prakse na Madžarskem, zaradi katere so romski otroci nesorazmerno visoko zastopani v posebnih šolah za otroke z motnjami v duševnem razvoju, v običajnih šolah pa se soočajo z veliko mero segregacije pri izobraževanju, kar jim otežuje socialno vključevanje. Madžarska vlada je s Komisijo vzpostavila dejaven dialog. Madžarska strategija za vključevanje je osredotočena na spodbujanje vključujočega izobraževanja, odpravljanje segregacije, prekinitev medgeneracijskega prenosa prikrajšanosti in vzpostavitev vključujočega šolskega okolja. Poleg tega so bila v zakon o nacionalnem javnem izobraževanju od januarja 2017 dalje vključena dodatna zagotovila in madžarska vlada je v letih od 2011 do 2015 sprožila uradne revizije, katerim so sledili ukrepi vladnih uradov.
- (55) ESČP je v sodbi z dne 20. oktobra 2015, Balázs proti Madžarski, rzsodilo, da se je z neupoštevanjem domnevnega protiromskega motiva napada kršila prepoved diskriminacije. ESČP je v sodbi z dne 12. aprila 2016, R. B. proti Madžarski, in v sodbi z dne 17. januarja 2017, Király in Dömötör proti Madžarski, rzsodilo, da se je zaradi nezadostnega preiskovanja domnevnih rasno motiviranih zlorab kršila pravica do zasebnega življenja. ESČP je v sodbi z dne 31. oktobra 2017, M. F. proti Madžarski, rzsodilo, da se je kršila prepoved diskriminacije v povezavi s prepovedjo nečloveškega ali ponižujočega ravnanja, saj organi niso preiskali domnevnih rasističnih vzgibov za obravnavano dejanje. Te sodbe se še vedno niso izvršile. Vendar pa je po sodbah Balázs v proti Madžarski ter R. B. proti Madžarski 28. oktobra 2016 začela veljati sprememba o vzorcu dejstev v zvezi s kaznivim dejanjem „spodbujanja nasilja ali sovraštva proti skupnosti“ iz kazenskega zakonika z namenom izvajanja Okvirnega sklepa Sveta 2008/913/PNZ⁽⁵⁾. Kazenski zakonik je bil spremenjen leta 2011, da bi se preprečile kampanje skrajno desničarskih paravojaških skupin z uvedbo tako imenovanega „kaznivega dejanja v uniformi“. S spremembo je bila za vsakršno provokativno nesocialno vedenje, ki vzbuja strah pri pripadnikih narodnostnih, etničnih, rasnih ali verskih skupnosti, zagrožena zaporna kazen do treh let.

⁽⁵⁾ Okvirni sklep Sveta 2008/913/PNZ z dne 28. novembra 2008 o boju proti nekaterim oblikami in izrazom rasizma in ksenofobije s kazensko-pravnimi sredstvi (UL L 328, 6.12.2008, str. 55).

Sreda, 12. september 2018

- (56) Med 29. junijem in 1. julijem 2015 je Urad OVSE za demokratične institucije in človekove pravice v odziv na poročanje o ukrepih lokalne uprave v mestu Miskolc glede prisilnih izselitev Romov na Madžarskem opravil obisk za preverjanje stanja na terenu. Lokalne oblasti so sprejele model protiromskih ukrepov še pred spremembo lokalnega odloka leta 2014, javne osebnosti v mestu pa so pogosto dajale protiromske izjave. Poročalo se je, da naj bi župan Miskolca februarja 2013 izjavil, da želi mesto očistiti „asocialnih, izprijenih Romov,“ ki naj bi nezakonito izkoriščali program Gnezdo (Fészekrakó Program) za stanovanjske ugodnosti in nastanitev ljudi v socialnih stanovanjih z najemnimi in vzdrževalnimi stroški. Z njegovo izjavo se je začela vrsta prisilnih izselitev in v istem mesecu je bilo 50 stanovanj odstranjenih s seznama 273 stanovanj v ustrezni kategoriji, s čimer se je sprostilo tudi zemljišče za prenovo stadiona. Vrhovno sodišče je na podlagi pritožbe pristojnega vladnega urada s sklepom z dne 28. aprila 2015 razveljavilo zadevne določbe. Komisar za temeljne pravice in namestnik komisarja za pravice narodnostnih manjšin sta 5. junija 2015 izdala skupno mnenje o kršitvah temeljnih pravic Romov v Miskolcu, katerega priporočil lokalna vlada ni upoštevala. Tudi madžarski Urad za enako obravnavanje je izvedel preiskavo in julija 2015 izdal sklep, v katerem je pozval lokalne oblasti, naj ustavijo vse prisilne izselitve ter pripravijo akcijski načrt za zagotovitev stanovanj v skladu s človekovim dostojanstvom. Komisar Sveta Evrope za človekove pravice je 26. januarja 2016 albanski, bolgarski, francoski, madžarski, italijanski, srbski in švedski vladi poslal dopis o prisilnem izseljevanju Romov. V dopisu, naslovljenem na madžarske organe, je izrazil zaskrbljenost glede obravnave Romov v Miskolcu. Akcijski načrt je bil sprejet 21. aprila 2016, v tem času pa je bila tudi ustanovljena agencija za socialna stanovanja. Urad za enako obravnavanje je v svojem sklepu z dne 14. oktobra 2016 ugotovil, da je občina izpolnila svoje obveznosti. Vendar pa je Evropska komisija za boj proti rasizmu in nestrpnosti v svojih sklepih o izvajanju priporočil v zvezi z Madžarsko, objavljenih 15. maja 2018, omenila, da se kljub nekaterim pozitivnim spremembam za izboljšanje stanovanjskih razmer Romov njeno priporočilo še ne izvaja.
- (57) Odbor ministrov Sveta Evrope je v svoji resoluciji z dne 5. julija 2017 madžarskim oblastem priporočil, naj še naprej izboljšujejo dialog z judovsko skupnostjo, da bi postal trajnosten, naj bo njihova glavna prednostna naloga boj proti antisemitizmu v javnem prostoru, naj si vztrajno prizadevajo za učinkovito preprečevanje, prepoznavanje, preiskovanje, kazenski pregon in sankcioniranje vseh rasno in etnično motiviranih ter antisemitskih dejanj, vključno z vandalizmom in sovražnim govorom, ter naj preuči možnost spremembe zakonodaje, da bi zagotavljala karseda široko pravno varstvo proti rasističnim kaznivim dejanjem.
- (58) Madžarska vlada je leta 2012 odredila povečanje življenjskih rent preživelih holokavsta za 50 %, leta 2013 je ustanovila Madžarski odbor za spomin na žrtve holokavsta za leto 2014, leto 2014 je razglasila za leto spomina na žrtve holokavsta, sprožila je programe obnove in prenove številnih madžarskih sinagog in židovskih pokopališč in se trenutno pripravlja na evropske makabejske igre leta 2019, ki se bodo odvijale v Budimpešti. Madžarske pravne določbe opredeljujejo več kaznivih dejanj, povezanih s sovraštvom ali spodbujanjem sovraštva, vključno z antisemitskimi dejanji ter dejanji zanižanja ali omalovaževanja holokavsta. Leta 2015 in 2016 je Madžarska predsedovala Mednarodni zvezi za spomin na holokavst (IHRA). Kljub temu je madžarski predsednik vlade v govoru, ki ga je imel 15. marca 2018 v Budimpešti, polemično napadal, med drugim z očitno antisemitskimi stereotipi proti Georgeu Sorosu, ki bi se lahko ocenili kot kaznivi.
- (59) Odbor OZN za človekove pravice je v sklepnih ugotovitvah z dne 5. aprila 2018 izrazil zaskrbljenost glede poročanja, da se romska skupnost še naprej sooča z razširjeno diskriminacijo in izključnostjo, brezposelnostjo, stanovanjsko segregacijo ter segregacijo pri izobraževanju. Zlasti je zaskrbljen, ker je kljub zakonu o javnem šolstvu v šolah, zlasti cerkvenih in zasebnih, še vedno razširjena segregacija, ter ker je število romskih otrok, razvrščenih v šole za otroke z zmernimi motnjami v duševnem razvoju, še vedno nesorazmerno visoko. Omenil je tudi zaskrbljenost glede razširjenosti kaznivih dejanj iz sovraštva ter sovražnega govora v političnih razpravah, medijih in na internetu, usmerjenega proti manjšinam, zlasti Romom, muslimanom, migrantom in beguncem, tudi v okviru kampanj, ki jih financira vlada. Odbor je izrazil zaskrbljenost glede razširjenosti antisemitskih stereotipov. Z zaskrbljenostjo je opozoril tudi na obtožbe, da je uradno število kaznivih dejanj iz sovraštva izjemno nizko, ker policija pogosto ne preišče verodostojnih prijav kaznivih dejanj iz sovraštva in kaznivega sovražnega govora ter teh dejanj kazensko ne preganja. Odbor je bil zaskrbljen tudi zaradi poročanja o vztrajni praksi rasnega profiliranja Romov s strani policije.

Sreda, 12. september 2018

- (60) V zadevi v zvezi z vasjo Gyöngyöspata, kjer je lokalna policija za manjše prometne prekrške oglobila samo Rome, je bilo v sodbi na prvi stopnji ugotovljeno, da ravnanje pomeni nadlegovanje in neposredno diskriminacijo Romov, tudi če so bili posamezni ukrepi zakoniti. Sodišče druge stopnje in vrhovno sodišče sta razsodila, da madžarska unija za državljanske svoboščine (HCLU), ki je vložila zahtevek *actio popularis*, ni uspela dokazati diskriminacije. Primer je bil predložen ESČP.
- (61) V skladu s četrto ustavno spremembo se „svoboda izražanja ne sme uveljavljati z namenom kršitve dostojanstva madžarskega naroda ali katere koli narodnostne, etnične, rasne ali verske skupnosti“. Madžarski kazenski zakonik določa kazni za spodbujanje nasilja ali sovraštva proti članu skupnosti. Vlada je ustanovila delovno skupino za boj proti kaznivim dejanjem iz sovraštva, ki zagotavlja usposabljanje policistov in pomaga žrtvam, da sodelujejo s policijo in poročajo o incidentih.

Temeljne pravice migrantov, prosilcev za azil in beguncev

- (62) Visoki komisar OZN za begunce je 3. julija 2015 izrazil zaskrbljenost glede spreminjanja azilne zakonodaje po skrajšanem postopku. Visoki komisar OZN za človekove pravice je 17. septembra 2015 izrazil mnenje, da Madžarska s svojim obravnavanjem beguncev in migrantov krši mednarodno pravo. Komisar Sveta Evrope za človekove pravice je 27. novembra 2015 podal izjavo, da odziv Madžarske na izziv, ki ga predstavljajo begunci, ne upošteva človekovih pravic. Visoki komisar OZN za begunce, Svet Evrope in Urad OVSE za demokratične institucije in človekove pravice so 21. decembra 2015 pozvali Madžarsko, naj se vzdrži politik in praks, ki spodbujajo nestrpnost in strah ter podžigajo ksenofobijo, usmerjeno proti beguncem in migrantom. Visoki komisar OZN za begunce je 6. junija 2016 izrazil zaskrbljenost glede vse večjega števila domnevnih zlorab prosilcev za azil in migrantov s strani mejnih organov na Madžarskem ter glede širših omejevalnih mejnih in zakonodajnih ukrepov, vključno z dostopom do azilnih postopkov. Urad visokega komisarja OZN za begunce je 10. aprila 2017 pozval k takojšnjemu prenehanju predaj Madžarski v skladu z dublinsko uredbo. Leta 2017 je bilo od 3397 prošenj za mednarodno zaščito, vloženih na Madžarskem, zavrnenih 2880 oziroma 69,1 %, kar je zelo visok odstotek zavrnitev. Leta 2015 je bilo od 480 pritožb glede prošenj za priznanje mednarodne zaščite pozitivno rešenih le 40 oziroma 9 %. Leta 2016 je bilo od 775 pritožb pozitivno rešenih pet oziroma 1 %, leta 2017 pa ni bilo pritožb.
- (63) Uradnik za temeljne pravice Evropske agencije za mejno in obalno stražo je oktobra 2016 in marca 2017 obiskal Madžarsko zaradi zaskrbljenosti, da agencija morda deluje pod pogoji, ki ne zagotavljajo spoštovanja in zaščite oseb, ki prečkajo mejo med Madžarsko in Srbijo, ter spoštovanja njihovih pravic, zaradi česar bi lahko agencija dejansko kršila Listino Evropske unije o temeljnih pravicah. Marca 2017 je sklenil, da tveganje deljene odgovornosti agencije za kršitve temeljnih pravic v skladu s členom 34 uredbe o evropski mejni in obalni straži ostaja zelo visoko.
- (64) Delovna skupina OZN za samovoljna pridržanja je 3. julija 2014 navedla, da je treba razmere prosilcev za azil in migrantov z neurejenim statusom bistveno izboljšati ter jim posvetiti več pozornosti, da bi preprečili samovoljne odvzeme prostosti. Podobno zaskrbljenost glede pridržanja, zlasti mladoletnikov brez spremstva, je izrazil komisar Sveta Evrope za človekove pravice v poročilu po opravljenem obisku Madžarske, objavljenem 16. decembra 2014. Med 21. in 27. oktobrom 2015 je Madžarsko obiskal Evropski odbor za preprečevanje mučenja in nehumanega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja, ki je v poročilu navedel trditve večjega števila tujih državljanov (vključno z mladoletniki brez spremstva), da so policisti in oboroženi stražarji v centrih za pridržanje priseljencev in prosilcev za azil z njimi fizično grdo ravnali. Visoki komisar OZN za begunce je 7. marca 2017 izrazil zaskrbljenost glede novega zakona, izglasovanega v madžarskem parlamentu, ki predvideva obvezno pridržanje vseh prosilcev za azil, vključno z otroki, do konca azilnega postopka. Komisar Sveta Evrope za človekove pravice je 8. marca 2017 podal izjavo, v kateri je izrazil podobno zaskrbljenost glede tega zakona. Pododbor OZN za preprečevanje mučenja je 31. marca 2017 pozval Madžarsko, naj nemudoma odpravi pretirano uporabo ukrepa pridržanja in razišče druge možnosti.

Sreda, 12. september 2018

- (65) ESČP je v sodbi z dne 5. julija 2016, O. M. proti Madžarski, ugotovilo, da je zaradi pridržanja prišlo do kršitve pravice do svobode in varnosti, ki meji na samovoljnost. Organi še zlasti niso ravnali previdno, ko so odredili pridržanje prosilca, ne da bi upoštevali, ali so ranljive osebe – ko je prosilec na primer oseba LGBT – varne v priporu med drugimi pridržanimi osebami, ki so velikokrat prihajale iz držav s splošno razširjenimi kulturnimi ali verskimi predsodki proti takim osebam. Ta sodba se še vedno ni izvršila.
- (66) Med 12. in 16. junijem 2017 je posebni predstavnik generalnega sekretarja Sveta Evrope za migracije in begunce obiskal Srbijo in dve tranzitni območji na Madžarskem. Posebni predstavnik je v svojem poročilu navedel, da nasilno zavračanje migrantov in beguncev iz Madžarske v Srbijo zbuja skrbi glede na člena 2 (pravica do življenja) in 3 (prepoved mučenja) EKČP. Ugotovil je tudi, da so zaradi omejevalnih praks sprejemanja prosilcev za azil na tranzitna območja Röszke in Tompa, ti pogosto iskali nezakonite načine prečkanja meje ter se zatekli k tihotapcem in trgovcem z ljudmi, kljub vsem tveganjem takšnega ravnanja. Navedel je, da azilni postopki, ki se izvajajo na tranzitnih območjih, nimajo ustreznih zaščitnih ukrepov za zaščito prosilcev za azil pred vračanjem v državo, v katerih tvegajo, da bodo z njimi ravnali v nasprotju s členoma 2 in 3 EKČP. Posebni predstavnik je sklenil, da je nujno treba uskladiti madžarsko zakonodajo in prakse z zahtevami EKČP. Navedel je več priporočil, med drugim pozval madžarske oblasti, naj sprejmejo vse potrebne ukrepe, tudi revidirajo ustrezni zakonodajni okvir in spremenijo ustrezne prakse, da bi zagotovile, da vsem tujim državljanom, ki prispejo na mejo ali ki so na madžarskem ozemlju, ni prepričeno podati prošnjo za mednarodno zaščito. Med 5. in 7. julijem 2017 je dve tranzitni območji obiskal tudi lanzarotski odbor (odbor pogodbenic Konvencije Sveta Evrope o zaščiti otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolnim zlorabljanjem), ki je podal več priporočil in med drugim pozval, naj se vse osebe, mlajše od 18 let, obravnavajo kot otroci, brez diskriminacije na podlagi starosti, naj se zagotovi, da bodo vsi otroci v pristojnosti Madžarske zaščiteni pred spolnim izkoriščanjem in zlorabljanjem, ter naj bodo nastanjeni v običajnih ustanovah za zaščito otrok, da bi se preprečilo njihovo morebitno spolno izkoriščanje in zlorabljanje s strani odraslih in mladostnikov v tranzitnih območjih. Med 18. in 20. decembrom 2017 je delegacija Skupine strokovnjakov Sveta Evrope za ukrepanje proti trgovini z ljudmi (GRETA) obiskala Madžarsko ter njeni dve tranzitni območji in sklenila, da se tranzitno območje, ki je dejansko kraj, kjer je posameznikom odvzeta prostost, ne more šteti za primerno in varno nastanitev žrtev trgovine z ljudmi. Madžarske organe je pozvala, naj sprejmejo pravni okvir za prepoznavanje žrtev trgovine z ljudmi med državljani tretjih držav brez zakonitega prebivališča in okrepijo svoje postopke za prepoznavanje žrtev take trgovine med prosilci za azil in migranti brez urejenega statusa. 1. januarja 2018 so bili uvedeni dodatni predpisi, ki so na splošno ugodnejši za mladoletnike in še posebej za mladoletnike brez spremstva; med drugim je bil za mladoletne prosilce za azil pripravljen poseben učni načrt. Evropska komisija za boj proti rasizmu in nestrpnosti je v svojih sklepih o izvajanju priporočil v zvezi z Madžarsko, objavljenih 15. maja 2018, navedla, da čeprav priznava, da se je Madžarska soočila z ogromnim izzivom zaradi množičnega prihoda migrantov in beguncev, je zgrožena nad ukrepi, sprejetimi v odziv nanj, ter nad razmerami, ki so se po njenem petem poročilu hudo poslabšale. Organi bi morali nujno odpraviti pridržanja na tranzitnih območjih, zlasti za družine z otroki in vse mladoletnike brez spremstva.
- (67) Sredi avgusta 2018 so organi za priseljevanje prenehali zagotavljati hrano za odrasle prosilce za azil, ki so pred sodiščem izpodbijali odločitev o nedopustnosti. Več prosilcev za azil je moralo zaprositi Evropsko sodišče za človekove pravice za začasne ukrepe, da so začeli prejemati obroke. Evropsko sodišče za človekove pravice je 10. avgusta 2018 odobrilo začasne ukrepe v dveh zadevah, 16. avgusta 2018 pa v tretji. Madžarski organi so sodbe upoštevali.
- (68) ESČP je v sodbi z dne 14. marca 2017, Ilias in Ahmed proti Madžarski, ugotovilo, da je prišlo do kršitve pravice prosilcev do svobode in varnosti. Ugotovilo je tudi, da je z izgonom prosilcev v Srbijo prišlo do kršitve prepovedi nečloveškega in poniževalnega ravnanja, s pogoji pridržanja v tranzitnem območju Röszke pa do kršitve pravice do učinkovitega pravnega sredstva. Zadevo trenutno obravnava Veliki senat ESČP.
- (69) Madžarsko sodišče je Ahmeda H., Sirca, ki je živel na Cipru in je septembra 2015 svoji družini poskušal pomagati pobegniti iz Sirije ter prečkati srbsko-madžarsko mejo, 14. marca 2018 obsodilo na sedem let zapora in 10 let izгона iz države na podlagi obtožb zaradi „terorističnih dejanj“. Ta obsodba vzbuja dvome glede uporabe zakonov za boj proti terorizmu na Madžarskem ter pravice do poštenega sojenja.
- (70) Sodišče Evropske unije je v sodbi z dne 6. septembra 2017 v zadevah C-643/15 in C-647/15 v celoti zavrnilo pritožbi, ki sta jih podali Slovaška in Madžarska glede začasnega mehanizma za obvezno premostitev prosilcev za azil v skladu s Sklepom Sveta (EU) 2015/1601. Vendar od te sodbe Madžarska sklepa ni upoštevala. Komisija se je 7. decembra 2017 odločila, da proti Češki, Madžarski in Poljski začne postopek pred Sodiščem Evropske unije, ker niso izpolnile svojih pravnih obveznosti glede premostitev.

Sreda, 12. september 2018

- (71) Komisija se je 7. decembra 2017 odločila, da v postopku za ugotavljanje kršitev proti Madžarski glede njene azilne zakonodaje ukrepa z izdajo obrazloženega mnenja. Komisija meni, da madžarska zakonodaja ni skladna s pravom Unije, zlasti z direktivami 2013/32/EU⁽⁶⁾, 2008/115/ES⁽⁷⁾ in 2013/33/EU⁽⁸⁾ Evropskega parlamenta in Sveta ter z več določbami Listine. Komisija je 19. julija 2018 sklenila, da proti Madžarski začne postopek pred Sodiščem zaradi neskladnosti njene zakonodaje o azilu in vračanju s pravom Unije.
- (72) Odbor OZN za človekove pravice je v sklepnih ugotovitvah z dne 5. aprila 2018 izrazil zaskrbljenost, da madžarski zakon, sprejet marca 2017, ki dopušča samodejno premestitev vseh prosilcev za azil v tranzitna območja, dokler se ne konča njihov azilni postopek, z izjemo otrok brez spremstva, prepoznanih kot mlajših od 14 let, ne izpolnjuje pravnih standardov, saj dopušča dolgotrajno pridržanje za nedoločen čas, ne vsebuje nobene pravne zahteve po hitri preučitvi razmer vsakega zadevnega posameznika posebej ter nima postopkovnih varoval za izpodbijanje premestitve v tranzitna območja, ki bi imelo možnost za uspeh. Odbor je bil še posebej zaskrbljen glede poročanja o obširni uporabi samodejnega pridržanja priseljencev v centrih za pridržanje znotraj Madžarske in zato, ker se omejevanje osebne svobode uporablja kot splošno sredstvo za odvracanje od nezakonitih vstopov namesto kot odziv na ugotovljeno tveganje na ravni posameznika. Poleg tega je bil odbor zaskrbljen zaradi domnevno slabih življenjskih razmer v nekaterih centrih za pridržanje. Z zaskrbljenostjo je opozoril na zakon o zavračanju, ki je začel veljati junija 2016 in dopušča, da policija po hitrem postopku izžene vsakogar, ki nezakonito prečka mejo in je pridržan na madžarskem ozemlju v pasu 8 kilometrov od meje, kar se je naknadno razširilo na celotno ozemlje Madžarske, ter na odlok 191/2015, s katerim je bila Srbija opredeljena kot „varna tretja država“, kar omogoča zavračanje na madžarski meji s Srbijo. Odbor je z zaskrbljenostjo opozoril na poročanje, da se zavračanje uporablja vsesplošno ter da imajo posamezniki, za katere velja ta ukrep, zelo omejeno možnost za vložitev prošnje za azil in pravico do pritožbe. Z zaskrbljenostjo je opozoril tudi na poročanje o kolektivnih in nasilnih izgonih, vključno z domnevnimi pretepanji, napadi s policijskimi psi in streljanji z gumijastimi naboji, zaradi katerih je prišlo do hudih poškodb in vsaj v enem primeru do izgube življenja prosilca za azil. Zaskrbljen je bil tudi glede poročanja, da je ocenjevanje starosti otrok prosilcev za azil in mladoletnikov brez spremstva v tranzitnih območjih neustrezno, saj se močno opira na vizualne preglede s strani strokovnjaka in je netočno, ter poročanja o domnevno neustreznem dostopu teh prosilcev za azil do izobraževanja, socialnih in psiholoških storitev ter pravne pomoči. V skladu z novim predlogom uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi skupnega postopka za mednarodno zaščito v Uniji in razveljavitvi Direktive 2013/32/EU je zdravstvena ocena starosti ukrep v skrajnem primeru.

Ekonomске in socialne pravice

- (73) Posebni poročevalec OZN za skrajno revščino in človekove pravice ter posebni poročevalec OZN za pravico do ustrezne nastanitve sta 15. februarja 2012 in 11. decembra 2012 Madžarsko pozvala, naj ponovno prouči zakonodajo, ki lokalnim oblastem omogoča, da kriminalizirajo brezdomstvo, in podpre odločitev ustavnega sodišča, ki brezdomstvo dekriminalizira. Komisar Sveta Evrope za človekove pravice je v poročilu po opravljenem obisku Madžarske, objavljenem 16. decembra 2014, navedel, da je zaskrbljen glede sprejetih ukrepov za preprečevanje spanja na prostem ter gradnje barak in kolib, ki so jih mnogi označili za ukrepe, ki v praksi inkriminirajo brezdomstvo. Komisar je madžarske oblasti pozval, naj preiščejo prijavljene primere prisilnih izselitev brez alternativnih rešitev in odvzemov otrok od njihovih družin na podlagi slabih socialno-ekonomskih razmer. Odbor OZN za človekove pravice je v sklepnih ugotovitvah z dne 5. aprila 2018 izrazil zaskrbljenost glede državne in lokalne zakonodaje, in sicer na podlagi četrte spremembe madžarske ustave, ki določa, da je na številnih javnih krajih spanje na prostem prepovedano, in s tem dejansko kaznuje brezdomstvo. Madžarski parlament je 20. junija 2018 sprejel sedmo spremembo ustave, ki prepoveduje običajno prebivališče v javnem prostoru. Istega dne je posebni poročevalec OZN za pravico do ustrezne nastanitve potezo Madžarske, s katero je brezdomstvo postalo kaznivo, označil za kruto in nezdržljivo z mednarodnim pravom o človekovih pravicah.

⁽⁶⁾ Direktiva 2013/32/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite (UL L 180, 29.6.2013, str. 60).

⁽⁷⁾ Direktiva 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (UL L 348, 24.12.2008, str. 98).

⁽⁸⁾ Direktiva 2013/33/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o standardih za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito (UL L 180, 29.6.2013, str. 96).

Sreda, 12. september 2018

- (74) Evropski odbor za socialne pravice je v sklepih iz leta 2017 izjavil, da Madžarska ne upošteva Evropske socialne listine, in sicer na podlagi tega, da predpisi na področju varnosti in zdravja pri delu ne ščitijo samozaposlenih in delavcev v gospodinjstvu, pa tudi drugih kategorij delavcev, da sprejeti ukrepi za zmanjšanje smrtnosti mater ne zadoščajo, da je minimalni znesek starostne pokojnine nezadosten, da je minimalni znesek nadomestila za brezposelnost nezadosten, da je najdaljše obdobje izplačevanja nadomestila za brezposelnost prekratko ter da je minimalni znesek dajatev za rehabilitacijo in invalidskih dajatev v nekaterih primerih nezadosten. Poleg tega je Odbor sklenil tudi, da Madžarska ne upošteva Evropske socialne listine, in sicer na podlagi tega, da raven socialne pomoči, ki se izplača samskim osebam brez lastnih sredstev, vključno s starejšimi, ni zadostna, da zakonito bivajočim državljanom vseh držav pogodbenic ni zagotovljen enak dostop do socialnih storitev in da se ni vzpostavila zadostna ponudba stanovanj za ranljive družine. Na področju sindikalnih pravic je Odbor izjavil, da pravica delavcev do plačane dopusta ni zagotovljena v zadostni meri, da ni bil uveden noben promocijski ukrep za spodbujanje sklenitve kolektivnih pogodb, saj je zaščita delavcev s takimi pogodbami na Madžarskem očitno nizka, ter da je v javni upravi pravica za sprožitev stavke omejena na sindikate, ki so pogodbenice sporazuma z vlado; merila za določitev uradnikov, ki jim je onemogočena pravica do stavke, presegajo področje uporabe Listine; sindikati javnih uslužbencev lahko k stavki pozovejo le z odobritvijo večine ustreznega osebja.
- (75) Od decembra 2010, ko je vlada Viktorja Orbana sprejela spremembo tako imenovanega zakona o stavkah, so stavke na Madžarskem načeloma nezakonite. Sprememba pomeni, da bodo stavke načeloma dovoljene v podjetjih, povezanih z vladno upravo prek pogodb za opravljanje storitev po javnem naročilu. Sprememba ne velja za poklicne skupine, ki preprosto nimajo te pravice, kot so strojevodje, policisti, zdravstveno osebje in kontrolorji zračnega prometa. Kar je težavno, je delež zaposlenih, ki se morajo udeležiti stavkovnega referendumu, da bi ta bil veljaven, ki mora znašati vse do 70 %. O legalnosti stavk nato odloči delovno sodišče, ki je popolnoma podrejeno državi. Leta 2011 je bilo vloženih devet vlog za dovoljenja za stavke. V sedmih primerih so bile vloge zavrnjene brez obrazložitve; dve od njih sta bili obravnavani, a je bilo nemogoče izdati sklep.
- (76) V poročilu Odbora OZN za pravice otroka o sklepnih ugotovitvah glede skupno tretjega, četrtega in petega rednega poročila Madžarske, ki je bilo objavljeno 14. oktobra 2014, je bila izražena zaskrbljenost zaradi vse večjega števila primerov odvzemov otrok njihovim družinam na podlagi slabih socialno-ekonomskih razmer. Starši lahko izgubijo otroka zaradi brezposelnosti, pomanjkanja socialnih stanovanj in pomanjkanja prostora v ustanovah za začasno bivanje. Glede na študijo Evropskega centra za pravice Romov ta praksa nesorazmerno prizadene romske družine in otroke.
- (77) Komisija je v svojem priporočilu z dne 23. maja 2018 za priporočilo Sveta v zvezi z nacionalnim programom reform Madžarske za leto 2018 in mnenju Sveta o konvergenčnem programu Madžarske za leto 2018 navedla, da se je delež oseb, ki jih ogrožata revščina in socialna izključenost, leta 2016 zmanjšal na 26,3 %, vendar ostaja nad povprečjem Unije. Otroci so na splošno bolj izpostavljeni revščini kot druge starostne skupine. Raven socialne pomoči za osebe pod pragom minimalnega dohodka je nižja od 50 % praga revščine za enočlansko gospodinjstvo, kar pomeni, da je med najnižjimi v Uniji. Ustreznost denarnih nadomestil za brezposelnost je zelo nizka: najdaljše obdobje 3 mesecev velja za najkrajše v Uniji in predstavlja le približno četrtino povprečnega časa, ki ga potrebujejo iskalci zaposlitve, da najdejo zaposlitev. Poleg tega so stopnje plačil med najnižjimi v Uniji. Komisija je priporočila, da je treba izboljšati ustreznost in pokritost socialne pomoči in nadomestil za brezposelnost.
- (78) Dne [...] 2018 je Svet zaslial Madžarsko v skladu s členom 7(1) PEU.
- (79) Iz teh razlogov bi bilo treba v skladu s členom 7(1) PEU ugotoviti, da obstaja očitno tveganje, da Madžarska huje krši vrednote iz člena 2 PEU –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Obstaja očitno tveganje, da bi lahko Madžarska huje kršila temeljne vrednote Unije.

Sreda, 12. september 2018

Člen 2

Svet priporoča, da Madžarska v treh mesecih po uradni obvestitvi o tem sklepu sprejme naslednje ukrepe: [...]

Člen 3

Ta sklep začne veljati [...] dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 4

Ta sklep je naslovljen na Madžarsko.

V ...,

Za Svet
Predsednik

Sreda, 12. september 2018

P8_TA(2018)0341

Avtonomni orožni sistemi

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2018 o avtonomnih orožnih sistemih (2018/2752(RSP))

(2019/C 433/10)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Naslova V, člena 21 in 21(2)(c) Pogodbe o Evropski uniji,
- ob upoštevanju martensove klavzule iz Protokola 1 iz leta 1977, ki je priložen Ženevski konvenciji,
- ob upoštevanju dela IV agende OZN za razorožitev iz leta 2018 z naslovom Varovanje naše skupne prihodnosti (*Securing Our Common Future*),
- ob upoštevanju svoje študije z dne 3. maja 2013 o posledicah uporabe brezpilotnih letal in robotov brez posadke v vojskovanju za človekove pravice,
- ob upoštevanju različnih stališč, priporočil in resolucij, ki pozivajo k prepovedi avtonomnih orožnih sistemov, kot je priporočilo Svetu z dne 5. julija 2018 o 73. zasedanju Generalne skupščine Združenih narodov ⁽¹⁾, mandat za začetek pogajanj, sprejet na plenarnem zasedanju 13. marca 2018 z namenom sprejetja uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi evropskega programa za razvoj obrambne industrije, svoje resolucije z dne 13. decembra 2017 o letnem poročilu o človekovih pravicah in demokraciji v svetu za leto 2016 in politiki Evropske unije na tem področju ⁽²⁾, svojega priporočila Svetu z dne 7. julija 2016 o 71. zasedanju generalne skupščine Združenih narodov ⁽³⁾ in svoje resolucije z dne 27. februarja 2014 o uporabi oboroženih brezpilotnih letal ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju letnega poročila posebnega poročevalca OZN za usmrtitve, izvršene po zunajsoodnih, skrajšanih in samovoljnih postopkih, Christofa Heynsa z dne 9. aprila 2013 (A/HRC/23/47),
- ob upoštevanju izjav v zvezi s smrtonosnimi avtonomnimi orožnimi sistemi, ki jih je EU podala skupini vladnih strokovnjakov pogodbenic Konvencije o nekaterih vrstah klasičnega orožja v Ženevi na srečanjih od 13. do 17. novembra 2017, od 9. do 13. aprila 2018 in od 27. do 31. avgusta 2018,
- ob upoštevanju prispevkov različnih držav pred srečanju skupine vladnih strokovnjakov leta 2017 in 2018, vključno s prispevki držav članic EU,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 31. maja 2017, v katerem poziva k takšnemu pristopu k umetni inteligenci, pri katerem bo človek ohranil nadzor, in k prepovedi smrtonosnih avtonomnih orožnih sistemov,
- ob upoštevanju poziva Svetega sedeža k prepovedi smrtonosnega avtonomnega orožja,
- ob upoštevanju odprtega pisma iz julija 2015, ki ga je podpisalo več kot 3 000 raziskovalcev s področja umetne inteligence in robotike, in odprtega pisma z dne 21. avgusta 2017, ki ga je podpisalo 116 ustanoviteljev podjetij s področja umetne inteligence in robotike, v katerih svarijo pred smrtonosnimi avtonomnimi orožnimi sistemi, ter ob upoštevanju pisma, ki ga je podpisalo 240 organizacij in 3 089 posameznikov, v katerem so se zavezali, da ne bodo nikoli razvijali, proizvajali ali uporabljali smrtonosnega avtonomnega orožja,

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0312.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0494.

⁽³⁾ UL C 101, 16.3.2018, str. 166.

⁽⁴⁾ UL C 285, 29.8.2017, str. 110.

Sreda, 12. september 2018

- ob upoštevanju izjav Mednarodnega odbora Rdečega križa in pobud civilne družbe, kot je kampanja za ustavitev ubijalskih robotov, ki združuje 70 organizacij v 30 državah, med drugim Human Rights Watch, Article 36, PAX in Amnesty International,

- ob upoštevanju člena 123(2) in (4) Poslovnika,
 - A. ker politike in ukrepi EU temeljijo na načelih človekovih pravic in spoštovanja človekovega dostojanstva ter načelih iz listine OZN in mednarodnega prava; ker bi bilo treba ta načela uporabljati za ohranitev miru, preprečevanje konfliktov in okrepitev mednarodne varnosti;
 - B. ker se izraz „smrtonosni avtonomni orožni sistemi“ uporablja za orožne sisteme, pri katerih ljudje nimajo pravega nadzora nad kritičnimi funkcijami izbiranja in napadanja posameznih tarč;
 - C. ker naj bi neznanu število držav, javno financiranih podjetij in zasebnih podjetij raziskovalo in razvijalo smrtonosne avtonomne orožne sisteme, ki segajo vse od izstrelkov, ki znajo izbirati cilje, do sistemov strojnega učenja s kognitivnimi zmožnostmi, na podlagi katerih naprava izbira, kdaj in kje bo napadla kateri cilj;
 - D. ker neavtonomni sistemi, kot so avtomatizirani in daljinsko vodeni sistemi, ne bi smeli veljati za smrtonosne avtonomne orožne sisteme;
 - E. ker lahko smrtonosni avtonomni orožni sistemi bistveno spremenijo vojskovanje ter sprožijo nenadzorovano oboroževalno tekmo, kakršne še ni bilo;
 - F. ker uporaba smrtonosnih avtonomnih orožnih sistemov vzbuja temeljne etične in pravne pomisleke glede človeškega nadzora, zlasti v zvezi z bistvenimi funkcijami, kot sta izbira ciljev in napad nanje; ker stroji in roboti ne morejo sprejemati človeških odločitev, ki vključujejo pravna načela razlikovanja, sorazmernosti in previdnosti;
 - G. ker sta človekovo posredovanje in nadzor ključnega pomena pri odločanju o smrtonosnem napadu, saj človek odgovarja za odločitve o življenju ali smrti;
 - H. ker se mednarodno pravo, vključno s humanitarnim pravom in pravom o človekovih pravicah, v celoti uporablja za vse orožne sisteme in njihove upravljavce in ker je skladnost z njim ena najpomembnejših obveznosti, ki jo morajo države izpolnjevati, zlasti ko gre za načela, kot je zaščita civilnega prebivalstva ali izvajanje previdnostnih ukrepov pri napadih;
 - I. ker uporaba smrtonosnih avtonomnih orožnih sistemov odpira ključna vprašanja o izvajanju mednarodnega prava na področju človekovih pravic, mednarodnega humanitarnega prava ter evropskih standardov in vrednot glede prihodnjih vojaških akcij;
 - J. ker je avgusta 2017 116 ustanoviteljev vodilnih mednarodnih podjetij s področja robotike in umetne inteligence poslalo odprto pismo Organizaciji združenih narodov, v katerem je vlade pozvalo, naj preprečijo tekmo v oboroževanju s tem orožjem in preprečijo destabilizacijske učinke navedenih tehnologij;
 - K. ker bi lahko pri vsakem smrtonosnem avtonomnem orožnem sistemu prišlo do napake pri delovanju zaradi slabo napisane programske kode ali kibernetkega napada sovražne države ali nedržavnega akterja;
 - L. ker je Parlament večkrat pozval k nujnemu oblikovanju in sprejetju skupnega stališča o smrtonosnih avtonomnih orožnih sistemih, k mednarodni prepovedi razvoja, proizvodnje in uporabe smrtonosnih avtonomnih orožnih sistemov, ki bi lahko delovali brez večjega človeškega nadzora, ter k začetku učinkovitih pogajanj za prepoved tega orožja;

Sreda, 12. september 2018

1. opozarja, da si EU prizadeva biti globalni akter na področju zagotavljanja miru, in poziva k razširitvi njene vloge pri prizadevanjih za razoroževanje in neširjenje orožja ter k oblikovanju ukrepov in politik, s katerimi bi prispevali k ohranjanju svetovnega miru in varnosti, zagotovili spoštovanje mednarodnega prava in prava s področja človekovih pravic ter zaščitili civiliste in civilno infrastrukturo;
 2. poziva podpredsednico Komisije/visoko predstavnico za zunanje zadeve in varnostno politiko, države članice in Evropski svet, naj pred srečanjem pomembnih pogodbenic Konvencije o nekaterih vrstah klasičnega orožja, ki bo novembra 2018, nujno pripravijo in sprejmejo skupno stališče o smrtonosnih avtonomnih orožnih sistemih, s katerim bodo zagotovili smiseln človeški nadzor nad ključnimi funkcijami orožnih sistemov, tudi pri njihovi uporabi, ter naj se na zadevnih forumih zastopajo skupno stališče in v skladu s tem tudi ravnajo; v zvezi s tem poziva podpredsednico Komisije/visoko predstavnico za zunanje zadeve in varnostno politiko, države članice in Svet, naj si izmenjujejo primere dobre prakse ter pridobijo mnenja strokovnjakov, akademikov in civilne družbe;
 3. poziva podpredsednico Komisije/visoko predstavnico za zunanje zadeve in varnostno politiko, države članice in Svet, naj si skupaj prizadevajo za začetek mednarodnih pogajanj o pravno zavezujočem instrumentu, s katerim bi prepovedali smrtonosne avtonomne orožne sisteme;
 4. v zvezi s tem poudarja, kako pomembno je preprečiti razvoj in proizvodnjo vsakršnih smrtonosnih avtonomnih orožnih sistemov brez človeškega nadzora nad ključnimi funkcijami, kot je izbira ciljev in napad nanje;
 5. želi spomniti na svoje stališče z dne 13. marca 2018 o uredbi o evropskem programu za razvoj obrambne industrije, zlasti odstavku 4 člena 6 (upravičeni ukrepi), ter poudarja, da je pripravljen sprejeti podobno stališče v zvezi s prihodnjim programom za raziskave na področju obrambe, programom za razvoj obrambne industrije in drugimi zadevnimi deli Evropskega obrambnega sklada po letu 2020;
 6. poudarja, da sile EU ne uporabljajo orožja ali orožnih sistemov, ki spadajo med smrtonosne avtonomne orožne sisteme; želi spomniti, da orožje in orožni sistemi, ki so posebej zasnovani za zaščito lastnih platform, sil in prebivalstva pred zelo dinamičnimi grožnjami, kot so sovražni izstrelki, strelivo in zrakoplovi, ne štejejo za smrtonosne avtonomne orožne sisteme; poudarja, da bi morali odločitve o napadu na zrakoplove, v katerih so ljudje, sprejemati človeški upravljavci;
 7. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, Evropski službi za zunanje delovanje, vladam in parlamentom držav članic, Organizaciji združenih narodov in generalnemu sekretarju zveze NATO.
-

Sreda, 12. september 2018

P8_TA(2018)0342

Stanje odnosov med EU in ZDA

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2018 o stanju odnosov med EU in ZDA (2017/2271(INI))

(2019/C 433/11)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju dokumenta z naslovom *Shared Vision, Common Action: A Stronger Europe – A Global Strategy for the European Union's Foreign and Security Policy* (Skupna vizija, enotno ukrepanje: močnejša Evropa – globalna strategija za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije), ki ga je 28. junija 2016 predstavila podpredsednica Komisije/visoka predstavnic Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, ter skupnega sporočila Komisije in Evropske službe za zunanje delovanje (ESZD) z dne 7. junija 2017 o strateškem pristopu k odpornosti pri zunanjem delovanju EU (JOIN(2017)0021),
- ob upoštevanju izidov vrhov EU-ZDA, ki sta potekala 28. novembra 2011 v Washingtonu in 26. marca 2014 v Bruslju,
- ob upoštevanju skupne izjave z 79. medparlamentarnega srečanja čezatlantskega dialoga zakonodajalcev, ki je potekalo 28. in 29. novembra 2016 v Washingtonu, 80. čezatlantskega dialoga zakonodajalcev, ki je potekal 2. in 3. junija 2017 v Valletti, 81. čezatlantskega dialoga zakonodajalcev, ki je potekal 5. decembra 2017 v Washingtonu, ter 82. čezatlantskega dialoga zakonodajalcev, ki je potekal 30. junija 2018 v Sofiji v Bolgariji,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 28. aprila 2015 z naslovom *Evropska agenda za varnost* (COM(2015)0185),
- ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Evropskemu parlamentu in Svetu z dne 6. aprila 2016 o skupnem okviru o preprečevanju hibridnih groženj – odziv Evropske unije (JOIN(2016)0018),
- ob upoštevanju skupne izjave predsednikov Evropskega sveta in Komisije ter generalnega sekretarja Nata z dne 8. julija 2016 o skupnem sklopu predlogov, ki sta jih 5. in 6. decembra 2016 potrdila Svet EU in Svet Nata, ter poročil o napredku pri njihovem izvajanju z dne 14. junija in 5. decembra 2017,
- ob upoštevanju skupne izjave EU in Nata iz leta 2016,
- ob upoštevanju ameriške strategije za nacionalno varnost z dne 18. decembra 2017 in ameriške strategije za nacionalno obrambo z dne 19. januarja 2018,
- ob upoštevanju pobude za evropsko pomiritev,
- ob upoštevanju akcijskega načrta EU za podnebno diplomacijo, ki ga je leta 2015 sprejel Svet za zunanje zadeve,
- ob upoštevanju Pariškega sporazuma, sklepa 1/CP.21, 21. konference pogodbenic (COP 21) Okvirne konvencije OZN o spremembi podnebja (UNFCCC) in 11. konference pogodbenic kot sestanka pogodbenic Kjotskega protokola (CMP 11), ki sta od 30. novembra do 11. decembra 2015 potekali v Parizu,
- ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 2271/96 z dne 22. novembra 1996 o zaščiti pred učinki ekstrateritorialne uporabe zakonodaje, ki jo sprejme tretja država, in dejanji, ki na tej zakonodaji temeljijo ali iz nje izhajajo ⁽¹⁾,

(1) ULL 309, 29.11.1996, str. 1.

Sreda, 12. september 2018

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. marca 2018 o vlogi regij in mest EU pri izvajanju Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah (COP 21), zlasti odstavka 13 ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o čezatlantskih odnosih, zlasti resolucije z dne 1. junija 2006 o izboljšanju odnosov med EU in ZDA v okviru sporazuma o čezatlantskem partnerstvu ⁽³⁾, resolucije z dne 26. marca 2009 o stanju čezatlantskih odnosov po volitvah v Združenih državah Amerike ⁽⁴⁾, resolucije z dne 17. novembra 2011 o vrhovnem srečanju EU in ZDA 28. novembra 2011 ⁽⁵⁾ ter resolucije z dne 13. junija 2013 o vlogi EU pri spodbujanju širšega čezatlantskega partnerstva ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 22. novembra 2016 o evropski obrambni uniji ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. decembra 2017 o izvajanju skupne zunanje in varnostne politike (SZVP) ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. decembra 2017 o izvajanju skupne varnostne in obrambne politike (SVOP) ⁽⁹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. februarja 2018 o stanju v agenciji OZN za pomoč in zaposlovanje palestinskih beguncev na Bližnjem vzhodu ⁽¹⁰⁾,
- ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve in mnenja Odbora za mednarodno trgovino (A8-0251/2018),
 - A. ker partnerstvo med EU in ZDA temelji na močnih političnih, kulturnih, gospodarskih in zgodovinskih vezeh, na skupnih vrednotah, kot so svoboda, demokracija, spodbujanje miru in stabilnosti, človekove pravice in pravna država, ter na skupnih ciljih, kot so blaginja, varnost, odprta in povezana gospodarstva, družbeni napredek in vključenost, trajnostni razvoj in mirno reševanje konfliktov, in ker sta ZDA in EU demokraciji, ki temeljita na načelu pravne države in imata delujoče sisteme nadzora in ravnotežja; ker se to partnerstvo kratkoročno sooča s številnimi izzivi in motnjami, a dolgoročni temelji ostajajo trdni, sodelovanje med EU in ZDA kot podobno mislečima partnerjema pa ostaja ključno;
 - B. ker morata EU in ZDA preučiti druge načine za okrepitev čezatlantskega partnerstva in se s pomočjo vseh razpoložljivih komunikacijskih kanalov učinkovito odzvati na pomembne izzive, s katerimi se soočamo, in se pri tem opreti na trdne temelje skupnih vrednot in načel; ker imata ameriški kongres in Evropski parlament kot zakonodajalca pomembno in vplivno vlogo v naših demokracijah in bi morala v celoti izkoristiti potencial svojega sodelovanja, da bi ohranila demokratično, liberalno in multilateralno ureditev ter spodbujala stabilnost in kontinuiteto na naši celine in v svetu;
 - C. ker morata EU in ZDA v globalnem, kompleksnem in vse bolj večpolnem svetu tudi v prihodnje imeti vodilno, ključno in konstruktivno vlogo ter krepiti in spoštovati mednarodno pravo, spodbujati in varovati temeljne pravice in načela ter skupaj obravnavati regionalne konflikte in svetovne izzive;
 - D. ker se EU in ZDA soočata z obdobjem geopolitičnih sprememb ter podobnimi kompleksnimi – tako konvencionalnimi kot hibridnimi – tveganji, ki jih povzročajo državni in nedržavni akterji z juga in vzhoda; ker so kibernetiski napadi vse pogostejši in bolj izpopolnjeni in lahko sodelovanje med EU in ZDA prek Nata dopolnjuje prizadevanja obeh strani ter zaščiti kritično vladno obrambno in drugo informacijsko infrastrukturo; ker je za obravnavanje teh groženj potrebno mednarodno sodelovanje;

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0068.

⁽³⁾ UL C 298 E, 8.12.2006, str. 226.

⁽⁴⁾ UL C 117 E, 6.5.2010, str. 198.

⁽⁵⁾ UL C 153 E, 31.5.2013, str. 124.

⁽⁶⁾ UL C 65, 19.2.2016, str. 120.

⁽⁷⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0435.

⁽⁸⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0493.

⁽⁹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0492.

⁽¹⁰⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0042.

Sreda, 12. september 2018

- E. ker EU priznava stalno vojaško podporo ZDA za zagotavljanje varnosti in obrambe EU in ker mora biti EU hvaležna vsem Američanom, ki so žrtvovali svoja življenja za zagotovitev evropske varnosti med spopadi na Kosovu in v Bosni; ker si EU trenutno prizadeva zagotoviti lastno varnost z izgradnjo večje strateške neodvisnosti;
- F. ker so se ZDA odločile, da bodo svoj proračun za ohranjanje miru v okviru OZN zmanjšale za 600 milijonov USD;
- G. ker bolj nepredvidljiva zunanja politika ZDA povzroča vedno večjo negotovost v mednarodnih odnosih in bi lahko omogočila vzpon drugih akterjev na svetovnem prizorišču, na primer Kitajske, katere politični in gospodarski vpliv se širi po svetu; ker se številne ključne države v Aziji, ki so bile nekoč bližje ZDA, preusmerjajo h Kitajski;
- H. ker EU ostaja v celoti zavezana multilateralizmu in spodbujanju skupnih vrednot, vključno z demokracijo in človekovimi pravicami; ker mednarodni red, ki temelji na pravilih, koristi tako ZDA kot EU; ker je v zvezi s tem bistvenega pomena, da EU in ZDA ukrepata skupaj in v sinergiji v podporo redu, ki temelji na pravilih, zajamčenemu s trdnimi, verodostojnimi in učinkovitimi nadnacionalnimi organizacijami in mednarodnimi institucijami;
- I. ker je partnerstvo med ZDA in Evropo že več kot sedem desetletij bistveno za svetovno gospodarsko, politično in varnostno ureditev; ker se čezatlantski odnosi soočajo s številnimi izzivi in so od izvolitve predsednika Trumpa v zvezi s številnimi vprašanji pod vse večjim pritiskom;
- J. ker je bila podnebna politika kot del globalne strategije EU vključena v zunanjo in varnostno politiko, s čimer so se okrepile povezave med energijo in podnebjem, varnostjo in razvojnimi cilji ter migracijami, pa tudi pravično in prosto trgovino;
- K. ker EU ostaja v celoti zavezana odprtemu in nediskriminatornemu multilateralnemu trgovinskemu sistemu, ki temelji na pravilih; ker je STO – kot edina institucija, ki lahko zagotovi resnično enake konkurenčne pogoje – v osrčju svetovnega trgovinskega sistema;
- L. ker bi morale tako ZDA kot EU podpirati prizadevanja držav Zahodnega Balkana za pridružitve čezatlantski skupnosti; ker je za to poleg okrepljenega angažiranja EU nujna tudi nadaljnja predanost ZDA;
- M. ker je EU v strateškem okolju, ki se je v zadnjih letih znatno poslabšalo, vse bolj odgovorna za zagotavljanje lastne varnosti;
- N. ker evropska varnost temelji na ambiciji skupne strateške neodvisnosti, kot je junija 2016 priznalo 28 voditeljev držav in vlad v globalni strategiji Evropske unije;

Splošen okvir, ki temelji na skupnih vrednotah

1. opozarja in vztraja, da mora in bi moralo dolgoletno partnerstvo in zaveznitvo med EU in ZDA temeljiti na tem, da si delita in skupaj spodbujata skupne vrednote, vključno s svobodo, pravno državo, mirom, demokracijo, enakostjo, multilateralizmom, ki temelji na pravilih, tržnim gospodarstvom, socialno pravičnostjo, trajnostnim razvojem in spoštovanjem človekovih pravic, vključno s pravicami manjšin, pa tudi kolektivno varnostjo, pri čemer mora imeti mirno reševanje konfliktov prednost; poudarja, kako pomembno je, da se za uresničitev teh ciljev okrepi odnos med EU in ZDA, ki je ena glavnih osi sodelovanja v globaliziranem svetu;
2. pozdravlja srečanje predsednika Komisije Junckerja in ameriškega predsednika Trumpa, ki je potekalo 25. julija 2018 v Washingtonu, saj pomeni izboljšanje dvostranskih odnosov; je seznanjen z njuno izjavo in pripravljenostjo za umiritev čezatlantske napetosti na področju trgovine; v zvezi s tem opozarja na uničujoče posledice kazenskih tarif; obenem izreka podporo obširnemu in celovitemu pristopu k trgovinskim sporazumom in multilateralizmu;

Sreda, 12. september 2018

3. poudarja, da je odnos med EU in ZDA temeljno jamstvo svetovne stabilnosti in eden od temeljev naših prizadevanj za zagotavljanje miru, blaginje in stabilnosti za naše družbe od konca druge svetovne vojne, pa tudi za izgradnjo okrepljenega multilateralnega sistema gospodarskega in trgovinskega sodelovanja, ki temelji na pravilih in vrednotah; ponovno potrjuje, da je odnos med EU in ZDA strateški in pristen ter da je trdna čezatlantska vez v interesu obeh strani in sveta; meni, da sedanja enostranska politika „Najprej Amerika“ (angl. *America First*) škodi interesom tako EU kot ZDA, spodkopava medsebojno zaupanje in da utegne imeti tudi širše posledice za globalno stabilnost in blaginjo; želi spomniti na interes EU glede vzdrževanja dolgotrajnih, vzajemno koristnih partnerstev, ki temeljijo na skupnih vrednotah in načelih, ki prevladujejo nad kratkoročnimi transakcijskimi koristmi;

4. poudarja, da partnerstvo zajema precej več kot zgolj vprašanja na področju zunanje politike in trgovine v ožjem pomenu besede ter vključuje tudi druge teme, kot so (kibernetska) varnost, gospodarska, digitalna in finančna vprašanja, podnebne spremembe, energetika, kultura ter znanost in tehnologija; poudarja, da so ta vprašanja tesno prepletena in bi jih bilo treba obravnavati v enem samem splošnem okviru;

5. je zaskrbljen zaradi pristopov, ki so jih ZDA od izvolitve predsednika Trumpa sprejele do reševanja svetovnih vprašanj in regionalnih konfliktov; poudarja, kako pomembni so za EU čezatlantski odnosi in trajnostni dialog, pri katerih se poudarja pomen vprašanj, ki EU in ZDA povezujejo; želi pojasniti glede tega, ali je naš čezatlantski odnos, ki se je utrjeval več desetletij, dandanes za naše ameriške partnerje še vedno enako pomemben; poudarja, da je splošen okvir našega partnerstva, ki temelji na vrednotah, bistvenega pomena za ohranjanje in dodatno krepitev strukture svetovnega gospodarstva in varnosti; poudarja, da bi morala imeti vprašanja, ki povezujejo ZDA in EU, na koncu večjo težo kot tisto, kar ju razdvaja;

6. poudarja, da je Evropa v mednarodnem sistemu, za katerega sta značilni stalna nestabilnost in negotovost, odgovorna za to, da zgradi svojo strateško neodvisnost za soočanje z vse številnejšimi skupnimi izzivi; zato poudarja, da morajo evropske države ohraniti sposobnost za odločanje in delovati samostojno, da bi branile svoje interese; opozarja, da je strateška neodvisnost tako legitimna ambicija za Evropo kot tudi prednostni cilj, kar se mora odražati na industrijskem in operativnem področju ter pri zmogljivostih;

Krepitev partnerstva

7. opozarja na velik potencial in strateški pomen, ki ga ima to partnerstvo za EU in ZDA pri doseganju skupne blaginje in varnosti ter krepitvi ureditve, ki temelji na pravilih in vrednotah ter podpira mednarodne institucije in jim zagotavlja sredstva za izboljšanje globalnega upravljanja; poziva, naj se naš dialog in sodelovanje spodbujata v zvezi z vsemi elementi tega partnerstva in na vseh ravneh sodelovanja, tudi z organizacijami civilne družbe; poudarja, da naše odločitve in dejanja vplivajo na svetovno gospodarstvo in varnostno strukturo, pa tudi na interese obeh partneric, zato bi bilo treba voditi z zgledom;

8. izpostavlja odgovornost ZDA kot globalne sile in poziva administracijo ZDA, naj spoštuje skupne osrednje vrednote, ki so temelj čezatlantskih odnosov, in v vseh okoliščinah zagotavlja spoštovanje mednarodnega prava, demokracije, človekovih pravic in temeljnih svoboščin v skladu z Ustanovno listino OZN in drugimi mednarodnimi instrumenti, ki so jih ZDA podpisale ali ratificirale;

9. poudarja, da je v večpolarnem svetu EU za ZDA najpomembnejša partnerica in obratno ter da bodo enostranske poteze samo oslabile čezatlantsko partnerstvo, ki mora biti partnerstvo enakopravnih partneric, ki temelji na dialogu in katerega namen je ponovno vzpostaviti medsebojno zaupanje;

10. obžaluje, da je pri imenovanju novega ameriškega veleposlanika pri Evropski uniji prišlo do daljše zamude, a pozdravlja dejstvo, da je bil imenovan novi veleposlanik in da ga je ameriški senat 29. junija 2018 potrdil;

11. ostro kritizira izjave novega veleposlanika ZDA v Nemčiji Richarda Grenella, da želi krepiti vlogo nacionalističnih populistov po vsej Evropi, in opozarja, da vloga diplomatov ni podpirati posamezne politične sile, temveč omogočati medsebojno razumevanje in partnerstvo; prav tako meni, da so izjave, v katerih uradniki Trumpove administracije izražajo prezir do EU in podpirajo ksenofobne, populistične sile, ki si prizadevajo uničiti evropski projekt, sovražne in nezdružljive z duhom čezatlantskega partnerstva;

Sreda, 12. september 2018

12. poziva podpredsednico/visoko predstavnico, Svet, Komisijo in države članice, naj povečajo sodelovanje, usklajevanje, doslednost in učinkovitost v okviru politike EU v odnosu do ZDA, da bi EU tako predstavili kot enotno in učinkovito mednarodno akterko z doslednim sporočilom;
13. opozarja, da so ZDA zaradi zблиževanja obrambnih in varnostnih interesov ter tesnih dvostranskih odnosov ključni partner; poziva, naj se čim prej organizira vrh EU-ZDA, da bi se presegli sedanji izzivi in nadaljevalo delo v zvezi z vprašanji obojestranskega, globalnega in regionalnega pomena;
14. meni, da je navzočnost ameriških vojaških sil evropskih državah, kjer je to potrebno, pomembna ter v skladu z nadaljnjim izpolnjevanjem danih zavez;
15. vztraja, da je strukturiran in strateški dialog o zunanji politiki na čezatlantski ravni, v katerega bosta vključena tudi Evropski parlament in ameriški kongres, ključnega pomena za krepitev čezatlantske strukture, vključno z varnostnim sodelovanjem, ter poziva, naj se v okviru dialoga med EU in ZDA razširi področje uporabe zunanje politike;
16. želi spomniti na svoj predlog za oblikovanje čezatlantskega političnega sveta za sistematično posvetovanje in usklajevanje glede zunanje in varnostne politike, ki bi ga vodila podpredsednica/visoka predstavnica in ameriški zunanji minister in ki bi temeljil na rednih stikih političnih voditeljev;
17. pozdravlja stalno in neprekinjeno delo v okviru čezatlantskega dialoga zakonodajalcev pri spodbujanju odnosov med EU in ZDA s pomočjo parlamentarnega dialoga in usklajevanja glede vprašanj, ki so v skupnem interesu; ponavlja, kako pomembni so medosebni stiki in dialog pri krepitvi čezatlantskih odnosov; zato poziva k večji angažiranosti ameriškega senata in predstavnškega doma ter Evropskega parlamenta; pozdravlja ponoven začetek delovanja dvostranske kongresne skupine za EU v 115. sklicu kongresa ZDA ter poziva pisarno Evropskega parlamenta za stike in delegacijo Evropske unije v Washingtonu, naj tesneje sodelujeta z njo;
18. opozarja, da so naše družbe – tako v EU kot ZDA – močne, zasidrane v liberalni demokraciji in pravni državi ter temeljijo na množici akterjev, med katerimi so med drugim naše vlade, parlamenti, decentralizirani organi in akterji, različne politične institucije, podjetja in sindikati, organizacije civilne družbe, svobodni in neodvisni mediji, verske skupine ter akademske in raziskovalne skupnosti; poudarja, da bi morali spodbujati čezatlantske vezi, da bi poudarjali prednosti in pomen našega čezatlantskega partnerstva na različnih ravneh in v vsej EU in ZDA in se ne bi osredotočali samo na vzhodno in zahodno obalo; poziva, naj se v ta namen oblikujejo boljši in namenski programi, ki bi se jim zagotovila ustrezna sredstva;
19. pozdravlja poživljajoč učinek odnosov med evropskimi institucijami ter ameriškiimi zveznimi državami in metropolitanskimi območji na splošne čezatlantske odnose, zlasti v primeru tesnega medinstitucionalnega sodelovanja; v zvezi s tem poudarja sodelovanje, ki obstaja na podlagi memoranduma o soglasju koalicije *Under2*; poziva ameriške zvezne države, naj okrepijo stike z institucijami EU;
20. poudarja, da so kulturne izmenjave v okviru izobraževalnih programov bistvene za spodbujanje in oblikovanje skupnih vrednot in gradnjo mostov med čezatlantskimi partnerji; zato poziva k okrepitvi in povečanju števila programov mobilnosti za študente med ZDA in EU v okviru programa Erasmus+ in olajšanju dostopa študentov do njih;
21. izraža posebno občudovanje nad načinom, kako so se ameriški učenci v odziv na mnoge tragedije, pri katerih je bilo uporabljeno strelno orožje v šolah, zavzeli za strožje zakone o orožju in se zoperstavili vmešavanju združenja *National Rifle Association* v zakonodajni postopek;

Sreda, 12. september 2018

Skupno soočanje s svetovnimi izzivi

22. vztraja, da bi morali imeti EU in ZDA tudi v prihodnje ključno konstruktivno vlogo ter skupaj obravnavati regionalne konflikte in svetovne izzive na osnovi načel mednarodnega prava; poudarja, da je multilateralizem, ki ga Evropa močno zagovarja, vedno bolj vprašljiv zaradi odnosa ZDA in drugih svetovnih sil; opozarja, kako pomemben je multilateralizem za ohranjanje miru in stabilnosti, kot orodje za spodbujanje vrednot pravne države in reševanje svetovnih izzivov, in vztraja, da bi bilo treba ta vprašanja obravnavati v ustreznih mednarodnih forumih; je zato zaskrbljen, da bi lahko nedavne enostranske odločitve ZDA – njihov odstop od ključnih mednarodnih sporazumov, razveljavitev nekaterih zavez, spodkopavanje mednarodnih pravil, izstop iz mednarodnih forumov in ustvarjanje diplomatskih in trgovinskih napetosti – privedle do oddaljitve od teh skupnih vrednot ter obremenile in ogrozile odnos; poziva EU, naj v odzivih na takšne odločitve pokaže enotnost, odločnost in sorazmernost; zato poziva države članice EU, naj se izogibajo ukrepom ali potezam, katerih namen je na dvostranski ravni pridobiti koristi na škodo usklajenega skupnega evropskega pristopa;

23. je seznanjen s tem, da imajo druge svetovne velesile, kot sta Rusija in Kitajska, zanesljive politične in gospodarske strategije, med katerimi so mnoge v nasprotju z našimi vrednotami, mednarodnimi obveznostmi ali samim čezatlantskim partnerstvom ali jih ogrožajo; želi spomniti, da je zaradi tega sodelovanje med EU in ZDA še toliko bolj bistveno, da bomo lahko ohranili odprte družbe ter spodbujali in varovali naše skupne pravice, načela in vrednote, vključno s spoštovanjem mednarodnega prava; v zvezi s tem poziva, naj EU in ZDA okrepi koordinacijo pri usklajevanju in oblikovanju skupne politike o sankcijah, da bo bolj učinkovita;

24. meni, da poskusi Rusije, da bi vršila pritisk in vplivala na zahodne družbe, jih destabilizirala in izkoristila njihove slabosti in demokratične izbire, zahtevajo skupen čezatlantski odgovor; je zato prepričan, da bi morale ZDA in EU dati prednost usklajenemu ukrepanju v zvezi z Rusijo, po potrebi z udeležbo Nata; v zvezi s tem je zaskrbljen zaradi izjav, ki sta jih na srečanju 16. julija 2018 v Helsinkih podala ameriški in ruski predsednik; želi spomniti na očitno nevarnost, ki jo za naše demokracije pomenijo lažne novice, dezinformacije in zlasti zlonamerno vmešavanje virov; poziva, naj se vzpostavi politični in družbeni dialog, s katerim bi uravnotežili anonimnost in odgovornost v družbenih medijih;

25. poudarja, da je varnost večplastna in prepletena, njena opredelitev pa ne zajema samo vojaških vidikov, temveč tudi okoljske, energetske, trgovinske, kibernetске in komunikacijske, zdravstvene, razvojne in humanitarne vidike ter vidike odgovornosti, pa tudi druge vidike; vztraja, da bi bilo treba varnostna vprašanja reševati s širokim pristopom; v zvezi s tem zaskrbljen obžaluje predlagano korenito zmanjšanje proračunskih sredstev, ki jih ZDA na primer namenjajo za izgradnjo države v Afganistanu, razvojno pomoč v Afriki, humanitarno pomoč in prispevke k programom, operacijam in agencijam OZN;

26. poudarja, da bi imel čezatlantski trgovinski sporazum, ki bi bil uravnotežen in vzajemno koristen, učinek, ki bi precej presegal zgolj trgovinske in gospodarske vidike;

27. navaja, da je Nato še vedno glavno jamstvo za kolektivno obrambo Evrope; pozdravlja, da so ZDA potrdile zavezanost Natu in evropski varnosti, in poudarja, da poglobljanje sodelovanja med EU in Natom utrjuje tudi čezatlantsko partnerstvo;

28. poudarja, kako pomembni so sodelovanje, usklajevanje in učinki sinergije na področju varnosti in obrambe; nadalje poudarja, kako pomembno je, da se sredstva za obrambo porabijo bolje, in v zvezi s tem vztraja, da se pri porazdeljevanju bremena ne bi smeli osredotočati samo na vložek (cilj glede porabe 2 % BDP-ja za obrambne izdatke), temveč tudi na rezultate (zmogljivosti, merjene v pripravljenih in vzdržljivih silah, ki jih je mogoče napotiti); opozarja, da pa ta količinsko opredeljeni cilj glede vložka odraža vse večjo odgovornost Evropejcev za lastno varnost, ki je nujno potrebna zaradi poslabšanja strateškega okolja; pozdravlja, da obramba postaja vse pomembnejše področje za EU in njene države članice, kar prinaša večjo vojaško učinkovitost v korist EU in Nata, in v zvezi s tem pozdravlja navzočnost ameriških vojaških sil na ozemlju EU; navaja, da je Nato še vedno bistvenega pomena za kolektivno obrambo Evrope in njenih zaveznic (člen 5 Severnoatlantske pogodbe); poudarja, da ostaja sposobnost Nata za opravljanje svojih nalog v veliki meri odvisna od moči čezatlantskih odnosov;

Sreda, 12. september 2018

29. poziva EU, naj okrepi evropsko obrambno unijo, da bi gradili zmogljivosti ter zagotovili strateško pomembnost EU na področju obrambe in varnosti, na primer tako, da med državami članicami ustvari več sinergij in poveča učinkovitost pri izdatkih za obrambo, raziskavah, razvoju, javnih naročilih, vzdrževanju in usposabljanju; vztraja, da tesnejše sodelovanje na področju obrambe na ravni EU krepi evropski prispevek k miru, varnosti in stabilnosti na regionalni in mednarodni ravni, s tem pa pomaga tudi pri ureničenju ciljev Nata in krepi naše čezatlantske vezi; zato podpira nedavna prizadevanja za okrepitev evropske obrambne strukture, vključno z evropskim obrambnim skladom in na novo vzpostavljenim stalnim strukturnim sodelovanjem;

30. pozdravlja, da se je začelo izvajati stalno strukturno sodelovanje, in podpira njegove prve projekte, kot je vojaška mobilnost; poudarja, da je stalno strukturno sodelovanje v skupnem interesu EU in Nata ter bi moralo spodbujati nadaljnje sodelovanje med organizacijama pri razvijanju zmogljivosti in utrjevanju stebra EU v Natu, in sicer v okviru posameznih nacionalnih ustav;

31. ponavlja, da morata EU in ZDA okrepiti sodelovanje na področju kibernetске varnosti in obrambe, in sicer prek specializiranih agencij in projektnih skupin, kot so ENISA, Europol, Interpol, prihodnje strukture stalnega strukturnega sodelovanja in Evropski obrambni sklad, pri tem pa se predvsem borili proti kibernetским napadom in si s skupnimi močmi prizadevati za vzpostavitev celovitega in preglednega mednarodnega okvira, s katerim bi določili minimalne standarde za politike na področju kibernetске varnosti, pri tem pa spoštovali temeljne svoboščine; meni, da morata EU in Nato obvezno okrepiti izmenjavo obveščevalnih podatkov, da bo mogoče uradno odkrivati odgovorne za kibernetске napade in posledično sprejemati omejevalne sankcije zoper njih; poudarja pomen in pozitiven prispevek ameriške pobude za evropsko pomiritev k varnosti držav članic EU;

32. poudarja, da je zaradi vse večjega pomena umetne inteligence in strojnega učenja potrebno tesnejše sodelovanje med EU in ZDA ter da bi bilo treba sprejeti ukrepe, s katerimi bi okrepili sodelovanje med amerišskimi in evropskimi tehnološkimi podjetji, da bi pri razvoju in uporabi kar najbolje izkoristili možnosti partnerstva;

33. poziva ameriški kongres, naj Evropski parlament vključi v svoj program za izmenjavo informacij o kibernetских grožnjah s parlamenti Avstralije, Kanade, Nove Zelandije in Velike Britanije;

34. poudarja, da je potreben skupen pristop k urejanju digitalnih platform in povečanju njihove odgovornosti, da bi bilo mogoče razpravljati o vprašanih cenzure v spletu, avtorskih pravic in pravic imetnikov pravic, osebnih podatkov in pojmu omrežne nevtralnosti; poudarja, da je treba sodelovati in spodbujati odprt, medoperabilen in varen internet, ki bi se upravljal z večdeležniškim modelom, ki bo po eni strani spodbujal človekove pravice, demokracijo, pravno državo in svobodo izražanja, po drugi strani pa omogočal gospodarsko blaginjo in inovacije ter spoštoval zasebnost in varoval pred zavajanjem, goljufijami in tatvinami; poziva, naj se s skupnimi prizadevanji oblikujejo pravila in predpisi ter spodbuja uporaba mednarodnega prava v kibernetském prostoru;

35. poudarja, da je omrežna nevtralnost zagotovljena s pravom EU; obžaluje, da se je zvezna komisija za komunikacije odločila spremeniti pravila o omrežni nevtralnosti; pozdravlja nedavno glasovanje v ameriškem senatu, s katerim so to odločitev razveljavili; poziva ameriški kongres, naj upošteva odločitev senata in tako ohrani odprt, varen in zaščiten internet, ki ne bo dopuščal diskriminatorne obravnave spletne vsebine;

36. poudarja, da so – zlasti ob upoštevanju vse hitrejšega razvoja tehnologije, predvsem na področju IT – potrebna ustrezna poganjanja o standardizaciji;

37. poudarja, da sta pomembna elementa krepitev prizadevanj EU in ZDA za boj proti terorizmu med drugim zaščita pomembne infrastrukture (na primer z izboljševanjem skupnih standardov ter spodbujanjem združljivosti in medoperabilnosti) in celosten pristop k boju proti terorizmu, tudi prek usklajevanja v regionalnih, multilateralnih in svetovnih forumih in sodelovanjem na področju izmenjave podatkov o terorističnih dejavnostih; poudarja, da je treba podpreti mehanizme, kot je evropski sistem za potovalne informacije in odobritve (ETIAS), in druge skupne projekte, ki lahko pomembno in včasih odločilno prispevajo k boju proti terorizmu in ekstremizmu; želi obe strani spomniti, da je treba pri boju proti terorizmu spoštovati mednarodno pravo in demokratične vrednote ter v celoti upoštevati civilne svoboščine in temeljne človekove pravice;

Sreda, 12. september 2018

38. izraža zaskrbljenost zaradi nedavnega imenovanja Gine Haspel kot direktorice ameriške osrednje obveščevalne službe (CIA), ob upoštevanju njenih slabih rezultatov na področju človekovih pravic, vključno z njeno vpletenostjo v program izročitev in skrivnih pridržanj agencije CIA;

39. je zelo zaskrbljen nad poročili o tem, da je ameriška administracija odpravila omejene omejitve za program brezpilotnih zrakoplovov, s čimer se je povečalo tveganje za smrtne žrtve med civilisti in nezakonite uboje, pa tudi nad pomanjkanjem preglednosti tako pri ameriškem programu brezpilotnih zrakoplovov kot pri pomoči, ki jo zagotavljajo nekatere države članice EU; poziva ZDA in države članice EU, naj poskrbijo, da bo uporaba oboroženih brezpilotnih zrakoplovov v skladu z obveznostmi, ki jih imajo v skladu z mednarodnim pravom, vključno z mednarodnim pravom o človekovih pravicah in mednarodnim humanitarnim pravom, in da bodo sprejeti trdni in zavezujoči standardi, ki bodo urejali zagotavljanje vseh oblik pomoči pri smrtonosnih operacijah z brezpilotnimi zrakoplovi;

40. poudarja, da se morata EU in ZDA boriti proti davčnim utajam in drugim oblikam finančnega kriminala ter zagotoviti preglednost;

41. spodbuja okrepljeno sodelovanje v zvezi z bojem proti davčnim utajam, izogibanju davkom, pranju denarja in financiranju terorizma, predvsem v okviru programa za sledenje financiranja terorističnih dejavnosti (TFTP) med EU in ZDA, ki bi ga bilo treba okrepiti ter vanj vključiti tudi podatke o finančnih tokovih, povezanih s tujim vmešavanjem ali nezakonitimi obveščevalnimi operacijami; nadalje poziva EU in ZDA, naj v okviru OECD sodelujeta pri boju proti davčnim utajam in agresivnemu davčnemu načrtovanju, tako da določita mednarodna pravila in predpise za odpravo te globalne težave; poudarja, da je stalno sodelovanje na področju kazenskega pregona ključnega pomena za povečanje naše skupne varnosti, in poziva ZDA, naj zagotovijo dvo- in večstransko sodelovanje na tem področju; obžaluje, da je bil Dodd-Frankov zakon delno razveljavljen, zaradi česar se je nadzor nad ameriški bankami občutno zmanjšal;

42. poudarja, da v zvezi z zasebnostnim ščitom še vedno obstajajo pomanjkljivosti, kar zadeva spoštovanje temeljnih pravic posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki; pozdravlja in podpira pozive zakonodajalcu ZDA k prehodu na celovit zakon o zasebnosti in varstvu podatkov; opozarja, da je varstvo osebnih podatkov v Evropi temeljna pravica in da v ZDA ne obstajajo predpisi, ki bi bili primerljivi z novo splošno uredbo EU o varstvu podatkov;

43. želi spomniti na veliko čezatlantsko solidarnost v odziv na zastrupitev Sergeja in Julije Skripal v Salisburyju, po kateri je 20 držav članic EU, Kanada, ZDA, Norveška ter pet držav, ki želijo postati članice EU, izgnalo ruske diplomate;

44. ponovno izraža pomisleke glede tega, da je ameriški kongres marca 2017 zavrnil pravilo o varstvu zasebnosti uporabnikov širokopasovnih in drugih telekomunikacijskih storitev, ki ga je predložila zvezna komisija za komunikacije, zaradi česar so bila v praksi odpravljena pravila o zasebnosti pri širokopasovnih komunikacijah, po katerih bi morali ponudniki internetnih storitev pridobiti izrecno soglasje uporabnikov, preden njihove podatke o brskanju po spletu oziroma druge zasebne informacije prodajo ali posredujejo oglaševalcem in drugim podjetjem; meni, da to še dodatno ogroža varstvo zasebnosti v ZDA;

45. opozarja, da ZDA ostajajo edina država, ki ni članica EU in je na seznamu EU za brezvizumsko potovanje, ki ne dovoljuje brezvizumskega dostopa vsem državam članicam EU; poziva ZDA, naj pet zadevnih držav članic EU (Bolgarijo, Hrvaško, Ciper, Poljsko in Romunijo) čim prej uvrstijo v ameriški program za odpravo vizumov; želi spomniti, da je Komisija pravno zavezana, da v roku 24 mesecev po datumu objave ustreznega uradnega obvestila, ki se je iztekel 12. aprila 2016, sprejme delegirani akt, s katerim začasno zadrži izvzetje iz vizumske obveznosti za državljane tretjih držav, ki ne odpravijo vizumske obveznosti za državljane nekaterih držav članic EU; poziva Komisijo, naj na podlagi člena 265 PDEU sprejme zahtevani delegirani akt;

46. poudarja, da je EU zavezana krepitvi demokracije, človekovih pravic, pravne države, blaginje, stabilnosti, odpornosti in varnosti svojih sosed, v prvi vrsti z nevojaškimi sredstvi, zlasti z izvajanjem pridružitvenih sporazumov; poziva EU in ZDA, naj okrepi sodelovanje in bolje usklajujeta svoje dejavnosti, projekte in stališča v sosedstvu EU, in sicer tako vzhodnem kot južnem; opozarja, da tudi razvojnna in humanitarna politika EU po vsem svetu prispevata k svetovni varnosti;

Sreda, 12. september 2018

47. izraža pohvalo strateški usmeritvi in odprtosti ZDA do Balkana in opozarja, da ta regija predstavlja izziv za Evropo in varnost celotne celine; zato poziva ZDA, naj sodelujejo pri nadaljnjih skupnih prizadevanjih na Zahodnem Balkanu, zlasti pri krepitevi pravne države, demokracije, svobode izražanja sodelovanja na področju varnosti; priporoča več skupnih ukrepov, kot so protikorupcijski mehanizmi in vzpostavljanje institucij, da bi se vsem državam v regiji zagotovila večja varnost, stabilnost, odpornost in gospodarska blaginja ter da bi se okrepila vloga pri reševanju dolgotrajnih problemov; meni, da morata EU in ZDA začeti nov dialog na visoki ravni o Zahodnem Balkanu, s katerim bi zagotovili, da bodo politični cilji usklajeni s programi pomoči, hkrati pa mi morali sprejeti tudi ustrezne ukrepe;

48. poziva EU in ZDA, naj prevzameta dejavnejšo in učinkovitejšo vlogo pri reševanju konflikta na ozemlju Ukrajine, naj podpira vsa prizadevanja za trajno mirno rešitev, pri kateri bodo upoštewane enotnost, suverenost in ozemeljska celovitost Ukrajine in predvidena vrnitev Krimskega polotoka Ukrajini, ter naj spodbujata proces reform in gospodarski razvoj v Ukrajini, ki morata biti povsem v skladu z zavezami Ukrajine in priporočili mednarodnih organizacij; je nadvse razočaran, ker še vedno ni napredka pri izvajanju sporazumov iz Minska in ker so varnostne in humanitarne razmere v vzhodni Ukrajini vse slabše; zato izjavlja, da so sankcije zoper Rusijo še vedno potrebne in da bi morale ZDA usklajevati prizadevanja z EU; poziva podpredsednico/visoko predstavnico in posebnega predstavnika ZDA za Ukrajino, naj v zvezi s tem tesneje sodelujeta;

49. opozarja tudi na pomen, ki ga imata EU in ZDA pri iskanju rešitve za „zamrznjene“ konflikte v Gruziji in Moldaviji;

50. opozarja, da mednarodni red temelji na spoštovanju mednarodnih sporazumov; v zvezi s tem obžaluje odločitev ZDA, da ne bodo podprle sklepov vrha skupine G7 v Kanadi; ponavlja, da je zavezan mednarodnemu pravu in univerzalnim vrednotam, zlasti pa odgovornosti, neširjenju jedrskega orožja in mirnemu reševanju sporov; poudarja, da je doslednost naše strategije glede neširjenja jedrskega orožja ključnega pomena za našo verodostojnost kot ključni svetovni akter in pogajalec; poziva EU in ZDA, naj sodelujeta pri poenostavljanju jedrske razorožitve in učinkovitih ukrepov za zmanjševanje jedrskega tveganja;

51. poudarja, da je skupni celoviti načrt ukrepanja z Iranom pomemben multilateralni sporazum in velik diplomatski dosežek multilateralne diplomacije in diplomacije EU za spodbujanje stabilnosti v regiji; opozarja, da je EU odločena storiti vse, kar je mogoče, da bi ohranila skupni celoviti načrt ukrepanja z Iranom kot enega ključnih stebrov mednarodne strukture neširjenja orožja, ki je pomemben tudi v zvezi z vprašanjem Severne Koreje, in enega bistvenih elementov za varnost in stabilnost regije; ponavlja, da je treba v ustrezni obliki in forumih bolj kritično obravnavati dejavnosti Irana, ki so povezane z balističnimi raketami in regionalno stabilnostjo, zlasti vključenostjo Irana v več konfliktov v regiji, in razmerami na področju človekovih pravic in pravic manjšin v Iranu in niso vključene v skupni celoviti načrt ukrepanja; poudarja, da je čezatlantsko sodelovanje pri obravnavanju teh vprašanj ključnega pomena; nadalje poudarja, da Iran – sodeč po več poročilih Mednarodne agencije za atomsko energijo (IAEA) – izpolnjuje obveznosti, ki jih ima v skladu s skupnim celovitim načrtom ukrepanja; ostro kritizira odločitev predsednika Trumpa, da bo enostransko odstopil od skupnega celovitega načrta ukrepanja in da bo evropskim podjetjem, ki delujejo v Iranu, naložil ekstrateritorialne ukrepe; poudarja, da je EU odločena zaščititi svoje interese ter interese svojih podjetij in vlagateljev pred ekstrateritorialnim učinkom ameriških sankcij; v zvezi s tem pozdravlja odločitev o aktivaciji zakona o blokadi, katerega cilj je trgovinske interese EU v Iranu zaščititi pred posledicami ameriških ekstrateritorialnih ukrepov, ter poziva Svet, Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj sprejmejo vse druge ukrepe, za katere menijo, da so potrebne za ohranitev skupnega celovitega načrta ukrepanja;

52. je zaskrbljen zaradi varnostne in trgovinske politike ZDA v vzhodni in jugovzhodni Aziji, tudi zaradi politične praznine, ki je posledica tega, da so ZDA izstopile iz čezpacifiškega partnerstva; poudarja, kako pomembno je, da se EU konstruktivno angažira v jugovzhodni Aziji in pacifiški regiji, in v zvezi s tem pozdravlja dejavno trgovinsko politiko EU v tem delu sveta in pobude EU na področju varnosti, zlasti tiste, ki so navedene v sklepih Sveta o okrepljenem varnostnem sodelovanju EU v Aziji in z njo, tudi za namene političnega in gospodarskega ravnotežja;

Sreda, 12. september 2018

53. pozdravlja, da so se začeli novi dialogi na visoki ravni s Severno Korejo, in nedavni vrh, ki je 12. junija 2018 potekal v Singapurju, in opozarja, da mora biti cilj teh pogovorov, ki še niso prinesli prijemljivih in preverljivih rezultatov, na miren način odpraviti napetosti in s tem spodbujati regionalni in svetovni mir, varnost in stabilnost; poudarja, da mora mednarodna skupnost, vključno z EU in ZDA, hkrati še naprej vršiti pritisk na Severno Korejo, dokler se ne bo verodostojno denuklearizirala, tako da bo ratificirala Pogodbo o celoviti prepovedi jedrskih poskusov (CTBT) in pripravljalni komisiji Organizacije pogodbe o celoviti prepovedi jedrskih poskusov (CTBTO) in agenciji IAEA dovolila, da to denuklearizacijo dokumentirata; je zaskrbljen, ker Severna Koreja ni dosegla zadostnega napredka pri denuklearizaciji, zaradi česar je predsednik Trump 24. avgusta 2018 odpovedal načrtovane pogovore v tej državi, ki bi se jih udeležil zunanji minister Mike Pompeo;

54. želi ZDA spomniti, da še vedno niso ratificirale Pogodbe o celoviti prepovedi jedrskih poskusov, čeprav so država iz Priloge II, katere podpis je potreben za začetek njene veljavnosti; ponavlja poziv podpredsednice/visoke predstavnice svetovnim voditeljem, naj to pogodbo ratificirajo; spodbuja ZDA, naj to storijo čim prej in še naprej podpirajo pripravljalno komisijo CTBTO pri prepričevanju preostalih držav iz Priloge II, naj ratificirajo pogodbo;

55. vztraja, da je treba spoštovati mednarodno pomorsko pravo, tudi v južnokitajskem morju; v zvezi s tem poziva ZDA, naj ratificirajo Konvencijo OZN o pomorskem mednarodnem pravu (UNCLOS);

56. poziva k okrepljenemu sodelovanju med EU in ZDA za mirno rešitev regionalnih konfliktov in posredniške vojne v Siriji, saj pomanjkanje skupne strategije ogroža mirno rešitev konfliktov, in poziva vse strani in regionalne akterje, ki so vpleteni v konflikt, naj se vzdržijo nasilja in drugih dejanj, s katerimi bi lahko poslabšali razmere; ponovno potrjuje, da ima pri reševanju konflikta v Siriji v skladu z resolucijo varnostnega sveta OZN št. 2254, ki so jo ob podpori ključnih mednarodnih in regionalnih akterjev izpogajali udeleženci konflikta, še vedno prednost proces iz Ženeve, ki ga vodi OZN; poziva k izvajanju in spoštovanju vseh resolucij varnostnega sveta OZN, ki jih države, ki sodelujejo pri pogajanjih v Astani, kršijo; poziva k skupnim prizadevanjem, da se tistim, ki potrebujejo pomoč, zagotovi poln humanitarni dostop, ter k neodvisni, nepristranski, temeljiti in verodostojni preiskavi in pregonu odgovornih oseb; poleg tega poziva, naj se med drugim podpre delo mednarodnega, nepristranskega in neodvisnega mehanizma za mednarodne zločine, ki so bili od marca 2012 zagrešeni v Sirski arabski republiki;

57. opozarja, da EU podpira obnovo pomembnega mirovnega procesa na Bližnjem vzhodu za rešitev v dvema državama na podlagi meja iz leta 1967, z neodvisno, demokratično, uspešno in povezano palestinsko državo, ki bi v miru in varnosti soobstajala z varno državo Izrael in svojimi drugimi sosedami, in vztraja, da se je treba izogniti vsem ukrepom, ki bi ta prizadevanja lahko ogrozili; v zvezi s tem globoko obžaluje, da se je vlada ZDA enostransko odločila svoje veleposlaništvo iz Tel Aviva premestiti v Jeruzalem in slednje mesto uradno priznati kot glavno mesto Izraela; poudarja, da mora biti v končni mirovni sporazum med Izraelci in Palestinci vključeno tudi vprašanje Jeruzalema; poudarja, da bi bilo treba okrepiti skupni časovni načrt in da se morajo ZDA pri svojih prizadevanjih za mir na Bližnjem vzhodu usklajevati s svojimi evropskimi partnerji;

58. izreka pohvalo Agenciji OZN za pomoč in zaposlovanje palestinskih beguncev na Bližnjem vzhodu (UNRWA) in njenemu predanemu osebju za izjemno in dragoceno humanitarno in razvojno delo, ki so ga opravili za palestinske begunce (na Zahodnem bregu, vključno z vzhodnim Jeruzalemom, ter v Gazi, Jordaniji, Libanonu in Siriji), saj gre za bistven prispevek k varnosti in stabilnosti regije; močno obžaluje, da je ameriška administracija sklenila ukiniti financiranje agencije, in jo poziva, naj ponovno razmisli o tej odločitvi; spominja, da Evropski parlament in Evropska unija vseskozi podpirata agencijo, in poziva države članice EU, naj priskrbijo dodatna sredstva, da bi zagotovile dolgoročno trajnost njenih dejavnosti;

59. spodbuja nadaljnje sodelovanje med programi EU in ZDA na svetovni ravni za spodbujanje demokracije, svobode medijev, svobodnih in poštenih volitev in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami beguncev in migrantov, žensk, rasnih in verskih manjšin; poudarja pomen vrednot dobrega upravljanja, odgovornosti, preglednosti in pravne države, ki so temelj varstva človekovih pravic; ponavlja odločno in načelno stališče EU, da nasprotuje smrtni kazni in zagovarja univerzalni moratorij za njeno izvrševanje ter se zavzema za njeno odpravo po vsem svetu; poudarja, da je treba sodelovati pri preprečevanju krize in graditvi miru ter pri odzivanju na izredne humanitarne razmere;

60. ponavlja, da imata EU in ZDA skupne interese v Afriki, kjer morata usklajevati in okrepiti svojo podporo na lokalni, regionalni in mednarodni ravni za dobro upravljanje, demokracijo, človekove pravice, trajnostni socialni razvoj, varstvo okolja, upravljanje migracij, ekonomsko upravljanje in varnostna vprašanja, pa tudi mirno reševanje regionalnih konfliktov ter boj proti korupciji, nezakonitemu finančnemu poslovanju ter nasilju in terorizmu; meni, da bi boljše usklajevanje med EU in ZDA – tudi prek okrepljenega političnega dialoga in oblikovanja skupnih strategij o Afriki, ob ustreznem upoštevanju stališč regionalnih organizacij in podregionalnih skupin – vodilo v učinkovitejše ukrepanje in učinkovitejšo rabo virov;

Sreda, 12. september 2018

61. poudarja pomen skupnih političnih, gospodarskih in varnostnih interesov EU in ZDA, kar zadeva gospodarske politike držav, kot sta Kitajska in Rusija, ter opozarja, da bi skupna prizadevanja, tudi na ravni STO, lahko pomagala pri reševanju vprašanj, kot so sedanja neravnotežja v svetovni trgovini in razmere v Ukrajini; poziva ameriško administracijo, naj se vzdrži nadaljnega blokiranja imenovanj sodnikov v pritožbeni organ STO; poudarja, da je treba tesneje sodelovati pri obravnavi kitajske strategije En pas, ena pot, tudi tako, da se v zvezi s tem razvije sodelovanje med EU ter varnostnim dialogom četverice med ZDA, Indijo, Japonsko in Avstralijo;

62. opozarja, da je treba bolje sodelovati na področju politike glede Arktike, predvsem v okviru Arktičnega sveta, zlasti ker lahko zaradi podnebnih sprememb nastanejo nove plovne poti in postanejo dostopni naravni viri;

63. vztraja, da so migracije globalni pojav in da jih je zato treba obravnavati s sodelovanjem, partnerstvom in varstvom človekovih pravic in zaščito, pa tudi z upravljanjem migracijskih poti in prizadevanji za globalni pristop na ravni OZN, ki bi temeljil na spoštovanju mednarodnega prava, zlasti Ženevske konvencije iz leta 1951 in njenega protokola iz leta 1967; pozdravlja dosedanja prizadevanja v OZN za doseg globalnega dogovora o varnih, urejenih in zakonitih migracijah ter globalnega dogovora o beguncih ter obžaluje odločitev ZDA iz decembra 2017, da se umaknejo iz razprav; poziva k oblikovanju skupne politike za boj proti temeljnim vzrokom za migracije;

64. se zavzema za boljše sodelovanje med EU in ZDA na področju energetskih vprašanj (vključno z energijo iz obnovljivih virov), ki bo temeljilo na okviru Energetskega sveta EU-ZDA; zato ponovno poziva, naj se sestanki nadaljujejo; poleg tega poziva k večjemu sodelovanju na področju energetskih raziskav in novih tehnologij ter tesnejšemu sodelovanju, da se energetska infrastruktura zaščiti pred kibernetičnimi napadi; vztraja, da je treba sodelovati na področju zanesljive oskrbe z energijo, in poudarja, da so potrebna dodatna pojasnila o tem, kakšno vlogo bo v prihodnosti imela Ukrajina kot tranzitna država;

65. poudarja, da je zaskrbljen zaradi Severnega toka II in njegove morebiti sporne vloge pri energetske varnosti in solidarnosti držav članic, ter pozdravlja podporo ZDA pri zagotavljanju energetske varnosti v Evropi;

66. obžaluje, da so ZDA odstopile od Pariškega sporazuma, a hkrati pozdravlja nadaljnja prizadevanja posameznikov, podjetij, mest in zveznih držav v ZDA, ki še vedno skušajo izpolniti Pariški sporazum in se borijo proti podnebnim spremembam, in poudarja, da mora EU še naprej sodelovati s temi akterji; ugotavlja, da podnebne spremembe niso več del nacionalne varnostne strategije ZDA; ponovno potrjuje zavezanost EU Pariškemu sporazumu in agendi OZN do leta 2030 ter poudarja, da ju je treba izvajati za zagotovitev svetovne varnosti in razvoj trajnejšega gospodarstva in družbe; želi spomniti, da prehod na zeleno gospodarstvo prinaša številne priložnosti za delovna mesta in rast;

67. spodbuja nadaljnje sodelovanje na področju inovacij, znanosti in tehnologije ter poziva k obnovitvi sporazuma med EU in ZDA o znanosti in tehnologiji;

V bran na pravilih temelječi trgovini v nemirnih časih

68. ugotavlja, da so bile ZDA v letu 2017 največji trg za izvoz iz EU in drugi največji vir uvoza v EU; ugotavlja, da je med EU in ZDA opaziti razlike v trgovinskem primanjkljaju in presežku, ko gre za trgovino z blagom in s storitvami, digitalno trgovino ter neposredne tuje naložbe; poudarja, da je trgovinski in naložbeni odnos med EU in ZDA – ki je največji na svetu in od nekdaj temelji na skupnih vrednotah – eden od najpomembnejših dejavnikov svetovne gospodarske rasti, trgovine in blaginje; nadalje ugotavlja, da EU beleži presežek v višini 147 milijard USD v trgovini z blagom z ZDA; ugotavlja, da imajo podjetja EU v ZDA 4,3 milijona zaposlenih;

69. poudarja, da sta EU in ZDA dva ključna akterja v globaliziranem svetu, ki se razvija s hitrostjo in intenzivnostjo brez primere, ter da je – glede na to, da se soočata z enakimi izzivi – v interesu obeh, da sodelujeta in se usklajujeta na področju trgovinske politike, da bi oblikovala prihodnji multilateralni trgovinski sistem in svetovne standarde;

Sreda, 12. september 2018

70. opozarja na osrednjo vlogo, ki jo ima STO v multilateralnem sistemu, kar je še vedno najboljša možnost za zagotavljanje odprtega, pravičnega in na pravilih temelječega sistema, ki upošteva ter uravnoveša številne različne interese svojih članov; ponavlja, da podpira nadaljnjo krepitev multilateralnega trgovinskega sistema; podpira delo, ki ga opravlja Komisija za nadaljnje sodelovanje z ZDA pri iskanju pozitivne skupne rešitve za sedanje institucionalne in sistemske izzive;

71. poudarja vlogo, ki jo ima STO pri reševanju trgovinskih sporov; poziva vse članice STO, naj zagotovijo pravilno delovanje sistema STO za reševanje sporov; v zvezi s tem obžaluje, da so ZDA onemogočile nova imenovanja za zapolnitev prostih delovnih mest v pritožbenem organu, kar ogroža samo delovanje sistema STO za reševanje sporov; poziva Komisijo in vse članice STO, naj preučijo možnosti za odpravo tega zastoja pri imenovanju novih sodnikov v okviru pritožbenega organa STO, po potrebi tako, da reformirajo sistem za reševanje sporov; meni, da bi lahko bil namen teh reform zagotoviti najvišjo možno raven učinkovitosti in neodvisnosti sistema, pri čemer je treba še naprej ravnati v skladu z vrednotami in splošnim pristopom, ki ga EU zagovarja vse od ustanovitve STO, zlasti spodbujanje – na podlagi pravne države – proste in pravične trgovine na svetovni ravni in to, da morajo vse članice STO izpolnjevati vse obveznosti STO;

72. obžaluje, da 11. ministrska konferenca STO (MC11) ni prinesla rezultatov, a hkrati pozdravlja, da so ZDA, EU in Japonska podpisale skupno izjavo o odpravi nepravilnih in protekcionističnih praks, ki izkrivljajo trg, kakor je bilo navedeno tudi v izjavi skupine G20 iz julija 2017; poziva, naj se sodelovanje z ZDA in Japonsko na tem področju nadaljuje, da se odpravijo nepošteno trgovinske prakse, kot so diskriminacija, omejevanje dostopa do trga, damping in subvencije;

73. poziva Komisijo, naj v sodelovanju z ZDA in drugimi članicami STO pripravi delovni načrt za odpravo izkrivljajočih subvencij v sektorju bombaža in ribiškem sektorju (predvsem v zvezi z nezakonitim, neprijavljenim in zakonsko neurejenim ribolovom); poziva k sodelovanju pri pospeševanju večstranske agende o novih temah, kot so e- in digitalna trgovina, vključno z digitalnim razvojem, spodbujanje naložb, trgovina in okolje, trgovina in vidik spola, pa tudi pri spodbujanju posebnih politik za omogočanje sodelovanja mikro-, malih in srednjih podjetij (MMS) v svetovnem gospodarstvu;

74. poziva EU in ZDA, naj spodbujata sodelovanje na mednarodni ravni za okrepitev mednarodnih sporazumov na področju javnih naročil, zlasti Sporazuma o javnih naročilih;

75. poziva Komisijo, naj začne dialog z ZDA za nadaljevanje pogajanj o večstranskem sporazumu o okoljskih dobrinah in sporazumu o trgovini s storitvami (TiSA);

76. poziva EU in ZDA, naj združita vire v boju proti nepoštenim trgovinskim politikam in praksam, pri tem pa spoštujeta multilateralna pravila in postopek reševanja sporov v STO in se izogibata enostranskim ukrepom, saj so škodljivi za vse svetovne vrednostne verige, v katerih delujejo evropska in ameriška podjetja; globoko obžaluje negotovost v mednarodnem trgovinskem sistemu, ki so jo povzročile ZDA, tako da so uporabile instrumente in orodja politik (npr. 232. člen zakona iz leta 1962, 301. člen zakona iz leta 1974), oblikovane pred ustanovitvijo STO in njenega sistema za reševanje sporov; v zvezi s tem ugotavlja, da odločitev ZDA glede uvedbe tarif na jeklo in aluminij v skladu z 232. členom ne more biti upravičena z razlogi nacionalne varnosti, in poziva ZDA, naj EU in druge zaveznice v celoti in trajno izvzamejo iz teh ukrepov; poziva Komisijo, naj se odločno odzove, če bi se te tarife uporabljale za omejevanje izvoza EU; poudarja tudi, da bi bile kakršne koli sankcije, ki bi jih ZDA po objavi poročila pritožbenega organa v zvezi s pritožbo ZDA zoper EU glede ukrepov, ki vplivajo na trgovino z velikimi civilnimi zrakoplovi, v obliki protiukrepev sprejele zoper evropsko blago, neupravičene, saj je STO 204 od 218 zahtevkov, ki so jih predložila ZDA, zavrnila, še vedno pa se pričakuje nadaljnje poročilo o povezani zadevi glede nezakonitih subvencij ZDA;

77. ugotavlja, da EU in ZDA še naprej sodelujeta pri vrsti regulativnih vprašanj, kakor dokazujeta pred kratkim sklenjeni dvostranski sporazum o bonitetnih zahtevah v zvezi z zavarovanjem in pozavarovanjem ali sporazum o medsebojnem priznavanju pri pregledu proizvajalcev zdravil; poziva Komisijo in Svet, naj v celoti spoštujeta vlogo Evropskega parlamenta v tem procesu;

78. poudarja ključni pomen intelektualne lastnine za gospodarstvu EU in ZDA; poziva obe strani, naj na obeh straneh Atlantika podpirata raziskave in inovacije in pri tem zagotavljata visoko raven zaščite intelektualne lastnine in poskrbita za to, da bodo tisti, ki proizvajajo visokokakovostne in inovativne izdelke, lahko s tem nadaljevali tudi v prihodnje;

Sreda, 12. september 2018

79. poziva EU in ZDA, naj za mala in srednja podjetja, ki izvažajo v ZDA in EU, izboljšata dostop do trga, tako da izboljšata preglednost v zvezi z obstoječimi pravili in odpiranjem trgov na obeh straneh Atlantika, na primer prek portala za mala in srednja podjetja;

80. poudarja pomen trga ZDA za evropska mala in srednja podjetja; poziva EU in ZDA, naj obravnavata nesorazmeren učinek, ki jih imajo tarife ter netarifne in tehnične ovire v trgovini na mala in srednja podjetja na obeh straneh Atlantika, kar ne bi smelo zajemati le znižanja tarif, temveč tudi poenostavitev carinskih postopkov in morebitne nove mehanizme, s katerimi bi malim in srednjim podjetjem pomagali pri izmenjavi izkušenj in primerov dobre prakse na področju kupovanja in prodaje na trgih EU in ZDA;

81. poziva EU in ZDA, naj se v okviru dvostranskega sodelovanja vzdržita medsebojne davčne konkurence, saj bo to privedlo samo do zmanjšanja naložb v obe gospodarstvi;

82. poziva EU in ZDA, naj se dogovorita o okviru za digitalno trgovino, ki bo spoštoval obstoječe pravne okvire in sporazume obeh strani ter njuno zakonodajo o varstvu podatkov in njuna pravila o varstvu podatkov, kar je zlasti pomembno za storitveni sektor; v zvezi s tem poudarja, da morata EU in ZDA sodelovati, da bi tretje države tako spodbudili k sprejetju visokih standardov varstva podatkov;

83. poziva EU in ZDA, naj povečata sodelovanje na področju podnebnih sprememb; ju nadalje poziva, naj s pomočjo sedanjih in prihodnjih trgovinskih pogajanj na vseh ravneh zagotovita uporabo mednarodno dogovorjenih standardov, kot je Pariški sporazum, spodbujata trgovino z okoljsko neoporečnim blagom, vključno s tehnologijo, in poskrbita za svetovni energetski prehod z jasno in usklajeno mednarodno trgovinsko agendo, da bi tako varovali okolje ter hkrati ustvarili priložnosti za delovna mesta in rast;

84. meni, da morebitnega novega sporazuma o trgovinskih in naložbenih odnosih med EU in ZDA ni mogoče izpogajati pod pritiskom ali z grožnjo in da bi bil v interesu EU le širok, ambiciozen, uravnotežen in celovit sporazum, ki bi zajemal vsa področja trgovine; v zvezi s tem ugotavlja, da bi lahko bilo koristno vzpostaviti morebiten posebni in stalni regulativni in posvetovalni mehanizem sodelovanja; poziva Komisijo, naj pogajanja z ZDA nadaljuje, če bodo okoliščine za to ustrezne;

85. poudarja, da so zaradi trgovinskih tokov vse bolj potrebni novi, hitrejši in varnejši načini čezmejnje prodaje blaga in storitev; poziva EU in ZDA, naj kot ključni trgovinski partnerici sodelujeta pri trgovinskih rešitvah na področju digitalne tehnologije za olajšanje trgovine;

86. opozarja na pomen obstoječega dialoga in sodelovanja med EU in ZDA na področju znanosti in tehnologije; priznava vlogo, ki jo imajo prizadevanja EU in ZDA na področju raziskav in inovacij kot ključna gonila znanja in gospodarske rasti, ter podpira, da bi se sporazum o znanosti in tehnologiji med EU in ZDA uporabljal tudi po letu 2018 in razširil, da bi spodbujali raziskave, inovacije in novo nastajajoče tehnologije, varovali pravice intelektualne lastnine ter ustvarjali več in boljša delovna mesta ter zagotovili trajnostno trgovino in vključujočo rast;

87. deli zaskrbljenost ZDA v zvezi s svetovnimi presežnimi zmogljivostmi v jeklarstvu; hkrati pa obžaluje, da bi z enostranskimi ukrepi, ki niso združljivi s pravili STO, zgolj spodkopali celovitost trgovine, ki temelji na pravilih; poudarja, da ti ukrepi ne bi bili upravičeni niti, če bi bila EU trajno izvzeta iz tarif ZDA; poziva Komisijo, naj si v sodelovanju z ZDA bolj prizadeva, da bi v svetovnem forumu G20 odpravili presežno zmogljivost v jeklarstvu, da bi se izkoristil ogromen potencial multilateralnega delovanja; ponavlja svoje prepričanje, da so skupni in usklajeni ukrepi znotraj sistemov trgovanja, ki temeljijo na pravilih, najboljši način za reševanje tovrstnih globalnih težav;

88. ponovno izjavlja, kako pomembno je, da EU in ZDA usklajeno in konstruktivno obravnavata potrebno posodobitev STO, da bi ta organizacija postala bolj učinkovita, pregledna in odgovorna, pa tudi da zagotovita, da bodo pri pripravi mednarodnih trgovinskih pravil in politik ustrezno upoštevani vidik spola, socialni in okoljski vidik in vidik človekovih pravic;

Sreda, 12. september 2018

89. poudarja, da EU zagovarja neizkrivljeno tržno gospodarstvo in odprte vrednote ter pošteno in na pravilih temelječo trgovino; ponavlja, da podpira strategijo Komisije v odziv na sedanjo trgovinsko politiko ZDA, pri čemer je treba spoštovati pravila multilateralnega trgovinskega sistema; poziva k enotnosti vseh držav članic EU, Komisijo pa poziva, naj razvije skupen pristop za rešitev te situacije; poudarja, kako pomembno je ohraniti enotnost držav članic EU v zvezi s tem, saj so se skupni ukrepi EU v okviru skupne trgovinske politike in carinske unije EU na mednarodni ravni, pa tudi na dvostranski ravni z ZDA izkazali za precej bolj učinkoviti kot katera koli pobuda, ki jo izvajajo posamezne države članice; ponavlja, da je EU pripravljena sodelovati z ZDA pri trgovinskih vprašanjih, ki so skupnega pomena, v okviru pravil multilateralnega trgovinskega sistema;

90. obžaluje odločitev predsednika Trumpa glede izstopa ZDA iz skupnega celovitega načrta ukrepanja in posledice, ki jih bo ta odločitev imela za evropska podjetja, ki poslujejo v Iranu; podpira vsa prizadevanja EU, namenjena zaščiti interesov evropskih podjetij, ki vlagajo v Iranu, zlasti odločitev Komisije, da aktivira akt o blokiranju, ki dokazuje zavezanost EU skupnemu celovitemu načrtu ukrepanja; meni, da bi se ta akt lahko uporabil, kadar bi bilo to potrebno;

91. poziva EU in ZDA, naj okrepi sodelovanje in prizadevanja za izvajanje in razširitev shem potrebne skrbnosti za podjetja, da bi okrepili varstvo človekovih pravic na mednarodni ravni, tudi na področju trgovine z minerali in kovinami z območij, prizadetih zaradi konfliktov;

92. obžaluje, da ZDA ne sodelujejo več pri varstvu okolja; v zvezi s tem in ob upoštevanju tega, da so ZDA največji uvoznik lovskih trofej slonov, obžaluje tudi odločitev predsednika Trumpa glede odprave prepovedi uvoza takih trofej iz nekaterih afriških držav, med drugim Zimbabveja in Zambije;

93. poziva EU in ZDA, naj čezatlantsko parlamentarno sodelovanje nadaljujeta in ga okrepi, kar bi moralo privedi do okrepljenega in širšega političnega okvira za izboljšanje trgovinskih in naložbenih vezi med EU in ZDA;

94. izraža zaskrbljenost, da bi lahko ZDA in Kitajska sklenili sporazum, ki ne bi bil v celoti skladen s STO in bi lahko ogrozil tudi naše interese in obremenil čezatlantske trgovinske odnose; zato poudarja, da – glede na naše skupne interese na svetovni ravni – potrebujemo bolj globalen sporazum z našimi glavnimi trgovinskimi partnerji;

o

o o

95. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Evropski službi za zunanje delovanje, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic ter držav pristopnic in držav kandidatk, ameriškemu predsedniku ter ameriškemu kongresu in predstaviškemu domu.

Sreda, 12. september 2018

P8_TA(2018)0343

Stanje odnosov med EU in Kitajsko

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2018 o stanju odnosov med EU in Kitajsko (2017/2274(INI))

(2019/C 433/12)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju vzpostavitve diplomatskih odnosov med EU in Kitajsko 6. maja 1975,
- ob upoštevanju strateškega partnerstva med EU in Kitajsko, vzpostavljenega leta 2003,
- ob upoštevanju glavnega pravnega okvira za odnose s Kitajsko, namreč Sporazuma o trgovini in gospodarskem sodelovanju med EGS in Kitajsko ⁽¹⁾, podpisanega maja 1985, ki pokriva področji gospodarskih in trgovinskih odnosov, ter programa sodelovanja med EU in Kitajsko,
- ob upoštevanju strateškega programa za sodelovanje med EU in Kitajsko do leta 2020, o katerem je bil dogovor dosežen 21. novembra 2013,
- ob upoštevanju strukturiranega političnega dialoga med EU in Kitajsko, ki je bil uradno vzpostavljen leta 1994, in strateškega dialoga na visoki ravni o strateških vprašanjih in vprašanjih zunanje politike, ki je bil vzpostavljen leta 2010, zlasti 5. in 7. strateškega dialoga na visoki ravni med EU in Kitajsko, ki sta potekala 6. maja 2015 in 19. aprila 2017 v Pekingu,
- ob upoštevanju pogajanj o novem sporazumu o partnerstvu in sodelovanju, ki so se začela leta 2007,
- ob upoštevanju pogajanj o dvostranskem sporazumu o naložbah, ki so se začela januarja 2014,
- ob upoštevanju 19. vrha EU-Kitajska, ki je potekal 1. in 2. junija 2017 v Bruslju,
- ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 22. junija 2016 z naslovom Elementi za novo strategijo EU o Kitajski (JOIN(2016)0030),
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 18. julija 2016 o strategiji EU za Kitajsko,
- ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 24. aprila 2018 z naslovom Posebno upravno območje Hongkong: letno poročilo za leto 2017 (JOIN(2018)0007),
- ob upoštevanju smernic Sveta z dne 15. junija 2012 o zunanji in varnostni politiki EU v vzhodni Aziji,
- ob upoštevanju, da je stalni odbor kitajskega nacionalnega ljudskega kongresa 1. julija 2015 sprejel novi zakon o nacionalni varnosti,
- ob upoštevanju bele knjige o kitajski vojaški strategiji z dne 26. maja 2015,
- ob upoštevanju dialoga o človekovih pravicah med EU in Kitajsko, ki se je začel leta 1995, in njegovega 35. kroga, ki je potekal 22. in 23. junija 2017 v Bruslju,
- ob upoštevanju več kot 60 sektorskih dialogov med EU in Kitajsko,

(1) ULL 250, 19.9.1985, str. 2.

Sreda, 12. september 2018

- ob upoštevanju vzpostavitve dialoga na visoki ravni za povezovanje ljudi med EU in Kitajsko februarja 2012, ki vključuje vse skupne pobude EU in Kitajske na tem področju,
- ob upoštevanju sporazuma o znanstvenem in tehnološkem sodelovanju med Evropsko skupnostjo in Kitajsko, ki je začel veljati leta 2000 ⁽²⁾, in sporazuma o znanstvenem in tehnološkem partnerstvu, podpisanega 20. maja 2009,
- ob upoštevanju Okvirne konvencije OZN o spremembi podnebja (UNFCCC) in pariškega podnebnega sporazuma, ki je začel veljati 4. novembra 2016,
- ob upoštevanju energetskega dialoga med Evropsko skupnostjo in Kitajsko,
- ob upoštevanju okroglih miz EU-Kitajska,
- ob upoštevanju 19. nacionalnega kongresa kitajske komunistične partije, ki je potekal od 18. do 24. novembra 2017,
- ob upoštevanju „zakona o davku za varstvo okolja“, ki ga je nacionalni ljudski kongres sprejel decembra 2016, veljati pa je začel 1. januarja 2018,
- ob upoštevanju, da mednarodna organizacija za migracije navaja, da imajo okoljski dejavniki učinek na nacionalne in mednarodne migracijske tokove, saj se ljudje odselijo z območij z neugodnimi ali vedno slabšimi razmerami zaradi pospešenih podnebnih sprememb ⁽³⁾,
- ob upoštevanju leta turizma EU in Kitajske 2018, ki se je začelo 19. januarja 2018 v Benetkah,
- ob upoštevanju poročila združenja tujih dopisnikov na Kitajskem (FCCC) o delovnih razmerah, ki je bilo objavljeno 30. januarja 2018 in nosi naslov Access Denied – Surveillance, harassment and intimidation as reporting conditions in China deteriorate (Dostop zavržen – nadzor, nadlegovanje in ustrahovanje ob slabšanju poročevalskih razmer na Kitajskem),
- ob upoštevanju izjave o stanju na področju človekovih pravic, ki zahteva pozornost Sveta, ki jo je EU podala pod točko 4 na 37. zasedanju Sveta za človekove pravice 13. marca 2018,
- ob upoštevanju 41. medparlamentarnega srečanja EP-Kitajska, ki je potekalo maja 2018 v Pekingu,
- ob upoštevanju svojih resolucij o Kitajski, zlasti tiste z dne 2. februarja 2012 o zunanji politiki EU do držav BRICS in drugih sil v vzponu: cilji in strategije ⁽⁴⁾, z dne 23. maja 2012 o EU in Kitajski: neuravnotežena trgovina? ⁽⁵⁾, z dne 14. marca 2013 o jedrskih grožnjah in človekovih pravicah v Demokratični ljudski republiki Koreji ⁽⁶⁾, z dne 5. februarja 2014 o okviru podnebne in energetske politike do 2030 ⁽⁷⁾, z dne 17. aprila 2014 o razmerah v Severni Koreji ⁽⁸⁾, z dne 21. januarja 2016 o Severni Koreji ⁽⁹⁾ in z dne 13. decembra 2017 o letnem poročilu o izvajanju skupne zunanje in varnostne politike (SZVP) ⁽¹⁰⁾,

⁽²⁾ UL L 6, 11.1.2000, str. 40.

⁽³⁾ <https://www.iom.int/migration-and-climate-change>

⁽⁴⁾ UL C 239 E, 20.8.2013, str. 1.

⁽⁵⁾ UL C 264 E, 13.9.2013, str. 33.

⁽⁶⁾ UL C 36, 29.1.2016, str. 123.

⁽⁷⁾ UL C 93, 24.3.2017, str. 93.

⁽⁸⁾ UL C 443, 22.12.2017, str. 83.

⁽⁹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0024.

⁽¹⁰⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0493.

Sreda, 12. september 2018

- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 7. septembra 2006 o odnosih EU-Kitajska ⁽¹⁾, z dne 5. februarja 2009 o trgovinskih in gospodarskih odnosih s Kitajsko ⁽²⁾, z dne 14. marca 2013 o odnosih med EU in Kitajsko ⁽³⁾, z dne 9. oktobra 2013 o pogajanjih med EU in Kitajsko za dvostranski sporazum o naložbah ⁽⁴⁾ in o trgovinskih odnosih med EU in Tajvanom ⁽⁵⁾, z dne 16. decembra 2015 o odnosih med EU in Kitajsko ⁽⁶⁾ ter svojega priporočila z dne 13. decembra 2017 Svetu, Komisiji in podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko o Hongkongu, 20 let po predaji ⁽⁷⁾,
 - ob upoštevanju svojih resolucij o človekovih pravicah z dne 27. oktobra 2011 o Tibetu, zlasti samosežigih redovnic in menihov ⁽⁸⁾, z dne 14. junija 2012 o stanju človekovih pravic v Tibetu ⁽⁹⁾, z dne 12. decembra 2013 o pridobivanju organov na Kitajskem ⁽¹⁰⁾, z dne 15. decembra 2016 o primerih tibetanske budistične akademije Larung Gar in Ilhama Tohtija ⁽¹¹⁾, z dne 16. marca 2017 o prednostnih nalogah Evropske unije za zasedanja Sveta OZN za človekove pravice v letu 2017 ⁽¹²⁾, z dne 6. julija 2017 o primerih Nobelovega nagradjenca Liu Xiaoboja in Lee Ming-cheja ⁽¹³⁾ in z dne 18. januarja 2018 o primerih aktivistov za človekove pravice Wu Gana, Xie Yanga, Li Ming-cheja, Taši Vangčuka in tibetanskega meniha Čoekjija ⁽¹⁴⁾,
 - ob upoštevanju embarga na orožje, ki ga je EU uvedla zaradi zadušitve demonstracij na Trgu nebeškega miru junija leta 1989 in ga je Parlament podprl v svoji resoluciji z dne 2. februarja 2006 o letnem poročilu Sveta Evropskemu parlamentu o glavnih vidikih in temeljnih usmeritvah SZVP ⁽¹⁵⁾,
 - ob upoštevanju devetih krogov pogovorov, ki so med letoma 2002 in 2010 potekali med visokimi predstavniki kitajske vlade in dalajlamo, bele knjige Kitajske o Tibetu z naslovom *Tibet's Path of Development Is Driven by an Irresistible Historical Tide* (Razvojno pot Tibeta vodi neustavljivi zgodovinski tok), ki jo je 15. aprila 2015 objavil informacijski urad kitajskega državnega sveta, ter memorandum iz leta 2008 in sporočila iz leta 2009 o pristni avtonomiji, ki so ju pripravili predstavniki 14. dalajlame,
 - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve ter mnenj Odbora za mednarodno trgovino in Odbora za okolje, javno zdravje in varno hrano (A8-0252/2018),
- A. ker je bil na 19. vrhu med EU in Kitajsko leta 2017 dosežen napredek v dvostranskem strateškem partnerstvu, ki ima svetovni vpliv, poudarjene pa so bile tudi skupne zaveze k obravnavanju svetovnih izzivov ter skupnih varnostnih groženj in k spodbujanju multilateralizma; ker je veliko področij, na katerih bi lahko konstruktivno sodelovanje prineslo vzajemne koristi, med drugim v mednarodnih forumih, kot sta OZN in G20; ker sta EU in Kitajska potrdili svojo namero, da okrepi sodelovanje pri izvajanju Pariškega sporazuma iz leta 2015, in sicer pri boju proti podnebnim spremembam, zmanjšanju uporabe fosilnih goriv, spodbujanju čiste energije in zmanjšanju onesnaževanja; ker je v zvezi s tem potrebno nadaljnje sodelovanje in usklajevanje med obema stranema, med drugim na področju raziskav in izmenjave primerov dobre prakse; ker je Kitajska sprejela sistem za trgovanje z emisijami ogljika, ki temelji na sistemu ETS EU; ker so del vizije EU za večstransko upravljanje red, ki temelji na pravilih in univerzalnih vrednotah, kot so demokracija, človekove pravice, pravna država, preglednost in odgovornost; ker je v sedanjem geopolitičnem okviru bolj kot kadar koli prej pomembno, da se spodbujata multilateralizem in sistem, temelječ na pravilih; ker EU pričakuje, da bodo odnosi s Kitajsko s političnega in gospodarskega vidika koristili obema stranema; ker poleg tega od Kitajske pričakuje, da bo prevzela odgovornost v skladu s svojim globalnim vplivom in podprla mednarodni red, temelječ na pravilih, ki koristi tudi njej;

⁽¹⁾ UL C 305 E, 14.12.2006, str. 219.

⁽²⁾ UL C 67 E, 18.3.2010, str. 132.

⁽³⁾ UL C 36, 29.1.2016, str. 126.

⁽⁴⁾ UL C 181, 19.5.2016, str. 45.

⁽⁵⁾ UL C 181, 19.5.2016, str. 52.

⁽⁶⁾ UL C 399, 24.11.2017, str. 92.

⁽⁷⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0495.

⁽⁸⁾ UL C 131 E, 8.5.2013, str. 121.

⁽⁹⁾ UL C 332 E, 15.11.2013, str. 69.

⁽¹⁰⁾ UL C 468, 15.12.2016, str. 208.

⁽¹¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0505.

⁽¹²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0089.

⁽¹³⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0308.

⁽¹⁴⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0014.

⁽¹⁵⁾ UL C 288 E, 25.11.2006, str. 59.

Sreda, 12. september 2018

- B. ker je izjemno pomembno sodelovanje med EU in Kitajsko na področju zunanje politike, varnosti in obrambe ter boja proti terorizmu; ker je bilo sodelovanje med zadevnima stranema ključno za doseg jedrskega dogovora z Iranom; ker je imelo stališče Kitajske ključno vlogo pri ustvarjanju prostora za pogajanja v severnokorejski krizi;
- C. ker je kitajsko vodstvo postopoma in sistematično okrepilo prizadevanja za preoblikovanje svoje gospodarske moči v politični vpliv, zlasti prek strateških infrastrukturnih naložb in novih prometnih povezav, pa tudi prek strateškega komuniciranja za vplivanje na evropske politične in gospodarske odločevalce, medije, univerze in akademske založbe ter širšo javnost za oblikovanje mnenj o Kitajski in ustvarjanje pozitivne podobe te države, in sicer z oblikovanjem „mrež“ naklonjenih evropskih organizacij in posameznikov med družbami, kar je v Evropi ostalo večinoma prezrto; ker zaskrbljenost vzbujajo nadzor Kitajske nad številnimi študenti s celine, ki zdaj študirajo v Evropi, in njena prizadevanja za nadzor nad osebam, ki so iz Kitajske pobegnile v Evropo;
- D. ker je bil format 16+1 med Kitajsko na eni strani ter enajstimi državami srednje in vzhodne Evrope ter petimi balkanskimi državami na drugi strani oblikovan leta 2012 po finančni krizi, in sicer v okviru kitajske podregionalne diplomacije, za razvoj obsežnih infrastrukturnih projektov ter krepitev gospodarskega in trgovinskega sodelovanja; ker so načrtovane kitajske naložbe in sredstva v teh državah obsežna, a ne tako pomembna kot naložbe in prizadevanja EU; ker bi morale države EU, ki sodelujejo v tem formatu, razmisliti o tem, da bi večji poudarek namenile zamisli o enoglasnem nastopanju EU v njenih odnosih do Kitajske;
- E. ker je Kitajska najhitreje rastoči trg za živilske proizvode EU;
- F. ker je kitajska pobuda En pas, ena pot, vključno z njeno politiko v zvezi z Arktiko, najbolj ambiciozna zunanjepolitična pobuda, ki jo je ta država doslej sprejela, saj zajema geopolitične in varnostne razsežnosti, zato presega sprejeti okvir gospodarske in trgovinske politike; ker je bila pobuda En pas, ena pot dodatno okrepljena z ustanovitvijo Azijske banke za investicije v infrastrukturo (AIIB) leta 2015; ker EU vztraja pri večstranski strukturi upravljanja pobude En pas, ena pot in njenem nediskriminatornem izvajanju; ker želi evropska stran zagotoviti, da se bodo pri vsakem povezovalnem projektu v okviru pobude En pas, ena pot spoštovale obveznosti, ki izhajajo iz Pariškega sporazuma, ter drugi mednarodni okoljski, delovni in socialni standardi ter pravice avtohtonega prebivalstva; ker bi lahko kitajski infrastrukturni projekti ustvarili velike dolgove evropskih vlad kitajskim državnim bankam, ki ponujajo posojila pod nepreglednimi pogoji, a zelo malo delovnih mest v Evropi; ker so se nekatere vlade tretjih držav zaradi infrastrukturnih projektov, povezanih s pobudo En pas, ena pot, že prezadolžile; ker je bil največji delež vseh poslov, povezanih s pobudo En pas, ena pot, doslej dodeljen kitajskim podjetjem; ker Kitajska v projektih, povezanih s pobudo En pas, ena pot, nekatere svoje industrijske standarde uporablja diskriminacijsko; ker se naročila, povezana s pobudo En pas, ena pot, ne smejo oddajati na podlagi nepreglednih postopkov javnega naročanja; ker Kitajska v okviru pobude uporablja najrazličnejše kanale; ker je 27 nacionalnih veleposlanikov EU v Pekingu nedavno pripravilo poročilo, v katerem ostro kritizirajo projekt En pas, ena pot, saj naj bi bil oblikovan za oviranje proste trgovine in dajanje prednosti kitajskim podjetjem; ker pobuda En pas, ena pot žal ne vključuje ukrepov za varstvo človekovih pravic;
- G. ker je kitajska diplomacija z 19. partijskega kongresa in letošnjega nacionalnega ljudskega kongresa navsezadnje izšla kot močnejši akter, pri čemer je vsaj pet visokih uradnikov pristojnih za zunanjo politiko te države, proračun ministrstva za zunanje zadeve pa je bil deležen znatne spodbude; ker bo novoustanovljena državna agencija za mednarodno razvojno sodelovanje pristojna za usklajevanje vedno večjega proračuna Kitajske za zunanjo pomoč;
- H. ker je Kitajska v 80. letih prejšnjega stoletja v odgovor na skrajnost kulturne revolucije uvedla omejitve mandata; ker je nacionalni ljudski kongres 11. marca 2018 skoraj soglasno glasoval v prid odpravi omejitve dveh zaporednih mandatov za predsednika in podpredsednika Ljudske republike Kitajske;
- I. ker kitajsko vodstvo kljub trditvam, da se ne vmešava v notranje zadeve drugih držav, v svojih uradnih sporočilih redno izraža pomisleke o političnih sistemih zahodnih držav;

Sreda, 12. september 2018

- J. ker je nacionalni ljudski kongres 11. marca 2018 podprl ustanovitev nacionalnega nadzornega odbora, novega vladnega organa za institucionalizacijo in razširitev nadzora nad vsemi javnimi uslužbenci na Kitajskem, in ga v kitajski ustavi označil za državni organ;
- K. ker je kitajski državni svet leta 2014 razkril podrobne načrte za vzpostavitev socialnega kreditnega sistema, katerega cilj je nagraditi vedenje, ki ga partija obravnava kot finančno, ekonomsko in družbeno-politično odgovornega, pri tem pa sankcionirati neupoštevanje njegovih politik; ker bo projekt socialnega kreditnega točkovanja najverjetneje vplival tudi na tujce, ki živijo in delajo na Kitajskem, tudi na državljane EU, in bo imel posledice za EU in druga tuja podjetja, ki delujejo v tej državi;
- L. ker je jasno, da se bo v nekaterih kitajskih regijah življenjski standard podeželskega prebivalstva poslabšal zaradi sprememb v temperaturi in količini padavin ter drugih skrajnih podnebnih pojavov; ker je postalo načrtovanje preselitev učinkovita možnost politike prilagajanja za zmanjšanje ranljivosti in revščine, ki ju povzroča podnebje ⁽²⁶⁾;
- M. ker se razmere na področju človekovih pravic na Kitajskem še naprej poslabšujejo, saj je vlada postala bolj sovražno nastrojena do mirnega nasprotovanja, svobode izražanja in svobode veroizpovedi ter pravne države; ker so aktivisti civilne družbe in zagovorniki človekovih pravic pridržani, se preganjajo in so obsojeni na podlagi nejasnih obtožb, kot so „spodkopavanje državne oblasti“ in „prepiranje in izzivanje“, pri čemer so pogosto pridržani na nerazkritih lokacijah in nimajo stika z zunanjim svetom oziroma dostopa do zdravstvene oskrbe ali pravnega zastopstva; ker so pridržani zagovorniki človekovih pravic in aktivisti včasih v „hišnem priporu na določeni lokaciji“, kar je metoda, s katero se pridržanim osebam onemogoči stik z zunanjim svetom, v tem času pa so glede na poročila pogosto žrtev mučenja in trpinčenja; ker Kitajska še naprej ne priznava svobodnega govora in pravice do obveščeniosti in je zaprla veliko novinarjev, piscev spletnih dnevnikov in neodvisnih akterjev; ker se je EU v svojem strateškem okviru za človekove pravice in demokracijo zavezala, da bo „brez izjeme in na vseh področjih svojega zunanjega delovanja“ spodbujala človekove pravice, demokracijo in pravno državo ter da bo „človekove pravice postavila v središče svojih odnosov z vsemi tretjimi državami, vključno s strateškimi partnericami“; ker si je treba na vrhah med EU in Kitajsko prizadevati za doseganje konkretnih rezultatov na področju človekovih pravic, in sicer izpustitev zaprtih zagovornikov človekovih pravic, odvetnikov in aktivistov;
- N. ker so kitajske oblasti diplomatom EU nekajkrat preprečile opazovanje sojenj ali obisk zagovornikov človekovih pravic, kar je dejavnost, ki je v skladu s smernicami EU o zagovornikih človekovih pravic;
- O. ker je Kitajska vzpostavila obširno državno arhitekturo za digitalni nadzor, ki sega od nadzora na podlagi napovedi do samovoljnega zbiranja biometričnih podatkov v okolju brez vsakršnih pravic do zasebnosti;
- P. ker je kitajska vlada sprejela vrsto novih zakonov, in sicer zakon o državni varnosti, sprejet 1. julija 2015, zakon o boju proti terorizmu, zakon o kibernetiki varnosti in zakon o upravljanju čezmorskih nevladnih organizacij, ki javni aktivizem in miro-ljubno kritiziranje vlade označujejo za ogrožanje državne varnosti, krepijo cenzuro, nadzor in kontrolo posameznikov in družbenih skupin ter odvrtaajo posameznike od zavzemanja za človekove pravice;
- Q. ker je zakon o upravljanju čezmorskih nevladnih organizacij, ki je začel veljati 1. januarja 2017, eden največjih izzivov za mednarodne nevladne organizacije, saj se z njim urejajo vse dejavnosti na Kitajskem, ki jih financirajo mednarodne nevladne organizacije, pri čemer so za izvajanje zakona o upravljanju čezmorskih nevladnih organizacij odgovorni predvsem pokrajinski varnostni uradniki;
- R. ker nove ureditve o verskih zadevah, ki so začele veljati 1. februarja 2018, bolj omejujejo verske skupine in dejavnosti, ki so se primorane usklajevati s strankarsko politiko; ker novi predpisi osebam, povezanim z verskimi skupnostmi brez pravnega statusa v državi, grozijo z naložitvijo glob za potovanja v tujino za namen verskega izobraževanja v širšem pomenu, zlasti za romanja, za katera se naložijo globe v višini več minimalnih plač; ker sta svoboda veroizpovedi in zavesti dosegli novo najnižjo raven od začetka gospodarskih reform in odpiranja Kitajske proti koncu 70. let prejšnjega stoletja; ker so verske skupnosti na Kitajskem vse bolj zatirane, na udaru pa so kristjani iz ilegalnih kot državno odobrenih cerkev, pri čemer prihaja do nadlegovanja in pridržanja vernikov, rušenja cerkva in onemogočanja srečanj kristjanov;

⁽²⁶⁾ Y. Zhen, J. Pan, X. Zhang, „Relocation as a policy response to climate change vulnerability in Northern China“, ISSC in UNESCO 2013, World Social Science Report 2013, Changing Global Environments, str. 234–241.

Sreda, 12. september 2018

- S. ker so se razmere v Sinkiangu, kjer živi 10 milijonov muslimanskih Ujgurov in etničnih Kazahov, zlasti odkar je oblast prevzel predsednik Ši, ki je absoluten nadzor nad avtonomno ujgursko pokrajino Sinkiang postavil na vrh seznama prednostnih nalog, naglo poslabšale, in sicer zaradi občasnih terorističnih napadov Ujgurov v tej pokrajini ali domnevno v zvezi z njo in strateške lokacije te pokrajine v Šijevi ključni pobudi En pas, ena pot; ker je bil oblikovan program izvensodnega pridržanja, v okviru katerega se prisilno politično „prevzgaja“ več deset tisoč oseb, vzpostavljena napredna mreža invazivnega digitalnega nadzora, vključno s tehnologijo prepoznavanja obrazov in zbiranjem podatkov, v pokrajino so bili množično napoteni policisti in uvedene so bile stroge omejitve glede verskih praks, urgujskega jezika in običajev;
- T. ker so se razmere v Tibetu v zadnjih nekaj letih kljub gospodarski rasti in razvoju infrastrukture poslabšale, pri čemer kitajska vlada krati številne človekove pravice pod pretvezo varnosti in stabilnosti ter nenehno napada tibetansko identiteto in kulturo; ker se v zadnjih nekaj letih povečuje število nadzornih in kontrolnih ukrepov, samovoljnih pridržanj ter primerov mučenja in grdega ravnanja; ker je kitajska vlada v Tibetu ustvarila okolje, v katerem ni omejitev za državno oblast in v katerem vlada ozrača strahu, pri čemer je vsak vidik javnega in zasebnega življenja strogo nadzorovan in urejen; ker se lahko v Tibetu vsako dejanje miroljubnega nestrinjanja ali kritike državnih politik v zvezi z etničnimi ali verskimi manjšinami šteje za separatistično in je zato kriminalizirano; ker je dostop do avtonomne pokrajine Tibet za tujce, tudi državljane EU, zlasti novinarje, diplomate in druge neodvisne opazovalce, danes omejen bolj kot kadar koli doslej, še težje pa je državljanom EU s tibetanskim poreklom; ker pri reševanju tibetanske krize v zadnjih letih ni bilo napredka, saj je bil zadnji krog mirovnih pogovorov leta 2010; ker se je zaradi poslabšanja humanitarnih razmer v Tibetu povečalo število samosežigov, ki jih je bilo od leta 2009 skupno 156;
- U. ker je državni svet Ljudske republike Kitajske (LRK) 10. junija 2014 izdal belo knjigo o politiki „ena država, dva sistema“ v Hongkongu v praksi in v njej poudaril, da je avtonomija posebnega upravnega območja Hongkong navsezadnje odvisna od odobritve centralne vlade LRK; ker so bili prebivalci Hongkonga skozi leta priča množičnim demonstracijam za demokracijo, svobodo medijev in popolno izvajanje ustave; ker je tradicionalno odprta družba Hongkonga utrla pot razvoju pristne in neodvisne civilne družbe, ki dejavno in konstruktivno sodeluje v javnem življenju posebnega upravnega območja;
- V. ker zaradi nasprotujočih si političnih dogodkov v Ljudski republiki Kitajski in v Tajvanu, pri čemer je na eni strani državni režim vedno bolj avtoritarne in nacionalistične partije, na drugi pa večstrankarska demokracija, vedno bolj grozi zaostritev odnosov med obema stranema ožine; ker EU spoštuje svojo politiko „ene Kitajske“ v zvezi s Tajvanom in podpira načelo „ena država, dva sistema“ v zvezi s Hongkongom;
- W. ker sta se Kitajska in Združenje držav jugovzhodne Azije (ASEAN) po več kot triletnih pogovorih avgusta 2017 dogovorila o eni strani dolgem okviru kot podlagi za prihodnje razprave o kodeksu ravnanja za vse strani v Južnokitajskem morju; ker je sporno kitajsko pridobivanje zemljišč na otočju Spratly večinoma končano, vendar se je lani nadaljevalo severneje na otočju Paracel;
- X. ker poleg tega Kitajska zaradi svojih očitnih gospodarskih, varnostnih in geopolitičnih interesov postaja dejavnejši in pomembnejši zunanji akter na Bližnjem vzhodu;
- Y. ker Kitajska zagotavlja vse več uradne razvojne pomoči (URP) in postaja pomemben akter razvojne politike, kar zagotavlja potrebno spodbudo za razvojno politiko, obenem pa vzbuja pomisleke glede lokalnega lastništva projektov;
- Z. ker se kitajska prisotnost in naložbe v Afriki močno povečujejo, kar je privedlo do izkoriščanja naravnih virov, ki pogosto poteka brez posvetovanja z lokalnim prebivalstvom;
1. znova potrjuje, da je celovito strateško partnerstvo med EU in Kitajsko eno najpomembnejših partnerstev EU in da je še vedno veliko več potenciala za poglobitev tega odnosa in za nadaljnje sodelovanje na mednarodnem prizorišču; poudarja, kako pomembno je okrepiti sodelovanje in usklajevanje na področju globalnega upravljanja in mednarodnih institucij, zlasti na ravni OZN in G20; poudarja, da mora EU v zapletenem, globaliziranem in večpolnem svetu, v katerem je Kitajska postala pomemben gospodarski in politični akter, s to državo ohranjati priložnosti za konstruktiven dialog in sodelovanje ter spodbujati vse potrebne reforme na področjih v vzajemnem interesu; opozarja Kitajsko na njene mednarodne obveznosti in odgovornosti, da kot stalna članica Varnostnega sveta OZN prispeva k miru in svetovni varnosti;

Sreda, 12. september 2018

2. opozarja, da celovito strateško partnerstvo med EU in Kitajsko temelji na skupni zavezanosti odprtosti in sodelovanju v okviru na pravih temelječega mednarodnega sistema; poudarja, da sta se obe strani zavezali vzpostaviti preglednega, pravičnega in nepristranskega sistema globalnega upravljanja ter si delita odgovornost za spodbujanje miru, blaginje in trajnostnega razvoja; opozarja, da bi moralo biti sodelovanje EU s Kitajsko načelno, praktično in pragmatično, pri čemer mora EU ostati zvesta svojim interesom in vrednotam; je zaskrbljen, da so zaradi povečanja globalne gospodarske in politične moči Kitajske v zadnjem desetletju skupne zaveze, ki so v središču odnosov med EU in Kitajsko, postavljene na preizkušnjo; poudarja odgovornost Kitajske kot svetovne sile in poziva njene oblasti, naj v vseh okoliščinah zagotovijo spoštovanje mednarodnega prava, demokracije, človekovih pravic in temeljnih svobod v skladu z Ustanovno listino OZN in Splošno deklaracijo človekovih pravic ter drugimi mednarodnimi instrumenti za človekove pravice, ki jih je Kitajska podpisala ali ratificirala; poziva Svet, Evropsko službo za zunanje delovanje (ESZD) in Komisijo, naj zagotovijo, da bo sodelovanje med EU in Kitajsko temeljilo na univerzalnosti človekovih pravic, mednarodnih zavezah na področju človekovih pravic, ki sta jih sprejeli obe strani, in zavezanosti napredku pri doseganju najvišjega standarda varstva človekovih pravic; poudarja, da bi bilo treba na vseh področjih sodelovanja okrepiti vzajemnost, enake konkurenčne pogoje in pošteno konkurenco;

3. poudarja, da je za reševanje svetovnih in regionalnih izzivov, kot so varnost, razorožitev, neširjenje orožja, boj proti terorizmu in kibernetiki prostor, sodelovanje za mir, podnebne spremembe, energija, oceani in učinkovita raba virov, krčenje gozdov, nedovoljena trgovina s prostoživečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami, migracije, svetovno zdravje, razvoj krajev kulturne dediščine in boj proti njihovemu uničevanju ter plenjenju starin in nedovoljeni trgovini z njimi, nujno pristno partnerstvo med EU in Kitajsko; poziva, naj EU izkoristi zavezanost Kitajske k reševanju svetovnih težav, kot so podnebne spremembe, in dodatno razširi uspešno sodelovanje s Kitajsko pri ohranjanju miru kot eno od držav, ki največ prispevajo v proračun OZN, prispeva pa tudi čedalje več vojakov za operacije OZN za ohranjanje miru, na druga področja skupnega interesa ob hkratnem spodbujanju multilateralizma in globalnega upravljanja na podlagi spoštovanja mednarodnega prava, vključno z mednarodnim humanitarnim pravom in pravom človekovih pravic; v zvezi s tem pozdravlja uspešno sodelovanje pri boju proti piratstvu v Adenskem zalivu od leta 2011; poziva EU in njene države članice, naj proaktivno spodbujajo njene gospodarske in politične interese ter zagovarjajo vrednote in načela EU; poudarja, da je multilateralizem ena od ključnih vrednot EU v zvezi z globalnim upravljanjem in da ga je treba pri stikih s Kitajsko dejavno varovati;

4. ugotavlja, da skupno sporočilo visoke predstavnice in Komisije z naslovom „Elementi za novo strategijo EU o Kitajski“ ter sklepi Sveta z dne 18. julija 2016 zagotavljajo okvir politike za sodelovanje EU in Kitajske v prihodnjih letih;

5. poudarja, da je Svet sklenil, da bodo države članice, visoka predstavnica in Komisija pri odnosih s Kitajsko sodelovale in zagotavljale skladnost s pravom, pravili in politikami EU ter da bo splošni rezultat koristen za EU kot celoto;

6. opozarja, da si Kitajska – ki se v skladu s svojo politiko spodbujanja naložb po svetu, kot je bila napovedana leta 2001, krepi in vključuje v svetovno gospodarstvo – prizadeva izboljšati dostop do evropskega trga za svoje blago in storitve ter dostop do tehnologije in strokovnega znanja, da bi podpirala načrte, kot je načrt „Proizvedeno na Kitajskem 2025“, ter okrepila svoj politični in diplomatski vpliv v Evropi; poudarja, da so se te ambicije okrepile zlasti po svetovni finančni krizi iz leta 2008, kar je ustvarilo novo dinamiko v odnosih med EU in Kitajsko;

7. poziva države članice, ki so del skupine 16+1, naj zagotovijo, da bo EU v tej skupini nastopala soglasno; poziva te države članice, naj opravijo temeljito analizo in pregled predlaganih infrastrukturnih projektov, pri čemer bi morale sodelovati vse zainteresirane strani, in naj zagotovijo, da ne bodo ogrozile nacionalnih in evropskih interesov v zameno za kratkoročno finančno podporo in dolgoročne obveznosti do kitajske udeležbe v strateških infrastrukturnih projektih ter morebiten večji politični vpliv, ki bi ogrozil skupna stališča EU do Kitajske; se zaveda vse večjega vpliva, ki ga ima Kitajska na infrastrukturo in trge držav kandidatk EU; poudarja, da mora ostati ta oblika pregledna in da je treba na sestanke povabiti institucije EU ter jih v celoti obveščati o dejavnostih, s čimer bi zagotovili, da bodo ustrezni vidiki skladni s politiko in zakonodajo EU, kar bi obema stranema prineslo koristi in priložnosti;

Sreda, 12. september 2018

8. je seznanjen s kitajskim zanimanjem za naložbe v strateško infrastrukturo v Evropi; ugotavlja, da kitajska vlada uporablja pobudo En pas, ena pot kot zelo učinkovit narativni okvir za elemente svoje zunanje politike in da je treba zaradi tega okrepiti prizadevanja javne diplomacije EU; podpira poziv Kitajski, naj spoštuje načela preglednosti pri javnih naročilih ter okoljske in socialne standarde; poziva vse države članice EU, naj podpirajo odzive javne diplomacije EU; priporoča, naj se podatki o vseh kitajskih infrastrukturnih naložbah v državah članicah EU in državah, s katerimi potekajo pogajanja o pristopu k EU, posredujejo institucijam EU in drugim državam članicam; želi spomniti, da so takšne naložbe del splošne strategije, po kateri bi kitajska državna podjetja ali podjetja, ki jih država financira, prevzela nadzor nad bančnim in energetske sektorjem ter dobavnimi verigami; poudarja šest glavnih izzivov pobude En pas, ena pot: večstranski pristop k upravljanju pobude; zaposlene je zelo malo lokalne delovne sile, udeležba izvajalcev države prejemnice in tretje države je zelo omejena – v približno 86 % projektov v okviru pobude En pas, ena pot so vključeni kitajski izvajalci, gradbeni material in oprema sta uvožena iz Kitajske, postopki javnega naročanja so nepregledni in obstaja tveganje uporabe kitajskih namesto mednarodnih standardov; vztraja, da mora pobuda En pas, ena pot vsebovati varovala v zvezi s človekovimi pravicami, in meni, da je izjemno pomembno vzpostavljati sinergije in razvijati projekte ob popolni preglednosti, s sodelovanjem vseh deležnikov in v skladu z zakonodajo EU, obenem pa dopolnjevati politike in projekte EU, kar bi prineslo koristi vsem državam vzdolž načrtovane poti; pozdravlja vzpostavitev povezovalne platforme med EU in Kitajsko, ki spodbuja sodelovanje na področju prometne infrastrukture na evrazijski celini; z zadovoljstvom ugotavlja, da je bilo opredeljenih več infrastrukturnih projektov, in poudarja, da bi jih bilo treba izvajati na podlagi ključnih načel, kot so spodbujanje gospodarsko-socialnih in okoljsko trajnostnih projektov, geografska uravnoteženost ter enaki konkurenčni pogoji za vlagatelje in nosilce projektov, pa tudi preglednost;

9. z zadovoljstvom ugotavlja, da je politika EU glede Kitajske del zaokroženega pristopa politike k azijsko-pacifiški regiji, pri čemer bi bilo treba v celoti izkoristiti in upoštevati tesne odnose EU s partnerji, kot so Združene države, Japonska, Južna Koreja, države združenja ASEAN, Avstralija in Nova Zelandija;

10. poudarja, da bi moralo biti sodelovanje med EU in Kitajsko bolj usmerjeno v ljudi ter državljanom zagotavljati več resničnih koristi, da se vzpostavi vzajemno zaupanje in razumevanje; poziva EU in Kitajsko, naj izpolnita obljube, dane leta 2017 v okviru 4. dialoga na visoki ravni za povezovanje ljudi med EU in Kitajsko, in spodbujata obsežnejše sodelovanje med ljudmi, na primer s krepitvijo kulturnega sodelovanja na področju izobraževanja, usposabljanja, mladih in enakosti spolov ter skupnih pobud na področju medosebnih izmenjav;

11. opozarja, da je treba bolj podpirati študente in strokovnjake iz Kitajske, ki so v Evropi, da so manj dovzetni za pritiske kitajskih oblasti, naj nadzirajo drug drugega, in da ne postanejo orodje kitajske države, ter da je treba zelo pazljivo proučiti precejšnja finančna sredstva s celine, ki jih prejemajo akademske institucije po vsej Evropi;

12. pozdravlja izid 4. dialoga na visoki ravni za povezovanje ljudi med EU in Kitajsko, ki je potekal 13. in 14. novembra 2017 v Šanghaju; poudarja, da bi moral dialog na visoki ravni za povezovanje ljudi prispevati k vzpostavitvi vzajemnega zaupanja in krepitvi medkulturnega razumevanja med EU in Kitajsko;

13. pozdravlja leto turizma EU in Kitajske 2018; poudarja, da ni pomembno le z gospodarskega vidika, temveč da je dober primer kulturne diplomacije EU v okviru strateškega partnerstva med EU in Kitajsko ter način za oblikovanje boljšega razumevanja med Evropejci in Kitajci; poudarja, da leto turizma EU in Kitajske 2018 sovпада z evropskim letom kulturne dediščine in da vse več kitajskih turistov zelo ceni kulturno bogastvo Evrope;

14. poziva države članice EU, naj nujno in odločno okrepijo sodelovanje in enotnost glede svojih politik do Kitajske, tudi v forumih OZN, saj EU prvič doslej na zasedanju Sveta OZN za človekove pravice v Ženevi junija 2017 ni podala skupne izjave o stanju na področju človekovih pravic na Kitajskem; odločno priporoča, naj se izkoristi prednost skupne pogajalske moči Evrope s Kitajsko, in naj Evropa zagovarja svoje demokratične ureditve, da bi se bolje soočila s sistematičnimi prizadevanji Kitajske za vplivanje na njene politike in civilno družbo, da bi tako oblikovala mnenje, ki bi bilo bolj naklonjeno strateškim interesom Kitajske; v zvezi s tem poziva večje države članice, naj uporabijo svojo politično in gospodarsko moč v razmerju do Kitajske za spodbujanje interesov EU; je zaskrbljen, da skuša Kitajska vplivati tudi na izobraževalne in akademske institucije in njihove učne načrte; predlaga, naj EU in države članice podpirajo visokokakovostne evropske možganske truste v zvezi s Kitajsko, da bi zagotovile razpoložljivost neodvisnih strokovnih nasvetov za strateške usmeritve in odločanje;

Sreda, 12. september 2018

15. poudarja, da mora biti spodbujanje človekovih pravic in pravne države v središču sodelovanja EU s Kitajsko; odločno obsoja nenehno nadlegovanje, samovoljne aretacije in pregon zagovornikov človekovih pravic, odvetnikov, novinarjev, piscev spletnih dnevnikov, akademikov in zastopnikov delavcev ter njihovih družin brez ustreznega sodnega postopka, vključno s tujimi državljani na celinskem delu Kitajske in v tujini; poudarja, da sta dinamična civilna družba in delo zagovornikov človekovih pravic ključna za odprto in uspešno družbo; poudarja, da mora EU odločno ukrepati in pri odnosih s Kitajsko spodbujati popolno spoštovanje človekovih pravic, pri čemer bi morala biti osredotočena na takojšnje rezultate, kot so zaključitev vladnega zatiranja zagovornikov človekovih pravic, akterjev civilne družbe in oporečnikov, prenehanje njihovega sodnega nadlegovanja in ustrahovanja ter takojšnja in brezpogojna izpustitev vseh političnih zapornikov, ter srednje- in dolgoročne cilje, kot so pravne reforme in reforme politike v skladu z mednarodnim pravom o človekovih pravicah, prav tako pa mora razviti, izvajati in še naprej prilagajati strategijo za ohranjanje prepoznavnosti delovanja EU na področju človekovih pravic na Kitajskem, vključno s strategijo obveščanja javnosti; vztraja, da se diplomatom iz EU in držav članic ne sme preprečiti izvajanja smernic EU o zagovornikih človekovih pravic ali jih pri tem ovirati; se zavezuje, da bo EU prednostno obravnavala zagotavljanje zaščite in podpore ogroženim zagovornikom človekovih pravic;

16. poziva EU in njene države članice, naj vodijo ambicioznejšo, enotnejšo in preglednejšo politiko v zvezi s človekovimi pravicami na Kitajskem ter naj se izčrpno posvetujejo in sodelujejo s civilno družbo, zlasti pred srečanji na visoki ravni ali dialogi o človekovih pravicah; poudarja, da je EU v 35. krogu dialoga o človekovih pravicah med EU in Kitajsko opozorila na čedalje slabše stanje na področju državljanskih in političnih pravic na Kitajskem, vključno z omejitvami svobode izražanja; poziva Kitajsko, naj ukrepa v zvezi z vprašanji, obravnavanimi v okviru dialoga o človekovih pravicah, izpolni svoje mednarodne obveznosti in spoštuje svoje ustavne zaščitne mehanizme za spoštovanje načel pravne države; vztraja, da je treba ohranjati reden dialog na visoki ravni o človekovih pravicah, ki je usmerjen v rezultate; je zaskrbljen, da ocena dialogov o človekovih pravicah s Kitajsko ni bila nikoli objavljena in da neodvisne skupine s Kitajske niso imele nikoli dostopa do nje; poziva EU, naj opredeli jasna referenčna merila za napredek, zagotovi večjo preglednost in v razpravo vključi neodvisne kitajske glasove; poziva EU in države članice, naj razkrijejo, zbirajo in obravnavajo vse oblike nadlegovanja z zvezi z vizumi (kadar se vizum izda z zamudo ali njegova izdaja zavrne brez navedbe razloga oziroma se v postopku pridobivanja izvaja pritisk kitajskih organov v obliki intervjujev s kitajskimi izpraševalci, ki ne želijo razkriti svoje identitete), katerih tarča so učenjaki, novinarji ali člani organizacij civilne družbe;

17. je resno zaskrbljen zaradi ugotovitev iz poročila združenja tujih dopisnikov na Kitajskem iz leta 2017, da je kitajska vlada okrepila prizadevanja za zavrnitev ali omejitev dostopa tujih novinarjev do večjih delov države, pri čemer proces podaljšanja vizuma vedno bolj uporablja za izvajanje pritiska na nezaželene dopisnike in poročevalske agencije; poziva EU in njene države članice, naj od kitajskih oblasti zahtevajo recipročnost pri svobodi tiska, in svari pred pritiskom, s katerim se tuji dopisniki soočajo doma, saj kitajski diplomati kontaktirajo medijske hiše in kritizirajo delo poročevalcev na terenu;

18. ugotavlja, da je Kitajska druga največja trgovinska partnerica EU in da je EU za Kitajsko največja trgovinska partnerica; poudarja stalno rast trgovine med njima, vendar meni, da je trgovinska bilanca za blago neuravnotežena v korist Kitajske; poziva k sodelovalnemu pristopu in konstruktivnemu odnosu, da bi učinkovito obravnavali pereča vprašanja in izkoristili velik potencial trgovine med EU in Kitajsko; poziva Komisijo, naj okrepi sodelovanje in dialog s Kitajsko;

19. je seznanjen z ugotovitvami nedavnih preiskav, da je Kitajska od leta 2008 v Evropi kupila premoženje v višini 318 milijard USD; je seznanjen, da ta znesek ne vključuje številnih združitvev, naložb in skupnih podjetij;

20. je seznanjen, da je Kitajska velik svetovni trgovinski akter in da bi lahko velik trg te države načeloma pomenil dobro priložnost za EU in evropska podjetja, zlasti glede na sedanje razmere v svetovni trgovini; želi spomniti, da kitajska podjetja, tudi državna, izkoriščajo na stežaj odprte trge v EU; se zaveda izjemnih rezultatov Kitajske, ki ji je uspelo v zadnjih štirih desetletjih dvigniti iz revščine več sto milijonov svojih državljanov;

21. je seznanjen, da se izhodne neposredne tuje naložbe EU na Kitajskem od leta 2012 postopoma zmanjšujejo, zlasti v sektorju tradicionalne proizvodnje, povečujejo pa se naložbe v visokotehnološke storitve, komunalne storitve ter kmetijske in gradbene storitve, po drugi strani pa se naložbe Kitajske v EU v zadnjih nekaj letih eksponentno povečujejo; se zaveda, da je Kitajska od leta 2016 neto vlagateljica v EU; je seznanjen, da je leta 2017 68 % kitajskih naložb v Evropo izviralo iz državnih podjetij; je zaskrbljen zaradi nakupov, ki jih narekuje država, saj bi lahko zavirali evropske strateške interese, cilje glede javne varnosti, konkurenčnost in zaposlovanje;

Sreda, 12. september 2018

22. pozdravlja predlog Komisije za mehanizem pregleda neposrednih tujih naložb na področjih varnosti in javnega reda, ki pomeni enega od ukrepov EU za prilagoditev na spreminjajoče se globalno okolje, ne da bi bili pri tem ukrepi usmerjeni izrecno proti enemu od mednarodnih trgovinskih partnerjev EU; opozarja, da mehanizem ne bi smel voditi k prikritemu protekcionizmu; kljub temu poziva, naj se čim prej sprejme;

23. pozdravlja zaveze, ki jih je sprejel predsednik Ši Džinping, da bo kitajski trg še bolj odprl tujim vlagateljem in izboljšal naložbeno okolje, dokončal revizijo negativnega seznama tujih naložb, odpravil omejitve za evropska podjetja ter s povečanjem preglednosti in izboljšanjem regulacije kitajskega trga okreplil varstvo pravic intelektualne lastnine in enakih konkurenčnih pogojev; poziva k izpolnitvi teh zavez;

24. ponavlja, kako pomembno je končati vse diskriminatorne prakse proti tujim vlagateljem; v zvezi s tem želi spomniti, da bodo takšne reforme koristile tako kitajskim kot evropskim podjetjem, zlasti mikro-, malim in srednjim podjetjem;

25. poziva Komisijo, naj v svojih trgovinskih odnosih s Kitajsko spodbuja novo Splošno uredbo Unije o varstvu podatkov kot zlati standard; poudarja potrebo po sistematičnem dialogu s Kitajsko in drugimi partnerji STO v zvezi z regulativnimi zahtevami, povezanimi z digitalizacijo naših gospodarstev in njenim večplastnim učinkom na: trgovino, proizvodne verige, čezmejne digitalne storitve, 3D-tiskanje, vzorce porabe, plačila, davke, varstvo osebnih podatkov, vprašanja lastninskih pravic, zagotavljanje in varstvo avdiovizualnih storitev, medije ter medosebne stike;

26. poziva Kitajsko, naj pospeši proces pristopa k Sporazumu STO o vladnih nabavah in predloži pristopno ponudbo, da bi tako evropskim podjetjem omogočila dostop do svojih trgov, ki bo enakovreden dostopu, ki ga kitajska podjetja že uživajo v EU; obžaluje, da kitajski trg javnih naročil ostaja večinoma zaprt za tuje dobavitelje, pri čemer se evropska podjetja soočajo z diskriminacijo in slabim dostopom do kitajskega trga; poziva Kitajsko, naj omogoči nediskriminatoren dostop za evropska podjetja in delavce na področju javnih naročil; poziva Svet, naj hitro sprejme mednarodni instrument o javnih naročilih; poziva Komisijo, naj bo pozorna na naročila, oddana tujim podjetjem, ki so osumljena dampainga, in naj po potrebi ukrepa;

27. poziva k usklajenemu sodelovanju s Kitajsko v zvezi s pobudo En pas, ena pot na podlagi vzajemnosti, trajnostnega razvoja, dobrega upravljanja ter odprtih in preglednih pravil, zlasti na področju javnih naročil; v zvezi s tem obžaluje, da memorandum o soglasju, ki sta ga podpisala Evropski investicijski sklad in Sklad za svileno pot, in tisti, ki so ga podpisale Evropska investicijska banka, Azijska razvojna banka, Azijska banka za investicije v infrastrukturo, Evropska banka za obnovo in razvoj, Nova razvojna banka in Svetovna banka, še nista izboljšala poslovnega okolja za evropska podjetja in delavce; obžaluje, da ni strokovnih ocen učinka na trajnostni razvoj za različne projekte, ki se nanašajo na pobudo En pas, ena pot, in poudarja pomen kakovosti naložb, zlasti v zvezi s pozitivnim učinkom na zaposlovanje, delavske pravice, okolju prijazno proizvodnjo ter blažitev podnebnih sprememb, v skladu z večstranskim upravljanjem in mednarodnimi standardi;

28. podpira potekajoča pogajanja o celovitem naložbenem sporazumu med EU in Kitajsko, ki so se začela leta 2013, in poziva Kitajsko, naj se bolj posveti temu procesu; poziva obe strani, naj obnovita prizadevanja za napredek pri pogajanjih, katerih namen je dejansko doseči enake konkurenčne pogoje za evropska podjetja in delavce, ter zagotovita vzajemnost pri dostopu do trga, pri tem pa si prizadevata za specifične določbe glede malih in srednjih podjetij in javnih naročil; poziva ju tudi, naj izkoristita priložnost, ki jo ponuja naložbeni sporazum, da bi okrepili sodelovanje na področju okoljskih in delavskih pravic in v besedilo vključili poglavje o trajnostnem razvoju;

29. želi spomniti, da se podjetja EU soočajo s čedalje več ukrepi za omejitev dostopa do trga na Kitajskem zaradi obveznosti skupnih podjetij v številnih sektorjih industrije ter dodatnih diskriminatornih tehničnih zahtev, vključno s prisilno lokalizacijo podatkov in razkritjem izvorne kode, pa tudi zaradi regulativnih pravil za podjetja v tuji lasti; v zvezi s tem pozdravlja napoved številnih ukrepov za spodbujanje nadaljnje odprtosti in dejavne uporabe tujih naložb, ki jo je leta 2017 izdal kitajski državni svet, vendar obžaluje, da ni časovnega razporeda za uresničitev teh ciljev; zato poziva kitajske oblasti, naj hitro udejanjijo te zaveze;

Sreda, 12. september 2018

30. poziva EU in njene države članice ter Kitajsko, naj okrepijo sodelovanje za vzpostavitev krožnih gospodarstev, saj je ta nujna potreba še opaznejša, potem ko je kitajska sprejela legitimno odločitev, da prepove uvoz plastičnih odpadkov iz Evrope; poziva obe partnerici, naj okrepiata gospodarsko in tehnološko sodelovanje, s čimer bi preprečili, da bi globalne proizvodne verige, trgovina in promet ter storitve turizma povzročili nesprejemljivo kopičenje plastičnih odpadkov v naših oceanih;

31. poziva Kitajsko, naj si prizadeva prevzeti odgovorno vlogo na svetovnem prizorišču, pri čemer naj se popolnoma zaveda odgovornosti, ki izhajajo iz njene ekonomske prisotnosti in uspešnosti v tretjih državah in na svetovnih trgih, tudi tako, da dejavno podpira večstranski sistem trgovanja, temelječ na pravilih, in STO; v sedanjem okviru globalnih vrednostnih verig verjame, da bi bilo treba vedno večje trgovinske napetosti rešiti s pogajanjem, pri tem pa ponovno izraža, da si je treba prizadevati za večstranske rešitve; v zvezi s tem poziva k izpolnitvi obveznosti iz pristopnega protokola Kitajske k STO in varstva njenih operativnih mehanizmov; poudarja obveznosti glede obveščanja in preglednosti, ki izhajajo iz sporazumov STO, kar zadeva subvencije, in izraža zaskrbljenost zaradi sedanje prakse neposrednega in posrednega subvencioniranja kitajskih podjetij; poziva k usklajevanju z večjimi trgovinskimi partnerji EU na področju skupnih prizadevanj in ukrepov za obravnavanje in odpravo popačenj trga, ki jih povzročijo države in vplivajo na svetovno trgovino;

32. obžaluje, da Kitajska kljub temu, da je bil postopek reforme evropske metodologije za izračun protidampinskih dajatev končan, še ni umaknila pritožbe proti EU pred pritožbenim organom STO;

33. izraža zaskrbljenost zaradi zaostritve tarifnih ukrepov, ki jih sprejemajo Kitajska in Združene države Amerike;

34. izraža zaskrbljenost zaradi številnih omejitev, s katerimi se evropska podjetja, zlasti mikro-, mala in srednja podjetja, še vedno soočajo na Kitajskem, vključno s katalogom tujih naložb za leto 2017 in negativnim seznamom prostotrgovinskega območja za leto 2017, pa tudi v sektorjih, ki jih zajema načrt „Proizvedeno na Kitajskem 2025“; poziva k hitremu zmanjšanju teh omejitev, da bi v celoti izkoristili potencial sodelovanja in sinergij med shemami Industrija 4.0 v Evropi in strategijo „Proizvedeno na Kitajskem 2025“, glede na to, da je treba prestrukturirati naš proizvodni sektor v smeri pametne proizvodnje, vključno s sodelovanjem pri razvoju in opredelitvi industrijskih standardov obeh strani v večstranskih forumih; želi spomniti, kako pomembno je zmanjšati vladne subvencije na Kitajskem;

35. poziva Kitajsko, naj dostop do trga preneha vedno bolj pogojevati s prisilnim prenosom tehnologije, kakor je navedeno v stališču Trgovinske zbornice Evropske unije o Kitajski za leto 2017;

36. poziva k nadaljevanju pogajanj o sporazumu o okoljskih dobrinah z nadgradnjo plodnega sodelovanja med EU in Kitajsko v boju proti podnebnim spremembam in odločne skupne zavezanosti k izvajanju Pariškega sporazuma; poudarja trgovinski potencial tehnološkega sodelovanja na področju čistih tehnologij;

37. je zaskrbljen zaradi sklepov iz poročila Komisije o varstvu in uveljavljanju pravic intelektualne lastnine v tretjih državah, v katerem je Kitajska označena kot glavna skrb; ponovno izraža, da je treba zagotoviti zaščito evropskega gospodarstva, temelječega na znanju; poziva Kitajsko, naj se bori proti nezakoniti rabi evropskih licenc s strani kitajskih podjetij;

38. poziva Komisijo, naj omogoči prisotnost Evropske unije na kitajski mednarodni razstavi uvoza, ki bo novembra 2018 v Šanghaju, in naj zlasti malim in srednjim podjetjem omogoči, da predstavijo svoje delo; poziva Komisijo, naj stopi v stik z gospodarskimi zbornicami, zlasti v državah članicah, ki so trenutno manj udeležene pri trgovini s Kitajsko, da bi spodbujala to priložnost;

39. izraža zaskrbljenost zaradi državnih ukrepov Kitajske, ki so povzročili izkrivljanje trgovine, vključno s presežkom industrijskih zmogljivosti v sektorjih surovin, kot sta med drugim sektorja jekla in aluminija; želi spomniti na zaveze, dane na prvem ministrskem srečanju svetovnega foruma o presežnih jeklarskih zmogljivostih leta 2017, da se bodo države vzdržale subvencij, ki bi izkrivljale trg, vendar obžaluje, da kitajska delegacija ni zagotovila podatkov o zmogljivostih; poziva Kitajsko, naj izpolni svojo zavezo, da bo opredelila in razkrila podatke o svojih subvencijah in podpornih ukrepih za industriji jekla in aluminija; se zaveda povezave med svetovnim presežkom industrijskih zmogljivosti in porastom protekcionističnih trgovinskih ukrepov ter še naprej poziva k večstranskemu sodelovanju, da bi obravnavali strukturne pomisleke, ki izhajajo iz presežka zmogljivosti; pozdravlja predlagane tristranske ukrepe ZDA, Japonske in EU na ravni STO;

Sreda, 12. september 2018

40. poudarja pomen ambicioznega sporazuma med EU in Kitajsko o geografskih označbah, ki bo temeljil na najvišjih mednarodnih standardih, in pozdravlja skupno napoved EU in Kitajske glede priprave seznama 200 kitajskih in evropskih geografskih označb, katerih zaščita bo predmet pogajanj; vendar meni, da je ta seznam zelo skromen rezultat, saj so se pogajanja začela leta 2010, in obžaluje, da v zvezi s tem ni napredka; poziva k hitremu zaključku pogajanj in poziva obe strani, naj razmisli o bližajočem se vrhu med EU in Kitajsko kot o dobri priložnosti, da bi v zvezi s tem dosegli dejanski napredek; ponavlja, da je treba še naprej sodelovati na področju sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov, da bi zmanjšali breme za izvoznike EU;
41. pozdravlja odločitev Kitajske, da bo za eno leto odložila izvajanje novega certificiranja za uvoženo hrano in pijačo, kar bi drastično zmanjšalo uvoz hrane iz EU; pozdravlja tudi odlog pri izvajanju novih standardov za električna vozila in poziva k vsebinskemu dialogu in večjemu usklajevanju v zvezi s takšnimi pobudami;
42. priporoča, naj EU in kitajska vlada začeta skupno pobudo v okviru G20, da bi ustanovili svetovni forum o presežnih zmogljivostih aluminija, ki bo imel pooblastilo obravnavati celotno vrednostno verigo industrije boksita, aluminijevega oksida in aluminija, vključno s cenami surovin in okoljskimi vidiki;
43. poziva Komisijo, naj dejavno spremlja kitajske ukrepe za popačenje trgovine, ki vplivajo na položaj podjetij EU na svetovnih trgih, ter sprejme ustrezne ukrepe v STO in drugih forumih, tudi prek reševanja sporov;
44. je seznanjen, da se pripravlja nov kitajski zakon o tujih investicijah; poziva zadevne kitajske strani, naj si prizadevajo za preglednost, odgovornost, predvidljivost in pravno varnost ter naj upoštevajo predloge in pričakovanja sedanjega dialoga med EU in Kitajsko o trgovini in investicijskem odnosu;
45. izraža zaskrbljenost zaradi novega zakona o kibernetiki varnosti, ki med drugim vsebuje nove regulativne ovire za tuja podjetja, ki prodajajo telekomunikacijsko in IT opremo in storitve; obžaluje, da je poslovno okolje na Kitajskem zaradi takšnih nedavno sprejetih ukrepov, ustanovitve celic Kitajske komunistične partije v okviru zasebnih podjetij, tudi tujih, ter ukrepov, kot je zakon o nevladnih organizacijah, še bolj neprijazno za tuje in zasebne gospodarske subjekte;
46. je seznanjen, da je bančni sistem Kitajske leta 2016 prehitel euroobmočje in postal največji na svetu; poziva Kitajsko, naj tujim bančnim podjetjem omogoči, da bodo konkurirala pod enakimi pogoji kot domače institucije, ter naj sodeluje z EU na področju finančne regulacije; pozdravlja odločitev Kitajske, da bo znižala carino za 187 potrošniških izdelkov in odpravila zgornje meje tujega lastniškega deleža za banke;
47. želi spomniti na svoje poročilo iz leta 2015 o odnosih med EU in Kitajsko, v katerem je pozval k začetku pogajanj o dvostranskem sporazumu o naložbah s Tajvanom; poudarja, da je Komisija že večkrat napovedala začetek pogajanj v zvezi z investicijami s Hongkongom in Tajvanom, vendar obžaluje, da se ta pogajanja doslej še niso začela; ponovno izraža podporo dvostranskemu sporazumu o naložbah s Tajvanom in Hongkongom; se zaveda, da bi lahko oba partnerja za podjetja iz EU pomenila tudi možnost dostopa do celinskega dela Kitajske;
48. poziva Komisijo, naj se uskladi z državami članicami in v posvetovanju s Parlamentom oblikuje enotno evropsko stališče in skupno ekonomsko strategijo za Kitajsko; poziva vse države članice, naj dosledno upoštevajo to strategijo;
49. poudarja morebitne posledice predlaganega socialnega kreditnega sistema za poslovno okolje in poziva, naj se izvaja pregledno, pravično in enakopravno;
50. pozdravlja zakonodajni napredek v EU v zvezi z Uredbo (EU) 2017/821 o določitvi obveznosti za potrebno skrbnost v oskrbovalni verigi za uvoznike v Uniji, ki uvažajo kositer, tantal in volfram, njihove rude ter zlato, ki izvirajo s konfliktnih območij in območij z visokim tveganjem, ter podobno kitajsko zakonodajo o konfliktnih mineralih, katere namen je zagotoviti, da se s trgovino s temi minerali ne bodo financirali oboroženi konflikti; poudarja, da je treba preprečiti, da bi se predelani konfliktni minerali vgrajevali v naše mobilne telefone, avtomobile in nakit; poziva tako Komisijo kot kitajsko vlado, naj uvedeta strukturirano sodelovanje, da bi podprli izvajanje nove zakonodaje in dejansko preprečili svetovnim in kitajskim talilnicam in rafinerijam ter talilnicam in rafinerijam v EU, da bi uporabljale konfliktno minerale, zaščitili rudarje, tudi otroke, pred zlorabami ter od podjetij EU in kitajskih podjetij zahtevali, da zagotovijo uvoz teh mineralov in kovin samo iz odgovornih virov;

Sreda, 12. september 2018

51. je seznanjen, da je predsednik na 19. partijskem kongresu oktobra 2017 in na zadnjem zasedanju nacionalnega ljudskega kongresa utrdil svoj vodilni položaj v partiji, s čimer je utrl pot za neomejeno podaljševanje mandata, ter povečal nadzor partijskih organov nad državnim aparatom in gospodarstvom, vključno z vzpostavitvijo partijskih celic v tujih podjetjih; ugotavlja, da ustrezno preoblikovanje političnega sistema Ljudske republike Kitajske spremlja nadaljnja preusmeritev pozornosti na politiko, temelječo na tesnem nadzoru na vseh področjih;

52. poudarja, da je ustanovitev nacionalnega nadzornega odbora, katerega pravni status je enak statusu sodišč in javnega tožilstva, skrajni ukrep pri združevanju partijskih in državnih funkcij, saj se z njo vzpostavlja državni nadzorni organ, ki izpolnjuje ukaze osrednje komisije partije za disciplinski nadzor (CCDI), s katero si deli tudi prostore in osebje; je zaskrbljen zaradi daljnosežnih posledic te razširitve partijskega nadzora na veliko število ljudi, saj to pomeni, da bo mogoče protikorupcijsko kampanjo razširiti, tako da se ne bodo preganjali le člani stranke, ampak tudi javni uslužbenci, od direktorjev državnih podjetij do univerzitetnih profesorjev in ravnateljev vaških šol;

53. ugotavlja, da je socialni kreditni sistem sicer še v pripravi, da pa so črni seznammi posameznikov in pravnih oseb, ki ne spoštujejo pravil, ter „rdeči seznam“ za izjemne posameznike in podjetja v osrčju trenutne faze izvajanja, pri čemer je glavni poudarek na kaznovanju prestopnikov na črnih seznamih in nagrajevanje tistih na rdečih seznamih; je seznanjen, da je kitajsko vrhovno ljudsko sodišče v začetku leta 2017 navedlo, da je bila zaradi družbenih prestopkov več kot šestim milijonom kitajskih državljanov izrečena prepoved letenja; odločno zavrača javno imenovanje in sramotenje oseb na črnih seznamih kot sestavni del socialnega kreditnega sistema; poudarja pomen in nujnost dialoga med institucijami EU in njihovimi kitajskimi sogovornicami o vseh resnih družbenih posledicah sedanjega osrednjega načrtovanja in lokalnih poskusov s socialnim kreditnim sistemom;

54. je zaskrbljen zaradi kitajskih sistemov obsežnega nadzora nad kibernetskim prostorom in poziva k sprejetju uredbe o izvršljivih pravicah do zasebnosti; obsoja stalno zatiranje svobode interneta s strani kitajskih oblasti, zlasti svobode dostopa do tujih spletišč, in obžaluje politiko samocenzure, ki so jo sprejela nekatera zahodna podjetja, ki poslujejo na Kitajskem; želi spomniti, da je na Kitajskem onemogočen dostop do osmih od petindvajsetih najbolj priljubljenih svetovnih spletišč, vključno s spletišči največjih družb IT;

55. ugotavlja, da je Šijeva izjava glede bistvenega pomena „dolgoročne stabilnosti“ v pokrajini Sinkiang za uspeh pobude En pas, ena pot, privedla do okrepitve dolgoletnih strategij nadzora, izboljšanih z najrazličnejšimi tehnološkimi inovacijami, in povečanja izdatkov za notranjo varnost, pa tudi do uporabe protiterorističnih ukrepov za kriminalizacijo nestrinjanja in nasprotovanja posameznikov s široko opredeljitvijo pojma terorizem; je zaskrbljen zaradi ukrepov, ki jih izvaja država za zagotavljanje „celovitega nadzora“ nad zadevno pokrajino, in sicer z vzpostavitvijo kitajskega elektronskega nadzora Skynet na pomembnih mestnih območjih, namestitvijo sledilnikov GPS na vsa motorna vozila, uporabo optičnih bralnikov za prepoznavanje obrazov na kontrolnih točkah ter železniških in bencinskih postajah ter prizadevanji sinkiangške policije za zbiranje vzorcev krvi za dodatno razširitev kitajske podatkovne zbirke DNK; izraža globoko zaskrbljenost, ker je bilo več tisoč Ujgurov in Kazahov napotenih v politična taborišča za prevzgojo na podlagi analize podatkov, zajetih s sistemom nadzora na podlagi napovedi, med drugim zaradi potovanja v tujino ali ocene, da so preveč verni; ocenjuje, da je Šijeva napoved, da bo pobuda En pas, ena pot „koristila ljudem po vsem svetu“, saj bo temeljila na „duhu svilene ceste“, ki je „duh miru in sodelovanja, odprtosti in vključenosti“, daleč stran od stvarnosti, s katero se soočajo Ujguri in etnični Kazahi v pokrajini Sinkiang; poziva kitajske oblasti, naj izpustijo osebe, ki naj bi bile pridržane zaradi svojih prepričanj ali kulturnih praks in identitet;

56. poudarja, da institucionalna in finančna krepitev kitajske diplomacije odraža prednostno obravnavo, ki jo Ši Džinping nameinja zunanji politiki v okviru svoje vizije, da bi Kitajska do leta 2049 postala svetovna velesila; ugotavlja, da predaja pristojnosti za zunanje zadeve, do katere je prišlo na zadnjem zasedanju nacionalnega ljudskega kongresa, priča o čedalje pomembnejši vlogi zunanje politike v procesu sprejemanja odločitev v partiji; poudarja, da ustanovitev državne agencije za mednarodno razvojno sodelovanje izraža velik pomen, ki ga Šijeva vodstvo pripisuje krepitevi globalnih varnostnih interesov prek ekonomskih sredstev, na primer z bolj delujočo pobudo En pas, ena pot; zato ugotavlja, da bo Kitajska v naslednjih petih letih bolj prisotna in dejavna v tujini ter da morajo EU in države članice poiskati skupne odgovore na njene diplomatske in gospodarske pobude;

Sreda, 12. september 2018

57. poudarja pomen zagotavljanja miru in varnosti v Vzhodnokitajskem in Južnokitajskem morju; poudarja, da je treba številnim azijskim in evropskim državam zagotoviti svobodno in varno plovo v regiji; ugotavlja, da strukture, ki so bile lani dokončane na kopenskem delu otočij Spratly in Paracel v Južnokitajskem morju, vključujejo velike hangarje vzdolž tri kilometre dolgih vzletno-pristajalnih stez, utrjena zaklonišča za izstrelitvene ploščadi, velike podzemne skladiščne prostore, številna upravna poslopja, vojaško opremo za motenje signalov, obsežna omrežja visokofrekvenčnih radarjev in čezhorizontskih radarjev ter nizov senzorjev, kar kaže na fazo krepitve in nadaljnje izgradnje daljnosežnih nadzornih in vojaških zmogljivosti, pri čemer se lahko pričakuje nadaljnja militarizacija otokov z namestitvijo še naprednejših vojaških platform kot morebitno maščevanje za nove pravne ukrepe ali večjo prisotnost mednarodne mornarice; poziva Kitajsko in ASEAN, naj pospešita posvetovanja o kodeksu ravnanja za mirno reševanje sporov in polemik v tem območju; vztraja, da bi bilo treba to vprašanje rešiti v skladu z mednarodnim pravom, in sicer Konvencijo Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu (UNCLOS); poudarja, da EU in njene države članice kot pogodbenice te konvencije priznavajo sodbo arbitražnega sodišča; ponovno poziva Kitajsko, naj sprejme sodbo sodišča; poudarja, da želi EU ohranjati mednarodni red na podlagi vladavine prava;

58. je resno zaskrbljen zaradi zmanjševanja prostora za civilno družbo, odkar je leta 2012 na oblast prišel Ši Džinping, zlasti zaradi zakona o upravljanju čezmorskih nevladnih organizacij, ki je začel veljati 1. januarja 2017 in s katerim se je vsem tujim nevladnim organizacijam, vključno z možganskimi trusti in akademskimi institucijami, naložilo večje upravno breme in se na njih izvaja gospodarski pritisk, poleg tega so pod strogim nadzorom nadzorne enote, povezane z ministrstvom za javno varnost, kar zelo negativno vpliva na njihovo delovanje in financiranje; pričakuje, da bodo evropske nevladne organizacije na Kitajskem uživale enake svoboščine, kot jih uživajo kitajske nevladne organizacije v EU; poziva kitajske oblasti, naj razveljavijo omejevalno zakonodajo, kot je zakon o čezmorskih nevladnih organizacijah, ki ni združljiv s pravico do svobode zbiranja, mnenja in izražanja;

59. vztraja, da morajo kitajske oblasti zagotoviti, da se z vsemi pridržanimi osebami ravna v skladu z mednarodnimi normami ter da imajo pridržane osebe v skladu s temeljnimi načeli OZN za varstvo vseh oseb, ki jim je kakor koli odvzeta prostost ali so zaprte, dostop do pravnega zastopstva in zdravljenja;

60. spodbuja Kitajsko, naj glede na to, da se približuje 20. obletnica podpisa Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah s strani Kitajske, ratificira ta pakt in zagotovi njegovo dosledno izvajanje, med drugim s prenehanjem vseh oblik zlorabe in po potrebi s prilagoditvijo svoje zakonodaje;

61. obsoja izvrševanje smrtne kazni in opozarja, da je Kitajska usmrtila več ljudi kot vse druge države skupaj, pri čemer je leta 2016 izvršila približno 2000 smrtnih kazni; poziva Kitajsko, naj pojasni število usmrtitev v državi in zagotovi sodno preglednost; poziva EU, naj okrepi diplomatska prizadevanja in zahteva, da se spoštujejo človekove pravice in odpravi smrtna kazen;

62. je resno zaskrbljen, da bo posledica glavne vsebine nove verske ureditve, da bo kitajska vlada vsem veroizpovedim in neverskim etičnim združenjem, odobrenim ali ne, pripisala določene oznake; poudarja, da so na Kitajskem številne cerkvene skupnosti hišnih cerkva, ki se iz teoloških razlogov ne želijo pridružiti odboru troedinega patriotskega gibanja in krščanskemu svetu, ki ju je odobrila partijska država; poziva kitajsko vlado, naj dovoli številnim hišnim cerkvam, ki so se pripravljene registrirati, da to storijo neposredno pri vladni službi za državljanske zadeve, tako da se bodo zaščitile njihove pravice in interesi družbenih organizacij;

63. poziva Kitajsko, naj pregleda svojo politiko do Tibeta; poziva Kitajsko, naj pregleda in spremeni zakone, predpise in ukrepe, ki so bili sprejeti v zadnjih letih in ki resno omejujejo uresničevanje državljanskih in političnih pravic Tibetancev, vključno z njihovo svobodo izražanja in versko svobodo; poziva kitajsko vodstvo, naj v skladu s cilji OZN glede trajnostnega razvoja izvaja razvojne in okoljske politike, ki spoštujejo gospodarske, socialne in kulturne pravice Tibetancev ter vključujejo lokalno prebivalstvo; poziva kitajsko vlado, naj razišče nenehne primere prisilnega izginotja in mučenja Tibetancev ter grdega ravnanja z njimi in naj v skladu z mednarodnimi standardi na področju človekovih pravic spoštuje njihovo pravico do svobode združevanja, mirnega zbiranja, svobode veroizpovedi in prepričanja; poudarja, da je treba na vsakem vrhu med EU in Kitajsko obravnavati temo poslabšanja stanja na področju človekovih pravic v Tibetu; poziva k nadaljevanju konstruktivnega in miroljubnega dialoga med kitajskimi oblastmi in predstavniki Tibetancev; poziva Kitajsko, naj diplomatom, novinarjem in državljanom EU omogoči neoviran dostop do Tibeta na enak način, kot kitajski popotniki uživajo prost in odprt dostop do celotnega ozemlja držav članic EU; poziva kitajske organe, naj Tibetancem v Tibetu dovolijo svobodno potovanje in naj spoštujejo njihovo pravico do prostega gibanja; poziva kitajske oblasti, naj neodvisnim opazovalcem, vključno z visokim komisarjem Združenih narodov za človekove pravice, omogočijo vstop v Tibet; poziva institucije EU, naj v razpravah o sporazumu o poenostavitvi vizumskih postopkov med EU in Kitajsko resno obravnavajo vprašanje dostopa do Tibeta;

Sreda, 12. september 2018

64. ugotavlja, da je bilo v letnem poročilu visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko in Evropske komisije o posebnem upravnem območju Hongkong za leto 2017 ugotovljeno, da se je kljub nekaterim izzivom načelo „ena država, dva sistema“ na splošno uspešno izvajalo, da je vladala pravna država ter da se svoboda govora in svoboda obveščanja na splošno spoštujeta, vendar so v njem izraženi tudi pomisleki glede postopnega spodkopavanja načela „ena država, dva sistema“, zaradi česar se pojavljajo upravičena vprašanja v zvezi z njegovim dolgoročnim izvajanjem in visoko stopnjo avtonomije Hongkonga; poudarja, da je v letnem poročilu navedeno, da sta postala negativna trenda v zvezi s svobodo govora in informiranja, namreč samocenzura pri poročanju o razvoju notranje in zunanje kitajske politike ter pritisk na novinarje, še opaznejša; v celoti podpira spodbudo, ki jo je EU dala organom PUO Hongkong in centralni ravni države, naj nadaljujejo volilno reformo v skladu z ustavo in dosežejo dogovor o volilnem sistemu, ki bo demokratičen, pravičen, odprt in pregleden; poudarja, da imajo prebivalci Hongkonga legitimno pravico, da se še naprej zanašajo na sodstvo, ki mu zaupajo, trdnost pravne države in nizko raven korupcije, preglednost, človekove pravice, svobodo mnenja ter visoke standarde javnega zdravja in varnosti; poudarja, da bi popolno spoštovanje avtonomije Hongkonga lahko služilo kot vzor za proces korenitih demokratičnih političnih reform na Kitajskem ter postopno liberalizacijo in odpiranje kitajske družbe;

65. poziva EU in njene države članice, naj storijo vse, kar je v njihovi moči, da bi Ljudsko republiko Kitajsko pozvale k temu, da se vzdrži nadaljnjih vojaških provokacij Tajvana ter ogrožanja miru in stabilnosti v Tajvanski ožini; poudarja, da bi bilo treba vse spore med obema stranema Tajvanske ožine reševati miroljubno in na podlagi mednarodnega prava; izraža zaskrbljenost zaradi enostranske odločitve Kitajske, da bo začela uporabljati nove letalske poti nad Tajvansko ožino; spodbuja nadaljevanje uradnih dialogov med Pekingom in Tajpejem; ponavlja svojo dosledno podporo smiselni udeležbi Tajvana v mednarodnih organizacijah, kot sta Svetovna zdravstvena organizacija in Mednarodna organizacija civilnega letalstva, v katerih nadaljnja izključenost Tajvana ni v skladu z interesi EU;

66. opozarja, da ima Kitajska kot največja trgovinska partnerica Severne Koreje ter glavni vir hrane in energije še naprej ključno vlogo pri obravnavanju provokacij Severne Koreje, ki pomenijo grožnjo za svetovni mir, v sodelovanju z mednarodno skupnostjo; zato pozdravlja, da je Kitajska pred kratkim privolila, da bo spoštovala nekatere mednarodne sankcije zoper Pjongjang, vključno z začasno prekinitvijo uvoza premoga iz Severne Koreje, omejitvijo finančnih dejavnosti severnokorejskih posameznikov in podjetij ter trgovinskimi omejitvami v zvezi s tekstilom in morskimi sadeži; prav tako pozdravlja prizadevanja Pekinga za vzpostavitev dialoga s Pjongjangom; poziva Unijo, naj v zvezi s Kitajsko nastopa enotno, da bi lahko konstruktivno podprla bližnji vrh med Severno in Južno Korejo ter vrh med Severno Korejo in ZDA, da bi dejavno pripomogla k preverljivi denuklearizaciji Severne Koreje in vzpostavitvi trajnega miru na Korejskem polotoku;

67. izreka pohvalo Kitajski, ker spoštuje sankcije zoper Severno Korejo; poziva Kitajsko, naj konstruktivno prispeva k reševanju razmer na Korejskem polotoku in še naprej izvaja sankcije zoper Severno Korejo, dokler ta ne bo dosegla pomembnega napredka pri opuščanju uporabe jedrskega orožja, spremenila retorike do Južne Koreje in Japonske ter začela spoštovati človekovih pravic;

68. poudarja pomen prizadevanj Kitajske za doseglo miru, varnosti in stabilnosti na Korejskem polotoku;

69. pozdravlja prispevek Kitajske k mirovnim operacijam Združenih narodov in Afriške unije; ugotavlja, da je cilj EU okrepiti sodelovanje s Kitajsko na področju zunanje politike in varnostnih vprašanj s spodbujanjem Kitajske, naj na podlagi mednarodnega prava uporablja svoje diplomatske in druge vire za podpiranje mednarodne varnosti ter prispeva k miru in varnosti v sosedstvu EU; ugotavlja, da je sodelovanje s Kitajsko na področju nadzora nad izvozom, razorožitve in neširjenja orožja ter denuklearizacije Korejskega polotoka bistveno za zagotavljanje stabilnosti na območju Vzhodne Azije;

70. pozdravlja cilj Kitajske, da se bo razvila v trajnostno gospodarstvo; poudarja, da lahko EU podpre gospodarsko reformo Kitajske s strokovnim znanjem; poudarja, da je Kitajska ključna partnerica EU pri boju proti podnebnim spremembam in reševanju svetovnih okoljskih izzivov; si prizadeva za sodelovanje s Kitajsko, da se pospeši izvajanje Pariškega podnebnega sporazuma;

Sreda, 12. september 2018

71. pozdravlja reforme, ki jih Kitajska izvaja, odkar je ubrala pristop „ekološko naravnane civilizacije“; meni, da so reforme, kot je dodelitev posebnega statusa okoljskim nevladnim organizacijam na sodiščih, pregledi vpliva dela javnih uslužbencev na okolje ter obsežne naložbe v mobilnost na električni pogon in čisto energijo, prava pot naprej;

72. pozdravlja kitajski akcijski načrt za leto 2016 za obravnavo protimikrobne odpornosti; poudarja, da je pri reševanju te globalne grožnje pomembno sodelovanje med EU in Kitajsko, saj ta država nosi polovični delež letne svetovne potrošnje protimikrobnih zdravil; vztraja, da bi bilo treba v dvostranske trgovinske sporazume med EU in Kitajsko vključiti določbe o dobrobiti živali;

73. je seznanjen z odločitvijo Kitajske, da prepove uvoz trdnih odpadkov, kar postavlja v ospredje pomen oblikovanja, proizvodnje, popravljanja, ponovne uporabe in recikliranja izdelkov, s posebnim poudarkom na proizvodnji in uporabi plastike; opozarja na nedavni poskus Kitajske, da prepove izvoz redkozemeljskih elementov, in poziva Komisijo, naj upošteva soodvisnost svetovnih gospodarstev, ko daje prednost politikam EU;

74. verjame, da obstajajo možnost, zanimanje in potreba po sodelovanju med EU in ASEAN za pripravo skupne strategije krožnega gospodarstva; meni, da bi lahko imela Kitajska ključno vlogo pri spodbujanju te strategije v okviru ASEAN;

75. trdi, da bosta Kitajska in Evropska unija imeli korist od spodbujanja trajnosti v svojih gospodarstvih in od razvoja večsektorskega trajnostnega in krožnega biogospodarstva;

76. pozdravlja sporazum za okrepitev sodelovanja na področju raziskav in inovacij pri glavnih pobudah, kot so živila, kmetijstvo in biotehnologija, okolje in trajnostna urbanizacija, kopenski promet, varnejše in okolju prijaznejše letalstvo ter biotehnologija za okolje in zdrave ljudi, ki so bile dogovorjene na tretjem dialogu med EU in Kitajsko o sodelovanju pri inovacijah junija 2017, ter ustrezní načrt za sodelovanje EU in Kitajske na področju znanosti in tehnologije iz oktobra 2017; poziva EU in Kitajsko, naj nadaljujeta ta prizadevanja in v praksi uporabita rezultate projektov raziskav in razvoja;

77. poudarja, da sta EU in Kitajska zelo odvisni od fosilnih goriv in sta skupaj odgovorni za približno tretjino svetovne potrošnje, zato je Kitajska na vrhu lestvice Svetovne zdravstvene organizacije o smrtonosni onesnaženosti zraka; poudarja, da lahko večji obseg trgovine s proizvodi biogospodarstva, izdelanimi iz obnovljivih materialov, pripomore k zmanjšanju odvisnosti gospodarstev Kitajske in Unije od fosilnih goriv; poziva EU in Kitajsko, naj poglobita svoje odnose na drugih področjih blažitve emisij toplogrednih plinov, kot so električna mobilnost, obnovljivi viri energije in energijska učinkovitost, naj nadaljujeta in razširita načrt EU in Kitajske za energetsko sodelovanje po letu 2020 in naj okrepiata skupna prizadevanja za razvoj instrumentov za zeleno financiranje, zlasti podnebno financiranje; poziva Kitajsko in EU, naj preučita in sodelujeta pri vnaprejšnjem načrtovanju in razvoju čezmejnih povezav za prenos električne energije z uporabo tehnologije enosmernega toka visoke napetosti, da bi postali obnovljivi viri energije dostopnejši;

78. spodbuja EU in Kitajsko, naj nadaljujeta partnerstvo na področju trajnostne urbanizacije, tudi na področjih, kot so čisti promet, povečanje kakovosti zraka, krožno gospodarstvo in okoljsko primerna zasnova; poudarja, da so – glede na to, da več kot 90 % mest ne spoštuje nacionalnega standarda koncentracije onesnaženosti zraka 2,5 ppm in da na Kitajskem zaradi bolezní, povezanih z onesnaženostjo zraka, vsako leto umre več kot milijon ljudi – potrebni dodatni ukrepi za varstvo okolja;

79. poudarja, da je opaziti skupni interes EU in Kitajske za spodbujanje nizkoogljičnega razvoja in za reševanje vprašanja emisij toplogrednih plinov na preglednem, javnem in dobro urejenem energijskem trgu; verjame v prednosti strateških partnerstev med EU in Kitajsko, saj so nujna za izvajanje pariškega sporazuma in učinkovit boj proti podnebnim spremembam; poziva EU in Kitajsko, naj uporabita svojo politično moč, da bi dosegli napredek pri izvajanju pariškega sporazuma, agende za trajnostni razvoj do leta 2030 in ciljev trajnostnega razvoja, ter poziva k sodelovanju na konferenci pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja, pa tudi na političnem forumu OZN na visoki ravni; poziva obe strani, naj sprejmeta skupno izjavo o podnebnih ukrepih, da bi pokazali skupno zavezanost odločnemu izvajanju pariškega sporazuma ter dejavni udeležbi v dialogu talanoa leta 2018 in na konferenci pogodbenic COP24; spodbuja obe strani, naj prevzameta odgovorno vlogo v mednarodnih pogajanjih, tako da prispevata k cilju omejitve globalnega segrevanja prek svojih notranjih podnebnih politik ter prek finančnih prispevkov, da bi do leta 2020 dosegli cilj vsako leto zagotoviti 100 milijard USD za blažitev in prilaganje;

Sreda, 12. september 2018

80. pozdravlja, da je bil na Kitajskem decembra 2017 po vsej državi uveden sistem za trgovanje z emisijami; je seznanjen, da je bila uvedba mogoča zaradi uspešnega sodelovanja med Kitajsko in EU v pripravljalni fazi; se zaveda, da so vodilni kitajski politiki pripravljani zmanjšati emisije toplogrednih plinov, in z zanimanjem pričakuje rezultate stalnega spremljanja, poročanja in preverjanja, ki so osrednjega pomena za dobro delovanje sistema; poudarja, kako pomembni so protipodnebni ukrepi v vseh gospodarskih panogah, in pozdravlja namero o razširitvi obsega, da bi vključili tudi industrijske panoge ter izboljšali trgovinsko ureditev sistema; poziva EU in Kitajsko, naj nadaljujeta svoje partnerstvo v okviru projekta sodelovanja za razvoj kitajskega trga ogljika, da bi postal učinkovit instrument, ki bo prinesel pomembne spodbude za zmanjšanje emisij in nadaljnjo usklajevanje s sistemom EU za trgovanje z emisijami; poziva obe strani, naj dodatno spodbujata mehanizme za oblikovanje cen ogljika v drugih državah in regijah, tako da uporabita lastne izkušnje in strokovno znanje ter izmenjata najboljše prakse in sodelujeta v prizadevanjih za vzpostavitev sodelovanja med obstoječimi trgi ogljika, da bi si prizadevali v svetovnem merilu ustvariti enake pogoje;

81. upa, da bo Kitajska ločila gospodarsko rast od uničevanja okolja in bo v svoje svetovne strategije vključila zaščito biotske raznovrstnosti, kar bo olajšalo doseganje ciljev agende OZN za trajnostni razvoj do leta 2030 in trajnostnih ciljev, in da bo prav tako učinkovito prepovedala trgovino s slonovino; priznava delo, ki ga je dvostranski mehanizem usklajevanja med EU in Kitajsko opravil v zvezi z izvrševanjem zakonodaje in upravljanjem na področju gozdov za odpravo nezakonite sečnje po vsem svetu; vendar poziva Kitajsko, naj preišče znatno nezabeleženo trgovino z lesom med državami podpisnicami prostovoljnega sporazuma o partnerstvu FLEGT in Kitajsko;

82. priporoča sprejetje obveznih kitajskih političnih smernic o odgovornih naložbah v gozdarstvo v tujini, ki naj bi se izvajale skupaj z državami dobaviteljicami, kar bi kitajska podjetja vključilo v boj proti nezakoniti trgovini z lesom;

83. pozdravlja, da sta Kitajska in EU – da bi okrepili dialog o razvoju in izvajanju zakonodaje o varstvu vodnih virov – podpisali memorandum o soglasju o vodni politiki; odločno podpira izjavo iz Turkuja iz leta 2017, ki sta jo podpisali EU in Kitajska in v kateri je poudarjeno, da bi moralo dobro upravljanje voda nameniti prednost ekologiji in zelenemu razvoju, ohranitev voda postaviti na vidno mesto in obnoviti vodne ekosisteme; poudarja, da memorandum o soglasju o vzpostavitvi dialoga med Kitajsko in EU glede vodne politike ne bogati le vsebine strateškega partnerstva med Kitajsko in EU, ampak določa tudi usmeritev, obseg, metodologijo in finančno ureditev sodelovanja;

84. priznava ključno vlogo projekta sodelovanja med evropskimi in kitajskimi organizacijami, ki ga je financirala Komisija in je bil v obdobju 2014–2017 izveden v okviru instrumenta za sodelovanje na področju jedrske varnosti, pri ocenjevanju standardov in ureditev za obvladovanje radioloških in jedrskih nesreč na Kitajskem ter pri krepitvi zmogljivosti kitajskega raziskovalnega inštituta za jedrsko tehnologijo na področju smernic za obvladovanje hudih nesreč;

85. spodbuja kitajske in evropske vlagatelje, naj sprejmejo boljše globalne standarde družbene in okoljske odgovornosti ter izboljšajo varnostne standarde svojih ekstraktivnih industrij po vsem svetu; ponavlja, da mora Evropska unija v zvezi s pogajanjem o splošnem sporazumu o naložbah s Kitajsko nuditi podporo pobudam za trajnostni razvoj, tako da spodbuja odgovorne naložbe ter osrednje okoljske in delovne standarde; poziva kitajske in evropske organe, naj uvedejo spodbude, s katerimi bi kitajska in evropska rudarska podjetja spodbudili, naj svoje dejavnosti v državah v razvoju izvajajo v skladu z mednarodnimi standardi na področju človekovih pravic in naj spodbujajo naložbe v gradnjo zmogljivosti za prenos znanja, prenos tehnologije in lokalno zaposlovanje;

86. pozdravlja, da je Kitajska v okviru vrha „One Planet Summit“ decembra 2017 napovedala, da bo povečala preglednost okoljskega vpliva podjetij na Kitajskem in kitajskih naložb v tujini; je zaskrbljen, da bi lahko imeli infrastrukturni projekti, kot je kitajska pobuda En pas, ena pot, negativen vpliv na okolje in podnebje in bi lahko vodili k večji uporabi fosilnih goriv v drugih državah, ki so vključene v razvoj infrastrukture ali pa ta nanje vpliva; poziva, naj institucije in države članice EU opravijo presojo vpliva na okolje in vključijo določbe o trajnosti v vse projekte sodelovanja v okviru pobude En pas, ena pot; vztraja pri zahtevi za ustanovitev skupnega odbora, ki ga bodo sestavljali predstavniki sodelujočih držav in tretjih strani ter bo nadzoroval vpliv na okolje in podnebje; pozdravlja pobudo Komisije in ESZD, da bosta v prvi polovici leta 2018 pripravili strategijo povegljivosti med EU in Azijo; vztraja, da bi morala ta strategija vključevati odločne zaveze trajnosti, varstvu okolja in podnebnim ukrepom;

Sreda, 12. september 2018

87. pozdravlja napredek Kitajske pri krepitvi varnostnih standardov za živila, ki so ključni element za zaščito kitajskih potrošnikov in preprečevanje goljufij na področju živil; poudarja, da je krepitev opolnomočenja potrošnikov pomemben korak pri vzponu potrošniške kulture na Kitajskem;

88. spodbuja kitajsko in evropsko policijo in organe pregona, naj sprejmejo skupne ukrepe za nadzor nad izvozom prepovedanih drog in za izmenjavo obveščevalnih podatkov o prometu z njimi prek izmenjave informacij za opredelitev posameznikov in kriminalnih združb; ugotavlja, da po podatkih iz študije z naslovom „Evropsko poročilo o drogah za leto 2017: trendi in razvoj dogodkov“, ki ga je objavil Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami (EMCDDA), večina zaloge psihoaktivnih substanc v Evropi izvira iz Kitajske: nove substance v velikih količinah proizvajajo kemična in farmacevtska podjetja na Kitajskem, od tam pa se pošljejo v Evropo, kjer se predelajo v proizvode, pakirajo in prodajo;

89. priznava, da so se številne družine in posamezniki zaradi suše in drugih naravnih nesreč preselili in da so kitajske oblasti v odziv načrtovale številne obsežne projekte preselitve; izraža zaskrbljenost zaradi poročil iz regije Ningxia, ki pričajo o številnih težavah z novimi mesti in kaznih za tiste, ki se niso želeli preseliti; izraža zaskrbljenost zaradi pridržanja zagovornikov okolja ter sojenja in izreka kazni tem zagovornikom, pa tudi zaradi dejstva, da se domače okoljske nevladne organizacije soočajo z obsežnejšimi pregledi s strani kitajskih nadzornih organov;

90. poziva Kitajsko, naj še razširi svoja prizadevanja na področju pregona za odpravo nezakonitega ribolova, saj kitajske ribiške ladje še naprej nezakonito lovijo v tujih vodah, tudi v korejskem Zahodnem morju, Vzhodnokitajskem morju, Južnokitajskem morju, Indijskem oceanu in celo v Južni Ameriki;

91. poziva kitajske izvoznike in evropske uvoznike, naj zmanjšajo strupene ostanke v oblačilih, proizvedenih na Kitajskem, tako da uvedejo ustrezna pravila za ravnanje s kemikalijami in opustijo uporabo svinca, nonilfenol etoksilatov, ftalatov, perfluoriranih spojin, formaldehida in drugih strupenih proizvodov, prisotnih v tekstilnih izdelkih;

92. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Evropski službi za zunanje delovanje, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic ter držav pristopnic in držav kandidat, vladi Ljudske republike Kitajske, kitajskemu nacionalnemu ljudskemu kongresu, tajvanski vladi in tajvanskemu zakonodajnemu svetu.

Četrtek, 13. september 2018

P8_TA(2018)0344

Uganda, aretacija opozicijskih poslancev

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2018 o Ugandi, aretacija opozicijskih poslancev (2018/2840(RSP))

(2019/C 433/13)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Ugandi,
 - ob upoštevanju skupne lokalne izjave o nadomestnih volitvah v občini Arua, ki so jo 17. avgusta 2018 podali delegacija Evropske unije, vodje misije Avstrije, Belgije, Danske, Francije, Nemčije, Irske, Italije, Nizozemske, Švedske, Združenega kraljestva ter vodji misije Norveške in Islandije,
 - ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah z dne 10. decembra 1948, katere podpisnica je Uganda,
 - ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah iz leta 1966, ki ga je Uganda ratificirala 21. junija 1995,
 - ob upoštevanju Konvencije Združenih narodov proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju iz leta 1984,
 - ob upoštevanju Afriške listine o demokraciji, volitvah in upravljanju,
 - ob upoštevanju izjave ugandske komisije za človekove pravice o problematiki na področju človekovih pravic v državi, ki se je začela pojavljati po nadomestnih volitvah v občini Arua 15. avgusta 2018,
 - ob upoštevanju poročila o Ugandi, ki ga je pripravila delovna skupina za splošni redni pregled v Svetu za človekove pravice,
 - ob upoštevanju sporazuma o partnerstvu AKP-EU („sporazuma iz Cotonouja“) in zlasti njegovega člena 8(4) o prepovedi diskriminacije,
 - ob upoštevanju ustave Republike Ugande, sprejete leta 1995 in spremenjene leta 2005,
 - ob upoštevanju členov 135(5) in 123(4) Poslovnika,
- A. ker je nadomestne volitve, ki so potekale 15. avgusta 2018 v Arui na severozahodu države, v njih pa je bil izvoljen neodvisni opozicijski kandidat Kassiano Wadri, zaznamovalo nasilje;
- B. ker sta ugandski predsednik Yoweri Museveni in neodvisni poslanec Robert Kyagulanyi Ssentamu, znan tudi pod imenom Bobi Wine, skupaj z več drugimi politiki 13. avgusta 2018 vodila kampanjo v izjemno naelektrenem ozračju nadomestnih volitev, organiziranih zaradi umora enega od poslancev junija letos;
- C. ker je Bobi Wine, sicer priljubljeni glasbenik, prerasel v vplivnega kritika predsednika Musevenija, potem ko je leta 2017 zasedel sedež v ugandskem parlamentu;
- D. ker je bil 13. avgusta 2018 ob koncu dneva Yasin Kawuma, voznik poslanca Wina, ustreljen v nejasnih okoliščinah, podporniki Kassiana Wadrja pa naj bi s kamni obmetavali predsedniško limuzino Yowerija Musevenija, ki je zapuščala Aruo;
- E. ker je policija aretirala novinarja ugandske televizijske postaje NTV Herberta Zziwo in Ronalda Muwango, ki sta v živo poročala z območja, na katerem je bil umorjen Yasin Kawuma;

Četrtek, 13. september 2018

- F. ker sta bila skupaj z več drugimi pozneje aretirana tudi Bobi Wine in Kassiano Wadri; ker so Bobija Wina obtožili posesti orožja;
- G. ker je bilo dan po volitvah 33 ljudi, med njimi Kassiano Wadri in štirje poslanci (Robert Kyagulanyi, Francis Zaake, Gerald Karuhanga in Paul Mwiru) obtoženih izdaje, Bobija Wina pa je vojaško sodišče obtožilo nedovoljene posesti orožja;
- H. ker so ugandske varnostne sile nasilno zatrle proteste, ki so zaradi teh aretacij izbruhnili v Arui, Kampali in Mityani; ker se poroča o uporabi solzivca in ostrega streliva;
- I. ker so vojaki 20. avgusta 2018 pretepli, aretirali in za več ur pridržali Jamesa Akeno, fotografa agencije Reuters, ki je spremljal politične proteste pod geslom #freeBobiWine v Kampali;
- J. ker poročila pričajo o tem, da so Bobija Wina in druge pridržane osebe v priporu mučili; ker so oblasti te očitke sprva zanikale, nato pa obljubile, da jih bodo preiskale;
- K. ker je civilno sodišče pozneje Bobija Wina obtožilo izdaje, potem ko je vojaško sodišče sklenilo, da ne bo nadaljevalo postopka v zvezi z nedovoljeno posestjo orožja;
- L. ker je bil Bobi Wine nato izpuščen proti varščini ter je zapustil državo in poiskal zdravniško pomoč v ZDA;
- M. ker je nekdanji visoki komisar OZN za človekove pravice Zejd Rad Al Husein pozval ugandsko vlado, naj izvede temeljito neodvisno in nepristransko preiskavo resnih očitkov o kršitvi človekovih pravic, vključno z zunajsodnimi poboji, pretirano uporabo sile, mučenjem in drugimi oblikami slabega ravnanja, ter naj odgovorne za te kršitve privede pred sodišče;
- N. ker je vojska ali policija med letoma 2001 in 2017 večkrat, nazadnje pa 25. septembra 2017, aretirala voditelja Foruma za demokratične spremembe in štirikratnega predsedniškega kandidata Kizzo Besigyeja;
- O. ker v Ugandi redno prihaja do aretacij in ustrahovanja opozicijskih politikov;
1. izraža resno zaskrbljenost zaradi aretacije opozicijskih poslancev v zvezi z nadomestnimi volitvami v Arui;
 2. poudarja, kako pomembno za demokracijo v Ugandi je, da predsednik in vlada spoštujeta neodvisnost parlamenta kot institucije, pa tudi neodvisnost mandata njegovih poslancev, in poskrbita, da lahko vsi poslanci parlamenta svobodno izvršujejo mandat, ki jim je bil zaupan;
 3. poziva ugandske oblasti, naj umaknejo najverjetneje neresnične obtožbe zoper Bobija Wina ter prenehajo zatirati opozicijske politike in njihove podpornike;
 4. poziva ugandske oblasti, naj nemudoma začnejo učinkovito, nepristransko in neodvisno preiskavo uboja Yasina Kawume ter poročil o smrtnih žrtvah in čezmerni uporabi sile med protesti; pričakuje hitro in neodvisno preiskavo očitkov o mučenju aretiranih v Arui in slabem ravnanju z njimi; poudarja, da je treba odgovorne privedi pred sodišče;
 5. poudarja, da je zavezan svobodi izražanja, in potrjuje, da imajo mediji v demokratični družbi ključno vlogo; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da so bili novinarji, ki so spremljali demonstracije in poznejše izgrede, pretepeni skupaj z udeleženci in da sta bila dva novinarja aretirana; poziva ugandske oblasti, naj ustvarijo ozračje, v katerem bodo lahko novinarji nemoteno obveščali javnost o političnem razvoju dogodkov v državi;

Četrtek, 13. september 2018

6. opominja ugandske oblasti, da so odgovorne zagotoviti, varovati in spodbujati temeljne pravice, tudi državljske in politične pravice svojih državljanov, na primer svobodo govora in svobodo zbiranja;
7. želi opomniti ugandsko vlado na njene mednarodne zaveze, zlasti glede spoštovanja temeljnih svoboščin in pravne države ter vodenja sodnih postopkov, še posebej pravice do poštenega in nepristranskega sojenja;
8. poziva organe kazenskega pregona, naj temeljne svoboščine varujejo brez ustrahovanja ter spoštujejo člen 24 ugandske ustave, ki določa, da „nihče ne sme biti izpostavljen nikakršni obliki mučenja oziroma okrutnega, nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja“;
9. poziva ugandske varnostne sile, naj pri varovanju protestov ravnajo preudarno, naj se vzdržijo uporabe ostrega streliva, naj delujejo v skladu z zakonom in v celoti spoštujejo pravo o človekovih pravicah, prav tako pa naj novinarjem omogočijo neovirano obveščanje javnosti;
10. obenem poziva protestnike, naj spoštujejo zakone, svoje pravice in svoboščine pa uveljavljajo znotraj njihovih meja;
11. poziva EU, naj izkoristi politične vzvode iz programov razvojne pomoči, zlasti programov proračunske podpore, za krepitev varstva in spodbujanja človekovih pravic v Ugandi;
12. želi pohvaliti delo, ki ga je po aretacijah, ubojih in mučenju v zvezi z nadomestnimi volitvami v Arui opravila ugandska komisija za človekove pravice, med drugim poročanje, obiski v centrih za pridržanje, iskanje pogrješanih oseb in intervencije, s katerimi je zapornikom zagotovila pravice, zdravniško oskrbo in obiske družinskih članov;
13. poziva podpredsednico Komisije/visoko predstavnico Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, naj natančno spremlja razmere v Ugandi; poudarja, da bi bilo treba Evropski parlament nemudoma seznaniti z vsemi novimi znaki, ki bi opozarjali, da se opozicijskim poslancem onemogoča ali otežuje opravljanje zakonodajnega dela;
14. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, predsedniku Republike Ugande, predsedniku ugandskega parlamenta ter Afriški uniji in njenim institucijam.

Četrtek, 13. september 2018

P8_TA(2018)0345

Mjanmar, zlasti primer novinarjev Va Lona in Kjo Sou Uja

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2018 o Mjanmaru, zlasti primer novinarjev Va Lona in Kjo Sou Uja (2018/2841(RSP))

(2019/C 433/14)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Mjanmaru in o položaju ljudstva Rohinga, zlasti resolucij z dne 14. junija 2018⁽¹⁾, z dne 14. decembra 2017⁽²⁾, z dne 14. septembra 2017⁽³⁾, z dne 7. julija 2016⁽⁴⁾ in z dne 15. decembra 2016⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju izjave uradnega govornika Evropske službe za zunanje delovanje z dne 3. septembra 2018 o izreku kazni Va Lonu in Kjo Sou Uju v Mjanmaru ter njegove izjave z dne 9. julija 2018 o pregonu dveh novinarjev agencije Reuters v Mjanmaru,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 16. oktobra 2017 in z dne 26. februarja 2018 o Mjanmaru,
- ob upoštevanju sklepov Sveta (SZVP) 2018/655 z dne 26. aprila 2018⁽⁶⁾ in (SZVP) 2018/900 z dne 25. junija 2018⁽⁷⁾, s katerima so bili uvedeni dodatni omejevalni ukrepi v zvezi z Mjanmarom in okrepljen embargo EU na orožje ter sta bila usmerjena proti uradnikom v vojski in mejni policiji Mjanmara,
- ob upoštevanju poročila neodvisne mednarodne misije za ugotavljanje dejstev o Mjanmaru v okviru Sveta Združenih narodov za človekove pravice z dne 24. avgusta 2018, ki bo predstavljeno na 39. zasedanju Sveta OZN za človekove pravice, ki bo potekalo od 10. do 28. septembra 2018,
- ob upoštevanju izjave visoke komisarke OZN za človekove pravice Michelle Bachelet z dne 3. septembra 2018,
- ob upoštevanju končnega poročila in priporočil svetovalnega odbora za zvezno državo Rakhine, ki mu predseduje Kofi Annan,
- ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah iz leta 1966,
- ob upoštevanju mednarodnega humanitarnega prava, ženevskih konvencij in njihovih protokolov ter Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča,
- ob upoštevanju Splošne deklaracije človekovih pravic iz leta 1948,
- ob upoštevanju listine Združenja držav jugovzhodne Azije,
- ob upoštevanju poročila generalnega sekretarja OZN z dne 23. marca 2018 o spolnem nasilju, povezanem s konflikti, predložene varnostnemu svetu OZN,
- ob upoštevanju sklepa predobravnavnega senata I Mednarodnega kazenskega sodišča z dne 6. septembra 2018,
- ob upoštevanju členov 135(5) in 123(4) Poslovnika,

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0261.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0500.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0351.

⁽⁴⁾ UL C 101, 16.3.2018, str. 134.

⁽⁵⁾ UL C 238, 6.7.2018, str. 112.

⁽⁶⁾ UL L 108, 27.4.2018, str. 29.

⁽⁷⁾ UL L 160 I, 25.6.2018, str. 9.

Četrtek, 13. september 2018

- A. ker sta bila 12. decembra 2017 novinarja Va Lon in Kjo Sou U samovoljno prijeta in pridržana zaradi domnevnega poročanja o hudih kršitvah človekovih pravic, ki naj bi jih v zvezni državi Rakhine storile oborožene sile Mjanmara (Tatmado);
- B. ker sta bila novinarja Va Lon in Kjo Sou U nato obtožena na podlagi zakona o uradnih skrivnostih iz leta 1923; ker ju je 3. septembra 2018 sodišče v Mjanmaru obsodilo na sedem let zapora; ker ta prelomni primer dodatno ogroža svobodo izražanja, demokracijo in pravno državo v Mjanmaru;
- C. ker so bili diplomati iz Evropske unije in držav članic EU poleg številnih mednarodnih opazovalcev navzoči na vseh sodnih obravnavah po prijemu novinarjev 12. decembra 2017 in so v zvezi z zadevo ves čas opozarjali vlado Mjanmara;
- D. ker akterje civilne družbe, med drugim novinarje, odvetnike in zagovornike človekovih pravic, ki izrazijo kritična mnenja o organih v Mjanmaru, zlasti o oboroženih in drugih varnostnih silah Mjanmara ter njihovih dejanjih v zvezni državi Rakhine, domnevno samovoljno aretirajo, pridržijo ali nadlegujejo; ker vojska in vlada strogo nadzorujeta poročanje medijev o nasilju v zvezni državi Rakhine;
- E. ker je rohinška borka za človekove pravice Vai Nu, ki je bila zaprta od 18. do 25. leta starosti, še vedno eden od številnih primerov aktivistov, ki jih preganjajo organi Mjanmara;
- F. ker nekdanji otrok vojak Aung Ko Htve prestaja kazen dveh let in šestih mesecev zapora v povezavi z intervjujem za medije, v katerem je govoril o svojih izkušnjah v vojski Mjanmara; ker je bil obtožen v skladu s členom 505(b) mjanmarskega kazenskega zakonika, nejasno določbo, ki se pogosto uporablja za omejevanje svobode izražanja;
- G. ker je bilo od leta 2016 prijetih in pridržanih na desetine novinarjev; ker oblasti v Mjanmaru uporabljajo več represivnih zakonov, tudi zakon o uradnih skrivnostih, za prijete, pridržanje, utišanje ali nadlegovanje akterjev civilne družbe, odvetnikov in zagovornikov človekovih pravic, ki izrazijo kritična mnenja o vladi Mjanmara in njenih varnostnih silah; ker je bil Mjanmar uvrščen na 159. mesto od 198 držav na seznamu organizacije Freedom House za svobodo tiska za leto 2017;
- H. ker se v poročilu neodvisne mednarodne misije za ugotavljanje dejstev o Mjanmaru na podlagi mandata OZN (IIFMM) z dne 24. avgusta 2018 ugotavlja, da so v zveznih državah Kačín, Rakhine in Šan mjanmarske oborožene sile in policija, NaSaKa (nekdanje poveljstvo obmejnih organov za nadzor priseljevanja), mjanmarska obmejna straža in nedržavne oborožene sile storile najhujše kršitve človekovih pravic in najhujša kazniva dejanja po mednarodnem pravu, zlasti genocid, hudodelstva zoper človečnost in vojna hudodelstva; ker je v poročilu navedeno tudi, da je Arakanska rohinška rešilna vojska po severu zvezne države Rakhine sprožila usklajene napade na vojaško bazo in več postojank varnostnih sil, da bi izvajala pritisk na rohinške skupnosti; ker se v poročilu poleg tega poziva, naj se v zvezi z visokimi vojaškimi poveljniki v Mjanmaru in odgovornimi za grozodejstva nad ljudstvom Rohinga opravijo preiskave in uvede pregon na mednarodni ravni; ker je Mjanmar te ugotovitve zanikal;
- I. ker je v poročilu IIFMM navedeno, da mjanmarska državna svetnica in dobitnica Nobelove nagrade za mir in nagrade Saharova Aung San Su Či ni uporabila svojega dejanskega položaja predsednice vlade ali svoje moralne avtoritete, da bi zaustavila ali preprečila razvoj dogodkov v zvezni državi Rakhine; ker so tudi civilni organi s svojimi dejanji in opustitvami prispevali k storitvi grozodejstev, zlasti z razširjanjem lažnih informacij, zanikanjem nezakonitega ravnanja mjanmarskih oboroženih sil, preprečevanjem neodvisnih preiskav in spremljanjem uničevanja dokazov;
- J. ker je Mednarodno kazensko sodišče 8. septembra 2018 potrdilo, da lahko izvršuje sodno pristojnost v zvezi z domnevno deportacijo ljudstva Rohinga iz Mjanmara v Bangladeš;
- K. ker so bile v Mjanmaru za širjenje kampanj blatenja in teorij zarote, uperjenih zoper ljudstvo Rohinga in muslimane v državi, uporabljene tudi platforme družbenih medijev;

Četrtek, 13. september 2018

- L. ker Rohingenci predstavljajo največji delež muslimanov v Mjanmaru, večina pa jih živi v zvezni državi Rakhine; ker je po zadržanih ocenah umrlo 10000 ljudi; ker je od avgusta 2017 več kot 700000 Rohingencev pobegnilo na varno v Bangladeš, med njimi pa je približno 500000 otrok, od katerih jih je veliko potovalo samih, potem ko so bili njihovi starši ubiti ali potem ko so bili ločeni od družine;
1. ostro obsoja samovoljno aretacijo in obsodbe novinarjev Va Lona in Kjo Sou Uja zaradi poročanja o razmerah v zvezni državi Rakhine; poziva organe Mjanmara, naj ju takoj in brezpogojno izpustijo ter umaknejo vse obtožbe proti njima in vsem samovoljno pridržanim osebam, vključno s političnimi zaporniki, zagovorniki človekovih pravic, novinarji in delavci v medijih, ki so bili zaprti samo zato, ker so uveljavljali svoje pravice in svoboščine;
 2. obsoja vse primere ustrahovanja, nadlegovanja ali omejevanja svobode izražanja, predvsem s strani vojaških in varnostnih sil v Mjanmaru; poudarja, da sta svoboda medijev in kritično novinarstvo bistvena stebra demokracije, ki spodbujata dobro upravljanje, preglednost in odgovornost, ter poziva organe Mjanmara, naj zagotovijo ustrezne pogoje za novinarje in delavce v medijih, da bodo lahko opravljali svoje delo brez strahu pred ustrahovanjem ali nadlegovanjem, neupravičeno aretacijo in pregonom;
 3. ponovno poziva vlado Mjanmara, naj prekliče svojo odločitev o prekinitvi sodelovanja s posebno poročevalko OZN o razmerah na področju človekovih pravic v Mjanmaru ter omogoči domačim in mednarodnim medijskim organizacijam, zagovornikom človekovih pravic, neodvisnim opazovalcem in humanitarnim organizacijam, zlasti posebni poročevalki OZN, neomejen in neoviran dostop do zvezne države Rakhine ter zagotovi varnost in zaščito zaposlenim v medijih;
 4. izraža globoko zaskrbljenost zaradi zlorabe represivnih pravnih določb, ki omejujejo svobodo govora; poziva organe Mjanmara, naj razveljavijo, pregledajo ali spremenijo vse zakone, vključno z zakonom o uradnih skrivnostih iz leta 1923, ki niso v skladu z mednarodnimi standardi in ki kriminalizirajo in kršijo pravice do svobode izražanja, mirnega zbiranja in združevanja; poziva vlado, naj zagotovi, da bo vsa zakonodaja skladna z mednarodnimi standardi in obveznostmi;
 5. ostro obsoja razširjene in sistematične napade na ljudstvo Rohinga, ki v skladu z IIFFMM veljajo za genocid, zločine proti človečnosti in vojna hudodelstva – najhujše zlorabe in kršitve človekovih pravic – ki so jih v zvezni državi Rakhine zagrešile sile Tatmadou in druge varnostne sile v Mjanmaru; je močno zaskrbljen zaradi vse resnejših in obsežnejših kršitev človekovih pravic, ki jih omogoča vlada Mjanmara;
 6. ponovno izraža trajno podporo ljudstvu Rohinga; ponovno poziva vlado Mjanmara in varnostne sile, naj nemudoma ustavijo nenehne kršitve, umore, uničevanje premoženja in spolno nasilje nad ljudstvom Rohinga in etničnimi manjšinami v severnem Mjanmaru ter zagotovijo, da bosta v državi prevladali varnost in pravna država, zlasti v zveznih državah Rakhine, Kačin in Šan; opozarja mjanmarske oblasti na njihove mednarodne obveznosti preiskovanja in pregona odgovornih oseb; poziva mjanmarsko vlado in državno svetnico Aung San Su Či, naj odločno obsodita vsako podžiganje sovraštva ter se borita proti družbeni diskriminaciji in sovražnostim, uperjenim proti rohinski in drugim manjšinam;
 7. je seznanjen z ugotovitvami misije IIFFMM in podpira njena priporočila; pozdravlja nedavno sodbo, da Mednarodno kazensko sodišče lahko izvaja jurisdikcijo nad domnevno deportacijo ljudstva Rohinga iz Mjanmara v Bangladeš; vendar priznava, da je za preiskavo celotnega obsega kršitev človekovih pravic še vedno potrebna napotitev z varnostnega sveta OZN na Mednarodno kazensko sodišče; poziva glavno tožilko Mednarodnega kazenskega sodišča, naj v zvezi s tem začne predhodno preiskavo; poziva varnostni svet OZN, naj razmere v Mjanmaru brez odlašanja predloži Mednarodnemu kazenskemu sodišču; podpira pozive IIFFMM in poslancev združenja ASEAN za človekove pravice (APHR), da je treba proti odgovornim generalom sprožiti preiskavo in jih preganjati;
 8. poziva Evropsko službo za zunanje delovanje in države članice, naj v večstranskih forumih zahtevajo odgovornost za storilce kaznivih dejanj v Mjanmaru; poziva EU in države članice, naj prevzamejo vodilno vlogo v varnostnem svetu OZN in na naslednjem 39. zasedanju Sveta OZN za človekove pravice ter naj okrepijo njuna prizadevanja za nujno vzpostavitev mednarodnega, nepristranskega in neodvisnega mehanizma za zagotavljanje odgovornosti, da bi podprli preiskave domnevnih grozodejstev in preganjanje tistih, ki so odgovorni zanje;

Četrtek, 13. september 2018

9. ponovno poziva varnostni svet OZN, naj uvede popoln globalni embargo na orožje za Mjanmar, prekine vsa neposredno in posredno dobavo, prodajo ali prenos, vključno s tranzitom in pretovarjanjem orožja, streliva in druge vojaške in varnostne opreme ter zagotavljanje usposabljanja ali druge pomoči na vojaškem ali varnostnem področju; poziva varnostni svet OZN, naj sprejme usmerjene posamezne sankcije, vključno s prepovedjo potovanj in zamrznitvijo sredstev, proti tistim, ki so po mednarodnem pravu odgovorni za huda kazniva dejanja;
 10. poziva Komisijo, naj preuči uvedbo preiskave v okviru mehanizmov, predvidenih v sporazumu „Vse razen orožja“, da bi se pregledali trgovinski preferenciali, ki jih ima Mjanmar;
 11. pozdravlja, da je Svet 26. aprila 2018 sprejel pravni okvir za usmerjene omejevalne ukrepe zoper uradnike, odgovorne za hude kršitve človekovih pravic, ter zaostritev embarga EU na orožje, 25. junija 2018 pa prvi seznam oseb; poziva Svet, naj uvede prepoved potovanj, usmerjene finančne sankcije in zamrznitev sredstev zoper mjanmarske uradnike, za katere je IIFFMM ugotovil, da so odgovorni za grozodejstva;
 12. opominja, da je na tisoče pripadnikov ljudstva Rohinga, od katerih so mnogi otroci, notranje razseljenih, zato nujno potrebujejo humanitarno pomoč in zaščito; zahteva takojšen, neoviran in neomejen dostop po vsej državi za dostavo humanitarne pomoči; vztraja, da mora mjanmarska vlada zagotoviti varno, prostovoljno in dostojno vrnitev tistim, ki se želijo vrniti domov, ob polnem nadzoru OZN;
 13. poziva EU, njene države članice in mednarodno skupnost, naj obravnavajo potrebo po večji in dolgoročni humanitarni pomoči ljudstvu Rohinga v Bangladešu in skupnostim, ki so jih sprejele;
 14. opozarja, da sta za napade na civilno prebivalstvo v zveznih državah Kačin, Rakhine in Šan ves čas značilna spolno nasilje in posilstvo; poziva EU, zlasti generalni direktorat Komisije za evropsko civilno zaščito in evropske operacije humanitarne pomoči (ECHO), ter države članice EU, naj poskrbijo za boljšo zaščito rohinških deklet in žensk pred nasiljem na podlagi spola;
 15. želi spomniti, da je nujno zagotoviti zdravniško in psihološko pomoč v begunskih taboriščih, ki mora biti posebej prilagojena ranljivim skupinam, namreč ženskam in otrokom; poziva k povečanju podpornih storitev za žrtve posilstev in spolnih napadov;
 16. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje vladi in parlamentu Mjanmara, državni svetnici Aung San Su Či, vladi in parlamentu Bangladeša, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic EU, generalnemu sekretarju ASEAN, medvladni komisiji ASEAN za človekove pravice, posebni poročevalki OZN o razmerah na področju človekovih pravic v Mjanmaru, visokemu komisarju OZN za begunce in Svetu OZN za človekove pravice.
-

Četrtek, 13. september 2018

P8_TA(2018)0346

Kambodža, zlasti primer Kem Sokhe

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2018 o Kambodži, zlasti primer Kem Sokhe (2018/2842(RSP))

(2019/C 433/15)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Kambodži, zlasti tistih z dne 14. septembra 2017⁽¹⁾ in 14. decembra 2017⁽²⁾,
- ob upoštevanju sklepov Sveta o Kambodži z dne 26. februarja 2018,
- ob upoštevanju izjave uradne govornice podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 30. julija 2018 o splošnih volitvah v Kambodži,
- ob upoštevanju ocenjevalne misije Komisije in Evropske službe za zunanje delovanje (ESZD) v Kambodžo, ki je potekala od 5. do 11. julija 2018,
- ob upoštevanju smernic EU o zagovornikih človekovih pravic iz leta 2008,
- ob upoštevanju izjave uradne govornice Evropske službe za zunanje delovanje z dne 16. novembra 2017 o razpustitvi kamboške stranke za rešitev naroda,
- ob upoštevanju sporazuma o sodelovanju med Evropsko skupnostjo in Kraljevino Kambodžo iz leta 1997,
- ob upoštevanju lokalne izjave EU z dne 22. februarja 2017 o političnih razmerah v Kambodži ter izjav tiskovne predstavnice delegacije EU z dne 25. avgusta 2017 in 3. septembra 2017 o omejitvah političnega prostora v Kambodži,
- ob upoštevanju resolucije Sveta OZN za človekove pravice št. 36/32 z dne 29. septembra 2017 in poročila generalnega sekretarja z dne 2. februarja 2018,
- ob upoštevanju poročila odbora Medparlamentarne unije za človekove pravice ter sklepov, ki jih je svet Medparlamentarne skupščine sprejel marca 2018,
- ob upoštevanju resolucije Generalne skupščine OZN A/RES/53/144 z dne 8. marca 1999 o pravici in odgovornosti posameznikov, skupin in družbenih organizacij za spodbujanje in varstvo splošno priznanih človekovih pravic in temeljnih svoboščin,
- ob upoštevanju pariškega mirovnega sporazuma iz leta 1991, ki v členu 15 vsebuje zavezo o spoštovanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin v Kambodži, tudi s strani mednarodnih podpisnikov,
- ob upoštevanju konvencije Mednarodne organizacije dela o svobodi združevanja in varstvu pravice do organiziranja,
- ob upoštevanju kamboške ustave, zlasti člena 41, v katerem sta zapisani pravica in svoboda izražanja in zbiranja, člena 35 o pravici do političnega udejstvovanja in člena 80 o parlamentarni imuniteti,

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0348.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0497.

Četrtek, 13. september 2018

- ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah z dne 10. decembra 1948,
 - ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah iz leta 1966,
 - ob upoštevanju členov 135(5) in 123(4) Poslovnika,
- A. ker so 3. septembra 2017 aretirali predsednika Stranke narodne rešitve Kambodže Kem Sokho in ker je 16. novembra 2017 vrhovno sodišče po koncu celodnevnega zaslišanja napovedalo razpustitev te stranke; ker je poleg tega 118 politikom te stranke za pet let prepovedalo politično udejstvovanje;
- B. ker je vladajoča Kamboška ljudska stranka na volitvah v državni zbor, ki so potekale 29. julija 2018, in na volitvah v senat, ki so potekale 25. februarja 2018, dobila 100 % sedežev, za katere se je potegovala;
- C. ker je v členu 35 kamboške ustave zapisana pravica do političnega udejstvovanja; ker so v spremenjenem zakonu o političnih strankah iz leta 2017 številne omejitve za sodelovanje opozicijskih strank, vključno z razpustitvijo stranke, katere voditelj je bil pravnomočno obsojen;
- D. ker so bile volitve v Kambodži leta 2018 dejansko nekonkurenčne in niso izpolnjevale minimalnih mednarodnih standardov za demokratične volitve; ker so Evropska unija in Združene države Amerike začasno prekinile finančno pomoč kamboški državni volilni komisiji in zavrnile opazovanje volitev;
- E. ker je bila odločitev o razpustitvi stranke narodne rešitve pomemben korak k oblikovanju avtoritarne države; ker politična struktura Kambodže ne more več šteti za demokracijo;
- F. ker je kamboška vlada sprejela obsežne ukrepe, s katerimi je vladajoči ljudski stranki omogočila, da je na volitvah za senat in državni zbor kandidirala tako rekoč brez opozicije;
- G. ker je bil Kem Sokha po prijemu 3. septembra 2017 obtožen izdaje v skladu s členom 443 kamboškega kazenskega zakonika kljub veljavni parlamentarni imuniteti; ker je kamboška vlada z izjavami ogrozila njegovo pravico do poštenega sojenja in domnevo nedolžnosti; ker mu v primeru obsodbe grozi do 30 let zapora; ker je predsednik sodišča Dith Munti član stalnega odbora vladajoče stranke;
- H. ker so kamboške oblasti 28. avgusta 2018 izpustile 14 članov stranke narodne rešitve, potem ko jih je kralj pomilostil; ker je pomilostitev povezana z izpustitvijo šestih aktivistov in novinarjev;
- I. ker je bil Kem Sokha več kot leto dni pridržan brez sojenja; ker je delovna skupina OZN za samovoljna pridržanja izjavila, da je pripor Kem Sokhe v predkazenskem postopku „samovoljen“ in „politično motiviran“; ker je bil 10. septembra 2018 izpuščen proti varščini; ker ne sme zapustiti okolice svojega doma ali komunicirati z drugimi člani opozicije in mediji;
- J. ker je bil Kem Sokha aretiran in pridržan v času razširjenega in sistematičnega zatiranja političnih in volilnih pravic v Kambodži; ker število primerov aretacij in pridržanj članov opozicije ter političnih komentatorjev stalno narašča; ker je bil prejšnji predsednik kamboške stranke za rešitev naroda Sam Rainsi obsojen za obrekovanje in zdaj živi v izgnanstvu;
- K. ker kamboške oblasti zagrizeno preganjajo tudi novinarje in poročevalce, ki poročajo o napadih na opozicijske stranke; ker je 69-letni nagradjeni režiser James Ricketson ena od žrtev teh napadov na medije; ker so Jamesa Ricketsona junija 2017 aretirali zaradi upravljanja drona nad zborovanjem opozicijske stranke; ker je bil obsojen na šestletno zaporno kazen v prestolnici Phnom Penh zaradi vohunjenja;

Četrtek, 13. september 2018

- L. ker neodvisne medije ostro zatirajo; ker so pod udar prišla tudi omrežja družbenih medijev; ker je maja 2018 vlada izdala uredbi, ki omejuje pravico do svobode izražanja, tiska in objavljanja ter vladi omogoča nadzor omrežij družbenih medijev, da bi lahko odkrivala in utišala kamboške disidente;
- M. ker je delovanje sindikalistov, zagovornikov človekovih pravic in organizacij civilne družbe v Kambodži vse bolj omejeno ter so ti žrtve nadlegovanja, ustrahovanja in samovoljnih aretacij; ker leta 2015 spremenjeni zakon o združevanju in nevladnih organizacijah močno omejuje svobodo združevanja in izražanja, med drugim z vzpostavitvijo nadzora vlade in cenzuro nad delom nevladnih organizacij; ker zakon o sindikatih omejuje svobodo združevanja in ustvarja nepotrebne ovire in bremena pri postopkih registracije in delovanju sindikatov;
- N. ker je pet zagovornikov človekovih pravic, povezanih s kamboškim združenjem za človekove pravice in razvoj, in sicer Naj Vanda, Ni Sokha, Ji Soksan, Lim Moni in Ni Čakrija obtoženih podkupovanja priče v sosterilstvu; ker je teh pet zagovornikov prebilo 14 mesecev v priporu, preden so jih izpustili na podlagi varščine;
- O. ker je Kambodža deležna najugodnejše ureditve v okviru splošne sheme preferencialov (GSP) EU, in sicer sheme Vse razen orožja; ker je EU v finančnem obdobju 2014–2020 Kambodži dodelila do 410 milijonov EUR za razvojno sodelovanje, od tega je 10 milijonov namenjenih podpori procesa volilne reforme v državi in je bilo izplačilo zaustavljeno;
- P. ker je generalni sekretar OZN v svoji juljski izjavi opozoril, da je vključujoč in pluralističen politični proces bistvenega pomena za ohranitev napredka, ki ga je Kambodža dosegla pri utrjevanju miru;
- Q. ker konflikti glede nasadov sladkornega trsa še niso rešeni; ker še vedno obstaja zaskrbljenost zaradi odganjanja ljudi z zemlje, nekaznovanosti za tovrstna dejanja in težkih razmer, v katerih se znajde prizadeto prebivalstvo; ker kamboška vlada ni podprla mandata EU za postopek pregleda sladkornega trsa;
1. je seznanjen, da je bil Kem Sokha na podlagi varščine in pod strogimi pogoji izpuščen iz zapora; obsoja dejstvo, da mu je bil določen hišni pripor; poziva k umaknitvi vseh obtožb zoper Kem Sokho ter k njegovi takojšnji in brezpogojni izpustitvi; nadalje poziva, naj se vse ostale politično motivirane obtožbe in obsodbe zoper opozicijske politike, vključno s Sam Rainsijem, nemudoma umaknejo in razveljavijo;
 2. je zaskrbljen zaradi zdravstvenega stanja Kem Sokhe in poziva kamboške oblasti, naj mu omogočijo ustrezno zdravstveno oskrbo; poziva vlado, naj mu dovoli, da se sreča s tujimi diplomati, uradniki OZN in opazovalci s področja človekovih pravic;
 3. izraža prepričanje, da volitve v Kambodži ne morejo škodovati za poštene in svobodne; je zelo zaskrbljen zaradi izvedbe in izida volitev leta 2018 v Kambodži, saj ni šlo za verodostojen postopek in jih je mednarodna skupnost strogo obsodila;
 4. poziva kamboško vlado, naj si prizadeva za okrepitev demokracije in pravne države in naj spoštuje človekove pravice in temeljne svoboščine, kar vključuje celovito spoštovanje ustavnih določb v zvezi s pluralizmom ter svobodo združevanja in izražanja; nadalje jo poziva, naj odpravi vse nedavne spremembe ustave, zakona o političnih strankah, zakona o sindikatih, zakona o nevladnih organizacijah in vse druge zakonodajne akte, ki omejujejo svobodo govora in politične svoboščine in ki niso popolnoma v skladu s kamboškimi obveznostmi in mednarodnimi standardi;
 5. poudarja, da je za verodostojen demokratični proces potrebno okolje, v katerem lahko politične stranke, civilna družba in mediji opravljajo svoje legitimne vloge brez strahu, groženj ali samovoljnih omejitev; poziva vlado, naj sprejme potrebne ukrepe, s katerimi bo razveljavila razpustitev Stranke narodne rešitve Kambodže;

Četrtek, 13. september 2018

6. ponovno poziva kamboško vlado, naj ustavi vse oblike nadlegovanja, zlorabe in politično motiviranih kazenskih obtožb zoper, med drugimi, člane politične opozicije, zagovornike človekovih pravic, predstavnike sindikatov in zagovornike pravic delavcev ter druge aktiviste civilne družbe in novinarje; poziva kamboško vlado, naj nemudoma izpusti vse državljane, ki so bili zaprti zaradi izvrševanja svojih človekovih pravic, vključno z Jamesom Ricketsonom, in naj opusti vse obtožbe zoper nje;
 7. podpira odločitve o začasni ustavitvi volilne podpore EU Kambodži; ponovno opozarja na nacionalne in mednarodne obveznosti v zvezi z demokratičnimi načeli in temeljnimi človekovimi pravicami, h katerim se je Kambodža zavezala; poziva kamboško vlado, naj začne reforme za napredek demokracije ter za prihodnje volilne postopke uporabi mednarodno priznane minimalne standarde, vključno z organizacijo večstrankarskih svobodnih in poštenih volitev, ustanovitvijo zares neodvisnega nacionalnega volilnega odbora in vključitvijo nevladnih organizacij ter neodvisnih medijev v spremljanje volitev in poročanje o njih;
 8. opominja kamboško vlado, da mora izpolniti svoje obveznosti in zaveze glede demokratičnih načel in temeljnih človekovih pravic, ki so bistveni del sporazuma o sodelovanju med EU in Kambodžo ter pogoji sheme Vse razen orožja;
 9. pozdravlja nedavno misijo EU za ugotavljanje dejstev v zvezi s shemo Vse razen orožja v Kambodži in poziva Komisijo, naj o ugotovitvah čim prej poroča Parlamentu; poziva Komisijo, naj razmisli o morebitnih posledicah glede preferenčnih trgovskih shem, do katerih je upravičena Kambodža, vključno z začetkom preiskave v skladu z mehanizmom, ki ga predvideva shema Vse razen orožja;
 10. poziva ESZD in Komisijo, naj pripravita seznam posameznikov, odgovornih za razpustitev opozicije in druge hude kršitve človekovih pravic v Kambodži, da bi bilo mogoče zoper nje uveljaviti vizumske omejitve in zamrznitev sredstev;
 11. poziva podpredsednico Komisije/visoko predstavnico Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, naj natančno spremlja razmere v Kambodži; poziva ESZD in države članice, naj ukrepajo in prevzamejo vodilno vlogo v prizadevanjih, da bi se na prihodnji 39. seji Sveta OZN za človekove pravice sprejela odločna resolucija o stanju človekovih pravic v Kambodži;
 12. poziva kamboško vlado, naj obnovi memorandum o soglasju z Uradom visokega komisarja OZN za človekove pravice (OHCHR) v Kambodži, ki bo prenehal veljati 31. decembra 2018;
 13. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Evropski službi za zunanje delovanje, generalnemu sekretarju ASEAN, vladam in parlamentom držav članic ter vladi in narodni skupščini Kambodže.
-

Četrtek, 13. september 2018

P8_TA(2018)0350

Požari v Matiju v regiji Atika (Grčija) julija 2018 in odziv EU

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2018 o požarih v Matiju v regiji Atika (Grčija) julija 2018 in o odzivu EU (2018/2847(RSP))

(2019/C 433/16)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 174 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
 - ob upoštevanju predloga Komisije za sklep Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Sklepa št. 1313/2013/EU o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite (COM(2017)0772),
 - ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 2012/2002 z dne 11. novembra 2002 o ustanovitvi Solidarnostnega sklada Evropske unije⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC) in Pariškega sporazuma, sprejetega s sklepom 1/CP.21 na 21. konferenci pogodbenic UNFCCC (COP 21) in 11. zasedanju konference pogodbenic kot srečanju pogodbenic Kjotskega protokola (CMP 11), ki sta potekali od 30. novembra do 11. decembra 2015 v Parizu v Franciji,
 - ob upoštevanju člena 123(2) in 123(4) Poslovnika,
- A. ker je julija 2018 v požarih v Matiju v regiji Atika v Grčiji žal umrlo 99 ljudi, več sto pa je bilo ranjenih;
- B. ker so ti požari uničili stanovanjske stavbe, pri čemer je bilo treba evakuirati več sto ljudi, hudo poškodovali lokalno in regionalno infrastrukturo ter okolje, kar je negativno vplivalo na kmetijstvo, in prizadeli gospodarsko dejavnost, vključno s sektorjema turizma in gostinstva;
- C. ker so primeri skrajne suše in gozdnih požarov vse pogostejši, hujši in kompleksnejši ter imajo negativne posledice povsod po Evropi in se zaradi podnebnih sprememb stopnjujejo;
- D. ker so naložbe v boju proti podnebnim spremembam nujni ukrep, da bi preprečili katastrofe, kakršne so suše in požari;
- E. ker so Grčija, Švedska in Latvija poleti leta 2018 zaradi požarov zaprosile za pomoč EU prek mehanizma Unije na področju civilne zaščite;
1. izraža iskreno sožalje družinam vseh, ki so v požarih v regiji Atika izgubili življenje;
 2. izraža sočutje s tamkajšnjimi prebivalci, ki so jih prizadeli požari;
 3. izraža priznanje za prizadevnost gasilcev, pripadnikov obalne straže, prostovoljcev in drugih, ki so za gašenje požarov v naravi in reševanje svojih soživalcev tvegali življenje;

⁽¹⁾ ULL 311, 14.11.2002, str. 3.

Četrtek, 13. september 2018

4. poudarja vlogo mehanizma Unije na področju civilne zaščite pri zagotavljanju letal, vozil, zdravstvenega osebja in gasilcev iz vse Evropske unije;
5. opozarja, da se lahko po naravnih nesrečah z različnimi skladi EU, kot je Solidarnostni sklad EU, obnovi ključna infrastruktura in financira čiščenje;
6. ponovno opozarja na pomen podpore EU v okviru Kohezijskega sklada za preprečevanje požarov in odzivanje na izredne razmere ter poziva države članice, naj to financiranje v celoti izkoristijo in svojo javnost obvestijo o tveganjih gozdnih požarov;
7. poudarja, da je potrebnih več znanstvenih raziskav na področju mehanizmov za oceno tveganja, sistemov preprečevanja in zgodnjega opozarjanja ter drugih sredstev za boj proti tem pojavom, potrebna pa je tudi boljša izmenjava izkušenj in najboljših praks med regijami in državami članicami;
8. poudarja, da so v dokumentu, ki ga je Svetovna meteorološka organizacija objavila 1. avgusta 2018⁽²⁾, navedeni dokazi, da je vročinski val v Evropi leta 2018 povezan s podnebnimi spremembami; poziva Komisijo in države članice, naj določijo cilje in izvajajo podnebno politiko, s katero bodo izpolnile zaveze, sprejete v okviru Pariškega sporazuma COP 21;
9. poudarja, da je treba na območjih, ki so jih prizadeli gozdni požari, poskrbeti za preprečevanje poplav, da bi se preprečile morebitne nadaljnje nesreče;
10. poziva Komisijo, naj pri ocenjevanju sedanjih ukrepov EU, kot sta gozdarska strategija EU in strategija EU za prilagajanje podnebnim spremembam, upošteva tveganje gozdnih požarov ter upravljanje gozdov in krajin, ki temelji na ekosistemih, ter te strategije prilagodi, če ugotovi, da so v njih prisotne vrzeli;
11. poziva Svet in Komisijo, naj skupaj s Parlamentom do konca leta 2018 zaključita medinstitucionalna pogajanja o novem mehanizmu Unije na področju civilne zaščite ter ustanovitvi rescEU;
12. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, Odboru regij, vladam držav članic ter regionalnim organom na območjih, ki so jih prizadeli požari.

⁽²⁾ <https://public.wmo.int/en/media/news/july-sees-extreme-weather-high-impacts>

Četrtek, 13. september 2018

P8_TA(2018)0351

Grožnja s porušitvijo Khan Al Ahmarja in drugih beduinskih vasi

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2018 o grožnji s porušitvijo Khan Al Ahmarja in drugih beduinskih vasi (2018/2849(RSP))

(2019/C 433/17)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o izraelsko-palestinskem konfliktu,
- ob upoštevanju izjave podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Federice Mogherini z dne 7. septembra 2018 o najnovejših dogodkih v zvezi z načrtovano porušitvijo Khan Al Ahmarja,
- ob upoštevanju smernic EU o mednarodnem humanitarnem pravu,
- ob upoštevanju skupne izjave Francije, Nemčije, Italije, Španije in Združenega kraljestva z dne 10. septembra 2018 o vasi Khan Al Ahmar,
- ob upoštevanju četrte ženevske konvencije iz leta 1949, zlasti njenih členov 49, 50, 51 in 53,
- ob upoštevanju polletnega poročila za obdobje januar–junij 2018 o rušitvah in zasegih objektov, ki jih je financirala EU na Zahodnem bregu, vključno z vzhodnim Jeruzalemom, ki ga je objavila Evropska služba za zunanje delovanje dne 24. avgusta 2018,
- ob upoštevanju člena 123(2) in 123(4) Poslovnika,
 - A. ker je izraelsko vrhovno sodišče 5. septembra 2018 zavrnilo peticijo prebivalcev Khan Al Ahmarja; ker je vrhovno sodišče odločilo, da so zadevni organi oblasti pristojni za izvajanje načrta preselitve prebivalcev v zahodni del Al Džahalina (Abu Dis); ker je vrhovno sodišče izraelskim organom dovolilo nadaljnje izvajanje načrta za porušitev Khan Al Ahmarja;
 - B. ker je Khan Al Ahmar ena od 46 beduinskih skupnosti, za katere po mnenju OZN obstaja nevarnost prisilne premestitve v osrednji del Zahodnega brega; ker to skupnost sestavlja 32 družin s skupno 173 ljudmi, vključno z 92 mladoletniki; ker je izraelska vojska odredila rušenje vseh zgradb v vasi;
 - C. ker je leta 2010 izraelsko vrhovno sodišče odločilo, da je bil celoten sklop zgradb v Khan Al Ahmarju postavljen nezakonito in krši prostorsko zakonodajo ter zakonodajo o uporabi zemljišč, zato ga je treba porušiti; ker je vrhovno sodišče poudarilo tudi, da morajo izraelske oblasti poiskati primeren nadomestni prostor za šolo in prebivalce skupnosti; ker je država Izrael pisno izjavila, da bo družinam, ki se bodo preselile v zahodni del Al Džahalina (Abu Dis), omogočila možnost ureditve dodatne lokacije za preselitev vzhodno od Jeriha; ker skupnost v Khan Al Ahmarju nasprotuje preselitvi;
 - D. ker je prisilna preselitev prebivalcev zasedenega ozemlja, razen v primeru ogroženosti prebivalcev ali iz nujnih vojaških razlogov, prepovedana v skladu s četrto ženevsko konvencijo in pomeni hudo kršitev mednarodnega humanitarnega prava;
 - E. ker so izraelske oblasti naložile zelo omejujoč gradbeni režim palestinskim prebivalcem območja C na Zahodnem bregu; ker ta ureditev Palestincem praktično onemogoča zakonito gradnjo na tem območju in služi kot sredstvo za njihovo prisilno izseljevanje in za razmah poseljevanja; ker so izraelske naselbine nezakonite po mednarodnem pravu in so velika ovira v prizadevanjih za mir; ker je po mednarodnem pravu vsaka tretja stran, tudi države članice EU, zavezana, da ne prizna naselbin na zasedenem ozemlju in jim ne nudi podpore ali pomoči, ima pa tudi dolžnost, da jim dejansko nasprotuje;

Četrtek, 13. september 2018

- F. ker Khan Al Ahmar leži na območju koridorja E1 na zasedenem Zahodnem bregu; ker je ohranitev obstoječega stanja na tem območju bistvenega pomena za uresničljivost rešitve z dvema državama in za ustanovitev nedeljive in trajne palestinske države v prihodnosti; ker Evropski parlament vztrajno nasprotuje vsem ukrepom, ki bi lahko ogrozili uresničljivost rešitve z dvema državama, in poziva obe strani, naj s svojimi politikami in ukrepi dokažeta resnično zavezanost tej rešitvi, da bi obnovili zaupanje;
- G. ker deset držav članic EU podpira humanitarne programe v Khan Al Ahmarju, vključno z izgradnjo osnovne šole, sedaj pa je humanitarna pomoč v vrednosti približno 3 15 000 EUR, ki jo zagotavlja EU, ogrožena;
- H. ker sta se po podatkih urada predstavnika EU v Palestini v prvi polovici leta 2018 nadaljevala uničevanje in zaseganje palestinske lastnine na zasedenem Zahodnem bregu, tudi v vzhodnem Jeruzalemu; ker bi porušitev Khan Al Ahmarja lahko pomenila negativen precedens za številne druge beduinske skupnosti na Zahodnem bregu;
- se pridružuje visoki predstavnici in podpredsednici, Franciji, Nemčiji, Italiji, Španiji in Združenemu kraljestvu in poziva izraelsko vlado, naj opusti preselitveni načrt, ki bi sicer privedel do uničenja Khan Al Ahmarja in prisilne preselitve prebivalcev drugam; meni, da je izjemno pomembno, da EU v tej zadevi še naprej nastopa enoglasno;
 - opozarja izraelske oblasti, da bi rušenje Khan Al Ahmarja in prisilna preselitev njegovih prebivalcev pomenili hudo kršitev mednarodnega humanitarnega prava;
 - izraža zaskrbljenost, da bi rušenje Khan Al Ahmarja močno ogrozilo uresničljivost dvodržavne rešitve in ogrozilo obete za mir; ponavlja, da je varovanje in ohranjanje uresničljivosti dvodržavne rešitve nujna prednostna naloga v politikah in ukrepih EU v zvezi z izraelsko-palestinskim konfliktom ter bližnjevzhodnim mirovnim procesom;
 - vztraja, da mora biti v primeru rušenja Khan Al Ahmarja in prisilne izselitve njegovih prebivalcev odziv EU sorazmeren z resnostjo dogajanja in skladen z njeno ustaljeno podporo skupnosti Khan Al Ahmarja; poziva visoko predstavnico in podpredsednico, naj poveča sodelovanje z izraelskimi organi glede polnega spoštovanja pravic palestinskega prebivalstva na območju C in od Izraela zahteva nadomestilo za uničenje infrastrukture, ki jo je financirala EU;
 - poziva izraelsko vlado, naj takoj opusti politiko groženj s porušitvijo in prisilno preselitvijo beduinskih skupnosti, ki živijo v puščavi Negev in na območju C na zasedenem Zahodnem bregu; poudarja, da je v skladu z mednarodnim humanitarnim pravom rušenje objektov, vključno s hišami, šolami in drugo ključno infrastrukturo na zasedenem palestinskem ozemlju, nezakonito;
 - opominja, da je v skladu s četrto ženevsko konvencijo Izrael v celoti odgovoren za zagotavljanje potrebnih storitev, vključno z izobraževanjem, zdravstvenim in socialnim varstvom ljudi, ki živijo pod njegovo zasedbo;
 - ostaja trdno prepričan, da je edina trajna rešitev konflikta na Bližnjem vzhodu tista z dvema demokratičnima državama, z Izraelom in Palestino, ki bi sobivali v miru znotraj varnih in priznanih meja na podlagi meje iz leta 1967, pri čemer bi bil Jeruzalem glavno mesto obeh držav; obsoja vsako enostransko rešitev ali dejanje, ki bi lahko ogrozilo možnosti za to rešitev;
 - poziva izraelske oblasti, naj nemudoma prenehajo s svojo politiko naseljevanja in poskrbijo za vrnitev v prejšnje stanje; poziva EU, naj bo glede tega neomajna;
 - naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, posebnemu predstavniku EU za mirovni proces na Bližnjem vzhodu, vladam in parlamentom držav članic, generalnemu sekretarju Združenih narodov, posebnemu koordinatorju Združenih narodov za bližnjevzhodni mirovni proces, knesetu in izraelski vladi, predsedniku Palestinske oblasti in palestinskemu zakonodajnemu svetu.

Četrtek, 13. september 2018

P8_TA(2018)0352

Evropska strategija za plastiko v krožnem gospodarstvu

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2018 o evropski strategiji za plastiko v krožnem gospodarstvu (2018/2035(INI))

(2019/C 433/18)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 16. januarja 2018 o evropski strategiji za plastiko v krožnem gospodarstvu (COM(2018)0028),
- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 16. januarja 2018 o vplivu uporabe okso-razgradljive plastike, vključno z okso-razgradljivimi plastičnimi nosilnimi vrečkami, na okolje (COM(2018)0035),
- ob upoštevanju sporočila Evropske komisije in delovnega dokumenta služb Komisije z dne 16. januarja 2018 o izvajanju svežnja o krožnem gospodarstvu: možnosti za rešitev vprašanja stičišča med zakonodajo o kemikalijah, proizvodih in odpadkih (COM(2018)0032),
- ob upoštevanju delovnega načrta Komisije za okoljsko primerno zasnovo za obdobje 2016-2019 (COM(2016)0773), zlasti cilja glede določitve zahtev, ki bi bile bolj specifične za posamezni izdelek in bolj horizontalne na področjih, kot so trpežnost, popravljivost, nadgradljivost, zasnovanost za razstavljanje ter preprosta ponovna uporaba in recikliranje,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 2. decembra 2015 z naslovom Zaprtje zanke – akcijski načrt EU za krožno gospodarstvo (COM(2015)0614),
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2018/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi direktiv 2000/53/ES o izrabljenih vozilih, 2006/66/ES o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih ter 2012/19/EU o odpadni električni in elektronski opremi ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2018/850 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive 1999/31/ES o odlaganju odpadkov na odlagališčih ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2018/851 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive 2008/98/ES o odpadkih ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2018/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive 94/62/ES o embalaži in odpadni embalaži ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2015/720 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o spremembi Direktive 94/62/ES glede zmanjšanja potrošnje lahkih plastičnih nosilnih vrečk ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju Direktive 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo ⁽⁶⁾ (v nadaljnjem besedilu: direktiva o okoljsko primerni zasnovi), ter izvedbenih uredb in prostovoljnih sporazumov, sprejetih na podlagi te direktive,

⁽¹⁾ UL L 150, 14.6.2018, str. 93.

⁽²⁾ UL L 150, 14.6.2018, str. 100.

⁽³⁾ UL L 150, 14.6.2018, str. 109.

⁽⁴⁾ UL L 150, 14.6.2018, str. 141.

⁽⁵⁾ UL L 115, 6.5.2015, str. 11.

⁽⁶⁾ UL L 285, 31.10.2009, str. 10.

Četrtek, 13. september 2018

- ob upoštevanju Sklepa št. 1386/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2013 o splošnem okoljskem akcijskem programu Unije do leta 2020 ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 18. decembra 2017 o ekoinovacijah: omogočanje prehoda na krožno gospodarstvo,
- ob upoštevanju Posebnega Eurobarometra št. 468 iz oktobra 2017 o odnosu evropskih državljanov do okolja,
- ob upoštevanju Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah in 21. konference pogodbenic (COP 21) UNFCCC,
- ob upoštevanju resolucije Združenih narodov z naslovom Spreminjamo naš svet: agenda za trajnostni razvoj do leta 2030, sprejete na vrhu Združenih narodov o trajnostnem razvoju 25. septembra 2015,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. julija 2015 o učinkoviti rabi virov: prehod na krožno gospodarstvo ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 4. julija 2017 o daljši življenjski dobi za izdelke: koristi za potrošnike in podjetja ⁽⁹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. januarja 2018 o mednarodnem upravljanju oceanov: agenda za prihodnost naših oceanov v okviru ciljev trajnostnega razvoja za leto 2030 ⁽¹⁰⁾,
- ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane in mnenja Odbora za ribištvo (A8-0262/2018),
 - A. ker je plastika dragocen material, ki se obširno uporablja v vseh vrednostnih verigah in ima pomembno mesto v naši družbi in gospodarstvu, če se uporablja in upravlja odgovorno;
 - B. ker ima način proizvodnje, uporabe in odstranjevanja plastike danes uničujoče posledice za okolje, podnebje in gospodarstvo ter lahko negativno vpliva na zdravje ljudi in živali; ker je zato glavni izziv proizvodnja in uporaba plastike na odgovoren in trajnosten način, da bi zmanjšali nastajanje plastičnih odpadkov in uporabo nevarnih snovi v plastiki, kjer je to mogoče; ker so v zvezi s tem pomembne raziskave in inovacije na področju novih tehnologij in alternativ;
 - C. ker te posledice vzbujajo zaskrbljenost širše javnosti, 74 % državljanov EU je namreč izrazilo zaskrbljenost zaradi zdravstvenih posledic uporabe plastike, 87 % državljanov pa je izrazilo zaskrbljenost zaradi njenih okoljskih vplivov;
 - D. ker bi bilo treba izkoristiti sedanji politični zagon za prehod na trajnostno krožno gospodarstvo na področju plastike, ki bi v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki dalo prednost preprečevanju nastajanja plastičnih odpadkov;
 - E. ker je več držav članic že vzpostavilo nacionalne zakonodajne ukrepe za prepoved mikroplastike, ki se namenoma dodaja kozmetičnim izdelkom;
 - F. ker so evropske države v preteklosti izvažale plastične odpadke tudi v države, kjer neustrezni sistemi ravnanja z odpadki in recikliranja povzročajo okoljsko škodo in ogrožajo zdravje lokalnih skupnosti, zlasti ljudi, ki delajo z odpadki;

⁽⁷⁾ UL L 354, 28.12.2013, str. 171.

⁽⁸⁾ UL C 265, 11.8.2017, str. 65.

⁽⁹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0287.

⁽¹⁰⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0004.

Četrtek, 13. september 2018

- G. ker so plastični odpadki svetovni problem in je za boj proti njim potrebno mednarodno sodelovanje; ker se je EU zavezala, da bo uresničila cilje trajnostnega razvoja Združenih narodov, med katerimi je več povezanih s trajnostno porabo in proizvodnjo plastike ter omejevanjem njenih vplivov na morja in kopno;
- H. ker je svetovna letna proizvodnja plastike leta 2015 dosegla 322 milijonov ton in se pričakuje, da se bo v naslednjih dvajsetih letih podvojila;
- I. ker se v EU vsako leto proizvede 25,8 milijona ton plastičnih odpadkov;
- J. ker se v EU za recikliranje zbere samo 30 % plastičnih odpadkov; ker je samo 6 % plastike, ki se da na trg, narejene iz reciklirane plastike;
- K. ker sta deleža odlaganja (31 %) in sežiganja (39 %) plastičnih odpadkov še vedno visoka;
- L. ker se približno 95 % vrednosti plastične embalaže za gospodarstvo izgubi, kar povzroča letno izgubo od 70 do 105 milijard EUR;
- M. ker je cilj EU za recikliranje plastične embalaže do leta 2030 55 %;
- N. ker ima recikliranje plastike znatne koristi za podnebje v smislu zmanjšanja emisij CO₂;
- O. ker po vsem svetu vsako leto od 5 do 13 milijonov ton plastike konča v svetovnih oceanih in ker se ocenjuje, da je danes v oceanih več kot 150 milijonov ton plastike;
- P. ker v morjih in oceanih EU vsako leto konča od 1 500 000 do 5 000 000 ton plastičnih odpadkov;
- Q. ker bo po študijah, ki jih navaja OZN, v primeru, da ne bomo ukrepali, leta 2050 v oceanih več plastike kot rib;
- R. ker plastika predstavlja 85 % odpadkov na obalah in več kot 80 % morskih odpadkov;
- S. ker je v oceanih mogoče najti praktično vse vrste plastičnih materialov vse od velike pacifiške zaplate odpadkov, ki vsebuje najmanj 79000 ton plastike in lebdi na 1,6 milijona kvadratnih kilometrov, do najbolj oddaljenih območij planeta, kot sta globokomorsko dno in Arktika;
- T. ker morski odpadki negativno vplivajo na gospodarske dejavnosti in na prehransko verigo ljudi;
- U. ker 90 % vseh morskih ptic pogoltne plastične delce;
- V. ker vpliv plastičnih odpadkov na rastline, živali in zdravje ljudi še ni v celoti pojasnjen; ker so bile zabeležene katastrofalne posledice za morske organizme, saj zaradi plastičnih odpadkov v morju vsako leto pogine več kot 100 milijonov morskih živali;
- W. ker rešitve za boj proti plastiki v morju ni mogoče oddvojiti od skupne strategije za plastiko; ker je člen 48 uredbe o nadzoru ribištva ⁽¹⁾, ki vsebuje ukrepe za spodbujanje iskanja izgubljenega ribolovnega orodja, korak v pravo smer, vendar je preveč omejen, saj lahko države članice veliko večino ribiških plovil izvzamejo iz te obveznosti, zahteve o poročanju pa se izvajajo slabo;

⁽¹⁾ U.L. 343, 22.12.2009, str. 1.

Četrtek, 13. september 2018

- X. ker se v zvezi z Jadranskim morjem v okviru projektov, ki se sofinancirajo s sredstvi evropskega teritorialnega sodelovanja, pro-
učujejo novi instrumenti za upravljanje ter dobre prakse za ublažitev in po možnosti odpravo puščanja ribolovnega orodja,
tudi z dodelitvijo nove vloge varuhov morja („Sea Sentinels“) ribiškimi flotam;
- Y. ker so države članice podpisnice Mednarodne konvencije o preprečevanju onesnaževanja morja z ladij (MARPOL) in bi si
morale prizadevati za popolno izvajanje njenih določb;
- Z. ker do fantomskega ribolova prihaja, ko se morski organizmi ulovijo ali zapletejo v izgubljene ali zavržene biološko nerazgrad-
ljive mreže, pasti in vrvi, ter se pri tem poškodujejo, stradajo in umrejo; ker je pojav „fantomskega ribolova“ posledica izgube in
puščanja ribolovnega orodja; ker uredba o nadzoru ribištva določa obvezno označevanje orodij ter obveščanje o izgubljenem
orodju ter njegovo iskanje; ker zato nekateri ribiči na lastno pobudo v pristanišče pripeljejo izgubljene mreže, ki jih najdejo v
morju;
- AA. ker se kljub temu, da je težko natančno presoditi, kolikšen je prispevek ribogojstva k morskim odpadkom, ocenjuje, da je 80 %
morskih odpadkov iz plastike in mikroplastike in da je nekje med 20 % in 40 % teh odpadkov v morju delno povezanih s člo-
veškimi dejavnostmi na morju, vključno s komercialnimi in križarskimi ladjami, preostanek pa prihaja s kopnega, in ker je na
podlagi izsledkov nedavne študije organizacije FAO ⁽¹²⁾ približno 10 % odpadkov izgubljenega in zavrženega ribolovnega
orodja; ker je izgubljeno in zavrženo ribolovno orodje sestavni del morskih plastičnih odpadkov, ocenjuje pa se, da 94 % pla-
stike, ki pride v oceane, pristane na morskem dnu, zato je treba uporabiti sredstva iz Evropskega sklada za pomorstvo in ribi-
štvo (ESPR), da bodo ribiči neposredno sodelovali pri „ribolovu na morske odpadke“, in sicer tako, da se jim zagotovijo plačilo
ali druge finančne in materialne spodbude;
- AB. ker se v okolje vsako leto odvzame od 75000 do 300000 ton mikroplastike, vključno z mikroplastiko, ki se namenoma doda pla-
stičnim proizvodom, mikroplastiko, ki nastane med uporabo proizvodov in mikroplastiko, ki nastane pri razgradnji plastičnih
proizvodov;
- AC. ker so mikroplastika in nanodelci posebni izziv javne politike;
- AD. ker najdemo mikroplastiko v 90 % ustekleničene vode;
- AE. ker je poziv Komisije Evropski agenciji za kemikalije (ECHA), da naj preuči znanstveno podlago za omejitev uporabe mikropla-
stike, ki se namenoma dodaja proizvodom za potrošniško ali profesionalno uporabo, dobrodošel;
- AF. ker je poziv Komisije agenciji ECHA, naj pripravi predlog za možno omejitev okso-razgradljive plastike, dobrodošel;
- AG. ker poteka glede na člen 331 Pogodbe o delovanju Evropske unije uvedba novih virov lastnih sredstev po posebnem zakono-
dajnem postopku, za katerega je potrebno soglasje med državami članicami in posvetovanje s Parlamentom;

Splošne opombe

1. pozdravlja sporočilo Komisije z naslovom Evropska strategija za plastiko v krožnem gospodarstvu (COM(2018)0028) kot
korak naprej na poti EU od linearnega h krožnemu gospodarstvu; ugotavlja, da ima plastika koristno vlogo v našem gospodarstvu in
vsakodnevnem življenju, hkrati pa ima bistvene pomanjkljivosti; meni, da je zato glavni izziv trajnostno upravljanje plastike vzdolž
celotne vrednostne verige, zato pa tudi sprememba načina, kako proizvajamo in uporabljamo plastiko, da se v našem gospodarstvu
ohrani vrednost, ne da bi se povzročila škoda okolju, podnebju in javnemu zdravju;

⁽¹²⁾ Zapuščeno, izgubljeno ali drugače zavrženo ribolovno orodje

Četrtek, 13. september 2018

2. poudarja, da bi moralo biti preprečevanje nastajanja plastičnih odpadkov, kot je opredeljeno v okvirni direktivi o odpadkih, glavna prednostna naloga v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki; poleg tega meni, da je za podpiranje trajnostne gospodarske rasti in varstvo okolja ter javnega zdravja nujno znatno spodbuditi uspešnost recikliranja plastike; poziva vse deležnike, naj razmislijo o nedavni kitajski prepovedi uvoza plastičnih odpadkov kot priložnosti za naložbe v preprečevanje nastajanja plastičnih odpadkov, vključno s spodbujanjem ponovne uporabe in zasnovе izdelkov krožnega gospodarstva, ter za naložbe v najsodobnejše zmogljivosti za zbiranje, razvrščanje in recikliranje v EU; meni, da je v zvezi s tem pomembna izmenjava zgledov najboljše prakse, zlasti za mala in srednja podjetja;
3. je prepričan, da bi morala strategija za plastiko delovati tudi kot vzvod za spodbujanje novih, pametnih, trajnostnih in krožnih modelov poslovanja, proizvodnje in potrošnje, ki bi zajemali celotno vrednostno verigo, v skladu s ciljem trajnostnega razvoja Združenih narodov št. 12 o trajnostni potrošnji in proizvodnji ter z internalizacijo zunanjih stroškov; poziva Komisijo, naj v ta namen spodbuja jasne povezave med politikami Unije za odpadke, kemikalije in proizvode, tudi z razvojem ciklov nestrupenih materialov, kot je določeno v sedmem okoljskem akcijskem programu;
4. poziva Komisijo, naj oblikuje politiko za krožno gospodarstvo in biogospodarstvo za obdobje po letu 2020, ki bo temeljila na močnem stebru za raziskave in inovacije, ter zagotovi, da bodo v novem večletnem finančnem okviru na voljo potrebne zaveze; zlasti poudarja, kako pomembni so raziskave za razvoj inovativnih rešitev in razumevanje vpliva makro-, mikro- in nanoplastike na ekosisteme in zdravje ljudi;
5. poudarja, da obstaja več vrst plastike, ki se uporabljajo za različne namene, in da je zato za različne vrednostne verige potreben prilagojen pristop, ki je pogosto osredotočen na posamezne proizvode, z različnimi mešanicami rešitev, v katerih so upoštevani okoljski vpliv, obstoječe alternative, lokalne in regionalne zahteve ter zagotavljanje, da so izpolnjene funkcionalne potrebe;
6. poudarja, da je za uspeh in doseganje rezultatov, ki bodo prinesli koristi za gospodarstvo, okolje in javno zdravje, potrebno skupno in usklajeno delovanje vseh deležnikov prek celotne vrednostne verige, vključno s potrošniki;
7. poudarja, da je zmanjšanje nastajanja odpadkov skupna odgovornost in da je pretvorba splošne zaskrbljenosti zaradi plastičnih odpadkov v javno odgovornost pomembne izziv; poudarja, da je v zvezi s tem nujno oblikovati nove vzorce potrošnje s spodbujanjem spremembe vedenja potrošnikov; poziva k povečanju osveščenosti potrošnikov o vplivu onesnaževanja s plastičnimi odpadki, pomenu preprečevanja in primerne ravnanja z odpadki ter obstoječih alternativ;

Od zasnovе za recikliranje do zasnovе za krožnost

8. poziva pristojne organe v državah članicah, naj zagotovijo celovito in hitro izvajanje in uveljavljanje celotnega pravnega reda v zvezi s proizvodi in odpadki; poudarja, da se v EU za recikliranje zbere samo 30 % plastičnih odpadkov, kar povzroča ogromno potrato virov; poudarja, da od leta 2030 odlagališča ne bodo več sprejemala plastike in da morajo države članice ravnati s plastičnimi odpadki v skladu z določbami Direktive 2008/98/ES; ponovno poudarja, da bi morale države članice uporabiti ustrezne ekonomske instrumente in druge ukrepe za spodbujanje izvajanja hierarhije ravnanja z odpadki; poudarja, kako pomembne so zmogljivosti za ločeno zbiranje in razvrščanje za omogočanje kakovostnega recikliranja in spodbujanje uporabe sekundarnih surovin;
9. poziva vse deležnike iz industrije, naj začnejo izvajati konkretne ukrepe za zagotovitev, da bo mogoče najkasneje do leta 2030 vso embalažno plastiko ponovno uporabiti ali reciklirati na stroškovno učinkovit način, naj povežejo identiteto svojih blagovnih znamk s trajnostnimi in krožnimi poslovnimi modeli ter izkoristijo svojo tržno moč za spodbujanje in podpiranje trajnostnih in krožnih vzorcev potrošnje; poziva Komisijo, naj spremlja in oceni razvoj, spodbuja zgledе najboljše prakse in preverja okoljske trditve, da bi preprečila lažno zeleno oglaševanje (greenwashing);
10. meni, da bi morala biti civilna družba ustrezno obveščena in ozaveščena, da bi lahko od industrije zahtevala, da izpolnjuje svoje zaveze in obveznosti;

Četrtek, 13. september 2018

11. opozarja Komisijo, da je do konca leta 2020 dolžna izpolniti svojo obveznost o reviziji in okrepitvi bistvenih zahtev iz direktive o embalaži in odpadni embalaži, pri čemer mora upoštevati relativne lastnosti različnih embalažnih materialov na podlagi ocen življenjskega cikla, pri tem pa obravnavati zlasti preprečevanje ter zasnovo za krožnost; poziva Komisijo, naj predloži jasne, izvedljive in učinkovite zahteve, vključno o embalažni plastiki, ki jo je mogoče ponovno uporabiti in reciklirati na stroškovno učinkovit način, ter o prekomerni uporabi embalaže;

12. poziva Komisijo, naj učinkovito rabo virov in krožnost določi kot splošni načeli, vključno s pomembno vlogo, ki jo imajo lahko krožni materiali, proizvodi in sistemi, tudi za plastične proizvode, ki se ne uporabljajo kot embalaža; meni, da bi bilo to med drugim mogoče doseči z razširjeno odgovornostjo proizvajalca, razvijanjem standardov za proizvode, izvajanjem ocen življenjskega cikla, razširitvijo zakonodajnega okvira o okoljsko primerni zasnovi, da bi zajela vse glavne skupine plastičnih proizvodov, sprejetjem določb o okoljskem označevanju in izvajanjem metode okoljskega odtisa izdelkov;

Vzpostavitev resnično enotnega trga za reciklirano plastiko

13. ugotavlja, da so razlogi za majhno uporabo reciklirane plastike v EU različni, med drugim je posledica nizkih cen fosilnih goriv zaradi subvencij, pomanjkanja zaupanja in primanjkljaja kakovostne oskrbe; poudarja, da je za zagotovitev prehoda na krožno gospodarstvo potreben stabilen notranji trg sekundarnih surovin; poziva Komisijo, naj se spoprime z ovirami na tem trgu in ustvari enake konkurenčne pogoje;

Standardi kakovosti in preverjanje

14. poziva Komisijo, naj čim prej pripravi standarde kakovosti za vzpostavitev zaupanja in spodbujanje trga sekundarne plastike; poziva Komisijo, naj pri razvijanju teh standardov kakovosti upošteva različne stopnje recikliranja, ki bodo skladne s funkcionalnostjo različnih proizvodov ter hkrati varovale javno zdravje, varnost hrane in okolje; poziva Komisijo, naj zagotovi varno uporabo recikliranih materialov v materialih, namenjenih stiku z živili, in spodbudi inovacije;

15. poziva, Komisijo, naj upošteva zgled dobre prakse s certificiranjem, ki ga opravi neodvisna tretja oseba, in spodbuja certificiranje recikliranih materialov, saj je preverjanje ključno za spodbujanje zaupanja industrije in potrošnikov v reciklirane materiale;

Vsebnost recikliranih materialov

16. poziva vse akterje iz industrije, naj svoje javne zaveze glede povečanja uporabe reciklirane plastike preoblikujejo v formalne zaveze in naj sprejmejo konkretne ukrepe;

17. meni, da bodo morda potrebna obvezna pravila o recikliranih materialih, da bi se spodbudila uporaba materialov sekundarnih surovin, saj trgi za reciklirane materiale še ne delujejo; poziva Komisijo, naj razmisli o uvedbi zahtev za minimalno vsebnost recikliranih materialov za posebne plastične proizvode, ki se dajo na trg EU, hkrati pa spoštuje zahteve za varnost hrane;

18. poziva države članice, naj razmislijo o uvedbi nižjega davka na dodano vrednost (DDV) za proizvode, ki vsebujejo reciklirane materiale;

Krožna javna naročila

19. poudarja, da so javna naročila bistveni instrument za prehod v krožno gospodarstvo, saj lahko povečajo inovacije poslovnih modelov in spodbudijo proizvode in storitve, gospodarne z viri; poudarja vlogo lokalnih in regionalnih organov v zvezi s tem; poziva Komisijo, naj vzpostavi izobraževalno mrežo EU za krožna javna naročila, da bi izkoristila spoznanja, pridobljena iz pilotnih projektov; meni, da bi lahko taki prostovoljni ukrepi na podlagi zanesljivih ocen učinka utrli pot zavezujočim pravilom in merilom EU o krožnih javnih naročilih;

Četrtek, 13. september 2018

20. poziva države članice, naj postopno ukinejo vse neprimerne spodbude, ki ne prispevajo k doseganju čim večjih možnih stopenj recikliranja plastike;

Stičišče med zakonodajo o odpadkih in kemikalijah

21. poziva pristojne organe v državah članicah, naj optimizirajo nadzor nad uvoženimi materiali in proizvodi za zagotovitev in uveljavitev skladnosti z zakonodajo EU o kemikalijah in proizvodih;

22. opozarja na svojo resolucijo o izvajanju svežnja o krožnem gospodarstvu: možnosti za rešitev vprašanja stičišča med zakonodajo o kemikalijah, proizvodih in odpadkih;

Preprečevanje nastajanja plastičnih odpadkov*Plastika za enkratno uporabo*

23. ugotavlja, da ni vsestranske rešitve za obravnavanje škodljivih učinkov plastike za enkratno uporabo za okolje, in meni, da sta za rešitev tega zapletenega vprašanja zato potrebni kombinacija prostovoljnih in regulativnih ukrepov ter sprememba ozaveščenosti, ravnanja in sodelovanja potrošnikov;

24. je seznanjen z že sprejetimi ukrepi v nekaterih državah članicah in zato pozdravlja predlog Komisije o posebnem zakonodajnem okviru za zmanjšanje učinka nekaterih plastičnih proizvodov na okolje, zlasti plastike za enkratno uporabo; meni, da bi ta predlog moral prispevati k bistvenemu zmanjšanju morskih odpadkov, od katerih je več kot 80 % plastike, to pa bo prispevalo k cilju agende za trajnostni razvoj do leta 2030, tj. preprečevati in znatno zmanjšati vse vrste onesnaževanja morja;

25. meni, da je pomembno, da ta okvir ponuja ambiciozen sklop ukrepov za pristojne organe v državah članicah, ki je skladen s celovitostjo enotnega trga, ustvarja konkreten in pozitiven okoljski in družbeno-gospodarski vpliv ter zagotavlja potrebno funkcionalnost za potrošnike;

26. priznava, da se bodo z zmanjševanjem in omejevanjem uporabe plastičnih proizvodov za enkratno uporabo ustvarile priložnosti za trajnostne poslovne modele;

27. se sklicuje na potekajoče delo v okviru rednega zakonodajnega postopka glede tega predloga;

28. poudarja, da je visoke stopnje ločenega zbiranja in recikliranja ter manjše količine plastičnih odpadkov mogoče doseči na več načinov, tudi s shemami razširjene odgovornosti proizvajalca s prilagojenimi pristojbinami, shemami kavcij in večjo ozaveščenostjo javnosti; priznava zasluge ustaljenih režimov v različnih državah članicah in možnosti za izmenjavo zgledov najboljše prakse med državami članicami; poudarja, da je za izbiro določene sheme še vedno odgovoren pristojni organ v državi članici;

29. pozdravlja, da Direktiva 94/62/ES določa, da morajo države članice do konca leta 2024 vzpostaviti obvezne sheme razširjene odgovornosti proizvajalca za vso embalažo, ter poziva Komisijo, naj oceni možnost razširitve te obveznosti na druge plastične proizvode v skladu s členoma 8 in 8a Direktive 2008/98/ES;

30. je seznanjen s predlogom Komisije o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije (COM(2018)0325) za prispevek na podlagi nericiklirane odpadne plastične embalaže; poudarja, da mora biti usmerjevalni učinek takšnega prispevka skladen s hierarhijo ravnanja z odpadki; zato poudarja, da bi bilo treba dati prednost preprečevanju nastajanja odpadkov;

31. poziva Komisijo in države članice, naj se pridružijo mednarodni koaliciji za zmanjšanje onesnaženosti s plastičnimi vrečkami, ki je bila ustanovljena na konferenci Združenih narodov o podnebnih spremembah novembra 2016 v Marakešu, ter jo podprejo;

Četrtek, 13. september 2018

32. meni, da imajo supermarketi ključno vlogo pri zmanjšanju količine plastike za enkratno uporabo v EU; pozdravlja pobude, kot so trgovinske police brez plastike, ki supermarketom omogočajo preskušanje biomaterialov, ki jih je mogoče kompostirati, kot alternativo plastični embalaži;

33. pozdravlja predlog direktive Komisije o pristaniških sprejemnih zmogljivostih (COM(2018)0033), katere cilj je znatno zmanjšati breme in stroške ribičev zaradi vračanja ribolovnega orodja in plastičnih odpadkov v pristanišča; poudarja, da bi lahko imeli ribiči pomembno vlogo, zlasti z zbiranjem plastičnih odpadkov iz morja med ribolovno dejavnostjo in vračanjem teh odpadkov v pristanišča, kjer bi se zagotovilo ustrezno ravnanje z odpadki; poudarja, da bi morale Komisija in države članice spodbujati to dejavnost, da se ribičem ne bi zaračunala pristojbina za obdelavo;

34. obžaluje, da izvajanje člena 48(3) uredbe o nadzoru ribištva v zvezi z obveznostjo iskanja in poročanja o izgubljenem ribolovnem orodju ni bilo vključeno v poročilo Komisije o oceni in izvajanju za leto 2017; poudarja potrebo po podrobni oceni izvajanja zahtev uredbe o nadzoru ribištva v zvezi z ribolovnim orodjem;

35. poziva Komisijo, države članice in regije, da podprejo načrte za zbiranje odpadkov na morju, po možnosti s sodelovanjem ribiških plovil, ter naj se v pristaniščih postavijo objekti za sprejem in odlaganje morskih odpadkov ter vzpostavijo sheme za recikliranje odrabljenih mrež; poziva Komisijo in države članice, naj uporabijo priporočila iz okvira prostovoljnih smernic organizacije FAO o označevanju ribolovnega orodja, pri tem pa tesno sodelujejo z ribiškim sektorjem za boj proti fantomskemu ribolovu;

36. poziva Komisijo, države članice in regije, naj povečajo zbiranje podatkov o plastiki v morju z vzpostavitvijo in izvajanjem vseevropskega digitalnega sistema obveznega poročanja za opremo, ki jo izgubijo posamezne ladje, kar bo v pomoč iskanju, pri tem pa uporabijo podatke iz regionalnih zbirk podatkov, da posredujejo informacije v podatkovno zbirko, ki jo upravlja Evropska agencija za nadzor ribištva, ali razvijejo SafeSeaNet v uporabniku prijazen, vseevropski sistem, ki bo ribičem omogočil opozarjanje na izgubljeno orodje;

37. poudarja, da morajo biti države članice dejavnejše na področju razvoja strategij in načrtov za zmanjšanje odlaganja ribolovnega orodja v morje, tudi z uporabo nepovratnih sredstev ESPR, podpore strukturnih skladov in evropskega teritorialnega sodelovanja ter z ustrezno aktivno udeležbo regij;

Plastika na biološki osnovi, biorazgradljivost in primernost za kompostiranje

38. odločno podpira Komisijo pri pripravi jasnih dodatnih standardov, usklajenih pravil in opredelitev za materiale na biološki osnovi, biorazgradljivost (neodvisna lastnost surovine) in primernost za kompostiranje, da bi odpravila obstoječe napačne predstave in nesporazume in potrošnikom zagotovila jasne informacije;

39. poudarja, da lahko spodbujanje trajnostnega biogospodarstva prispeva k zmanjšanju odvisnosti Evrope od uvoženih surovin; poudarja potencialno vlogo za plastiko na biološki osnovi in biorazgradljivo plastiko, če je to dokazano koristno z vidika življenjskega cikla; meni, da je treba biorazgradljivost oceniti v relevantnih dejanskih pogojih;

40. poudarja, da lahko biorazgradljiva plastika in plastika, ki jo je mogoče kompostirati, prispevata k prehodu na krožno gospodarstvo, vendar ne pomenita univerzalne rešitve za morske odpadke in ne bi smela upravičevati enkratne uporabe; zato poziva Komisijo, naj pripravi jasna merila za koristne proizvode in uporabe za biorazgradljivo plastiko, vključno z embalažo in uporabami v kmetijstvu; poziva k nadaljnjim naložbam v raziskave in razvoj v zvezi s tem; poudarja, da je treba biorazgradljivo in nebiorazgradljivo plastiko obravnavati različno glede na ustrezno ravnanje z odpadki;

41. poudarja, da plastika na biološki osnovi omogoča delno razlikovanje med surovinami in poziva k nadaljnjim naložbam v raziskave in razvoj v zvezi s tem; priznava obstoj inovativnih materialov na biološki osnovi, ki so že na trgu; poudarja, da je potrebno nevtoralno in enako obravnavanje nadomestnih materialov;

Četrtek, 13. september 2018

42. poziva k popolni prepovedi EU za okso-razgradljivo plastiko do leta 2020, saj se tovrstna plastika ne razgrajuje ustrezno, je ni mogoče kompostirati, negativno vpliva na recikliranje običajne plastike ter ne zagotavlja dokazanih okoljskih koristi;

Mikroplastika

43. poziva Komisijo, naj do leta 2020 uvede prepoved mikroplastike v kozmetičnih izdelkih, izdelkih za osebno nego, detergentih in čistilnih sredstvih; poleg tega poziva agencijo ECHA, naj po potrebi oceni in pripravi prepoved za mikroplastiko, ki se namenoma dodaja drugim proizvodom, pri tem pa upošteva, ali so na voljo druge izvedljive nadomestne možnosti;

44. poziva Komisijo, naj v zakonodaji o proizvodih določi minimalne zahteve za znatno zmanjšanje izpustov mikroplastike pri viru, zlasti za tekstilne izdelke, pnevmatike, barve in cigaretne ogorke;

45. je seznanjen z dobro prakso programa Operation Clean Sweep in različnih pobud glede ničelne izgube peletov; meni, da bi se te pobude lahko posnemale na ravni EU in globalni ravni;

46. poziva Komisijo, naj preuči vire, distribucijo, usodo in vplive makro- in mikroplastike v okviru čiščenja odpadnih voda in upravljanja meteorne vode pri tekočem preverjanju ustreznosti okvirne direktive o vodah in direktive o poplavah; poleg tega poziva pristojne organe držav članic in Komisijo, naj zagotovijo celovito izvrševanje direktive o čiščenju komunalne odpadne vode in okvirne direktive o morski strategiji; poleg tega poziva Komisijo, naj podpre raziskave na področju tehnologij za obdelavo blata iz čistilnih naprav in čiščenje voda;

Raziskave in inovacije

47. pozdravlja napoved Komisije, da bo za spodbujanje naložb v rešitve za učinkovito uporabo virov in krožno gospodarstvo, kot so možnosti zasnovane, diverzifikacija surovin in inovativne tehnologije recikliranja, med drugim molekularno in kemično recikliranje, pa tudi izboljšanje mehanskega recikliranja, v okviru programa Obzorje 2020 investiranih dodatnih 100 milijonov EUR; poudarja inovativni potencial zagonskih podjetij v zvezi s tem; podpira uvedbo strateškega programa raziskav in inovacij v zvezi s krožnostjo materialov s posebnim poudarkom na plastiki in materialih, ki vsebujejo plastiko, ki presega embalažne materiale, za usmerjanje prihodnjih odločitev glede financiranja v programu Obzorje Evropa; ugotavlja, da bo potrebno ustrezno financiranje za prispevek k spodbujanju zasebnih naložb; poudarja, da lahko javno-zasebna partnerstva pomagajo pospešiti prehod na krožno gospodarstvo;

48. poudarja velik potencial, ki ga ima povezovanje digitalne agende in agende krožnega gospodarstva; poudarja, da je treba obravnavati regulativne ovire za inovacije, in poziva Komisijo, naj preuči možne inovacijske dogovore EU v skladu z doseganjem ciljev iz strategije za plastiko in širšo agendo krožnega gospodarstva;

49. poziva Komisijo, države članice in regije, naj podprejo uporabo inovativnega ribolovnega orodja s spodbujanjem ribičev, naj zamenjajo stare mreže in prilagodijo obstoječe mreže s sledilci in senzorji, povezanimi z aplikacijami za pametne telefone, čipi RFID in sledilci plovil, da bodo kapitani lahko bolj natančno spremljali svoje mreže in jih po potrebi potegnili iz vode; priznava vlogo, ki jo lahko ima tehnologija pri preprečevanju vstopa plastičnih odpadkov v morje;

Četrtek, 13. september 2018

50. poziva, naj se v Obzorje Evropa vključi misija za oceane brez plastike, da bi uporabili inovacije za zmanjšanje količine plastike, ki vstopa v morsko okolje, in zbirali plastiko, ki je v oceanih; ponavlja svoj poziv k boju proti morskim odpadkom (vključno s preprečevanjem, povečanjem ozaveščenosti o oceanih, večjim poznavanjem okoljskih izzivov, ki ga povzročajo onesnaževanje s plastiko in druge vrste morskih odpadkov, ter kampanje čiščenja, kot so lovljenje odpadkov in čiščenje obal), kot je navedeno v skupnem sporočilu Komisije in Visoke predstavnice za zunanje zadeve z dne 10. novembra 2016 z naslovom Mednarodno upravljanje oceanov: agenda za prihodnost naših oceanov (JOIN(2016)0049), poziva k političnemu dialogu EU o morskih odpadkih med oblikovalci politik, deležniki in strokovnjaki;

Prizadevanja na svetovni ravni

51. poziva EU, naj prevzame dejavno vlogo pri razvoju globalnega protokola za plastiko ter zagotovi možnost celovitega in preglednega sledenja različnim zavezam na ravni EU in svetovni ravni; poziva Komisijo in države članice, naj pokažejo dejavno vodstvo v delovni skupini, ki jo je ustanovila skupščina Združenih narodov za okolje decembra 2017 in ukrepajo na področju mednarodnih odzivov za boj proti plastičnim morskim odpadkom in mikroplastiki; poudarja, da morata biti vprašani plastičnega onesnaževanja in zmogljivosti za ravnanje z odpadki del okvira zunanje politike EU, saj velik delež plastičnih odpadkov v oceanih izvira iz držav v Aziji in Afriki;

52. poziva vse institucije EU, naj se skupaj s sistemom EU za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS) osredotočajo na preprečevanje, nadzorujejo notranje prakse pravil o javnih naročilih in ravnanja s plastičnimi odpadki ter bistveno omejijo nastajanje plastičnih odpadkov, zlasti z zamenjavo, zmanjšanjem in omejitvijo plastike za enkratno uporabo;

o

o o

53. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.

Četrtek, 13. september 2018

P8_TA(2018)0353

Možnosti za rešitev vprašanja stičišča med zakonodajo o kemikalijah, proizvodih in odpadkih

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2018 o izvajanju svežnja o krožnem gospodarstvu: možnosti za rešitev vprašanja stičišča med zakonodajo o kemikalijah, proizvodih in odpadkih (2018/2589(RSP))

(2019/C 433/19)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 191 in 192 Pogodbe o delovanju Evropske unije v zvezi z varovanjem zdravja ljudi ter ohranjanjem, varstvom in izboljšanjem kakovosti okolja,
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2018/851 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive 2008/98/ES ⁽¹⁾ o odpadkih,
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2018/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi direktiv 2000/53/ES o izrabljenih vozilih, 2006/66/ES o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih ter 2012/19/EU o odpadni električni in elektronski opremi ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2018/850 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive 1999/31/ES o odlaganju odpadkov na odlagališčih ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2018/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive 94/62/ES o embalaži in odpadni embalaži ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH), ter o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 850/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o obstojnih organskih onesnaževalih in spremembi Direktive 79/117/EGS ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju Direktive 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju Sklepa št. 1386/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2013 o splošnem okoljskem akcijskem programu Unije do leta 2020 „Dobro živeti ob upoštevanju omejitev našega planeta“ ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ ULL 150, 14.6.2018, str. 109.

⁽²⁾ ULL 150, 14.6.2018, str. 93.

⁽³⁾ ULL 150, 14.6.2018, str. 100.

⁽⁴⁾ ULL 150, 14.6.2018, str. 141.

⁽⁵⁾ ULL 396, 30.12.2006, str. 1.

⁽⁶⁾ ULL 353, 31.12.2008, str. 1.

⁽⁷⁾ ULL 158, 30.4.2004, str. 7.

⁽⁸⁾ ULL 285, 31.10.2009, str. 10.

⁽⁹⁾ ULL 354, 28.12.2013, str. 171.

Četrtek, 13. september 2018

- ob upoštevanju sporočila Evropske komisije z dne 16. januarja 2018 o izvajanju svežnja o krožnem gospodarstvu: možnosti za rešitev vprašanja stičišča med zakonodajo o kemikalijah, proizvodih in odpadkih (COM(2018)0032),
- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije, ki spremlja sporočilo Evropske komisije z dne 16. januarja 2018 o izvajanju svežnja o krožnem gospodarstvu: možnosti za rešitev vprašanja stičišča med zakonodajo o kemikalijah, proizvodih in odpadkih (SWD(2018)0020),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 16. januarja 2018 o evropski strategiji za plastiko v krožnem gospodarstvu (COM(2018)0028),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 5. marca 2018 z naslovom Splošno poročilo Komisije o izvajanju uredbe REACH in pregledu nekaterih elementov – Sklepi in ukrepi (COM(2018)0116),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 30. novembra 2016 z naslovom Delovni načrt za okoljsko primerno zasnovano za obdobje 2016–2019 (COM(2016)0773),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 2. decembra 2015 z naslovom Zaprtje zanke – akcijski načrt EU za krožno gospodarstvo (COM(2015)0614),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. septembra 2011 z naslovom Časovni okvir za Evropo, gospodarno z viri (COM(2011)0571),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 4. julija 2017 o daljši življenjski dobi za izdelke: koristi za potrošnike in podjetja ⁽¹⁰⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. novembra 2015 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije XXX o dodelitvi avtorizacije za uporabo bis(2-etilheksil)ftalata (DEHP) v skladu z Uredbo (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. julija 2015 o učinkoviti rabi virov: prehod na krožno gospodarstvo ⁽¹²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. aprila 2018 o izvajanju sedmega okoljskega akcijskega programa ⁽¹³⁾,
- ob upoštevanju Baselske konvencije o nadzoru prehoda nevarnih odpadkov preko meja in njihovega odstranjevanja,
- ob upoštevanju Rotterdamske konvencije o postopku soglasja po predhodnem obveščanju za določene nevarne kemikalije in pesticide v mednarodni trgovini,
- ob upoštevanju Stockholmske konvencije o obstojnih organskih onesnaževalih,
- ob upoštevanju vprašanj Svetu in Komisiji v zvezi z izvajanjem svežnja o krožnem gospodarstvu: možnosti za rešitev vprašanja stičišča med zakonodajo o kemikalijah, proizvodih in odpadkih (O-000063/2018 – B8-0036/2018 in O-000064/2018 – B8-0037/2018),
- ob upoštevanju predloga resolucije Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane,
- ob upoštevanju člena 128(5) in člena 123(2) Poslovnika,

⁽¹⁰⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0287.

⁽¹¹⁾ UL C 366, 27.10.2017, str. 96.

⁽¹²⁾ UL C 265, 11.8.2017, str. 65.

⁽¹³⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0100.

Četrtek, 13. september 2018

- A. ker je v sedmem okoljskem akcijskem programu predviden razvoj strategije EU za nestrupeno okolje, s katero bi zagotovili čim manjšo izpostavljenost kemikalijam v izdelkih, tudi uvoženih, da bi tako spodbudili cikle nestrupenih materialov, da se bodo lahko reciklirani odpadki uporabljali kot zanesljiv pomemben vir surovin za Unijo;
- B. ker člen 9 Direktive (EU) 2018/851 določa, da morajo ukrepi, ki jih države članice sprejmejo za preprečevanje nastajanja odpadkov, zmanjšati nastajanje odpadkov, zlasti tistih, ki niso primerni za pripravo za ponovno uporabo ali recikliranje;
- C. ker člen 9 Direktive (EU) 2018/851 določa tudi, da je treba s temi ukrepi spodbujati zmanjševanje vsebnosti nevarnih snovi v materialih in proizvodih ter zagotoviti, da vsak dobavitelj izdelka, kot je opredeljen v točki 33 člena 3 uredbe REACH, zagotavlja informacije v skladu s členom 33(1) navedene uredbe Evropski agenciji za kemikalije, ta pa mora vzpostaviti in vzdrževati zbirko podatkov, ki ji jih je treba v zvezi s tem predložiti, ter izvajalcem obdelave odpadkov, na zahtevo pa tudi potrošnikom, zagotoviti dostop do nje;
- D. ker člen 10(5) Direktive (EU) 2018/851 določa, da morajo države članice sprejeti potrebne ukrepe, da se pred ali med predelavo odstranijo nevarne snovi, zmesi in sestavni deli iz nevarnih odpadkov z namenom njihove obdelave v skladu s členoma 4 in 13 Direktive 2008/98/ES o odpadkih ⁽¹⁴⁾, če je to potrebno zaradi izpolnjevanja obveznosti priprave odpadkov za ponovno uporabo, njihovo recikliranje in predelavo po drugih postopkih ter zaradi olajšanja ali izboljšanja predelave;
- E. ker člen 7(3) Uredbe (ES) št. 850/2004 določa, da je treba prepovedati postopke odstranjevanja ali predelave, ki lahko vodijo do predelave, recikliranja, pridobivanja ali ponovne uporabe snovi s seznama v Prilogi IV (obstoja organska onesnaževala);

Splošni vidiki

1. pozdravlja sporočilo Komisije in delovni dokument služb Komisije z dne 16. januarja 2018, pa tudi postopek posvetovanja, vendar pričakuje hitro ukrepanje, da bi odpravili težave pri „stihišču“; podpira globalno vizijo Komisije, ki je skladna s cilji sedmega okoljskega akcijskega programa;
2. meni, da bi si morala Komisija v glavnem prizadevati za preprečevanje vnosa nevarnih kemikalij v cikel materialov, doseganje popolne skladnosti med zakonodajo o izvajanju politik v zvezi z odpadki in kemikalijami in zagotovitev boljšega izvajanja veljavne zakonodaje, obenem pa bi morala odpraviti regulativne vrzeli, ki utegnejo ovirati trajnostno krožno gospodarstvo v EU, zlasti kar zadeva uvožene izdelke;
3. poudarja, da morajo biti izdelki v resnično krožnem gospodarstvu zasnovani tako, da jih je mogoče posodobiti, da so trajni, popravljivi, da jih je mogoče ponovno uporabiti in reciklirati, ter izdelani z minimalno uporabo problematičnih snovi;
4. ponavlja, da prehod na krožno gospodarstvo zahteva strogo uporabo hierarhije ravnanja z odpadki in po možnosti odpravo problematičnih snovi, zlasti ko obstajajo ali bodo razvite varnejše alternative, da bi zagotovili razvoj ciklov nestrupenih materialov, ki bodo poenostavili recikliranje in so bistvenega pomena za dober razvoj delujočega trga sekundarnih surovin;
5. poziva Komisijo naj čim prej pripravi strategijo Unije za nestrupeno okolje, kot je določeno v sedmem okoljskem akcijskem programu;

⁽¹⁴⁾ ULL 312, 22.11.2008, str. 3.

Četrtek, 13. september 2018

6. poziva Komisijo in države članice, naj v tesnem sodelovanju z Evropsko agencijo za kemikalije pospešijo regulativne dejavnosti, da bi spodbudili nadomestitev snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost, in omejili uporabo snovi, ki predstavljajo nesprejemljivo tveganje za zdravje ljudi ali okolje v okviru uredbe REACH in posebne sektorske zakonodaje ali zakonodaje o proizvodih, da se bodo reciklirani odpadki lahko uporabljali kot zanesljiv pomemben vir surovin v EU;
7. poudarja, da je treba s pomočjo vseh deležnikov poiskati lokalne, nacionalne, regionalne in evropske rešitve, da bi v reciklažnih tokovih odkrili problematične kemikalije in jih odstranili;
8. poziva podjetja, naj v celoti sprejmejo v prihodnost usmerjen celovit pristop naprednega ravnanja s kemikalijami in izkoristijo priložnost za nadomestitev strupenih snovi v izdelkih in dobavnih verigah, kar bo pospešilo in odprlo pot tržnim inovacijam;
9. poudarja, da je lahko izvajanje zakonodaje o kemikalijah, proizvodih in odpadkih izziv za mala in srednja podjetja (MSP); poudarja, da bi bilo treba njihov poseben primer upoštevati pri sprejemanju ukrepov, pri čemer ne bi smeli zmanjšati ravni varovanja zdravja ljudi in okolja; opozarja, da je treba malim in srednjim podjetjem zagotoviti jasne in enostavno dostopne informacije, saj je to osnovni pogoj, da lahko ravnajo popolnoma skladno z vso zakonodajo na tem področju;
10. meni, da je treba v primeru tveganja, da se zakonodaja prekriva, razjasniti medsebojne povezave, da se zagotovi doslednost in izkoristi morebitna sinergija;
11. poudarja, da je nadvse pomembno izboljšati preglednost glede prisotnosti problematičnih snovi v potrošniških izdelkih, da se vzpostavi zaupanje javnosti v varnost sekundarnih surovin; opozarja, da bi z boljšo preglednostjo še bolj okrepili spodbude za posopno odpravo uporabe problematičnih snovi;

Nezadostne informacije o problematičnih snoveh v proizvodih in odpadkih

12. meni, da so problematične snovi tiste, ki izpolnjujejo merila iz člena 57 uredbe REACH kot snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost, snovi, prepovedane v okviru Stockholmske konvencije (obstojna organska onesnaževala), določene snovi, ki so prepovedane v izdelkih, naštetih v Prilogi XVII k uredbi REACH, in določene snovi, ki jih ureja posebna sektorska zakonodaja oziroma zakonodaja o proizvodih;
13. ponovno poziva Komisijo, naj spoštuje svoje obveznosti glede varovanja zdravja državljanov in okolja pred kemikalijami, ki povzročajo endokrine motnje; pričakuje, da bo čim prej pripravila strategijo o endokrinih motilcih, da bi poleg izpostavljenosti državljanov EU pesticidom in biocidom čim bolj zmanjšali tudi njihovo izpostavljenost endokrinim motilcem;
14. poudarja, da bi bilo treba čim prej začeti spremljati vse problematične snovi in da bi morale biti informacije o teh snoveh, vključno z njihovo sestavo in koncentracijo, v celoti na voljo vsem udeležencem v dobavni verigi, izvajalcem recikliranja in javnosti, pri čemer bi bilo treba upoštevati obstoječe sisteme in preučiti možnost sektorskih rešitev za sledenje; v zvezi s tem pozdravlja nove določbe v členu 9 Direktive (EU) 2018/851 o odpadkih;
15. v zvezi s tem poziva države članice in Komisijo, naj si skupaj z Evropsko agencijo za kemikalije bolj prizadevajo, da bi do leta 2020 vse pomembne snovi, ki zbujejo veliko zaskrbljenost, tudi snovi, ki izpolnjujejo merilo enakovredne zaskrbljenosti, na primer endokrini motilci in povzročitelji preobčutljivosti, uvrstili na seznam snovi v okviru uredbe REACH, kot je določeno v sedmem okoljskem akcijskem programu;

Četrtek, 13. september 2018

16. meni, da bi morali biti v skladu z veljavnimi zahtevami za uvoz iz uredbe REACH v sistemu sledenja zajeti tudi vsi izdelki, uvoženi v EU, ki lahko vsebujejo problematične snovi; poudarja tudi, da je pomembno obravnavati vprašanje neregistriranih snovi v uvoženih izdelkih; poudarja, da je treba glede uvoženih izdelkov tesneje sodelovati na mednarodni ravni, in sicer z akterji, kot so program OZN za okolje, tretje države, ki se soočajo s podobnimi izzivi glede uvoženih izdelkov, in države izvoznice;

17. ugotavlja, da bi bilo treba v registracijski dokumentaciji REACH v skladu z ugotovitvami Komisije v okviru drugega pregleda uredbe REACH izboljšati kakovost podatkov o nevarnosti in uporabi kemikalij in izpostavljenosti njim;

18. meni, da Evropska agencija za kemikalije v skladu s členom 20(2) uredbe REACH (preverjanje popolnosti registracije) ne bi smela dovoliti vstopa na trg za kemikalije, katerih registracijska dokumentacija je nepopolna in neustrezna, ter bi morala poskrbeti, da se čim prej zagotovijo potrebne informacije; želi spomniti, da je bistvenega pomena, da so informacije v registracijski dokumentaciji točne, ustrezne, zanesljive, relevantne in verodostojne; poziva Evropsko agencijo za kemikalije, naj poveča prizadevanja v okviru člena 41 uredbe REACH (preverjanje skladnosti registracije), da bi dokončno uredili razmere v zvezi z neskladno dokumentacijo in zagotovili, da se za kemikalije, katerih dokumentacija je neskladna, ne odobri dostop do trga; poziva registracijske zavezanca in države članice, naj opravijo svojo nalogo in zagotovijo, da bo registracijska dokumentacija REACH skladna in se bo redno posodabljala;

Obravnava prisotnosti problematičnih snovi v recikliranih materialih

19. poudarja, da mora Unija ne glede na to, ali so izdelki narejeni iz primarnih ali predelanih materialov, zagotavljati isto raven varovanja zdravja ljudi in okolja;

20. ponavlja, da je v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki preprečevanje pomembnejše od recikliranja in da zato recikliranje ne bi smelo upravičevati nadaljnje uporabe nevarnih snovi, ki so se uporabljale v preteklosti;

21. meni, da bi načeloma morala veljati enaka pravila za vse primarne in sekundarne surovine; opozarja pa, da ni mogoče vedno zagotoviti, da je material, pridobljen iz recikliranih izdelkov, popolnoma enak primarnim surovinam;

22. poudarja, da bi morali s pravili Unije zagotoviti, da recikliranje materialov ne bo podaljševalo uporabe nevarnih snovi; zaskrbljenostjo opaža, da je zakonodaja, ki preprečuje prisotnost kemikalij v izdelkih, tudi v uvoženih izdelkih, razdrobljena, da ni sistematična niti dosledna in da se uporablja le za nekatere snovi, izdelke in vrste uporabe, pri čemer pogosto obstajajo številne izjeme; obžaluje, da ni napredka pri razvoju strategije Unije za nestrupeno okolje, s katero bi med drugim zmanjšali izpostavljenost problematičnim snovem v izdelkih;

23. poudarja, da bi moralo biti recikliranje materialov, ki vsebujejo problematične snovi, dopustno le v primeru, da nadomestni materiali brez problematičnih snovi niso na voljo; meni, da bilo treba te materiale reciklirati v zaprtih ali nadzorovanih zankah brez ogrožanja zdravja ljudi, tudi zdravja delavcev, ali okolja;

24. upa, da bodo inovativne prakse na področju recikliranja pripomogle k dekontaminaciji odpadkov, ki vsebujejo problematične snovi;

25. meni, da bi bilo treba vprašanje izdelkov, ki vsebujejo snovi, ki so se uporabljale v preteklosti, reševati z učinkovitim sistemom registracije, sledenja in odstranjevanja;

Četrtek, 13. september 2018

26. meni, da bi bilo treba za uvedbo zahtev za nadomestitev problematičnih snovi poleg uredbe REACH uporabiti tudi direktivo o okoljsko primerni zasnovi in drugo zakonodajo o proizvodih, saj zasnova izdelka narekuje več kot 80 % njegovega vpliva na okolje; poudarja, da bi bilo treba uporabo toksičnih ali problematičnih snovi, kot so obstojna organska onesnaževala in endokrini motilci, posebej obravnavati v okviru širših meril o okoljsko primerni zasnovi, brez poseganja v druge harmonizirane pravne zahteve glede teh snovi, določene na ravni Unije;

27. poudarja, da je bistveno zagotoviti enake konkurenčne pogoje za izdelke iz EU in uvožene izdelke; meni, da izdelki iz EU v nobenem primeru ne smejo biti v slabšem položaju; zato Komisijo poziva, naj spodbuja pravočasno uporabo omejitev iz uredbe REACH in druge zakonodaje o proizvodih, da bodo za izdelke iz EU in uvožene izdelke veljala ista pravila; zlasti meni, da bi morala biti postopna odprava ali nadomestitev snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost, zaradi uvedbe sistema avtorizacije iz uredbe REACH usklajena z omejitvami, ki se uporabljajo sočasno; poziva pristojne organe v državah članicah, naj povečajo nadzor nad uvoženimi materiali in zagotovijo skladnost z uredbo REACH in zakonodajo o proizvodih;

28. poudarja, da bi bilo treba bolje izvajati zakonodajo o kemikalijah in proizvodih na mejah EU;

29. meni, da bi bilo za rešitev vprašanja prisotnosti problematičnih snovi v recikliranih materialih smotrno uvesti potni list izdelkov kot orodje za navajanje materialov in snovi, uporabljenih v izdelkih;

Negotovosti glede tega, kako lahko materiali prenehajo biti odpadki

30. poudarja, da potrebujemo jasne predpise EU, ki bodo natančno določali, kateri pogoji morajo biti izpolnjeni, da materiali prenehajo biti odpadki, in harmonizirana merila za prenehanje statusa odpadka; meni, da je treba te predpise zasnovati tako, da bodo izvedljivi tudi za mala in srednja podjetja;

31. meni, da bi bilo treba sprejeti ukrepe na ravni EU, da bi se določbe o prenehanju statusa odpadka iz okvirne direktive o odpadkih v državah članicah bolj usklajeno razlagale in izvajale in bi se v EU omogočila uporaba predelanih materialov;

32. poziva države članice in Komisijo, naj polno sodelujejo glede meril za prenehanje statusa odpadka;

Težave pri uporabi metodologij EU za razvrščanje odpadkov in posledice za možnost recikliranja materialov (sekundarne surovine)

33. meni, da bi morali biti predpisi za razvrščanje odpadkov med nevarne in nenevarne v celoti usklajeni s predpisi o snoveh in zmesih iz uredbe o razvrščanju, označevanju in pakiranju zmesi in snovi (CLP), pri čemer bi bilo treba upoštevati posebnosti odpadkov in način, kako z njimi ravnamo; nadalje pozdravlja nove tehnične smernice za razvrščanje odpadkov; poudarja, da je treba še naprej razvijati okvir za razvrščanje odpadkov in kemikalij, da bo vključeval nevarne končne točke, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost, kot so visoka obstojnost, endokrine motnje, bioakumulacija in nevrotoksičnost;

34. poziva Komisijo, naj v zvezi z razvrščanjem tokov odpadkov pojasni pravilno razlago uredbe CLP, da bi preprečili napačno razvrščanje odpadkov, ki vsebujejo problematične snovi;

Četrtek, 13. september 2018

35. poudarja, da je pomanjkljivo izvajanje zakonodaje EU o odpadkih nedopustno in ga je treba prednostno obravnavati, tudi s pomočjo poročil držav iz pregleda izvajanja okoljske politike, saj je potreben doslednejši pristop k predpisom za razvrščanje kemikalij in odpadkov;

36. poziva Komisijo, naj nemudoma pregleda Evropski seznam odpadkov;

o

o o

37. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

Četrtek, 13. september 2018

P8_TA(2018)0354

Evropski akcijski načrt „eno zdravje“ zoper odpornost proti antimikrobikom**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2018 o Evropskem akcijskem načrtu „eno zdravje“ zoper odpornost proti antimikrobikom (2017/2254(INI))**

(2019/C 433/20)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 168 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju smernic Svetovne zdravstvene organizacije iz leta 2017 o uporabi medicinsko pomembnih antimikrobikov pri živalih za proizvodnjo živil,
- ob upoštevanju poročila z dne 29. februarja 2016 o odgovorih Zveze evropskih veterinarjev Evropski agenciji za zdravila (EMA) in Evropski agenciji za varnost hrane (EFSA) o uporabi antimikrobikov pri živalih za proizvodnjo živil ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 17. junija 2016 o nadaljnjih ukrepih v okviru pristopa „eno zdravje“ za boj zoper odpornost proti antimikrobikom,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 17. junija 2016 o krepitvi ravnovesja v farmacevtskih sistemih v EU in njenih državah članicah,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 6. junija 2011 o otroškem cepljenju: dosežki in izzivi v zvezi z otroškim cepljenjem v Evropi in obeti za naprej, ki so jih sprejeli ministri za zdravje držav članic EU,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 6. decembra 2014 o cepljenju kot učinkovitem načinu zagotavljanja javnega zdravja,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. maja 2015 o varnejšem zdravstvenem varstvu v Evropi: izboljšanje varnosti pacientov in boj zoper odpornost proti antimikrobikom ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. decembra 2012 o mikrobnem izzivu – naraščajoča nevarnost odpornosti proti antimikrobikom ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Sklepa št. 1082/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2013 o resnih čezmejnih nevarnostih za zdravje in o razveljavitvi Odločbe št. 2119/98/ES ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 29. junija 2017 o Evropskem akcijskem načrtu „eno zdravje“ zoper odpornost proti antimikrobikom (COM(2017)0339),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. novembra 2015 o novi strategiji za dobrobit živali za obdobje 2016–2020 ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju svetovnega akcijskega načrta za cepljenje Svetovne zdravstvene organizacije (WHO), ki ga je podprlo vseh 194 držav članic na zasedanju Generalne skupščine WHO maja 2012,

⁽¹⁾ Zveza evropskih veterinarjev, *Antimicrobial use in food-producing animals: Replies to EFSA/EMA questions on the use of antimicrobials in food-producing animals in EU and possible measures to reduce antimicrobial use* (Odgovori Zveze evropskih veterinarjev Evropski agenciji za zdravila (EMA) in Evropski agenciji za varnost hrane (EFSA) o uporabi antimikrobikov pri živalih za proizvodnjo živil), 2016.

⁽²⁾ UL C 353, 27.9.2016, str. 12.

⁽³⁾ UL C 434, 23.12.2015, str. 49.

⁽⁴⁾ UL L 293, 5.11.2013, str. 1.

⁽⁵⁾ UL C 366, 27.10.2017, str. 149.

Četrtek, 13. september 2018

- ob upoštevanju evropskega akcijskega načrta za cepljenje SZO za obdobje 2015–2020,
 - ob upoštevanju dokumenta z naslovom *The Role of the European Food Safety Authority (Vloga Evropske agencije za varnost hrane v boju zoper odpornost proti antimikrobikom)*, objavljenega leta 2018 v dnevniku *Food Protection Trends*,
 - ob upoštevanju časovnega načrta Komisije za strateški pristop k farmacevtskim izdelkom v okolju in sedanjega osnutka za strateški pristop ⁽⁶⁾,
 - ob upoštevanju politične izjave Združenih narodov s srečanja Generalne skupščine na visoki ravni z dne 21. septembra 2016 o odpornosti proti antimikrobikom,
 - ob upoštevanju poročila Svetovne banke iz marca 2017 o okužbah, odpornih proti zdravilom: grožnja naši gospodarski prihodnosti,
 - ob upoštevanju predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o zdravilih za uporabo v veterinarski medicini (COM(2014)0558),
 - ob upoštevanju poročila Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) iz septembra 2015 o odpornosti proti antimikrobikom v državah G7 in drugod: gospodarska vprašanja, politike in možnosti ukrepanja,
 - ob upoštevanju skupnega znanstvenega mnenja EMA/EFSA o ukrepih za zmanjšanje potrebe po uporabi protimikrobnih sredstev pri vzreji živali v Evropski uniji in posledičnih vplivih na varnost hrane (mnenje RONAFSA),
 - ob upoštevanju resolucije 70. Generalne skupščine Svetovne zdravstvene organizacije z dne 29. maja 2017 o izboljšanju preprečevanja, diagnosticiranja in klinične obravnave sepse,
 - ob upoštevanju prvega skupnega poročila Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC), EFSA in EMA, objavljenega leta 2015, in njihovega drugega skupnega poročila, objavljenega leta 2017, o celoviti analizi uporabe protimikrobnih sredstev in odpornosti proti antimikrobikom pri ljudeh in pri živalih, namenjenih za proizvodnjo hrane,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 2. marca 2017 o možnostih, ki jih ima EU za izboljšanje dostopa do zdravil ⁽⁷⁾,
 - ob upoštevanju poročila Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni za leto 2016 o odpornosti proti antimikrobikom v Evropi,
 - ob upoštevanju zbirnega poročila z naslovom *The European Union Summary report on antimicrobial resistance in zoonotic and indicator bacteria from human, animal and food in 2016* (Zbirno poročilo Evropske unije o odpornosti proti antimikrobikom pri zoonotskih bakterijah in indikatorskih bakterijah iz ljudi, živali in živil iz leta 2014), ki sta ga pripravila ECDC in EFSA ⁽⁸⁾,
 - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane in mnenj Odbora za industrijo, raziskave in energetiko ter Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja (A8-0257/2018),
- A. ker so prekomerna in nepravilna raba antibiotikov, zlasti v živinoreji (antibiotiki kot profilaksa in kot spodbujevalci rasti) ter slabe prakse na področju obvladovanja okužb tako v medicini kot veterini postopno povzročile, da je odpornost proti antimikrobikom začela resno ogrožati zdravje ljudi in živali;

⁽⁶⁾ https://ec.europa.eu/info/consultations/public-consultation-pharmaceuticals-environment_sl

⁽⁷⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0061.

⁽⁸⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/press/news/180227>

Četrtek, 13. september 2018

- B. ker se ocenjuje, da bi bilo vsaj 20 % okužb, povezanih z zdravstveno oskrbo, mogoče preprečiti z neprekinjenimi in večplastnimi programi za preprečevanje in obvladovanje okužb ⁽⁹⁾;
- C. ker so preudarna uporaba antibiotikov ter preprečevanje in obvladovanje okužb v vseh sektorjih zdravstvenega varstva, tudi zdravja živali, temeljniki učinkovitega preprečevanja razvoja in prenosa bakterij, odpornih na antibiotike;
- D. ker so v 50 odstotkih primerov antibiotiki, ki se predpišejo ljudem, neučinkoviti in ker v 25 odstotkih primerov njihova uporaba pri ljudeh ni dobro uravnana; ker 30 % hospitaliziranih pacientov prejme antibiotike in so multirezistentne bakterije še posebno nevarne v bolnišnicah, domovih za nego in med bolniki, ki za oskrbo potrebujejo naprave, kot so ventilatorji in žilni katetri;
- E. ker se antibiotiki še naprej uporabljajo v živinoreji kot nadomestilo za slabe higienske razmere in preprečevanje bolezni, ne pa v primerih potrebe na recept, kar prispeva k pojavu proti antimikrobikom odpornih bakterij pri živalih, ki se lahko prenašajo na ljudi;
- F. ker so soodvisnost med ugotovljeno odpornostjo na antibiotike pri živalih za živila (npr. pitovnih piščancih) in velikim deležem bakterijskih okužb pri ljudeh, ki izhajajo iz stika z mesom, priprave in porabe mesa teh živali, potrdile tudi agencije EU ⁽¹⁰⁾;
- G. ker nepravilna raba antibiotikov zmanjšuje njihovo učinkovitost in povzroča širjenje močno odpornih mikrobov, ki so zlasti odporni na antibiotike zadnje obrambne linije; ker je glede na podatke OECD približno 700000 primerov smrti letno po vsem svetu mogoče pripisati odpornosti proti antimikrobikom; ker jih je od tega 25000 v Evropski uniji, preostali delež pa zunaj nje, in so zato sodelovanje pri razvojni politiki ter usklajevanje in spremljanje odpornosti proti antimikrobikom na mednarodni ravni bistvenega pomena;
- H. ker bi lahko odpornost proti antimikrobikom v letu 2050 povzročila do 10 milijonov smrti na leto, če ne bomo ukrepali; ker bi jih od tega bilo 9 milijonov zunaj EU, v državah v razvoju, zlasti Aziji in Afriki; ker so okužbe in odporne bakterije zlahka širijo in je zato nujno treba ukrepati na svetovni ravni;
- I. ker lahko cepiva in hitra diagnostična orodja omejijo zlorabo antibiotikov; ker hitra diagnostična orodja omogočajo strokovnemu osebju, da hitro diagnosticira bakterijsko ali virusno okužbo in tako zmanjša nepravilno uporabo antibiotikov in tveganje za razvoj odpornosti proti njim ⁽¹¹⁾;
- J. ker bi nadaljnje širjenje zelo odpornih bakterij v prihodnosti lahko onemogočilo zagotavljanje dobrega zdravstvenega varstva v zvezi z invazivnimi kirurškimi posegi ali dobro uveljavljenim zdravljenjem za nekatere skupine bolnikov, ki potrebujejo radioterapijo, kemoterapijo ali presaditev;
- K. ker se bakterije nenehno spreminjajo, področje raziskav in razvoja ter regulativno okolje sta kompleksna, nekatere posebne okužbe so redke in so pričakovani rezultati pri novih antimikrobikih še vedno omejeni;

⁽⁹⁾ <https://ecdc.europa.eu/sites/portal/files/media/en/publications/Publications/healthcare-associated-infections-antimicrobial-use-PPS.pdf>

⁽¹⁰⁾ *The European Union Summary report on antimicrobial resistance in zoonotic and indicator bacteria from human, animal and food in 2014* (Zbirno poročilo Evropske unije o odpornosti proti antimikrobikom pri zoonotskih bakterijah in indikatorskih bakterijah iz ljudi, živali in živil iz leta 2014, ki sta ga pripravila EFSA in ECDC), 2016.

⁽¹¹⁾ *WHO Global guidelines on the prevention of surgical site infection* (Globalne smernice SZO za preprečevanje okužb mesta kirurškega posega), 2016. Dostopno na povezavi: <http://www.who.int/gpsc/ssi-guidelines/en/>

Četrtek, 13. september 2018

- L. ker so okužbe, povezane z zdravstveno oskrbo, povezane s pomanjkanjem preventivnih ukrepov, zaradi katerih se pojavljajo bakterije, odporne proti antibiotikom, in slabe higienske prakse, zlasti v bolnišnicah; ker Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC) ocenjuje, da vsako leto približno 4 milijoni pacientov v EU dobijo okužbo, povezano z zdravstveno oskrbo, in da so te okužbe neposredni vzrok za približno 37000 primerov smrti; ker bi število smrtnih primerov utegnilo biti še višje; ker se je izkazalo, da je podatek o 25000 smrtnih primerih v Uniji na leto precej podcenjen;
- M. ker pomanjkanje dostopa do učinkovitih antibiotikov v državah v razvoju še vedno povzroča več smrti kot odpornost proti njim; ker bi lahko ukrepi za preprečevanje odpornosti proti antimikrobikom, ki se preveč osredotočajo na omejevanje dostopa do antibiotikov, še povečali že tako hudo krizo zaradi pomanjkanja dostopa do zdravil, zaradi česar vsako leto umre več kot milijon otrok, mlajših od pet let; ker mora biti cilj ukrepov v zvezi z odpornostjo proti antimikrobikom trajnostni dostop do zdravil za vse, kar pomeni dostop za tiste, ki jih potrebujejo, za nikogar pa ne več, kot je potrebno;
- N. ker v več državah članicah doživljajo hitro rastoče ravni večkratno odpornih gliv, ki povzročajo mnogo daljšo hospitalizacijo in višjo umrljivost okuženih pacientov; ker ameriški center za nadzor in preprečevanje bolezni povečuje ozaveščenost o tej problematiki; ker to specifično vprašanje očitno ni vključeno v Evropski akcijski načrt zoper odpornost proti antimikrobikom;
- O. ker dejavni presejalni programi s hitrimi diagnostičnimi orodji dokazano znatno prispevajo k obvladovanju okužb, povezanih z zdravstveno oskrbo, in zmanjšanju njihovega širjenja v bolnišnicah in med pacienti ⁽¹²⁾;
- P. ker je bilo dokazano, da uporaba sestavin za antibiotike v nekliničnih potrošniških izdelkih povečuje tveganje razvoja sevov bakterij, odpornih proti zdravilom ⁽¹³⁾;
- Q. ker lahko dobra higiena rok v obliki učinkovitega umivanja in sušenja rok pripomoreta k preprečevanju odpornosti proti antimikrobikom in preprečevanju prenosa nalezljivih bolezni;
- R. ker lahko uporaba medicinskih naprav prepreči okužbe mesta kirurškega posega, s tem pa se prepreči in obvladuje razvoj odpornosti proti antimikrobikom ⁽¹⁴⁾;
- S. ker obstajajo uspešni primeri programov, s katerimi se je izboljšal dostop do zdravil za HIV, tuberkulozo in malarijo po svetu;
- T. ker bolnišnične okužbe močno ogrožajo ohranjanje in zagotavljanje osnovnega zdravstvenega varstva po vsem svetu;
- U. ker bi ob nadaljevanju sedanjega trenda do leta 2050 zaradi odpornosti proti antimikrobikom lahko umrlo več ljudi, kot jih umre zaradi raka ⁽¹⁵⁾;
- V. ker sta ECDC in EFSA ponovno poudarila, da je odpornost proti antimikrobikom ena od največjih nevarnosti za javno zdravje ⁽¹⁶⁾;
- W. ker je tuberkuloza, odporna proti zdravilom, glavni vzrok smrti zaradi odpornosti proti antimikrobikom;

⁽¹²⁾ Celsus Academie voor Betaalbare Zorg, *Cost-effectiveness of policies to limit antimicrobial resistance in Dutch healthcare organisations* (Stroškovna učinkovitost politik za omejitve odpornosti proti antimikrobikom v nizozemskih zdravstvenih organizacijah) januar 2016. Na voljo na spletni povezavi: <https://goo.gl/wAeN3L>

⁽¹³⁾ http://ec.europa.eu/health/ph_risk/committees/04_scenihp/docs/scenihp_o_021.pdf

⁽¹⁴⁾ WHO *Global guidelines on the prevention of surgical site infection* (Globalne smernice SZO za preprečevanje okužb mesta kirurškega posega), 2016. Dostopno na povezavi: <http://www.who.int/gpsc/ssi-guidelines/en/>

⁽¹⁵⁾ https://amr-review.org/sites/default/files/160525_Final%20paper_with%20cover.pdf

⁽¹⁶⁾ <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2018.5182/epdf>

Četrtek, 13. september 2018

- X. ker je Svetovna banka v svojem poročilu iz marca 2017 opozorila, da bi okužbe, odporne proti zdravilom, do leta 2050 lahko povzročile svetovno gospodarsko škodo, ki bi se lahko merila s finančno krizo leta 2008;
- Y. ker je treba na odpornost proti antimikrobikom gledati in jo razumeti kot grožnjo za zdravje ljudi, živali in našega planeta ter neposredno grožnjo za doseganje ciljev trajnostnega razvoja iz Agende 2030 o univerzalnem trajnostnem razvoju, vključno, med drugim, ciljev 1, 2, 3 in 6;
- Z. ker je namen pristopa „eno zdravje“ ohraniti učinkovito zdravljenje okužb pri ljudeh in živalih, da bi zajezili pojavljanje in širjenje odpornosti proti antimikrobikom ter povečali razvoj in razpoložljivost novih učinkovitih antimikrobikov v EU in zunaj nje;
- AA. ker se Komisija in države članice v sklepih Sveta o nadaljnjih ukrepih v okviru pristopa „eno zdravje“ za boj zoper odpornost proti antimikrobikom ⁽¹⁷⁾ pozivajo, naj uskladijo strateške raziskovalne agende obstoječih pobud na področju raziskav in razvoja novih antibiotikov, drugih možnosti in diagnostike v okviru mreže „eno zdravje“ o odpornosti proti antimikrobikom;
- AB. ker Listina o temeljih pravicah Evropske unije priznava temeljne pravice državljanov do zdravja in zdravljenja; ker je pravica do zdravja ekonomska, socialna in kulturna pravica do univerzalnega minimalnega standarda zdravstvenega varstva, do katerega so upravičene vse fizične osebe;
- AC. ker mora biti temeljni steber vsake vseevropske strategije zoper odpornost proti antimikrobikom zagotoviti stalno usposabljanje zdravstvenih delavcev o najnovejšem razvoju dogodkov na področju raziskav in najboljše prakse v zvezi s preprečevanjem in širjenjem odpornosti proti antimikrobikom;
- AD. ker generalna skupščina Svetovne zdravstvene organizacije ocenjuje, da sepsa kot sindromski odziv na večino nalezljivih boleznih vsako leto povzroči približno 6 milijonov primerov smrti v svetu, ki bi jih bilo večinoma mogoče preprečiti;
- AE. ker ECDC, EFSA in EMA v skladu s skupnim mandatom oblikujejo kazalnike rezultatov o odpornosti proti antimikrobikom in uporabi antimikrobikov pri živalih, namenjenih za proizvodnjo hrane, in pri ljudeh;
- AF. ker nam narava nudi ogromno močnih antibiotikov, ki bi jih bilo mogoče veliko bolje izkoristiti, kot jih trenutno;
- AG. ker so zadnji podatki EMA pokazali, da se ukrepi za zmanjšanje uporabe antimikrobikov v veterinarski medicini razlikujejo po EU ⁽¹⁸⁾; ker so nekatere države članice z ambicioznimi nacionalnimi politikami dosegle znatno zmanjšanje uporabe antimikrobikov v veterinarski medicini v kratkem času, kot je pokazal niz misij za ugotavljanje dejstev, ki jih je izvedel Direktorat Komisije za presoje in analize na področju zdravja in hrane ⁽¹⁹⁾;
- AH. ker odpornost proti antimikrobikom ogroža zdravje preko meja, stanje na področju odpornosti proti antimikrobikom pa je v državah članicah zelo različno; ker mora zato Komisija prepoznati področja z visoko evropsko dodano vrednostjo in na njih ukrepati, pri tem pa spoštovati pristojnosti držav članic, ki so odgovorne za opredelitev svoje zdravstvene politike;
- AI. ker morajo biti učinkoviti ukrepi zoper odpornost proti antimikrobikom del širše mednarodne pobude, v katero je treba vključiti čim več mednarodnih institucij, agencij in strokovnjakov, pa tudi zasebni sektor;

⁽¹⁷⁾ <http://www.consilium.europa.eu/sl/press/press-releases/2016/06/17/epsco-conclusions-antimicrobial-resistance/>

⁽¹⁸⁾ http://www.ema.europa.eu/ema/index.jsp?curl=pages/news_and_events/news/2017/10/news_detail_002827.jsp&mid=WC0b01ac058004d5c1

⁽¹⁹⁾ http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/audit_reports/index.cfm

Četrtek, 13. september 2018

- AJ. ker so glavni vzroki za odpornost proti antimikrobikom med drugim njihova neustrezna raba in zloraba, pomanjkljivi sistemi za zagotavljanje kakovosti zdravil, uporaba antimikrobikov pri živini za spodbujanje rasti ali preprečevanje bolezni, pomanjkljivosti pri preprečevanju in nadzorovanju okužb ter pomanjkljivosti v sistemih nadzora;
- AK. ker bi morali imeti pacienti dostop do zdravstvenega varstva in možnosti zdravljenja po svoji izbiri in željah, vključno s komplementarnimi in alternativnimi metodami in zdravili;
- AL. ker bodo stroški globalnega ukrepa zoper odpornost proti antimikrobikom v obdobju desetih let po ocenah znašali do 40 milijard USD;
- AM. ker se bodo izzivi, povezani z odpornostjo proti antimikrobikom, v naslednjih letih povečevali, učinkovito ukrepanje pa je odvisno od stalnih medsektorskih naložb v javne in zasebne raziskave in inovacije, da bi lahko s pristopom „eno zdravje“ razvili boljše orodja, proizvode in naprave, nove načine zdravljenja in alternativne pristope;
- AN. ker je bila v okviru petega, šestega in sedmega okvirnega programa v raziskave vložena več kot milijarda EUR, v okviru programa Obzorje 2020 pa je bilo doslej skupaj uporabljenih več kot 650 milijonov EUR; ker se je Komisija zavezala, da bo v zadnjih treh letih programa Obzorje 2020 vložila v odpornost proti antimikrobikom več kot 200 milijonov EUR;
- AO. ker bodo različni instrumenti financiranja v okviru programa Obzorje 2020 prinesli raziskovalne rezultate o odpornosti proti antimikrobikom, zlasti:
- pobuda za inovativna zdravila s poudarkom na vseh vidikih razvoja antibiotikov, vključno z raziskavami o mehanizmih odpornosti proti antimikrobikom, odkrivanjem in razvojem zdravil ter ekonomijo in usmerjanjem njihove uporabe, s sedmimi projekti, ki potekajo pod okriljem programa „nova zdravila za slabe bacile“ (ND4BB) s skupnim proračunom v višini več kot 600 milijonov EUR sredstev Komisije in prispevki v naravi podjetij;
 - partnerstvo evropskih držav in držav v razvoju na področju kliničnega preskušanja s poudarkom na razvoju novih in izboljšanih zdravil, cepiv, mikroboicidov in diagnostike za HIV/aids, tuberkulozo in malarijo, z 32 tekočimi projekti v vrednosti več kot 79 milijonov EUR;
 - skupna načrtovalna pobuda za zaježitev odpornosti proti antimikrobikom s poudarkom na konsolidaciji sicer razdrobljenih nacionalnih raziskovalnih dejavnosti in s tekočimi projekti v vrednosti več kot 55 milijonov EUR;
 - Evropski raziskovalni svet z raziskovalnimi projekti na pobudo raziskovalcev ali projektov „od spodaj navzgor“;
 - finančni instrument za nalezljive bolezni s sredstvi za inovatorje za projekte pred komercializacijo s sedmimi doslej odobrenimi posojili v skupni vrednosti 125 milijonov EUR;
 - instrument za mala in srednja podjetja in pobuda „Hitra pot do inovacij“, ki podpira mala in srednja podjetja pri razvijanju novih rešitev in orodij za preprečevanje, odkrivanje in zdravljenje nalezljivih bolezni ter za boljše obvladovanje okužb s 36 projekti o odpornosti proti antimikrobikom in proračunom v višini 33 milijonov EUR;
- AP. ker je bilo do leta 1960 razvitih 20 novih razredov antibiotikov, od takrat pa kljub porastu in razširitvi novih odpornih bakterij en sam nov razred; ker poleg tega obstajajo jasni znaki za odpornost na nove učinkovine znotraj obstoječih razredov antibiotikov;
- AQ. ker obstajajo pozitivni učinki preliivanja novih protimikrobnih učinkovin na javno zdravje in znanost;

Četrtek, 13. september 2018

- AR. ker gre pri uporabi antibiotikov za zootehnične namene – npr. kot spodbujevalcev rasti – za neprimerno rabo teh izdelkov za zdravje, ki jo obsojajo vse mednarodne zdravstvene organizacije, saj priporočajo njeno prepoved v imenu boja zoper odpornost proti antibiotikom; ker je uporaba antibiotikov kot spodbujevalcev rasti živali, namenjenih za proizvodnjo živil, v EU od leta 2006 prepovedana;
- AS. ker se zoper številne bolezni, ki jih povzročajo mikroorganizmi, ni treba bojevati samo z antibiotiki, zaradi katerih se razvije odpornost, temveč tudi z zgodnjim odkrivanjem v kombinaciji z novimi in že obstoječimi zdravili in drugimi metodami zdravljenja in praksami, ki so dovoljene v EU, ter lahko tako po vsej EU rešimo na milijone ljudi in živali;
- AT. ker je vrzel med vse večjo odpornostjo proti antimikrobikom in razvojem novih zdravil vse globlja; ker bi lahko bolezni, odporne proti zdravilom, do leta 2050 po vsem svetu povzročile 10 milijonov smrti letno; ker po ocenah v EU vsako leto umre najmanj 25.000 oseb zaradi okužb z odpornimi bakterijami, kar letno nanese za 1,5 milijarde EUR stroškov, v zadnjih 40 letih pa je bila razvita le ena nova vrsta antibiotikov;
- AU. ker je treba za ohranitev učinkovitosti antibiotikov, namenjenih izključno za uporabo pri ljudeh, in omejitev tveganja, da se pojavi odpornost proti tem kritičnim antibiotikom, prepovedati uporabo nekaterih družin antibiotikov v veterinarski medicini; ker mora Komisija navesti, kateri antibiotiki ali skupine antibiotikov so namenjeni izključno za zdravljenje nekaterih okužb pri ljudeh;
- AV. ker politična izjava, ki so jo septembra 2016 podprli voditelji držav na zasedanju Generalne skupščine Združenih narodov v New Yorku, in svetovni akcijski načrt iz maja 2015 vsebujeta svetovno zavezo o sprejetju celovitega, usklajenega pristopa k odpravi vzrokov odpornosti proti antimikrobikom v več sektorjih;
- AW. ker pogosto navedeni podatki o 25.000 smrtnih primerih v EU in stroških več kot 1,5 milijarde EUR, povezanih z odpornostjo proti antimikrobikom, izvirajo iz leta 2007 in je treba informacije o dejanskem bremenu odpornosti proti antimikrobikom redno posodabljati; poudarja, da obseg problema jasno kaže na to, da je potreben evropski akcijski načrt „eno zdravje“ zoper odpornost proti antimikrobikom;

EU kot regija najboljše prakse

1. meni, da je treba za učinkovito obvladovanje odpornosti proti antimikrobikom dati osrednjo vlogo načelu „eno zdravje“, ki priznava, da je zdravje ljudi in živali medsebojno povezano z okoljem in da se bolezni prenašajo z ljudi na živali in obratno; zato poudarja, da je treba bolezni obravnavati tako z vidika ljudi kot z vidika živali, pri tem pa zlasti upoštevati prehransko verigo in okolje, ki je lahko še en vir odpornih mikroorganizmov; poudarja pomembno vlogo Komisije pri usklajevanju in spremljanju nacionalnih akcijskih načrtov, ki jih izvajajo države članice, ter pomen medupravnega sodelovanja;
2. poudarja potrebo po časovnem okviru za Evropski akcijski načrt „eno zdravje“; poziva Komisijo in države članice, naj vključijo merljive, zavezujoče in ambiciozne cilje glede odpornosti proti antimikrobikom v Evropski akcijski načrt „eno zdravje“ in nacionalne akcijske načrte, da bi omogočile primerjalno analizo;
3. poudarja, da je pravilna in preudarna raba antimikrobikov bistvena za omejitev pojava odpornosti proti antimikrobikom v zdravstvenem varstvu ljudi, živinoreji in akvakulturi; poudarja, da države članice zelo različno obravnavajo in obvladujejo odpornost proti antimikrobikom, zato je usklajevanje nacionalnih načrtov s specifičnimi cilji bistvenega pomena; poudarja, da ima Komisija ključno vlogo pri usklajevanju in spremljanju nacionalnih strategij; v zvezi s tem poudarja, da je treba koncept „eno zdravje“ izvajati v več sektorjih (zlasti v naslednjem okvirnem programu EU za raziskave in inovacije) in medijih, saj tega Komisija v svojem akcijskem načrtu še ni zadovoljivo dosegla; vztraja, da mora biti preventivna raba antibiotikov v veterinarski medicini strogo urejena, v skladu z določbami prihodnje uredbe o zdravlilih za uporabo v veterinarski medicini;

Četrtek, 13. september 2018

4. priporoča, naj novoustanovljena mreža „eno zdravje“ ter skupni ukrep EU na področju odpornosti proti antimikrobikom in okužb, povezanih z zdravstveno oskrbo (EU-JAMRAI), poleg držav članic vključujeta tudi druge ustrezne deležnike;
5. poziva Komisijo, naj izvede in objavi vmesno in naknadno oceno akcijskega načrta „eno zdravje“ ter v postopek ocenjevanja vključi vse ustrezne deležnike;
6. poudarja, da bo skupno ukrepanje EU proti naraščajočemu tveganju za zdravje ljudi in živali ter okolje, ki ga prinašajo bakterije, odporne na antibiotike, uspešno le, če bo temeljilo na standardiziranih podatkih; zato poziva Komisijo, naj razvije in predlaga ustrezne postopke in kazalnike za merjenje in primerjanje napredka v boju zoper odpornost proti antimikrobikom ter naj zagotovi, da bodo standardizirani podatki predloženi in ocenjeni;
7. ugotavlja, da se nedavno sprejeti kazalniki EU, ki naj bi državam članicam pomagali spremljati napredek v boju zoper odpornost proti antimikrobikom, osredotočajo le na uporabo antibiotikov, ne upoštevajo pa primernosti njihove uporabe; poziva ECDC, naj kazalnike EU ustrezno spremeni;
8. poziva Komisijo, naj zbira podatke in poroča o obsegu antibiotikov, ki jih proizvajajo proizvajalci;
9. poziva Komisijo in države članice, naj uskladijo nadzor in spremljanje vzorcev odpornosti proti antimikrobikom in patogenov ter poročanje o njih, in naj te podatke posreduje svetovnemu sistemu za spremljanje odpornosti proti antimikrobikom; poleg tega poudarja, da je sistematično zbiranje vseh ustreznih in primerljivih podatkov o obsegu prodaje izjemnega pomena; poziva Komisijo, naj v posvetovanju z Evropsko agencijo za zdravila, Evropsko agencijo za varnost hrane in Evropskim centrom za preprečevanje in obvladovanje bolezni pripravi evropski seznam prednostnih patogenov za živali in ljudi, pri čemer bi upoštevala tovrstni svetovni seznam SZO, da bi jasno opredelila prednostne naloge raziskav in razvoja; poziva Komisijo, naj tudi spodbuja in podpira države članice, da vzpostavijo in spremljajo nacionalne cilje za nadzor in zmanjšanje odpornosti proti antimikrobikom/števila okužb, povezanih z zdravstveno oskrbo;
10. poziva Komisijo, naj pripravi standardizirane raziskave za zbiranje podatkov o okužbah, povezanih z zdravstveno oskrbo, in naj preuči tveganja za večje skupine ljudi in živali med epidemijami in pandemijami;
11. poudarja, da je lahko boljša izmenjava lokalnih, regionalnih in nacionalnih informacij in podatkov o novih vprašanih v zvezi z zdravjem ljudi in živali skupaj z uporabo sistemov zgodnjega opozarjanja državam članicam v pomoč pri sprejemanju ustreznih ukrepov za omejitev širjenja odpornih organizmov;
12. poziva k povečanju vloge ter človeških in finančnih virov za vse ustrezne agencije EU v boju zoper odpornost proti antimikrobikom in okužbe, povezane z zdravstveno oskrbo; meni, da je bistveno tesno sodelovanje med agencijami EU in projekti, ki jih EU financira;
13. poziva Komisijo in države članice, naj posredujejo redna in točna poročila o številu potrjenih primerov odpornosti proti antimikrobikom pri ljudeh ter pravilne in ažurne statistične podatke o smrtnih primerih zaradi odpornosti proti antimikrobikom;
14. poudarja, da so spremljanje živinoreje za namene kmetijstva in živilske industrije, preprečevanje okužb, zdravstveno izobraževanje, ukrepi za biološko zaščito, dejavni presejalni programi in prakse obvladovanja ključnega pomena pri obvladovanju vseh mikroorganizmov, ki povzročajo okužbe, saj zmanjšujejo potrebo po antimikrobikih in posledično tudi možnosti za razvoj in širjenje odpornosti mikroorganizmov; poudarja, da je treba javnim zdravstvenim organom obvezno poročati o vseh pacientih, za katere se ugotovi, da so okuženi z močno odpornimi bakterijami ali so nosilci teh bakterij; poudarja, da so potrebne smernice v zvezi z izolacijo hospitaliziranih nosilcev in da je treba vzpostaviti multidisciplinarno, profesionalno delovno skupino, ki bo neposredno odgovorna nacionalnim ministrstvom za zdravje;

Četrtek, 13. september 2018

15. poudarja, da je potreben sistem EU za zbiranje podatkov o pravilni uporabi vseh antibiotikov; zahteva pripravo protokolov za predpisovanje in uporabo antibiotikov na ravni EU, v katerih bo priznana tudi odgovornost veterinarjev in osebnih zdravnikov; poleg tega poziva k obveznemu zbiranju vseh zdravniških receptov za antibiotike na nacionalni ravni in njihov vnos v zbirko podatkov, ki jo bodo nadzorovali in usklajevali strokovnjaki za okužbe, da bi širili znanje o njihovi čim boljši uporabi;

16. glede tega obžaluje, da Komisija ni predlagala strateškega zgodnejšega pristopa do onesnaževanja vode z zdravili, kot je določen v okvirni direktivi o vodah ⁽²⁰⁾; zato poziva Komisijo in države članice, naj nemudoma zasnujejo strategijo EU za takojšnje reševanje problema ostankov zdravil v vodi in okolju ter naj namenijo dovolj pozornosti spremljanju, zbiranju podatkov in boljšim analizam o tem, kako odpornost proti antimikrobikom vpliva na vodne vire in vodni ekosistem; želi opozoriti, da bi bil glede ostankov zdravil in odpornosti proti antimikrobikom koristen pristop celovite verige ⁽²¹⁾;

17. poudarja, da je onesnaževanje vode in tal z ostanki antibiotikov, ki se uporabljajo v humani in veterinarski medicini, čedalje bolj problematično, in da je okolje samo potencialen vir novih odpornih mikroorganizmov; zato poziva Komisijo, naj veliko več pozornosti nameni okolju kot delu koncepta „eno zdravje“;

18. želi spomniti, da pogosto navedeni podatki o 25.000 smrtnih primerih v EU in stroških več kot 1,5 milijarde EUR, povezanih z odpornostjo proti antimikrobikom, izvirajo iz leta 2007 in je treba informacije o dejanskem bremenu odpornosti proti antimikrobikom redno posodabljati;

19. želi spomniti, da je zdravje dejavnik produktivnosti in konkurenčnosti ter da je eno od najpomembnejših vprašanj za državljanje;

20. poziva Komisijo, naj poveča financiranje EUCAST, ki se ukvarja s tehničnimi vidiki testiranja fenotipične in vitro odpornosti proti antimikrobikom in je povezovalni organ med EMA in ECDC;

21. poziva Komisijo, naj v večletnem finančnem okviru 2021–2027 dodeli dodatna sredstva, ki bodo posebej namenjena raziskavam v zvezi z neterapevtskimi nadomestili za krmila v živinoreji;

22. podpira najmanj odgovor Sveta na osnutek kodeksa ravnanja Codex Alimentarius za zmanjšanje in obvladovanje odpornosti proti antimikrobikom ter njegovih načel 18 in 19 o odgovorni in previdni uporabi antimikrobikom;

23. spodbuja, da naj bo poudarek na upoštevanju smernic za obvladovanje okužb, vključitvi ciljev za zmanjšanje stopnje okužb in spodbujanju primerov dobre prakse, da bi prispevali k varnosti pacientov v bolnišnicah;

24. poziva Komisijo, ECDC in države članice, naj spodbujajo uporabo brisač za enkratno uporabo v higiensko občutljivih okoljih, kot so zdravstvene ustanove, obrati za predelavo hrane in otroški vrtci;

⁽²⁰⁾ Člen 8(c) Direktive 2013/39/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. avgusta 2013 o spremembi direktiv 2000/60/ES in 2008/105/ES v zvezi s prednostnimi snovmi na področju vodne politike (UL L 226, 24.8.2013, str. 1).

⁽²¹⁾ Kot so opredelili nizozemsko ministrstvo za infrastrukturo in javna dela, Nizozemski inštitut za javno zdravje in okolje ter vodnogospodarski sektor in vodne uprave.

Četrtek, 13. september 2018

25. opozarja, da je hrana eno od možnih sredstev za prenos odpornih bakterije z živali na ljudi in tudi da bakterije, ki so odporne na zdravila, lahko krožijo med ljudmi in živalmi po vodi in okolju; je seznanjen s tveganjem okužbe z odpornimi organizmi prek onesnaženih poljščin, pri katerih se uporabljajo antimikrobiki, ali hlevskega gnoja in odtoka s polj v podtalnico; poudarja, da v tem kontekstu na širjenje te bakterije vplivajo trgovina, potovanja ter človeške in živalske migracije;

26. poziva Komisijo in države članice, naj oblikujejo sporočila o javnem zdravju, da bi ozavestile javnost in s tem spodbudile spremembo odnosa do odgovorne rabe antibiotikov in ravnanja z njimi, zlasti v zvezi s preventivnim zdravljenjem; poudarja, kako pomembno je spodbujati zdravstveno pismenost, saj je poglobitvega pomena, da pacienti razumejo informacije o zdravstvenem varstvu in lahko pravilno upoštevajo navodila za zdravljenje; poudarja, da bi bilo treba okrepiti preventivne ukrepe, vključno z dobro higieno, da bi zmanjšali povpraševanje po antibiotikih; poudarja, da bi morala biti v ospredju preventivne strategije ozaveščenost o nevarnostih samozdravljenja in prepogostega predpisovanja zdravil;

27. poziva države članice, naj oblikujejo sporočila o javnem zdravju, da bi ozavestile javnost o povezavi med okužbami in osebno higieno; poudarja, da je učinkovit način za zmanjšanje uporabe antimikrobikov, da najprej preprečimo širjenje okužb; v zvezi s tem spodbuja pobude za samopomoč;

28. poziva Komisijo in države članice, naj razvijejo strategije, s katerimi bodo pacientom pomagali, da bodo upoštevali in izvajali zdravljenje z antibiotiki in drugo primerno zdravljenje, kot so ga predpisali zdravstveni delavci;

29. poziva Komisijo, naj po pristopu „eno zdravje“ predlaga smernice s primeri najboljše prakse za pripravo usklajenih standardov kakovosti, ki naj bi se izvajali v programih EU, da bi se spodbudilo interdisciplinarno izobraževanje, preprečevanje okužb in programi usposabljanja zdravstvenih delavcev in javnosti, s čimer bi zagotovili ustrezno ravnanje zdravstvenih delavcev in veterinarskih delavcev v zvezi z izdajanjem receptov, odmerjanjem, uporabo in odlaganjem protimikrobnih sredstev in s snovmi, ki so kontaminirane z odpornostjo proti antimikrobikom⁽²²⁾, ter vzpostavitev in uporabo multidisciplinarnih skupin za upravljanje antibiotikov v bolnišničnem okolju;

30. poudarja, da se ena tretjina receptov izda v osnovnem zdravstvu, zato bi moral imeti ta sektor prednost pri uporabi protokolov; poudarja, da so za pripravo teh protokolov, za nadzor in nadaljnje ukrepanje potrebni strokovnjaki na področju nalezljivih bolezni; poziva Komisijo, naj pripravi smernice za uporabo teh protokolov na področju zdravstvenega varstva ljudi; poziva države članice, naj pregledajo vse obstoječe protokole, zlasti v zvezi s preventivno uporabo med operacijami; pozdravlja sedanje projekte na nacionalni ravni, kot je projekt PIRASOA, ki so primeri dobre prakse racionalne uporabe v osnovnem zdravstvu in bolnišnicah; spodbuja razvoj mehanizmov za izmenjavo primerov dobrih praks in protokolov;

31. se zaveda, da morajo zdravstveni delavci pogosto sprejemati hitre odločitve o terapevtski indikaciji za zdravljenje z antibiotiki; ugotavlja, da lahko pri sprejemanju učinkovitih in natančnih odločitev pomagajo hitri diagnostični testi;

32. spodbuja države članice, naj preprečijo širjenje okužb z odpornimi bakterijami, tako da izvajajo aktivne presejalne programe s hitrimi diagnostičnimi tehnologijami, da bi hitro ugotovili, kateri pacienti so okuženi z bakterijami, ki so odporne na več zdravil, in naj uvedejo primerne ukrepe za nadzor okužb (npr. izolacijo ali združevanje pacientov in strožje higienske ukrepe);

33. je seznanjen s tem, da so lahko stroški hitrih diagnostičnih orodij višji od cene antibiotikov; poziva Komisijo in države članice, naj predlagajo spodbude, na podlagi katerih bo lahko industrija razvila učinkovite, cenovno ugodne in uspešne preskusne metode ter uporabo hitrih diagnostičnih orodij; poudarja, da so ta orodja na voljo samo v 40 % držav OECD; poziva zdravstvene zavarovalnice, naj pokrijejo dodatne stroške, ki izhajajo iz uporabe hitrih diagnostičnih orodij, glede na dolgoročne koristi preprečevanja nepotrebne rabe antimikrobikov;

⁽²²⁾ Člen 78 prihodnje uredbe o zdravilih za uporabo v veterinarski medicini.

Četrtek, 13. september 2018

34. poziva Komisijo in države članice, naj omejijo ali ustavijo prodajo antibiotikov s strani strokovnjakov za človeško in živalsko zdravje, ki jih tudi predpisujejo, prav tako pa naj odpravijo vsakršno spodbudo – finančno ali nefinančno – za njihovo predpisovanje, hkrati pa še naprej zagotavljajo dovolj hiter dostop do nujnih zdravil za uporabo v veterinarski medicini; poudarja, da se številna protimikrobna sredstva uporabljajo pri ljudeh in živalih, da so nekatera protimikrobna sredstva ključnega pomena za preprečevanje ali zdravljenje življenjsko nevarnih okužb pri ljudeh in da bi bilo zato treba njihovo uporabo na živalih prepovedati; poudarja, da bi morala biti ta protimikrobna sredstva namenjena samo zdravljenju ljudi, da bi se čim bolj ohranila njihova učinkovitost pri zdravljenju okužb pri ljudeh; meni, da bi bilo treba državam članicam dovoliti, da izvajajo ali ohranijo strožje ukrepe v zvezi z omejitvijo prodaje antibiotikov;

35. poziva Komisijo in države članice, naj odločno ukrepajo zoper nezakonito prodajo antimikrobnih proizvodov ali njihovo prodajo brez zdravniškega ali veterinarskega recepta v EU;

36. poudarja vlogo cepiv in diagnostičnih orodij v boju zoper odpornost proti antimikrobikom in okužbe, povezane z zdravstveno oskrbo; priporoča, naj se v nacionalne akcijske načrte o odpornosti proti antimikrobikom kot ključni element vključijo cilji glede vseživljenjskega cepljenja prebivalstva, zlasti ranljivih skupin, in nadzora nad okužbami; poudarja, da so pomembni tudi dostopni podatki in ozaveščanje širše javnosti, da bi izboljšali stopnje cepljenja v zdravstvenem varstvu ljudi in živali ter se tako spoprijeli z boleznimi in odpornostjo proti antimikrobikom na stroškovno učinkovit način;

37. poudarja, da je v evropskem akcijskem načrtu „eno zdravje“ zoper odpornost proti antimikrobikom ugotovljeno, da je imunizacija s cepljenjem stroškovno učinkovit zdravstveni poseg v boju zoper odpornost proti antimikrobikom⁽²³⁾, in da je Komisija najavila pobude, s katerimi naj bi spodbujala k uporabi diagnostike, alternativ za antimikrobike in cepiv⁽²⁴⁾, da pa so te tri metode dražje kot klasični antibiotiki, zaradi česar je težko zvišati precepljenost, kar je namen akcijskega načrta⁽²⁵⁾; poudarja, da je cepljenje po mnenju več držav članic pomemben ukrep politike, tako za preprečitev čezmejnih izbruhov živalskih bolezni kot nadaljnjih tveganj okužbe na kmetijskem trgu EU, zato so ga že uvedle;

38. poziva države članice, naj okrepijo prizadevanja za preprečevanje in obvladovanje okužb, ki utegnejo povzročiti sepso; poziva države članice, naj v svoje nacionalne akcijske načrte o odpornosti proti antimikrobikom vključijo ciljno usmerjene ukrepe za izboljšanje preprečevanja, zgodnjega ugotavljanja in diagnosticiranja ter kliničnega upravljanja sepse;

39. poziva Komisijo, naj preuči, kako bi bilo mogoče najbolje izkoristiti potencial evropskih referenčnih mrež za redke bolezni, in oceni njihovo morebitno vlogo v raziskavah na področju odpornosti proti antimikrobikom;

40. poudarja, da je onesnaževanje okolja z ostanki antibiotikov, ki se uporabljajo v humani in veterinarski medicini, zlasti z živino-rejo ter prek bolnišnic in gospodinjstev, čedalje bolj problematično, zato so potrebni usklajeni ukrepi politik, s katerimi bi preprečili širjenje odpornosti proti antimikrobikom med ekosistemi, živalmi in ljudmi; spodbuja dodatne raziskave dinamike prenosa in sorazmernega vpliva tega onesnaževanja na odpornost proti antimikrobikom; zato poziva k razvoju sinergij med pristopom „eno zdravje“ in obstoječimi podatki o okoljskem spremljanju, zlasti na podlagi nadzornega seznama spremljanja iz okvirne direktive o vodah, da bi se izboljšalo poznavanje pojava in širjenja antimikrobikov v okolju;

41. je seznanjen s tem, da se bakterije, izpostavljene herbicidom, drugače odzivajo na klinično pomembne antibiotike; je seznanjen s pogostostjo sprememb glede odpornosti proti antibiotikom, ki so posledica uporabe odobrenih herbicidov in antibiotikov, ter da učinki teh sprememb niso pod regulativnim nadzorom;

42. poziva Komisijo, naj sprejme ustrezne ukrepe za obravnavanje izpustov farmacevtskih izdelkov, vključno s protimikrobnimi sredstvi, v okolje prek odpadne vode in čistilnih naprav za odpadno vodo, kar je pomemben dejavnik pri odpornosti proti antimikrobikom;

⁽²³⁾ Evropska komisija, Evropski akcijski načrt „eno zdravje“ zoper odpornost proti antimikrobikom, junij 2017, str. 10.

⁽²⁴⁾ Prav tam, str. 12.

⁽²⁵⁾ Prav tam, str. 15.

Četrtek, 13. september 2018

43. poziva k pregledu ocen tveganja za okolje kot del postopka izdaje dovoljenja za promet z antimikrobiki, pa tudi s starejšimi izdelki, ki so že na trgu; poziva, naj se pri proizvodnji in distribuciji farmacevtskih izdelkov in izpustu antibiotikov v okolje dosledno izvajajo dobre proizvodne prakse EU in uveljavljajo okolju prijazna pravila v zvezi z oddajo javnih naročil;
44. poziva Komisijo in države članice, naj s pregledom uporabe fungicidov v kmetijstvu in industriji obravnavajo vprašanje naglo rastočih ravni multirezistentnih gliv;
45. poziva Komisijo in države članice, naj postopoma odpravijo uporabo antimikrobnih spojin ali kemikalij v nekliničnem okolju, na primer v vsakodnevnih čistilih in drugih potrošniških proizvodih;
46. poudarja, da je treba podrobno raziskati, kako prisotnost protimikrobnih snovi v poljščinah in krmi vpliva na nastanek odpornosti proti antimikrobikom, pa tudi mikrobiološke skupnosti v tleh;
47. ob tem poudarja, da je potrebna izčrpna predhodna ocena družbenih stroškov pristopa ukrepanja na koncu verige;
48. poziva Komisijo in države članice, naj pregledajo svoje kodekse dobre kmetijske prakse in ustrezne najboljše razpoložljive metode v sklopu direktive o industrijskih emisijah ⁽²⁶⁾ ter vanje vključijo določbe za rokovanje z gnojem, ki vsebuje antibiotike ali mikroorganizme, odporne proti antimikrobikom;
49. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo k razvoju trajnostnih zdravil z majhnim vplivom na okolje in vodo ter k nadaljnjim inovacijam v farmacevtski industriji v tej smeri;
50. poudarja, da vse države članice nimajo zadostnih virov za oblikovanje in izvajanje celovitih nacionalnih strategij v zvezi z odpornostjo proti antimikrobikom; poziva Komisijo, naj državam članicam posreduje jasne informacije o virih EU, ki so na voljo za boj zoper odpornost proti antimikrobikom, in zagotovi več namenskih sredstev za ta namen;
51. poziva Komisijo, naj pregleda in spremeni referenčne dokumente o najboljših razpoložljivih tehnikah v sklopu direktive o industrijskih emisijah, ki se nanašajo na emisije iz obratov za proizvodnjo antibiotikov;
52. poziva Komisijo, naj učinkovito prenese v prakso razpoložljivo zakonodajo na vseh področjih, povezanih z odpornostjo proti antimikrobikom, da bi zagotovila obravnavo tega tveganja v vseh politikah;
53. poudarja, kako pomemben je pristop z oceno vsega življenjskega cikla, od proizvodnje in predpisovanja do rokovanja s farmacevtskimi odpadki; poziva Komisijo, naj obravnava vprašanje odstranjevanja antibiotikov, saj bi bilo treba raziskati alternative za sežig, kot je uplinjanje;
54. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da bodo okoljska vprašanja vključena v sistem farmakovigilance za farmacevtske izdelke za humano uporabo ter okrepljena za veterinarske farmacevtske izdelke, zlasti v zvezi z odpornostjo proti antimikrobikom;
55. poziva Komisijo in države članice, naj določijo standarde kakovosti (mejne vrednosti) ali zahteve za oceno tveganja, s čimer bi poskrbele za varno koncentracijo ustreznih antibiotikov in organizmov, odpornih proti antimikrobikom, v gnoju, blatu iz čistilnih naprav in namakalni vodi, preden se jih razprši po kmetijskih površinah;
56. poziva Komisijo, naj v sodelovanju z državami članicami v vsej EU začne kampanjo splošnega obveščanja potrošnikov in podjetij o akvakulturi, zlasti pa o razlikah med strogimi in celovitimi standardi na trgu EU in standardi, ki za uvožene proizvode veljajo v tretjih državah, predvsem s poudarkom na problematiki zaradi uvajanja izrazito odpornih mikroorganizmov v Unijo in zaradi odpornosti proti antimikrobikom za varnost hrane in javno zdravje;

⁽²⁶⁾ Direktiva 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja) (UL L 334, 17.12.2010, str. 17).

Četrtek, 13. september 2018

57. poziva k postopni odpravi rutinskih ukrepov za preventivno in metafilaktično uporabo protimikrobnih sredstev v skupinah vzrejenih živali ter zahteva, da se uporaba antibiotikov v skrajnem primeru pri živalih za proizvodnjo živil prepove; poudarja, da pravilna živinoreja, higienske prakse, vodenje kmetij in naložbe na teh področjih prispevajo k preprečevanju okužb in s tem k zmanjšanju uporabe antibiotikov; poziva Komisijo, naj predstavi novo strategijo EU o dobrobiti živali, ki jo zagovarja Evropski parlament, katere dolgoročni cilj bo sprejetje zakona o dobrobiti živali; poziva Komisijo, naj nemudoma začne izvajati še neuresničene točke iz strategije EU za zaščito in dobrobit živali 2012–2015;

58. poudarja, da dobro upravljanje kmetij, biološka varnost in sistemi za vzrejo živali spodbujajo zdravje in dobrobit živali, namenjenih za pridelavo hrane, ob ustrezni uporabi pa zmanjšujejo tudi dovzetnost za bakterijska obolenja in potrebo po uporabi antibiotikov na živalih;

59. meni, da je treba v prihodnji skupni kmetijski politiki spodbujati zagotavljanje ustreznih sredstev za naložbe na kmetijskih gospodarstvih, na primer v kakovostna bivališča, prezračevanje, čiščenje, dezinfekcijo, cepljenje in biološko zaščito, in jih ne spodkopavati; v zvezi s tem priznava pomen ozaveščenosti pripadnikov skupnosti kmetovalcev glede dobrobiti in zdravja živali ter varnosti hrane; ugotavlja, kako pomembno je spodbujati in uporabljati dobre prakse na vseh stopnjah proizvodnje in predelave živil ter da so pomembne tudi varna in prehransko uravnotežena krma, posebne strategije krmiljenja, sestava krme in predelava krme;

60. poziva Komisijo in države članice, naj tudi v okviru reforme skupne kmetijske politike dosežejo več sinergije in v skladu z ugotovitvami akcijskega načrta „eno zdravje“ zoper odpornost proti antimikrobikom zagotovijo učinkovite finančne spodbude in podporo živinorejcem, ki bodo dokazali, da so znatno zmanjšali porabo antibiotikov in pri svojih živalih ali živini dosegli visoko precepljenost;

61. poudarja, da sta dobra sanitarna oskrba in higiena na kmetijah bistvenega pomena; poziva Komisijo, naj pripravi smernice v zvezi z uporabo antibiotikov pri živalih in higienskimi razmerami na kmetijah; poziva države članice, naj oblikujejo posebne načrte in okrepijo nadzor nad sanitarnimi razmerami;

62. želi spomniti na preventivne ukrepe, ki se uporabijo, preden se preide na antimikrobno zdravljenje celih skupin živali za proizvodnjo živil (metafilaksa):

— uporaba dobrih, zdravih plemenskih živali, ki rastejo naravno, z ustrezno gensko raznolikostjo;

— razmere, kjer so upoštewane vedenjske potrebe vrst, tudi socialna interakcija/hierarhija;

— gostota živali, ki ne povečuje tveganja za prenos bolezni;

— izolacija bolnih živalih od preostale skupine;

— (za piščance in manjše živali) razdelitev jat na manjše, fizično ločene skupine;

— izvajanje obstoječih pravil o dobrobiti živali, ki so že navzkrižno skladna, kot je določeno v predpisanih zahtevah ravnanja (PZR) 11, 12 in 13 Priloge II k Uredbi (EU) št. 1306/2013 ⁽²⁷⁾;

⁽²⁷⁾ Uredba (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 352/78, (ES) št. 165/94, (ES) št. 2799/98, (ES) št. 814/2000, (ES) št. 1290/2005 in (ES) št. 485/2008, UL L 347, 20.12.2013, str. 549, s katero se uveljavljajo predpisi Direktive Sveta 98/58/ES z dne 20. julija 1998 o zaščiti rejnih živalih (UL L 221, 8.8.1998, str. 23); Direktiva Sveta 91/630/EGS z dne 19. novembra 1991 o določitvi minimalnih pogojev za zaščito prašičev, UL L 340, 11.12.1991, str. 33). Direktiva Sveta 91/629/EGS z dne 19. novembra 1991 o določitvi minimalnih pogojev za zaščito telet (UL L 340, 11.12.1991, str. 28).

Četrtek, 13. september 2018

63. meni, da bi zahteve, s katerimi bi zagotovili, da se označbe sklicujejo na uporabo antibiotikov, izboljšale obveščenost potrošnikov in jim pomagale sprejemati bolj informirane odločitve; poziva Komisijo, naj vzpostavi usklajen sistem označevanja, ki bo temeljil na standardih dobroti živali in dobri živinorejski praksi, kot je bilo predvideno že leta 2009 ⁽²⁸⁾;

64. poleg tega želi opozoriti na nedavne znanstvene ugotovitve (iz februarja 2018), da se encimi ESBL (betalaktamaze razširjenega spektra) iz živinoreje in od uživanja mesa na ljudi prenesajo le v omejenem obsegu in da se v glavnem prenašajo s človeka na človeka ⁽²⁹⁾;

65. poudarja, da kmetovanje z veliko gostoto živali lahko pomeni, da živina in perutnina na kmetijah po nepotrebem in rutinsko prejemata antibiotike, s čimer se spodbuja hitra rast; antibiotiki se uporabljajo tudi v preventivne namene, da bi preprečili širjenje bolezni zaradi natrpanosti živali, omejenih prostorov in stresnih pogojev, v katerih živali živijo in ki slabijo njihov imunski sistem, ter kot nadomestilo za slabe sanitarne pogoje, v katerih so rejene;

66. meni, da je naše razumevanje širjenja odpornosti proti antimikrobikom z živali na kmetijah na ljudi že dokaj dobro, to pa v akcijskem načrtu ni ustrezno upoštevano; ugotavlja, da akcijski načrt zgolj poziva k nadaljnjemu preiskovanju te teme in zapolnjevanju vrzeli v znanju na tem področju, kar bi utegnilo povzročiti odložitev močno potrebnih ukrepov;

67. poziva Komisijo in države članice, naj razlikujejo med živino in hišnimi živalmi, zlasti pri razvoju mehanizmov spremljanja in ocenjevanja rabe antimikrobikov v veterinarski medicini ter pri razvoju ukrepov za obravnavanje njihove uporabe;

68. poudarja, da je bil v sodelovanju z veterinarji razvit celovit sistem spremljanja antibiotikov v kmetijstvu, v okviru katerega se uporaba antibiotikov obsežno dokumentira in dodatno izboljšuje; obžaluje, da v povezavi s humano medicino primerljivega sistema še ni;

69. je seznanjen, da so soodvisnost med ugotovljeno odpornostjo na antibiotike pri živalih za živila (npr. pitovnih piščancih) in velikim deležem bakterijskih okužb pri ljudeh, ki izhajajo iz stika z mesom, priprave in porabe mesa teh živali, potrdile tudi agencije EU ⁽³⁰⁾;

70. poudarja, da so raziskave pokazale, da so ukrepi, ki omejujejo uporabo antibiotikov pri živalih za živila, povezani z zmanjšanjem prisotnosti bakterij, odpornih proti antibiotikom, v teh živalih ⁽³¹⁾;

71. glede na to nedavno raziskavo ⁽³²⁾ poziva Komisijo in države članice, naj ravnajo pazljivo in ukrepajo z zdravo mero ter naj skrbno analizirajo antibiotike in odpornost proti antimikrobikom ter jih v vsej relevantni zakonodaji ustrezno opredelijo, da ne bi po nepotrebem omejevale dostopnosti zdravil proti nekaterim praživalim v evropski živinoreji, na primer proti kokcidijem, in s tem nehoti povečale tveganja za okužbo ljudi z nevarnimi bakterijami in mikrobi v hrani;

72. obžaluje, da Evropski akcijski načrt „eno zdravje“ zoper odpornost proti antimikrobikom ne vsebuje ne dodelitve sredstev ne bolj ambiciozne uporabe zakonodajnih orodij; poziva Komisijo, naj bo bolj ambiciozna pri morebitnih prihodnjih akcijskih načrtih, ki jih bo oblikovala, in naj bo bolj odločna pri njihovem izvajanju v celoti;

⁽²⁸⁾ https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/animals/docs/aw_other_aspects_labelling_ip-09-1610_en.pdf

⁽²⁹⁾ Mevius, D. et al., *ESBL-Attribution-Analysis (ESBLAT). Searching for the sources of antimicrobial resistance in humans* (Analiza skupnega prispevka ESBL: iskanje virov odpornosti proti antimikrobikom pri ljudeh), 2018. Na voljo na: <http://www.1health4food.nl/esblat>

⁽³⁰⁾ Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni in Evropska agencija za varnost hrane: <https://ecdc.europa.eu/sites/portal/files/media/en/publications/Publications/antimicrobial-resistance-zoonotic-bacteria-humans-animals-food-EU-summary-report-2014.pdf>

⁽³¹⁾ [http://www.thelancet.com/pdfs/journals/lanplh/PIIS2542-5196\(17\)30141-9.pdf](http://www.thelancet.com/pdfs/journals/lanplh/PIIS2542-5196(17)30141-9.pdf)

⁽³²⁾ Mevius, D. et al., *ESBL-Attribution-Analysis (ESBLAT). Searching for the sources of antimicrobial resistance in humans* (Analiza skupnega prispevka ESBL: iskanje virov odpornosti proti antimikrobikom pri ljudeh), 2018. Na voljo na: <http://www.1health4food.nl/esblat>

Četrtek, 13. september 2018

73. obžaluje, da je strateški pristop Komisije, ki je načeloma pravilen, vse pre pogosto omejen na izjave o nameri, in Komisijo poziva, naj svoj pristop natančneje opredeli;
74. poziva Komisijo, naj usklajuje in spremlja nacionalne strategije, da bi omogočila izmenjavo primerov dobre prakse med državami članicami;
75. poziva države članice, naj na nacionalni ravni razvijejo ambiciozne strategije za boj zoper odpornost proti antimikrobikom v živilnorski sektorju, ki bodo med drugim obsegale cilje zmanjšanja količin pri uporabi veterinarskih antimikrobikov, pri tem pa upoštevale lokalne razmere; poudarja, da bi morali biti v izvajanje teh strategij vključeni vsi sektorji v prehranski verigi;
76. ugotavlja, da so nekatere države članice pravno opredelile strokovno kvalificirane svetovalce za živalska zdravila, ki so jih ustrezni organi pooblastili za predpisovanje določenih veterinarskih zdravil; poudarja, da nacionalni akcijski načrti na področju odpornosti proti antimikrobikom tem osebam ne bi smeli prepovedovati, da po potrebi predpišejo in dobavijo določena veterinarska zdravila, saj imajo lahko te osebe pomembno vlogo za osamljene podeželske skupnosti;
77. poudarja, da je pomembno izmenjevati primere dobre prakse med državami članicami in da mora to usklajevati Komisija; ob tem pozdravlja, da se je na Nizozemskem v obdobju 2009–2016 zmanjšala raba antibiotikov v živilnorski za 64,4 %, država pa je tudi najavila željo, da bi jo do leta 2020 še dodatno zmanjšali; poziva Komisijo in države članice, naj ta zgled javno-zasebnega partnerstva prenesejo tudi med javne organe, različne panoge, znanstvenike in veterinarje v drugih delih Unije;
78. poziva države članice, naj premislijo o izvajanju pozitivnih (oprostitev davka za kmete) in negativnih (davki na prodajo antibiotikov, kot sta jih uspešno uvedli Belgija in Danska) davčnih spodbud v zvezi z antibiotiki, ki v živilnorski uporabljajo za neterapevtske namene;

Spodbujanje raziskav, razvoja in inovacij na področju odpornosti proti antimikrobikom

79. poudarja, da je EU vložila 1,3 milijarde EUR v raziskave o odpornosti proti antimikrobikom, s čimer je prevzela vodilni položaj na tem področju, in da dosežki EU vključujejo začetek izvajanja programa „New Drugs for Bad Bugs“⁽³³⁾ (nova zdravila za slabe bacile) in pobudo za skupno načrtovanje programa na področju odpornosti proti antimikrobikom (JPIAMR)⁽³⁴⁾; poudarja potrebo po učinkovitosti in usklajevanju raziskovalnih ukrepov; zato pozdravlja pobude, kot je ERA-NET, za vzpostavljanje sinergij med pobudo JPIAMR in programom Obzorje 2020; poudarja, da je bilo do 1960-ih uvedenih več kot 20 novih razredov antibiotikov in z zaskrbljenostjo ugotavlja, da v zadnjih letih niso bili uvedeni nobeni resnično novi razredi antimikrobikov;
80. poziva Komisijo, naj razmisli o novem zakonodajnem okviru, da bi spodbudila razvoj novih antimikrobikov za ljudi, kakor je že zahteval Parlament 10. marca 2016 v predlogih sprememb k uredbi o zdravilih za uporabo v veterinarski medicini ter v resoluciji z dne 19. maja 2015; ugotavlja, da je cilj evropskega načrta „eno zdravje“ zoper odpornost proti antimikrobikom tudi analizirati regulativna orodja in spodbude EU, zlasti zakonodajo o zdravilih sirotah in pediatriji, in jih uporabiti za nove antimikrobike;
81. pozdravlja, da sta agenciji EFSA in EMA pred kratkim pregledali in obravnavali vrsto nadomestnih možnosti za uporabo antimikrobikov pri vretenih živalih, pri čemer so nekatere med eksperimentalnimi študijami obetale dobre rezultate na področju izboljšanja parametrov zdravja živali; zato priporoča, naj se na novo spodbudijo znanstvene raziskave v zvezi z nadomestnimi možnostmi ter oblikuje zakonodajni okvir EU, ki bi spodbudil razvoj teh možnosti in nakazal pot do njihove odobritve;
82. želi spomniti, da so možnosti tradicionalnega pridobivanja antibiotikov na podlagi metod modificiranja antibiotikov, pridobljenih iz narave, izčrpane in da bi bilo treba z naložbami v raziskave in razvoj nove generacije prekiniti tradicionalno paradigmo na področju antibiotikov; pozdravlja nove, že razvite metode, kot so monoklonalna protitelesa, ki zmanjšajo virulenco bakterij ter jih ne uničijo, temveč zgolj onesposobijo;

⁽³³⁾ <http://www.imi.europa.eu/content/nd4bb>

⁽³⁴⁾ <http://www.jpiamr.eu>

Četrtek, 13. september 2018

83. opozarja, da imajo znanost in raziskave odločilno vlogo pri razvoju standardov v boju zoper odpornost proti antimikrobikom;
84. pozdravlja najnovejše raziskovalne projekte v zvezi z nadomestnimi terapijami z antibiotiki, na primer z bakteriofagnim zdravljenjem, kot je projekt Phagoburn, ki ga financira EU; ugotavlja, da bakteriofagno zdravljenje doslej še ni bilo odobreno na ravni EU; poziva Komisijo, naj predlaga okvir za bakteriofagno zdravljenje na podlagi najnovejših raziskav;
85. je seznanjen z najnovejšimi raziskavami na področju razvoja probiotikov naslednje generacije za vzporedno uporabo z anti-biotičnim zdravljenjem v kliničnem okolju, ki dokazano zmanjšujejo z zdravstveno oskrbo povezane okužbe z bakterijami, ki so zelo odporne na antibiotik ⁽³⁵⁾;
86. ugotavlja, da so enako pomembni tudi razvoj in raziskave novih pristopov k zdravljenju in preprečevanju okužb, ki lahko vključujejo uporabo snovi za krepitev imunskega odziva na bakterijske okužbe, na primer prebiotikov in probiotikov;
87. spodbuja Evropsko agencijo za zdravila (EMA), naj v sodelovanju z EFSA in ECDC pregleda vse razpoložljive informacije o koristih in tveganjih starejših antimikrobikov, tudi o kombinaciji različnih antibiotikov, ter prouči, ali je treba njihovo odobreno rabo kakor koli spremeniti; poudarja, da bi bilo treba spodbujati zgodnji dialog med inovatorji in regulativnimi organi, da bi bilo mogoče po potrebi sprejeti regulativni okvir, s katerim bi zastavili prednostne naloge, pospešili razvoj antimikrobnih zdravil ter omogočili hitrejši dostop;
88. poziva Komisijo, naj uvede pospešeni postopek, s katerim bi bilo mogoče začasno prepovedati uporabo antimikrobikov, odobrenih za industrijsko ali kmetijsko uporabo, za katere se domneva, da resno negativno vplivajo na odpornost proti antimikrobikom, dokler ne bodo opravljene dodatne študije o vplivu teh antimikrobikov;
89. opozarja, da slaba kakovost zdravstvenih in veterinarskih proizvodov z nizkimi koncentracijami aktivnih sestavin in/ali dolgotrajna raba spodbujata nastanek odpornih mikrobov; zato poziva Komisijo in države članice, naj izboljšajo in oblikujejo zakonodajo, s katero bodo zagotovili, da bodo zdravila kakovostna, varna in učinkovita ter da bo njihova raba v skladu s strogimi načeli;
90. poziva Komisijo, naj poveča financiranje zgodnjih medsektorskih in interdisciplinarnih raziskav in razvoja na področju epidemiologije in imunologije patogenov, odpornih proti antimikrobikom, ter spremljanja okužb, povezanih z zdravstveno oskrbo, zlasti poti prenosa med živalmi in ljudmi ter okoljem; poziva Komisijo, naj podpre raziskave na področju higiene rok in vpliva različnih metod umivanja in sušenja rok na prenos morebitnih patogenov;
91. poziva Komisijo, naj v enaki meri kot v razvoj novih molekul za nove antibiotike vlaga tudi v razvoj neantibiotičnih možnosti za zdravje živali, vključno s spodbujevalci rasti; poudarja, da se novih antibiotikov ne sme uporabljati za zdravljenje ali spodbujanje rasti živali in da morajo industrijske panoge, ki prejemajo javna sredstva za razvoj novih antibiotikov, ustaviti distribucijo in/ali uporabo antibiotikov v te namene;
92. pozdravlja nedavne čezmejne raziskovalne projekte na področju odgovornega ravnanja z antimikrobiki in preprečevanja okužb, kot je projekt „i-4-1-Health Interreg“, ki se financira s sredstvi EU; poziva Komisijo, naj poveča sredstva za raziskave na področju ukrepov za preprečevanje okužb, povezanih z zdravstveno oskrbo;
93. poziva Komisijo, naj v sklopu naslednjega okvirnega programa EU za raziskave še naprej podpira prizadevanja za raziskave in razvoj na področju odpornosti proti antimikrobikom, vključno z globalnimi okužbami, opredeljenimi v ciljih trajnostnega razvoja, zlasti tuberkulozo, odporno na zdravila, ter malarijo, HIV in zapostavljenimi tropskimi boleznimi, tudi tako, da v sklopu programa dodeli posebno misijo svetovnemu boju zoper odpornost proti antimikrobikom;
94. poziva Komisijo, naj uvede omejitve prevoza živih živali iz območij, kjer so bili s sedanjim sistemom spremljanja ugotovljeni sevi bakterij, odporni proti antimikrobikom;

⁽³⁵⁾ Pamer, E. G., *Resurrecting the intestinal microbiota to combat antibiotic-resistant pathogens* (Oživitve črevesnih mikrobiotikov za boj proti patogenom, odpornim na antibiotike), *Science*, Vol. 352(6285), 2016, str. 535-538.

Četrtek, 13. september 2018

95. ugotavlja, da imajo lahko tudi nekatera fitofarmacevtska sredstva antimikrobične lastnosti, ki lahko vplivajo na širitev odpornosti proti antimikrobikom; poziva tudi k nadaljnji raziskavi morebitne povezave med izpostavljenostjo tržnim različicam pesticidov in herbicidov in razvojem odpornosti proti antimikrobikom; priznava, da se redno preverja toksičnost herbicidov, ne preverjajo pa se subletalni učinki na mikrobo, ter poudarja, da je zato pomembno razmisliti o rutinskem izvajanju takšnih preskusov;

96. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo zgodnji in stalni dialog z vsemi zainteresiranimi stranmi, da bi oblikovale ustrezne spodbude za raziskave in razvoj na področju odpornosti proti antimikrobikom; priznava, da ni enega pristopa, ki bi ustrezal vsem; poziva Komisijo, naj v razpravi o načrtu eno zdravje formalno vključi civilno družbo, na primer z vzpostavitvijo in financiranjem namenske mreže deležnikov;

97. poudarja, da so potrebni različni modeli sodelovanja, ki bi jih vodil javni sektor in bi vključevali industrijo; priznava, da imajo zmogljivosti industrije osrednjo vlogo pri raziskavah in razvoju na področju odpornosti proti antimikrobikom; ne glede na zgoraj navedeno poudarja, da raziskave in razvoj na tem pomembnem področju zahtevajo, da jih organi uvrstijo med prednostne naloge in dodatno usklajujejo; zato poziva Komisijo, naj vzpostavi javno platformo za projekte raziskav in razvoja na področju odpornosti proti antimikrobikom, ki se financirajo z javnimi sredstvi, in za usklajevanje vseh ukrepov v okviru raziskav in razvoja na tem področju;

98. v tem kontekstu poudarja, da sedanji okvir za inovacije ne omogoča učinkovitega spodbujanja raziskav in razvoja na področju odpornosti proti antimikrobikom, in poziva k prilagoditvi in uskladitvi ureditve intelektualne lastnine na evropski ravni, zlasti da bi zaščita bolje ustrezala zahtevanemu obdobju za zadevno inovativno zdravilo;

99. meni, da se v Uniji na več različnih krajih izvajajo raziskave v zvezi z odpornostjo proti antimikrobikom, ne da bi o tem obstajal ustrezen pregled stanja na tem področju za vso EU; zato poziva k vzpostavitvi posebne platforme za to področje, da bi bilo mogoče v prihodnje učinkoviteje uporabljati sredstva za raziskave;

100. opozarja na pomen vzpostavljanja povezav med akademskim svetom in biofarmaceutskimi družbami pri razvoju novih antibiotikov, hitrih diagnostičnih postopkov in novih terapij;

101. pozdravlja sklepe skupnega tehničnega simpozija Svetovne zdravstvene organizacije, Svetovne organizacije za intelektualno lastnino in Svetovne trgovinske organizacije z naslovom Odpornost proti antimikrobikom: kako spodbujati inovacije, dostop do antibiotikov in njihovo ustrezno uporabo ⁽³⁶⁾, na katerem se je razpravljalo o novih modelih raziskav in razvoja, da bi spodbudili raziskave in razvoj, obenem pa odpravili dobičkonosnost posameznega antibiotika na podlagi prodane količine;

102. želi spomniti, da bo uredba o kliničnem preskušanju ⁽³⁷⁾ prispevala k spodbujanju raziskav novih antimikrobikov v EU; poziva Komisijo in Evropsko agencijo za zdravila, naj takoj začneta izvajati uredbo o kliničnem preskušanju;

103. poziva Komisijo in države članice, naj podprejo razvoj in izvajanje novih gospodarskih modelov, pilotnih projektov ter odvrčalnih in pritegnitvenih spodbud, da bi se okrepil razvoj novih terapij, metod diagnostike, antibiotikov, zdravniških naprav, cepiv in alternativ za uporabo antimikrobikov; meni, da so ta smiselna, kadar so dolgoročno trajnostna, jih poganjajo potrebe in temeljijo na dokazih ter ciljajo na osrednje prednostne naloge javnosti in podpirajo ustrezno uporabo v zdravstvu;

104. poziva Komisijo, naj oceni učinkovitost trenutne higienske prakse in sanitacijskih metod v bolnišnicah in ustanovah za zdravstveno nego; prav tako jo poziva, naj razišče uporabo probiotikov in drugih trajnostnih tehnologij na področju higiene kot učinkovitega sanitacijskega pristopa za preprečevanje in zmanjševanje okužb, povezanih z zdravljenjem, ki jih gre pripisati odpornosti proti antimikrobikom;

⁽³⁶⁾ <http://www.wipo.int/publications/en/details.jsp?id=4197>

⁽³⁷⁾ Uredba (EU) št. 536/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o kliničnem preskušanju zdravil za uporabo v humani medicini in razveljavitvi Direktive 2001/20/ES (UL L 158, 27.5.2014, str. 1).

Četrtek, 13. september 2018

105. spodbuja širjenje tehnologij stroškovne učinkovitosti, s katerimi se zmanjšuje vpliv z zdravljenjem povezanih okužb v bolnišnicah in pomaga preprečevati širjenje multirezistentnih mikroorganizmov;

106. spodbuja države članice, naj podpirajo alternativne sisteme povračila stroškov, da bi olajšale uporabo inovativnih tehnologij v nacionalnih zdravstvenih sistemih;

107. ugotavlja, da običajni poslovni model za razvoj zdravil ni primeren za razvoj antibiotikov, saj se lahko sčasoma razvije odpornost in ker jih je treba uporabljati zgolj začasno in kot zadnjo možnost; želi industrijo spomniti na njeno družbeno in socialno odgovornost, da si prizadeva za odpravljanje odpornosti proti antimikrobikom, in sicer z iskanjem načinov za podaljšanje življenjske dobe antibiotikov, zaradi česar bi bila dobava učinkovitih antibiotikov trajnostna, in poziva k spodbujanju teh raziskav in opredelitvi regulativnih poti;

108. želi spomniti, da sta tako Evropski parlament kot Svet prosila za pregled sedanjih spodbud (tj. uredbe o zdravih sirotah ⁽³⁸⁾) zaradi njihovega zlorabljanja in visokih končnih cen; zato poziva Komisijo, naj analizira sedanji model spodbud za raziskave in razvoj, vključno z modelom prenosljive tržne ekskluzivnosti, da bi zasnovala nove spodbude in opredelila regulativno pot;

109. poziva Komisijo in države članice, naj v sodelovanju z raziskovalci in industrijo razvijejo nove spodbujevalne modele, ki ne bodo povezovali plačil in količinskega predpisovanja ter bodo spodbujali naložbe v celotnem obdobju razvoja in proizvodnje proizvodov; opozarja, da mora biti zagotovitev cenovne dostopnosti in dostopa do kakovostnih antibiotikov končni cilj raziskav in razvoja ter spodbud;

110. priznava ključno vlogo farmacevtov pri povečevanju ozaveščenosti o ustrezni uporabi antimikrobikom, pa tudi pri preprečevanju odpornosti proti njim; spodbuja države članice, naj razširijo svoje odgovornosti in dovolijo izdajo natančno določenih količin, s čimer bi omogočile uporabo nekaterih cepiv in hitre diagnostične teste v lekarnah;

111. poziva, naj se prenosljive tržne ekskluzivnosti in nagrade za vstop na trg obravnava kot možnost za trajnostne spodbude;

112. poziva Komisijo, naj v svetu prevzame vodilno vlogo pri zavzemanju za modele dobre prakse za zgodnje diagnosticiranje, ki temeljijo na dokazih, da bi obravnavala odpornost proti antimikrobikom;

Oblikovanje globalne agende

113. poudarja, da nam brez usklajenega in takojšnjega ukrepanja na svetovni ravni grozi, da bodo v „postantibiotičski eri“ ljudje spet umirali zaradi navadnih okužb;

114. opozarja, da problem odpornosti proti antimikrobikom zaradi zapletenosti, čezmejne razsežnosti, resnih posledic za okolje, zdravje ljudi in živali ter velikega gospodarskega bremena zahteva nujno in usklajeno ukrepanje na globalni in medsektorski ravni; zato poziva, naj se EU in države članice jasno zavežejo k oblikovanju evropskih in mednarodnih partnerstev in izvajanju presečne globalne strategije za preprečevanje odpornosti proti antimikrobikom, kar zajema področja politike, kot so mednarodna trgovina, razvoj in kmetijstvo;

115. pozdravlja seznam Svetovne trgovinske organizacije, na katerim je razvrščenih 20 najhujših patogenov, odpornih proti antibiotikom ⁽³⁹⁾; poziva, da se pripravijo nujni projekti za raziskave in razvoj glede tega prednostnega seznama bakterij, odpornih proti antibiotikom, da bi razvili zdravila, s katerimi bi se borili proti njim; vendar opozarja, da raziskave novih zdravil niso edini potreben ukrep in da je treba obravnavati tudi zlorabo ali pretirano uporabo tako pri ljudeh kot živalih;

⁽³⁸⁾ Uredba (ES) št. 141/2000 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 1999 o zdravih sirotah (UL L 18, 22.1.2000, str. 1).

⁽³⁹⁾ <http://www.who.int/mediacentre/news/releases/2017/bacteria-antibiotics-needed/en/>

Četrtek, 13. september 2018

116. priznava, da je odpornost proti antimikrobikom čezmejno vprašanje in da proizvodi prihajajo v Evropo z vsega sveta; poziva Komisijo, naj sodeluje s tretjimi stranmi, da bi zmanjšala uporabo antibiotikov pri živinoreji in s tem povezano onesnaženje okolja; poziva jo tudi, naj izvaja sodelovalne raziskovalne programe s tretjimi državami, da bi zmanjšali pretirano uporabo antibiotikov; poziva Komisijo, naj v okviru sporazumov o prosti trgovini prepove uvoz živil živalskega izvora, pri katerih živali niso bile vzrejene v skladu s standardi EU, zlasti s prepovedjo uporabe antibiotikov kot pospeševalcev rasti;

117. je seznanjen s poročilom z naslovom Obravnavanje okužb, odpornih proti zdravilom, na svetovni ravni: končno poročilo in priporočila ⁽⁴⁰⁾, v katerem se ocenjuje, da bi svetovno ukrepanje glede odpornosti proti antimikrobikom v desetletnem obdobju stalo 40 milijard USD, kar je neznatno v primerjavi s stroškom neukrepanja in tudi zelo majhen del tega, kar države G20 danes porabijo za zdravstveno varstvo (okrog 0,05 %); poziva Komisijo, naj preuči možnost, da bi za industrijo v okviru njene socialne odgovornosti uvedli davek za javno zdravje;

118. meni, da bi morali pri prihodnjih trgovinskih sporazumih z Združenim kraljestvom po njegovem izstopu iz Unije obravnavati vprašanje odpornosti proti mikrobikom in da je treba vanje vključiti pogoj, da Združeno kraljestvo sledi morebitnemu napredku pri ukrepanju EU zoper odpornost proti antimikrobikom, da bi zaščitili potrošnike in delavce tako v EU kot v Združenem kraljestvu;

119. pozdravlja globalni akcijski načrt svetovne zdravstvene organizacije o odpornosti proti antimikrobikom, ki ga je maja 2015 soglasno sprejela 68. generalna skupščina Svetovne zdravstvene organizacije; poudarja, da morajo biti svetovni, evropski in nacionalni akcijski načrti usklajeni;

120. pozdravlja nove smernice Svetovne zdravstvene organizacije o uporabi medicinsko pomembnih antimikrobikov pri živalih za proizvodnjo živil ⁽⁴¹⁾; opozarja, da se v nekaterih državah za približno 50–70 % celotne porabe medicinsko pomembnih antibiotikov uporabi v živalskem sektorju, predvsem za spodbujanje rasti pri zdravih živalih; v okviru pristopa „eno zdravje“ poziva k vključitvi te teme v trgovinsko politiko EU in v pogajanja z mednarodnimi organizacijami, kot so Svetovna trgovinska organizacija ter pridružene ali tretje države, pri čemer bi oblikovali svetovno politiko, s katero bi prepovedali uporabo antibiotikov za pitanje zdravih živali;

121. ugotavlja, da je odpornost proti antimikrobikom zelo zaskrbljujoča pri mnogih boleznih, povezanih z revščino, in zastavljenih boleznih, vključno s HIV/AIDS, malarijo in tuberkulozo, ter boleznih, ki se širijo v epidemijah in pandemijah; poudarja, da je približno 29 % primerov smrti zaradi odpornosti proti antimikrobikom povezanih s tuberkulozo, odporno proti zdravilom; poziva Komisijo in države članice, naj nujno bolj podprejo raziskave in uporabo zdravstvenih orodij za obvladovanje bolezni, povezanih z revščino, in zastavljenih bolezni, pri katerih je problematična odpornost proti antimikrobikom; poziva Komisijo in države članice, naj na podlagi partnerstva za raziskave in inovacije na območju Sredozemlja (PRIMA) ter Partnerstva evropskih držav in držav v razvoju na področju kliničnih študij oblikujejo partnerstva za mednarodne projekte raziskav in razvoja na področju zdravja, ki vključujejo različne geografske regije in pokrivajo najpomembnejše zdravstvene teme, kot so odpornost proti antimikrobikom, cepiva, rak in dostop do zdravil;

122. poudarja pomen pobud EU, kot so programi ECDC za nalezljive bolezni, kot so AIDS, tuberkuloza in malarija; poudarja, da so te pobude zgledi dobre prakse glede odzivnosti in dobrega delovanja EU spričo potrebe po novih antibiotikih in da bi moral imeti ECDC ključno vlogo pri dodeljevanju prednosti potrebam na področju raziskav in razvoja, pri usklajevanju ukrepov in udeležbi vseh akterjev, pri krepitvi medsektorskega dela ter pri izgradnji zmogljivosti prek mrež za raziskave in razvoj;

123. poudarja, da obstaja težava glede pojavljanja zelo odpornih bakterij, odpornih na več antibiotikov, ki bi lahko obenem postale superbakterije, odporne na vse razpoložljive antibiotike, vključno z antibiotiki, ki so zadnja možnost; opozarja, da potrebujemo podatkovno bazo o teh zelo odpornih bakterijah, kot so AIDS, tuberkuloza, malarija, gonoreja, Escherichia coli in druge bakterije, ki so odporne na zdravila;

124. ugotavlja, da rejne živali, ki se gojijo za hrano v ZDA, dobijo petkrat več antibiotikov kot rejne živali v Združenem kraljestvu; zato poudarja, da je treba meso pri uvozu v EU preveriti;

⁽⁴⁰⁾ https://amr-review.org/sites/default/files/160518_Final%20paper_with%20cover.pdf

⁽⁴¹⁾ http://www.who.int/foodsafety/areas_work/antimicrobial-resistance/cia_guidelines/en/

Četrtek, 13. september 2018

125. poziva Komisijo, naj pri sklepanju trgovinskih sporazumov zagovarja standarde in ukrepe EU za boj zoper odpornost proti antimikrobikom in ustrezno uporabo antibiotikov in naj si prek Svetovne trgovinske organizacije prizadeva za večjo ozaveščenost o problematiki odpornosti proti antimikrobikom; ugotavlja, da je uporaba antibiotikov kot pospeševalcev rasti pri živalih, namenjenih za proizvodnjo hrane, v EU prepovedana že od leta 2006, vendar se v državah zunaj EU antibiotiki lahko še kar uporabljajo kot pospeševalci rasti v živalski krmi; poziva Komisijo, naj v vse sporazume o prosti trgovini vključi klavzulo, ki določa, da se za živila, uvožena iz tretjih držav, ne sme uporabljati antibiotikov kot pospeševalcev rasti, da bi se zagotovili enaki pogoji za živinorejo in ribogojstvo v EU ter da bi se zmanjšala odpornost proti antimikrobikom; poziva Komisijo, naj prepove vsak uvoz živil iz tretjih držav, če gre za proizvode iz živali, ki so bile zdravljene z antibiotiki ali skupinami antibiotikov, ki so v EU rezervirani za zdravljenje nekaterih okužb pri ljudeh;

126. poziva Komisijo in države članice, naj okrepijo ukrepe za boj proti nezakonitim praksam v zvezi s proizvodnjo, trgovino, rabo in odstranjevanjem antimikrobikom; poudarja, da morajo akterji, ki so udeleženi v verigi življenjskega cikla antimikrobikom, prevzeti odgovornost za svoja dejanja;

127. opozarja na učinek univerzalnosti in cenovne dostopnosti ter širokega dostopa do obstoječih antibiotikov; je prepričan, da bi morale biti ciljno zdravljenje s posebnimi antibiotiki na voljo vsem, da bi preprečili zlorabo neustreznih antibiotikov in prekomerno uporabo antibiotikov širokega spektra; poziva Komisijo in države članice, naj ostreje ukrepajo zoper prodajo velikih pošiljk antimikrobikom po dampinških cenah, predvsem ključnih antibiotikov za uporabo v humani medicini;

128. zahteva, naj se proizvajalci antibiotikov temeljito preverijo, da bi karence prilagodili dejanskim razmeram, da se tako zagotovi, da v živilih niso prisotni antibiotiki;

129. poziva Komisijo, naj si prizadeva za trajno politično pozornost na visoki ravni in zavezo ukrepanju zoper odpornost proti antimikrobikom, med drugim tudi na forumih Združenih narodov ter skupin G7 in G20; opozarja na priložnost za znanstvene organe EU, kot je ECDC, da prevzamejo vlogo svetovnega skrbnika; poziva Komisijo, naj zagovarja sodelovanje med EU in mednarodnimi organizacijami, vključno s Svetovno zdravstveno organizacijo, Organizacijo OZN za prehrano in kmetijstvo in Svetovno organizacijo za zdravje živali; pozdravlja izjavo o boju zoper odpornost proti antimikrobikom, podpisano januarja 2016 v Davosu, v kateri farmacevtska, biotehnična in diagnostična industrija pozivajo k skupnemu ukrepanju za vzpostavitev trajnostnega in predvidljivega trga za antibiotike, cepiva in diagnostiko, ki bi spodbujal ohranjanje obstoječih in novih terapij;

130. poziva k spodbujanju in krepitvi načina proizvodnje, ki temelji na agroekologiji, ter k prehodu na tako proizvodnjo;

o

o o

131. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, Evropskemu centru za preprečevanje in obvladovanje bolezni, Evropski agenciji za zdravila, Evropski agenciji za kemikalije, Evropski agenciji za varnost hrane, Evropski agenciji za okolje in Svetovni zdravstveni organizaciji.

Četrtek, 13. september 2018

P8_TA(2018)0355

Evropa v gibanju: agenda za prihodnost mobilnosti v EU**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2018 o Evropi v gibanju: agenda za prihodnost mobilnosti v EU (2017/2257(INI))**

(2019/C 433/21)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom Evropa v gibanju: Agenda za socialno pravičen prehod na čisto, konkurenčno in povezano mobilnost za vse (COM(2017)0283),
- ob upoštevanju Pariškega podnebnege sporazuma, ki sta ga Evropski parlament in Svet ratificirala 4. oktobra 2016 ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) ⁽²⁾,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 18. oktobra 2017 o čisti, konkurenčni in povezani mobilnosti za vse ⁽³⁾,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 5. julija 2017 o vplivu digitalizacije in robotizacije prometa na oblikovanje politik v EU ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. aprila 2009 o akcijskem načrtu za inteligentne prometne sisteme ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. decembra 2013 o CARS 2020: za konkurenčno in trajnostno avtomobilsko industrijo v Evropi ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. julija 2015 o vzpostavitvi povezanega multimodalnega sistema za izdajo vozovnic v Evropi ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. septembra 2015 o izvajanju bele knjige o prometu iz leta 2011: ocena in pot naprej proti trajnostni mobilnosti ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju izjave o varnosti v cestnem prometu iz Valette z dne 29. marca 2017,
- ob upoštevanju bele knjige Evropske komisije z naslovom Načrt za enotni evropski prometni prostor – na poti h konkurenčnemu in z viri gospodarnemu prometnemu sistemu (COM(2011)0144),
- ob upoštevanju svoje študije iz leta 2016 z naslovom Samovozeči avtomobili: prihodnost cestnega prometa?,
- ob upoštevanju svoje študije iz leta 2017 z naslovom Izzivi financiranja infrastrukture v ekonomiji delitve,

⁽¹⁾ UL L 282, 19.10.2016, str. 1.

⁽²⁾ UL L 119, 4.5.2016, str. 1.

⁽³⁾ UL C 81, 2.3.2018, str. 195.

⁽⁴⁾ UL C 345, 13.10.2017, str. 52.

⁽⁵⁾ UL C 184 E, 8.7.2010, str. 50.

⁽⁶⁾ UL C 468, 15.12.2016, str. 57.

⁽⁷⁾ UL C 265, 11.8.2017, str. 2.

⁽⁸⁾ UL C 316, 22.9.2017, str. 155.

Četrtek, 13. september 2018

- ob upoštevanju študije Evropskega ekonomsko-socialnega odbora iz leta 2017 z naslovom Vpliv digitalizacije in ekonomije na zahtevo na trge dela ter posledice za zaposlovanje in odnose med delodajalci in delojemalci,
 - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za promet in turizem in mnenja Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane (A8-0241/2018),
- A. ker v prometnem sektorju prihaja do strukturnih sprememb, prihodnost prometa v EU pa je na križišču krovnih prednostnih nalog podnebne in energetskega okvira do leta 2030, programa „Čisti zrak za Evropo“ in smernic za varnost v cestnem prometu v EU za obdobje 2011–2020;
- B. ker razgljičenje prometa in uporaba tehnologij z nizkimi emisijami ponujata priložnosti za prihodnost mobilnosti in trajnostno gospodarsko rast;
- C. ker se prometna panoga zaradi sodelovalnega gospodarstva in ekonomije delitve po vsem svetu spreminja; ker je bila vrednost poslovanja sodelovalnega gospodarstva prometnega sektorja v Evropi leta 2015 ocenjena na 5,1 milijarde EUR, kar je 77 odstotkov več kot v prejšnjem letu, medtem ko nenedtarne interakcije v okviru ekonomije delitve močno presejajo te vrednosti, kar kaže na pomen tega pojava;
- D. ker naj bi se potniški promet med letoma 2010 in 2050 predvidoma povečal za približno 42 %, tovorni promet pa naj bi se v enakem obdobju predvidoma povečal za 60 %;
- E. ker je bela knjiga o prometu iz leta 2011 pozvala, naj 30 % tovornega prevoza po glavnih koridorjih do leta 2030 preide s cestnega na bolj trajnostne načine prevoza, kot je železniški promet, in 50 % do leta 2050, hkrati pa se zahteva razvoj ustrezne zelene infrastrukture;
- F. ker bo uporaba načel „uporabnik plača“ in „onesnaževalec plača“ v vseh načinih prevoza, vključno s cestnim, železniškim, pomorskim in letalskim prometom, prispevala k oblikovanju enakih konkurenčnih pogojev med vsemi načini prevoza;
- G. ker so nove storitve na področju mobilnosti usmerjene k omogočanju znatnih izboljšav mestnega prometa, saj zmanjšujejo prometne zastoje in emisije ter ponujajo nadomestilo za lastništvo nad zasebnimi avtomobili, saj so osebni avtomobil še vedno glavno prevozno sredstvo glede na število opravljenih potovanj; ker hkrati omogočajo prehod na večmodalni in skupni prevoz, ki je torej bolj trajosten in dopolnjuje javne in aktivne oblike prevoza;
- H. ker ima prometni sektor pomembno vlogo pri delovanju gospodarstva EU, saj pomeni približno 4 % BDP v EU in več kot 5 % vseh delovnih mest v EU⁽⁹⁾, ker ženske predstavljajo samo 22 % delovne sile v tem sektorju, tretjina vseh delavcev v sektorju pa je starejših od 50 let;
- I. ker bo prihodnost cestnega prometa s povezanimi in avtonomnimi vozili predvidoma učinkovitejša, varnejša in manj nevarna, saj so človeške napake glavni vzrok vseh prometnih nesreč na evropskih cestah;
- J. ker je bil v zadnjih desetletjih dosežen velik napredek, zaradi česar je EU postala najvarnejša regija cestnega prometa na svetu; ker veliko število žrtev nesreč, pri katerih je lani na evropskih cestah umrlo 25 500 oseb, 1 35 000 oseb pa se je huje poškodovalo, še vedno povzročata veliko človeško trpljenje in nesprejemljive gospodarske stroške, ki so ocenjeni na 100 milijard EUR letno, in ker cilji za leto 2020, da se število žrtev prometnih nesreč zmanjša za polovico v primerjavi z letom 2010, niso bili doseženi, delež resnih poškodb in smrtnih žrtev ranljivih uporabnikov cest, kot so pešci, kolesarji ali vozniki manjših motornih vozil, pa močno narašča;

⁽⁹⁾ *EU Transport in Figures: Statistical Pocketbook 2015* (Promet v EU v številkah – Statistična knjižica 2015), Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg, 2015.

Četrtek, 13. september 2018

- K. ker je promet glavni vzrok za onesnaževanje zraka na mestnih območjih in povzroča več kot 25 % emisij toplogrednih plinov v EU, od česar jih cestni promet povzroči več kot 70 % in ta delež še naprej narašča;
- L. ker nedavne raziskave in ocene kažejo na močnejšo povezavo med izpostavljenostjo onesnaženosti zraka in večjim tveganjem za javno zdravje, vključno s srčno-žilnimi boleznimi, kot so možganska kap in ishemične bolezni srca, in rakom, ter ker naj bi v EU delci povzročili 399 000 prezgodnjih smrti na leto, pri čemer je ustrezna številka za dušikove okside 75 000 in za ozon 13 600; ker so ljudje, ki živijo v mestnih okoljih, zlasti izpostavljeni tej nevarnosti;
- M. ker po vsem svetu potekajo velika prizadevanja za bolj vključujoč, varnejši in pravičnejši prometni sektor, tudi z uvedbo ambicioznih ciljev in zavezujočih standardov, in ker EU ne bi smela zamuditi priložnosti, da prevzame vodilno mesto pri teh socialnih inovacijah;

Učinek prehoda na področju prometa na spretnosti in znanja ter način dela

1. pozdravlja sporočilo Komisije z naslovom „Evropa v gibanju: agenda za socialno pravičen prehod na čisto, konkurenčno in povezano mobilnost za vse“, ki priznava, da v sektorju mobilnosti prihaja do korenitih sprememb, in poudarja, da bi morala revolucija mobilnosti voditi v varnejši, inovativnejši, bolj povezan, trajnosten, pošten, konkurenčnejši in čistejši sektor cestnega prometa, ki je medsebojno povezan z drugimi, bolj trajnostnimi načini prevoza; pozdravlja strateški pristop iz sporočila, ki je namenjen doseganju usklajenega regulativnega okvira za vse bolj zapleteno področje cestnega prometa;
2. poudarja, da mora sektor mobilnosti v EU izkoristiti priložnosti, ki jih ustvarjajo digitalne tehnologije; meni, da bi bilo treba razvijati in spodbujati nove poslovne modele, na katerih temeljijo inovativne storitve skupne mobilnosti, vključno z novimi spletnimi platformami za dejavnosti tovornega prevoza, skupinskim prevozom, storitvami souporabe avtomobilov ali koles oziroma aplikacijami za pametne telefone, ki zagotavljajo analize v realnem času in podatke o prometnih razmerah;
3. spodbuja Komisijo in države članice, naj predlagajo in uporabijo ukrepe s področja sodelovalnih inteligentnih prometnih sistemov (C-ITS) v skladu s cilji in pobudami iz bele knjige o prometu iz leta 2011 ter iz pariškega podnebnega sporazuma iz decembra 2015;
4. poudarja, da avtomobilski sektor v EU zagotavlja delovna mesta z več kot 8 milijonov ljudi in pomeni 4 % bruto dodane vrednosti v EU, zaradi česar presežek v trgovinski bilanci znaša 120 milijard EUR;
5. poudarja, da bodo spremembe v avtomobilski industriji, povezane z digitalizacijo, avtomatizacijo ali čistejšimi avtomobili, zahtevale novo strokovno znanje in način dela; poudarja, da morajo te spremembe pomeniti nove priložnosti, da bo prometni sektor postal privlačnejši in v njem ne bo več primanjkovalo delovne sile; poudarja tudi, da bo izdelava čistejših, bolj povezanih in bolj avtomatiziranih vozil vplivala na proizvodnjo, razvoj, vzdrževanje in servisiranje ter bo zahtevala nove spretnosti in znanja, na primer pri sestavljanju električnih motorjev ali izdelavi baterij druge generacije, gorivnih celic, računalniške opreme ali senzorjev; opozarja, da se industrija že spopada z velikimi izzivi pri zaposlovanju delavcev z ustreznimi spretnostmi in znanji, delovnih mest s področja inženirstva pa naj bi bilo predvidoma vse več, spretnosti in znanja s področja programske opreme pa so nov pogoj, ki ga morajo podjetja zahtevati; poziva Komisijo in države članice, naj prilagodijo usposabljanje na delovnem mestu ter razvoj spretnosti in znanja delavcev v prometu EU na te nove izzive;
6. poudarja, da mora agenda o prihodnosti prometnega sektorja prednostno obravnavati enake priložnosti za ženske in moške; opozarja, da v prometnem sektorju prevladujejo moški, ki predstavljajo tri četrtine skupne delovne sile, in da je treba spodbujati uravnoteženo zastopanost spolov; pozdravlja ustanovitev platforme „Ženske v prometu – platforma EU za spremembe“, ki je namenjena spodbujanju zaposlovanja žensk ter enakih možnosti v prometnem sektorju; poziva Komisijo in države članice, naj si skupaj s to platformo prizadevajo, da bi ustvarjanje delovnih mest za ženske in digitalizacija sektorja potekala vzporedno;

Četrtek, 13. september 2018

7. poudarja, da se bodo z digitalno revolucijo preoblikovale vrednostna veriga avtomobilske industrije, pomembnost raziskav, naložb in tehnološke izbire, ki morajo biti pregledne, dosledne in v skladu s pravnimi standardi, kar bo vplivalo na globalno konkurenčnost te industrije;
8. opozarja, da avtomatizirana vožnja močno vpliva na delovno silo v prometnem sektorju, zaradi česar bodo zahtevane nove kvalifikacije v zadevnih poklicih; poziva države članice, naj sprejmejo ustrezne ukrepe v pričakovanju tega premika na trgu dela, ki bi ga moral spremljati močnejši socialni dialog; poziva Komisijo, naj pripravi strategijo na ravni EU, ki bo vključevala nove zaposlitvene možnosti, nastale z digitalizacijo prometnega sektorja, ter upošteva primere najboljše prakse držav članic, da se spodbudi ustvarjanje delovnih mest v prometnem sektorju, vključno s prednostno pošteno prehodno ureditvijo za zaposlene, katerih delovna mesta so zastarela, ker je prometni sektor digitaliziran;
9. poudarja, da bo avtomatizirana vožnja sčasoma privedla do vprašanj o razlagi veljavne zakonodaje EU o času vožnje in času počitka; poziva Komisijo, naj stalno spremlja, ali so potrebni zakonodajni ukrepi;
10. opozarja na pozitiven učinek digitalizacije v prometu, saj bo prispevala k zmanjšanju birokracije in poenostavitvi postopkov za organe in podjetja, hkrati pa bo olajšala preverjanje skladnosti z zakonodajo o času vožnje in počitka ter s pravili o kabotaži z uvedbo digitalnih tahografov, s čimer bo izboljšala pogoje za poklicne voznike in pomagala ustvariti enake konkurenčne pogoje za vse prevoznike;
11. pozdravlja novi program znanj in spretnosti za Evropo, ki ga je izdala Komisija, in pobude, kot sta načrt za sektorsko sodelovanje na področju spretnosti ter koalicija za digitalne spretnosti in delovna mesta, ki pri predvidevanju, opredelitvi in obravnavi neuskkljenosti spretnosti in znanj spodbujajo k sodelovanju med sindikati, izobraževalnimi ustanovami in akterji zasebnega sektorja;
12. pozdravlja, da je avtomobilski sektor eden izmed šestih pilotnih okvirnih sektorjev, za katere je na voljo financiranje prek ukrepa zaveznitva za sektorske spretnosti in znanja v okviru programa Erasmus+;
13. poziva Komisijo, naj predloži vmesno oceno projektov, ki so se na področju spretnosti in znanj začeli v avtomobilskem sektorju, vključno s triletnim raziskovalnim projektom SKILLFUL in priporočili skupine na visoki ravni GEAR 2030; meni, da bo na podlagi izida projekta SKILLFUL mogoče oceniti ustreznost zahtev za usposabljanje in kvalifikacije za voznike v cestnem prometu, zlasti ob upoštevanju novih poklicev/znanja in veščin;
14. poziva države članice, naj se, namesto da bi se odzivale na specifične izzive, proaktivno odzivajo na digitalizacijo ter sprejmejo celovite in strateške odločitve na podlagi tehnološke nevtralnosti, s katerimi bodo kar najbolj povečale potencialne koristi, in si prizadevajo za skupni pristop EU h ključnim vprašanjem;
15. poudarja temeljno vlogo, ki jo imajo lahko uporabniki in potrošniki pri spodbujanju prehoda na področju prometa, ter poziva Komisijo in države članice, naj povečajo preglednost in javno razpoložljivost ustreznih podatkov, da bi spodbudili ozaveščenost javnosti in potrošnikom omogočili sprejemanje informiranih odločitev;

Prehod prek napredka na področju raziskav in inovacij

16. poudarja, da je Evropa vodilna v svetu pri proizvodnji in prevoznih dejavnostih, pa tudi, da je za ohranitev vodilnega in konkurenčnega položaja na področju tehnologije za evropski prometni sektor bistvenega pomena, da bodo razvoj, naložbe, inovacije in obnova tudi v prihodnje trajnostni;
17. želi spomniti na ključni cilj, in sicer uvedbo enotnega evropskega prometnega prostora brez ovir, v katerem ima vsak način prevoza svoje mesto v okviru učinkovite somodalnosti, medsebojni vpliv načinov prevoza pa je okrepljen, ter zato poziva države članice, naj vzpostavijo ustrezne pogoje na podlagi spodbud, da bi omogočili večjo učinkovitost načinov prevoza in odpravili obstoječe ovire, kot so nepotrebna upravna bremena;

Četrtek, 13. september 2018

18. opozarja, da bodo za večjo varnost v cestnem prometu in omejevanje emisij ogljikovega dioksida, onesnaženosti zraka in zastojev potrebne trajnostne in inovativne prometne tehnologije ter rešitve za mobilnost, pa tudi evropski regulativni okvir, ki bo spodbujal k inovacijam; zato poziva k višjim sredstvom za povezane medsektorske raziskave in razvoj glede povezanih in avtonomnih avtomobilov, elektrifikacije železniške in cestne infrastrukture, alternativnih goriv, oblikovanja in proizvodnje vozil, upravljanja omrežij in prometa ter pametnih storitev in infrastrukture na področju mobilnosti, pri čemer ne bi smeli zanemarjati obstoječih sistemov v drugih sektorjih; ugotavlja, da bo zaradi teh ključnih inovacij potrebna uporaba številnih oblik industrijskega strokovnega znanja, če jih je treba učinkovito razviti; v tem smislu lahko kooperativna, povezana in avtomatizirana vozila povečajo konkurenčnost evropske industrije ter zmanjšajo porabo energije in emisije v prometu kot tudi prispevajo k zmanjšanju števila smrtnih žrtev zaradi prometnih nesreč; zato poudarja, da je treba določiti infrastrukturne zahteve, da se zagotovi varno delovanje teh sistemov;

19. poudarja, da Evropa potrebuje boljši okvir za skupne ukrepe v okviru raziskav in inovacij na področju prometa, da bi dohajala tehnološki razvoj in evropskim državljanom zagotovila najboljše možne rešitve za promet in mobilnost ter hkrati zagotovila ohranjanje in krepitev konkurenčne prednosti evropskih podjetij; meni, da je mogoče ambiciozne cilje za naš prihodnji prometni sistem doseči le, če je mogoče razviti, preskušati in izvajati nove ideje in koncepte v tesni soodvisnosti s političnimi in regulativnimi agendami;

20. poziva k nadaljnji pregledni finančni pomoči za raziskave, inovacije in usposabljanje, podobno kot v okviru strategij pametne specializacije, pri čemer se je s sredstvi za evropski regionalni razvoj sofinancirala pomoč na področjih, kot so pogonski sistemi ali inteligentni prometni sistemi;

21. opozarja, da bo evropsko financiranje med naslednjim večletnim finančnim okvirom za obdobje 2021–2027 ključno za dokončanje čezmejne infrastrukture in odpravo ozkih grl v koridorjih jedrnega omrežja TEN-T, ter ugotavlja, da financiranje infrastrukture spodbuja zasebne in javne naložbe v visokokakovostne in trajnostne prometne storitve in tehnologije; zato poziva, naj se v prihodnjem večletnem finančnem okviru zagotovijo sredstva za podporo hitrega razvoja in uvajanja digitalnih sistemov, storitev in rešitev za promet v prihodnosti;

22. poudarja, da bi bilo treba zmanjšati finančne ovire in poenostaviti dostop do financiranja, saj birokracija in upravni stroški sorazmerno močneje vplivajo na mala in srednja podjetja zaradi pomanjkanja spretnosti in znanj ter zmogljivosti; poziva Komisijo, naj poskrbi, da bodo javni razpisi držav članic v zvezi s pametno prometno infrastrukturo ustrezali določbam Direktive 2014/24/EU o javnem naročanju glede lajšanja dostopa za mala in srednja podjetja;

23. poudarja, da mora Evropa izboljšati inovacijski ekosistem, ki sega od osnovnih tehnoloških raziskav do raziskav novih storitev in poslovnih modelov, ki vodijo v socialne inovacije (ko se v celoti uvedejo na trgu); poudarja, da bi se morala javna podpora inovacijskega ekosistema osredotočiti na tržne pomanjkljivosti pri raziskavah in inovacijah ter inovacijam prijaznih politikah ter omogočiti, da se prek evropske standardizacije in urejanja ter finančnih instrumentov spodbujajo naložbe zasebnega sektorja v inovacije;

24. ugotavlja, da bodo raziskave na ravni EU, zlasti prek programa Obzorje 2020, ključne za doseganje rezultatov, kot kažejo javno-zasebna partnerstva, kot sta Skupno podjetje za gorivne celice in vodik ter evropska pobuda za okolju prijazna vozila, ter poziva k posebnemu javno-zasebnemu partnerstvu za povezano in avtomatizirano vožnjo; podpira delo Komisije za vzpostavitev evropskega zaveznitva za baterije in zahteva nadaljnjo finančno podporo za razvoj trajnostnih baterij ter proizvodnjo in recikliranje baterijskih celic v EU za prihodnja vozila z nizkimi emisijami in brez njih ter za svetovni trgovinski pristop v zvezi z uvozom materialov, kot sta litij in kobalt, glede na to, da bo napredek teh tehnologij igral ključno vlogo v prihodnosti čiste in trajnostne mobilnosti;

25. poudarja, da je treba oblikovati strategije za gospodarski in industrijski razvoj, ki bodo skladne z zelenimi cilji, kot je hitra širitev proizvodnje in uporabe električnih vozil z nizkimi emisijami, ter zagotoviti sredstva za uresničitev teh ciljev na področju infrastrukture in sestavnih delov, povezanih z uporabo, kot so baterije, ki bi jim lahko Komisija in države članice namenile posebno pozornost, da bi se pripravila strategija za evropsko proizvodnjo baterij; poudarja pomen spodbujanja proizvajalcev in uvedbe na trg, da bi zmanjšali stroške;

Četrtek, 13. september 2018

26. pozdravlja, da je Komisija izpostavila tudi povezavo s krožnim gospodarstvom, zlasti v zvezi z redkimi surovinami in baterijami; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj oceni tudi okoljski odtis proizvodnje in recikliranja baterij, da bomo dobili popolni pregled vpliva električnih vozil z baterijo na okolje in bomo lahko primerjali vzdržnost življenjskega cikla različnih pogonskih sistemov;

27. poudarja morebitne koristi drugih možnosti uporabe baterij vozil, na primer v pametnih omrežjih in kot rešitev za shranjevanje v „pametnih domovih“, ter poziva Komisijo in države članice, naj s sistemi financiranja podprejo raziskave in pilotne projekte na tem področju;

28. podpira večjo uporabo digitalnih tehnologij pri uresničevanju načela „onesnaževalec plača“, kot so e-cestnine in e-vozovnice na podlagi okoljske učinkovitosti vozil; pozdravlja smernice Komisije za mesta glede predpisov o dostopu za vozila v mestih; poudarja pa, da je treba na evropski ravni storiti več za to, da se prepreči razdrobljenost enotnega prometnega prostora; v zvezi s tem opozarja na pomen financiranja projektov prometne infrastrukture in znatnih naložb v okoljsko najodgovornejša nizkoogljiva goriva, da se spodbudi preobrazba prometnega sistema in zagotovi povezovanje energetskih in prometnih sredstev kot načina za spodbujanje prehoda na bolj trajnostno mešanico goriv; v zvezi s financiranjem prometa s strani EU meni, da bi morala biti prava namembnost doseganja podnebnih ciljev eno od meril upravičenosti za projekte;

29. ponovno poudarja zaveze EU boju proti podnebnim spremembam na podlagi pariškega podnebnega sporazuma, Agende OZN 2030 ter okvira podnebne in energetske politike do leta 2030; pozdravlja že sprejete ukrepe, kot so preskusni cikel globalno usklajenega preskusnega postopka za lahka vozila in svežnji o emisijah pri dejanski vožnji, da bi zmanjšali razkorak med deklariranimi cilji glede razogljivenja in dejanskimi emisijami na cesti; poziva Komisijo, naj spremlja učinkovitost teh ukrepov in po potrebi predlaga nadaljnje izboljšave; meni, da je globalno usklajeni preskusni postopek za lahka vozila korak v pravo smer, kar zadeva merjenje porabe goriva in emisij CO₂ za osebne avtomobile;

30. ugotavlja, da je zagotavljanje informacij o osebnih vozilih potrošnikom nujno za pospešitev razogljivenja v prometu, in zato poziva, naj informacije o emisijah vozil in porabi goriva, vključno s standardiziranim, vidnim in jasnim označevanjem vozil, postanejo boljše, zanesljivejše in dostopnejše, da se bodo lahko potrošniki informirano odločali in se bo spremenilo vedenje podjetij in posameznikov ter spodbudila čistejša mobilnost; poudarja, da bodo bolj točne informacije javnim organom v državah članicah, regijah in mestih tudi omogočile in olajšale uporabo zelenih javnih naročil; zato pozdravlja priporočilo Komisije (EU) 2017/948⁽¹⁰⁾, obenem pa jo poziva, naj preuči možnost revizije direktive o označevanju vozil (Direktiva 1999/94/ES⁽¹¹⁾);

31. je seznanjen s finančnimi in nefinančnimi ovirami, s katerimi se danes soočajo potrošniki pri nakupu nizkoemisijskega vozila; opozarja, da je to, kako bodo končni uporabniki sprejeli nizkoemisijska vozila, močno odvisno od razpoložljivosti in dostopnosti celovite, čezmejne infrastrukture; v zvezi s tem pozdravlja obstoječe zasebne in javne pobude za gostovanje na polnilnih postajah različnih upravljavcev polnilne infrastrukture; poziva Komisijo in države članice, naj storijo vse potrebno, da bodo v Evropi olajšale gostovanje in dostop do polnilne infrastrukture; poziva Komisijo, naj širše podpre prizadevanja držav članic pri širitvi infrastrukture za alternativna goriva, da bi čim prej dosegli temeljno pokritost na ravni EU;

32. meni, da je treba za hitrejši prodor goriv z nizkimi emisijami in popolno izkoriščanje njihovih okoljskih prednosti oblikovati spodbude za njihovo uporabo in razvoj združljivih vozil; opominja pa, da se bodo morale emisije toplogrednih plinov iz prometa do sredine stoletja jasno približevati vrednosti nič, če naj bi spoštovali pariški podnebni sporazum; poudarja, da evropskega sektorja cestnega prometa ne bomo mogli preoblikovati v ekološko in ekonomsko trajnostni sektor, če bomo še naprej uporabljali en tehnološki pristop za vse, zato je treba izvesti resnično tehnološko nevtralno oceno pogonskih sistemov, kar zadeva razvoj prihodnjih vozil, ki bodo ustrezala različnim potrebam mobilnosti; poudarja, da si je treba medsektorsko prizadevati za pospešitev naložb v infrastrukturo za goriva z nizkimi emisijami, ki je osnovni pogoj za splošno uvedbo in uporabo vozil na alternativni pogon;

⁽¹⁰⁾ ULL 142, 2.6.2017, str. 100.

⁽¹¹⁾ ULL 12, 18.1.2000, str. 16.

Četrtek, 13. september 2018

33. poudarja, da je treba v direktivi o čistih vozilih ⁽¹²⁾ upoštevati potrebe občin in regionalnih organov in njihova razpoložljiva sredstva, zlasti kar zadeva zapletenost in upravne obremenitve, da se uresniči ves njen potencial;

34. pozdravlja, da se je Komisija zavezala, da bo do 2. maja 2018 pripravila zakonodajni predlog o standardih za emisije CO₂ in porabo goriva za težka vozila, ki pa bi moral biti velikopotezen in realističen ter temeljiti na podatkih, zbranih z uporabo orodja za izračun porabe energije vozil (VECTO), da bi bila zakonodaja o težkih vozilih usklajena; poudarja, da je treba orodje VECTO hitro in redno posodabljati, da bo mogoče pravilno in pravočasno upoštevati nove tehnologije za izboljšanje učinkovitosti vozil;

35. poudarja, da je treba cilje o emisijah CO₂ za težka vozila zastaviti glede na prihodnje cilje za zmanjšanje emisij onesnaževal, na primer v skladu s standardom EURO 7 in zahtevami iz Direktive (EU) 2015/719 o težah in merah ⁽¹³⁾;

36. opozarja na pretresljive preskuse izpostavljanja ljudi in opic izpuhom, ki jih je izvedla Evropska raziskovalna skupina za okolje in zdravje v prometnem sektorju (EUGT), ki jo financirajo večji proizvajalci avtomobilov; želi spomniti, da to ni prvi tovrstni škandal v avtomobilski industriji; poziva, naj bodo vse raziskave, na katerih temelji politika EU, popolnoma neodvisni od avtomobilske industrije, tudi kar zadeva financiranje in sklepanje pogodb s podizvajalci;

Prehod na področju prometa, ki bo ustrezal vsem uporabnikom

37. poudarja, da mora biti povezljivost avtonomnih vozil, vozil in infrastrukture, vozil, koles in pešcev ter povezljivost v samem omrežju ključni dolgoročni cilj in bo dolgoročno bistvena za nemoten prometni tok; zato poziva Komisijo, naj obravnava vprašanja glede uporabe in upravljanja podatkov, s poudarkom na varstvu podatkov, in preuči vse predvidene aplikacije v okviru tehnologij za računalniško podprto načrtovanje, ki vključuje visoke ravni avtonomnosti in opravljanje storitev z dodano vrednostjo; poudarja, da je treba razviti telekomunikacijsko in satelitsko infrastrukturo za boljše pozicijske in komunikacijske storitve med vozili in infrastrukturo ter poziva Komisijo, naj določi, kje in do kdaj je treba uskladiti obstoječo prometno infrastrukturo s standardi pametne prometne infrastrukture;

38. opozarja, da bodo zaradi avtonomnih in čistih vozil potrebni celostno načrtovanje infrastrukture in naložbe za opremljanje cest s potrebno telekomunikacijsko infrastrukturo in infrastrukturo za zaračunavanje cestnih pristojbin, na primer za električna vozila, ter za zagotavljanje visokokakovostnih podatkov o cestnem prometu, na primer za digitalne zemljevide z visoko ločljivostjo, in popolnoma interoperabilne opreme v vozilu; poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo naložbe za financiranje inovativnih, trajnostnih posodobitev prometne infrastrukture;

39. opominja Komisijo, da je treba čim prej zagotoviti popolno pokritost koridorjev TEN-T za železniške, cestne in celinske vodne poti z omrežjem 5G, da bi dosegli primerno povezljivost prometa in ustrezno upravljanje varnostnih, signalizacijskih, avtomatizacijskih in digitalnih lastnosti za potrošnike ter varno upravljanje podatkov; poziva k razvoju projektov pametnih avtocest in vzpostavitvi inteligentnih prometnih koridorjev; meni, da bi morale imeti glavne ceste nameščena optična vlakna, brezžične postaje in bazne postaje 5G;

40. opozarja, da bi moral biti najpomembnejši cilj izničiti število smrtnih žrtev na evropskih cestah, in poudarja, da je treba poskrbeti za varen soobstoj starih in novih načinov prevoza, pri čemer bo ta prehod olajšala obvezna vgradnja posameznih sistemov za pomoč voznikom ter zagotovitev ustrezne infrastrukture; poziva Komisijo, naj pripravi podrobno in tehnološko nevtralno oceno varnostnih vidikov uporabe avtomatiziranih sistemov v prometu s celostnim pristopom k analizi posledic za vse intermodalne sisteme prevoza;

⁽¹²⁾ ULL 120, 15.5.2009, str. 5.

⁽¹³⁾ ULL 115, 6.5.2015, str. 1.

Četrtek, 13. september 2018

41. poudarja, da cilji zmanjšanja števila smrtnih žrtev in resnih poškodb v prometnih nesrečah še vedno niso bili doseženi, zato bi se morala evropska prometna politika osredotočiti na njihovo uresničevanje; poudarja pomembnost ustrezne zakonodaje s področja varnosti, da bi dosegli varnejši sektor cestnega prometa; opozarja Komisijo in države članice, da je treba za zmanjšanje števila prometnih nesreč in žrtev na evropskih cestah po EU zagotoviti ustrezne pogoje za parkiranje in počitek;

42. opozarja, da razvoj povezanih in avtomatiziranih avtomobilov v veliki meri usmerja tehnologija; zato poziva, naj se razišče in prizna njegov socialni učinek, in meni, da je treba zagotoviti, da bo uvedba povezanih in avtomatiziranih avtomobilov popolnoma združljiva s socialnimi, človeškimi in okoljskimi vrednotami in cilji; opozarja, da mora biti v primeru nesreče enega ali več avtomatiziranih vozil jasno, kdo nosi odgovornost za povzročeno škodo, podjetje za programsko opremo, proizvajalec vozila, voznik ali zavalnica;

43. poudarja, da sprememb, ki nas čakajo, ne bi smeli uvajati na račun socialnega vključevanja in povezljivosti držav članic in področij, kjer so vrzeli v mobilnosti; ugotavlja, da je treba povečati zmogljivost omrežja ter pri tem izkoristiti infrastrukturo obstoječih omrežij in pomembne prihodnje inovacije, da bi bolje vključili digitalne tehnologije in odpravili velike razlike v povezljivosti med državami članicami ter mestnimi in podeželskimi ter med osrednjimi in oddaljenimi območji; ugotavlja, da bi bilo treba zato razviti vrsto prilagojenih rešitev, in sicer s pomočjo javnega in zasebnega sektorja ter z usklajevanjem med njima; poudarja, da imajo konvencionalni načini prevoza, kot so avtobusi, še vedno ključno vlogo v oddaljenih in gorskih območjih in se v tem procesu ne bi smeli upoštevati; opozarja, da izkušnje v številnih državah EU kažejo, da lahko strukturiranje skupnih in javnih prometnih omrežij v okviru pogodb za izpolnjevanje obveznosti javnih storitev, ki združujejo dobičkonosne in nedobičkonosne linije, zagotavlja optimalne rezultate za državljanke, javne finance in konkurenco na trgih;

44. opozarja, da je treba dati prednost skupnim in varnejšim načinom prevoza blaga in potnikov v večjih čezmejnih koridorjih in na metropolitanskih območjih, da bi zmanjšali onesnaževanje, prometne zamaške in žrtve ter zaščitili zdravje državljanov in uporabnikov cest;

45. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo načrte za trajnostno mobilnost v mestih in na podeželju, ki so v javnem interesu, in vključujejo vse nove načine prevoza, ki podpirajo uporabo večmodalnega prometnega sistema za potnike, izboljšajo mobilnost in kakovost storitev za državljanke, tudi za starejše osebe in invalide, jim zagotavljajo nadomestne možnosti in internalizacijo ali zmanjševanje zdravstvenih in zunanjih okoljskih stroškov za mesta, poleg tega pa spodbujajo turizem; ugotavlja, da bi morali ti načrti spodbujati vključevanje, sodelovanje in zaposlovanje državljanov, ki živijo na bolj oddaljenih območjih, da bi se odzvali na grožnjo odseljavanja prebivalstva s podeželskih območij ter izboljšali dostopnosti in komunikacije z oddaljenimi območji in čezmejnimi regijami; poudarja, da se mobilnost na podeželju bistveno razlikuje od mobilnosti v mestih, ne le kar zadeva razdalje in razpoložljivost javnega prevoza, temveč tudi okoljske in ekonomske dejavnike, kot so manjša obremenitev okolja z emisijami onesnaževal, nižji povprečni dohodek in večje ovire za naložbe v infrastrukturo;

46. ugotavlja, da spoznanja pri preteklih in tekočih projektih, kot so delovni program na področju prometa, instrument za povezovanje Evrope in projekt Trajnostna skupna mobilnost povezana z javnim prevozom na evropskih podeželskih območjih (SMARTA), prinašajo elemente za ustvarjanje pametnih vasi, vključno z učinkovitejšo in pametnejšo logistiko „od vrat do vrat“, inovativnimi koncepti mobilnosti kot storitve (MaaS), pametno prometno infrastrukturo naslednje generacije, povezanim in avtomatiziranim prometom in pametno mobilnostjo v mestih (prevoz v mesto in iz njega);

47. poudarja, da se mobilnost vse bolj obravnava kot storitev, zato bi bilo treba omogočiti boljši nemoten čezmejen večmodalen prevoz od vrat do vrat, in glede na to poziva države članice, naj omogočijo storitve zagotavljanja večmodalnih potovalnih informacij in potovalnih rezervacij z informacijami v realnem času, ter poziva Komisijo, naj do konca leta 2018 pripravi zakonodajni predlog o pravicah večmodalnih potnikov; vztraja, da je treba nove prometne storitve, na primer za namene sistemov cestninjenja, obravnavati kot načine prevoza, ki so vsaj tako dobri, če ne primernejši, kot zasebna uporaba motornih vozil, in da se uvajanja teh storitev ne sme upočasnjevati z zakonodajnimi ovirami;

Četrtek, 13. september 2018

48. poziva Komisijo, naj spodbuja najboljše obstoječe nacionalne in lokalne regulativne primere najboljše prakse za vključevanje novih in tradicionalnih oblik mobilnosti, ki podpirajo izbiro potrošnikov, ter potrošnikom zagotovi informacije o večmodalnosti in storitvah izdajanja vozovnic, jih usmerja h koriščenju javnega prevoza namesto zasebnega, ali spodbuja ponudbe, ki izhajajo iz pobud sodelovalnega gospodarstva na področju prevoza ter dajejo zagon in potrebno podporo za spodbujanje trajnostnega turizma ter naravne in kulturne dediščine v korist malih in srednjih podjetij, predvsem v državah članicah in na področjih, kjer so vrzeli v mobilnosti;

49. ponovno poudarja, da je potovanje eden od sektorjev, ki jih digitalizacija najbolj prizadene in da to novo in vplivnejše digitalno okolje potrošnike spodbuja k dejavnejši vlogi pri iskanju, kupovanju, rezerviranju in plačevanju potovanj; poudarja, da je treba izvrševati obstoječa pravila, ki varujejo preglednost in nevtralnost, da se lahko potrošniki odločajo informirano na podlagi zanesljivih informacij;

50. poudarja, da je treba mobilnost usmerjati; meni, da je pomembno, da se ljudi spodbudi k sprejetju trajnostnih navad v zvezi z mobilnostjo z ekonomskimi spodbudami ter z ozaveščanjem o okoljskih vplivih posameznih vrst prevoza ter z usklajevanjem in razvojem nizkoogljičnih prevoznih storitev, kot je javni prevoz, ter z ustvarjanjem ali izboljšanjem infrastrukture za mehko mobilnost (hoja, kolesarjenje itd.), da se ljudem zagotovi alternativa za cestni promet; poudarja, da je treba financirati projekte, ki spodbujajo lokalno in regionalno nizkoogljično mobilnost, kot so na primer sistemi mestnih koles;

51. poziva Komisijo, naj z boljšo optimizacijo nosilnosti tovornjakov spodbuja učinkovito in zeleno logistiko, da bi bili boljše kos predvidenemu povečanju povpraševanja po tovornem prometu, ter zmanjša število praznih ali delno natovorjenih tovornjakov; ponovno poziva Komisijo, naj okrepi prizadevanja za povečanje večmodalnega prehoda ter spodbuja večmodalne platforme za usklajevanje povpraševanja po prevozu, ter poziva države članice, naj po vsej Evropi standardno uporabljajo elektronske prevozne dokumente, da bi zmanjšale upravno breme in birokracijo ter povečale učinkovitost;

52. poudarja, da lahko vožnja tovornjakov v koloni in uporaba dolgih tovornjakov pomembno prispevata k povečanju učinkovitosti in prihranku pri porabi goriva v cestnem prevozu blaga, zato poziva Komisijo in države članice, naj uresničijo cilje amsterdamske izjave in zagotovijo spodbude za pogostejšo uporabo dolgih tovornjakov;

53. spodbuja Komisijo, naj podpira pobude, ki prispevajo k zmanjšanju in preprečevanju cestnih zastojev brez preusmeritve prometa na alternativne cestne odseke, kot so primeri dobre prakse s področja zaračunavanja pristojbin za zastoje ter uspešni ukrepi za modalni prehod;

54. poziva Komisijo, naj podrobno oceni, katera vprašanja zasebnosti podatkov in odgovornosti bi se lahko pojavila z razvojem avtomatiziranih vozil;

55. ugotavlja, da imajo modeli sodelovalnega gospodarstva potencial za izboljšanje učinkovitosti prometnega sistema in za zmanjšanje nezaželenih zunanjih učinkov prometa, kot so prometni zamaški in emisije; ob spoštovanju načela subsidiarnosti poziva organe, naj razmislijo o popolni vključitvi resnično sodelovalnih prevoznih storitev v konvencionalne prometne sisteme, da bi tako spodbujali vzpostavitev popolnih in nemotenih prometnih verig ter ponudili nove oblike trajnostne mobilnosti;

56. poudarja, da so v okviru sodelovalnega gospodarstva najbolj pereča vprašanja tista, ki so povezana z varstvom potrošnikov, razdelitvijo odgovornosti, obdavčenjem, zavarovalnimi shemami, socialnim varstvom (zaposlenih in samozaposlenih) delavcev in varstvom podatkov, ter pričakuje regulativno ukrepanje v zvezi s tem; poziva Komisijo in države članice, naj poskrbijo, da sodelovalno gospodarstvo ne bo pomenilo neloyalne konkurence, socialnega in fiskalnega dampinga ter nadomeščanja reguliranega javnega prevoza;

Četrtek, 13. september 2018

57. meni, da je treba ob upoštevanju sodbe Sodišča Evropske unije z dne 20. decembra 2017 v zadevi C-434/15 ⁽¹⁴⁾ jasno razmejiti zgolj posredovanje na spletnih platformah od zagotavljanja prevoznih storitev; meni, da ne gre za storitev informacijske družbe, če dejavnost predvsem zajema zagotavljanje poklicnih storitev, vsekakor pa v vseh primerih, ko tehnološka platforma posredno ali neposredno določa cene, število ali kakovost nujenih storitev;

58. poziva države članice, naj sprejmejo ukrepe za zmanjšanje tveganja in možnosti izogibanja davkom v zvezi s storitvami sodelovalnega gospodarstva ter zahtevajo, da se davki plačajo tam, kjer se ustvarja dobiček in kjer se storitve dejansko opravljajo;

o

o o

59. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

⁽¹⁴⁾ Sodba Sodišča (veliki senat) z dne 20. decembra 2017, *Asociación Profesional Elite Taxi/Uber Systems Spain, SL*, C-434/15, ECLI:EU:C:2017:981.

Četrtek, 13. september 2018

P8_TA(2018)0356

Izvajanje uredbe o fitofarmaceutskih sredstvih

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2018 o izvajanju Uredbe (ES) št. 1107/2009 o fitofarmaceutskih sredstvih (2017/2128(INI))

(2019/C 433/22)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o dajanju fitofarmaceutskih sredstev v promet in razveljavitvi direktiv Sveta 79/117/EGS in 91/414/EGS ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 396/2005 z dne 23. februarja 2005 o mejnih vrednostih ostankov pesticidov v ali na hrani in krmi rastlinskega in živalskega izvora ter o spremembi Direktive Sveta 91/414/EGS ⁽²⁾;
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Direktive 2009/128/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti za doseganje trajnostne rabe pesticidov ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. februarja 2017 o pesticidih biološkega izvora z nizkim tveganjem ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju sklepa Evropskega varuha človekovih pravic z dne 18. februarja 2016 v zadevi 12/2013/MDC glede prakse Komisije v zvezi z izdajo dovoljenj in dajanjem v promet fitofarmaceutskih sredstev (pesticidov) ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju evropske ocene izvajanja Uredbe (ES) št. 1107/2009 o dajanju fitofarmaceutskih sredstev v promet in njenih ustreznih prilog, kot jih je aprila 2018 objavila služba Evropskega parlamenta za raziskave ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju sodb Sodišča Evropske unije z dne 23. novembra 2016 v zadevi C-673/13 P (*Komisija proti Stichting Greenpeace Nederland in PAN Europe*) ter zadevi C-442/14 (*Bayer CropScience proti College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden*),
- ob upoštevanju predloga Komisije za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2018 o preglednosti in trajnosti ocenjevanja tveganja v prehranski verigi v EU ter o spremembah Uredbe (ES) št. 178/2002 [o splošni živilski zakonodaji], Direktive 2001/18/ES [o namernem sproščanju gensko spremenjenih organizmov v okolje], Uredbe (ES) št. 1829/2003 [o gensko spremenjenih živilih in krmi], Uredbe (ES) št. 1831/2003 [o krmnih dodatkih], Uredbe (ES) št. 2065/2003 [o aromah dima], Uredbe (ES) št. 1935/2004 [o materialih, namenjenih za stik z živili], Uredbe (ES) št. 1331/2008 [o skupnem postopku odobritve za aditive za živila, encime za živila in arome za živila], Uredbe (ES) št. 1107/2009 [o fitofarmaceutskih sredstvih] in Uredbe (EU) 2015/2283 [o novih živilih] ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ UL L 309, 24.11.2009, str. 1.

⁽²⁾ UL L 70, 16.3.2005, str. 1.

⁽³⁾ UL L 353, 31.12.2008, str. 1.

⁽⁴⁾ UL L 309, 24.11.2009, str. 71.

⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0042.

⁽⁶⁾ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/64069>

⁽⁷⁾ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/615668/EPRS_STU\(2018\)615668_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/615668/EPRS_STU(2018)615668_EN.pdf)

⁽⁸⁾ COM(2018)0179.

Četrtek, 13. september 2018

- ob upoštevanju mandata in dela posebnega odbora Evropskega parlamenta za registracijo pesticidov v Uniji (PEST),
 - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika ter člena 1(1)(e) sklepa konference predsednikov z dne 12. decembra 2002 o postopku odobritve samoiniciativnih poročil in Priloge 3 k temu sklepu,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane ter mnenja Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja (A8-0268/2018),
- A. ker je ocena izvajanja Uredbe (ES) št. 1107/2009 (v nadaljnjem besedilu: uredba) razkrila, da se cilji v zvezi z varovanjem zdravja ljudi in živali ter okolja ne dosegajo v celoti in da bi bile mogoče izboljšave, da bi se dosegli vsi cilji uredbe;
 - B. ker bi bilo treba oceno izvajanja uredbe obravnavati skupaj s splošno politiko EU glede pesticidov, vključno s pravili iz Direktive 2009/128/ES [direktiva o trajnostni rabi pesticidov], Uredbe (EU) št. 528/2012 [uredba o biocidih], Uredba (ES) št. 396/2005 [uredba o mejnih vrednostih] in Uredba (ES) št. 178/2002 [uredba o splošni živilski zakonodaji];
 - C. ker izvajanje uredbe ni zadovoljivo in bi moralo biti v skladu s sorodnimi politikami EU, tudi s politiko na področju pesticidov;
 - D. ker razpoložljivi dokazi kažejo, da bi bilo praktično izvajanje treh glavnih instrumentov uredbe – odobritev, registracija in izvrševanje regulativnih odločitev – mogoče izboljšati in da ne zagotavlja izpolnjevanja ciljev uredbe;
 - E. ker Komisija sploh ni uporabila nekaterih določb uredbe, zlasti člena 25 o odobritvi varoval in sinergistov in člena 27 o negativnem seznamu nesprejemljivih dodatkov;
 - F. ker je bila uporaba drugih ključnih določb, kot je uporaba meril za izločitev aktivnih snovi, ki so endokrini motilci, znatno odložena zaradi nezakonitega ravnanja Komisije;
 - G. ker so deležniki izrazili pomisleke v zvezi s pristopom k ocenjevanju, kot je določen z zakonom, predvsem glede vprašanja, kdo naj predloži znanstvene študije in dokaze za oceno aktivnih snovi, in glede uporabe pristopa, ki temelji na nevarnosti, pri teh ocenah;
 - H. ker bi dokazno breme moral še nadalje nositi vlagatelj, da bi se preprečila uporaba javnega denarja za študije, ki lahko v končni fazi koristijo zasebnim interesom; ker je treba hkrati zagotoviti preglednost na vsakem koraku postopka registracije popolnoma v skladu s pravicami intelektualne lastnine, obenem pa je treba zagotoviti dosledno spoštovanje dobrih laboratorijskih načel v celotni Uniji;
 - I. ker obstajajo pomisleki v zvezi s praktičnim izvajanjem vzpostavljenega pristopa k ocenjevanju; ker obstajajo večji pomisleki predvsem v zvezi z nepopolno harmonizacijo zahtev glede podatkov in metodologij, kar utegne ovirati postopek ocenjevanja;
 - J. ker je bilo ugotovljeno, da je uspešnost pristojnih nacionalnih organov zelo pomemben dejavnik pri oceni aktivnih snovi; ker med državami članicami obstajajo velike razlike glede razpoložljivega strokovnega znanja in osebja; ker se uredba in ustrezne podporne pravne zahteve ne izvajajo enotno v vseh državah članicah, kar ima znatne posledice za zdravje in okolje;
 - K. ker bi bilo treba preglednost na vseh stopnjah postopka odobritve izboljšati, večja preglednost pa bi lahko pripomogla k spodbujanju zaupanja javnosti v sistem, ki ureja fitofarmaceutska sredstva; ker je tudi preglednost dejavnosti pristojnih organov, povezanih z registracijo, v mnogih primerih nezadostna; ker je Komisija predlagala spremembe splošne živilske zakonodaje, da bi obravnavala pomisleke glede podatkov in dokazov, zagotovljenih v postopku ocenjevanja, ter povečala preglednost;

Četrtek, 13. september 2018

- L. ker so pri registraciji fitofarmaceutskih sredstev, ki se izvaja izključno na nacionalni ravni, pogoste zamude pri odločitvah glede obvladovanja tveganja; ker to v nekaterih primerih vodi do povečanja števila registracij z odstopanjem, ko se države članice poslužijo člena 53 uredbe; ker so v nekaterih primerih ta odstopanja uporabljena v nasprotju s prvotnim namenom zakonodajalca;
- M. ker uredba uvaja določbo, da mora varstvo rastlin pred škodljivimi organizmi postati del predpisanih zahtev ravnanja v skladu s pravili navzkrižne skladnosti v okviru skupne kmetijske politike; ker se to še ni zgodilo;
- N. ker razpoložljivi dokazi kažejo, da ta ureditev na ravni EU krepi nacionalna prizadevanja in ukrepe ter jim daje dodatno vrednost;
- O. ker se druge možnosti pogosto resno obravnavajo šele po spremembi pravnih zahtev; ker v primeru podaljšanja prepovedi neonikotinooidov najnovejše ocene (30. maj 2018) ⁽⁹⁾ kažejo, da za 78 % uporabe neonikotinooidov že obstajajo dostopne neke-mične alternative;
- P. ker od 31. maja 2016 ni bila podana nobena vloga za odobritev nove aktivne snovi; ker so inovacije in razvijanje novih sredstev, zlasti sredstev z nizkim tveganjem, pomembne;
- Q. ker je razpoložljivost ponarejenih pesticidov na trgu resnično skrb vzbujajoča; ker lahko ponarejeni pesticidi škodijo okolju in lahko ogrozijo učinkovitosti uredbe;

Glavne ugotovitve

1. meni, da je EU ustrezna raven, na kateri bi morali še naprej sprejemati regulativne ukrepe na področju pesticidov;
2. poudarja, da mora biti sedanje in nadaljnje ukrepanje še naprej osredotočeno na okoljske ukrepe za preprečevanje, omejevanje in zadrževanje širjenja patogenov in škodljivcev;
3. meni, da sprejetje in izvajanje uredbe pomeni pomemben napredek pri obravnavi fitofarmaceutskih sredstev v EU v primerjavi s preteklostjo;
4. poudarja, da bi bilo treba posebno pozornost nameniti vlogi malih in srednjih podjetij pri razvoju novih proizvodov, saj jim pogosto primanjkuje znatnih sredstev, ki so potrebna v procesu razvoja in odobritev novih snovi;
5. je zaskrbljen, ker se uredba še ne izvaja učinkovito, zato pa tudi njeni cilji v zvezi s kmetijsko proizvodnjo in inovacijami v praksi še niso doseženi; poudarja dejstvo, da se število pesticidnih aktivnih snovi zmanjšuje, delno zaradi nizke ravni inovacij;
6. želi opomniti, da obstaja znatna potreba po integrativnem pristopu in da je treba pri ocenjevanju upoštevati rezultate Uredbe (ES) št. 1185/2009 o statističnih podatkih o pesticidih ⁽¹⁰⁾, rezultate ocenjevanja pa je treba uporabiti za zmanjšanje količin, s čimer se zmanjšajo tveganja in njihov negativen vpliv na zdravje in okolje;
7. ugotavlja, da cilji in instrumenti uredbe ter njeno izvajanje niso vedno dovolj usklajeni s politikami EU na področju kmetijstva, zdravja, dobrobiti živali, prehranske varnosti, kakovosti vode, podnebnih sprememb, trajnostne rabe pesticidov in mejnih vrednosti ostankov pesticidov v hrani in krmi;

⁽⁹⁾ Sklepi ANSES- Agence nationale de sécurité sanitaire de l'alimentation, de l'environnement et du travail, 2018.

⁽¹⁰⁾ ULL 324, 10.12.2009, str. 1.

Četrtek, 13. september 2018

8. je zaskrbljen, da izvajanje uredbe na področju uporabe živali za testiranje za ugotavljanje nevarnosti in oceno tveganja ni v skladu z zahtevami načel 3R (načela zamenjave, zmanjšanja in izboljšanja) iz Direktive 2010/63/EU o poskusih na živalih, ter da lahko dveletni biološki preskus o rakotvornosti privede do spornih rezultatov ⁽¹⁾;
9. opozarja, da je previdnostno načelo splošno načelo EU iz člena 191 PDEU, in da je njegov namen zagotoviti visoko raven varstva okolja s sprejemanjem preventivnih odločitev;
10. meni, da ni sprejemljivo, da se zahteve za odobritev v nasprotju s členom 25 uredbe še ne uporabljajo za varovala in sinergiste;
11. meni, da ni sprejemljivo, da še ni bil sprejet negativni seznam dodatkov, zlasti po prepovedi polietoksiliranege lojevega amina v kombinaciji z glifosatom, v kateri so bili poudarjeni škodljivi učinki nekaterih dodatkov;
12. je seznanjen, da Komisija v okviru programa ustreznosti in uspešnosti predpisov (REFIT) ravno ocenjuje Uredbo (ES) št. 1107/2009 ter da bo oceno predvidoma končala do novembra 2018; je prepričan, da bodo njene ugotovitve zadostna podlaga za razpravo sozakonodajalcev o prihodnjem razvoju uredbe;
13. je zaskrbljen zaradi vse večje rabe in ugotovljenih primerov zlorabe nujnih registracij iz člena 53 v nekaterih državah članicah; ugotavlja, da nekatere države članice uporabljajo člen 53 veliko pogosteje kot druge; je seznanjen s tehnično podporo, ki jo pri preverjanju uporabe nujnih registracij zagotavlja Evropska agencija za varnost hrane (EFSA) v skladu s členom 53(2) uredbe; je seznanjen z rezultati preiskave EFSA glede nujnih registracij treh neonikotinooidov leta 2017, ki je pokazala, da so bile nekatere nujne registracije potrebne in skladne s parametri v zakonodaji, druge pa niso bile upravičene; se mu zdi nujno, da države članice zagotovijo potrebne podatke, ki bodo EFSA omogočile učinkovito izvajanje nalog;
14. poudarja pomembnost oblikovanja politike, ki temelji na regulativni znanosti, ki zagotavlja preverljive in ponovljive dokaze z mednarodno dogovorjenimi znanstvenimi načeli, kar zadeva vidike, kot so smernice, dobre laboratorijske prakse in strokovno pregledane raziskave;
15. se boji, da lahko nepopolna harmonizacija zahtev glede podatkov in preskušanja na nekaterih znanstvenih področjih povzroči neučinkovite delovne metode, pomanjkanje zaupanja med nacionalnimi organi ter zamude pri postopku registracije, kar lahko negativno vpliva na zdravje ljudi in živali, okolje ter kmetijsko proizvodnjo;
16. obžaluje, da so informacije za javnost o postopkih ocenjevanja in registraciji zelo omejene in da je omejen tudi dostop do njih; obžaluje, da je preglednost pri poročanju držav članic (ko delujejo v okviru postopka odobritve) slaba, predlaga, da bi bilo mogoče izboljšati, kako dostopne in uporabniku prijazne so informacije v fazi EFSA, ter obžaluje, da je preglednost v fazi obvladovanja tveganja pomanjkljiva in da je z vidika deležnikov problematična; pozdravlja prizadevanja Evropske agencije za kemikalije, da bi s svojim spletiščem povečala preglednost in prijaznost za uporabnike, ter meni, da bi ta model lahko uporabljali v prihodnosti za izboljšanje preglednosti;
17. poudarja, da je verodostojnost sistema za registracijo fitofarmaceutskih sredstev močno odvisna od zaupanja javnosti v evropske agencije, ki zagotavlja znanstvena mnenja, na katerih temeljijo odobritve in obvladovanje tveganj; poudarja, da je za ohranjanje zaupanja javnosti pomembno, da je znanstveno ocenjevanje pregledno; zato poziva, naj se ustreznim agencijam zagotovijo zadostna finančna sredstva ter primerno število zaposlenih in s tem neodvisen, pregleden in pravočasen proces registracije; pozdravlja tudi trajna prizadevanja agencije EFSA, da bi izboljšala svoj sistem in tako zagotovila neodvisnost in obvladovanje navzkrižij interesov, ki ga je Računsko sodišče leta 2012 pohvalilo kot najnaprednejši sistem med agencijami, za katere izvaja revizijske preglede, ter je bil junija 2017 posodobljen; poziva Komisijo, naj predlaga izboljšave, s katerimi bo še povečala preglednost regulativnega procesa, vključno z dostopom do podatkov iz varnostnih študij, ki jih proizvajalci predložijo v okviru vloge za dovoljenje za promet s fitofarmaceutskimi sredstvi v EU; meni, da je treba ta postopek pregledati, da bi izboljšali ocenjevanje, povečali neodvisnost organov, ki izvajajo študije, preprečili navzkrižja interesov in povečali preglednost postopka;

⁽¹⁾ Vir: Na podlagi informacij in ugotovitev evropske ocene izvajanja, študija EPRS iz aprila 2018, str. 36 in II-33.

Četrtek, 13. september 2018

18. poziva Komisijo, naj na evropski ravni pripravi evidenco uporabe, da bi izboljšali harmonizacijo uredbe;
19. se boji, da v nekaterih primerih fitofarmacevtski proizvodi, ki so na voljo na trgu, in njihova raba ne ustrezajo nujno pogojem iz registracije, kar zadeva sestavo in rabo; poudarja, da je treba nepoklicno uporabo omejiti, kadar je to mogoče, da bi zmanjšali nepravilno uporabo;
20. poudarja, da je pomembno uporabnike usposabljati, da bi zagotovili ustrezno in pravilno uporabo fitofarmacevtskih sredstev; meni, da je treba razlikovati med poklicnimi in zasebnimi uporabniki; ugotavlja, da se fitofarmacevtska sredstva uporabljajo v zasebnih vrtovih, na železnicah in v javnih parkih;
21. navaja, da to ne vpliva na pravico držav članic do zavrnitve fitofarmacevtskih sredstev;
22. poudarja, da bi morala uredba bolje odražati potrebo po spodbujanju kmetijskih praks, ki temeljijo na integriranem varstvu rastlin pred škodljivimi organizmi, med drugim s spodbujanjem razvoja snovi z majhnim tveganjem; poudarja, da je zaradi slabe razpoložljivosti fitofarmacevtskih sredstev z majhnim tveganjem oviran razvoj integriranega varstva rastlin; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je izmed skoraj 500 snovi, ki so na voljo na trgu EU, le 10 snovi odobrenih kot fitofarmacevtska sredstva z majhnim tveganjem;
23. poudarja, da sta registracija in spodbujanje uporabe pesticidov z majhnim tveganjem, ki so nekemični, pomembna ukrepa za podpiranje varstva rastlin pred škodljivimi organizmi z majhnim vnosom pesticidov; priznava, da je treba ta sredstva bolje raziskati, saj se njihova sestava in delovanje močno razlikujeta od konvencionalnih sredstev; poudarja, da to vključuje tudi potrebo po boljšem strokovnem znanju osebja EFSA in pristojnih nacionalnih organov, da bi ocenili te biološke aktivne snovi; poudarja, da bi bilo treba fitofarmacevtska sredstva biološkega izvora ocenjevati enako strogo kot druge snovi; v skladu s svojo resolucijo z dne 15. februarja 2017 o pesticidih biološkega izvora z nizkim tveganjem poziva Komisijo, naj predloži posebni zakonodajni predlog o spremembi Uredbe (ES) št. 1107/2009, in sicer zunaj splošne revizije v povezavi s programom ustreznosti in uspešnosti, da bi pospešili postopek ocene, odobritve in registracije pesticidov z majhnim tveganjem;
24. meni, da bi bilo treba prilagoditi tudi Uredbo (ES) št. 1107/2009, da bi bolje upoštevala snovi, ki se sicer ne obravnavajo kot fitofarmacevtska sredstva, se pa uporabljajo za zaščito rastlin in jih v tem primeru ureja ta uredba; ugotavlja, da so te snovi zanimive alternative, kar zadeva integrirane metode pridelave in nekatera biološka sredstva za zatiranje škodljivih organizmov;
25. poudarja, da je posebno pozornost in podporo treba nameniti fitofarmacevtskim sredstvom za manjše uporabe, saj je trenutno malo gospodarskih spodbud za podjetja, da bi razvijala ta sredstva; pozdravlja vzpostavitev instrumenta za usklajevanje manjše uporabe kot foruma za boljše usklajevanje med državami članicami, organizacijami pridelovalcev in industrijo pri razvijanju rešitev za manjšo uporabo;
26. poudarja, da številna registrirana fitofarmacevtska sredstva zaradi zamud v postopkih registracije že več kot 15 let niso bila ocenjena po standardih EU;
27. poudarja, da je pomembno vzpostaviti inovacijam prijazen regulativni okvir, s katerim bo mogoča zamenjava starih kemikalij z novimi in boljšimi fitofarmacevtskimi sredstvi; poudarja, da je pomembno, da je na voljo širok nabor fitofarmacevtskih sredstev z različnimi načini delovanja, da bi se izognili razvoju odpornosti in da bi se ohranjala učinkovitost uporabe fitofarmacevtskih sredstev;
28. se boji, da harmonizacija smernic še ni dokončana konsolidirana;
29. poudarja, da so manjkajoče ali nepopolne smernice resna pomanjkljivost, ki negativno vpliva na izvajanje uredbe in s tem na doseganje njenih ciljev;

Četrtek, 13. september 2018

30. poudarja, da razpoložljivi dokumenti s smernicami niso pravno zavezujoči, kar povzroča regulativno negotovost za vlagatelje in vzbuja dvome glede rezultatov ocen, izvedenih v okviru postopkov odobritve;

31. pozdravlja sistem registracij po območjih in njegov cilj, da bi olajšal učinkovito registracijo fitofarmaceutskih sredstev; meni, da je postopek vzajemnega priznavanja ključen za delitev dela in spodbujanje upoštevanja rokov; obžaluje težave pri izvajanju, povezane z načelom vzajemnega priznavanja; poziva Komisijo, naj sodeluje z državami članicami, da bi izboljšala delovanje sistema registracij po območjih; poudarja, da bi moral biti cilj celovitega izvajanja veljavne zakonodaje preprečevanje podvajanja dela in zagotavljanje razpoložljivosti novi snovi kmetom brez nepotrebne odlašanja;

32. poudarja, da je treba izmenjavati znanje in pridobivati spretnosti na področju alternativ kemičnim pesticidom in integriranemu varstvu rastlin pred škodljivci ter ugotoviti, katera oblika kolobarjenja najbolj ustreza tržnim in podnebnim okoliščinam kmetov; ugotavlja, da je to že predvideno v horizontalni uredbi o skupni kmetijski politiki, tudi v obliki služb za kmetijsko svetovanje, financiranih v okviru razvoja podeželja;

33. je zaskrbljen, ker je odobrenih le malo novih snovi; poudarja, da je pomembno kmetom ponuditi ustrezen nabor fitofarmaceutskih sredstev, da se zagotovi zanesljiva preskrba s hrano v EU;

34. izraža zaskrbljenost, ker se v aktualnih razpravah izraža vedno več pomislekov o sedanjem znanstvenem sistemu EU za ocenjevanje fitofarmaceutskih sredstev; poudarja, da je pomembno vzdrževati in še okrepiti sistem, ki bo znanstveno zanesljiv, objektiv in se bo opiral na strokovno pregledane dokaze, pridobljene z odprtim, neodvisnim in večdisciplinarnim znanstvenim pristopom k odobritvam novih aktivnih snovi, ter bo skladen tudi z načeli EU glede analize tveganja in previdnostnim načelom, ki so opredeljena v splošni živilski zakonodaji; vztraja, da je treba pri postopku za odobritev aktivnih snovi upoštevati dejansko uporabo fitofarmaceutskih sredstev, pa tudi znanstveni in tehnološki napredek na tem področju; želi opomniti, da zaradi zapletenosti sedanjega sistema ocenjevanja in odobritve prihaja do neupoštevanja predpisanih rokov, kar pomeni, da ves sistem ne deluje dobro; poudarja, da je zato treba sistem pregledati in poenostaviti;

35. želi opozoriti na neravnovesje v številu vlog med nekaterimi državami članicami z istega območja, ki so tudi podobno velike in imajo podobne razmere za kmetijstvo;

36. meni, da bi morala za pridelke, uvožene iz držav zunaj EU, ki so bili vzgojeni z uporabo fitofarmaceutskih sredstev, veljati enako stroga merila kot za tiste, ki so bili proizvedeni v EU; je zaskrbljen, da se za pridelavo uvoženih pridelkov morda uporabljajo fitofarmaceutska sredstva, ki v EU niso registrirana;

Priporočila

37. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo učinkovito izvajanje uredbe, kar zadeva njihovo posebno vlogo pri postopku odobritve in registraciji;

38. poziva države članice, naj izboljšajo resno in kronično pomanjkanje osebja v pristojnih nacionalnih organih, zaradi katerega prihaja do zamud v fazi ugotavljanja nevarnosti in začetne ocene tveganja, ki jo opravijo države članice;

39. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da se postopkovno podaljšanje obdobja odobritve za čas trajanja postopka v skladu s členom 17 uredbe ne bo uporabljalo za aktivne snovi, ki so mutagene, rakotvorne, strupene za razmnoževanje in zato v kategoriji 1A ali 1B, ali za aktivne snovi z lastnostmi endokrinih motilcev, ki so škodljive za ljudi ali živali, kar zdaj velja za snovi, kot so flumoksazin, tiaklopid, klorotoluron in dimoksistrobin ⁽¹²⁾;

⁽¹²⁾ Vir: https://www.foodwatch.org/fileadmin/foodwatch.nl/Onze_campagnes/Schadelijke_stoffen/Documents/Rapport_foodwatch_Ten_minste_onhoudbaar_tot.pdf

Četrtek, 13. september 2018

40. uporabo aktivnih snovi, ki so mutagene, rakotvorne, strupene za razmnoževanje in zato v kategoriji 1A ali 1B, ali aktivnih snovi, z lastnostmi endokrinih motilcev, ki so škodljive za ljudi ali živali, katerih obdobje odobritve je že bilo enkrat ali večkrat postopkovno podaljšano v skladu s členom 17, je treba takoj prepovedati;
41. poziva Komisijo in države članice, naj priznajo, da je varstvo zdravja ljudi in živali ter okolja bistveni cilj zakonodaje ob hkratnem izboljšanju kmetijske proizvodnje in ohranjanju konkurenčnosti kmetijskega sektorja;
42. poziva industrijo, naj državam članicam poročevalkam in agencijam EU zagotovi vse podatke in znanstvene študije v enotni elektronski in strojno berljivi obliki; poziva Komisijo, naj razvije usklajen model za vnos podatkov, da bi olajšali izmenjavo podatkov med državami članicami v vseh fazah postopka; se zaveda, da je treba s temi podatki ravnati v skladu s parametri zakonov EU o varstvu podatkov in intelektualne lastnine;
43. poziva države članice, naj dosledno uporabljajo člen 9 uredbe o sprejemljivosti vlog in sprejemajo le popolne vloge za oceno aktivne snovi;
44. poziva Komisijo in države članice, naj na podlagi obstoječih harmoniziranih smernic zagotovijo popolno in enotno uporabo meril za izločitev zaradi nevarnosti in da se bodo snovi ocenjevale z vidika tveganja, le če obstajajo dokazi, da nimajo nevarnih (izločitvenih) lastnosti, kot to zahteva uredba;
45. poziva Komisijo, naj končno uvede določbe o dodatkih, varovalih in sinergistih, naj sestavi seznam nesprejemljivih dodatkov in sprejme pravila, ki določajo, da je treba varovala in sinergiste preizkusiti na ravni EU, in naj zagotovi, da se tržijo le kemikalije, ki izpolnjujejo merila EU za odobritev;
46. pozdravlja, da Komisija previdnostnega načela ne razlaga kot alternativo pristopu obvladovanja tveganja, marveč kot posebno obliko obvladovanja tveganj, kar je izrazila v oceni splošne živilske zakonodaje ⁽¹³⁾ v okviru programa ustreznosti in uspešnosti predpisov; želi spomniti, da to stališče podpirajo tudi sodbe Sodišča EU ⁽¹⁴⁾;
47. poziva Komisijo in države članice, naj v vlogi upraviteljev tveganja pri postopkih odobritve in registraciji ustrezno uporabljajo previdnostno načelo in naj posebno pozornost namenijo zaščiti ranljivih skupin, kot so opredeljene v členu 3(14) uredbe;
48. poziva Komisijo, agencije in pristojne organe, naj pregledajo in izboljšajo svoje komuniciranje v zvezi s postopki za oceno tveganja in odločitvami glede obvladovanja tveganja, da bi izboljšali zaupanje javnosti v sistem registracije;
49. poziva države članice, naj bolje izvajajo postopke registracije na nacionalni ravni, da bi omejile odstopanja in podaljšanja iz člena 53 uredbe na dejanske nujne primere; poziva Komisijo naj v celoti izvaja svoje pravice do nadzora iz člena 53(2) in (3); poleg tega poziva države članice, naj v celoti izpolnjujejo obveznost obveščanja drugih držav članic in Komisije, kot je določeno v členu 53(1), zlasti kar zadeva morebitne ukrepe za zagotovitev varstva uporabnikov, ranljivih skupin in potrošnikov;
50. poziva Komisijo, naj dokončno določi metode za določanje, kdaj je treba uporabiti nekatera odstopanja, predvsem kar zadeva „zanemarljivo izpostavljenost“ ali „resno nevarnost za zdravje rastlin“, ne da bi se pri tem spremenila črka ali duh zakona; opozarja Komisijo, da bi bila vsakršna sprememba pomena pojma „zanemarljiva izpostavljenost“ v „zanemarljivo tveganje“ v nasprotju s črko in duhom zakona;

⁽¹³⁾ SWD(2018)0038.

⁽¹⁴⁾ Sodba Splošnega sodišča z dne 9. septembra 2011, *Francija proti Komisiji*, T-257/07, ECLI:EU:T:2004:444.

Četrtek, 13. september 2018

51. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo raziskovalne pobude o aktivnih snoveh, vključno z biološkimi snovi z nizkim tveganjem, in fitofarmaceutskih sredstvih v programu Obzorje Evropa ter večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027; poudarja pomembnost regulativnega okvira za fitofarmaceutska sredstva na ravni EU, ki varuje okolje in zdravje ljudi ter spodbuja raziskave in inovacije, da bi se razvila učinkovita in varna fitofarmaceutska sredstva ter zagotovile trajnostne kmetijske prakse in integrirano varstvo rastlin; poudarja, da so za varovanje zdravja rastlin potrebna številna različna varna in učinkovita orodja; želi opozoriti na potencial, ki bi ga lahko imele tehnike preciznega kmetijstva kot pomoč evropskim kmetom, da bi ti čim bolj ciljno in trajnostno optimizirali boj proti škodljivcem;

52. poziva Komisijo, naj rabo postopka s potrditvenimi podatki strogo omeji na njegov namen, kot je določeno v členu 6(f) uredbe, in sicer kadar se zaradi novih znanstvenih in tehničnih spoznanj ali med postopkom ocenjevanja določijo nove zahteve; poudarja, da je popolna dokumentacija pomembna za odobritve aktivnih snovi; obžaluje, da je odstopanje s potrditvenimi podatki povzročilo, da nekatera fitofarmaceutska sredstva, ki bi bila sicer prepovedana, ostajajo na trgu dlje časa;

53. poziva Komisijo in države članice, naj povečajo splošno preglednost postopkov, med drugim z zagotavljanjem podrobnih zapisnikov z razprav o postopkih v odboru in stališčih, zlasti z razlago in upravičenjem odločitev Stalnega odbora za rastline, živali, hrano in krmo (odbor PAFF);

54. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo večjo doslednost uredbe in njenega izvajanja s povezano zakonodajo in politikami EU, predvsem z direktivo o trajnostni rabi pesticidov, ter naj zagotovijo pobude, med drugim tako, da dajo na voljo dovolj virov, ki kratkoročno spodbujajo in podpirajo razvoj in uporabo varnih in nestrupenih alternativ za fitofarmaceutska sredstva; ugotavlja, da regulativni okvir ne upošteva neizbežnih neciljnih vplivov, zlasti na čebele in druge oprševalce ter druge žuželke, koristne za kmetijstvo, kot da bi bili plenilci škodljivcev; izpostavlja nedavno znanstveno raziskavo o izumiranju žuželk, po kateri je v Nemčiji na regionalni ravni izumrlo 75 % krilatih žuželk, celo v naravnih rezervatih, kjer se niso uporabljali nobeni kmetijski pesticidi; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo večjo doslednost skupne kmetijske politike s povezano zakonodajo o fitofarmaceutskih sredstvih, predvsem z ohranjanjem obveznosti iz Uredbe (ES) št. 1107/2009 in Direktive 2009/128/ES o seznamu predpisanih zahtev ravnanja (predpisani zahtevi ravnanja 12 in 13), kot je predlagala Komisija v uredbi o strateških načrtih SKP ⁽¹⁵⁾;

55. poziva države članice, naj zagotovijo učinkovito izvrševanje uredbe, predvsem kar zadeva nadzor fitofarmaceutskih sredstev, ki se tržijo v EU, in sicer ne glede na to, ali so bili proizvedeni v EU ali uvoženi iz tretjih držav;

o

o o

56. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

⁽¹⁵⁾ Predlog uredbe o strateških načrtih SKP – COM(2018)0392.

Četrtek, 13. september 2018

P8_TA(2018)0357

Neenotna kakovost proizvodov na enotnem trgu**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2018 o neenotni kakovosti proizvodov na enotnem trgu (2018/2008(INI))**

(2019/C 433/23)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Direktive 2005/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter o spremembi Direktive Sveta 84/450/EGS, direktiv Evropskega parlamenta in Sveta 97/7/ES, 98/27/ES in 2002/65/ES ter Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2017/2394 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2017 o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov, in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2006/2004⁽²⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004⁽³⁾,
- ob upoštevanju obvestila Komisije z dne 26. septembra 2017 o uporabi živilske zakonodaje EU in zakonodaje EU o varstvu potrošnikov pri vprašanju neenotne kakovosti izdelkov – posebni primer živil,
- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 25. maja 2016 o navodilih za izvajanje/uporabo Direktive 2005/29/ES o nepoštenih poslovnih praksah (SWD(2016)0163),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 25. maja 2016 z naslovom Celostni pristop za spodbujanje čezmejnega e-poslovanja za evropske državljane in podjetja (COM(2016)0320),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 24. oktobra 2017 z naslovom Delovni program Komisije za leto 2018: načrt za enotnejšo, močnejšo in bolj demokratično Evropo (COM(2017)0650),
- ob upoštevanju nagovora predsednika Jeana Clauda Junckerja o stanju v Uniji z dne 13. septembra 2017,
- ob upoštevanju sklepov predsednika Evropskega sveta z dne 9. marca 2017, zlasti odstavka 3 sklepov,
- ob upoštevanju sklepov 3524. seje Sveta za kmetijstvo in ribištvo z dne 6. marca 2017,
- ob upoštevanju zapisnika 2203. zasedanja Komisije z dne 8. marca 2017,
- ob upoštevanju kratkega poročila o praksah zavajajočega pakiranja, ki ga je januarja 2012 pripravil tematski sektor A,

⁽¹⁾ ULL 149, 11.6.2005, str. 22.⁽²⁾ ULL 345, 27.12.2017, str. 1.⁽³⁾ ULL 304, 22.11.2011, str. 18.

Četrtek, 13. september 2018

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. junija 2013 o novi agendi za evropsko potrošniško politiko⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 22. maja 2012 o strategiji za krepitev pravic ranljivih potrošnikov⁽⁵⁾, zlasti odstavka 6,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 4. februarja 2014 o uporabi Direktive 2005/29/ES o nepoštenih poslovnih praksah podjetij⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. junija 2016 o nepoštenih trgovinskih praksah v verigi preskrbe s hrano⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. januarja 2016 o letnem poročilu o politiki EU na področju konkurence⁽⁸⁾, zlasti odstavka 14,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. februarja 2017 o letnem poročilu o politiki EU na področju konkurence⁽⁹⁾, zlasti odstavka 178,
- ob upoštevanju svoje večje interpelacije z dne 15. marca 2017 o razlikah v deklaracijah, sestavi in okusu proizvodov na osrednjih/vzhodnih in zahodnih trgih EU⁽¹⁰⁾,
- ob upoštevanju kratkega poročila službe Evropskega parlamenta za raziskave iz junija 2017 z naslovom *Dual quality of branded food products: addressing a possible east-west divide* (Neenotna kakovost proizvodov z blagovno znamko: ali res obstaja razlika med vzhodom in zahodom?),
- ob upoštevanju raziskave o živilih in čeških potrošnikih, ki jo je februarja 2016 izvedel češki inšpekcijski organ za kmetijstvo in prehrano,
- ob upoštevanju posebne študije o vprašanju neenotne kakovosti proizvodov, ki se tržijo na enotnem trgu Evropske unije, z vidika zakonodaje o varstvu potrošnikov (zlasti glede nepoštenih delovnih praks), konkurenčnega prava (zlasti glede nepoštenih konkurenca) in pravic industrijske lastnine, ki jo je leta 2017 pripravila Pravna fakulteta Univerze Palacký v Olomoucu,
- ob upoštevanju različnih raziskav, študij in preskusov, ki so jih v zadnjih nekaj letih izvedli organi za nadzor hrane v več državah članicah srednje in vzhodne Evrope,
- ob upoštevanju Nielsenovega poročila iz novembra 2014 o stanju zasebnih znamk po svetu,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 11. aprila 2018 z naslovom Nov dogovor za potrošnike (COM(2018)0183),
- ob upoštevanju predloga Komisije za direktivo Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2018 za boljše izvrševanje in posodobitev pravil EU o varstvu potrošnikov (COM(2018)0185),
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane⁽¹¹⁾,
- ob upoštevanju člena 17(2) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah o varstvu intelektualne lastnine,

⁽⁴⁾ UL C 65, 19.2.2016, str. 2.

⁽⁵⁾ UL C 264 E, 13.9.2013, str. 11.

⁽⁶⁾ UL C 93, 24.3.2017, str. 27.

⁽⁷⁾ UL C 86, 6.3.2018, str. 40.

⁽⁸⁾ UL C 11, 12.1.2018, str. 2.

⁽⁹⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0027.

⁽¹⁰⁾ O-000019/2017.

⁽¹¹⁾ UL L 31, 1.2.2002, str. 1.

Četrtek, 13. september 2018

- ob upoštevanju skupnega pisma Republike Hrvaške, Češke republike, Madžarske, Litve, Republike Poljske in Slovaške republike Komisiji z dne 23. marca 2018 o vprašanju neenotne kakovosti proizvodov v okviru novega dogovora za potrošnike,
 - ob upoštevanju rezultatov primerjalnih študij, ki so jih opravili organi in organizacije za varstvo potrošnikov v več državah članicah EU,
 - ob upoštevanju predloga Komisije za posodobitev Direktive 2005/29/ES o nepoštenih poslovnih praksah, da bi bilo v njej izrecno navedeno, da lahko nacionalni organi ocenjujejo in obravnavajo zavajajoče poslovne prakse, pri katerih se proizvodi tržijo kot enaki v več državah EU, če se njihova sestava ali lastnosti znatno razlikujejo,
 - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov ter mnenj Odbora za okolje, javno zdravje in varno hrano ter Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja (A8-0267/2018),
- A. ker bi morala podjetja pri promociji, prodaji ali dobavi proizvodov potrošnikom zagotavljati točne in razumljive informacije o natančni sestavi proizvoda, tudi glede lokalnih proizvodov in receptov, da jim omogočijo sprejete informirane odločitve o nakupu;
- B. ker bi morale biti zaupanje potrošnikov v sestavo, vrednost in kakovost proizvoda ključno načelo blagovnih znamk; ker bi morali proizvajalci zagotoviti, da bodo pričakovanja potrošnikov izpolnjena;
- C. ker se potrošniki ne zavedajo, da so proizvodi iste znamke, enake kakovosti in z enako embalažo prilagojeni lokalnim preferencam in okusu, in ker spreminjajoča se kakovost proizvodov zbuja pomisleke, da so nekatere države obravnavane drugače kot druge; ker je Evropska unija že oblikovala oznake, s katerimi bi izpolnila specifična pričakovanja potrošnikov in upoštevala posebnosti proizvodnje z uporabo izrazov v zvezi s kakovostjo;
- D. ker je Direktiva 2005/29/ES o nepoštenih poslovnih praksah glavno zakonodajno orodje Unije za zagotavljanje, da potrošniki niso izpostavljeni zavajajočemu oglaševanju in drugim nepoštenim praksam pri poslih med podjetji in potrošniki, vključno s trženjem proizvodov z enako blagovno znamko na način, ki lahko zavaja potrošnike;
- E. ker bi bilo mogoče nepoštene poslovne prakse v direktivi o nepoštenih poslovnih praksah opredeliti tako, da bi bile prepovedane v vseh primerih, ali pa tako, da bi bile prepovedane samo v nekaterih okoliščinah; ker v skladu z ugotovitvami Komisije uvrstitev prakse v Prilogo I direktive o nepoštenih poslovnih praksah, kjer je ustrezno, zagotavlja večjo pravno varnost in bolj pošteno konkurenco med proizvajalci na trgu;
- F. ker potrošniki povezujejo blagovno znamko, proizvod in kakovost ter v skladu s tem pričakujejo, da bodo proizvodi iste znamke in/ali enakega izgleda tudi enake kakovosti ne glede na to, ali so v prodaji v matični državi ali kateri drugi državi članici;
- G. ker potrošniki tudi asociativno povezujejo znamko in oznako ali embalažo kmetijskega ali živilskega proizvoda ter kakovost in v skladu s tem pričakujejo, da bodo proizvodi iste znamke, ki se tržijo pod isto oznako ali so enakega videza, enake kakovosti in imeli enako sestavo ne glede na to, ali so v prodaji v matični državi ali kateri drugi državi članici; ker vsi kmetje v Evropski uniji proizvajajo proizvode pri enako visokih standardih in stranke pričakujejo to enotno kakovost tudi pri drugih proizvodih v prehranski verigi, ne glede na jurisdikcijo, v kateri prebivajo;

Četrtek, 13. september 2018

- H. ker vsi državljani EU zaslužijo enako obravnavo v zvezi z živilskimi in neživilskimi proizvodi, ki se prodajajo na enotnem trgu;
- I. ker je treba nepošteno prakse na tem področju prekiniti, da se prepreči zavajanje potrošnikov, in ker lahko to čezmejno težavo odpravi le močna sinergija na ravni EU;
- J. ker morajo države članice za vsak primer posebej oceniti, ali je poslovna praksa nepoštena v skladu z direktivo o nepoštenih poslovnih praksah, razen v primeru praks, navedenih v Prilogi I;
- K. ker je predsednik Juncker v svojem govoru o stanju v Uniji leta 2017 poudaril, da ni sprejemljivo, da se ponekod v Evropi prodajajo živila, ki so nižje kakovosti kot v drugih državah, kljub temu, da sta njihova embalaža in blagovna znamka enaki;
- L. ker posamezne države članice zelo različno izvajajo direktivo o nepoštenih poslovnih praksah, močno pa se razlikujejo tudi po metodoloških pristopih in učinkovitosti reševanja in izvrševanja direktive;
- M. ker ima pri odločitvah o vrednosti proizvoda pogosto najpomembnejšo vlogo njegova blagovna znamka;
- N. ker bi okrepljen in bolj učinkovit okvir za sodelovanje pri izvrševanju zakonodaje povečal zaupanje potrošnikov in zmanjšal škodo zanje;
- O. ker imajo vsi potrošniki v EU enake pravice in ker analize kažejo, da nekateri proizvajalci pod isto blagovno znamko prodajajo proizvode različne kakovosti in zavajajoče enakega videza, pri čemer nekateri proizvodi v nekaterih državah vsebujejo manj osnovnih sestavin ali manj kakovostne sestavine, ki nadomeščajo sestavine višje kakovosti; ker je ta težava bolj razširjena v državah članicah, ki so se pridružile EU od leta 2004; ker je bilo z analizami ugotovljeno, da se v nekaterih primerih prodajna cena istega proizvoda ali proizvoda zavajajoče enakega videza z nižjo kakovostjo ali drugačnim okusom, konsistenco ali drugimi senzoričnimi lastnostmi, močno razlikuje med posameznimi državami članicami; ker to sicer ne krši načel svobodnega tržnega gospodarstva, veljavnih pravil o označevanju ali druge živilske zakonodaje, vendar vseeno gre za zlorabo identitete blagovne znanke, kar ovira načelo, da je treba vse potrošnike obravnavati enako;
- P. ker so bili odkriti primeri bistvenih razlik med proizvodi, kot je otroška hrana, kar zbuja dvom glede načel in trditev proizvajalcev, da svoje proizvode prilagajajo lokalnim preferencam; ker nekateri laboratorijski rezultati potrjujejo, da lahko proizvodi z nižjo kakovostjo vsebujejo manj zdrave kombinacije sestavin, kar ovira načelo enakega obravnavanja vseh potrošnikov; ker so se predstavniki nekaterih proizvajalcev dogovorili, da bodo spremenili svoje recepte v nekaterih državah, da bodo na vsem enotnem trgu ponujeni identični proizvodi;
- Q. ker to nesporeljivo prakso uporabljajo znana multinacionalna podjetja agroživilskega sektorja, ki želijo na ta način povečati svoje marže, s tem ko izkoriščajo razlike v kupni moči v različnih državah članicah;
- R. ker je Komisija v predlogu za nov dogovor za potrošnike, tj. ciljno usmerjeni reviziji potrošniških direktiv EU na podlagi preverjanja ustreznosti potrošniške in tržne zakonodaje EU, predlagala posodobitev direktive o nepoštenih poslovnih praksah, da bi v njej bolj izrecno navedli, da lahko nacionalni organi ocenjujejo in obravnavajo zavajajoče poslovne prakse, pri katerih se v različnih državah članicah proizvodi tržijo kot enaki, njihova sestava ali značilnosti pa se bistveno razlikujejo;
- S. ker diferenciacije in inovacije proizvodov samih po sebi ne bi smeli omejevati, kljub temu pa se potrošniki ne bi smeli zavajati;

Četrtek, 13. september 2018

- T. ker je enotni trg prinesel ogromne koristi udeležencem v verigi preskrbe s hrano in ker ima trgovina s hrano vse bolj čezmejno razsežnost in je še posebej pomembna za delovanje enotnega trga;
- U. ker je za to, da bi v celoti izkoristili prednosti notranjega trga, ključnega pomena ustreznejša uporaba obstoječe živilske in potrošniške zakonodaje EU, s katero bi odkrivali in obravnavali neupravičene dvojne standarde ter tako zaščitili potrošnike pred zavajajočimi informacijami in poslovnimi praksami;
- V. ker je treba še naprej krepiti vlogo potrošniških združenj v zvezi s tem; ker imajo potrošniška združenja edinstveno vlogo pri zagotavljanju zaupanja potrošnikov in bi jih bilo treba še naprej podpirati z dodatnimi pravnimi in gospodarskimi ukrepi in krepitvijo zmogljivosti;
- W. ker bi lahko dokazane razlike v sestavinah v primerljivih proizvodih dolgoročno pomenile tveganje za zdravje potrošnikov, zlasti v primeru ranljivih potrošnikov, kot so otroci in ljudje s prehranskimi in/ali zdravstvenimi težavami, kar bi prispevalo k poslabšanju dobrega počutja državljanov; ker do tega lahko na primer pride, kadar je vsebnost maščob in/ali sladkorja višja od pričakovane, kadar so maščobe živalskega izvora nadomeščene z maščobami rastlinskega izvora ali obratno, kadar je sladkor nadomeščen z umetnimi sladili ali kadar je vsebnost soli povišana; ker je označevanje, ki ne odraža dejansko uporabljenih aditivov ali števila nadomestkov za osnovne sestavine, zavajajoče za potrošnike in lahko pomeni tveganje za njihovo zdravje;
- X. ker ni zakonodajnih predpisov o neenotni kakovosti na ravni EU ni mogoče primerjati ali prepoznati primerov neenotne kakovosti in ni instrumentov, ki bi se lahko uporabili za izboljšanje stanja; ker službe Komisije za presoje in analize na področju zdravja in hrane redno poročajo o pomanjkljivostih pri izvajanju in izvrševanju zahtev iz veljavne živilske zakonodaje EU, na primer pri označevanju mehansko izkoščenega mesa⁽¹²⁾ in pri uporabi aditivov za živila⁽¹³⁾;
- Y. ker je razlike v sestavi, ki bi lahko vplivale na zdravje potrošnikov, mogoče najti ne le pri živilih, temveč tudi pri kozmetiki, higienskih proizvodih in čistilih;
- Z. ker mnoge države srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope zaostajajo pri izvajanju ukrepov za spremembo sestave živil, s katerimi bi se zmanjšala vsebnost maščobe, sladkorja in soli v živilih;
1. poudarja, da je na podlagi rezultatov številnih preskusov in anket, izvedenih v več državah članicah, predvsem v srednji in vzhodni Evropi, z različnimi metodologijami laboratorijskega testiranja, dokazano, da obstajajo različno velike razlike med proizvodi, ki se oglašujejo in distribuirajo na enotnem trgu pod isto blagovno znamko in z na videz isto embalažo, med drugim gre za razlike v sestavi in uporabljenih sestavinah ali snoveh, ki so v škodo potrošnikov; ugotavlja, da je po anketi enega od nacionalnih pristojnih organov velika večina potrošnikov zaskrbljena zaradi teh razlik; zato sklepa, da so na podlagi ugotovitev teh preskusov in anket zaskrbljeni zaradi diskriminacije med različnimi trgi v državah članicah; poudarja, da tovrstna diskriminacija ni sprejemljiva in da bi morali vsi potrošniki v EU imeti dostop do enako kakovostnih proizvodov;
 2. poudarja, da sporočeni primeri s tako velikimi razlikami niso povezani le z živilskimi proizvodi, ampak pogosto tudi z neživilskimi proizvodi, vključno z detergenti, kozmetičnimi proizvodi, proizvodi za osebno higieno in proizvodi, namenjenimi dojenčkom;
 3. želi spomniti, da je Parlament leta 2013 pozval Komisijo, naj smiselno preišče in oceni, ali je treba prilagoditi obstoječo zakonodajo Unije, ter o rezultatih obvesti Evropski parlament in potrošnike;
 4. pozdravlja nedavne pobude, ki jih je Komisija napovedala za obravnavanje tega vprašanja, zlasti njeno zavezanost zagotoviti skupne metodologije preskušanja, dodelitvi proračunskih sredstev za njeno pripravo in izvrševanje ter zbiranje dodatnih zanesljivih in preverljivih dokazov in posodobitvi direktive o nepoštenih poslovnih praksah ter vzpostavitve centra znanja za goljufije s hrano in kakovost hrane;

⁽¹²⁾ http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/overview_reports/details.cfm?rep_id=76

⁽¹³⁾ http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/overview_reports/details.cfm?rep_id=115

Četrtek, 13. september 2018

5. je seznanjen s pooblastilom, ki ga je Evropski svet podelil forumu na visoki ravni za izboljšanje delovanja verige preskrbe s hrano, da bi obravnaval vprašanja neenotne kakovosti; spodbuja države članice in njihove pristojne organe, naj dejavno sodelujejo pri tekočih pobudah, tudi pri razvoju skupne metodologije in njenem vključevanju v delovne procese ter pri zbiranju dodatnih dokazov; poudarja, da je treba strani, ki zastopajo interese potrošnikov, vključno s predstavniki potrošniških organizacij in raziskovalnih organizacij, proizvajalci in raziskovalnimi organizacijami, ki izvajajo preskuse proizvodov v državah članicah, dejavno vključiti, da bodo lahko izražale svoja mnenja; meni, da bi moral biti Parlament vključen v vse tekoče pobude, ki bi lahko vplivale na poskuse obravnavanja vprašanja neenotne kakovosti;

6. priporoča, naj države članice, ki jih to zadeva, same ocenijo metodologijo in učinkovitost izvrševanja direktive o nepoštenih poslovnih praksah in druge zakonodaje o neenotni kakovosti hrane in drugih proizvodov, in oceno pošljejo Komisiji v objektivno oceno o resnosti te težave;

7. pozdravlja dejstvo, da je Parlament sprejel pilotni projekt za leto 2018, ki bo vključeval vrsto tržnih raziskav za več kategorij potrošniških izdelkov, s katerimi naj bi ocenili različne vidike neenotne kakovosti; pričakuje, da se bo projekt začel izvajati po načrtih, da bo pravočasno zaključen ter da bodo rezultati objavljeni, kot je bilo prvotno načrtovano; meni, da bi bilo treba projekt podaljšati v leto 2019, da bi zagotovili večjo širino znanja ter zajeli tudi neživilski sektor; poziva, naj se poslance bolj vključi v nadzor projekta; spodbuja Parlament, Komisijo in države članice, naj za nadaljnjo oceno različnih vidikov neenotne kakovosti proizvodov uporabijo vsa razpoložljiva orodja, vključno s pilotnimi in nacionalnimi projekti;

8. poudarja, da so za učinkovito izvrševanje direktive o nepoštenih poslovnih praksah bistvene izčrpne informacije, kateri javni organ je pristojen za ukrepanje in kateri so ustrezni upravni ali sodni postopki, vključno z možnostjo, da posamezniki vložijo pritožbo po spletu; zato kot negativno dojema pomanjkanje informacij v zadevnih državah članicah, in čeprav zatrjujejo, da bi bilo treba rešiti vprašanje neenotne kakovosti proizvodov, teh informacij ne dajo na voljo na spletiščih pristojnih organov;

9. poudarja, da je Komisija že prejela obvestilo o nacionalnih ukrepih za nov način označevanja, s katerimi bi potrošnike opozarjali na razlike v sestavi živil;

10. pozdravlja, da je Komisija za boljše varstvo potrošnikov v EU in za podporo podjetjem vzpostavila spletni program usposabljanja, s katerimi želi pomagati podjetjem, da bi bolje razumela in izvrševala pravice potrošnikov v EU;

Obvestilo Komisije o uporabi zakonodaje EU o varstvu potrošnikov pri vprašanju neenotne kakovosti izdelkov

11. je seznanjen z obvestilom Komisije o uporabi zakonodaje EU na področju živil in varstva potrošnikov za neenotno kakovost proizvodov; opozarja, da je namen tega obvestila pomagati nacionalnim organom pri ugotavljanju, ali neko podjetje krši živilsko in potrošniško zakonodajo EU, če v različnih državah prodaja proizvode neenotne kakovosti, ter jim svetovati, kako naj medsebojno sodelujejo; je zaskrbljen, ker se postopni pristop iz obvestila, s katerim naj bi nacionalni organi ugotavljali, ali proizvajalci kršijo zakonodajo EU, trenutno v praksi ne izvaja, to pa bi lahko pomenilo kršitev potrošniških pravic;

12. se strinja s Komisijo, da potrošniki na enotnem trgu, na katerem so na splošno seznanjeni z načeli prostega pretoka in enakega dostopa do blaga, samoumevno ne pričakujejo, da se bodo proizvodi blagovnih znamk, ki se prodajajo v različnih državah, med seboj razlikovali; želi spomniti na navedbe Komisije, da študije o zvestobi znamkam kažejo, da potrošniki blagovne znamke dojemajo kot potrjeno nadzorovane in stalne kakovosti; se tudi strinja s Komisijo, da potrošniki morda ravno zaradi tega pod isto blagovno znamko pričakujejo enakovredno kakovostne, četudi ne vedno in povsod povsem enake proizvode, in pričakujejo tudi, da jih bodo lastniki blagovnih znamk obvestili o načrtovani spremembi v sestavi svojih proizvodov;

Četrtek, 13. september 2018

13. zato meni, da zagotovitev dodatnih informacij, tudi kadar so v osrednjem vidnem polju embalaže, ne zadostuje, če potrošnik ni jasno seznanjen, da se ta proizvod razlikuje od navidezno enakih proizvodov iste blagovne znamke, ki se prodajajo v drugih državah članicah;

14. v zvezi s tem se tudi strinja s Komisijo, da proizvajalcem hrane in pijače ni treba nujno nuditi enakih proizvodov na različnih geografskih območjih in da prosti pretok blaga ne pomeni, da morajo biti prav vsi proizvodi povsod na enotnem trgu popolnoma enaki; poudarja, da smejo nosilci dejavnosti tržiti in prodajati blago različne sestave in značilnosti na podlagi legitimnih dejavnikov, če pri tem popolnoma spoštujejo zakonodajo EU; vendar poudarja, da ti proizvodi ne bi smeli biti različne kakovosti, ko se ponujajo potrošnikom na različnih trgih;

15. meni, da je pri reševanju problematike neenotne kakovosti proizvodov osrednjega pomena, da se potrošnikom zagotovijo točne in razumljive informacije; je prepričan, da kadar namerava podjetje dati na trg v različnih državah članicah proizvod, ki se razlikuje v nekaterih značilnostih, ta proizvod ne more imeti že na pogled istih oznak in iste blagovne znamke;

16. se zaveda, da obstajajo sprejemljive razlike v sestavi proizvodov iste blagovne znamke ter da se lahko proizvodi razlikujejo zaradi regionalnih preferenc potrošnikov, pridobivanja lokalnih sestavin, zahtev nacionalne zakonodaje ali ciljev glede spremembe sestave živil; poudarja, da namen ni določati ali harmonizirati zahtev glede kakovosti hrane ter da ni zaželeno, da bi proizvajalcem predpisali točno sestavo posameznih proizvodov; vendar meni, da okusa potrošnikov ne bi smeli uporabljati kot izgovor za nižanje kakovosti in/ali ponujanje različnih kakovostnih razredov na različnih trgih; poudarja, da morajo biti potrošniki na jasn način obveščeni ter poznati te prilagoditve poznati za vsak proizvod, ne pa biti le na splošno seznanjeni, da je to ustajljena praksa;

17. meni, da se za obvestilo šteje, da se nanaša zlasti na živila; je prepričan, da bi se morale določbe o uporabi zakonodaje o varstvu potrošnikov uporabljati na splošno za vse živilske in neživilske proizvode na enotnem trgu in da mora biti označba na proizvodu čitljiva za potrošnike in vsebovati vse informacije o njem;

18. želi opozoriti na smernice Komisije iz leta 2016 o uporabi direktive o nepoštenih poslovnih praksah, v katerih je navedeno, da se proizvodi iste blagovne znamke ter z enako ali podobno embalažo lahko razlikujejo glede sestave, odvisno od kraja proizvodnje in ciljnega trga, torej se lahko razlikujejo med državami članicami, in da poslovne prakse trženja proizvodov z različno sestavo v skladu z direktivo o nepoštenih poslovnih praksah same po sebi niso nepošteno; poudarja pomen smernic Komisije za olajšanje pravilne in dosledne uporabe direktive o nepoštenih poslovnih praksah; zato poziva Komisijo, naj pojasni povezavo med obvestilom, smernicami in dokumentom, ki ga je pripravila podskupina foruma na visoki ravni o notranjem trgu za boljše delovanje verige preskrbe s hrano;

19. ugotavlja, da morda obstajajo različne zahteve za kontrolne metode nacionalnih pristojnih organov; poudarja, da so bile že izvedene različne analize, ki bi jih lahko uporabili kot osnovo za oblikovanje in izvajanje skupne metodologije preskušanja, ne glede na to, da so se njihove metodologije razlikovale in da rezultati niso bili ocenjeni na enak način; meni, da bi moral biti cilj dela na področju razvoja metodologije, ki ga vodi Skupni raziskovalni center Komisije, jasno naveden, da bi zagotovili enotno razlago metodologije, ki iz tega izhaja, vključno z opredelitvijo „znatne razlike“, ter pristojnim organom omogočili njeno uporabo; poudarja, da bi določitev t. i. referenčnega izdelka lahko ogrozila skupno oceno, saj bi utegnili imeti težave pri določitvi, kateri izmed izdelkov je tisti, od katerega se vsi ostali razlikujejo;

20. pozdravlja, da si Evropska komisija prizadeva pomagati nacionalnim izvrševalnim organom pri odkrivanju nepoštenih trgovinskih praks pri trženju proizvodov; poziva Komisijo, naj usklajuje delo pristojnih nacionalnih organov v zvezi s tem; poudarja, da je cilj takšne metodologije zagotoviti, da bodo države članice zbirale zanesljive in primerljive dokaze na skupni osnovi, ter pripevati k skupni oceni resnosti in obsega izdelkov neenotne kakovosti na enotnem trgu; želi spomniti, da se bo resnična narava nepoštenih praks verjetno še naprej presojala za vsak primer posebej, saj je obseg zavajanja potrošnikov vedno vprašanje subjektivne presoje pristojnega organa ali sodišča;

Četrtek, 13. september 2018

21. pozdravlja odločitev Komisije, da bo pozvala pristojne organe, naj opravijo več tržnih preskusov v državah članicah, ki bodo vključevali primerjave proizvodov med različnimi regijami in državami; vendar pa poudarja, da je treba po mnenju Komisije takšne preskuse izvajati s skupnim pristopom, ki še ni bil dokončno oblikovan; poudarja, da je treba upoštevati časovni načrt, da bodo rezultati preskušanja, ki se izvaja v okviru skupnega pristopa k preskušanju, na voljo in objavljeni v vseh uradnih jezikih EU v javno dostopnih zbirkah podatkov, ter da bodo analizirani karseda hitro, najpozneje pa do konca leta 2018; poleg tega poudarja, da je treba te rezultate takoj razkriti za namene obveščanja potrošnikov in proizvajalcev, da bi povečali ozaveščenost in tako pripomogli k zmanjšanju zmanjšati število primerov izdelkov z neenotno kakovostjo;

Drugi vidiki neenotne kakovosti

22. poudarja, da so zasebne znamke postale nepogrešljiv osnovni artikel v nakupovalnih košaricah potrošnikov in da se je njihov tržni delež v zadnjem desetletju povečal v vseh kategorijah proizvodov v večini držav članic; meni, da zasebne znamke ne bi smele dajati vtisa proizvoda blagovne znamke, da se prepreči zmeda med potrošniki; ponovno poudarja, da mora Komisija vprašanju zasebnih znamk nameniti posebno pozornost, da bi odpravila zmedo glede tega, kaj je zasebna znamka in kaj so proizvodi iste blagovne znamke; ugotavlja, da je notni trg proizvajalcem dostopen, obenem pa je zelo konkurenčen, nekatere znamke pa so poznane ali dobro sprejete povsod v Uniji;

23. opozarja, da je Parlament večkrat pozval Komisijo, naj ugotovi, ali neenotna kakovost negativno vpliva na lokalno in regionalno proizvodnjo, predvsem na mala in srednja podjetja; obžaluje, da Komisija doslej ni posredovala nobenih podatkov;

24. poudarja, da ponarejanje izdelkov z določeno blagovno znamko potrošnike izpostavlja zdravstvenim in varnostnim tveganjem, spodkopava zaupanje potrošnikov v znamko in povzroča izgubo dohodkov za proizvajalce; ugotavlja, da je spekter ponarejenih izdelkov, odkritih v EU, še vedno širok in zajema skoraj vse vrste blaga;

25. izraža zaskrbljenost zaradi omejitev za trgovce, kar zadeva nakup blaga, ki lahko negativno vplivajo na izbiro potrošnikov; poziva Komisijo, naj opredeli dejavnike, ki prispevajo k fragmentaciji enotnega trga blaga in potrošnikom nezakonito onemogočajo, da bi v celoti izkoristili enotni trg, zlasti pa naj se osredotoči na teritorialne omejitve dobave in njihove posledice; poziva Komisijo, naj za obravnavanje tovrstnih praks po potrebi uporabi konkurenčno pravo;

26. poudarja, da lahko nacionalni pristojni organi izberejo vzorce in izvajajo preskuse le na ozemlju svoje države članice; poudarja potrebo po okrepljenem, učinkovitem, preglednem in hitrem čezmejnem sodelovanju in izmenjavi podatkov, vključno z izmenjavo potencialno neskladnih proizvodov in informacij o potencialno nepoštenih praksah med nacionalnimi organi za zaščito potrošnikov, organi za živila, organizacijami potrošnikov ter Komisijo, da bi obravnavali neenotno kakovost proizvodov ter izboljšali in približali izvrševanje zakonodaje; poziva Komisijo in države članice, naj se intenzivneje zavzamejo za takšno sodelovanje; pozdravlja sprejetje revidirane uredbe o sodelovanju na področju varstva potrošnikov, s katero se krepijo preiskovalna in izvrševalna pooblastila, izboljša izmenjava informacij in podatkov ter omogoča dostop do relevantnih informacij, v njej pa so določena tudi harmonizirana pravila, ki opredeljujejo postopke za usklajevanje preiskovalnih in izvršilnih ukrepov;

27. priznava uporabnost usklajenih preiskav, ki so pomembna oblika usklajevanja izvrševanja, ki se izvaja v okviru uredbe o sodelovanju na področju varstva potrošnikov, ter poziva Komisijo in države članice, naj te preiskave še okrepijo in razširijo njihovo področje delovanja;

Priporočila in nadaljnji koraki

28. poudarja pomen široke in pravočasne javne razprave, ki bo prispevala k večji ozaveščenosti potrošnikov o proizvodih in njihovih značilnostih; ugotavlja, da so nekateri proizvajalci in lastniki zasebnih znamk že napovedali spremembe receptur ali uporabo enotnega proizvodnega standarda na ravni EU; poudarja vlogo industrije pri izboljšanju preglednosti in jasnosti, kar zadeva sestavo in kakovost proizvodov ter njihove spremembe; pozdravlja pobudo Komisije za oblikovanje kodeksa ravnanja v zvezi s tem; poziva, naj se tako proizvajalcem kot trgovcem na drobno zavoljo njihovega lastnega interesa omogoči še večja udeležba, da bi lahko karseda hitro pomagali najti učinkovito rešitev za nastalo situacijo, ne da bi uporabili postopke izvršbe, ter da bi evropskim potrošnikom omogočili dostop do proizvodov enake kakovosti po celotnem enotnem trgu; poziva proizvajalce, naj razmislijo o logotipu na embalaži, ki bi vseboval navedbo, da sta vsebina in kakovost iste blagovne znamke enaki po vseh državah članicah;

Četrtek, 13. september 2018

29. poziva potrošniške organizacije, organizacije civilne družbe in priglase nacionalne organe, pristojne za izvrševanje direktive o nepoštenih poslovnih praksah in druge zakonodaje, naj bolj dejavno sodelujejo v javni razpravi in pri obveščanju potrošnikov; je prepričan, da bi lahko potrošniške organizacije precej prispevale k reševanju problema neenotne kakovosti proizvodov; poziva Komisijo in države članice, naj prek finančnih in pravnih mehanizmov okrepijo podporo nacionalnim potrošniškim združenjem, da bi ta lahko okrepila zmogljivosti, razvila svoje dejavnosti preskušanja, izvajala primerjalne analize ter skupaj s pristojnimi organi prispevala k odkrivanju in razkrivanju primerov nepoštenega razlikovanja proizvodov; meni tudi, da bi bilo treba spodbujati intenzivnejšo čezmejno izmenjavo informacij med potrošniškimi združenji;

30. meni, da je mogoče na podlagi dosedanjih izkušenj pristojnih organov ugotoviti, da sami ne morejo učinkovito obravnavati posameznih primerov neenotne kakovosti na nacionalni ravni ali izvrševati veljavne zakonodaje oziroma so to že poskušali, a jim je uspelo le v manjši meri, saj niso imeli izrecnih pravnih predpisov o tem na ravni EU; želi spomniti, da so države članice odgovorne za izvajanje direktive o nepoštenih poslovnih praksah in da bi jo zato tudi morale izvajati, da bi prepreči zavajanje potrošnikov z nepoštenimi trženjskimi praksami; poudarja, da bi morale države članice zagotoviti, da bodo imeli pristojni nacionalni organi ustrezne tehnične in finančne zmogljivosti ter človeške vire, da bodo lahko učinkovito izvrševali zakonodajo; poziva države članice, naj potrošnikom zagotovijo možnost za vložitev pritožb in njihovo nadaljnjo preiskavo, potrošnike pa v čim večji meri seznanijo s pravicami in možnostmi pri izvrševanju obstoječe zakonodaje in z obveznostmi prodajalcev glede informacij o sestavi in poreklu izdelkov, kadar je ustrezno;

31. opozarja, da je vprašanje neenotne kakovosti neposredno povezano z bistvom delovanja enotnega trga in z zaupanjem potrošnikov, ki sta oba ogrožena, zato zahteva rešitev na ravni Unije prek neposredno izvršljivih ukrepov; je prepričan, da bi se glede na možnost ukrepanja na nacionalni ravni z ukrepanjem na ravni Unije zaščitila celovitost enotnega trga; poziva Komisijo, naj pripravi seznam obstoječih nacionalnih standardov za živilske in neživilske proizvode ter oceni njihovo pomembnost za neenotno kakovost na enotnem trgu;

32. poziva k nujnemu razvoju zmogljivosti in mehanizmov na ravni EU v specializirani enoti za spremljanje in nadzor v obstoječem organu EU (Skupno raziskovalno središče, Evropska agencija za varnost hrane ali drugi), ki bi omejila birokratske postopke, spremljala doslednost v sestavi in sorazmerno uporabo sestavin v identično označenih in pakiranih živilskih proizvodih ter ocenjevala primerjalne laboratorijske analize in prepoznava nepošteno komercialne prakse pri trženju živilskih proizvodov;

33. pozdravlja predlog Komisije o novem dogovoru za potrošnike, s katerim želi obravnavati neenotno kakovost proizvodov tako, da bi dopolnili člen 6 direktive o nepoštenih poslovnih praksah z zavajajočo komercialno prakso, ko se trži proizvod, ki naj bi bil enak istovrstnemu proizvodu, ki se trži v več drugih državah članicah, a ima drugačno sestavo ali značilnosti; vendar ugotavlja, da predlog vsebuje tudi nekatere nejasne določbe, ki jih je treba pojasniti, da se zagotovi ustrezna razlaga in uporaba;

34. je kljub temu globoko prepričan, da bi s spremembo Priloge I k direktivi o nepoštenih poslovnih praksah, tako da bi na „črni seznam“ dodali postavko, s katero bi določili prakso, ki je v vsakem primeru prepovedana, in izrecno omenili neenotno kakovost proizvodov iste blagovne znamke, če je to diskriminatorno in proti pričakovanjem potrošnikov, najučinkoviteje odpravili neupravičene primere neenotne kakovosti;

35. poudarja, da bi morala iz zakonodajnega procesa iziti nedvoumna opredelitev, kaj šteje za neenotno kakovost ter kako naj pristojni organi te primere ocenijo in kako naj jih obravnavajo; v zvezi s tem poudarja, da bi lahko neizčrpen seznam tako imenovanih upravičenih dejavnikov ogrozil zmožnost pristojnih organov za izvajanje ocen in uporabo prava; je zaskrbljen, da bi utegnili uporaba pojma „opredeljene preference potrošnikov“ pri presoji, ali so razlike v sestavi proizvodov upravičene ali ne, privedi do nasprotnojučih si razlag med pristojnimi organi;

36. poziva Komisijo, naj podaljša mandat skupnega raziskovalnega središča, da bo uskladi vseevropsko metodologijo za primerjavo značilnosti neživilskih proizvodov, da bo v enem letu pripravil smernice za večjo preglednost ter da bo objavil rezultate preskušanj; opozarja, da bi si moralo skupno raziskovalno središče za namene izmenjave zgledov najboljših praks na tem področju prav tako prizadevati za sodelovanje z organi držav članic, ki so opravili lastno preskušanje izdelkov, vendar rezultatov še niso posredovali nacionalnim organom drugih držav članic;

Četrtek, 13. september 2018

37. poudarja, da so glavne prednostne naloge varnost in kakovost hrane ter varstvo potrošnikov pred zavajanjem; opozarja Komisijo na njeno zavezo o boljšem spremljanju in spodbujanju ustrezne uporabe zakonodaje EU; meni, da bi morali pristojni nacionalni organi učinkovito spremljati upoštevanje veljavne zakonodaje na teh področjih;

38. pozdravlja predlog Komisije, naj se v odziv na zaskrbljenost javnosti izboljša preglednost znanstvenih študij na področju varnosti hrane, da bi se izboljšal dostop do informacij, potrebnih za odločanje o nakupu na podlagi zanesljive, znanstveno utemeljene ocene tveganja;

39. poziva nacionalne organe za živila, naj za vsak primer posebej ugotovijo, ali so domnevno diskriminatorne prakse dejansko nezakonite, in sicer na podlagi določb direktive o nepoštenih poslovnih praksah in njihovega vzajemnega delovanja z zahtevami po poštenih informacijah iz Uredbe (EU) št. 1169/2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom;

40. ugotavlja, da prakse neenotne kakovosti zadevajo vse državljane EU, tudi ko potujejo med državami članicami;

41. poudarja pa, da se znatne razlike v proizvodih za dojenčke, kot so hrana za dojenčke in majhne otroke, ne morejo upravičiti samo s preferencami regionalnega okusa;

42. odločno zavrača trditev nekaterih proizvajalcev, da do razlik v sestavi in/ali kakovosti prihaja zato, da so cene v skladu s pričakovanji potrošnikov; poudarja, da je več študij pokazalo, da so proizvodi nižje kakovosti pogosto dražji od ustreznikov višje kakovosti drugje po EU;

43. odločno spodbuja, naj se pri embalaži proizvodov uporablja načelo krožnega gospodarstva, in poudarja, da bi si moral proizvajalec, če embalaža nekega proizvoda v eni državi članici upošteva to načelo, usklajeno prizadevati, da bi bilo tako pri vseh njegovih proizvodih, ki se tržijo pod isto blagovno znamko in v isti vrsti embalaže po vsej EU in zunaj nje;

44. poudarja, da je v nekaterih primerih neenotna kakovost proizvodov posledica neizvrševanja zakonodaje EU; poziva organe držav članic, naj nujno izvajajo obstoječe predpise EU o označevanju živil, med drugim na primer v zvezi z mehansko izkoščnim mesom;

o

o o

45. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

Torek, 11. september 2018

III

(Pripravljalni akti)

EVROPSKI PARLAMENT

P8_TA(2018)0318

Enakovrednost poljskih pregledov*I**

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Sklepa Sveta 2003/17/ES glede enakovrednosti poljskih pregledov semenskih posevkov krmnih rastlin in žit, ki se izvajajo v Braziliji, in o enakovrednosti semena krmnih rastlin in žit, pridelanega v Braziliji, ter glede enakovrednosti poljskih pregledov semenskih posevkov žit, zelenjadnic, oljnic in predivnic, ki se izvajajo v Moldaviji, ter o enakovrednosti semena žit, zelenjadnic, oljnic in predivnic, pridelanega v Moldaviji (COM(2017)0643 – C8-0400/2017 – 2017/0297(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2019/C 433/24)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2017)0643),
- ob upoštevanju člena 294(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerega je Komisija podala predlog Parlamentu (C8-0400/2017),
- ob upoštevanju mnenja Odbora za pravne zadeve o predlagani pravni podlagi,
- ob upoštevanju člena 294(3) in člena 43(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 14. februarja 2018 ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju členov 59 in 39 Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja (A8-0253/2018),

⁽¹⁾ UL C 227, 28.6.2018, str. 76.

Torek, 11. september 2018

1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

P8_TC1-COD(2017)0297

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 11. septembra 2018 z namenom sprejetja Sklepa (EU) 2018/... Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Odločbe Sveta 2003/17/ES glede enakovrednosti poljskih pregledov semenskih posevkov krmnih rastlin in žit, ki se izvajajo v Federativni republiki Braziliji, in o enakovrednosti semena krmnih rastlin in žit, pridelanega v Federativni republiki Braziliji, ter glede enakovrednosti poljskih pregledov semenskih posevkov žit, zelenjadnic, oljnic in predivnic, ki se izvajajo v Republiki Moldaviji, in o enakovrednosti semena žit, zelenjadnic, oljnic in predivnic, pridelanega v Republiki Moldaviji

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Sklepu (EU) 2018/1674.)

Torek, 11. september 2018

P8_TA(2018)0319

Skupni sistem davka na dodano vrednost glede na posebno ureditev za mala podjetja *

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o predlogu direktive Sveta o spremembi Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost glede posebne ureditve za mala podjetja (COM(2018)0021 – C8-0022/2018 – 2018/0006(CNS))

(Posebni zakonodajni postopek – posvetovanje)

(2019/C 433/25)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Svetu (COM(2018)0021),
 - ob upoštevanju člena 113 Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerega se je Svet posvetoval s Parlamentom (C8-0022/2018),
 - ob upoštevanju člena 78c Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za ekonomske in monetarne zadeve (A8-0260/2018),
1. odobri predlog Komisije, kakor je bil spremenjen;
 2. poziva Komisijo, naj ustrezno spremeni svoj predlog na podlagi člena 293(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije;
 3. poziva Svet, naj ga obvesti, če namerava odstopiti od besedila, ki ga je odobril Parlament;
 4. poziva Svet, naj se ponovno posvetuje z njim, če namerava bistveno spremeniti predlog Komisije;
 5. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

Torek, 11. september 2018

Sprememba 1

Predlog direktive

Uvodna izjava 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(1) Direktiva Sveta 2006/112/ES⁽²¹⁾ omogoča državam članicam, da še naprej uporabljajo posebne ureditve za mala podjetja v skladu s skupnimi določbami in z namenom tesnejše uskladitve. Vendar so te določbe zastarele in ne **zmanjšujejo** obremenitve malih podjetij z upoštevanjem predpisov, saj so bile zasnovane za skupni sistem davka na dodano vrednost (DDV), ki temelji na obdavčitvi v državi članici porekla.

(1) Direktiva Sveta 2006/112/ES⁽²¹⁾ omogoča državam članicam, da še naprej uporabljajo posebne ureditve za mala podjetja v skladu s skupnimi določbami in z namenom tesnejše uskladitve. Vendar so te določbe zastarele in ne **izpolnjujejo cilja zmanjševanja** obremenitve malih podjetij z upoštevanjem predpisov, saj so bile zasnovane za skupni sistem davka na dodano vrednost (DDV), ki temelji na obdavčitvi v državi članici porekla.

⁽²¹⁾ UL L 347, 11.12.2006, str. 1.

⁽²¹⁾ UL L 347, 11.12.2006, str. 1.

Torek, 11. september 2018

Sprememba 2

Predlog direktive

Uvodna izjava 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (2) Komisija je v svojem akcijskem načrtu za DDV⁽²²⁾ napovedala celovit sveženj za poenostavitev za mala podjetja, usmerjen v zmanjšanje njihove upravne obremenitve in pomoč pri ustvarjanju davčnega okolja, ki bo spodbudilo njihovo rast in razvoj čezmejne trgovine. **To bi vključevalo pregled** posebne ureditve za mala podjetja, kakor je orisano v Sporočilu o nadaljnjih ukrepih v zvezi z akcijskim načrtom za DDV⁽²³⁾. Pregled posebne ureditve za mala podjetja je tako pomemben del reformnega svežnja iz akcijskega načrta za DDV.

⁽²²⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru o akcijskem načrtu za DDV – Vzpostavitev enotnega območja DDV v EU: čas za odločitev (COM(2016)0148 z dne 7. aprila 2016).

⁽²³⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru o nadaljnjih ukrepih v zvezi z akcijskim načrtom za DDV – Vzpostavitev enotnega območja DDV v EU: čas za odločitev (COM(2017)0566 z dne 4. oktobra 2017).

Sprememba

- (2) Komisija je v svojem akcijskem načrtu za DDV⁽²²⁾ napovedala celovit sveženj za poenostavitev za mala podjetja, usmerjen v zmanjšanje njihove upravne obremenitve in pomoč pri ustvarjanju davčnega okolja, ki bo spodbudilo njihovo rast in razvoj čezmejne trgovine, **pa tudi povečalo upoštevanje predpisov o DDV. Mala podjetja v Uniji so še posebej dejavna v nekaterih sektorjih, ki opravljajo čezmejne dejavnosti, kot so gradbeništvo, komunikacije, gostinstvo in maloprodaja, ter so lahko pomemben vir zaposlovanja. Da bi dosegli cilje iz akcijskega načrta za DDV, je treba pregledati** posebne ureditve za mala podjetja, kakor je orisano v Sporočilu o nadaljnjih ukrepih v zvezi z akcijskim načrtom za DDV⁽²³⁾. Pregled posebne ureditve za mala podjetja je tako pomemben del reformnega svežnja iz akcijskega načrta za DDV.

⁽²²⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru o akcijskem načrtu za DDV – Vzpostavitev enotnega območja DDV v EU: čas za odločitev (COM(2016)0148 z dne 7. aprila 2016).

⁽²³⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru o nadaljnjih ukrepih v zvezi z akcijskim načrtom za DDV – Vzpostavitev enotnega območja DDV v EU: čas za odločitev (COM(2017)0566 z dne 4. oktobra 2017).

Torek, 11. september 2018

Sprememba 3

Predlog direktive

Uvodna izjava 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (3) Pregled te posebne ureditve je tesno povezan s predlogom Komisije, ki določa načela za dokončni sistem DDV za čezmejno trgovanje med podjetji med državami članicami na podlagi obdavčitve čezmejnih dobav blaga v namembni državi članici⁽²⁴⁾. Prehod sistema DDV na obdavčitev po načelu namembnega kraja je pokazal, da številna trenutna pravila niso primerna za davčni sistem, ki deluje po načelu namembnega kraja.

⁽²⁴⁾ Predlog Direktive Sveta o spremembi Direktive 2006/112/ES glede harmonizacije in poenostavitve nekaterih pravil v okviru sistema davka na dodano vrednost ter uvedbe dokončnega sistema za obdavčevanje trgovine med državami članicami (COM(2017)0569 z dne 4. oktobra 2017).

Sprememba

- (3) Pregled te posebne ureditve je tesno povezan s predlogom Komisije, ki določa načela za dokončni sistem DDV za čezmejno trgovanje med podjetji med državami članicami na podlagi obdavčitve čezmejnih dobav blaga v namembni državi članici⁽²⁴⁾. Prehod sistema DDV na obdavčitev po načelu namembnega kraja je pokazal, da številna trenutna pravila niso primerna za davčni sistem, ki deluje po načelu namembnega kraja. **Pri okrepljenem čezmejnem sodelovanju malih podjetij se glavne težave pojavijo zaradi kompleksnih in različnih pravil o DDV v Uniji ter zato, ker nacionalna oprostitve za mala podjetja koristi samo malim podjetjem v državi članici, v kateri imajo ta sedež.**

⁽²⁴⁾ Predlog Direktive Sveta o spremembi Direktive 2006/112/ES glede harmonizacije in poenostavitve nekaterih pravil v okviru sistema davka na dodano vrednost ter uvedbe dokončnega sistema za obdavčevanje trgovine med državami članicami (COM(2017)0569 z dne 4. oktobra 2017).

Sprememba 4

Predlog direktive

Uvodna izjava 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (4) Za odpravo težav zaradi nesorazmerne obremenitve malih podjetij z upoštevanjem predpisov bi morali biti ukrepi za poenostavitev na voljo ne le podjetjem, ki so po trenutnih pravilih oproščena, temveč tudi tistim, ki se z gospodarskega vidika štejejo za mala. Za namene poenostavitve pravil o DDV bi se podjetja štela za mala, če bi po prometu izpolnjevala pogoje za mikro podjetja po splošni opredelitvi iz Priporočila Komisije 2003/361/ES⁽²⁵⁾.

⁽²⁵⁾ Priporočilo Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro-, malih in srednjih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).

Sprememba

- (4) Za odpravo težav zaradi nesorazmerne obremenitve malih podjetij z upoštevanjem predpisov bi morali biti ukrepi za poenostavitev na voljo ne le podjetjem, ki so po trenutnih pravilih oproščena, temveč tudi tistim, ki se z gospodarskega vidika štejejo za mala. **Razpoložljivost takih ukrepov je še zlasti pomembna, ker mora večina malih podjetij, oproščenih ali ne, dejansko uporabljati storitve svetovalcev ali zunanjih svetovalcev, ki jim pomagajo pri izpolnjevanju obveznosti v zvezi z DDV, kar pa prispeva k finančnemu bremenu teh podjetij.** Za namene poenostavitve pravil o DDV bi se podjetja štela za mala, če bi po prometu izpolnjevala pogoje za mikro podjetja po splošni opredelitvi iz Priporočila Komisije 2003/361/ES⁽²⁵⁾.

⁽²⁵⁾ Priporočilo Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro-, malih in srednjih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).

Torek, 11. september 2018

Sprememba 5**Predlog direktive****Uvodna izjava 6***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (6) Mala podjetja lahko izkoristijo oprostitev le, kadar je njihov letni promet pod pragom, ki velja v državi članici, kjer je treba plačati DDV. Države članice bi morale pri določanju svojih pragov upoštevati pravila o pragovih, določena v Direktivi 2006/112/ES. Ta pravila, ki so bila večinoma določena leta 1977, niso več primerna.

Sprememba

- (6) Mala podjetja lahko izkoristijo oprostitev le, kadar je njihov letni promet pod pragom, ki velja v državi članici, kjer je treba plačati DDV. Države članice bi morale pri določanju svojih pragov upoštevati pravila o pragovih, določena v Direktivi 2006/112/ES. Ta pravila, ki so bila večinoma določena leta 1977, niso več primerna. **Da bi zagotovili prožnost in da bi države članice lahko določile ustrezne nižje pragove, sorazmerne z velikostjo in potrebami svojih gospodarstev, bi morali na ravni Unije določiti le zgornje pragove.**

Sprememba 6**Predlog direktive****Uvodna izjava 8***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (8) Državam članicam bi morali prepustiti, naj določijo raven svojega nacionalnega praga za oprostitev, ki najbolj ustreza njihovim gospodarskim in političnim razmeram, ob upoštevanju zgornjega praga, določenega v tej direktivi. V zvezi s tem bi moralo biti razjasnjeno, da bi uporaba različnih pragov v državah članicah morala temeljiti na objektivnih merilih.

Sprememba

- (8) Državam članicam bi morali prepustiti, naj določijo raven svojega nacionalnega praga za oprostitev, ki najbolj ustreza njihovim gospodarskim in političnim razmeram, ob upoštevanju zgornjega praga, določenega v tej direktivi. V zvezi s tem bi moralo biti razjasnjeno, da bi uporaba različnih pragov v državah članicah morala temeljiti na objektivnih merilih. **Da se poenostavi čezmejno poslovanje, bi moral biti seznam nacionalnih pragov za oprostitev enostavno dostopen vsem malim podjetjem, ki želijo poslovati v več državah članicah.**

Torek, 11. september 2018

Sprememba 7

Predlog direktive

Uvodna izjava 12

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (12) Kadar je oprostitev mogoča, bi morala imeti mala podjetja, ki uporabijo možnost oprostitve, vsaj dostop do poenostavljenih obveznosti v zvezi z identifikacijo za namene DDV, izdajanjem računov, knjigovodstvom in poročanjem.

Sprememba

- (12) Kadar je oprostitev mogoča, bi morala imeti mala podjetja, ki uporabijo možnost oprostitve, vsaj dostop do poenostavljenih obveznosti v zvezi z identifikacijo za namene DDV, izdajanjem računov, knjigovodstvom in poročanjem. **Da bi se izognili zmedi in pravni negotovosti v državah članicah, bi morala Komisija pripraviti smernice za poenostavljeno registracijo in računovodstvo ter podrobneje pojasniti, katere postopke je treba poenostaviti in v kakšnem obsegu. Do...[tri leta od datuma začetka veljavnosti te direktive] bi morale Komisija in države članice to poenostavitev ovrednotiti, da bi ocenile, ali ima dodano vrednost in resnično pozitivno vpliva na podjetja in potrošnike.**

Sprememba 8

Predlog direktive

Uvodna izjava 13

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (13) Poleg tega je treba zahtevati predhodno priglasitev namere o uporabi oprostitve, da se zagotovi skladnost s pogoji za oprostitev, ki jo država članica odobri podjetjem, ki v njej nimajo sedeža. Tako priglasitev bi **malo podjetje moralo opraviti v državi članici, kjer ima sedež**. Država članica bi morala nato na podlagi prijavljenih informacij o prometu tega podjetja **te informacije sporočiti zadevnim državam članicam**.

Sprememba

- (13) Poleg tega je treba zahtevati predhodno priglasitev namere o uporabi oprostitve, da se zagotovi skladnost s pogoji za oprostitev, ki jo država članica odobri podjetjem, ki v njej nimajo sedeža. Tako priglasitev bi **bilo treba izvesti prek spletnega portala, ki bi ga vzpostavila Komisija**. Država članica **sedeža** bi morala nato na podlagi prijavljenih informacij o prometu tega podjetja **obvestiti druge zadevne države članice. Mala podjetja lahko svojo državo članico registracije kadarkoli obvestijo, da želijo preiti nazaj na splošni sistem DDV.**

Torek, 11. september 2018

Sprememba 9**Predlog direktive****Uvodna izjava 15***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (15) Za zmanjšanje obremenitve malih podjetij, ki niso oproščena, z upoštevanjem predpisov bi bilo treba državam članicam naložiti, naj poenostavijo identifikacijo **na** namene DDV in vodenje evidenc **ter podaljšajo davčna obdobja, da se zagotovi manj pogosto** izpolnjevanje obračunov DDV.

Sprememba

- (15) Za zmanjšanje obremenitve malih podjetij, ki niso oproščena, z upoštevanjem predpisov bi bilo treba državam članicam naložiti, naj poenostavijo identifikacijo **za** namene DDV in vodenje evidenc. **Poleg tega bi morala Komisija v različnih državah članicah vzpostaviti enotne kontaktne točke za** izpolnjevanje obračunov DDV.

Sprememba 10**Predlog direktive****Uvodna izjava 17***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (17) Cilj te direktive je zmanjšati obremenitev malih podjetij z upoštevanjem predpisov, kar države članice ne morejo zadovoljivo doseči in se torej lahko lažje doseže na ravni Unije. Unija zato lahko sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. Skladno z načelom sorazmernosti iz člena 5 ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje teh ciljev.

Sprememba

- (17) Cilj te direktive je zmanjšati obremenitev malih podjetij z upoštevanjem predpisov, kar države članice ne morejo zadovoljivo doseči in se torej lahko lažje doseže na ravni Unije. Unija zato lahko sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. Skladno z načelom sorazmernosti iz člena 5 ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje teh ciljev. **Kljub temu je nadzor nad plačevanjem DDV, ki izhaja iz postopkov za preverjanje skladnosti, zanesljiv instrument proti davčnim goljufijam in zato ne bi smeli poenostavljati postopkov za mala podjetja na račun boja proti goljufijam, povezanim z DDV.**

Sprememba 11**Predlog direktive****Člen 1 – odstavek 1 – točka 12**

Direktiva 2006/112/ES

Člen 284 – odstavek 4 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Preden malo podjetje uporabi možnost oprostitve v drugih državah članicah, mora to priglasiti državi članici, kjer ima sedež.

Sprememba

Komisija vzpostavi spletni portal, na katerem se bodo registrirala mala podjetja, ki bi želela uporabiti možnost oprostitve v drugi državi članici.

Torek, 11. september 2018

Sprememba 12**Predlog direktive****Člen 1 – odstavek 1 – točka 12**

Direktiva 2006/112/ES

Člen 284 – odstavek 4 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Če malo podjetje uporabi možnost oprostitve v državah članicah, kjer nima sedeža, država članica, kjer ima to podjetje sedež, sprejme vse potrebne ukrepe, s katerimi zagotovi točno prijavo letnega prometa tega malega podjetja v Uniji in njegovega letnega prometa v državi članici, in o tem obvesti davčne organe drugih zadevnih držav članic, kjer to malo podjetje opravlja dobave.

Sprememba

Če malo podjetje uporabi možnost oprostitve v državah članicah, kjer nima sedeža, država članica, kjer ima to podjetje sedež, sprejme vse potrebne ukrepe, s katerimi zagotovi točno prijavo letnega prometa tega malega podjetja v Uniji in njegovega letnega prometa v državi članici, in o tem obvesti davčne organe drugih zadevnih držav članic, kjer to malo podjetje opravlja dobave. **Prav tako države članice zagotovijo zadostno poznavanje položaja ter lastniških in delničarskih odnosov malih podjetij, da se lahko potrdi njihov status malih podjetij.**

Sprememba 13**Predlog direktive****Člen 1 – odstavek 1 – točka 15**

Direktiva 2006/112/ES

Člen 288 a – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Kadar v naslednjem koledarskem letu letni promet malega podjetja v državi članici preseže prag oprostitve iz člena 284(1), lahko malo podjetje še **naprej** izkorišča oprostitve **za navedeno leto**, če njegov letni promet v državi članici v **navedenem letu ne preseže** praga iz člena 284(1) za več kot **50 %**;

Sprememba

Kadar v naslednjem koledarskem letu letni promet malega podjetja v državi članici preseže prag oprostitve iz člena 284(1), lahko malo podjetje še **dve leti** izkorišča oprostitve, če njegov letni promet v državi članici v **navedenih dveh letih** praga iz člena 284(1) **ne preseže** za več kot **33 %**;

Sprememba 14**Predlog direktive****Člen 1 – odstavek 1 – točka 17***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*(17) **členi 291 do 294 se črtajo;***Sprememba*(17) **člena 291 in 292 se črtata;**

Torek, 11. september 2018

Sprememba 15**Predlog direktive****Člen 1 – odstavek 1 – točka 17 a (novo)**

Direktiva 2006/112/ES

Člen 293 – odstavek 1

Veljavno besedilo

Komisija vsaka štiri leta od sprejetja te direktive na podlagi informacij, ki jih pridobi od držav članic, Svetu predloži poročilo o uporabi določb tega poglavja, ki mu po potrebi in ob upoštevanju potrebe zagotoviti dolgoročno konvergenco nacionalnih predpisov priloži predloge za:

- (1) izboljšanje posebne ureditve za mala podjetja;
- (2) prilagoditev nacionalnih sistemov glede oprostitev in **progresivne davčne olajšave**;
- (3) prilagoditev pragov iz oddelka 2.

Sprememba

(17a) v členu 293 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„**Komisija** vsaka štiri leta od sprejetja te direktive na podlagi informacij, ki jih pridobi od držav članic, **Evropskemu parlamentu in** Svetu predloži poročilo o uporabi določb tega poglavja, ki mu po potrebi in ob upoštevanju potrebe zagotoviti dolgoročno konvergenco nacionalnih predpisov priloži predloge za:

- (i) izboljšanje posebne ureditve za mala podjetja;
- (ii) prilagoditev nacionalnih sistemov glede oprostitev in **možnost za uskladitev pragov oprostitve po vsej Uniji**;
- (iii) prilagoditev pragov iz oddelka 2.“

Sprememba 16**Predlog direktive****Člen 1 – odstavek 1 – točka 17 b (novo)***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(17b) člen 294 se črta;

Torek, 11. september 2018

Sprememba 17

Predlog direktive

Člen 1 – odstavek 1 – točka 18

Direktiva 2006/112/ES

Člen 294 e

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Člen 294e

Države članice **lahko** oproščena mala podjetja oprostijo obveznosti predložitve obračuna DDV, ki je določena v členu 250.

Če ta izbira ni uporabljena, države članice takim oproščenim malim podjetjem dovolijo predložitev poenostavljenega obračuna DDV, ki zajema obdobje enega koledarskega leta. Mala podjetja se lahko vseeno odločijo za uporabo davčnega obdobja, določenega v skladu s členom 252.

Sprememba

Člen 294e

Države članice oproščena mala podjetja oprostijo obveznosti predložitve obračuna DDV, ki je določena v členu 250, **ali pa tem malim podjetjem dovolijo, da vložijo poenostavljeni obračun DDV – ki vsebuje najmanj naslednje informacije: DDV, ki se obračuna, odbitni DDV, neto znesek DDV (ki se plača ali prejme), skupni znesek vstopnih transakcij in skupni znesek izstopnih transakcij – za** obdobje enega koledarskega leta. Mala podjetja se lahko vseeno odločijo za uporabo davčnega obdobja, določenega v skladu s členom 252.

Sprememba 18

Predlog direktive

Člen 1 – odstavek 1 – točka 18

Direktiva 2006/112/ES

Člen 294 i

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Člen 294e

Za mala podjetja je davčno obdobje, ki ga zajema obračun DDV, koledarsko leto. Mala podjetja se lahko vseeno odločijo za uporabo davčnega obdobja, določenega v skladu s členom 252.

Sprememba

črtano

Torek, 11. september 2018

Sprememba 19**Predlog direktive****Člen 1 – odstavek 1 – točka 18**

Direktiva 2006/112/ES

Člen 294 i (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 294ia

Komisija vzpostavi enotno kontaktno točko, pri kateri lahko mala podjetja izpolnijo obračun DDV za različne države članice, v katerih poslujejo. Za pobiranje DDV je odgovorna država članica sedeža.

Sprememba 20**Predlog direktive****Člen 1 – odstavek 1 – točka 18**

Direktiva 2006/112/ES

Člen 294 j

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 294j**črtano**

Države članice ne glede na člen 206 od malih podjetij ne zahtevajo vmesnih plačil.

Torek, 11. september 2018

Sprememba 21

Predlog direktive

Člen 1 a (novo)

Uredba (EU) št. 904/2010

Člen 31 – odstavek 1

Veljavno besedilo

1. 1. Pristojni organi vsake države članice zagotovijo, da osebe, ki sodelujejo pri dobavi blaga ali opravljanju storitev znotraj Skupnosti, ter davčni zavezanci, ki nimajo sedeža in ki opravljajo telekomunikacijske storitve, storitve oddajanja in elektronsko opravljene storitve, še zlasti tiste iz Priloge II Direktive 2006/112/ES, lahko dobijo za namene teh transakcij elektronsko potrđitev veljavnosti identifikacijske številke za DDV katere koli določene osebe ter ustrezno ime in naslov. Te informacije morajo ustrezati podatkom iz člena 17.

Sprememba

Člen 1a

Uredba (EU) št. 904/2010 se spremeni:

v členu 31 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Pristojni organi vsake države članice zagotovijo, da osebe, ki sodelujejo pri dobavi blaga ali opravljanju storitev znotraj Skupnosti, ter davčni zavezanci, ki nimajo sedeža in ki opravljajo telekomunikacijske storitve, storitve oddajanja in elektronsko opravljene storitve, še zlasti tiste iz Priloge II Direktive 2006/112/ES, lahko dobijo za namene teh transakcij elektronsko potrđitev veljavnosti identifikacijske številke za DDV katere koli določene osebe ter ustrezno ime in naslov. Te informacije morajo ustrezati podatkom iz člena 17. **V sistemu izmenjave podatkov s področja DDV mora biti navedeno, ali upravičena mala podjetja uporabljajo oprostitev plačila DDV za mala podjetja ali ne.**“

Sprememba 22

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice **najpozneje do 30. junija 2022** sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo. Besedila navedenih predpisov takoj sporočijo Komisiji.

Sprememba

Države članice do **31. decembra 2019** sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo. Besedila navedenih predpisov takoj sporočijo Komisiji.

Torek, 11. september 2018

Sprememba 23**Predlog direktive****Člen 2 – odstavek 1 – pododstavek 2***Besedilo, ki ga predlaga Komisija***Navedene** predpise uporabljajo od **1. julija 2022**.*Sprememba***Te** predpise uporabljajo od **1. januarja 2020**.

Torek, 11. september 2018

P8_TA(2018)0320

Izvedbeni sklep o uvedbi nadzornih ukrepov za novi psihoaktivni snovi ciklopropilfentanil in metoksiacetilfentanil *

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o osnutku izvedbenega sklepa Sveta o uvedbi nadzornih ukrepov za novi psihoaktivni snovi *N*-fenil-*N*-[1-(2-feniletil)piperidin-4-il]ciklopropankarboksamid (ciklopropilfentanil) in 2-metoksi-*N*-fenil-*N*-[1-(2-feniletil)piperidin-4-il]acetamid (metoksiacetilfentanil) (09420/2018 – C8-0278/2018 – 2018/0118(NLE))

(Posvetovanje)

(2019/C 433/26)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju osnutka Sveta (09420/2018),
 - ob upoštevanju člena 39(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije, kakor je bila spremenjena z Amsterdamsko pogodbo, in člena 9 Protokola št. 36 o prehodni ureditvi, na podlagi katerih se je Svet posvetoval s Parlamentom (C8-0278/2018),
 - ob upoštevanju Sklepa Sveta 2005/387/PNZ z dne 10. maja 2005 o izmenjavi podatkov, oceni tveganja in nadzoru nad novimi psihoaktivnimi snovmi ⁽¹⁾, zlasti člena 8(3),
 - ob upoštevanju člena 78c Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (A8-0271/2018),
1. odobri osnutek Sveta;
 2. poziva Svet, naj ga obvesti, če namerava odstopiti od besedila, ki ga je odobril Parlament;
 3. poziva Svet, naj se ponovno posvetuje z njim, če namerava bistveno spremeniti besedilo, ki ga je odobril Parlament;
 4. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji.

⁽¹⁾ UL L 127, 20.5.2005, str. 32.

Torek, 11. september 2018

P8_TA(2018)0321

Uporaba Solidarnostnega sklada Evropske unije za pomoč Bolgariji, Grčiji, Litvi in Poljski

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi Solidarnostnega sklada Evropske unije za pomoč Bolgariji, Grčiji, Litvi in Poljski (COM(2018)0360 – C8-0245/2018 – 2018/2078(BUD))

(2019/C 433/27)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2018)0360 – C8-0245/2018),
 - ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 2012/2002 z dne 11. novembra 2012 o ustanovitvi Solidarnostnega sklada Evropske unije ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 z dne 2. decembra 2013 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 ⁽²⁾, zlasti člena 10,
 - ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ⁽³⁾, zlasti točke 11,
 - ob upoštevanju pisma Odbora za regionalni razvoj,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za proračun (A8-0272/2018),
1. pozdravlja sklep kot znak solidarnosti Unije z državljani in regijami Unije, ki so jih prizadele naravne nesreče;
 2. poudarja, da je nujno treba sprostiti finančno pomoč prek Solidarnostnega sklada Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Sklad) za regije, ki so jih prizadele naravne nesreče, in obžaluje, da je pri naravnih nesrečah v Uniji v letu 2017 toliko ljudi izgubilo življenje;
 3. poziva k nadaljnji optimizaciji postopka uporabe sredstev Sklada, da bi se skrajšal čas od predložitve vloge za sredstva do njihovega izplačila; opozarja, da je hitro izplačilo upravičencem zelo pomembno za lokalne skupnosti in lokalne organe ter za njihovo zaupanje v solidarnost Unije;
 4. podpira države članice pri uporabi evropskih strukturnih in investicijskih skladov za obnovo prizadetih regij; poziva Komisijo, naj podpre in hitro odobri prerazporeditev sredstev za partnerske sporazume, kakor so v zvezi s tem zahtevale države članice;
 5. poziva države članice, naj finančne prispevke iz sklada uporabijo pregledno ter zagotovijo pravično razdelitev med vse prizadete regije;

⁽¹⁾ UL L 311, 14.11.2002, str. 3

⁽²⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 884.

⁽³⁾ UL C 373, 20.12.2013, str. 1.

Torek, 11. september 2018

6. odobri sklep, priložen tej resoluciji;
 7. naroči svojemu predsedniku, naj podpiše sklep skupaj s predsednikom Sveta ter poskrbi za njegovo objavo v *Uradnem listu Evropske unije*;
 8. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo skupaj s prilogo posreduje Svetu in Komisiji.
-

Torek, 11. september 2018

PRILOGA

SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o uporabi Solidarnostnega sklada Evropske unije za pomoč Bolgariji, Grčiji, Litvi in Poljski

(Besedilo Priloge na tem mestu ni navedeno, saj je enako končnemu aktu, Sklepu (EU) 2018/1505.)

Torek, 11. september 2018

P8_TA(2018)0322

Predlog spremembe proračuna št. 4/2018: uporaba Solidarnostnega sklada Evropske unije za zagotovitev pomoči Bolgariji, Grčiji, Litvi in Poljski

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o stališču Sveta o predlogu spremembe proračuna Evropske unije št. 4/2018 za proračunsko leto 2018, priloženem predlogu za uporabo Solidarnostnega sklada Evropske unije za zagotovitev pomoči Bolgariji, Grčiji, Litvi in Poljski (11738/2018 – C8-0395/2018 – 2018/2082(BUD))

(2019/C 433/28)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 314 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju člena 106a Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo,
- ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002⁽¹⁾, zlasti člena 41,
- ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012⁽²⁾, zlasti člena 44,
- ob upoštevanju splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2018, ki je bil dokončno sprejet dne 30. novembra 2017⁽³⁾,
- ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 z dne 2. decembra 2013 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020⁽⁴⁾ (v nadaljnjem besedilu: uredba o večletnem finančnem okviru),
- ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta 2014/335/EU, Euratom z dne 26. maja 2014 o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju predloga spremembe proračuna št. 4/2018, ki ga je Komisija sprejela 31. maja 2018 (COM(2018)0361),
- ob upoštevanju stališča o predlogu spremembe proračuna št. 4/2018, ki ga je Svet sprejel 4. septembra 2018 in ga istega dne posredoval Evropskemu parlamentu (11738/2018 – C8-0395/2018),
- ob upoštevanju členov 88 in 91 Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za proračun (A8-0273/2018),

⁽¹⁾ UL L 298, 26.10.2012, str. 1.

⁽²⁾ UL L 193, 30.7.2018, str. 1.

⁽³⁾ UL L 57, 28.2.2018.

⁽⁴⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 884.

⁽⁵⁾ UL C 373, 20.12.2013, str. 1.

⁽⁶⁾ UL L 168, 7.6.2014, str. 105.

Torek, 11. september 2018

- A. ker se predlog spremembe proračuna št. 4/2018 nanaša na predlagano uporabo Solidarnostnega sklada Evropske unije za pomoč Bolgariji in Litvi za poplave, Grčiji za potrese na otoku Kos in Poljski za nevihte, ki so jih prizadeli v letu 2017;
 - B. ker Komisija posledično predlaga, da se proračun za leto 2018 spremeni, odobritve za prevzem obveznosti in odobritve plačil v proračunski vrstici 13 06 01 „Pomoč državam članicam v primeru večje naravne nesreče, ki ima resne posledice za življenjske razmere, naravno okolje ali gospodarstvo,“ pa povečajo za 33992206 EUR;
 - C. ker je Solidarnostni sklad Evropske unije v skladu z opredelitvijo v uredbi o večletnem finančnem okviru poseben instrument, ustrezne odobritve za prevzem obveznosti in odobritve plačil pa je treba vključiti v proračun brez upoštevanja ustreznih zgornjih meja večletnega finančnega okvira;
 - 1. odobri stališče Sveta o predlogu spremembe proračuna št. 4/2018;
 - 2. naroči svojemu predsedniku, naj razglasi, da je sprememba proračuna št. 4/2018 dokončno sprejeta, in poskrbi za njeno objavo v *Uradnem listu Evropske unije*;
 - 3. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji, Računskemu sodišču in nacionalnim parlamentom.
-

Torek, 11. september 2018

P8_TA(2018)0328

Evropska solidarnostna enota ***I

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi pravnega okvira evropskih solidarnostnih enot ter o spremembi uredb (EU) št. 1288/2013, (EU) št. 1293/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1305/2013, (EU) št. 1306/2013 in Sklepa št. 1313/2013/EU (COM(2017)0262 – C8-0162/2017 – 2017/0102(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2019/C 433/29)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2017)0262),
- ob upoštevanju člena 294(2) ter členov 165(4) in 166(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C8-0162/2017),
- ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju svoje resolucije o evropski solidarnostni enoti z dne 6. aprila 2017, št. 2017/2629(RSP) ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju obrazloženih mnenj češkega senata, španskega parlamenta in portugalske republiške skupščine v skladu s Protokolom št. 2 o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti, v katerih izjavljajo, da osnutek zakonodajnega akta ni v skladu z načelom subsidiarnosti,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 19. oktobra 2017 ⁽²⁾,
- po posvetovanju z Odborom regij,
- ob upoštevanju agende za prostovoljsko politiko v Evropi za evropsko leto prostovoljstva (EYV) 2011 in povezanega petletnega pregleda EYV 2011 iz leta 2015 z naslovom „Helping Hands“,
- ob upoštevanju začasnega dogovora, ki ga je odobril pristojni odbor v skladu s členom 69f(4) Poslovnika, in zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 27. junija 2018, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za kulturo in izobraževanje ter mnenj Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve, Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane, Odbora za proračun, Odbora za regionalni razvoj ter Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja (A8-0060/2018),

⁽¹⁾ UL C 298, 23.8.2018, str. 68.

⁽²⁾ UL C 81, 2.3.2018, str. 160.

Torek, 11. september 2018

1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
2. odobri skupno izjavo Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, priloženo tej resoluciji;
3. se seznanja z izjavo Komisije, priloženo tej resoluciji;
4. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
5. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

P8_TC1-COD(2017)0102

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 11. septembra 2018 z namenom sprejetja Uredba (EU) 2018/... Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi pravnega okvira evropske solidarnostne enote ter o spremembi Uredbe (EU) št. 1288/2013, Uredbe (EU) št. 1293/2013 in Sklepa št. 1313/2013/EU

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Uredbi (EU) 2018/1475.)

Torek, 11. september 2018

PRILOGA K ZAKONODAJNI RESOLUCIJI

SKUPNA IZJAVA EVROPSKEGA PARLAMENTA, SVETA IN KOMISIJE

Brez poseganja v pristojnosti proračunskega organa bi moralo biti v letih 2019 in 2020 za izvajanje programa na voljo 80 % proračuna prek posebne prerazporeditve v okviru podrazdelka 1a (konkurenčnost za rast in zaposlovanje) večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020 in prerazporeditve sredstev iz mehanizma Unije na področju civilne zaščite in programa LIFE. Poleg zneska 231800000 EUR iz predloga Komisije (COM(2017)0262) pa ni dovoljena nobena dodatna prerazporeditev sredstev iz programa Erasmus +.

Preostalih 20 % proračunskih sredstev za izvajanje programa v letih 2019 in 2020 bi moralo priti iz razpoložljive razlike v okviru podrazdelka 1a večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020.

Razume se, da bo Komisija zagotovila, da bodo prek običajnega letnega proračunskega postopka (uravnoteženo in previdno) na voljo potrebna sredstva.

IZJAVA KOMISIJE

Komisija potrjuje, da uporabe sredstev za tehnično pomoč na pobudo Komisije v skladu z uredbo o skupnih določbah (zlasti prerazporeditev sredstev iz Evropskega socialnega sklada in iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja) za financiranje evropske solidarnostne enote v letu 2018 ne bo izkoristila kot precedensa v predlogu o evropski solidarnostni enoti za obdobje po letu 2020 (COM(2018)0440).

Torek, 11. september 2018

P8_TA(2018)0329

Program za podporo strukturnim reformam: finančna sredstva in splošni cilj *I**

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2017/825 z namenom povečanja finančnih sredstev programa za podporo strukturnim reformam in prilagoditve njegovega splošnega cilja (COM(2017)0825 – C8-0433/2017 – 2017/0334(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2019/C 433/30)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2017)0825),
 - ob upoštevanju člena 294(2) ter členov 175 in 197(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C8-0433/2017),
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 14. marca 2018 ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju mnenja Odbora regij z dne 3. aprila 2018 ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju začasnega dogovora, ki ga je odobril pristojni odbor v skladu s členom 69f(4) Poslovnika, in zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 18. julija 2018, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za regionalni razvoj in mnenj Odbora za proračun Odbora za ekonomske in monetarne zadeve in Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve (A8-0227/2018),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. odobri skupno izjavo Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, priloženo k tej resoluciji;
 3. se seznanja z izjavo Komisije, priloženo k tej resoluciji;
 4. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
 5. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

⁽¹⁾ UL C 237, 6.7.2018, str. 53.

⁽²⁾ UL C 247, 13.7.2018, str. 54.

Torek, 11. september 2018

P8_TC1-COD(2017)0334

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 11. septembra 2018 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2018/... Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2017/825 z namenom povečanja finančnih sredstev programa za podporo strukturnim reformam in prilagoditve njegovega splošnega cilja

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Uredbi (EU) 2018/1671.)

—

Torek, 11. september 2018

PRILOGA K ZAKONODAJNI RESOLUCIJI

SKUPNA IZJAVA EVROPSKEGA PARLAMENTA, SVETA IN KOMISIJE

Glede financiranja dodatnih finančnih sredstev programa za podporo strukturnim reformam in brez poseganja v pristojnosti proračunskega organa so se Evropski parlament, Svet in Komisija dogovorili o naslednjem:

1. 40 milijonov EUR bo financiranih iz proračunske vrstice programa za podporo strukturnim reformam, ki je v razdelku 1b (13.08.01) večletnega finančnega okvira (ekonomska, socialna in teritorialna kohezija), z uporabo skupne razlike v okviru obveznosti v skladu s členom 14 Uredbe o večletnem finančnem okviru (EU, Euratom) št. 1311/2013 v okviru proračunskega postopka v skladu s členom 314 PDEU;
2. 40 milijonov EUR bo financiranih iz proračunske vrstice programa za podporo strukturnim reformam, ki je v razdelku 2 (13.08.02) večletnega finančnega okvira (Trajnostna rast: naravni viri), s prerazporeditvami, razen za tehnično pomoč in razvoj podeželja v tem razdelku in ne da bi se koristile razlike. Natančni viri za te prerazporeditve bodo pravočasno navedeni glede na pogajanja o proračunskem postopku za proračun za leto 2019.

IZJAVA KOMISIJE

(se objavi v seriji C Uradnega lista)

Komisija bo v dopolnilnem pismu k predlogu splošnega proračuna za leto 2019 določila in predlagala prerazporeditve v višini 40 milijonov EUR v razdelku 2 večletnega finančnega okvira (Trajnostna rast: naravni viri).

Komisija namerava v skladu s členom 14 uredbe o večletnem finančnem okviru (EU, Euratom) št. 1311/2013 v okviru proračunskega postopka za leto 2020 po členu 314 PDEU predlagati uporabo skupne razlike v okviru obveznosti.

Torek, 11. september 2018

P8_TA(2018)0330

Program Euratoma, ki dopolnjuje okvirni program Obzorje 2020 *

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. septembra 2018 o predlogu uredbe Sveta o programu za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo (2019–2020), ki dopolnjuje okvirni program za raziskave in inovacije Obzorje 2020 (COM(2017)0698 – C8-0009/2018 – 2017/0312(NLE))

(Posvetovanje)

(2019/C 433/31)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Svetu (COM(2017)0698),
 - ob upoštevanju člena 7 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo, na podlagi katerega se je Svet posvetoval s Parlamentom (C8-0009/2018),
 - ob upoštevanju člena 78c Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za industrijo, raziskave in energetiko (A8-0258/2018),
1. odobri predlog Komisije, kakor je bil spremenjen;
 2. poziva Komisijo, naj ustrezno spremeni svoj predlog v skladu s členom 293(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije in člena 106a Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo;
 3. poziva Svet, naj ga obvesti, če namerava odstopiti od besedila, ki ga je odobril Parlament;
 4. poziva Svet, naj se ponovno posvetuje s Parlamentom, če namerava bistveno spremeniti predlog Komisije;
 5. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji.

Torek, 11. september 2018

Sprememba 1**Predlog uredbe****Uvodna izjava 4***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (4) Da bi se zagotovila kontinuiteta jedrskih raziskav na ravni Skupnosti, je treba vzpostaviti program za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo za obdobje od 1. januarja 2019 do 31. decembra 2020 (v nadaljnjem besedilu: program Euratoma). Program Euratoma bi moral imeti iste cilje kot program za obdobje 2014–2018, podpirati iste dejavnosti in uporabljati isti način izvajanja, ki se je izkazal za učinkovitega in primerneza za namene doseganja ciljev programa.

Sprememba

- (4) Da bi se zagotovila kontinuiteta jedrskih raziskav na ravni Skupnosti **in bi se dosegli cilji na tem področju**, je treba vzpostaviti program za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo za obdobje od 1. januarja 2019 do 31. decembra 2020 (v nadaljnjem besedilu: program Euratoma). Program Euratoma bi moral imeti iste cilje kot program za obdobje 2014–2018, podpirati iste dejavnosti in uporabljati isti način izvajanja, ki se je izkazal za učinkovitega in primerneza za namene doseganja ciljev programa.

Sprememba 2**Predlog uredbe****Uvodna izjava 6***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (6) Ne glede na morebitne učinke jedrske energije za oskrbo z energijo in gospodarski razvoj pa lahko hude jedrske nesreče ogrožajo zdravje ljudi. Zato bi bilo treba v okviru programa Euratoma kar največ pozornosti nameniti jedrski varnosti in, kadar je potrebno, vidikom zaščite, s čimer se ukvarja Skupno raziskovalno središče (JRC).

Sprememba

- (6) Ne glede na morebitne učinke jedrske energije za oskrbo z energijo in gospodarski razvoj pa lahko hude jedrske nesreče ogrožajo zdravje ljudi, **srednje- in dolgoročno pa tudi okolje**. Zato bi bilo treba v okviru programa Euratoma kar največ pozornosti nameniti jedrski varnosti in, kadar je potrebno, vidikom zaščite, s čimer se ukvarja Skupno raziskovalno središče (JRC).

Torek, 11. september 2018

Sprememba 3

Predlog uredbe

Uvodna izjava 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(7) V Evropskem strateškem načrtu za energetska tehnologija (v nadaljnjem besedilu: načrt SET) iz sklepov z zasedanja Sveta dne 28. februarja 2008 v Bruslju je predviden pospešen **razvoj** nizkoogljičnih tehnologij. Evropski svet je na zasedanju 4. februarja 2011 sklenil, da bodo Unija in njene države članice spodbujale naložbe v obnovljive vire energije ter varne in trajnostne nizkoogljične tehnologije ter da se bodo usmerile v izvajanje tehnoloških prednostnih nalog, določenih v načrtu SET. Vsaka država članica se lahko še naprej sama odloči, katere vrste tehnologij bi rada podpirala.

Sprememba

(7) V Evropskem strateškem načrtu za energetska tehnologija (v nadaljnjem besedilu: načrt SET) iz sklepov z zasedanja Sveta dne 28. februarja 2008 v Bruslju je predviden pospešen **inovativni proces na področju evropskih naprednih** nizkoogljičnih tehnologij. Evropski svet je na zasedanju 4. februarja 2011 sklenil, da bodo Unija in njene države članice spodbujale naložbe v obnovljive vire energije ter varne in trajnostne nizkoogljične tehnologije, **vključno z jedrsko energijo**, ter da se bodo usmerile v izvajanje tehnoloških prednostnih nalog, določenih v načrtu SET. **Ukrep 10 (jedrska energija) načrta SET ima naslednje cilje: ohranitev visoke ravni varnosti jedrskih reaktorjev in s tem povezanih ciklov v času delovanja in razgradnje ter hkratno izboljšanje njihove učinkovitosti.** Vsaka država članica se lahko še naprej sama odloči, katere vrste tehnologij bi rada podpirala.

Sprememba 4

Predlog uredbe

Uvodna izjava 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(8) Ker imajo vse države članice jedrske objekte ali uporabljajo radioaktivne materiale zlasti v medicinske namene, je Svet v svojih sklepih z zasedanja dne 1. in 2. decembra 2008 v Bruslju opozoril na stalno potrebo po strokovnem znanju na jedrskem področju, pridobljenem zlasti prek ustreznega izobraževanja in usposabljanja, **ki sta povezana z raziskavami in usklajena na ravni Skupnosti.**

Sprememba

(8) Ker imajo vse države članice jedrske objekte ali uporabljajo radioaktivne materiale zlasti v medicinske namene, je Svet v svojih sklepih z zasedanja dne 1. in 2. decembra 2008 v Bruslju opozoril na stalno potrebo po strokovnem znanju na jedrskem področju, pridobljenem zlasti prek ustreznega izobraževanja in usposabljanja **na vseh ravneh ter z ustreznim usklajevanjem z raziskovalnimi projekti na evropski ravni.**

Torek, 11. september 2018

Sprememba 5**Predlog uredbe****Uvodna izjava 9**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (9) Čeprav se lahko vsaka država članica sama odloči, ali bo izkoriščala jedrsko energijo ali ne, se opaža tudi, da **je jedrska energija v različnih državah različno pomembna**.

Sprememba

- (9) Čeprav se lahko vsaka država članica sama odloči, ali bo izkoriščala jedrsko energijo ali ne, se opaža tudi, da **so raziskave na področju jedrske energije pomembne v vseh državah članicah, tudi na področju človekovega zdravja**.

Sprememba 6**Predlog uredbe****Uvodna izjava 11**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (11) Da bi fuzija postala verodostojna možnost za komercialno proizvodnjo energije, je treba najprej uspešno in pravočasno zaključiti gradnjo ITER in zagotoviti začetek njegovega delovanja. Drugič, treba je oblikovati ambiciozen, a realističen načrt za proizvodnjo električne energije do leta 2050. Doseganje teh ciljev zahteva usmeritev evropskega fuzijskega programa v pripravo skupnega programa dejavnosti za izvajanje tega časovnega načrta. Da bi zaščitili dosežke potekajočih raziskovalnih dejavnosti na področju fuzije ter dolgoročne zaveze zainteresiranih strani na tem področju in sodelovanje med njimi, bi bilo treba zagotoviti nadaljnjo podporo Skupnosti. Večji poudarek bi bilo treba nameniti predvsem dejavnostim v podporo ITER pa tudi razvoju in izgradnji predstavitvenega reaktorja, po potrebi pa tudi dejavnostem v podporo zasebnega sektorja. To racionalizacijo in preusmeritev bi bilo treba doseči brez ogrožanja vodilne vloge Evrope v znanstveni skupnosti na področju fuzije.

Sprememba

- (11) Da bi fuzija postala verodostojna možnost za komercialno proizvodnjo energije, je treba najprej uspešno in pravočasno zaključiti gradnjo ITER in zagotoviti začetek njegovega delovanja, **k čemur lahko pomembno prispeva program Euratoma**. Drugič, treba je oblikovati ambiciozen, a realističen načrt za proizvodnjo električne energije do leta 2050. Doseganje teh ciljev zahteva usmeritev evropskega fuzijskega programa v pripravo skupnega programa dejavnosti za izvajanje tega časovnega načrta. Da bi zaščitili dosežke potekajočih raziskovalnih dejavnosti na področju fuzije ter dolgoročne zaveze zainteresiranih strani na tem področju in sodelovanje med njimi, bi bilo treba zagotoviti nadaljnjo **dolgoročno** podporo Skupnosti. Večji poudarek bi bilo treba nameniti predvsem dejavnostim v podporo ITER pa tudi razvoju in izgradnji predstavitvenega reaktorja, po potrebi pa tudi dejavnostem v podporo zasebnega sektorja. To racionalizacijo in preusmeritev bi bilo treba doseči brez ogrožanja vodilne vloge Evrope v znanstveni skupnosti na področju fuzije.

Torek, 11. september 2018

Sprememba 7

Predlog uredbe

Uvodna izjava 12

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (12) JRC bi moral še naprej zagotavljati neodvisno in k uporabnikom usmerjeno znanstveno in tehnološko podporo pri oblikovanju, razvoju, izvajanju in spremljanju politik Skupnosti, zlasti pri raziskavah in usposabljanju na področju jedrske varnosti **in zaščite**. Da bi kar najbolj izkoristili človeške vire in preprečili podvajanje raziskav v Uniji, bi bilo treba vsako novo dejavnost, ki jo izvaja JRC, preučiti z vidika skladnosti z dejavnostmi, ki že potekajo v državah članicah. Varnostni vidiki v okvirnem programu Obzorje 2020 bi morali biti omejeni na neposredne ukrepe JRC.

Sprememba

- (12) JRC bi moral še naprej zagotavljati neodvisno in k uporabnikom usmerjeno znanstveno in tehnološko podporo pri oblikovanju, razvoju, izvajanju in spremljanju politik Skupnosti, zlasti pri raziskavah in usposabljanju na področju jedrske varnosti, **zaščite, zaščitnih ukrepov ter neširjenja jedrskega orožja**. Da bi kar najbolj izkoristili človeške vire in preprečili podvajanje raziskav v Uniji, bi bilo treba vsako novo dejavnost, ki jo izvaja JRC, preučiti z vidika skladnosti z dejavnostmi, ki že potekajo v državah članicah. Varnostni vidiki v okvirnem programu Obzorje 2020 bi morali biti omejeni na neposredne ukrepe JRC.

Sprememba 8

Predlog uredbe

Uvodna izjava 14

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (14) V interesu vseh držav članic je, da Unija oblikuje okvir v podporo skupnim vrhunskim raziskavam, ustvarjanju in ohranjanju znanja o tehnologijah jedrske fisije s posebnim poudarkom na varnosti, zaščiti, zaščiti pred sevanjem in preprečevanju širjenja jedrskega orožja. Za to so potrebni neodvisni znanstveni dokazi, h katerim lahko JRC bistveno prispeva. Komisija je to poudarila v sporočilu Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z dne 6. oktobra 2010 z naslovom „Vodilna pobuda iz strategije Evropa 2020 Unija inovacij“, v katerem je navedla, da namerava prek JRC okrepiti znanstvene dokaze, na podlagi katerih je oblikovana politika. Predlog JRC za rešitev tega izziva je, da bo svoje raziskave o jedrski varnosti in zaščiti usmeril na prednostne naloge politike Unije.

Sprememba

- (14) V interesu vseh držav članic je, da Unija oblikuje okvir v podporo skupnim vrhunskim raziskavam, ustvarjanju in ohranjanju znanja o tehnologijah jedrske fisije s posebnim poudarkom na varnosti, zaščiti, **obdelavi jedrskih odpadkov**, zaščiti pred sevanjem in preprečevanju širjenja jedrskega orožja. Za to so potrebni neodvisni znanstveni dokazi, h katerim lahko JRC bistveno prispeva. Komisija je to poudarila v sporočilu Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z dne 6. oktobra 2010 z naslovom „Vodilna pobuda iz strategije Evropa 2020 Unija inovacij“, v katerem je navedla, da namerava prek JRC okrepiti znanstvene dokaze, na podlagi katerih je oblikovana politika. Predlog JRC za rešitev tega izziva je, da bo svoje raziskave o jedrski varnosti in zaščiti usmeril na prednostne naloge politike Unije.

Torek, 11. september 2018

Sprememba 9**Predlog uredbe****Uvodna izjava 15***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (15) Da bi se poglobil odnos med znanostjo in družbo ter okrepilo javno zaupanje v znanost, bi moral program Euratoma **dajati prednost ozaveščeni udeležbi** državljanov in civilne družbe v raziskovalnih in inovativnih vsebinah s spodbujanjem izobraževanja na področju znanosti, olajšanjem dostopa do znanstvenih spoznanj, razvijanjem odgovornih programov na področju raziskav in inovacij, ki ustrezajo pomislekom in pričakovanjem državljanov in civilne družbe, ter z olajšanjem njihovega sodelovanja v dejavnostih v okviru programa Euratoma.

Sprememba

- (15) Da bi se poglobil odnos med znanostjo in družbo ter okrepilo javno zaupanje v znanost, bi moral program Euratoma **zagotavljati boljše obveščanje, s čimer bi zagotovili ozaveščeno udeležbo** državljanov in civilne družbe v raziskovalnih in inovativnih vsebinah s spodbujanjem izobraževanja na področju znanosti, olajšanjem dostopa do znanstvenih spoznanj, razvijanjem odgovornih programov na področju raziskav in inovacij, ki ustrezajo pomislekom in pričakovanjem državljanov in civilne družbe, ter z olajšanjem njihovega sodelovanja v dejavnostih v okviru programa Euratoma.

Sprememba 10**Predlog uredbe****Uvodna izjava 17***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (17) V zaključkih razprav s simpozija „Koristi in omejitve raziskav jedrske fisije za nizkoogljeno gospodarstvo“, ki sta ga organizirala Komisija in Evropski ekonomsko-socialni odbor 26. in 27. februarja 2013 v Bruslju in ki je temeljil na interdisciplinarni študiji, v katero so bili med drugim vključeni strokovnjaki s področij energije, ekonomije in družboslovja, je bila izpostavljena potreba po nadaljevanju jedrskih raziskav na evropski ravni.

Sprememba

- (17) V zaključkih razprav s simpozija „Koristi in omejitve raziskav jedrske fisije za nizkoogljeno gospodarstvo“, ki sta ga organizirala Komisija in Evropski ekonomsko-socialni odbor 26. in 27. februarja 2013 v Bruslju in ki je temeljil na interdisciplinarni študiji, v katero so bili med drugim vključeni strokovnjaki s področij energije, ekonomije in družboslovja, je bila izpostavljena potreba po nadaljevanju jedrskih raziskav na evropski ravni, **tudi na področju fisije**.

Torek, 11. september 2018

Sprememba 11**Predlog uredbe****Uvodna izjava 18***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (18) Program Euratoma bi moral prispevati k privlačnosti raziskovalnega poklica v Uniji. Ustrezno pozornost bi bilo treba nameniti Evropski listini za raziskovalce in Kodeksu ravnanja pri zaposlovanju raziskovalcev ⁽¹⁷⁾, skupaj z drugimi zadevnimi referenčnimi okviri, opredeljenimi v povezavi z evropskim raziskovalnim prostorom, obenem pa spoštovati njihov prostovoljni značaj.

⁽¹⁷⁾ Priporočilo Komisije z dne 11. marca 2005 o Evropski listini za raziskovalce ter o Kodeksu ravnanja pri zaposlovanju raziskovalcev (UL L 75, 22.3.2005, str. 67).

Sprememba

- (18) Program Euratoma bi moral prispevati k privlačnosti raziskovalnega poklica v Uniji **in spodbujati mlade k udeležbi v raziskavah na tem področju**. Ustrezno pozornost bi bilo treba nameniti Evropski listini za raziskovalce in Kodeksu ravnanja pri zaposlovanju raziskovalcev ⁽¹⁷⁾, skupaj z drugimi zadevnimi referenčnimi okviri, opredeljenimi v povezavi z evropskim raziskovalnim prostorom, obenem pa spoštovati njihov prostovoljni značaj.

⁽¹⁷⁾ Priporočilo Komisije z dne 11. marca 2005 o Evropski listini za raziskovalce ter o Kodeksu ravnanja pri zaposlovanju raziskovalcev (UL L 75, 22.3.2005, str. 67).

Sprememba 12**Predlog uredbe****Uvodna izjava 19***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (19) Dejavnosti, razvite v okviru programa Euratoma, bi morale **biti usmerjene v spodbujanje** enakosti med ženskami in moškimi na področju raziskav in inovacij, zlasti z obravnavanjem temeljnih vzrokov za neenakost med spoloma in izkoriščanjem vseh potencialov žensk in moških v raziskavah **ter vključevanjem vidika spolov v vsebino projektov**, da se izboljša kakovost raziskav in spodbujajo inovacije. Dejavnosti bi morale biti usmerjene tudi v udejanjanje načel glede enakosti med ženskami in moškimi iz členov 2 in 3 Pogodbe o Evropski uniji in člena 8 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

Sprememba

- (19) Dejavnosti, razvite v okviru programa Euratoma, bi morale **upoštevati načela** enakosti med ženskami in moškimi na področju raziskav in inovacij, zlasti z obravnavanjem temeljnih vzrokov za neenakost med spoloma in izkoriščanjem vseh potencialov žensk in moških v raziskavah **z izboljšanjem njihovega dostopa do raziskovalnih programov**, da se izboljša kakovost raziskav in spodbujajo inovacije. Dejavnosti bi morale biti usmerjene tudi v udejanjanje načel glede enakosti med ženskami in moškimi iz členov 2 in 3 Pogodbe o Evropski uniji in člena 8 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

Torek, 11. september 2018

Sprememba 13**Predlog uredbe****Uvodna izjava 20***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (20) Pri dejavnostih s področja raziskav in inovacij, ki jih podpira program Euratoma, bi se morala upoštevati temeljna etična načela. Po potrebi bi bilo treba glede energetskih vprašanj upoštevati mnenja Evropske skupine za etiko na področju znanosti in novih tehnologij. Pri raziskovalnih dejavnostih bi bilo treba upoštevati tudi člen 13 Pogodbe o delovanju Evropske unije ter **omejiti** uporabo živali pri raziskavah in poskusih, da bi jo lahko kasneje **povsem opustili**. Vse dejavnosti bi bilo treba izvajati ob zagotavljanju **visoke** ravni varovanja zdravja ljudi.

Sprememba

- (20) Pri dejavnostih s področja raziskav in inovacij, ki jih podpira program Euratoma, bi se morala upoštevati temeljna etična načela. Po potrebi bi bilo treba glede energetskih vprašanj upoštevati mnenja Evropske skupine za etiko na področju znanosti in novih tehnologij. Pri raziskovalnih dejavnostih bi bilo treba upoštevati tudi člen 13 Pogodbe o delovanju Evropske unije ter **nadomestiti** uporabo živali pri raziskavah in poskusih, da bi jo lahko kasneje **prepovedali**. Vse dejavnosti bi bilo treba izvajati ob zagotavljanju **najvišje** ravni varovanja zdravja ljudi.

Sprememba 14**Predlog uredbe****Uvodna izjava 21***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (21) Doseči bi bilo treba tudi večji učinek, in sicer z združitvijo sredstev programa Euratoma in zasebnega sektorja v javno-zasebnih partnerstvih na ključnih področjih, kjer bi raziskave in inovacije lahko prispevale k širšim ciljem Unije v zvezi s konkurenčnostjo. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti sodelovanju malih in srednjih podjetij.

Sprememba

- (21) Doseči bi bilo treba tudi večji učinek, in sicer z združitvijo sredstev programa Euratoma in zasebnega sektorja v javno-zasebnih partnerstvih na ključnih področjih, kjer bi raziskave in inovacije lahko prispevale k širšim ciljem Unije v zvezi s konkurenčnostjo. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti sodelovanju malih in srednjih podjetij, **tudi novih inovativnih akterjev na ustreznem raziskovalnem področju**.

Torek, 11. september 2018

Sprememba 15**Predlog uredbe****Uvodna izjava 25***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (25) Finančne interese Evropske unije bi bilo treba zaščititi s sorazmernimi ukrepi v celotnem ciklu odhodkov, kar zajema preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje nepravilnosti, vračilo izgubljenih, nepravilno plačanih ali uporabljenih sredstev in po potrebi kazni. Revidirana strategija nadzora, ki je namesto na zmanjšanje deleža napak usmerjena v nadzor, ki temelji na tveganju, in v odkrivanje goljufij, bi morala zmanjšati breme nadzora za udeležence.

Sprememba

- (25) Finančne interese Evropske unije bi bilo treba zaščititi s sorazmernimi ukrepi v celotnem ciklu odhodkov, kar zajema preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje nepravilnosti **s skupnimi revizijskimi postopki**, vračilo izgubljenih, nepravilno plačanih ali uporabljenih sredstev in po potrebi kazni. Revidirana strategija nadzora, ki je namesto na zmanjšanje deleža napak usmerjena v nadzor, ki temelji na tveganju, in v odkrivanje goljufij **na podlagi skupnih načel in meril na ravni EU**, bi morala zmanjšati breme nadzora za udeležence.

Sprememba 16**Predlog uredbe****Uvodna izjava 26***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (26) Zagotoviti je treba dobro finančno poslovanje programa Euratoma in njegovo kar se da učinkovito in uporabnikom prijazno izvajanje ob sočasnem zagotavljanju pravne varnosti in **njegove dostopnosti** za vse udeležence. Treba je zagotoviti skladnost z ustreznimi določbami Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba) ⁽¹⁹⁾ ter zahtevami za poenostavitev in boljše zakonodajo.

Sprememba

- (26) Zagotoviti je treba dobro finančno poslovanje programa Euratoma in njegovo kar se da učinkovito in uporabnikom prijazno izvajanje ob sočasnem zagotavljanju pravne varnosti in **ustrezne obveščenosti morebitnih upravičencev, da bi se povečala dostopnost** za vse udeležence. Treba je zagotoviti skladnost z ustreznimi določbami Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba) ⁽¹⁹⁾ ter zahtevami za poenostavitev in boljše zakonodajo.

⁽¹⁹⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

⁽¹⁹⁾ Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

Torek, 11. september 2018

Sprememba 17**Predlog uredbe****Uvodna izjava 33***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (33) Za doseganje ciljev programa Euratoma na ustreznih področjih je potrebna podpora medsektorskim dejavnostim, tako v okviru programa Euratoma kot skupaj z dejavnostmi okvirnega programa Obzorje 2020.

Sprememba

- (33) Za doseganje ciljev programa Euratoma na ustreznih področjih je potrebna podpora medsektorskim dejavnostim, tako v okviru programa Euratoma kot skupaj z dejavnostmi okvirnega programa Obzorje 2020, **na primer v primeru ukrepov Marie Skłodowske-Curie, ki spodbujajo mobilnost raziskovalcev.**

Sprememba 18**Predlog uredbe****Člen 3 – odstavek 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

1. Splošni cilj programa Euratoma je izvajanje dejavnosti jedrskih raziskav in usposabljanja s poudarkom na nenehnem izboljševanju jedrske varnosti in zaščite ter zaščite pred sevanjem, da bi na varen, učinkovit in zanesljiv način **po možnosti** prispevali zlasti k dolgoročnemu razogljičenju energetskega sistema. Splošni cilj se uresničuje z dejavnostmi, določenimi v Prilogi I, v obliki neposrednih ali posrednih ukrepov, s katerimi se izpolnjujejo posebni cilji iz odstavkov 2 in 3 tega člena.

Sprememba

1. Splošni cilj programa Euratoma je izvajanje dejavnosti jedrskih raziskav in usposabljanja s poudarkom na nenehnem izboljševanju jedrske varnosti in zaščite ter zaščite pred sevanjem, da bi na varen, učinkovit in zanesljiv način prispevali zlasti k dolgoročnemu razogljičenju energetskega sistema. Splošni cilj se uresničuje z dejavnostmi, določenimi v Prilogi I, v obliki neposrednih ali posrednih ukrepov, s katerimi se izpolnjujejo posebni cilji iz odstavkov 2 in 3 tega člena.

Torek, 11. september 2018

Sprememba 19

Predlog uredbe

Člen 3 – odstavek 2 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(a) podpora varnosti jedrskih sistemov;

(a) podpora varnosti jedrskih sistemov, **med drugim s strukturnimi čezmejnimi inšpekcijskimi v primeru jedrskih obratov v bližini ene ali več nacionalnih meja z drugimi državami članicami;**

Sprememba 20

Predlog uredbe

Člen 3 – odstavek 2 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(b) prispevek k razvoju varnih **dolgoročnejših** rešitev za ravnanje s končnimi jedrskimi odpadki, vključno s končnim odlaganjem odpadkov v geološke formacije ter njihovim ločevanjem in transmutacijo;

(b) prispevek k **sodelovanju na ravni EU in s tretjimi državami pri opredeljevanju in** razvoju varnih **dolgoročnih** rešitev za ravnanje s končnimi jedrskimi odpadki, vključno s končnim odlaganjem odpadkov v geološke formacije ter njihovim ločevanjem in transmutacijo;

Sprememba 21

Predlog uredbe

Člen 3 – odstavek 3 – pododstavek 1 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(a) izboljšanje jedrske varnosti, vključno z: varnostjo jedrskih reaktorjev in goriva, ravnanjem z odpadki, tudi s končnim odlaganjem odpadkov v geološke formacije ter ločevanjem in transmutacijo; razgradnjo ter pripravljenostjo na izredne dogodke;

(a) izboljšanje jedrske varnosti, vključno z: varnostjo jedrskih reaktorjev in goriva, ravnanjem z odpadki, **da bi preprečili nezaželene učinke na človeka ali okolje,** tudi s končnim odlaganjem odpadkov v geološke formacije ter ločevanjem in transmutacijo; razgradnjo ter pripravljenostjo na izredne dogodke;

Torek, 11. september 2018

Sprememba 22**Predlog uredbe****Člen 3 – odstavek 3 – pododstavek 1 – točka b***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (b) izboljšanje jedrske zaščite, vključno z: jedrskimi zaščitnimi ukrepi, neširjenjem jedrskega orožja, bojem proti nezakoniti trgovini in jedrsko forenziko;

Sprememba

- (b) izboljšanje jedrske zaščite, vključno z: jedrskimi zaščitnimi ukrepi, neširjenjem jedrskega orožja, bojem proti nezakoniti trgovini in jedrsko forenziko, **odstranjevanjem izvornih snovi in radioaktivnih odpadkov, bojem proti kibernetičnim napadom in zmanjšanjem tveganja terorističnih napadov na jedrske elektrarne, pa tudi s strukturnimi čezmejnimi inšpekcijami v primeru jedrskih objektov v bližini ene ali več nacionalnih meja z drugimi državami članicami EU;**

Sprememba 23**Predlog uredbe****Člen 3 – odstavek 3 – pododstavek 1 – točka d***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (d) spodbujanje upravljanja znanja, izobraževanja in usposabljanja;

Sprememba

- (d) spodbujanje upravljanja znanja, izobraževanja in usposabljanja, **vključno z dolgoročnim poklicnim usposabljanjem, ki bo odražalo razvoj, ki ga omogočajo nove tehnologije;**

Sprememba 24**Predlog uredbe****Člen 3 – odstavek 4***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

4. Program Euratoma se izvaja ob zagotavljanju, da podprte prednostne naloge in dejavnosti ustrezajo spreminjajočim se potrebam in upoštevajo razvoj znanosti, tehnologije, inovacij, oblikovanja politike, trgov in družbe, s čimer se kar najbolj izkoriščajo človeški in finančni viri ter preprečuje podvajanje jedrskih raziskav in razvoja v Uniji.

Sprememba

4. Program Euratoma se izvaja ob zagotavljanju, da podprte prednostne naloge in dejavnosti ustrezajo spreminjajočim se potrebam in upoštevajo razvoj znanosti, tehnologije, inovacij, oblikovanja politike – **predvsem energetske in okoljske politike** –, trgov in družbe, s čimer se kar najbolj izkoriščajo človeški in finančni viri, **ustvarijo večje sinergije med obstoječimi programi in projekti** ter preprečuje podvajanje jedrskih raziskav in razvoja v Uniji.

Torek, 11. september 2018

Sprememba 25**Predlog uredbe****Člen 4 – odstavek 2***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

2. Finančna sredstva programa Euratoma lahko krijejo stroške, povezane z dejavnostmi priprave, spremljanja, nadzora, revidiranja in ocenjevanja, ki so potrebni za upravljanje tega programa in doseganje njegovih ciljev, zlasti za študije in sestanke strokovnjakov, če so povezani s splošnimi cilji te uredbe, in stroške, povezane z omrežji informacijske tehnologije, ki so namenjena za obdelavo in izmenjavo podatkov, skupaj z vsemi drugimi stroški tehnične in upravne pomoči, ki jih ima Komisija zaradi upravljanja programa Euratoma. Stroški za stalne in ponavljajoče se ukrepe, kot so nadzor, revizije in omrežja informacijske tehnologije, se pokrijejo v okviru omejitev za upravne odhodke Komisije, ki so določeni v odstavku 1.

Sprememba

2. Finančna sredstva programa Euratoma lahko krijejo stroške, povezane z dejavnostmi priprave, spremljanja, nadzora, revidiranja in ocenjevanja, ki so potrebni za upravljanje tega programa in doseganje njegovih ciljev, zlasti za študije in sestanke strokovnjakov, če so povezani s splošnimi cilji te uredbe, in stroške, povezane z omrežji informacijske tehnologije, ki so namenjena za obdelavo in izmenjavo podatkov, **ter z varnostjo teh omrežij**, skupaj z vsemi drugimi stroški tehnične in upravne pomoči, ki jih ima Komisija zaradi upravljanja programa Euratoma. Stroški za stalne in ponavljajoče se ukrepe, kot so nadzor, revizije in omrežja informacijske tehnologije, se pokrijejo v okviru omejitev za upravne odhodke Komisije, ki so določeni v odstavku 1.

Sprememba 26**Predlog uredbe****Člen 5 – odstavek 1 – točka c***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(c) države ali ozemlja, ki sodelujejo v sedmem okvirnem programu Euratoma ali programu Euratoma za raziskave in usposabljanje za obdobje 2014–2018.

Sprememba

(c) države ali ozemlja, ki **so udeležena ali ki kot države članice** sodelujejo v sedmem okvirnem programu Euratoma ali programu Euratoma za raziskave in usposabljanje za obdobje 2014–2018.

Sprememba 27**Predlog uredbe****Člen 11 – odstavek 3***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

3. V delovnih programih iz odstavkov 1 in 2 se upoštevajo razmere na področju znanosti, tehnologije in inovacij na nacionalni ravni, ravni Unije in mednarodni ravni ter razvoj zadevne politike, trga in družbeni razvoj. Po potrebi se posodablja.

Sprememba

3. V delovnih programih iz odstavkov 1 in 2 se upoštevajo razmere na področju znanosti, tehnologije in inovacij na nacionalni ravni, ravni Unije in mednarodni ravni ter razvoj zadevne politike, trga in družbeni razvoj. Po potrebi se posodablja, **pri čemer se ustrezno upoštevajo s tem povezana priporočila neodvisnih strokovnih skupin Komisije, ki se vzpostavijo za ocenjevanje programa Euratoma.**

Torek, 11. september 2018

Sprememba 28**Predlog uredbe****Člen 15 – odstavek 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Posebna pozornost se nameni zagotavljanju ustrezne udeležbe malih in srednjih podjetij (MSP) ter zasebnega sektorja na splošno v programu Euratoma in ustreznega učinka inovacij nanje. Kvantitativne in kvalitativne ocene udeležbe MSP se izvajajo kot del ureditev za ocenjevanje in spremljanje.

Sprememba

Posebna pozornost se nameni zagotavljanju ustrezne udeležbe malih in srednjih podjetij (MSP), **tudi novih inovativnih akterjev na ustreznem raziskovalnem področju**, ter zasebnega sektorja na splošno v programu Euratoma in ustreznega učinka inovacij nanje. Kvantitativne in kvalitativne ocene udeležbe MSP se izvajajo kot del ureditev za ocenjevanje in spremljanje.

Sprememba 29**Predlog uredbe****Člen 21 – odstavek 2***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

2. Komisija poroča o rezultatih spremljanja iz odstavka 1 **in** jih da na voljo javnosti.

Sprememba

2. Komisija poroča o rezultatih spremljanja iz odstavka 1 **ter** jih da na voljo javnosti **in posreduje Parlamentu**.

Sprememba 30**Predlog uredbe****Priloga I – odstavek 2***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Vprašanje jedrske energije je del razprav o boju proti podnebnim spremembam in zmanjšanju evropske odvisnosti od uvožene energije. Program Euratoma bo – v širšem okviru iskanja trajnostne mešanice energetskega virov prihodnosti – tudi z raziskovalnimi dejavnostmi prispeval k **razpravi o koristih in omejitvah** jedrske energije, pridobljene s fisijo, za nizkoogljeno gospodarstvo. Z zagotavljanjem nenehnega izboljševanja jedrske varnosti bi naprednejše jedrske tehnologije lahko omogočile tudi znatno izboljšanje učinkovitosti in uporabe virov ter proizvedle manj odpadkov kot sedanji koncepti. Vidikom jedrske varnosti bo namenjeno kar največ pozornosti.

Sprememba

Jedrska energija pomembno prispeva k boju proti podnebnim spremembam in zmanjšanju evropske odvisnosti od uvožene energije. Program Euratoma bo – v širšem okviru iskanja trajnostne mešanice energetskega virov prihodnosti – tudi z raziskovalnimi dejavnostmi prispeval k **ohranitvi tehnoloških prednosti** jedrske energije, pridobljene s fisijo, za nizkoogljeno gospodarstvo. Z zagotavljanjem nenehnega izboljševanja jedrske varnosti bi naprednejše jedrske tehnologije lahko omogočile tudi znatno izboljšanje učinkovitosti in uporabe virov ter proizvedle manj odpadkov kot sedanji koncepti. Vidikom jedrske varnosti bo namenjeno kar največ pozornosti.

Torek, 11. september 2018

Sprememba 31**Predlog uredbe****Priloga I – odstavek 6 – točka a – odstavek 2***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

V skladu s splošnim ciljem **bodo podprte** skupne raziskovalne dejavnosti v zvezi z varnim delovanjem in razgradnjo reaktorskih sistemov (vključno z objekti jedrskega gorivnega cikla), ki se uporabljajo v Uniji, ali, do mere, ki je potrebna za ohranjanje obsežnega strokovnega znanja na področju jedrske varnosti v Uniji, **tistih vrst reaktorjev, ki se bodo lahko uporabljali** v prihodnosti, **s poudarkom izključno na varnostnih** vidikih, **vključno z vsemi vidiki** gorivnega cikla, kot sta ločevanje in transmutacija.

Sprememba

V skladu s splošnim ciljem, **torej za podporo** skupne raziskovalne dejavnosti v zvezi z varnim delovanjem in razgradnjo reaktorskih sistemov (vključno z objekti jedrskega gorivnega cikla), ki se uporabljajo v Uniji, ali, do mere, ki je potrebna za ohranjanje obsežnega strokovnega znanja na področju jedrske varnosti v Uniji, se bodo **tiste vrste reaktorjev** v prihodnosti **lahko uporabljale v vseh** vidikih gorivnega cikla, kot sta ločevanje in transmutacija.

Sprememba 32**Predlog uredbe****Priloga I – odstavek 9 – točka a – odstavek 2 – točka 3***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(3) izmenjavo z ustreznimi zainteresiranimi stranmi za krepitev sposobnosti Unije za odzivanje na jedrske nesreče in dogodke z raziskavami na področju sistemov opozarjanja in modelov za radiološko razpršitev **po zraku** ter z uporabo sredstev in strokovnega znanja za analiziranje in modeliranje jedrskih nesreč.

Sprememba

(3) izmenjavo z ustreznimi zainteresiranimi stranmi za krepitev sposobnosti Unije za odzivanje na jedrske nesreče in dogodke z raziskavami na področju sistemov opozarjanja in modelov za radiološko razpršitev **v okolje (zrak, voda in tla)** ter z uporabo sredstev in strokovnega znanja za analiziranje in modeliranje jedrskih nesreč.

Sprememba 33**Predlog uredbe****Priloga I – odstavek 11***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Za doseganje ciljev programa Euratoma se bodo zagotovile ustrezne povezave in vmesniki (kot so skupni razpisi) s posebnim programom okvirnega programa Obzorje 2020.

Sprememba

Za doseganje ciljev programa Euratoma **in za vzpostavljanje sinergij med jedrskimi in nejedrskimi dejavnostmi ter za omogočanje prenosa znanja na ustrezna področja** se bodo zagotovile ustrezne povezave in vmesniki (kot so skupni razpisi) s posebnim programom okvirnega programa Obzorje 2020.

Torek, 11. september 2018

Sprememba 34**Predlog uredbe****Priloga II – del 1 – točka b – uvodni del***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(b) Prispevek k razvoju varnih **dolgoročnejših** rešitev za ravnanje s končnimi jedrskimi odpadki, vključno s končnim odlaganjem odpadkov v geološke formacije ter ločevanjem in transmutacijo

(b) Prispevek k razvoju varnih **dolgoročnih** rešitev za ravnanje s končnimi jedrskimi odpadki, vključno s končnim odlaganjem odpadkov v geološke formacije ter ločevanjem in transmutacijo

Sprememba 36**Predlog uredbe****Priloga II – del 1 – točka g – uvodni del***Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(g) Spodbujanje inovacij **in konkurenčnosti industrije**

(g) Spodbujanje inovacij

Sreda, 12. september 2018

P8_TA(2018)0334

Nazivne količine za dajanje enojno destiliranega žganja šoču na trg Unije ***I

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2018 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 110/2008 v zvezi z nazivnimi količinami za dajanje enojno destiliranega žganja šoču, ki se proizvaja v kotlu in stekleniči na Japonskem, na trg Unije (COM(2018)0199 – C8-0156/2018 – 2018/0097(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2019/C 433/32)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2018)0199),
 - ob upoštevanju člena 294(2) in člena 114(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C8-0156/2018),
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 11. julija 2018 ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 10. julija 2018, da bo odobril stališče Parlamenta v skladu s členom 294(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane (A8-0255/2018),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
 3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

⁽¹⁾ Še ni objavljeno v Uradnem listu.

Sreda, 12. september 2018

P8_TC1-COD(2018)0097

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 12. septembra 2018 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2018/... Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 110/2008 v zvezi z nazivnimi količinami za dajanje enojno destilirane žganja šoču, ki se proizvaja v kotlu in stekleniči na Japonskem, na trg Unije

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Uredbi (EU) 2018/1670.)

Sreda, 12. september 2018

P8_TA(2018)0335

Sprememba Memoranduma o sodelovanju med ZDA in EU (uvedba sistemov upravljanja zračnega prometa) ***

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2018 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi, v imenu Unije, Spremembe 1 Memoranduma o sodelovanju NAT-I-9406 med Združenimi državami Amerike in Evropsko unijo (05800/2018 – C8-0122/2018 – 2018/0009(NLE))

(Odobritev)

(2019/C 433/33)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju osnutka sklepa Sveta (05800/2018),
 - ob upoštevanju Spremembe 1 Memoranduma o sodelovanju NAT-I-9406 med Združenimi državami Amerike in Evropsko unijo (14031/2017),
 - ob upoštevanju prošnje za odobritev, ki jo je Svet podal v skladu s členom 100(2) in točko (a) drugega pododstavka člena 218(6) ter členom 218(7) Pogodbe o delovanju Evropske unije (C8-0122/2018),
 - ob upoštevanju člena 99(1) in (4) ter člena 108(7) Poslovnika,
 - ob upoštevanju priporočila Odbora za industrijo, raziskave in energetiko (A8-0214/2018),
1. odobri sklenitev sporazuma;
 2. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic in Združenih držav Amerike.

Sreda, 12. september 2018

P8_TA(2018)0336

Sporazum o zračnem prevozu med Kanado in EU (pristop Hrvaške) ***

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2018 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi Protokola o spremembi Sporazuma o zračnem prometu med Kanado ter Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami zaradi upoštevanja pristopa Republike Hrvaške k Evropski uniji v imenu Unije in njenih držav članic (12256/2014 – C8-0080/2017 – 2014/0023(NLE))

(Odobritev)

(2019/C 433/34)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju osnutka sklepa Sveta (12256/2014),
 - ob upoštevanju osnutka protokola o spremembi Sporazuma o zračnem prometu med Kanado ter Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami zaradi upoštevanja pristopa Republike Hrvaške k Evropski uniji (12255/2014),
 - ob upoštevanju prošnje za odobritev, ki jo je Svet podal v skladu s členom 100(2) in točko (a) drugega pododstavka člena 218(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije (C8-0080/2017),
 - ob upoštevanju člena 99(1) in (4) ter člena 108(7) Poslovnika,
 - ob upoštevanju priporočila Odbora za promet in turizem (A8-0256/2018),
1. odobri sklenitev protokola;
 2. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic in Kanade.

Sreda, 12. september 2018

P8_TA(2018)0337

Avtorske pravice na enotnem digitalnem trgu ***I

Spremembe Evropskega parlamenta, sprejete 12. septembra 2018, o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o avtorskih pravicah na enotnem digitalnem trgu (COM(2016)0593 – C8-0383/2016 – 2016/0280(COD)) ⁽¹⁾

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2019/C 433/35)

Sprememba 1

Predlog direktive

Uvodna izjava 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (2) Direktive, ki so bile sprejete na področju avtorske in sorodnih pravic, zagotavljajo visoko stopnjo varstva imetnikov pravic in vzpostavljajo okvir, v katerem lahko pride do izkoriščanja del in drugih zaščiteneh predmetov urejanja. Ta harmonizirani pravni okvir prispeva k dobremu delovanju notranjega trga, saj spodbuja inovacije, ustvarjalnost, naložbe in produciranje novih vsebin, tudi v digitalnem okolju. Zaščita, ki jo zagotavlja ta pravni okvir prispeva tudi k doseganju cilja Unije glede spoštovanja in spodbujanja kulturne raznolikosti ter hkrati skupno kulturno dediščino postavlja v ospredje. V skladu s členom 167(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) mora Unija pri svoji dejavnosti upoštevati kulturne vidike.

Sprememba

- (2) Direktive, ki so bile sprejete na področju avtorske in sorodnih pravic, **prispevajo k dobremu delovanju notranjega trga**, zagotavljajo visoko stopnjo varstva imetnikov pravic, **olajšajo prenos pravic** in vzpostavljajo okvir, v katerem lahko pride do izkoriščanja del in drugih zaščiteneh predmetov urejanja. Ta harmonizirani pravni okvir prispeva k dobremu delovanju **resnično povezanega** notranjega trga, saj spodbuja inovacije, ustvarjalnost, naložbe in produciranje novih vsebin, tudi v digitalnem okolju, **da bi se preprečila razdrobljenost notranjega trga**. Zaščita, ki jo zagotavlja ta pravni okvir prispeva tudi k doseganju cilja Unije glede spoštovanja in spodbujanja kulturne raznolikosti ter hkrati skupno kulturno dediščino postavlja v ospredje. V skladu s členom 167(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) mora Unija pri svoji dejavnosti upoštevati kulturne vidike.

⁽¹⁾ Zadeva je bila v skladu s četrtem pododstavkom člena 59(4) Poslovnika vrnjena pristojnemu odboru v medinstitucionalna pogajanja (A8-0245/2018).

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 2

Predlog direktive

Uvodna izjava 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(3) S hitrim tehnološkim razvojem se še naprej spreminja tudi način ustvarjanja, produciranja, distribucije in izkoriščanja del in drugih predmetov urejanja. Še naprej se pojavljajo novi poslovni modeli in novi akterji. Cilji in načela okvira Unije za avtorske pravice še vedno veljajo. Vendar tako za imetnike pravic kot za uporabnike ostaja prisotna pravna negotovost v zvezi z nekaterimi, vključno s čezmejnimi, uporabami del in drugih predmetov urejanja v digitalnem okolju. Kot je zapisano v sporočilu Komisije z naslovom „Na poti k sodobnemu, bolj evropskemu okviru za avtorske pravice“⁽²⁶⁾, je trenutni okvir Unije za avtorske pravice na nekaterih področjih treba prilagoditi in dopolniti. Ta direktiva določa pravila za prilagoditev nekaterih izjem in omejitev digitalnemu in čezmejnemu okolju ter ukrepe za poenostavitev nekaterih postopkov licenciranja v zvezi z razširjanjem razprodanih del in spletno razpoložljivostjo avdiovizualnih del na platformah videa na zahtevo, s čimer bi se zagotovil širši dostop do vsebin. Za oblikovanje dobro delujočega trga za avtorske pravice bi morala biti določena tudi pravila glede **pravic v publikacijah, glede** uporabe del in drugih predmetov urejanja **s strani** ponudnikov spletnih storitev, **ki shranjujejo in zagotavljajo dostop do vsebin, ki jih naložijo uporabniki teh storitev, ter glede preglednosti pogodb z avtorji in izvajalci.**

⁽²⁶⁾ COM(2015) 626 final.

(3) S hitrim tehnološkim razvojem se še naprej spreminja tudi način ustvarjanja, produciranja, distribucije in izkoriščanja del in drugih predmetov urejanja, **pri čemer mora zadevna zakonodaja ustrezati tudi prihodnjim razmeram, tako da ne bo omejevala tehnološkega razvoja.** Še naprej se pojavljajo novi poslovni modeli in novi akterji. Cilji in načela okvira Unije za avtorske pravice še vedno veljajo. Vendar tako za imetnike pravic kot za uporabnike ostaja prisotna pravna negotovost v zvezi z nekaterimi, vključno s čezmejnimi, uporabami del in drugih predmetov urejanja v digitalnem okolju. Kot je zapisano v sporočilu Komisije z naslovom „Na poti k sodobnemu, bolj evropskemu okviru za avtorske pravice“⁽²⁶⁾, je trenutni okvir Unije za avtorske pravice na nekaterih področjih treba prilagoditi in dopolniti. Ta direktiva določa pravila za prilagoditev nekaterih izjem in omejitev digitalnemu in čezmejnemu okolju ter ukrepe za poenostavitev nekaterih postopkov licenciranja v zvezi z razširjanjem razprodanih del in spletno razpoložljivostjo avdiovizualnih del na platformah videa na zahtevo, s čimer bi se zagotovil širši dostop do vsebin. Za oblikovanje dobro delujočega **in pravičnega** trga za avtorske pravice bi morala biti določena tudi pravila glede **uveljavljanja in izvajanja** uporabe del in drugih predmetov urejanja, **glede platform** ponudnikov spletnih storitev, **glede preglednosti pogodb z avtorji in izvajalci in glede računovodenja, ki izhaja iz izkoriščanja zaščitene del v skladu s temi pogodbami.**

⁽²⁶⁾ COM(2015) 626 final.

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 3

Predlog direktive

Uvodna izjava 4

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(4) Ta direktiva temelji na pravilih iz trenutno veljavnih direktiv s teh področij in jih dopolnjuje; zlasti gre za pravila iz Direktive 96/9/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁷⁾, Direktive 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁸⁾, Direktive 2006/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁹⁾, Direktive 2009/24/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁰⁾, Direktive 2012/28/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³¹⁾ ter Direktive 2014/26/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³²⁾.

(4) Ta direktiva temelji na pravilih iz trenutno veljavnih direktiv s teh področij in jih dopolnjuje; zlasti gre za pravila iz Direktive 96/9/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁷⁾, Direktive 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta ^(27a), **Direktive 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁸⁾**, Direktive 2006/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁹⁾, Direktive 2009/24/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁰⁾, Direktive 2012/28/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³¹⁾ ter Direktive 2014/26/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³²⁾.

⁽²⁷⁾ Direktiva 96/9/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 1996 o pravnem varstvu baz podatkov (UL L 77, 27.3.1996, str. 20).

⁽²⁷⁾ Direktiva 96/9/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 1996 o pravnem varstvu baz podatkov (UL L 77, 27.3.1996, str. 20).

⁽²⁸⁾ Direktiva 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL L 167, 22.6.2001, str. 10).

^(27a) **Direktiva 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju) (UL L 178, 17.7.2000, str. 1).**

⁽²⁹⁾ Direktiva 2006/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o pravici dajanja v najem in pravici posojanja ter o določenih pravicah, sorodnih avtorski pravici, na področju intelektualne lastnine (UL L 376, 27.12.2006, str. 28)

⁽²⁸⁾ Direktiva 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL L 167, 22.6.2001, str. 10).

⁽³⁰⁾ Direktiva 2009/24/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o pravnem varstvu računalniških programov (UL L 111, 5.5.2009, str. 16).

⁽²⁹⁾ Direktiva 2006/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o pravici dajanja v najem in pravici posojanja ter o določenih pravicah, sorodnih avtorski pravici, na področju intelektualne lastnine (UL L 376, 27.12.2006, str. 28)

⁽³¹⁾ Direktiva 2012/28/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o nekaterih dovoljenih uporabah osirotelih del (UL L 299, 27.10.2012, str. 5).

⁽³⁰⁾ Direktiva 2009/24/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o pravnem varstvu računalniških programov (UL L 111, 5.5.2009, str. 16).

⁽³²⁾ Direktiva 2014/26/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic ter izdajanju več ozemeljskih licenc za pravice za glasbena dela za spletno uporabo na notranjem trgu (UL L 84, 20.3.2014, str. 72).

⁽³¹⁾ Direktiva 2012/28/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o nekaterih dovoljenih uporabah osirotelih del (UL L 299, 27.10.2012, str. 5).

⁽³²⁾ Direktiva 2014/26/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic ter izdajanju več ozemeljskih licenc za pravice za glasbena dela za spletno uporabo na notranjem trgu (UL L 84, 20.3.2014, str. 72).

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 4**Predlog direktive****Uvodna izjava 5***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (5) Na področju raziskav, izobraževanja in ohranjanja kulturne dediščine digitalne tehnologije omogočajo nove vrste uporab, ki niso jasno zajete v trenutna pravila Unije o izjemah in omejitvah. Poleg tega lahko neobvezna narava izjem in omejitev na teh področjih, kot so določene v direktivah 2001/29/ES, 96/9/ES in 2009/24/ES, negativno vpliva na delovanje notranjega trga. To je zlasti pomembno z vidika čezmejnih uporab, ki v digitalnem okolju postajajo vse pomembnejše. Zato bi bilo treba obstoječe izjeme in omejitve iz prava Unije, povezane z znanstvenimi raziskavami, poučevanjem in ohranjanjem kulturne dediščine, ponovno oceniti ob upoštevanju teh novih uporab. Uvesti bi bilo treba obvezne izjeme ali omejitve glede uporabe tehnologij za besedilno in podatkovno rudarjenje na področju znanstvenih raziskav, glede ilustracij pri poučevanju v digitalnem okolju in za namene ohranjanja kulturne dediščine. Za uporabe, ki niso zajete v izjemah ali omejitvah iz te direktive, bi morale še naprej veljati izjeme in omejitve iz prava Unije. Direktivi 96/9/ES in 2001/29/ES bi bilo treba prilagoditi.

Sprememba

- (5) Na področju raziskav, **inovacij**, izobraževanja in ohranjanja kulturne dediščine digitalne tehnologije omogočajo nove vrste uporab, ki niso jasno zajete v trenutna pravila Unije o izjemah in omejitvah. Poleg tega lahko neobvezna narava izjem in omejitev na teh področjih, kot so določene v direktivah 2001/29/ES, 96/9/ES in 2009/24/ES, negativno vpliva na delovanje notranjega trga. To je zlasti pomembno z vidika čezmejnih uporab, ki v digitalnem okolju postajajo vse pomembnejše. Zato bi bilo treba obstoječe izjeme in omejitve iz prava Unije, povezane z **inovacijami**, znanstvenimi raziskavami, poučevanjem in ohranjanjem kulturne dediščine, ponovno oceniti ob upoštevanju teh novih uporab. Uvesti bi bilo treba obvezne izjeme ali omejitve glede uporabe tehnologij za besedilno in podatkovno rudarjenje na področju **inovacij in** znanstvenih raziskav, glede ilustracij pri poučevanju v digitalnem okolju in za namene ohranjanja kulturne dediščine. Za uporabe, ki niso zajete v izjemah ali omejitvah iz te direktive, bi morale še naprej veljati izjeme in omejitve iz prava Unije. **Zato bi morale biti obstoječe dobro delujoče izjeme na teh področjih v državah članicah še naprej dovoljene, dokler ne omejujejo področja uporabe izjem ali omejitev iz te direktive.** Direktivi 96/9/ES in 2001/29/ES bi bilo treba prilagoditi.

Sprememba 5**Predlog direktive****Uvodna izjava 6***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (6) Cilj izjem in omejitev iz te direktive je doseči pravično ravnotežje med pravicami in interesi avtorjev in drugih imetnikov pravic na eni ter uporabnikov na drugi strani. Uporabijo se lahko samo v določenih posebnih primerih, ki niso v nasprotju z normalnim izkoriščanjem del ali drugih predmetov urejanja in ne pomenijo nerazumnega posega v legitimne interese imetnikov pravic.

Sprememba

- (6) *(Ne zadeva slovenske različice.)*

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 6

Predlog direktive

Uvodna izjava 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (8) Nove tehnologije omogočajo avtomatizirano računalniško analizo informacij v digitalni obliki, na primer besedil, zvočnega ali slikovnega gradiva ali podatkov, za kar se v splošnem uporablja izraz besedilno in podatkovno rudarjenje. **Te tehnologije raziskovalcem omogočajo obdelavo velikih količin informacij, s čimer lahko pridobijo nova znanja in odkrijejo nove trende.** Tehnologije za besedilno in podatkovno rudarjenje so razširjene v vseh vejah digitalnega gospodarstva, vendar se v splošnem priznava, da lahko besedilno in podatkovno rudarjenje v splošnem koristi predvsem raziskovalni skupnosti in pri tem spodbuja inovativnost. Vendar se v Uniji raziskovalne organizacije, kot so univerze in raziskovalni inštituti, soočajo s pravno negotovostjo v zvezi s tem, v kolikšni meri lahko izvajajo besedilno in podatkovno rudarjenje po vsebinah. V nekaterih primerih lahko besedilno in podatkovno rudarjenje vključuje dejanja, zaščitena z avtorsko pravico, in/ali podatkovne zbirke, zaščitene s pravico *sui generis*, zlasti reproduciranje del in drugih predmetov urejanja in/ali pridobivanje izvlečkov vsebine podatkovnih zbirk. Če ni nobene veljavne izjeme ali omejitve, morajo takšna dejanja odobriti imetniki pravic. Kadar se besedilno in podatkovno rudarjenje opravi na podlagi golih dejstev ali podatkov, ki niso zaščiteni z avtorskimi pravicami, odobritev ni potrebna.

Sprememba

- (8) Nove tehnologije omogočajo avtomatizirano računalniško analizo informacij v digitalni obliki, na primer besedil, zvočnega ali slikovnega gradiva ali podatkov, za kar se v splošnem uporablja izraz besedilno in podatkovno rudarjenje. **Besedilno in podatkovno rudarjenje omogočata branje in analiziranje velikih količin digitalno shranjenih informacij za pridobivanje novih znanj in odkrivanje novih trendov.** Tehnologije za besedilno in podatkovno rudarjenje so razširjene v vseh vejah digitalnega gospodarstva, vendar se v splošnem priznava, da lahko besedilno in podatkovno rudarjenje v splošnem koristi predvsem raziskovalni skupnosti in pri tem spodbuja inovativnost. Vendar se v Uniji raziskovalne organizacije, kot so univerze in raziskovalni inštituti, soočajo s pravno negotovostjo v zvezi s tem, v kolikšni meri lahko izvajajo besedilno in podatkovno rudarjenje po vsebinah. V nekaterih primerih lahko besedilno in podatkovno rudarjenje vključuje dejanja, zaščitena z avtorsko pravico, in/ali podatkovne zbirke, zaščitene s pravico *sui generis*, zlasti reproduciranje del in drugih predmetov urejanja in/ali pridobivanje izvlečkov vsebine podatkovnih zbirk. Če ni nobene veljavne izjeme ali omejitve, morajo takšna dejanja odobriti imetniki pravic. Kadar se besedilno in podatkovno rudarjenje opravi na podlagi golih dejstev ali podatkov, ki niso zaščiteni z avtorskimi pravicami, odobritev ni potrebna.

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 7**Predlog direktive****Uvodna izjava 8 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (8a) *Da lahko pride do besedilnega in podatkovnega rudarjenja, sta v večini primerov potrebna najprej dostop do informacij in nato njihova reprodukcija. Obdelava podatkov z besedilnim in podatkovnim rudarjenjem se lahko na splošno začne šele po njihovi normalizaciji. Ko obstaja zakonit dostop do informacij, gre pri normalizaciji teh informacij za avtorsko zaščiteno uporabo, saj gre za reprodukcijo s spremembo formata informacij ali pridobivanje izvlečkov iz podatkovnih zbirk v formatu, ki je lahko predmet besedilnega in podatkovnega rudarjenja. Z avtorskimi pravicami povezani postopki pri uporabi tehnologije za besedilno in podatkovno rudarjenje zato ne pomenijo samega postopka besedilnega in podatkovnega rudarjenja, ki vključuje branje in analizo digitalno shranjenih normaliziranih informacij, temveč postopek dostopanja in proces, s katerim se informacija normalizira, da se omogoči njena avtomatizirana računalniška analiza, če ta proces vključuje pridobivanje izvlečkov iz zbirke podatkov ali reprodukcije. Izjeme za besedilno in podatkovno rudarjenje iz te direktive je treba razumeti kot sklicevanje na z avtorskimi pravicami povezane postopke, potrebne za omogočanje besedilnega in podatkovnega rudarjenja. Ta direktiva ne bi smela vplivati na tiste uporabe, ko se veljavno pravo o avtorskih pravicah ne uporablja za besedilno in podatkovno rudarjenje.*

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 8

Predlog direktive

Uvodna izjava 10

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (10) To pravno negotovost bi bilo treba odpraviti z zagotovitvijo obvezne izjeme v zvezi s pravico reproduciranja in pravico do preprečitve pridobivanja izvlečkov iz podatkovnih zbirk. Nova izjema ne bi smela posegati v veljavno obvezno izjemo v zvezi z začasnimi dejanji reproduciranja iz člena 5(1) Direktive **2001/29**, ki bi se morala še naprej uporabljati za tehnike besedilnega in podatkovnega rudarjenja, ki ne vključujejo izdelave kopij, ki bi presegle področje uporabe navedene izjeme. **Izjemo lahko izkoristijo tudi raziskovalne organizacije ob sklepanju javno-zasebnih partnerstev.**

Sprememba

- (10) To pravno negotovost bi bilo treba odpraviti z zagotovitvijo obvezne izjeme **za raziskovalne organizacije** v zvezi s pravico reproduciranja in pravico do preprečitve pridobivanja izvlečkov iz podatkovnih zbirk. Nova izjema ne bi smela posegati v veljavno obvezno izjemo v zvezi z začasnimi dejanji reproduciranja iz člena 5(1) Direktive **2001/29/ES**, ki bi se morala še naprej uporabljati za tehnike besedilnega in podatkovnega rudarjenja, ki ne vključujejo izdelave kopij, ki bi presegle področje uporabe navedene izjeme. **Izobraževalne ustanove in ustanove za varstvo kulturne dediščine, ki izvajajo znanstvene raziskave, bi bilo prav tako treba zajeti v izjemo v zvezi z besedilnim in podatkovnim rudarjenjem, če rezultati raziskav ne koristijo podjetju, ki izvaja odločilen vpliv posebej na take organizacije. Če se raziskave izvajajo v okviru javno-zasebnega partnerstva, mora imeti podjetje, ki sodeluje v javno-zasebnem partnerstvu, tudi zakonit dostop do del in drugih predmetov urejanja. Reprodukcijske in pridobivanje izvlečkov za namene besedilnega in podatkovnega rudarjenja bi bilo treba shranjevati na varen način in tako, da je zagotovljeno, da se kopije uporabljajo samo za namen znanstvenega raziskovanja.**

Sprememba 9

Predlog direktive

Uvodna izjava 13 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (13a) **Za spodbujanje inovacij tudi v zasebnem sektorju bi morale države članice imeti možnost, da zagotovijo izjemo, ki presega obvezno izjemo, pod pogojem da uporaba del in drugih predmetov urejanja v skladu z njo ni izključno rezervirana za imetnike pravic, vključno prek sredstev za strojno branje.**

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 10**Predlog direktive****Uvodna izjava 15***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (15) Učenje na daljavo in čezmejni izobraževalni programi se razvijajo predvsem na visokošolski ravni, digitalna orodja in viri pa se vse pogosteje uporabljajo na vseh ravneh izobraževanja, zlasti z namenom izboljšanja in oplemenitenja učne izkušnje. Izjema ali omejitev iz te direktive bi zato morala koristiti vsem osnovnošolskim, srednješolskim, poklicnim in visokošolskim izobraževalnim ustanovam pri izobraževalnih dejavnostih, ki jih izvajajo v nekomercialne namene. Organizacijska struktura in način financiranja izobraževalne ustanove nista odločilna dejavnika pri določanju, ali je dejavnost komercialne narave ali ne.

Sprememba

- (15) Učenje na daljavo in čezmejni izobraževalni programi se razvijajo predvsem na visokošolski ravni, digitalna orodja in viri pa se vse pogosteje uporabljajo na vseh ravneh izobraževanja, zlasti z namenom izboljšanja in oplemenitenja učne izkušnje. Izjema ali omejitev iz te direktive bi zato morala koristiti vsem osnovnošolskim, srednješolskim, poklicnim in visokošolskim izobraževalnim ustanovam pri izobraževalnih dejavnostih, ki jih izvajajo v nekomercialne namene. Organizacijska struktura in način financiranja izobraževalne ustanove nista odločilna dejavnika pri določanju, ali je dejavnost komercialne narave ali ne. ***Kadar imajo ustanove za varstvo kulturne dediščine izobraževalni cilj in so vključene v učne dejavnosti, bi morale imeti države članice možnost, da te institucije štejejo za izobraževalno ustanovo v okviru te izjeme, kadar gre za njihove učne dejavnosti.***

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 11

Predlog direktive

Uvodna izjava 16

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (16) Izjema ali omejitev bi morala zajemati digitalne uporabe del in drugih predmetov urejanja, **kot je na primer uporaba delov ali izvlečkov iz del v podporo, oplemenitenje ali dopolnitev poučevanja**, vključno s **povezanimi učnimi dejavnostmi**. Uporaba del ali drugih predmetov urejanja, zajeta v izjemi ali omejitvi, bi morala biti omejena na dejavnost poučevanja in učne dejavnosti, za izvajanje katerih so odgovorne izobraževalne ustanove, vključno s preverjanji znanja, ter na tisto, kar je potrebno za doseganje cilja teh dejavnosti. Izjema ali omejitev bi morala zajemati tako uporabo z digitalnimi pripomočki v **učilnici** kot tudi spletne uporabe preko **varne elektronske mreže** izobraževalne ustanove, do **katere** bi moral biti dostop zaščiten, po možnosti z avtentikacijskimi postopki. Izjema ali omejitev bi se morala razumeti kot izpolnjevanje specifičnih potreb invalidnih oseb po dostopnosti v kontekstu ilustracij pri poučevanju.

Sprememba

- (16) Izjema ali omejitev bi morala zajemati digitalne uporabe del in drugih predmetov urejanja **v podporo, oplemenitenje ali dopolnitev poučevanja, vključno s povezanimi učnimi dejavnostmi. Izjema ali omejitev uporabe bi se morala odobriti, če se pri delu ali drugem predmetu urejanja navede vir, vključno z imenom avtorja, razen če to zaradi praktičnosti ne bi bilo mogoče.** Uporaba del ali drugih predmetov urejanja, zajeta v izjemi ali omejitvi, bi morala biti omejena na dejavnost poučevanja in učne dejavnosti, za izvajanje katerih so odgovorne izobraževalne ustanove, vključno s preverjanji znanja, ter na tisto, kar je potrebno za doseganje cilja teh dejavnosti. Izjema ali omejitev bi morala zajemati tako uporabo z digitalnimi pripomočki **na kraju, kjer se zagotavlja poučevanje, vključno kadar to poteka zunaj prostorov izobraževalne ustanove, na primer v knjižnicah ali ustanovah za varstvo kulturne dediščine, če je za uporabo odgovorna izobraževalna ustanova,** kot tudi spletne uporabe preko **varnega elektronskega okolja** izobraževalne ustanove, do **katerega** bi moral biti dostop zaščiten, po možnosti z avtentikacijskimi postopki. Izjema ali omejitev bi se morala razumeti kot izpolnjevanje specifičnih potreb invalidnih oseb po dostopnosti v kontekstu ilustracij pri poučevanju.

Sprememba 12

Predlog direktive

Uvodna izjava 16 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (16a) **Varno elektronsko okolje bi bilo treba razumeti kot digitalno okolje za poučevanje in učenje, do katerega je dostop z ustreznim avtentikacijskim postopkom omejen na učiteljsko osebje izobraževalne ustanove ter učence ali študente, vpisane v študijski program.**

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 13

Predlog direktive

Uvodna izjava 17

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(17) Za lažjo uporabo del in drugih predmetov urejanja v izobraževalne namene so v številnih državah članicah vzpostavljene različne ureditve, ki temeljijo na izvajanju izjeme iz Direktive 2001/29/ES ali sporazumih o licenciranju, ki zajemajo nadaljnje uporabe. Takšne ureditve so bile običajno razvite ob upoštevanju potreb izobraževalnih ustanov in na različnih ravneh izobraževanja. Ker je bistvenega pomena harmonizirati področje uporabe nove obvezne izjeme ali omejitve glede digitalne uporabe in dejavnosti čezmejnega poučevanja, se načini izvajanja lahko med posameznimi državami članicami razlikujejo, kolikor ne ovirajo učinkovite uporabe izjeme ali omejitve ali čezmejne uporabe. To bi moralo državam članicam omogočiti, da nadgradijo obstoječe dogovore, sklenjene na nacionalni ravni. Zlasti bi se države članice lahko odločile, da uporabo izjeme ali omejitve v celoti ali delno pogojujejo z razpoložljivostjo ustreznih licenc, ki **zajemajo** najmanj enake uporabe kakor tiste, ki so dovoljene na podlagi izjeme. Ta mehanizem bi na primer omogočil dajanje prednosti licencam za gradiva, ki so v prvi vrsti namenjena izobraževalnemu trgu. Da se prepreči, da bi tak mehanizem povzročil pravno negotovost ali upravno breme za izobraževalne ustanove, bi morale države članice, ki sprejmejo takšen pristop, sprejeti konkretne ukrepe, da se zagotovi, da so sheme licenciranja, ki omogočajo digitalne uporabe del ali drugih predmetov urejanja za namene ilustracij pri poučevanju, na voljo na preprost način in da so izobraževalne ustanove seznanjene z obstojem takih shem licenciranja.

(17) Za lažjo uporabo del in drugih predmetov urejanja v izobraževalne namene so v številnih državah članicah vzpostavljene različne ureditve, ki temeljijo na izvajanju izjeme iz Direktive 2001/29/ES ali sporazumih o licenciranju, ki zajemajo nadaljnje uporabe. Takšne ureditve so bile običajno razvite ob upoštevanju potreb izobraževalnih ustanov in na različnih ravneh izobraževanja. Ker je bistvenega pomena harmonizirati področje uporabe nove obvezne izjeme ali omejitve glede digitalne uporabe in dejavnosti čezmejnega poučevanja, se načini izvajanja lahko med posameznimi državami članicami razlikujejo, kolikor ne ovirajo učinkovite uporabe izjeme ali omejitve ali čezmejne uporabe. To bi moralo državam članicam omogočiti, da nadgradijo obstoječe dogovore, sklenjene na nacionalni ravni. Zlasti bi se države članice lahko odločile, da uporabo izjeme ali omejitve v celoti ali delno pogojujejo z razpoložljivostjo ustreznih licenc. **Take licence so lahko v obliki sporazumov o kolektivnem licenciranju, sporazumov o razširjenem kolektivnem licenciranju in licenc, o katerih so potekala skupna pogajanja, kot so „krovne licence“, da se izobraževalnim ustanovam ne bi bilo treba individualno pogajati z imetniki pravic. Take licence bi morale biti cenovno dostopne in zajemati** najmanj enake uporabe kakor tiste, ki so dovoljene na podlagi izjeme. Ta mehanizem bi na primer omogočil dajanje prednosti licencam za gradiva, ki so v prvi vrsti namenjena izobraževalnemu trgu **ali poučevanju v izobraževalnih ustanovah ali za notne zapise**. Da se prepreči, da bi tak mehanizem povzročil pravno negotovost ali upravno breme za izobraževalne ustanove, bi morale države članice, ki sprejmejo takšen pristop, sprejeti konkretne ukrepe, da se zagotovi, da so **take** sheme licenciranja, ki omogočajo digitalne uporabe del ali drugih predmetov urejanja za namene ilustracij pri poučevanju, na voljo na preprost način in da so izobraževalne ustanove seznanjene z obstojem takih shem licenciranja. **Države članice bi morale imeti možnost, da zagotovijo sisteme, ki imetnikom pravic omogočajo pravično nadomestilo za uporabo v okviru teh izjem ali omejitev. Države članice bi bilo treba spodbujati k uporabi sistemov, ki ne povzročajo upravnega bremena, kot so sistemi, ki predvidevajo enkratna plačila.**

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 14

Predlog direktive

Uvodna izjava 17 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (17a) Če se država članica odloči, da bo uporaba izjeme odvisna od razpoložljivosti ustreznih licenc, je treba za zagotovitev pravne varnosti določiti, pod kakšnimi pogoji lahko izobraževalna ustanova uporablja zaščitena dela ali drug predmet urejanja v okviru te izjeme in kdaj bi morala delovati v okviru sheme licenciranja.

Sprememba 15

Predlog direktive

Uvodna izjava 18

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (18) Dejanje ohranjanja **lahko zahteva reprodukcijo** dela ali drugega predmeta urejanja v zbirki ustanove za varstvo kulturne dediščine in torej dovoljenje ustreznega imetnika pravic. Ustanove za varstvo kulturne dediščine se ukvarjajo z ohranjanjem svojih zbirk za prihodnje rodove. Digitalne tehnologije ponujajo nove načine za ohranjanje kulturne dediščine v navedenih zbirkah, ustvarjajo pa tudi nove izzive. Glede na te nove izzive je treba prilagoditi obstoječi pravni okvir z določitvijo obvezne izjeme od pravice reproduciranja, da se omogočijo navedena dejanja ohranjanja.
- (18) Dejanje ohranjanja dela ali drugega predmeta urejanja v zbirki ustanove za varstvo kulturne dediščine **lahko zahteva reprodukcijo** in torej **zahteva** dovoljenje ustreznega imetnika pravic. Ustanove za varstvo kulturne dediščine se ukvarjajo z ohranjanjem svojih zbirk za prihodnje rodove. Digitalne tehnologije ponujajo nove načine za ohranjanje kulturne dediščine v navedenih zbirkah, ustvarjajo pa tudi nove izzive. Glede na te nove izzive je treba prilagoditi obstoječi pravni okvir z določitvijo obvezne izjeme od pravice reproduciranja, da se **tem institucijam** omogočijo navedena dejanja ohranjanja.

Sprememba 16

Predlog direktive

Uvodna izjava 19

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (19) Različni pristopi **ustanov za varstvo kulturne dediščine v državah članicah glede dejanj** ohranjanja kulturne dediščine ovirajo čezmejno sodelovanje **in** izmenjavo sredstev **za ohranjanje ustanov za varstvo kulturne dediščine** na notranjem trgu, kar povzroča neučinkovito uporabo virov.
- (19) Različni pristopi **držav članic glede dejanj reproduciranja za namene** ohranjanja kulturne dediščine ovirajo čezmejno sodelovanje, izmenjavo sredstev **in ustanovitev čezmejnih omrežij za ohranjanje v organizacijah** na notranjem trgu, **ki se ukvarjajo z ohranjanjem**, kar povzroča neučinkovito uporabo virov. **To lahko negativno vpliva na ohranjanje kulturne dediščine.**

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 17**Predlog direktive****Uvodna izjava 20***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (20) Države članice bi zato morale zagotoviti izjemo, s katero bi ustanovam za varstvo kulturne dediščine dovolile trajno reproduciranje del in drugih predmetov urejanja v svojih zbirkah za namene ohranjanja, **na primer** za reševanje tehnološke zastarelosti ali razkroja prvotnih nosilcev. Takšna izjema bi morala omogočiti izdelavo izvodov z ustreznim orodjem, sredstvom ali tehnologijo za ohranjanje v zahtevanem številu **in** kadar koli v življenjskem ciklu dela ali drugega predmeta urejanja v zahtevanem obsegu izključno za izdelavo izvoda za namene ohranjanja.

Sprememba

- (20) Države članice bi zato morale zagotoviti izjemo, s katero bi ustanovam za varstvo kulturne dediščine dovolile trajno reproduciranje del in drugih predmetov urejanja v svojih zbirkah za namene ohranjanja za reševanje tehnološke zastarelosti ali razkroja prvotnih nosilcev **ali za zavarovanje del**. Takšna izjema bi morala omogočiti izdelavo izvodov z ustreznim orodjem, sredstvom ali tehnologijo za ohranjanje v **vseh formatih ali medijih v** zahtevanem številu kadar koli v življenjskem ciklu dela ali drugega predmeta urejanja **in** v zahtevanem obsegu izključno za izdelavo izvoda za namene ohranjanja. **Arhive raziskovalnih organizacij ali javnih radiodifuzijskih hiš bi bilo treba obravnavati kot ustanove za varstvo kulturne dediščine in zato upravičence do te izjeme. Države članice bi morale imeti možnost, da za namen te izjeme ohranijo določbe, na podlagi katerih se javno dostopne galerije obravnavajo kot muzeji.**

Sprememba 18**Predlog direktive****Uvodna izjava 21***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (21) Za namene te direktive bi se moralo šteti, da so dela in drugi predmeti urejanja trajno v zbirki ustanove za kulturno dediščino, kadar so izvodi v lasti ali trajni hrambi **ustanove za varstvo kulturne dediščine**, na primer kot posledica prenosa lastništva ali **licenčnih sporazumov**.

Sprememba

- (21) Za namene te direktive bi se moralo šteti, da so dela in drugi predmeti urejanja trajno v zbirki ustanove za kulturno dediščino, kadar so izvodi **teh del ali drugih predmetov urejanja** v lasti ali trajni hrambi **teh organizacij**, na primer kot posledica prenosa lastništva, **licenčnih pogodb, obveznega deponiranja**, ali **so dolgoročno posojeni**. **Šteje se, da dela ali drugi predmeti urejanja, do katerih ustanove za varstvo kulturne dediščine dostopajo začasno prek strežnika tretjih strani, niso stalno v njihovih zbirkah.**

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 19

Predlog direktive

Uvodna izjava 21 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (21a) Tehnološki razvoj je omogočil storitve informacijske družbe, ki uporabnikom omogočajo, da naložijo vsebino in jo dajo na voljo v različnih oblikah ter za različne namene, vključno za ilustracijo zamisli, kritiko, parodijo ali pastiš. Takšna vsebina lahko vključuje kratke izvlečke že obstoječih zaščiteneh del ali predmetov urejanja, ki so jih ti uporabniki morda spremenili, združili ali kako drugače preoblikovali.

Sprememba 20

Predlog direktive

Uvodna izjava 21 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (21b) Kljub prekrivanju z obstoječimi izjemami ali omejitvami, kot so tiste za citiranje in parodijo, vse vsebine, ki jih naloži ali da na razpolago uporabnik in ki razumno vključujejo izvlečke iz zaščiteneh del ali drugih predmetov urejanja, niso zajete v členu 5 Direktive 2001/29/ES. Tak položaj ustvarja pravno negotovost za uporabnike in imetnike pravic. Zato je treba zagotoviti novo posebno izjemo, ki bo omogočala zakonito uporabo odlomkov iz predhodno obstoječih zaščiteneh del ali drugih predmetov urejanja v vsebinah, ki jih naložijo ali ustvarijo uporabniki. Kadar vsebine, ki jih ustvarijo ali dajo na razpolago uporabniki, vključujejo kratko in sorazmerno uporabo citata ali odlomka zaščiteneh dela ali drugega predmeta urejanja za legitimne namene, bi bilo treba to uporabo zaščititi z izjemo iz te Direktive. Ta izjema se lahko uporabi samo v določenih posebnih primerih, ki niso v nasprotju z normalno uporabo dela ali drugih zadevnih predmetov urejanja in ne pomenijo nesmiselnega posega v legitimne interese imetnika pravic. Za oceno tega posega je po potrebi treba proučiti raven izvirnosti zadevnih vsebin, dolžino/obseg uporabljenega citata ali odlomka, poklicno naravo zadevne vsebine ali stopnjo ekonomske škode, pri čemer se ne izključi legitimna raba izjeme. Ta izjema ne bi smela posegati v moralne pravice avtorjev del ali drugih predmetov urejanja.

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 21**Predlog direktive****Uvodna izjava 21 c (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (21c) **Ponudniki storitev informacijske družbe, ki spadajo v področje uporabe člena 13 te direktive, se ne bi smeli v svojo korist sklicevati na izjemo pri uporabi izvlečkov iz že obstoječih del, predvideno v tej direktivi, za uporabo citatov ali izvlečkov iz zaščiteneh del ali drugih predmetov urejanja v vsebini, ki jo naložijo ali dajo na voljo uporabniki teh storitev informacijske družbe, da bi zmanjšali obseg svojih obveznosti iz člena 13 te direktive.**

Sprememba 22**Predlog direktive****Uvodna izjava 22**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (22) Ustanove za varstvo kulturne dediščine bi morale imeti koristi od jasnega okvira za digitalizacijo in razširjanje razprodanih del ali drugih predmetov urejanja, tudi čezmejno. Vendar posebne značilnosti zbirk razprodanih del pomenijo, da bi bila pridobitev predhodnega soglasja posameznih imetnikov pravic lahko zelo težavna. Razlog je lahko na primer v starosti del ali drugih predmetov urejanja, njihovi omejeni komercialni vrednosti ali dejstvu, da nikoli niso bile namenjene za komercialno uporabo. Zato je treba zagotoviti ukrepe za **lažje licenciranje pravic pri razprodanih delih**, ki so v zbirkah ustanov za kulturno dediščino in zato omogočajo sklenitev sporazumov s čezmejnimi učinkom na notranjem trgu.
- (22) Ustanove za varstvo kulturne dediščine bi morale imeti koristi od jasnega okvira za digitalizacijo in razširjanje razprodanih del ali drugih predmetov urejanja, tudi čezmejno. Vendar posebne značilnosti zbirk razprodanih del pomenijo, da bi bila pridobitev predhodnega soglasja posameznih imetnikov pravic lahko zelo težavna. Razlog je lahko na primer v starosti del ali drugih predmetov urejanja, njihovi omejeni komercialni vrednosti ali dejstvu, da nikoli niso bile namenjene za komercialno uporabo **ali bile komercialno dostopne**. Zato je treba zagotoviti ukrepe za **lažjo uporabo razprodanih del**, ki so v zbirkah ustanov za kulturno dediščino in zato omogočajo sklenitev sporazumov s čezmejnimi učinkom na notranjem trgu.

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 23

Predlog direktive

Uvodna izjava 22 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (22a) Več držav članic je že sprejelo razširjeno ureditev kolektivnega licenciranja, zakonita pooblastila ali pravne domneve, ki lajšajo licenciranje za razprodana dela. Vendar glede na raznolikost del in drugih predmetov urejanja v zbirkah ustanov za varstvo kulturne dediščine ter glede na razlike v praksah kolektivnega upravljanja med državami članicami in sektorji kulturne produkcije taki ukrepi ne morejo zagotoviti rešitve v vseh primerih, na primer kadar za določeno vrsto dela ali predmetov urejanja ni prakse kolektivnega upravljanja. V takšnih posebnih primerih je zato treba ustanovam za varstvo kulturne dediščine dovoliti, da razprodana dela iz njihove stalne zbirke dajo na voljo prek spleta z izjemo pri avtorskih in sorodnih pravicah. Čeprav je bistveno, da se področje uporabe nove obvezne izjeme uskladi, da bi omogočili čezmejno uporabo razprodanih del, bi bilo treba državam članicam vseeno dovoliti, da uporabljajo ali še naprej uporabljajo razširjene dogovore kolektivnega licenciranja, sklenjene z ustanovami za varstvo kulturne dediščine na nacionalni ravni za kategorije del, ki so v stalnih zbirkah ustanov za varstvo kulturne dediščine. Neobstoj dogovora o pogojih licence se to ne bi smel razlagati kot neobstoj rešitev, ki temeljijo na licencah. Za uporabe v okviru te izjeme bi morale veljati enake zahteve glede izvzetja in obveščanja kot za uporabe, ki jih dovoljuje mehanizem licenciranja. Da bi zagotovili, da se izjema uporablja le, če so izpolnjeni nekateri pogoji, in da se zagotovi pravna varnost, bi morale države članice po posvetovanju z imetniki pravic, organizacijami za kolektivno upravljanje in ustanovami za varstvo kulturne dediščine ter v ustreznih časovnih obdobjih določiti, za katere sektorje in katere vrste del ne obstajajo ustrezne rešitve, ki temeljijo na licencah, in bi bilo torej treba uporabiti to izjemo.

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 24**Predlog direktive****Uvodna izjava 23***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (23) Države članice bi morale v skladu s svojimi pravnimi običaji, praksami ali okoliščinami v okviru iz te direktive imeti prožnost pri izbiranju posebne vrste mehanizma, ki omogoča razširitev licenc za razprodana dela na pravice imetnikov pravic, ki jih ne zastopa organizacija za kolektivno upravljanje. Taki mehanizmi lahko vključujejo razširjeno kolektivno licenciranje in domneve glede zastopanja.

Sprememba

- (23) Države članice bi morale v skladu s svojimi pravnimi običaji, praksami ali okoliščinami v okviru iz te direktive imeti prožnost pri izbiranju posebne vrste mehanizma, ki omogoča razširitev licenc za razprodana dela na pravice imetnikov pravic, ki jih ne zastopa **ustrezna** organizacija za kolektivno upravljanje. Taki mehanizmi lahko vključujejo razširjeno kolektivno licenciranje in domneve glede zastopanja.

Sprememba 25**Predlog direktive****Uvodna izjava 24***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (24) Za te mehanizme licenciranja je pomemben temeljit in dobro delujoč sistem kolektivnega upravljanja. Navedeni sistem zlasti vključuje pravila glede dobrega upravljanja, preglednosti in poročanja ter redno, skrbno in natančno razdeljevanje in plačilo zneskov, do katerih so upravičeni posamezni imetniki pravic, kot jih določa Direktiva 2014/26/EU. Dodatni ustrezni zaščitni ukrepi bi morali biti na voljo za vse imetnike pravic, ki bi morali imeti možnost izključitve takih mehanizmov za svoja dela ali druge predmete urejanja. Pogoji, povezani z navedenimi mehanizmi, ne bi smeli vplivati na njihovo praktični pomen za ustanove za kulturno dediščino.

Sprememba

- (24) Za te mehanizme licenciranja je pomemben temeljit in dobro delujoč sistem kolektivnega upravljanja, **ki bi ga morale spodbujati države članice**. Navedeni sistem zlasti vključuje pravila glede dobrega upravljanja, preglednosti in poročanja ter redno, skrbno in natančno razdeljevanje in plačilo zneskov, do katerih so upravičeni posamezni imetniki pravic, kot jih določa Direktiva 2014/26/EU. Dodatni ustrezni zaščitni ukrepi bi morali biti na voljo za vse imetnike pravic, ki bi morali imeti možnost izključitve takih mehanizmov **licenciranja ali takih izjem** za svoja dela ali druge predmete urejanja. Pogoji, povezani z navedenimi mehanizmi, ne bi smeli vplivati na njihovo praktični pomen za ustanove za kulturno dediščino.

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 26

Predlog direktive

Uvodna izjava 25

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (25) Ob upoštevanju raznolikosti del in drugih predmetov urejanja v zbirkah ustanov za kulturno dediščino, ki se nahajajo v zbirkah institucij, je pomembno, da se mehanizmi licenciranja, ki jih uvaja ta direktiva, so na voljo in jih je mogoče uporabiti v praksi za različne vrste del in druge predmete urejanja, vključno s fotografijami, zvočnimi posnetki in avdiovizualnimi deli. Da bi se odrazile posebnosti različnih kategorij del in drugih predmetov urejanja v zvezi z načini objave in distribucije ter olajšala uporabnost **navedenih mehanizmov**, bi države članice morda morale uvesti posebne zahteve in postopke za praktično uporabo navedenih mehanizmov licenciranja. Primerno je, da se države članice pri tem posvetujejo z imetniki pravic, **uporabniki** in organizacijami za kolektivno upravljanje.

Sprememba

- (25) Ob upoštevanju raznolikosti del in drugih predmetov urejanja v zbirkah ustanov za kulturno dediščino, ki se nahajajo v zbirkah institucij, je pomembno, da se mehanizmi licenciranja, ki jih uvaja ta direktiva, so na voljo in jih je mogoče uporabiti v praksi za različne vrste del in druge predmete urejanja, vključno s fotografijami, zvočnimi posnetki in avdiovizualnimi deli. Da bi se odrazile posebnosti različnih kategorij del in drugih predmetov urejanja v zvezi z načini objave in distribucije ter olajšala uporabnost **rešitev za uporabo razprodanih del, uvedeno s to direktivo**, bi države članice morda morale uvesti posebne zahteve in postopke za praktično uporabo navedenih mehanizmov licenciranja. Primerno je, da se države članice pri tem posvetujejo z imetniki pravic, **ustanovami za kulturno dediščino** in organizacijami za kolektivno upravljanje.

Sprememba 27

Predlog direktive

Uvodna izjava 26

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (26) Zaradi mednarodne pravne kurtoazije se mehanizmi licenciranja za digitalizacijo in razširjanje razprodanih del iz te direktive ne bi smeli uporabljati za dela ali druge predmete urejanja, ki so bila najprej objavljena ali – če niso bila objavljena – predvajana, v tretji državi ali v primeru kinematografskih ali avdiovizualnih del za dela, katerih producent ima svoj sedež ali običajno prebivališče v tretji državi. Navedeni mehanizmi se prav tako ne bi smeli uporabljati za dela ali druge predmete urejanja državljanov tretjih držav, razen če so bila najprej objavljena ali – če niso bila objavljena – predvajana, na ozemlju države članice ali v primeru kinematografskih ali avdiovizualnih del za dela, katerih producent ima svoj sedež ali običajno prebivališče v tretji državi.

Sprememba

- (26) Zaradi mednarodne pravne kurtoazije se mehanizmi licenciranja **in izjema** za digitalizacijo in razširjanje razprodanih del iz te direktive ne bi smeli uporabljati za dela ali druge predmete urejanja, ki so bila najprej objavljena ali – če niso bila objavljena – predvajana, v tretji državi ali v primeru kinematografskih ali avdiovizualnih del za dela, katerih producent ima svoj sedež ali običajno prebivališče v tretji državi. Navedeni mehanizmi se prav tako ne bi smeli uporabljati za dela ali druge predmete urejanja državljanov tretjih držav, razen če so bila najprej objavljena ali – če niso bila objavljena – predvajana, na ozemlju države članice ali v primeru kinematografskih ali avdiovizualnih del za dela, katerih producent ima svoj sedež ali običajno prebivališče v tretji državi.

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 28**Predlog direktive****Uvodna izjava 27***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (27) ker projekti masovne digitalizacije lahko pomenijo znatne naložbe za ustanove za kulturno dediščino, jim licence, odobrene v okviru mehanizmov, predvidenih v tej direktivi, ne bi smele preprečiti **ustvarjanja razumnih prihodkov za kritje** stroškov in stroškov za digitalizacijo in razširjanje del in drugih predmetov urejanja, ki jih zajema dovoljenje.

Sprememba

- (27) ker projekti masovne digitalizacije lahko pomenijo znatne naložbe za ustanove za kulturno dediščino, jim licence, odobrene v okviru mehanizmov, predvidenih v tej direktivi, ne bi smele preprečiti **kritja** stroškov in stroškov za digitalizacijo in razširjanje del in drugih predmetov urejanja, ki jih zajema dovoljenje.

Sprememba 29**Predlog direktive****Uvodna izjava 28***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (28) Informacije o prihodnji in tekoči uporabi razprodanih del in drugih predmetov urejanja s strani ustanov za kulturno dediščino na podlagi mehanizmov licenciranja iz te direktive in ureditvah, ki so vzpostavljene za vse imetnike pravic, da bi lahko izključili uporabo licenc za njihova dela ali druge predmete urejanja, bi morale biti ustrezno objavljene. To je zlasti pomembno, kadar uporaba poteka prek meja na notranjem trgu. Zato je primerno zagotoviti enoten, javno dostopen spletni portal za Unijo, da bi bile takšne informacije na voljo javnosti v razumnem roku pred začetkom čezmejne uporabe. Z Uredbo (EU) št. 386/2012 Evropskega parlamenta in Sveta je Urad Evropske unije za intelektualno lastnino pooblaščen za nekatere naloge in dejavnosti, ki se financirajo iz njegovih lastnih proračunskih sredstev in katerih namen je olajšati in podpirati dejavnosti nacionalnih organov, zasebnega sektorja in institucij Unije pri boju proti kršitvam pravic intelektualne lastnine, vključno s preprečevanjem teh kršitev. Zato se je ustrezno zaupati navedenemu uradu nalogo vzpostavitve in upravljanja evropskega portala, ki bi take informacije dal na voljo.

Sprememba

- (28) Informacije o prihodnji in tekoči uporabi razprodanih del in drugih predmetov urejanja s strani ustanov za kulturno dediščino na podlagi mehanizmov licenciranja **ali izjeme** iz te direktive in ureditvah, ki so vzpostavljene za vse imetnike pravic, da bi lahko izključili uporabo licenc **ali izjeme** za njihova dela ali druge predmete urejanja, bi morale biti ustrezno objavljene. To je zlasti pomembno, kadar uporaba poteka prek meja na notranjem trgu. Zato je primerno zagotoviti enoten, javno dostopen spletni portal za Unijo, da bi bile takšne informacije na voljo javnosti v razumnem roku pred začetkom čezmejne uporabe. Z Uredbo (EU) št. 386/2012 Evropskega parlamenta in Sveta je Urad Evropske unije za intelektualno lastnino pooblaščen za nekatere naloge in dejavnosti, ki se financirajo iz njegovih lastnih proračunskih sredstev in katerih namen je olajšati in podpirati dejavnosti nacionalnih organov, zasebnega sektorja in institucij Unije pri boju proti kršitvam pravic intelektualne lastnine, vključno s preprečevanjem teh kršitev. Zato se je ustrezno zaupati navedenemu uradu nalogo vzpostavitve in upravljanja evropskega portala, ki bi take informacije dal na voljo.

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 30

Predlog direktive

Uvodna izjava 28 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (28a) *Države članice bi morale spodbujati dialog med deležniki v posameznih sektorjih, da bi zagotovile, da so mehanizmi licenciranja, vzpostavljeni za razprodana dela, ustrezni in primerno delujejo, da so imetniki pravic s temi mehanizmi ustrezno zaščiteni, licence ustrezno objavljene in je pravna jasnost, kar zadeva reprezentativnost organizacij za kolektivno upravljanje pravic in kategorizacijo del, zagotovljena.*

Sprememba 31

Predlog direktive

Uvodna izjava 30

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (30) Za lažje licenciranje pravic v avdiovizualnih delih na platformah videa na zahtevo **ta direktiva od držav članic zahteva, da vzpostavijo** pogajalski mehanizem, ki stranem, ki so pripravljene skleniti sporazum, omogoča, da uporabijo pomoč nepristranskega organa. Organ bi se moral sestati z obema stranema in pomagati pri pogajanjih s strokovnim in zunanjim svetovanjem. Glede na navedeno bi morale države članice določiti pogoje delovanja mehanizma pogajanja, vključno s časovnim razporedom in trajanjem pomoči za pogajanja in **nošenja stroškov**. Države članice bi morale zagotoviti sorazmernost upravnih in finančnih obremenitev, da se zagotovi učinkovitost pogajalskega foruma.
- (30) Za lažje licenciranje pravic v avdiovizualnih delih na platformah videa na zahtevo **bi morale države članice vzpostaviti** pogajalski mehanizem, **ki ga upravlja obstoječi ali novo ustanovljeni nacionalni organ in** ki stranem, ki so pripravljene skleniti sporazum, omogoča, da uporabijo pomoč nepristranskega organa. **Sodelovanje v tem pogajalskem mehanizmu in izhajajoča sklenitev sporazumov bi morali biti prostovoljni. Kadar pogajanja vključujejo strani iz različnih držav članic, bi se morale te predhodno dogovoriti o pristojni državi članici, če bi se odločile za pogajalski mehanizem.** Organ bi se moral sestati z obema stranema in pomagati pri pogajanjih s strokovnim, **nepristranskim** in zunanjim svetovanjem. Glede na navedeno bi morale države članice določiti pogoje delovanja mehanizma pogajanja, vključno s časovnim razporedom in trajanjem pomoči za pogajanja, **delitvijo morebitnih nastalih stroškov in sestavo teh organov.** Države članice bi morale zagotoviti sorazmernost upravnih in finančnih obremenitev, da se zagotovi učinkovitost pogajalskega foruma.

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 32

Predlog direktive

Uvodna izjava 30 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(30a) *Ohranjanje dediščine Unije je nadvse pomembno in bi ga bila treba okrepiti v korist prihodnjih generacij. To bi bilo treba doseči predvsem z zaščito objavljene dediščine. Zato bi bilo treba uvesti deponiranje obveznega izvoda Unije, da bi zagotovili sistematično zbiranje publikacij o Uniji, kot so pravo Unije, njena zgodovina in povezovanje, politika Unije ter njena demokracija, institucionalne in parlamentarne zadeve in politike, s tem pa intelektualnih dosežkov Unije in prihodnje objavljene dediščine. Tovrstno dediščino bi bilo treba ohraniti z ustanovitvijo arhiva Unije za publikacije, ki obravnavajo zadeve v zvezi z Unijo, na voljo pa bi jo bilo treba dati tudi državljanom Unije in prihodnjim generacijam. Knjižnico Evropskega parlamenta naj se kot knjižnica edine institucije Unije, ki neposredno zastopa državljane Unije, bi bilo treba imenovati za depozitno knjižnico Unije. Da ne bi pretirano obremenili založnikov, tiskarjev in uvoznikov, naj bi se v knjižnici Evropskega parlamenta deponirale le elektronske publikacije, kot so e-knjige, e-časopisi in e-revije. Knjižnica Evropskega parlamenta bi morala bralcem ponujati publikacije, ki jih deponira kot obvezne izvode Unije, za namene raziskav ali študija in pod svojim nadzorom. Tovrstne publikacije ne bi smele biti na voljo prek spleta izven institucije.*

Sreda, 12. september 2018

Spremembi 33 in 137

Predlog direktive

Uvodna izjava 31

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (31) Svobodni in pluralni mediji so bistvenega pomena za zagotavljanje kakovostnega novinarstva in dostopa državljanov do informacij. Temeljno prispevajo k javni razpravi in pravilnemu delovanju demokratične družbe. Pri prehodu iz tiskanih v digitalne medije se založniki **medijskih publikacij** soočajo s težavami pri izdajanju licenc za spletno uporabo svojih publikacij in povrnitvi naložb. Ker založniki medijskih publikacij niso priznani kot imetniki pravic, sta licenciranje in izvrševanje v digitalnem okolju pogosto kompleksna in neučinkovita.

Sprememba

- (31) Svobodni in pluralni mediji so bistvenega pomena za zagotavljanje kakovostnega novinarstva in dostopa državljanov do informacij. Temeljno prispevajo k javni razpravi in pravilnemu delovanju demokratične družbe. **Zaradi vse večjega neravnovesja med močnimi platformami in medijskimi hišami, ki so lahko tudi tiskovne agencije, je že prišlo do opaznega nazadovanja v medijskem okolju na regionalni ravni.** Pri prehodu iz tiskanih v digitalne medije se založniki **in tiskovne agencije za medijske publikacije** soočajo s težavami pri izdajanju licenc za spletno uporabo svojih publikacij in povrnitvi naložb. Ker založniki medijskih publikacij niso priznani kot imetniki pravic, sta licenciranje in izvrševanje v digitalnem okolju pogosto kompleksna in neučinkovita.

Spremembi 34 in 138

Predlog direktive

Uvodna izjava 32

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (32) Priznati je treba organizacijski in finančni prispevek založnikov pri proizvodnji tiskanih publikacij ter ju dodatno spodbujati, da se zagotovi trajnost založniške panoge. Zato **je treba** na ravni Unije zagotoviti **harmonizirano** pravno varstvo za tiskane publikacije **v zvezi z digitalnimi uporabami**. Tako varstvo bi bilo treba uspešno zagotoviti tako, da bi v pravo Unije uvedli avtorskim sorodne pravice za reproduciranje in dajanje na voljo tiskanih publikacij v zvezi z digitalnimi uporabami.

Sprememba

- (32) Priznati je treba organizacijski in finančni prispevek založnikov pri proizvodnji tiskanih publikacij ter ju dodatno spodbujati, da se zagotovi trajnost založniške panoge **in s tem dostopnost zanesljivih informacij**. Zato **morajo države članice** na ravni Unije zagotoviti pravno varstvo za tiskane publikacije **v Uniji za digitalno uporabo**. Tako varstvo bi bilo treba uspešno zagotoviti tako, da bi v pravo Unije uvedli avtorskim sorodne pravice za reproduciranje in dajanje na voljo tiskanih publikacij v zvezi z digitalnimi uporabami, **da bi za take uporabe zagotovili pravično in sorazmerno nadomestilo. Iz te navedbe bi bilo treba izključiti zasebne uporabe. Poleg tega navedbe v iskalniku ne bi smeli obravnavati kot pravično in sorazmerno nadomestilo.**

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 139

Predlog direktive

Uvodna izjava 33

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (33) Za namene te direktive je treba opredeliti pojem tiskane publikacije tako, da zajema le medijske publikacije, ki jih objavi ponudnik storitve, ki se občasno ali redno posodablja v vseh medijih za obveščanje ali zabavo. Take publikacije bi na primer vključevale dnevne časopise, tedenske ali mesečne revije splošnega ali posebnega interesa in spletne strani z aktualno-informativnimi vsebinami. Periodičnih publikacije, ki se objavijo v znanstvene ali akademske namene, na primer znanstvene revije, ne bi smela zajemati zaščita, ki se prizna medijskih publikacijam na podlagi te direktive. Ta zaščita ne zajema dejanj v zvezi z vstavljanjem hiperpovezav, **ki ne predstavljajo priobčitve javnosti.**

Sprememba

- (33) Za namene te direktive je treba opredeliti pojem tiskane publikacije tako, da zajema le medijske publikacije, ki jih objavi ponudnik storitve, ki se občasno ali redno posodablja v vseh medijih za obveščanje ali zabavo. Take publikacije bi na primer vključevale dnevne časopise, tedenske ali mesečne revije splošnega ali posebnega interesa in spletne strani z aktualno-informativnimi vsebinami. Periodičnih publikacije, ki se objavijo v znanstvene ali akademske namene, na primer znanstvene revije, ne bi smela zajemati zaščita, ki se prizna medijskih publikacijam na podlagi te direktive. Ta zaščita ne zajema dejanj v zvezi z vstavljanjem hiperpovezav. **Zaščita prav tako ne zajema dejanskih informacij, o katerih se poroča v novinarskih člankih iz medijske publikacije in zato nikomur ne preprečuje poročanja o teh dejanskih informacijah.**

Spremembi 36 in 140

Predlog direktive

Uvodna izjava 34

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (34) Pravice, ki se s to direktivo dajejo založnikom medijskih publikacij, bi morale imeti enako področje uporabe kakor pravice do reproduciranja in dajanja na voljo javnosti, zagotovljene z Direktivo 2001/29/ES, kar zadeva digitalno uporabo. **Zanje** bi morale **veljati tudi** enake določbe o izjemah in omejitvah kot za tiste, ki se uporabljajo za pravice, zagotovljene z Direktivo 2001/29/ES, vključno z izjemo za namene citiranja, kot je kritika ali ocena, določena v členu 5(3)(d) navedene direktive.

Sprememba

- (34) Pravice, ki se s to direktivo dajejo založnikom medijskih publikacij, bi morale imeti enako področje uporabe kakor pravice do reproduciranja in dajanja na voljo javnosti, zagotovljene z Direktivo 2001/29/ES, kar zadeva digitalno uporabo. **Države članice** bi morale **imeti možnost, da za te pravice uvedejo** enake določbe o izjemah in omejitvah kot za tiste, ki se uporabljajo za pravice, zagotovljene z Direktivo 2001/29/ES, vključno z izjemo za namene citiranja, kot je kritika ali ocena, določena v členu 5(3)(d) navedene direktive.

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 37

Predlog direktive

Uvodna izjava 35

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (35) Zaščita, ki je s to direktivo zagotovljena založnikom medijskih publikacij, ne bi smela vplivati na pravice avtorjev in drugih imetnikov pravic v delih in drugih predmetih urejanja, ki so zajete v njih, vključno glede obsega, v katerem lahko avtorji in drugi imetniki pravic izkoriščajo svoja dela ali druge predmete urejanja neodvisno od medijske publikacije, katere del so. Zato založnikom medijskih publikacij ne bi smelo biti omogočeno, da prekličejo zaščito, ki jih je bila priznana, napram avtorjem in drugim imetnikom pravic. To ne posega v pogodbene ureditve, sklenjene med založniki medijskih publikacij na eni strani in avtorji ter drugimi imetniki pravic na drugi strani.

Sprememba

- (35) Zaščita, ki je s to direktivo zagotovljena založnikom medijskih publikacij, ne bi smela vplivati na pravice avtorjev in drugih imetnikov pravic v delih in drugih predmetih urejanja, ki so zajete v njih, vključno glede obsega, v katerem lahko avtorji in drugi imetniki pravic izkoriščajo svoja dela ali druge predmete urejanja neodvisno od medijske publikacije, katere del so. Zato založnikom medijskih publikacij ne bi smelo biti omogočeno, da prekličejo zaščito, ki jih je bila priznana, napram avtorjem in drugim imetnikom pravic. To ne posega v pogodbene ureditve, sklenjene med založniki medijskih publikacij na eni strani in avtorji ter drugimi imetniki pravic na drugi strani. ***Ne glede na to, da avtorji del, vključenih v medijsko publikacijo, prejmejo ustrezno plačilo za uporabo svojih del na podlagi pogojev licenciranja dela medijski hiši, bi morali imeti ti avtorji, katerih delo je vključeno v medijsko publikacijo, pravico do ustreznega deleža novih dodatnih dohodkov, ki jih medijske hiše prejmejo od ponudnikov storitev informacijske družbe za nekatere oblike sekundarne uporabe njihovih medijskih publikacij glede pravic iz člena 11(1) te direktive. Pri znesku nadomestila za avtorje bi bilo treba upoštevati posebne standarde licenciranja v tem sektorju za dela, vključena v medijske publikacije, ki jih posamezna država članica sprejme kot ustrezne; nadomestilo avtorjem ne bi smelo vplivati na pogoje licenciranja, dogovorjene med avtorjem in medijsko hišo, da lahko medijska hiša uporabi avtorjev članek.***

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 38

Predlog direktive

Uvodna izjava 36

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (36) Založniki, tudi založniki medijskih publikacij, knjig ali znanstvenih publikacij, **pogosto** delujejo na podlagi **prenosa avtorjevih pravic s pogodbenimi dogovori ali zakonskimi določbami**. V tej zvezi založniki vlagajo z **namenom izkoriščanja del, ki jih vsebujejo njihove publikacije**, in **lahko** v nekaterih primerih izgubijo prihodke, če se taka dela uporabljajo v okviru izjem ali omejitev, kot so izjeme ali omejitve za zasebno kopiranje in reprografijo. V **več** državah članicah si nadomestilo za uporabo v okviru teh izjem delijo avtorji in založniki. Da bi lahko države članice upoštevale ta položaj in izboljšale pravno varnost za vse udeležene strani, bi jim **moralo biti dovoljeno določiti, da imajo založniki takrat, kadar je avtor prenesel svoje pravice založniku ali mu zanje podelil licenco oziroma s svojimi deli kako drugače prispeva k publikaciji in so vzpostavljeni sistemi za zagotavljanje nadomestila za škodo, ki jo je utrpel zaradi izjeme ali omejitve, pravico zahtevati del takega nadomestila, pri čemer breme za založnika, da utemelji svoj zahtevek, ne sme presežati bremena, ki je določeno v veljavnem sistemu.**

Sprememba

- (36) Založniki, tudi založniki medijskih publikacij, knjig ali znanstvenih **in glasbenih** publikacij, delujejo na podlagi **pogodbenih dogovorov z avtorji**. V tej zvezi založniki vlagajo **in pridobijo pravice, na nekaterih področjih tudi pravice, da zahtevajo delež nadomestila v okviru skupnih organizacij avtorjev in založnikov za kolektivno upravljanje, z namenom izkoriščanja del in** v nekaterih primerih **se jim lahko zgodi, da** izgubijo prihodke, če se taka dela uporabljajo v okviru izjem ali omejitev, kot so izjeme ali omejitve za zasebno kopiranje in reprografijo. V **številnih** državah članicah si nadomestilo za uporabo v okviru teh izjem delijo avtorji in založniki. Da bi lahko države članice upoštevale ta položaj in izboljšale pravno varnost za vse udeležene strani, bi jim **bilo treba omogočiti, da zagotovijo enakovreden sistem delitve nadomestil, če je tak sistem v državi članici deloval pred 12. novembrom 2015. Delež takega nadomestila za avtorje in založnike bi lahko določili v internih pravilih o distribuciji organizacije za kolektivno upravljanje, ki deluje v imenu avtorjev in založnikov, ali pa bi jih določile države članice z zakonom ali pravilnikom v skladu z enakovrednim sistemom, ki je v tej državi članici deloval pred 12. novembrom 2015. Ta določba ne posega v ureditve držav članic v zvezi s pravicami do javnega posojanja, upravljanjem pravic, ki ne temeljijo na izjemah ali omejitvah avtorske pravice, kot so razširjene sheme kolektivnega licenciranja, ali v zvezi s pravicami do nadomestila na podlagi nacionalnega prava.**

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 39

Predlog direktive

Uvodna izjava 36 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (36a) **Kulturni in ustvarjalni sektor ima osrednjo vlogo pri ponovni industrializaciji Evrope, je gonilna sila rasti ter ima strateški položaj, da spodbudi inovativne učinke prelivanja v druge panoge. Polega tega je ta sektor gonilo inovacij in razvoja informacijske in komunikacijske tehnologije v Evropi. Kulturni in ustvarjalni sektor v Evropi zagotavlja več kot 12 milijonov delovnih mest s polnim delovnim časom, kar je 7,5 % delovne sile Unije, pri čemer ustvarja dodano vrednost k BDP v višini približno 509 milijard EUR (5,3 % skupne bruto dodane vrednosti EU). Varstvo avtorskih in sorodnih pravic je jedro dohodka kulturnega in ustvarjalnega sektorja.**

Spremembi 40 in 215 rev

Predlog direktive

Uvodna izjava 37

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (37) V zadnjih letih je postalo delovanje trga s spletno vsebino kompleksnejše. Spletne storitve, ki omogočajo dostop do avtorsko zaščitene vsebine, ki so jih naložili njihovi uporabniki, ne da bi se obrnili na imetnike pravic, so se razširile in postale glavni viri spletnega dostopa do vsebin. To vpliva na možnosti imetnikov pravic, da ugotovijo, ali in pod katerimi pogoji se uporabljajo njihovo delo ali drugi predmeti urejanja, ter kakšne so njihove možnosti, da bodo zanje dobili ustrezno nadomestilo.
- (37) V zadnjih letih je postalo delovanje trga s spletno vsebino kompleksnejše. Spletne storitve, ki omogočajo dostop do avtorsko zaščitene vsebine, ki so jih naložili njihovi uporabniki, ne da bi se obrnili na imetnike pravic, so se razširile in postale glavni viri spletnega dostopa do **avtorsko zaščitene vsebine**. **Spletne storitve so sredstvo za zagotavljanje širšega dostopa do kulturnih in ustvarjalnih del, kulturnemu in ustvarjalnemu sektorju pa ponujajo odlične priložnosti za razvoj novih poslovnih modelov. Storitve sicer omogočajo raznolikost in lahek dostop do vsebin, vendar ustvarjajo tudi izzive, če je avtorsko zaščitena vsebina naložena brez predhodnega dovoljenja imetnikov pravic.** To vpliva na možnosti imetnikov pravic, da ugotovijo, ali in pod katerimi pogoji se uporabljajo njihovo delo ali drugi predmeti urejanja, ter kakšne so njihove možnosti, da bodo zanje dobili ustrezno nadomestilo, **saj nekatere storitve za vsebino, ki jo naložijo uporabniki, niso vključene v sporazume o licenciranju, ker naj bi bile vključene v izjemo „varnega pristana“ iz Direktive 2000/31/ES.**

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 143

Predlog direktive

Uvodna izjava 37 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (37a) *Nekatere storitve informacijske družbe so že v okviru običajne uporabe zasnovane tako, da javnosti omogočajo dostop do avtorsko zaščitene vsebine ali drugih predmetov urejanja, ki jih naložijo uporabniki. Opredelitev ponudnikov storitev skupne rabe spletnih vsebin na podlagi te direktive zajema ponudnike storitev informacijske družbe, ki se ukvarjajo predvsem s hrambo in zagotavljanjem dostopa javnosti ali s pretočnim predvajanjem velike količine avtorsko zaščitene vsebin, ki so jih naložili/dali na voljo uporabniki, in ki optimizirajo vsebino in za pridobitne namene spodbujajo med drugim prikazovanje, označevanje, pripravljane in sekvenciranje naloženih del ali drugih predmetov urejanja ne glede na uporabljena sredstva, s čimer je njihovo ravnanje aktivno. Posledično zanje ne more veljati izjema glede odgovornosti iz člena 14 Direktive 2000/31/ES. Opredelitev ponudnikov storitev skupne rabe spletnih vsebin na podlagi te direktive ne zajema mikro- in majhnih podjetij v smislu naslova I Priloge k Priporočilu Komisije št. 2003/361/ES niti ponudnikov storitev, ki delujejo v nekomercialne namene, kot so spletne enciklopedije, niti ponudnikov spletnih storitev, kjer se vsebina naloži z dovoljenjem vseh zadevnih imetnikov pravic, kot so znanstveni ali izobraževalni repozitoriji. Ponudniki storitev v oblaku za individualno uporabo, ki ne zagotavljajo neposrednega dostopa javnosti, platforme za razvoj odprtokodne programske opreme in spletne tržnice, katerih glavna dejavnost je malo-prodaja fizičnega blaga, ne bi smeli veljati za ponudnike storitev skupne rabe spletnih vsebin v smislu te direktive.*

Sreda, 12. september 2018

Spremembe 144, 145 in 146

Predlog direktive

Uvodna izjava 38

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(38) Če izvajalci storitev informacijske družbe hranijo avtorsko zaščitena dela ali druge predmete urejanja, ki so jih naložili njihovi uporabniki, ali javnosti omogočajo dostop do njih, s tem pa njihova dejavnost presega zgolj zagotavljanje fizičnih zmogljivosti in gre pri njej za priobčitev javnosti, so dolžni skleniti licenčne sporazume z imetniki pravic, če niso upravičeni do izjeme glede odgovornosti iz člena 14 Direktive 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁴⁾.

Glede na člen 14 je treba preveriti, ali ima ponudnik storitev dejavno vlogo, tudi z optimizacijo predstavitev naloženih del ali predmetov urejanja ali njihove promocije, ne glede na naravo sredstev, ki jih v ta namen uporablja.

Da bi kakršen koli licenčni dogovor lahko deloval, bi morali ponudniki storitev informacijske družbe, ki hranijo velike količine avtorsko zaščiteneh del ali drugih predmetov urejanja, ki so jih naložili njihovi uporabniki, ali javnosti omogočajo dostop do njih, sprejeti primerne in sorazmerne ukrepe za zagotovitev zaščite del ali drugih predmetov urejanja, kot je uporaba učinkovitih tehnologij. Ta obveznost bi morala veljati tudi, če so ponudniki storitev informacijske družbe upravičeni do izjeme glede odgovornosti iz člena 14 Direktive 2000/31/ES.

⁽³⁴⁾ Direktiva 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (UL L 178, 17.7.2000, str. 1).

(38) Ponudniki storitev skupne rabe spletnih vsebin opravljajo priobčitev javnosti, zaradi česar so odgovorni za svoje vsebine, zato bi morali skleniti pravične in ustrezne licenčne sporazume z imetniki pravic. Če se tak sporazum sklene, bi moral v enaki meri in obsegu zajemati tudi odgovornost uporabnikov, ki delujejo v nekomercialne namene. V skladu s členom 11(2a) odgovornost ponudnikov storitev skupne rabe spletnih vsebin iz člena 13 ne zajema vstavljanja hiperpovezav v zvezi z medijskimi publikacijami. V digitalnem svetu je dialog deležnikov nujen. Opredeliti bi morali najboljšo prakso za zagotovitev delovanja licenčnih sporazumov in sodelovanja med ponudniki storitev skupne rabe spletnih vsebin in imetniki pravic. Navedena najboljša praksa bi morala upoštevati obseg vsebin, ki kršijo avtorske pravice, v storitvi.

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 147

Predlog direktive

Uvodna izjava 39

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (39) *Sodelovanje med izvajalci storitev informacijske družbe, ki hranijo velike količine avtorsko zaščitene del ali drugih predmetov urejanja, ki so jih naložili njihovi uporabniki, ali javnosti omogočajo dostop do njih, in imetniki pravic, je bistvenega pomena za delovanje tehnologij, kot so tehnologije za prepoznavanje vsebine. V takih primerih bi morali imetniki pravic zagotoviti potrebne podatke, s katerimi bi omogočili, da storitve prepoznajo njihovo vsebino, storitve pa bi morale biti pregledne za imetnike pravic glede uporabljenih tehnologij, da bi bila omogočena ocena njihove ustreznosti. Storitve bi morale imetnikom pravic zagotoviti predvsem informacije o vrsti uporabljene tehnologije, načinu njenega upravljanja in stopnji njihove uspešnosti pri prepoznavanju vsebin imetnikov pravic. Te tehnologije bi morale imetnikom pravic omogočati tudi, da od ponudnikov storitev informacijske družbe pridobijo informacije o uporabi njihovih vsebin, za katere velja dogovor.*

Sprememba

- (39) *Države članice bi morale določiti, da bi v primeru, če imetniki pravic ne želijo sklepati licenčnih sporazumov, ponudniki ponudnikov storitev skupne rabe spletnih vsebin in imetniki pravic morali v dobri veri sodelovati, da bi zagotovili, da na njihovih storitvah ne bodo na voljo nedovoljena zaščitena dela ali drugi predmeti urejanja. Sodelovanje med ponudniki storitev spletnih vsebin in imetniki pravic ne bi smelo povzročiti nedostopnosti del, s katerimi pravice niso kršene, ali drugih zaščitene vsebin, vključno s tistimi, za katere velja izjema ali omejitev avtorskih pravic.*

Sprememba 148

Predlog direktive

Uvodna izjava 39 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (39a) *Države članice bi morale zagotoviti, da ponudniki storitev spletnih vsebin iz odstavka 1 vzpostavijo učinkovite in hitre mehanizme za pritožbe in odškodnine, ki so na voljo uporabnikom v primeru sodelovanja iz odstavka 2a, ki povzročijo, da je njihova vsebina neupravičeno odstranjena. Vsaka pritožba, vložena v okviru takih mehanizmov, bi morala biti obravnavana brez nepotrebnega odlašanja. Imetniki pravic bi morali razumno utemeljiti svoje odločitve, da ne bi bile pritožbe samovoljno zavrnjene. Poleg tega v skladu z Direktivo 95/46/ES, Direktivo 2002/58/ES in splošno uredbo o varstvu podatkov sodelovanje ne bi smelo povzročiti identifikacije posameznih uporabnikov ali obdelave njihovih osebnih podatkov. Države članice bi morale tudi zagotoviti, da bodo imeli uporabniki dostop do neodvisnega organa za reševanje sporov in sodišča ali drugega pristojnega pravosodnega organa za uveljavljanje izjeme ali omejitve avtorske pravice.*

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 149

Predlog direktive

Uvodna izjava 39 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (39b) *Komisija in države članice bi morale čim prej po začetku veljavnosti te direktive organizirati dialog med deležniki, da bi uskladili in opredelili dobre prakse. Izdati bi morale smernice, s katerimi bi zagotovili delovanje licenčnih sporazumov in sodelovanje med ponudniki storitev skupne rabe spletnih vsebin in imetniki pravic za uporabo njihovih del ali drugih predmetov urejanja v smislu te direktive. Pri opredelitvi dobrih praks bi bilo treba posebej upoštevati temeljne pravice, uporabo izjem in omejitve. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti tudi zagotavljanju, da ostane breme za MSP ustrezno in se prepreči samodejno onemogočanje vsebin.*

Spremembi 44 in 219

Predlog direktive

Uvodna izjava 39 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (39c) *Države članice bi morale zagotoviti posredniški mehanizem, s pomočjo katerega bi lahko ponudniki storitev in imetniki pravic našli sporazumno rešitev v sporih zaradi pogojev v sporazumih o sodelovanju. V ta namen bi morale države članice imenovati nepristranski organ z ustrezno pristojnostjo in potrebnimi izkušnjami za pomoč stranem pri reševanju spora.*

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 46

Predlog direktive

Uvodna izjava 39 d (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (39d) *Načeloma bi morali imetniki pravic vedno prejeti pošteno in ustrezno nadomestilo. Avtorji in izvajalci, ki so sklenili pogodbe s posredniki, kot so znamke in producenti, bi morali od njih prejeti pošteno in ustrezno nadomestilo, in sicer na podlagi individualnih pogodb in/ali kolektivnih pogodb, pogodb o kolektivnem upravljanju ali pravil s podobnim učinkom, na primer skupnih pravil o nadomestilu. V pogodbah bi moralo biti nadomestilo izrecno omenjeno glede na posamezen način izkoriščanja, vključno s spletnim izkoriščanjem. Države članice bi morale preučiti posebnosti vsakega sektorja ter imeti možnost zagotoviti, da nadomestilo velja za pošteno in ustrezno, če se določi v skladu s kolektivno pogodbo ali skupno pogodbo o nadomestilu.*

Sprememba 47

Predlog direktive

Uvodna izjava 40

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (40) Nekateri imetniki pravic, kot so avtorji in izvajalci, informacije potrebujejo za oceno gospodarske vrednosti svojih pravic, ki so harmonizirane s pravom Unije. To še posebej velja, če taki imetniki pravic podeljujejo licenco ali prenos pravic v zameno za nadomestilo. Avtorji in izvajalci so pri podeljevanju licenc ali prenosu svojih pravic navadno v podrejenem pogodbenem položaju, zato potrebujejo informacije, da bi lahko ocenili nadaljnjo gospodarsko vrednost svojih pravic v primerjavi z nadomestilom, ki so ga prejeli za licenco ali prenos teh pravic, vendar pogosto naletijo na pomanjkljivo preglednost. Deljenje ustreznih informacij s strani nasprotnih pogodbenih strank ali njihovih pravnih naslednikov je zato pomembno za preglednost in uravnoteženost sistema, ki ureja nadomestilo za avtorje in izvajalce.

- (40) Nekateri imetniki pravic, kot so avtorji in izvajalci, informacije potrebujejo za oceno gospodarske vrednosti svojih pravic, ki so harmonizirane s pravom Unije. To še posebej velja, če taki imetniki pravic podeljujejo licenco ali prenos pravic v zameno za nadomestilo. Avtorji in izvajalci so pri podeljevanju licenc ali prenosu svojih pravic navadno v podrejenem pogodbenem položaju, zato potrebujejo informacije, da bi lahko ocenili nadaljnjo gospodarsko vrednost svojih pravic v primerjavi z nadomestilom, ki so ga prejeli za licenco ali prenos teh pravic, vendar pogosto naletijo na pomanjkljivo preglednost. Deljenje **celovitih in** ustreznih informacij s strani nasprotnih pogodbenih strank ali njihovih pravnih naslednikov je zato pomembno za preglednost in uravnoteženost sistema, ki ureja nadomestilo za avtorje in izvajalce. **Informacije, ki jih imajo avtorji in izvajalci pravico pričakovati, bi morale biti sorazmerne in se nanašati na vse načine izkoriščanja, ustvarjene neposredne in posredne prihodke, vključno s prihodki iz prodaje, ter pripadajoče nadomestilo. Med informacije o izkoriščanju bi morale biti vključene tudi informacije o identiteti morebitnih pridobiteljev podlicence ali prevzemnikov. Obveznost glede preglednosti pa se uporablja samo pri pravicah, povezanih z avtorsko pravico.**

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 48

Predlog direktive

Uvodna izjava 42

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (42) Nekatere pogodbe za izkoriščanje pravic, harmoniziranih na ravni Unije so dolgotrajne in nudijo avtorjem in izvajalcem le malo možnosti, da bi se o njih ponovno pogajali s svojimi nasprotnimi pogodbenimi strankami ali njihovimi pravnimi nasledniki. Zato bi moral brez poseganja v zakonodajo, ki se za pogodbe uporablja v državah članicah, obstajati mehanizem za prilagoditev nadomestila za primere, ko je nadomestilo, ki je bilo prvotno dogovorjeno v okviru licence ali prenosa pravic, nesorazmerno nizko v primerjavi z zadevnimi prihodki in koristmi, ki izhajajo iz izkoriščanja dela ali posnetka izvedbe, tudi glede na preglednost, ki jo zagotavlja ta direktiva. Pri oceni položaja bi bilo treba upoštevati posebne okoliščine vsakega primera **ter** posebnosti in prakse različnih vsebinskih sektorjev. Če se stranki ne dogovorita za prilagoditev nadomestila, bi moral imeti avtor ali izvajalec pravico do uveljavljanja zahtevka po sodni poti ali pri drugem pristojnem organu.

Sprememba

- (42) Nekatere pogodbe za izkoriščanje pravic, harmoniziranih na ravni Unije so dolgotrajne in nudijo avtorjem in izvajalcem le malo možnosti, da bi se o njih ponovno pogajali s svojimi nasprotnimi pogodbenimi strankami ali njihovimi pravnimi nasledniki. Zato bi moral brez poseganja v zakonodajo, ki se za pogodbe uporablja v državah članicah, obstajati mehanizem za prilagoditev nadomestila za primere, ko je nadomestilo, ki je bilo prvotno dogovorjeno v okviru licence ali prenosa pravic, nesorazmerno nizko v primerjavi z zadevnimi **neposrednimi ali posrednimi** prihodki in koristmi, ki izhajajo iz izkoriščanja dela ali posnetka izvedbe, tudi glede na preglednost, ki jo zagotavlja ta direktiva. Pri oceni položaja bi bilo treba upoštevati posebne okoliščine vsakega primera, posebnosti in prakse različnih vsebinskih sektorjev, **pa tudi naravo in prispevek dela avtorja ali izvajalca. Tako zahtevo za prilagoditev pogodbe lahko vloži tudi organizacija v imenu avtorja ali izvajalca, ki ga zastopa, razen če bi zahteva škodila interesom avtorja ali izvajalca.** Če se stranki ne dogovorita za prilagoditev nadomestila, bi moral imeti avtor ali izvajalec **ali na njegovo zahtevo predstavniška organizacija, ki jo je avtor ali izvajalec imenoval**, pravico do uveljavljanja zahtevka po sodni poti ali pri drugem pristojnem organu.

Sprememba 49

Predlog direktive

Uvodna izjava 43

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (43) Avtorji in izvajalci svoje pravice napram svojim pogodbenim partnerje pogosto neradi uveljavljajo pred sodiščem. Zato bi morale države članice zagotoviti alternativen postopek reševanja sporov, ki bi obravnaval zahtevke, povezane z obveznostjo glede preglednosti, in mehanizem prilagoditve pogodbe.

Sprememba

- (43) Avtorji in izvajalci svoje pravice v razmerju do svojih pogodbenih partnerjev pogosto neradi uveljavljajo pred sodiščem. Zato bi morale države članice zagotoviti alternativen postopek reševanja sporov, ki bi obravnaval zahtevke, povezane z obveznostjo glede preglednosti, in mehanizem prilagoditve pogodbe. **Predstavniške organizacije avtorjev in izvajalcev, vključno z organizacijami za kolektivno upravljanje pravic in sindikati, bi morale imeti možnost, da na zahtevo avtorjev in izvajalcev začnejo tovrstne postopke. Podrobnosti o tem, kdo je začel postopek, bi morale ostati tajne.**

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 50**Predlog direktive****Uvodna izjava 43 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (43a) *Kadar avtorji in izvajalci prenesejo svoje pravice ali zanje podelijo licenco, pričakujejo, da se bo njihovo delo ali izvedba izkoristila. Vendar se dogaja, da se dela ali izvedbe, ki so bila prenesena ali se je zanje podelila licenca, sploh ne izkoriščajo. Če se te pravice prenesejo izključno, se avtorji in izvajalci za izkoriščanje svojega dela ne morejo obrniti na drugega partnerja. V takem primeru in po poteku razumnega obdobja bi morali avtorji in izvajalci imeti pravico do preklica, ki bi jim morala omogočiti, da prenesejo svojo pravico na drugo osebo ali drugi osebi zanj podelijo licenco. Preklic bi moral biti mogoč tudi, če prevzemnik pravic ali pridobitelj licence ni izpolnil obveznosti glede poročanja/preglednosti iz člena 14 te direktive. Preklic bi moral biti na razpolago šele potem, ko se izčrpajo vse vrste alternativnega reševanja sporov, zlasti v zvezi s poročanjem. Ker je izkoriščanje del med sektorji lahko različno, bi se lahko na nacionalni ravni sprejele posebne določbe, da bi se upoštevale posebnosti sektorjev (kot je avdio-vizualni sektor) ali del in predvidenih obdobj izkoriščanja, zlasti z določitvijo rokov za pravico do preklica. Da bi se preprečile zlorabe ter bi se upoštevalo, da je potreben določen čas, preden se delo dejansko izkoristi, bi morali avtorji in izvajalci imeti možnost uveljavljati pravico do preklica šele po določenem obdobju po sklenitvi sporazuma o prenosu ali licenci. Nacionalno pravo bi moralo urejati uveljavljanje pravice do preklica v primeru del, ki vključujejo več avtorjev ali izvajalcev, ob upoštevanju sorazmerne pomembnosti posameznih prispevkov.*

Sprememba 51**Predlog direktive****Uvodna izjava 43 b (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (43b) *Komisija bi morala v sodelovanju z državami članicami spodbujati izmenjavo najboljših praks in dialog na ravni Unije, da bi podprla učinkovito izvajanje ustreznih določb te direktive v vseh državah članicah.*

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 52

Predlog direktive

Uvodna izjava 46

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(46) Pri vsaki obdelavi osebnih podatkov na podlagi te direktive bi se morale spoštovati temeljne pravice, vključno s pravico do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja in pravico do varstva osebnih podatkov iz členov 7 in 8 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, taka obdelava pa mora biti v skladu z **Direktivo 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta** ter Direktivo 2002/58/ES **Evropskega parlamenta in Sveta**.

(46) Pri vsaki obdelavi osebnih podatkov na podlagi te uredbe bi se morale spoštovati temeljne pravice, vključno s pravico do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja in pravico do varstva osebnih podatkov iz členov 7 in 8 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, taka obdelava pa mora biti v skladu z **Uredbo (EU) 2016/679 in** Direktivo 2002/58/ES. **Spoštovati bi bilo treba določbe Splošne uredbe o varstvu podatkov, vključno s „pravico do pozabe“.**

Sprememba 53

Predlog direktive

Uvodna izjava 46 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(46a) **Poudariti je treba, kako pomembna je anonimnost pri obdelavi osebnih podatkov v komercialne namene. Poleg tega je treba spodbuditi privzeto možnost neposredovanja osebnih podatkov pri uporabi vmesnikov spletnih platform.**

Sreda, 12. september 2018

Spremembi 54 in 238

Predlog direktive

Člen 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. Ta direktiva določa pravila, katerih namen je nadaljnja harmonizacija prava Unije, ki se uporablja za avtorske in sorodne pravice v okviru notranjega trga ob upoštevanju zlasti digitalnih in čezmejnih uporab zaščitene vsebine. Določa tudi pravila o izjemah in omejitvah, o olajšanju licenciranja ter pravila, katerih namen je zagotavljati dobro delujoč trg za izkoriščanje del in drugih predmetov urejanja.

2. Razen v primerih iz člena 6 ta direktiva ne posega v obstoječa pravila iz trenutno veljavnih direktiv na tem področju, zlasti direktiv 96/9/ES, 2001/29/ES, 2006/115/ES, 2009/24/ES, 2012/28/EU in 2014/26/EU, ter nanje v ničemer ne vpliva.

Sprememba

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. Ta direktiva določa pravila, katerih namen je nadaljnja harmonizacija prava Unije, ki se uporablja za avtorske in sorodne pravice v okviru notranjega trga ob upoštevanju zlasti digitalnih in čezmejnih uporab zaščitene vsebine. Določa tudi pravila o izjemah in omejitvah, o olajšanju licenciranja ter pravila, katerih namen je zagotavljati dobro delujoč trg za izkoriščanje del in drugih predmetov urejanja.

2. Razen v primerih iz člena 6 ta direktiva ne posega v obstoječa pravila iz trenutno veljavnih direktiv na tem področju, zlasti direktiv 96/9/ES, **2000/31/ES**, 2001/29/ES, 2006/115/ES, 2009/24/ES, 2012/28/EU in 2014/26/EU, ter nanje v ničemer ne vpliva.

Sprememba 55

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 1 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(1) „**raziskovalna** organizacija“ pomeni univerzo, raziskovalno ustanovo ali drugo organizacijo, katere glavni cilj je izvajati znanstvene raziskave ali izvajati znanstvene raziskave ter opravljati izobraževalne storitve:

Sprememba

(1) „**raziskovalna** organizacija“ pomeni univerzo, **vključno z njenimi knjižnicami**, raziskovalno ustanovo ali drugo organizacijo, katere glavni cilj je izvajati znanstvene raziskave ali izvajati znanstvene raziskave ter opravljati izobraževalne storitve:

Sprememba 57

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 1 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

na način, da dostopa do rezultatov znanstvenih raziskav ne more prednostno uživati podjetje, ki **izvaja odločilen** vpliv na tako organizacijo;

Sprememba

na način, da dostopa do rezultatov znanstvenih raziskav ne more prednostno uživati podjetje, ki **ima velik** vpliv na tako organizacijo;

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 58

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (2) „besedilno in podatkovno rudarjenje“ pomeni vsako avtomatsko analitično tehniko, **katere namen je analiza besedila in podatkov** v digitalni obliki, da se ustvarijo informacije, **kot so vzorci, trendi** in korelacije;

Sprememba

- (2) „besedilno in podatkovno rudarjenje“ pomeni vsako avtomatsko analitično tehniko, **ki analizira dela in druge predmete urejanja** v digitalni obliki, da se ustvarijo informacije, **ki med drugim vključujejo vzorce, trende** in korelacije;

Sprememba 59

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (4) „**medijska** publikacija“ pomeni **postavitev zbirke** književnih del novinarske narave, ki lahko zajema tudi druga dela ali predmete urejanja ter predstavlja posamezni del v periodični ali redno posodabljeni publikaciji pod istim naslovom, kot je časopis ali revija splošnega ali posebnega interesa, ki ima namen obveščanja o novicah ali drugih temah ter je objavljena v katerem koli mediju na pobudo ponudnika storitev, za katero je uredniško odgovoren in jo nadzira.

Sprememba

- (4) „**medijska** publikacija“ pomeni **zbirko** književnih del novinarske narave, **ki jo postavijo založniki ali tiskovne agencije in** ki lahko zajema tudi druga dela ali predmete urejanja ter predstavlja posamezni del v periodični ali redno posodabljeni publikaciji pod istim naslovom, kot je časopis ali revija splošnega ali posebnega interesa, ki ima namen obveščanja o novicah ali drugih temah ter je objavljena v katerem koli mediju na pobudo ponudnika storitev, za katero je uredniško odgovoren in jo nadzira. **Ta opredelitev ne obsega periodičnih publikacij, ki se objavijo v znanstvene ali akademske namene, na primer znanstvene revije;**

Sprememba 60

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (4a) „**razprodano delo**“ pomeni:
- (a) **celotno delo ali drug predmet urejanja v kakršni koli različici ali obliki, ki ni več na voljo javnosti v državi članici prek običajnih trgovskih tokov;**
- (b) **delo ali drug predmet urejanja, ki v državi članici ni bil nikoli na trgu, razen če je iz okoliščin v tej zadevi očitno, da je njegov avtor nasprotoval temu, da bi bil dan na voljo javnosti;**

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 150

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 4 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (4b) „ponudnik storitve skupne rabe spletnih vsebin“ pomeni ponudnika storitve informacijske družbe, katerega glavni namen je shranjevanje in ponujanje javnosti dostop do znatne količine avtorsko zaščiteneh del ali drugega zaščitenelega predmeta urejanja, ki jih naložijo uporabniki, storitev pa optimizira in spodbuja za namene ustvarjanja dobička. Mikro- in majhna podjetja v smislu naslova I Priloge k Priporočilu Komisije št. 2003/361/ES ter storitve, ki delujejo v nekomercialne namene, kot so spletna enciklopedija, in ponudniki spletnih storitev, pri katerih je vsebina naložena z dovoljenjem vseh zadevnih imetnikov pravic, kot so izobraževalni ali znanstveni arhivi, ne smejo veljati za ponudnike storitev skupne rabe spletnih vsebin v smislu te direktive. Ponudniki storitev v oblaku za individualno uporabo, ki javnosti ne zagotavljajo neposrednega dostopa, platforme za razvoj odprtokodne programske opreme in spletne tržnice, katerih glavna dejavnost je trgovina na drobno s fizičnim blagom, ne bi smeli veljati za ponudnike storitev skupne rabe spletnih storitev v smislu te direktive;

Sprememba 62

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 4 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (4c) „storitev informacijske družbe“ pomeni storitev v smislu točke (b) člena 1(1) Direktive (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta ^(1a);

- ^(1a) Direktiva (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe (UL L 241, 17.9.2015, str. 1).

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 63

Predlog direktive

Člen 2 – odstavek 1 – točka 4 d (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(4d) „storitev samodejnega referenciranja podob“ pomeni vsako spletno storitev, ki reproducira ali da na voljo javnosti za namene indeksiranja in referenciranja grafična, umetniška ali fotografska dela, ki se zbirajo z avtomatiziranimi sredstvi prek spletne storitve tretje strani;

Sprememba 64

Predlog direktive

Člen 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 3

Člen 3

Tekstovno in podatkovno rudarjenje

Tekstovno in podatkovno rudarjenje

1. Države članice določijo izjemo od pravic iz člena 2 Direktive 2001/29/ES, členov 5(a) in 7(1) Direktive 96/9/ES in člena 11(1) te direktive za reprodukcije in pridobivanje izvlečkov vsebine, **ki jih opravijo raziskovalne organizacije, da bi izvajale besedilno in podatkovno rudarjenje na delih ali drugih predmetih urejanja, do katerih imajo zakonit dostop** za namene znanstvenega raziskovanja.

2. Vsako pogodbeno določilo, ki nasprotuje izjemi iz odstavka 1, je neizvršljivo.

3. Imetniki pravic imajo pravico, da uporabijo ukrepe za zagotovitev varnosti in celovitosti omrežij in podatkovnih zbirk, kjer gostujejo dela ali drugi predmeti urejanja. Taki ukrepi ne presegajo tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.

4. Države članice **spodbujajo imetnike pravic in raziskovalne organizacije k opredelitvi skupno dogovorjenih najboljših praks o uporabi ukrepov iz odstavka 3.**

1. Države članice določijo izjemo od pravic iz člena 2 Direktive 2001/29/ES, členov 5(a) in 7(1) Direktive 96/9/ES in člena 11(1) te direktive za reprodukcije in pridobivanje izvlečkov vsebine **del ali drugih predmetov urejanja, do katerih imajo raziskovalne organizacije zakonit dostop in ki se uporabijo za tekstovno in podatkovno rudarjenje** za namene znanstvenega raziskovanja, **ki ga opravljajo te organizacije.**

Države članice zagotovijo, da izobraževalne ustanove in ustanove za varstvo kulturne dediščine, ki opravljajo znanstvene raziskave v smislu točke 1(a) ali 1(b) člena 2, tako da podjetje, ki ima odločilen vpliv na take organizacije, ne more imeti preferenčnega dostopa do rezultatov znanstvenih raziskav, prav tako uživajo ugodnosti izjeme, predvidene v tem členu.

1a. Reprodukcije in pridobivanje izvlečkov vsebine, ki se uporabijo za tekstovno in podatkovno rudarjenje, se hranijo na varen način, na primer pri zanesljivih organih, ki se imenujejo v ta namen.

2. Vsako pogodbeno določilo, ki nasprotuje izjemi iz odstavka 1, je neizvršljivo.

3. Imetniki pravic imajo pravico, da uporabijo ukrepe za zagotovitev varnosti in celovitosti omrežij in podatkovnih zbirk, kjer gostujejo dela ali drugi predmeti urejanja. Taki ukrepi ne presegajo tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.

4. Države članice **lahko še naprej zagotavljajo izjeme za tekstovno in podatkovno rudarjenje v skladu s točko (a) člena 5(3) Direktive 2001/29/ES.**

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 65**Predlog direktive****Člen 3 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

*Sprememba**Člen 3a***Neobvezna izjema ali omejitev za besedilno in podatkovno rudarjenje**

1. Brez poseganja v člen 3 te direktive lahko države članice določijo izjemo ali omejitev za pravice iz člena 2 Direktive 2001/29/ES, točke (a) člena 5 in člena 7(1) Direktive 96/9/ES in člena 11(1) te direktive za reprodukcije in pridobivanje izvlečkov, tudi prek sredstev za strojno branje, zakonito dostopnih del in drugih predmetov urejanja, ki so del postopka tekstovnega in podatkovnega rudarjenja, pod pogojem, da imetniki pravic uporabe teh del in drugih predmetov urejanja niso izrecno rezervirali.
2. Reprodukcije in izvlečki iz odstavka 1 se ne uporabijo za druge namene kot za tekstovno in podatkovno rudarjenje.
3. **Države članice lahko še naprej zagotavljajo izjeme za tekstovno in podatkovno rudarjenje v skladu s točko (a) člena 5(3) Direktive 2001/29/ES.**

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 66

Predlog direktive

Člen 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Člen 4

Uporaba del in drugih predmetov urejanja v dejavnostih digitalnega in čezmejnega poučevanja

1. Države članice uredijo izjemo ali omejitev pravic iz členov 2 in 3 Direktive 2001/29/ES, členov 5(a) in 7(1) Direktive 96/9/ES, člena 4(1) Direktive 2009/24/ES in člena 11(1) te direktive, da bi omogočile digitalno uporabo del in drugih predmetov urejanja izključno za namen ilustracije pri poučevanju, kolikor to upravičuje nekomercialni namen, ki ga je treba doseči, pod pogojem da:

- (a) uporaba poteka v prostorih izobraževalne ustanove ali prek varnega elektronskega **omrežja**, ki je dostopno zgolj učencem ali študentom izobraževalne ustanove in učiteljskemu osebju;
- (b) uporabo spremlja navedba vira, vključno z avtorjevim imenom, razen če se to izkaže za nemogoče.

2. Države članice lahko določijo, da se sprejeta izjema skladno z odstavkom 1 ne uporablja na splošno ali v zvezi s posebnimi vrstami del ali drugih predmetov urejanja, če so ustrezne **licence**, ki dovoljujejo opisana dejanja v odstavku 1, na enostaven način na voljo na trgu.

Države članice, ki izkoristijo določbo iz prvega pododstavka, sprejmejo potrebne ukrepe, da zagotovijo ustrezno razpoložljivost in vidnost licenc, ki dovoljujejo dejanja, opisana v odstavku 1, za izobraževalne ustanove.

3. Za uporabo del ali drugih predmetov urejanja izključno za ilustracije pri poučevanju prek varnih elektronskih **omrežij**, opravljeno v skladu z določbami nacionalne zakonodaje, sprejetimi skladno s tem členom, se šteje, da je potekala izključno v državi članici, v kateri ima izobraževalna ustanova sedež.

4. Države članice lahko določijo pravično nadomestilo za škodo, ki jo utrpijo imetniki pravic zaradi uporabe njihovih del ali drugih predmetov urejanja skladno z odstavkom 1.

Sprememba

Člen 4

Uporaba del in drugih predmetov urejanja v dejavnostih digitalnega in čezmejnega poučevanja

1. Države članice uredijo izjemo ali omejitev pravic iz členov 2 in 3 Direktive 2001/29/ES, členov 5(a) in 7(1) Direktive 96/9/ES, člena 4(1) Direktive 2009/24/ES in člena 11(1) te direktive, da bi omogočile digitalno uporabo del in drugih predmetov urejanja izključno za namen ilustracije pri poučevanju, kolikor to upravičuje nekomercialni namen, ki ga je treba doseči, pod pogojem da:

- (a) uporaba poteka v prostorih izobraževalne ustanove ali **na drugem mestu, kjer poteka učenje v pristojnosti izobraževalne ustanove**, ali prek varnega elektronskega **okolja**, ki je dostopno zgolj učencem ali študentom izobraževalne ustanove in učiteljskemu osebju;
- (b) uporabo spremlja navedba vira, vključno z avtorjevim imenom, razen če se to izkaže za nemogoče **iz praktičnih razlogov**.

2. Države članice lahko določijo, da se sprejeta izjema skladno z odstavkom 1 ne uporablja na splošno ali v zvezi s posebnimi vrstami del ali drugih predmetov urejanja, **kot so gradivo, ki je namenjeno predvsem v izobraževalne namene, in notni zapisi**, in če so ustrezne **licenčne pogodbe**, ki dovoljujejo opisana dejanja v odstavku 1 **in so prilagojene potrebam in posebnostim izobraževalnih ustanov**, na enostaven način na voljo na trgu.

Države članice, ki izkoristijo določbo iz prvega pododstavka, sprejmejo potrebne ukrepe, da zagotovijo ustrezno razpoložljivost in vidnost licenc, ki dovoljujejo dejanja, opisana v odstavku 1, za izobraževalne ustanove.

3. Za uporabo del ali drugih predmetov urejanja izključno za ilustracije pri poučevanju prek varnih elektronskih **okolij**, opravljeno v skladu z določbami nacionalne zakonodaje, sprejetimi skladno s tem členom, se šteje, da je potekala izključno v državi članici, v kateri ima izobraževalna ustanova sedež.

4. Države članice lahko določijo pravično nadomestilo za škodo, ki jo utrpijo imetniki pravic zaradi uporabe njihovih del ali drugih predmetov urejanja skladno z odstavkom 1.

4a. Brez poseganja v odstavek 2 je vsako pogodbeno določilo, ki nasprotuje izjemi ali omejitvi, sprejeti na podlagi odstavka 1, neizvršljivo. Države članice zagotovijo, da lahko imetniki pravic dobrijo brezplačne licence, ki dovoljujejo dejanja, opisana v odstavku 1, na splošno ali v zvezi s posebnimi vrstami del ali drugih predmetov urejanja, ki jih sami določijo.

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 67**Predlog direktive****Člen 5**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Člen 5

Ohranjanje kulturne dediščine:

Države članice uredijo izjemo od pravic iz člena 2 Direktive 2001/29/ES, členov 5(a) in 7(1) Direktive 96/9/ES, člena 4(1)(a) Direktive 2009/24/ES in člena 11(1) te direktive, ki ustanovam za varstvo kulturne dediščine dovoljuje izdelavo izvodov vseh del ali predmetov urejanja, ki so trajno v njihovih zbirkah, v vseh formatih ali medijih, **izključno** za namen ohranjanja takih del ali drugih predmetov urejanja in kolikor je to za tako ohranjanje potrebno.

Sprememba

Člen 5

Ohranjanje kulturne dediščine:

1. Države članice uredijo izjemo od pravic iz člena 2 Direktive 2001/29/ES, členov 5(a) in 7(1) Direktive 96/9/ES, člena 4(1)(a) Direktive 2009/24/ES in člena 11(1) te direktive, ki ustanovam za varstvo kulturne dediščine dovoljuje izdelavo izvodov vseh del ali predmetov urejanja, ki so trajno v njihovih zbirkah, v vseh formatih ali medijih, za namen ohranjanja takih del ali drugih predmetov urejanja in kolikor je to za tako ohranjanje potrebno.

1a. Države članice zagotovijo, da za vse gradivo, ki nastane z reprodukcijo gradiva v javni domeni, ne veljajo avtorske ali sorodne pravice, pod pogojem, da je taka reprodukcija zvesta in za namene ohranitve izvirnega gradiva.

1b. Vsako pogodbeno določilo, ki nasprotuje izjemi iz odstavka 1, je neizvršljivo.

Sprememba 68**Predlog direktive****Člen 6**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Člen 6

Skupne določbe

Člen 5(5) in prvi, tretji **ter** peti pododstavek člena 6(4) Direktive 2001/29/ES se uporabljajo za izjeme in omejitve iz tega naslova.

Sprememba

Člen 6

Skupne določbe

1. Dostop do vsebin, za katere velja izjema iz te direktive, uporabnikom ne daje pravice do dostopa v skladu z drugo izjemo.

2. Člen 5(5) ter prvi, tretji, četrty in peti pododstavek člena 6(4) Direktive 2001/29/ES se uporabljajo za izjeme in omejitve iz tega naslova.

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 69

Predlog direktive

Člen 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Člen 7

Uporaba razprodanih del s strani ustanov za varstvo kulturne dediščine

1. Države članice zagotovijo, da kadar organizacija za kolektivno upravljanje pravic v imenu svojih članov sklene neizključno licenco za nekomercialne namene z ustanovo za varstvo kulturne dediščine za digitalizacijo, distribucijo, priobčitev javnosti ali dajanje na voljo razprodanih del ali drugih predmetov urejanja, ki so trajno v zbirkah ustanove, se uporaba take neizključne licence lahko razširi, ali pa se zanjo to lahko domneva, na imetnike pravic iste kategorije, kot so tisti, ki jih zajema licenca, in ki jih ne zastopa kolektivna organizacija za upravljanje pravic, pod pogojem, da:

- (a) je kolektivna organizacija za upravljanje pravic na podlagi pooblastil imetnikov pravic široko reprezentativna glede na imetnike pravic v tej kategoriji del ali drugih predmetov urejanja ter pravic, ki so predmet licence;
- (b) je vsem imetnikom pravic zagotovljeno enako obravnavanje v zvezi s pogoji iz licence;
- (c) vsi imetniki pravic lahko kadar koli vložijo ugovor v zvezi s svojimi deli ali drugimi predmeti urejanja, za katere se šteje, da so razprodana, in izključijo uporabo licence za svoja dela ali druge predmete urejanja.

Sprememba

Člen 7

Uporaba razprodanih del s strani ustanov za varstvo kulturne dediščine

1. Države članice zagotovijo, da kadar organizacija za kolektivno upravljanje pravic v imenu svojih članov sklene neizključno licenco za nekomercialne namene z ustanovo za varstvo kulturne dediščine za digitalizacijo, distribucijo, priobčitev javnosti ali dajanje na voljo razprodanih del ali drugih predmetov urejanja, ki so trajno v zbirkah ustanove, se uporaba take neizključne licence lahko razširi, ali pa se zanjo to lahko domneva, na imetnike pravic iste kategorije, kot so tisti, ki jih zajema licenca, in ki jih ne zastopa kolektivna organizacija za upravljanje pravic, pod pogojem, da:

- (a) je kolektivna organizacija za upravljanje pravic na podlagi pooblastil imetnikov pravic široko reprezentativna glede na imetnike pravic v tej kategoriji del ali drugih predmetov urejanja ter pravic, ki so predmet licence;
- (b) je vsem imetnikom pravic zagotovljeno enako obravnavanje v zvezi s pogoji iz licence;
- (c) vsi imetniki pravic lahko kadar koli vložijo ugovor v zvezi s svojimi deli ali drugimi predmeti urejanja, za katere se šteje, da so razprodana, in izključijo uporabo licence za svoja dela ali druge predmete urejanja.

1a. Države članice določijo izjemo od ali omejitve pravic iz členov 2 in 3 Direktive 2001/29/ES, točke (a) člena 5 in člena 7(1) Direktive 96/9/ES, člena 4(1) Direktive 2009/24/ES in člena 11(1) te direktive, s katero ustanovam za varstvo kulturne dediščine dovolijo dajanje na voljo razprodanih del, ki so v trajni zbirki ustanove, v spletu in za nekomercialne namene, pod naslednjimi pogoji:

- (a) navedeno je ime avtorja ali drugega prepoznavnega imetnika pravic, razen če se to izkaže za nemogoče;
- (b) vsi imetniki pravic lahko kadar koli vložijo ugovor v zvezi s svojimi deli ali drugimi predmeti urejanja, za katere se šteje, da so razprodana, in izključijo uporabo licence za svoja dela ali druge predmete urejanja.

Sreda, 12. september 2018

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2. Delo ali predmet urejanja se šteje za razprodano, kadar celotno delo ali drug predmet urejanja v vseh svojih prevodih, različicah in pojavitvah ni na voljo javnosti po običajnih trgovinskih kanalih ter ni mogoče razumno pričakovati, da bo postalo na voljo javnosti.

Država članica po posvetovanju z imetniki pravic, kolektivnimi organizacijami za upravljanje pravic in ustanovami za varstvo kulturne dediščine zagotovi, da zahteve, ki se uporabljajo za ugotavljanje, ali se dela in drugi predmeti urejanja lahko licencirajo v skladu z odstavkom 1, ne presegajo tistega, kar je potrebno in razumno, ter ne preprečuje možnosti, da se za zbirko kot celoto ugotovi status razprodanega dela, kadar se lahko razumno domneva, da so vsa dela ali drugi predmeti urejanja v zbirki razprodani.

3. Države članice zagotovijo, da se sprejmejo ustrezni ukrepi za obveščanje javnosti o:

- (a) označitvi del ali drugih predmetov urejanja kot razprodanih;
- (b) **licenci** in zlasti njeni uporabi za nezastopane imetnike pravic;
- (c) možnosti ugovora imetnikov pravic iz točke (c) odstavka 1;

tudi v **razumnem** roku, preden se dela ali drugi predmeti urejanja digitalizirajo, distribuirajo, priobčijo javnosti ali dajo na voljo.

4. Države članice zagotovijo, da licence iz odstavka 1 pridobiva organizacija za kolektivno upravljanje pravic, ki je reprezentativna v državi članici, kjer:

- (a) so bila dela ali fonogrami prvič objavljeni, oziroma če niso bila, kjer so bila prvič predvajana, razen kinematografskih in avdiovizualnih del;
- (b) imajo producenti del svoj sedež ali običajno prebivališče v primerih kinematografskih in avdiovizualnih del; or
- (c) ima sedež ustanova za varstvo kulturne dediščine, kadar države članice ali tretje države po razumnih prizadevanjih ni bilo mogoče določiti v skladu s točkama (a) in (b).

5. Odstavki 1, 2 in 3 se ne uporabljajo za dela ali druge predmete urejanja državljanov tretjih držav, razen kadar se uporabljata točki (a) in (b) odstavka 4.

1b. Države članice lahko določijo, da se izjema, sprejeta v skladu z odstavkom 1a, ne uporablja v sektorjih ali za vrste del, če so na voljo rešitve, ki temeljijo na licencah in med drugim vključujejo rešitve iz odstavka 1. Države članice po posvetovanju z avtorji, drugimi imetniki pravic, organizacijami za kolektivno upravljanje pravic in ustanovami za varstvo kulturne dediščine opredelijo razpoložljivost rešitev na podlagi razširjenega kolektivnega licenciranja za določene sektorje ali vrste del.

2. Države članice lahko določijo presečni datum za ugotavljanje, ali se za delo, ki je bilo prej na trgu, šteje, da je razprodano.

Država članica po posvetovanju z imetniki pravic, organizacijami za kolektivno upravljanje pravic in ustanovami za varstvo kulturne dediščine zagotovi, da zahteve, ki se uporabljajo za ugotavljanje, ali se dela in drugi predmeti urejanja lahko licencirajo v skladu z odstavkom 1 **ali uporabljajo v skladu z odstavkom 1a**, ne presegajo tistega, kar je potrebno in razumno, ter ne preprečuje možnosti, da se za zbirko kot celoto ugotovi status razprodanega dela, kadar se lahko razumno domneva, da so vsa dela ali drugi predmeti urejanja v zbirki razprodani.

3. Države članice zagotovijo, da se sprejmejo ustrezni ukrepi za obveščanje javnosti o:

- (a) označitvi del ali drugih predmetov urejanja kot razprodanih;
- (b) **kakršni koli licenci** in zlasti njeni uporabi za nezastopane imetnike pravic;
- (c) možnosti ugovora imetnikov pravic iz točke (c) odstavka 1 **in točke (b) odstavka 1a**;

tudi v roku **najmanj šestih mesecev**, preden se dela ali drugi predmeti urejanja digitalizirajo, distribuirajo, priobčijo javnosti ali dajo na voljo.

4. Države članice zagotovijo, da licence iz odstavka 1 pridobiva organizacija za kolektivno upravljanje pravic, ki je reprezentativna v državi članici, kjer:

- (a) so bila dela ali fonogrami prvič objavljeni, oziroma če niso bila, kjer so bila prvič predvajana, razen kinematografskih in avdiovizualnih del;
- (b) imajo producenti del svoj sedež ali običajno prebivališče v primerih kinematografskih in avdiovizualnih del; or
- (c) ima sedež ustanova za varstvo kulturne dediščine, kadar države članice ali tretje države po razumnih prizadevanjih ni bilo mogoče določiti v skladu s točkama (a) in (b).

5. Odstavki 1, 2 in 3 se ne uporabljajo za dela ali druge predmete urejanja državljanov tretjih držav, razen kadar se uporabljata točki (a) in (b) odstavka 4.

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 70

Predlog direktive

Člen 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Člen 8

Čezmejne uporabe

1. **Dela** ali **drugi predmeti** urejanja, ki jih **zajemajo izdane licence v skladu s členom 7**, lahko uporablja ustanova za varstvo kulturne dediščine v skladu z **licenčnimi pogoji** v vseh državah članicah.
2. Države članice zagotovijo, da so informacije, ki omogočajo identifikacijo del ali drugih predmetov urejanja, ki jih zajema **licenca, izdana v skladu s členom 7**, in informacije o možnosti ugovora imetnikov pravic iz člena 7(1)(c) **javno** dostopne na enotnem spletnem portalu najmanj šest mesecev, preden so dela ali drugi predmeti urejanja digitalizirani, distribuirani, priobčeni javnosti ali dani na voljo v državah članicah razen tiste, kjer je bila licenca izdana, in sicer za celotno obdobje trajanje licence.
3. Portal iz odstavka 2 vzpostavi in upravlja Urad Evropske unije za intelektualno lastnino v skladu z Uredbo (EU) št. 386/2012.

Sprememba

Člen 8

Čezmejne uporabe

1. **Razprodana dela** ali **druge predmete** urejanja, ki jih zajema **člen 7**, lahko uporablja ustanova za varstvo kulturne dediščine v skladu **s tem členom** v vseh državah članicah.
2. Države članice zagotovijo, da so informacije, ki omogočajo identifikacijo del ali drugih predmetov urejanja, ki jih zajema **člen 7**, in informacije o možnosti ugovora imetnikov pravic iz **točke (c) člena 7(1) in točke (b) člena 7(1a) stalno, zlahka in učinkovito** dostopne na enotnem **javnem** spletnem portalu najmanj šest mesecev, preden so dela ali drugi predmeti urejanja digitalizirani, distribuirani, priobčeni javnosti ali dani na voljo v državah članicah razen tiste, kjer je bila licenca izdana, **ali v primerih iz člena 7(1a), kjer ima ustanova za varstvo kulturne dediščine sedež**, in sicer za celotno obdobje trajanje licence.
3. Portal iz odstavka 2 vzpostavi in upravlja Urad Evropske unije za intelektualno lastnino v skladu z Uredbo (EU) št. 386/2012.

Sprememba 71

Predlog direktive

Člen 9 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Države članice zagotovijo reden dialog med reprezentativnimi organizacijami uporabnikov in imetnikov pravic ter vseh drugih relevantnih organizacij, da bi na ravni posameznega sektorja spodbudile relevantnost in uporabnost mehanizmov licenciranja iz člena 7(1), zagotovile učinkovitost zaščitnih ukrepov za imetnike pravic iz tega poglavja, zlasti glede ukrepov za obveščanje javnosti, in, kadar se uporablja, pripomogle k določitvi zahtev iz drugega pododstavka člena 7(2).

Sprememba

Države članice zagotovijo reden dialog med reprezentativnimi organizacijami uporabnikov in imetnikov pravic ter vseh drugih relevantnih organizacij, da bi na ravni posameznega sektorja spodbudile relevantnost in uporabnost mehanizmov licenciranja iz člena 7(1) **ter izjeme iz člena 7(1a)**, zagotovile učinkovitost zaščitnih ukrepov za imetnike pravic iz tega poglavja, zlasti glede ukrepov za obveščanje javnosti, in, kadar se uporablja, pripomogle k določitvi zahtev iz drugega pododstavka člena 7(2).

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 72

Predlog direktive

Člen 10

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Člen 10

Mehanizem pogajanja

Kadar se strani, ki želita skleniti sporazum za namen dajanja na voljo avdiovizualnih del na platformah videa na zahtevo, soočata s težavami v zvezi z licenciranjem pravic, države članice zagotovijo, da se strani lahko opreta na pomoč nepristranskega organa z ustreznimi izkušnjami. **Navedeni** organ zagotovi pomoč pri pogajanjih in doseganju **sporazumov**.

Najpozneje do [datum iz člena 21(1)] države članice Komisijo **uradno** obvestijo o organu **iz odstavka 1**.

Sprememba

Člen 10

Mehanizem pogajanja

Kadar se strani, ki želita skleniti sporazum za namen dajanja na voljo avdiovizualnih del na platformah videa na zahtevo, soočata s težavami v zvezi z licenciranjem **avdiovizualnih** pravic, države članice zagotovijo, da se strani lahko opreta na pomoč nepristranskega organa z ustreznimi izkušnjami. **Nepriistranski** organ, **ki ga država članica ustanovi ali imenuje za namene tega člena**, zagotovi pomoč **strankam** pri pogajanjih in doseganju **sporazuma**.

Najpozneje do [datum iz člena 21(1)] države članice Komisijo obvestijo o organu, **ki ga ustanovijo ali imenujejo v skladu s prvim odstavkom**.

Države članice za okrepitev razpoložljivosti avdiovizualnih del na platformah videa na zahtevo spodbujajo dialog med predstavnimi organizacijami avtorjev, producentov, platform videa na zahtevo in drugih ustreznih deležnikov.

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 73

Predlog direktive

Naslov III – Poglavje 2 a (novo) – člen 10 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

POGLAVJE 2a

Dostop do objav Unije

Člen 10a

Deponiranje obveznega izvoda Unije

1. Deponiranje obveznega izvoda Unije velja za vsako elektronsko publikacijo, ki obravnava zadeve v zvezi z Unijo, kot so pravo Unije, njena zgodovina in povezovanje, politika Unije ter njena demokracija, institucionalne zadeve in politike, in se da na voljo javnosti v Uniji.
2. Knjižnica Evropskega parlamenta je upravičena do brezplačne dostave enega izvoda vsake publikacije iz odstavka 1.
3. Obveznost iz odstavka 1 se uporablja za založnike, tiskarne in uvoznike publikacij za dela, ki jih objavijo, natisnejo ali uvozijo v Unijo.
4. Publikacije iz odstavka 1 od datuma, ko se dostavijo knjižnici Evropskega parlamenta, postanejo del njene stalne zbirke. Dajo se na voljo uporabnikom v prostorih knjižnice Evropskega parlamenta izključno za namene raziskav ali študija akreditiranih raziskovalcev in pod nadzorom knjižnice Evropskega parlamenta.
5. Komisija sprejme akte, s katerimi podrobno opredeli načine dostave publikacij iz odstavka 1 knjižnici Evropskega parlamenta.

Sreda, 12. september 2018

Spremembe 151, 152, 153, 154 in 155

Predlog direktive

Člen 11

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Člen 11

Zaščita medijskih publikacij v zvezi z digitalnimi uporabami

1. Države članice založnikom medijskih publikacij zagotovijo pravice iz člena 2 in člena 3(2) Direktive 2001/29/ES za digitalno uporabo njihovih medijskih publikacij.
2. Pravice iz odstavka 1 ne krnijo pravic iz prava Unije za avtorje in druge imetnike pravic v zvezi z deli in drugimi predmeti urejanja, vključenimi v medijsko publikacijo, in v nobenem pogledu ne vplivajo nanje. Na take pravice se ni dovoljeno sklicevati napram navedenim avtorjem in drugim imetnikom pravic ter se jih zlasti ne sme prikrajsati za pravico izkoriščanja njihovih del in drugih predmetov urejanja, neodvisno od medijske publikacije, v katero so vključeni.
3. Členi 5 do 8 Direktive 2001/29/ES in Direktive 2012/28/EU se smiselno uporabljajo za pravice iz odstavka 1.
4. Pravice iz odstavka 1 prenehajo veljati **20** let po objavi medijske publikacije. Ta rok začne teči prvega januarja tistega leta, ki sledi datumu objave.

Sprememba

Člen 11

Zaščita medijskih publikacij v zvezi z digitalnimi uporabami

1. Države članice založnikom medijskih publikacij zagotovijo pravice iz člena 2 in člena 3(2) Direktive 2001/29/ES, **da bi ti lahko pridobili pravično in sorazmerno nadomestilo** za digitalno uporabo njihovih medijskih publikacij **od ponudnikov storitev informacijske družbe**.
- 1a. Pravice iz odstavka 1 posameznim uporabnikom ne preprečujejo zakonite uporabe medijskih publikacij v zasebne in nekomercialne namene.**
2. Pravice iz odstavka 1 ne krnijo pravic iz prava Unije za avtorje in druge imetnike pravic v zvezi z deli in drugimi predmeti urejanja, vključenimi v medijsko publikacijo, in v nobenem pogledu ne vplivajo nanje. Na take pravice se ni dovoljeno sklicevati napram navedenim avtorjem in drugim imetnikom pravic ter se jih zlasti ne sme prikrajsati za pravico izkoriščanja njihovih del in drugih predmetov urejanja, neodvisno od medijske publikacije, v katero so vključeni.
- 2a. Pravice iz odstavka 1 ne zajemajo preprostih hiperpovezav, ki jih spremljajo posamezne besede.**
3. Členi 5 do 8 Direktive 2001/29/ES in Direktive 2012/28/EU se smiselno uporabljajo za pravice iz odstavka 1.
4. Pravice iz odstavka 1 prenehajo veljati **5** let po objavi medijske publikacije. Ta rok začne teči prvega januarja tistega leta, ki sledi datumu objave. **Pravica iz odstavka 1 se ne uporablja z retroaktivnim učinkom.**
- 4a. Države članice zagotovijo, da avtorji prejmejo ustrezen del dodatnih prihodkov, ki jih medijske hiše prejmejo za uporabo medijske publikacije s strani ponudnikov storitev informacijske družbe.**

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 75

Predlog direktive

Člen 12

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Člen 12

Zahtevki za pravično nadomestilo

Kadar je avtor prenesel na založnika ali jo pri njem licenciral, lahko države članice določijo, da tak prenos ali licenca pomeni zadostno pravno podlago za založnika, da zahteva delež nadomestila za uporabe dela na podlagi izjeme ali omejitve prenesene ali licencirane pravice.

Sprememba

Člen 12

Zahtevki za pravično nadomestilo

Kadar je avtor **pravico** prenesel na založnika ali jo pri njem licenciral, lahko države članice **s sistemi delitve nadomestil med avtorji in založniki za izjeme in omejitve** določijo, da tak prenos ali licenca pomeni zadostno pravno podlago za založnika, da zahteva delež nadomestila za uporabe dela na podlagi izjeme ali omejitve prenesene ali licencirane pravice, **če je v tej državi članici pred 12. novembrom 2015 deloval enakovreden sistem delitve nadomestil.**

Prvi odstavek ne posega v ureditve držav članic v zvezi s pravicami do javnega posojanja, upravljanjem pravic, ki ne temeljijo na izjemah ali omejitvah avtorske pravice, kot so razširjene sheme kolektivnega licenciranja, ali v zvezi s pravicami do nadomestila na podlagi nacionalnega prava.

Sprememba 76

Predlog direktive

Naslov IV – Poglavje 1 a (novo) – člen 12 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

POGLAVJE 1a

Zaščita organizatorjev športnih prireditev

Člen 12a

Zaščita organizatorjev športnih prireditev

Države članice organizatorjem športnih prireditev zagotovijo pravice iz člena 2 in člena 3(2) Direktive 2001/29/ES ter člena 7 Direktive 2006/115/ES.

Sreda, 12. september 2018

Spremembe 156, 157, 158, 159, 160 in 161

Predlog direktive

Člen 13

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Člen 13

Uporaba zaščitene vsebine s strani ponudnikov storitev informacijske družbe, ki shranjujejo in dajejo dostop do obsežnih količin del in drugih predmetov urejanja, ki jih naložijo njihovi uporabniki

1. Ponudniki storitev *informacijske družbe, ki shranjujejo in javnosti zagotavljajo dostop do obsežnih količin del ali drugih predmetov urejanja, ki jih naložijo njihovi uporabniki*, v sodelovanju z imetniki pravic sprejmejo ukrepe za zagotovitev izvajanja sporazumov za uporabo njihovih del ali predmetov urejanja, sklenjenih z imetniki pravic, ali za preprečitev razpoložljivosti del ali drugih predmetov urejanja v okviru njihovih storitev, ki so bili ugotovljeni v sodelovanju s ponudniki storitev. Navedeni ukrepi, kot je na primer uporaba učinkovitih tehnologij za prepoznavanje vsebine, so ustrezni in sorazmerni. Ponudniki storitev imetnikom pravic zagotavljajo ustrezne informacije o delovanju in izvajanju ukrepov ter, kadar je to ustrezno, ustrezno poročajo o prepoznavanju in uporabi del in drugih predmetov urejanja.

2. Države članice zagotovijo, da ponudniki storitev iz odstavka 1 vzpostavijo mehanizme za pritožbe in odškodnine, ki so na voljo uporabnikom v primeru sporov glede uporabe ukrepov iz odstavka 1.

3. Države članice po potrebi olajšajo sodelovanje med ponudniki storitev informacijske družbe in imetniki pravic v okviru dialoga zainteresiranih strani, da bi se s tem določile najboljše prakse, kot so na primer ustrezne in sorazmerne tehnologije prepoznavanja vsebin, pri čemer se med drugim upošteva narava storitev, razpoložljivost tehnologij in njihova učinkovitost glede na tehnološki razvoj.

Sprememba

Člen 13

Uporaba zaščitene vsebine s strani ponudnikov storitev skupne rabe spletnih vsebin, ki shranjujejo in dajejo dostop do obsežnih količin del in drugih predmetov urejanja, ki jih naložijo njihovi uporabniki

1. Ponudniki storitev *skupne rabe spletnih vsebin brez poseganja v člen 3(1) in (2) Direktive 2001/29/ES opravljajo priobčitev javnosti. Zato sklenejo poštene in ustrezne sporazume o licenciranju z imetniki pravic.*

2. Sporazumi o licenciranju, ki jih ponudniki storitev skupne rabe spletnih vsebin sklenejo z imetniki pravic do priobčitve iz odstavka 1, zajemajo odgovornost za dela, ki jih naložijo uporabniki teh storitev skupne rabe spletnih vsebin v skladu s pogoji, določenimi v sporazumu o licenciranju, pod pogojem, da ti uporabniki ne delujejo v komercialne namene.

2a. Države članice določijo, da v primeru, če imetniki pravic ne želijo skleniti licenčnih sporazumov, ponudniki storitev skupne rabe spletnih vsebin in imetniki pravic v dobri veri sodelujejo, da zagotovijo, da v okviru njihovih storitev niso na voljo nedovoljena zaščitena dela ali drugi predmeti urejanja. Sodelovanje med ponudniki storitev spletnih vsebin in imetniki pravic ne povzroči nedostopnosti del, s katerimi pravice niso kršene, ali drugih zaščitanih predmetov urejanja, vključno s tistimi, za katere velja izjema ali omejitev avtorskih pravic.

2b. Države članice zagotovijo, da ponudniki storitev skupne rabe spletnih vsebin iz odstavka 1 vzpostavijo učinkovite in hitre mehanizme za pritožbe in odškodnine, ki so na voljo uporabnikom v primeru sodelovanja iz odstavka 2a, ki povzročijo, da je njihova vsebina neupravičeno odstranjena. Vse pritožbe, ki se vložijo v okviru teh mehanizmov, se nemudoma obdelajo in zanje velja pregled, ki ga izvajajo ljudje. Imetniki pravic razumno utemeljijo svoje odločitve, da ne bi bile pritožbe samovoljno zavrnjene. Poleg tega v skladu z Direktivo 95/46/ES, Direktivo 2002/58/ES in splošno uredbo o varstvu podatkov sodelovanje ne povzroči identifikacije posameznih uporabnikov ali obdelave njihovih osebnih podatkov. Države članice tudi zagotovijo, da imajo uporabniki dostop do neodvisnega organa za reševanje sporov in sodišča ali drugega pristojnega pravosodnega organa za uveljavljanje izjeme ali omejitve avtorske pravice.

Sreda, 12. september 2018

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3. **Od [datum začetka veljavnosti te direktive] Komisija in države članice organizirajo dialoge med deležniki, da uskladijo in opredelijo najboljše prakse, ter izdajo smernice za zagotovitev delovanja licenčnih sporazumov in o sodelovanju med ponudniki storitev skupne rabe spletnih vsebin in imetniki pravic za uporabo njihovih del ali drugih predmetov urejanja v smislu te direktive. Pri opredelitvi najboljših praks se posebej upoštevajo temeljne pravice ter uporaba izjem in omejitev, pa tudi zagotovi, da je breme za MSP še vedno ustrezno in se prepreči samodejno blokiranje vsebin.**

Spremembi 78 in 252

Predlog direktive

Člen 13 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 13a

Države članice zagotovijo, da se lahko za spore med pravnimi nasledniki in ponudniki storitev informacijske družbe v zvezi z uporabo člena 13(1) uporablja sistem za alternativno reševanje sporov.

Države članice ustanovijo ali imenujejo nepristranski organ s potrebnim strokovnim znanjem, katerega namen je pomagati strankam pri reševanju njihovih sporov v okviru tega sistema.

Države članice obvestijo Komisijo o ustanovitvi tega organa najpozneje do (datum iz člena 21(1)).

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 79**Predlog direktive****Člen 13 b (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 13b**Uporaba zaščitenih vsebin s strani ponudnikov storitev informacijske družbe, ki zagotavljajo samodejno sklicevanje na podobe**

Države članice zagotovijo, da ponudniki storitev informacijske družbe, ki samodejno reproducirajo ali se sklicujejo na znatne količine avtorsko zaščitenih vizualnih del in jih dajejo na voljo javnosti za namene indeksacije in sklicevanja, sklenejo pravične in uravnotežene sporazume o licenciranju z vsemi imetniki pravic, ki za to zaprosijo, da bi zagotovilo pravično nadomestilo za te imetnike pravic. Taka nadomestila lahko upravlja organizacija zadevnih imetnikov pravic za kolektivno upravljanje.

Sprememba 80**Predlog direktive****Poglavje 3 – Člen -14 (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen -14**Načelo pravičnega in sorazmernega nadomestila**

1. Države članice zagotovijo, da avtorji in izvajalci prejmejo pravično in sorazmerno nadomestilo za izkoriščanje njihovih del in drugih predmetov urejanja, vključno z njihovim spletnim izkoriščanjem. To se lahko doseže v vsakem sektorju s kombinacijo sporazumov, vključno s kolektivnimi pogodbami, in z obveznimi mehanizmi nadomestil.
2. Odstavek 1 se ne uporablja, kadar avtor ali izvajalec brezplačno podeli neizključno pravico do uporabe v korist vseh uporabnikov.
3. Države članice upoštevajo posebnosti vsakega sektorja pri spodbujanju sorazmernega nadomestila za pravice, ki jih podelijo avtorji in izvajalci.
4. Pogodbe določijo nadomestilo, ki se uporabi za vsak način izkoriščanja.

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 81

Predlog direktive

Člen 14

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Člen 14

Obveznost glede preglednosti

1. Države članice zagotovijo, da avtorji in izvajalci redno in ob upoštevanju posebnosti vsakega sektorja prejmejo pravočasne, **ustrezne** in **zadostne** informacije o izkoriščanju njihovih del in izvedb od tistih, pri katerih so licencirali svoje pravice ali jih nanje prenesli, zlasti o načinih izkoriščanja, ustvarjenih prihodkih in nadomestilu, ki jim pripada.
2. Obveznost iz odstavka 1 je sorazmerna in učinkovita ter v vsakem sektorju zagotavlja **primerno** raven preglednosti. Kadar pa bi bilo upravno breme zaradi obveznosti nesorazmerno glede na prihodke, ustvarjene z izkoriščanjem dela ali izvedbe, lahko države članice obveznost iz odstavka 1 prilagodijo, če ostane učinkovita in zagotavlja **ustrezno** stopnjo preglednosti.
3. **Države članice lahko odločijo, da se obveznost iz odstavka 1 ne uporablja, če avtorjev ali izvajalcev prispevek glede na celotno delo ali izvedbo ni znaten.**
4. Odstavek 1 se ne uporablja za subjekte, za katere veljajo obveznosti glede preglednosti iz Direktive 2014/26/EU.

Sprememba

Člen 14

Obveznost glede preglednosti

1. Države članice zagotovijo, da avtorji in izvajalci redno **vsaj enkrat na leto** in ob upoštevanju posebnosti vsakega sektorja **in relativnega pomena vsakega posameznega prispevka** prejmejo pravočasne, **točne**, **upoštevne** in **izčrpne** informacije o izkoriščanju njihovih del in izvedb od tistih, pri katerih so licencirali svoje pravice ali jih nanje prenesli, zlasti o načinih izkoriščanja, ustvarjenih **neposrednih in posrednih** prihodkih in nadomestilu, ki jim pripada.

1a. Države članice zagotovijo, da če pridobitelj licence ali prevzemnik pravic avtorjev in izvajalcev pozneje za te pravice podeli licenco drugi stranki, ta stranka vse informacije iz odstavka 1 deli s pridobiteljem licence ali prevzemnikom.

Glavni pridobitelj licence ali prevzemnik prenese vse informacije iz prvega pododstavka na avtorja ali izvajalca. Te informacije se ne spremenijo, razen v primeru poslovno občutljivih informacij, kot so opredeljene v pravu Unije ali nacionalnem pravu, ki so brez poseganja v člena 15 in 16a lahko predmet sporazuma o nerazkrivanju podatkov za namene ohranjanja poštene konkurence. Če glavni pridobitelj licence ali prevzemnik ne zagotovi pravočasno informacij iz tega pododstavka, ima avtor ali izvajalec pravico zahtevati te informacije neposredno od pridobitelja podlicence.

2. Obveznost iz odstavka 1 je sorazmerna in učinkovita ter v vsakem sektorju zagotavlja **visoko** raven preglednosti. Kadar pa bi bilo upravno breme zaradi obveznosti nesorazmerno glede na prihodke, ustvarjene z izkoriščanjem dela ali izvedbe, lahko države članice obveznost iz odstavka 1 prilagodijo, če ostane učinkovita in zagotavlja **visoko** stopnjo preglednosti.
4. Odstavek 1 se ne uporablja za subjekte, za katere veljajo obveznosti glede preglednosti iz Direktive 2014/26/EU **ali kolektivne pogodbe, če te obveznosti ali pogodbe določajo zahteve glede preglednosti, ki so primerljive s tistimi iz odstavka 2.**

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 82**Predlog direktive****Člen 15 – odstavek 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Države članice zagotovijo, da so avtorji in izvajalci upravičeni, da zahtevajo dodatno, primerno nadomestilo od druge strani, s katero so sklenili pogodbo za izkoriščanje pravic, kadar je prvotno dogovorjeno nadomestilo nesorazmerno nizko v primerjavi z naknadnimi relevantnimi prihodki in koristmi, ki izvirajo iz izkoriščanja del ali izvedb.

Sprememba

Države članice zagotovijo, da **če niso sklenjene kolektivne pogodbe, ki določajo primerljiv mehanizem**, so avtorji in izvajalci **ali katera koli predstavniška organizacija, ki deluje v njihovem imenu**, upravičeni, da zahtevajo dodatno, primerno **in pravično** nadomestilo od druge strani, s katero so sklenili pogodbo za izkoriščanje pravic, kadar je prvotno dogovorjeno nadomestilo nesorazmerno nizko v primerjavi z naknadnimi relevantnimi **neposrednimi ali posrednimi** prihodki in koristmi, ki izvirajo iz izkoriščanja del ali izvedb.

Sprememba 83**Predlog direktive****Člen 16 – odstavek 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

Države članice zagotovijo, da se spori v zvezi z obveznostjo glede preglednosti na podlagi člena 14 in mehanizma prilagoditve pogodbe na podlagi člena 15 lahko predložijo v postopku prostovoljnega, alternativnega reševanja sporov.

Sprememba

Države članice zagotovijo, da se spori v zvezi z obveznostjo glede preglednosti na podlagi člena 14 in mehanizma prilagoditve pogodbe na podlagi člena 15 lahko predložijo v postopku prostovoljnega, alternativnega reševanja sporov. **Države članice zagotovijo, da lahko reprezentativne organizacije avtorjev in izvajalcev na zahtevo enega ali več avtorjev in izvajalcev začnejo take postopke.**

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 84

Predlog direktive

Člen 16 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 16a

Pravica do preklica

1. Države članice zagotovijo, da ima avtor ali izvajalec, ki je podelil izključno licenco ali opravil izključen prenos svojih pravic v zvezi z delom ali drugim zaščitenim predmetom urejanja, pravico do preklica v primeru neizkoriščanja dela ali drugega zaščitenega predmeta urejanja ali v primeru nenehnega opuščanja rednega poročanja v skladu s členom 14. Države članice lahko ob upoštevanju posebnosti različnih sektorjev in del ter predvidenega obdobja izkoriščanja sprejmejo posebne določbe, zlasti lahko določijo roke za pravico do preklica.

2. Pravica do preklica, določena v odstavku 1, se uveljavi šele po razumnem času od sklenitve sporazuma ali sporazuma o licenciranju ali prenosu, in šele po pisnem obvestilu, s katerim je določen ustrezen rok za začetek izkoriščanja licenciranih ali prenesenih pravic. Po izteku tega roka se lahko avtor ali izvajalec odloči, da bo odpravil izključnost pogodbe, namesto da bi preklical pravice. Kadar delo ali drug predmet urejanja vsebuje prispevek več avtorjev ali izvajalcev, se uveljavljanje individualne pravice takih avtorjev ali izvajalcev do preklica ureja nacionalno pravo, ki določa pravila o pravici do preklica za kolektivna dela, pri čemer se upošteva relativen pomen posameznih prispevkov.

3. Odstavka 1 in 2 se ne uporabljata, če je neuveljavljanje pravic pretežno posledica okoliščin, za katere je mogoče razumno pričakovati, da jih bo avtor ali izvajalec odpravil.

4. Pogodbene ali druge ureditve, s katerimi se odstopa od pravice do preklica, so zakonite samo, če so sklenjene s sporazumom, ki temelji na kolektivni pogodbi.

Sreda, 12. september 2018

Sprememba 85**Predlog direktive****Člen 17 a (novo)**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

*Sprememba***Člen 17a**

Države članice lahko sprejmejo ali ohranijo v veljavi širše določbe, skladne z izjemami in omejitvami, ki obstajajo v pravu Unije, za uporabe, zajete z izjemami in omejitvami iz te direktive.

Sprememba 86**Predlog direktive****Člen 18 – odstavek 2**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2. Določbe iz člena 11 se uporabljajo tudi za medijske publikacije, objavljene pred [datum iz člena 21(1)].

črtano

Sreda, 12. september 2018

P8_TA(2018)0338

Kontrola gotovine, ki se vnaša v Unijo ali iznaša iz nje ***I

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2018 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o kontroli gotovine, ki se vnaša v Unijo ali iznaša iz nje, in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1889/2005 (COM(2016)0825 – C8-0001/2017 – 2016/0413(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2019/C 433/36)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Parlamentu in Svetu (COM(2016)0825),
- ob upoštevanju člena 294(2) ter členov 33 in 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C8-0001/2017),
- ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju prispevkov češke poslanske zbornice in španskega parlamenta k osnutku zakonodajnega akta,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 27. aprila 2017 ⁽¹⁾,
- po posvetovanju z Odborom regij,
- ob upoštevanju začasnega dogovora, ki sta ga odobrila pristojna odbora v skladu s členom 69f(4) Poslovnika, in zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 27. junija 2018, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,
- ob upoštevanju skupne razprave Odbora za ekonomske in monetarne zadeve ter Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve v skladu s členom 55 Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za ekonomske in monetarne zadeve ter Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (A8-0394/2017),

⁽¹⁾ UL C 246, 28.7.2017, str. 22.

Sreda, 12. september 2018

1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
2. poziva Komisijo, naj zadevo ponovno predloži Parlamentu, če nadomesti, bistveno spremeni ali namerava bistveno spremeniti svoj predlog;
3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

P8_TC1-COD(2016)0413

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 12. septembra 2018 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2018/... Evropskega parlamenta in Sveta o kontroli gotovine, ki se vnaša v Unijo ali iznaša iz nje, in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1889/2005

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Uredbi (EU) 2018/1672.)

Sreda, 12. september 2018

P8_TA(2018)0339

Boj proti pranju denarja s kazenskopravnimi sredstvi ***I

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 12. septembra 2018 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o boju proti pranju denarja s kazenskopravnimi sredstvi (COM(2016)0826 – C8-0534/2016 – 2016/0414(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2019/C 433/37)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2016)0826),
 - ob upoštevanju člena 294(2) in člena 83(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C8-0534/2016),
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju prispevkov češke poslanske zbornice, češkega senata in španskega parlamenta k osnutku zakonodajnega akta,
 - ob upoštevanju začasnega dogovora, ki ga je odobril pristojni odbor v skladu s členom 69f(4) Poslovnika, in zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 7. junija 2018, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve ter mnenj Odbora za razvoj, Odbora za ekonomske in monetarne zadeve ter Odbora za pravne zadeve (A8-0405/2017),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
 3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

Sreda, 12. september 2018

P8_TC1-COD(2016)0414

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 12. septembra 2018 z namenom sprejetja Direktive (EU) 2018/... Evropskega parlamenta in Sveta o boju proti pranju denarja z uporabo kazenskega prava

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Direktivi (EU) 2018/1673.)

Četrtek, 13. september 2018

P8_TA(2018)0347

Sporazum o sodelovanju med Eurojustom in Albanijo *

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2018 o osnutku izvedbenega sklepa Sveta o odobritvi sklenitve Sporazuma o sodelovanju med Eurojustom in Albanijo s strani Eurojusta (08688/2018 – C8-0251/2018 – 2018/0807(CNS))

(Posvetovanje)

(2019/C 433/38)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju osnutka Sveta (08688/2018),
 - ob upoštevanju člena 39(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije, kakor je bila spremenjena z Amsterdamsko pogodbo, in člena 9 Protokola št. 36 o prehodni ureditvi, na podlagi katerih se je Svet posvetoval s Parlamentom (C8-0251/2018),
 - ob upoštevanju člena 78c Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (A8-0275/2018),
1. odobri osnutek Sveta;
 2. poziva Svet, naj ga obvesti, če namerava odstopiti od besedila, ki ga je odobril Parlament;
 3. poziva Svet, naj se ponovno posvetuje z njim, če namerava bistveno spremeniti besedilo, ki ga je odobril Parlament;
 4. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu, Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

Četrtek, 13. september 2018

P8_TA(2018)0348

Varstvo posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov *I**

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2018 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (COM(2017)0008 – C8-0008/2017 – 2017/0002(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2019/C 433/39)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2017)0008),
 - ob upoštevanju člena 294(2) in člena 16(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C8-0008/2017),
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju prispevkov češke poslanske zbornice, španskega parlamenta in portugalskega parlamenta k osnutku zakonodajnega akta,
 - ob upoštevanju začasnega dogovora, ki ga je odobril pristojni odbor v skladu s členom 69f(4) Poslovnika, in zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 7. junija 2018, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve ter mnenja Odbora za pravne zadeve (A8-0313/2017),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. se seznanja z izjavama Komisije, priloženima k tej resoluciji;
 3. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
 4. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

Četrtek, 13. september 2018

P8_TC1-COD(2017)0002

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 13. septembra 2018 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2018/... Evropskega parlamenta in Sveta o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Uredbi (EU) 2018/1725.)

—

Četrtek, 13. september 2018

PRILOGA K ZAKONODAJNI RESOLUCIJI

IZJAVI KOMISIJE

Komisija obžaluje izključitev misij iz členov 42(1), 43 in 44 Pogodbe o Evropski uniji s področja uporabe uredbe in ugotavlja, da pravil o varstvu podatkov za te misije posledično ne bo. Komisija ugotavlja, da bi lahko sklep Sveta v skladu s členom 39 Pogodbe o Evropski uniji določal zgolj pravila o varstvu podatkov za obdelavo osebnih podatkov s strani držav članic ob izvajanju dejavnosti v okviru skupne zunanje in varnostne politike. Takšen sklep Sveta ne bi mogel vključevati pravil, ki se uporabljajo za dejavnosti, ki jih izvajajo institucije, organi, uradi in agencije EU. Za odpravo pravne vrzeli bi moral biti zato morebitni sklep Sveta dopolnjen z dodatnim dopolnilnim instrumentom v skladu s členom 16 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Komisija ugotavlja, da odstavek 3 člena 9 (prej člen 70a splošnega pristopa Sveta) ne določa nove obveznosti za institucije in organe Unije v zvezi z ravnovesjem, ki ga je treba doseči med varstvom osebnih podatkov in dostopom javnosti do dokumentov.

Četrtek, 13. september 2018

P8_TA(2018)0349

Enotno digitalno vstopno mesto ***I

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2018 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi enotnega digitalnega portala za zagotavljanje informacij in postopkov ter služb za pomoč in reševanje težav ter o spremembi Uredbe (EU) št. 1024/2012 (COM(2017)0256 – C8-0141/2017 – 2017/0086(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2019/C 433/40)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2017)0256),
 - ob upoštevanju člena 294(2) ter členov 21(2), 48 in 114(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C8-0141/2017),
 - ob upoštevanju mnenja Odbora za pravne zadeve o predlagani pravni podlagi,
 - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 18. oktobra 2017 ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju začasnega dogovora, ki ga je odobril pristojni odbor v skladu s členom 69f(4) Poslovnika, in zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 20. junija 2018, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
 - ob upoštevanju členov 59 in 39 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov (A8-0054/2018),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
 2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
 3. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter nacionalnim parlamentom.

⁽¹⁾ UL C 81, 2.3.2018, str. 88.

Četrtek, 13. september 2018

P8_TC1-COD(2017)0086

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 13. septembra 2018 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2018/... Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi enotnega digitalnega portala za zagotavljanje dostopa do informacij, do postopkov ter do storitev za pomoč in reševanje težav ter o spremembi Uredbe (EU) št. 1024/2012

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Uredbi (EU) 2018/1724.)

ISSN 1977-1045 (elektronska različica)
ISSN 1725-5244 (tiskana različica)

Urad za publikacije Evropske unije
L-2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

SL